

پند ۛراند

(سفرنامہ ابوطالب لندن)

مٹ: عبدالرازق اباکی

بلوچی اکیڈمی

حق آک خوندىء

2015ء

مسیر طابى

ابوطالب لندنى

براهونى مٹ: پندرند

عبدالرازق ابابكى

ٹائٹل: احمد نعیم

کمپوزنگ: حفیظ الرحمن

پروف: عبدالهادى

نهاد: 180

دائے: 500

شئینکار: بلوچى اکیڈمی

مہشون

- 15 ہینان بلوچ پندرند
- 17 عبدالرازق ابا کی درستی راستی
- 23 ابوطالب لندن دیباچہ
- 33 اولیون شیخ اولیون شیخ
- 34 سفر نانباء سفر نانباء
- 39 جزیرہ ٹریسا جزیرہ ٹریسا
- 42 قطب ناستارنا اودیم مننگ قطب ناستارنا اودیم مننگ
- 43 خط استواغان اولیکو وارچنگ و خلاصی تا عجیب آسرسز آک خط استواغان اولیکو وارچنگ و خلاصی تا عجیب آسرسز آک
- 44 بال کروک مچھیک بال کروک مچھیک
- 45 قطب سویلی استار و واپاری تہو قطب سویلی استار و واپاری تہو
- 45 کلکتہ خان انگلینڈ اسکان جہاز نارتندی کلکتہ خان انگلینڈ اسکان جہاز نارتندی
- 48 عجیب انگاچک آک عجیب انگاچک آک
- 48 وہیل مچھی وہیل مچھی
- 49 دریاب ناسفر و جہاز ناخواری دریاب ناسفر و جہاز ناخواری
- 51 دیر، جُ و لوٹ، سمندر و جہاز اٹی خواری دیر، جُ و لوٹ، سمندر و جہاز اٹی خواری
- 55 مش تاودی مننگ نابابت انگریز آتاتگ مش تاودی مننگ نابابت انگریز آتاتگ
- 56 کیپ خوردنا حوال کیپ خوردنا حوال
- 57 کیپ انا خدمت گارتا حوال کیپ انا خدمت گارتا حوال

60	کیپ ٹاؤن واونا خاصیت آک
63	ولندیز نائیٹری تا حوال
65	مخو
67	کیپ اناہتم
70	کیپ انا سنگت آتاہیت
73	دوارہ انگلینڈ آہنگ
74	وہیلر جہاز نا حوال
75	جزیرہ سینٹ ہلینا نا حوال
78	گورنر سینٹ ہلینا نا حوال
80	جزیرہ اسنیشن نا حوال
80	اسہ ندیدن چک اس
82	قطب نا استار نا دوارہ خٹنگ انگ
83	جزیرہ میڈیرا و جزیرہ خالدات نا حوال
84	جزائر آئر لینڈ آہنگ ناسوب
86	شارکو و کارک نا حوال
88	کپتان بیکر ناہیت
90	مخو
90	دین محمد تون اوڈ دہی نا حوال
92	شارکلکئی نا حالیت
93	آئر لینڈ انا حالیت
95	جزائر آئر لینڈ انا دارلکومت ڈبلن نا حوال

98	شارڈ بلن ناروشنائی
99	گاڈی تاگیشتری
100	خل تابت آتا حوال
101	اسکوار پارک انا حوال
102	ڈبلن نایب کیب
103	عجیب آماڑی ناہیت
104	ڈبلن ناواہک
105	ڈبلن ناماڑیک
111	ہلی تاگو واسلے ہاؤس ناراک جاہ
113	اسہ عجیب ءراگ اسے نا حوال
115	ارٹمیوراک
116	ایگزیشن انا حوال
117	آرلینڈا نا باتیک
120	اسکاٹ انگلش و آرش آتا خاص انگاعادت و کریچر نا حوال
121	آرش نیاڑیک
123	ڈبلن ناخ و برف بٹنگ
125	انگریز آتا بیرشت نا جوانیک
126	برف آ لغوشٹ کنگ و ددیگ
128	ڈبلن نا شرفدار آتا حوال
130	والطیر ز آتا حوال
132	آرش نا شرفدار آتا ہینگ ناوڑ

135	کپتان ولیم سن ناہیت آک
140	چسٹر شارا نا حوال
141	لندن ء سرمنگ نا حوال
143	لندن نا سرجم حوال
144	بادشاہ و ملکہ انگلینڈ تون اوڈ دہی
144	کنا انگریز آ تا طب ء چاہنگ
147	انگریز سنگت آ تا حوال
148	مسٹر کا کرمل نا سالانہ جشن
149	آکسفورڈ نا سفر نا حوال
154	بلینیم پارک
155	انگریز آ تا شکار ناوڈ
157	مسٹر ہشٹن نا باغ نا حوال
159	ہتلی شارا ناہیت
161	ساز و زمیل نا مجلس
164	مخو
167	اسکول آ تا حوال
180	فری میسن نا حوال
188	جہاز جوڑ کنگ نا کارخانہ
197	ہندوستانی و ایرانی فوٹوک
205	انگریز آ تا جغرافیہ حالت و انگریز آ تا علم و فن و راجی زند
206	رکسہ اس

206	سہداری تاحوال
207	کشتاری ڈغار و کشتری ہاؤس (میری)
208	سٹرک و کسرتا حالیت
208	لندن ناشار
209	لندن ناماڑیک
210	اسکوار و پارک
211	قہوہ خانہ و آشتخانہ
212	کلب انت اسے؟
214	لندن ناراک جاک
214	استار و سیارہ غاتا نظام ناچرینگ و گڑدگوہی نا جاگہ
216	بیرشت بدل کنگ نا حوال
217	درمبشت جاک
217	مدرسہ و درمان جاک
219	انگلستان ائی خیرات ناوڑ و ڈول
220	بینک آف انگلینڈ
221	ایکچنج
222	پول
222	اخبار آتا فائدہ غاک
225	مسافر آتا آرام و آسراتی نا انتظام
225	وا (نہر) تا ذکر
226	ہاٹ ہاؤس

- 227 جہاز آتا گیشتری
- 229 قطبی فرنگستان نابادشاہ تنون انگریز آتا جھیر ہ
- 233 سالانہ فوجی جاج
- 235 ہلی تازم
- 235 ناو رآف لندن
- 237 مشین و چرخنی تا حوال
- 238 سیلہ جوڑ کنگ نامشین
- 238 آہن وس انا چادر جوڑ کنگ نامشین
- 239 دسک ترنگ نامشین
- 239 تار کنگ نامشین
- 240 پورٹر جوڑ کنگ نا کارخانہ
- 241 پیپرل (کاند جوڑ کنگ نا کارخانہ)
- 241 دریاب نادیر عڈ غارا آتنگ نامشین، وئل (پیپ) آتا رواج
- 241 ہینڈ پیپ
- 242 شینکاری نا کارخانہ (پریس)
- 243 انگلینڈ انائیگی و نادرا نگا گڑ اتا بیان
- 244 برام تا میلہ ناوخت آبتی لگفتنگ
- 246 کسہ اس
- 248 انگریز آتا وخت اناٹخ و پانٹ ناوٹر وڈول
- 249 انگریزی گن خور ناوٹر وڈول
- 250 خاچنگ بش مننگ ناوخت و پاس آک

- 250 انگلینڈ اناسہب بیگہ خاک
- 251 نیازی وزینہ غاتا کاریم تاشخ و پانٹ
- 254 دکاندار آتا گراک آتون پیش بنگ
- 256 انگریز آتا آجوئی ناستور
- 260 ڈویل DUEL خانہ جنگی
- 260 اولیادنا ولشت و چناتقون پیش بنگ
- 264 انگریز آتا حکومت ناوڑ
- 266 ملکہ انگلینڈ اندر بار
- 267 ولی عہد لندن نا کاریم
- 268 وزیر
- 274 ایسٹ انڈیا کمپنی نا ڈائریکٹر آتا حوال
- 278 لندن نابشپ آتا ہیٹ، واسہ بشپ اسے تون شرہ
- 279 ارٹھی بشپ آف ڈارم
- 280 انگلینڈ نا پارلیمنٹ House of Commons
- 280 ”دارلعوام“
- 281 ہاؤس آف لارڈز (دارالامراء)
- 282 ڈیوک (چناک شاہزادہ) نا حوال
- 286 لارڈ میسز نا حوال
- 291 انگریز آتا جوانی و گندہ نیک
- 294 انگریز آتا گندہ نیک
- 305 بھاز آورندیک ہرا انگریز آتے تننگار

- 308 انگلینڈ انا گندہ غادود، وڑوڈ وولک
- 311 خراج ہلنگ ناوڑ
- 313 انگریزی عدالت ناوڑ
- 321 خاخر کسفننگ ناوڑ
- 323 انگلینڈ و فرانس نا جنگ و خیر
- 327 انگلینڈ انا بادشاہ نا متکن آ ملک ہنور (Honover)
- 330 انگریز و فرانسسی بحری جنگ آک
- 333 فرانس و انگلینڈ انا بھلا جنگ آک
- 336 نیولین نا سلطنت ءدوئی کنگ و اونا سوب آک
- 339 انگلینڈ و فرانس نا نیام اٹ خیر
- 341 ارٹمیو بش
- 342 پدی ہنگ نا بناء
- 343 پیرس نا حالیت
- 345 پیرس نا پنی آ ماڑیک
- 346 کشتی تیا حمام
- 352 قہوہ خانہ، میوہ و شراب خانہ غاتا گیشتری
- 355 فرانس نا جو انیک
- 358 پیرس نا سنگت آتا حوال
- 361 نیولین نا اوڑ دہی نا است خواہی
- 362 لوئیس Lvonس نا حوال
- 363 جنرل مارٹن نا ہٹکلین

- 364 ماریسلز Marseilles ناکشتی ناکمک اٹ سفر
- 365 فرنگستان ناپنی آپول
- 367 مصری نیازی تازیائی ویرشت
- 368 بحر روم ناکسراٹ اٹلی آہنگ
- 369 طاعون آن رکھ
- 370 شارجنیوانا حوال
- 370 رومی تاسازوزیمیل
- 371 دلالی وارا ر غ نادود
- 372 جنیوانا سنگت آک
- 373 لیگہارن نا حوال
- 375 رومی تادرونا ہیلاکی، ویہودی وایرانی تا حالیت
- 376 لیگہارن نا سنگت آتا حوال
- 377 کپتان رچرڈسن
- 379 جزیرہ مالٹا
- 380 مالٹانا انگریز آک
- 382 مالٹانا حالیت، میوہ و برف آک
- 383 مالٹانا دیوانک
- 385 طوفان اسے تون مون تنگ
- 386 سمرنا ناشار
- 389 بحر مورہ ناکرک انا ڈغار
- 392 استنبول ناشار

- 396 شتیب کشی نارواج
- 397 ترک آتا ٹوپ آک
- 399 ترک آتا کتغ ارغ
- 401 استنبول ناماڑیک و مسیت ایاصوفیہ
- 402 مسیت آک
- 405 استنبول ناباتی تاجوانیک
- 406 عدالتی حکم آتا پوروی ٹی سختی وزا کارگی کانود آک
- 408 استنبول نا واقعہ غاک
- 410 استنبول ناسنگت آک
- 413 استنبول آن بغداد اسکان ناہر دستخی حوال
- 417 اماسیہ ناتاریخ
- 420 ملاطیہ ناشار
- 420 دریائے فرات آن جپان؟
- 422 دریائے و جلہ ناسرچکل وارغنے ناشار
- 424 ماروین ناشار
- 426 نصیپش ناشار و مزار سلمان فارسیؑ
- 429 قاصد نا خراب پیش بنگ
- 430 حضرت خالد بن ولیدؓ نا مزار
- 432 موصل
- 433 محمد پاشا
- 437 کرکوک

- 441 بغدادناشار
- 442 کاظمین ناحوال
- 443 خلیفہ غاتا دورائی بغدادان آبادی ورقبہ
- 443 سرمن رائی
- 446 کر بلائی تینا خا ہوت تون اور دہی
- 448 کر بلاغا و بابی تاجاہو
- 449 وہابی تابن و تخت و عقیدہ
- 458 نجف ائی سراب
- 458 روضہ نجف ناماڑی
- 459 بدوسے نا واقعہ
- 460 ملا محمود متولی
- 462 بغدادائی کنا حالیت
- 466 منتفق قبیلہ
- 468 بمبئی ئی حاجی خلیل سفیر ایران نا خون
- 473 مسٹر منسٹی نابے وڑی
- 476 مسٹر منسٹی و بصرہ والا تون جھیرہ
- 481 بصرہ شار
- 483 خلیج فارس ناحوال
- 486 بمبئی شار و اونا خا صیت آک
- 490 گورنر ڈنکن و ایلو انگریز آک
- 494 میر عبدالطیف خان ناحوال

498

مہدی علی خاں مشہدی

502

آقا حسن

503

کلکتہ غار اہی روان

پندرند

لبز انک ۽ پوٽ ۽ سفر نامگ ۽ ارزشت کيک ۽ ايش انت که وانوک ايند گه دنيا ۽
 دمگ ۽ جا ورا ل آل سر پد بيت ۽ دومی وتی چا گرد ۽ شری یاز وریانی بار و امارت کنت -
 بلے سفر نامگ ۽ مستریں بستار ہمیش انت که اے لبز انک ۽ تها شاہیگانی کاریت ۽ میان
 استمانی لبز انک ۽ گوں وتی چا گرد ۽ ہلک ۽ دپ ماں دپ کنت -

ابو طالب فرنگ ۽ اے سفر نامگ که رازق ابا کی ۽ ماں براہوئی ۽ رجا نک
 کتگ ، یک تاریخی سفر نامگ ۽ ایشی ۽ وانگ ۽ پد نہ ایوک ۽ یورپ ۽ افریقہ ۽
 ملکانی ہند ۽ دمگانی بار و اسر پدی رس ایت بلکن ۽ یک انجیں دورے ۽ بار و اسر پدی
 دنت کہ اے دورے و ت پور ہیں راج ۽ ملکانی استیں حالت بدل کتگ ۽ نوکیں درو شم
 نے ۽ دیم ۽ آؤرتگ انت -

اے سفر نامگ ۽ تہا لندن ۽ پیرس ۽ نندو کیں مردمانی دود ۽ ربیدگ ، آہانی

چاگرد ء ہر دہمی کرن ء نوک نوکیں ایجا داتانی بارو اسرجمی ء سرپدی دیگ بُو تگ۔ فرنگی
 ء انگریزانی میان ء جنگ ء جدل ء واقعات، امن ء ایمنی ء احوالانی داستان اے
 سفر نامگ ء براہ انت۔

منا ہے اُمیت انت کہ اے سفر نامگ ء وانگ ء پدوانوک ء راتارخ، ہما
 دیرنی کنگلیں راجانی واہشت ء جہدانی بارو الہمی ء سرپدی رس ایت۔ ایشی ء
 چھا پگ ء مول ء مراد ہم ہمیش انت کہ تارخ ء بازیں تہرانی بارو اگیشیں سرپدی دیگ
 بہ بیت۔

ہیتان عمر

شکلکاری کارگشاد

بلوچی اکیڈمی، کوئٹہ

درستی راستی

مرزا ابوطالب لندنی

ابوطالب آن بیست، بیست و پنج سال مست بنگال نا اعتصال الدین پنی ء بندغ اس اولیکو وارانگلستان ناسیل ء کریس۔ اوناسفرنامہ ”شکرف نامہ ولایت“ ناپن اٹ ارے۔ ہرا بھاز گوٹڈ ء۔ واوڑان جوان معلومداری دوئی مفک۔ او اولیکو ہندستانی سیلانی نس ہرا انگلستان ناسیل ء کریس۔ ولے راست دادے کہ ہندوستان نا اولیکو سیلانی ابوطالب نس، ہرا انگلستان نا تعلیمی، راجی، سیاسی، و صنعتی حالت آتیا سرجمی اٹ گپ وتران کرینے۔ او انگلینڈ آن بیدس سویلی افریقہ، آئرلینڈ، فرانس، اٹلی، یونان، ترکی، عراق و عرب ناسیل ء ہم کرے و ہر جاگہ نا حالت آتاجاچ ء ہلک۔ اوناسفرنامہ نوزدی صدی نا گچین انگاسفرنامہ غاتیٹی حساب مریک۔ او یورپ اٹی داخس پنی مس کہ اصل فارسی مسودہ ناشینکاری آن مست اونانگریزی بدل 1810 ء اٹی یورپ اٹی

شینک مس۔ اونا خلاصہ 1811ء ٹی فرانسسیسی و 1814ء ٹی جرمن بولی ٹی شینک مس۔ ابوطالب و اونا سفر نامہ نا ذکر ء ایسٹ و ڈاؤسن تینا تاریخ الٹی کرینو۔ پروفیسر اسٹوربی تینا کتاب ”پرشین لٹریچر“ الٹی دانا بابت نوشتہ کرینے۔ انسائیکلو پیڈیا آف اسلام الٹی ہم دانا ذکر ساڑی ارے۔

ابوطالب انگلستان الٹی ارسال گدریفے۔ شاہی دربار آن ہلیس السی تپہ سکان کل اودے دو تیا ہلکر۔ و ہروڈ انا سرکاری و نیم سرکاری دود آتیٹی شیخ ہلککہ۔ ازگار آتا مجلس و بے تکلف محفل آتیٹی اودے شرف اٹ بنگ انگا کہ۔ اسہ ہندوستانی سے ہم یورپ الٹی داوڑ انا شرف دوئی متنے۔ ابوطالب ہڑدے نا پیش بروک آحالیت و واقعہ غاتے نوشتہ کر سا ہنا و پدی بنگ آن پد تینا سفر نامہ ء شینک تس و اونا پن ء ”مسیر طالب فی البلاد الافرنجی“ تخوا۔ دانا شینکاری نا انتظام ء ابوطالب نا کزیت آن شش سال پد فورٹ ولیم کالج کونسل کرے۔ ردینک آتے ہلنگ نا کاریم ء ڈاکٹر ولسن نا گمرانی ٹی مرزا حسن علی و میر قدرت علی اسک کریر۔ دا 1812ء (1228ھ) الٹی ہندوستانی پریس کلکتہ ٹی چھاپ مس۔ دا کتاب نا اسہ پین فارسی مسودہ اس حسین خدیو جم نا کوشست آتیٹ ایران الٹی 1352ھ ٹی شینک کننگا۔ دا کتاب نا ارا ہزار نسخہ تسر، ودا مشعل آزادی پریس آن شینک کننگا۔

مرزا ابوطالب 1752ء ٹی لکھنؤ ٹی ودی مس، اونا باوہ محمد بیگ اصفہان آن ہندوستان آبسوس۔ اونسلاً ترک اس تس۔ و اونا باوہ پیرہ ٹی آوطن آذر بائیجان

کس۔ مرزا محمد بیگ نادر شاہ نا جملہو آ تا زمانہ ٹی ایران ءِ الاس و ہندوستان آ بسوس۔ ونواب ابوالمنصور صفدر جنگ والئی اودھ انا ملازم تپہ ٹی اوار مسوس۔ صفدر جنگ آن پد نواب شجاع الدولہ نواب وزیر اودھ پن مس۔ اونا محمد بیگ تون ناٹھنداری مس، واوتینا ہال عیال ءِ السابنگال آہنا۔ مرزا ابوطالب نا تعلیم و ولشت نواب شجاع الدولہ ناسیجا ٹی مس۔ اوکان پد آصف الدولہ اونا کاٹم خواجہی ءِ کرے۔ شعور ناوئی ءِ سرمتنگ آن پد تینا باوہ غا مرشد آباد آہنا۔ اوڑے مظفر جنگ پنی آ ازگار نا خاہوت ائی برام کرے۔ اوکان پد لکھنؤ آ پدی بس ونواب آصف الدولہ نا ملازم مس۔ منصب نازمواری تے بھاز گچینی اٹ ایسری ترسا ہنا و جوان ءِ پن اسے نا خواجہ مس۔ ولے منہ وخت آن پد درباری سیاست ناسوب آن ملازمت آن اسہ کند مس۔ داٹی نائب وزیر اودھ نادوئس۔ ہرا ابوطالب تون ریس کر یکہ۔ دا دوراٹی ابوطالب انگریز آ تیان خوک مرسا ہنا۔ کمپنی نا انگریز کارندہ و افسر آ تون او جوان تعلقداری جوڑ کرے و کرار کرار آ او انگریز آ تا پتدار جوڑ مس۔ آصف الدولہ نا ملازمت آن اسہ کند کننگا تو او ہندا غا و ءِ گورنر جنرل آ سرکننگ کن کلکتہ غا ہنا۔ منہ وخت آن پد دوارہ لکھنؤ آ بس۔ ولے حالیت آک اوڑ کن جوان خنتکوس، ہندا خاطر آن پدی کلکتہ غا ہنا۔ گورنر جنرل کارنوالس اودے بے کچ عزت و شرف تسکہ۔ ہڑتوم آک تین پہ تین آ چٹھی ہم رادہ کریر۔ دا چٹھیک نیشنل آرکائیوز آف انڈیا ٹی رکھوک تنخوک ءِ۔ ہرافتے خواننگ آن اندازہ مریک کہ گورنر جنرل و شرفمند

انگریز کمادار آتون اونا تعلقدار یک اخص زیات نسر۔

مرزا ابوطالب یورپ نامرغن آسفر آن 4۔ اگست 1804ء نادے پدی کلکتہ عسر
مس۔ منہ دے آرام کنگ آن پدینا سنگت آگسٹس پروک نامک اٹ بندھیل کھنڈانا
اسہ ضلع سے نامکمدار پن مس۔ و ہندا منصب آکاریم کنگ نادے تیٹی 1806ء ائی
کزیت کرے۔ لکھنؤٹی جہہ و جاگہ کننگا۔

ابوطالب ہندوستان ائی انگریز آتاساڑی گری نامخ تف مننگ تون اوار گمری ء
بندغ اس ہم نسکہ۔ اوتینا معلومداری تے دانشوری و ایلوفا معلومداری تے بیرہ
معلومداری تگا کہ۔ اوتینا ہیئت ء رد کروک آتیا ترند ہم مسکہ، اوتینا اسہ مجلس اسے نا
حوال اٹ پانک کہ ہراورنا اوڑتوں شرہ کیک، و معلومداری تیا ہیئت و گپ کیک، و اونا
ہیئت آتے رد کیک، تو اوترند مرسا پانک کہ: ”ای داچک و تاڑ ء چھنگ ناسوب آن
پاریٹ کہ ای امنا کیوہ کہ ہراگندہ ئی تے نی بیان کرلیس او بے شک او ملک ائی بھاز
اریر، انتے کہ نی بے کاٹم ء ورناسے اُس، و نی دا ہیئت آتیاں زہم ہر فینس کہ نی ہمو
بندغ ء ہم منپسہ ہرانا آزموندہ نے آن بھاز زیات ء، و بے فائدہ مہمان تتون شرہ
کیسہ“۔ یعنی اونا استخواہی داس کہ دا جاگہ نا خلکت مدام اودے ہندا اخص شرف ایستے
کہ مجلس آتیٹ اونا ہیئت آتے خن تے تر کر سا امنا کنگے۔ اونا حوال آن ہندن لگک
کہ اونا دا استخواہی گیشتری پور و ہم مسنے۔

دا سفر نامہ نا خواننگ آن پدا ہم سمانمک کہ مسٹمیکو دنیا، ہرانا نن ہم اسہ بشخ اس

ارین، یورپ و ایلوشوندار آملک آتیان اخیس پدتموک ۷۔ ناراج اینوهم باہتی و آب اٹنگا
 تعلیم آن بھازمُر اُن، وخت اس کہ داسفر نامہ ناخوانگ آن پیداسما تمک کہ یورپ اٹی
 دوسد سال مُست ہم اسکول، کالج، یونیورسٹی آن بیدس ٹیوشن خوانفنگ اسکان نارواج
 کس۔ غرض دا کہ ابوطالب لندنی ناسفر نامہ ٹی، ہمو وخت انا یورپ وادنا ایب کیب انا
 شوندار ی وافتازند و بودنا بابت کم و و دکل معلومدار یک دوئی مریرہ۔

عبدالرازق ابابکی

دیباچہ

خداوند عالم نامحمد، ہر ابندغِ عہمت و اونا ارادہ غاتا استقامت عطا فرمائوکِ ع، و عرب و عجم نابرگزیدہ ءِ فلک اعظم ناسیلانی حضرت محمدؐ ناعت و اونا اہل بیت و اصحاب کرامؓ آتیا درود و سلام آن پد جہان بحر و بر ناسیلانی ابوطالب بن محمد اصفہانی ہرغ کشنگ ناشونکی تامون آعرض کیک کہ زمانہ نابے قدری و بے چیٹ آحالیٹ آتا سوب آن وطن ائی کنا ڈہلنگ و آسرائی گم گار مسوس۔ ہندا خاطر آن کنا زندانا بھلونہش اس مُرانا سفر تیبی تدے۔ کنے بارن و پالن آڈیہہ تا جوان و گندہ غاتے ختنگ و بندغ آتا ہر کڑدہ تون تولہ بش انا و ارخواہی رسیدگا۔ کنا ارمانی آاست ائی خیال بس کہ فرنگستان نا سفر نا واقعہ و حالیت آتے نوشتہ کیو۔ و دالک انا غٹ فاندہ تروک آگڑا تا حالیت آتے پٹ و پول کرسا داسفر نامہ ٹی درج کیو۔ تا کہ فرنگستان نا ملک آتا عجیب و غریب حالیت و چندی قوم آتا دستور ہر اہتیان اسلام ناباتی تے معلومداری اف، خلکت ءِ معلومدار

کیو۔ اسل ہندن دنکہ ”کُنل جدید لذینذ“ (ہرپوسکن آگرٹاء چس مریک) بنوک آک چس ہلیر علم انا خواہندار آتا شونک پورومنگ کے۔ خلکت دابندغ آتا خوانگ ناوڑ، اولیاد آتا ولفنگ، تہذیب و ربیدہ، وصنعت و ایجاد آتیاں معلومدار مرے۔ وادفتیا جوان ء اثر اس تھے۔ وادفتارند ء ہلسادا افتا فاندہ غاتے دوئی کنگ کیر، انتے کہ دافک اسل اسلام نا کاندو آتیاں چپ افس۔ متنگ یک کہ دا گچین آ نیت نا سوب آن کنا گڈ یکو دیک جوان مریر۔ وکنا بابت است خواہیک ہرے اسکان خلکت نابا غا مریر۔ گرٹا ای سفر نا حالیت آتے، تاریخ ترساروز نامچہ غانبار نوشتہ کنگ نابناء کریٹ۔ و 1218 ہجری ٹی ہر اتم ای دامرغ آن سفر آن اومیت آتیاں چپ سہی سلامت کلکتہ ء سرمسٹ تو ای تینا مسودہ غاتا خلاصہ ء شین تسٹ۔ وداہبکہ و فریشان آ پنے غاتے دکتا نا لڑی ٹی خلاٹ۔ و داناپن ء ”مسیر طالبی فی بلاد فرنجی“ سخاٹ۔

بناء ٹی کم ہمتی، بد اخلاقی و غلط انگا و ڈول آتا سوب آن ہر اخاص وڑاٹ مسلمان تیٹی ہر جا گہ تالان اریر۔ ای ہمت کنگ کتوٹ۔ دا خاطر آن کہ ازگار آک بے پرواہ و گمران نشہ ٹی اختہ ء، و بے علمی آن پدہم چاہنداری نادعوی کیرہ، و غریب آ بندغ آک معاشی تنگدستی تا سوب آن ناستی نازند تیر کیرہ۔ اوفتے ہڑدے پڈ ء ولفنگ کن ارغ دوئی کنگ نا جہد اٹی کاٹم ء خواریفنگ نا ہم وار رسینکپک، و لدا اوک پوسکن آ معلومداری تا دوئی کنگ و پوسکن آزمونہ غاتیاں فاندہ امر ہر فنگ کیرہ۔ حالانکہ خدائے تعالیٰ بندغ نافطرت اٹی پوسکن آہیت آتا چاہنگ ناشونک ء ودی کرینے، و

دادے بندغ کن شرف نامیرات اس گوندانے۔ ولے کنے باورء کہ کنا خواری و متا ماری ناداخہ درہم نتیجہ اس موئی بفروع، ہراخس کہ بندغ ء خیالی مضمون تے خوانگ آن دوئی منگ کیک ہرافتا مسخت است ء نواریفنگ، و وخت تیرکنگ مریک۔ اگہ کس اس وخت اس دا کتاب نارامسہ پنہ بٹے ہرا ہم تو انگریزی بولی ناگیشتر لوز آتے خنگ آن او بے تب مریک۔ ہندا خاطر آن خوانگ تو مر دادے دو خنگ ہم خواپک۔ ولے انت اس کہ مسنے، داسہ مس ہنا۔ ای تینا فرض ء پورو کیوہ، نادرست و بے وڑانگا پن و نزورانگا لوز آتے نوشته کنگ آبیوس اٹ۔ ہرافتے پہہ منگ اٹ زرس وخت لگک، ولے دافتیان بیدس سر حال ہراکان ہرانگ کاہک، و مطلب ہم جوان پاش منگ کپک۔

داکان بیدس دوئی و تنگستی تا سوب آن کبھی گڑا تا فائدہ غاک دوئی متوس، انتے کہ مشین تا فوٹوک و کارخانہ غاتا نقشہ غاک جوڑ منگ کتوس۔ ہرافتیان کتاب نا خوانوک آتے کمک رسینگا کہ۔ ولے ہمہ پاسہ کہ ”مالا یدرک کلہ، لا یترک کلہ“ انگ ء تا ہم جوان خیال کتوٹ۔ خوانوک آک دابیوسی ء ہر سا کنا بشخنداری ء امناکیر۔ بھاز آنا درست پن و مشکل انگا مطلب آک ہرافک زرس جھنگ آن پدر سپند منگ کیرہ، اوفتیان است اٹ کپس، و دانا سوب آن کتاب نا مطلب آتے پہہ منگ آن خلیس، انتے کہ داٹی بلا دفرنگ (فرنگی ڈیہہ) انا غٹ فائدہ نا ہیئت آک نوشته اریر۔

وطن و انگ ناسوب آک:

داسہ ای کل آن مست تینا جندی حالت آتے پاش کنگ جوان سرپند مریوہ۔
 ہر افتا سوب آن دا عظیم انگ سفر کن سحفیٹ۔ اوکان پد سفرنا روزنا مچہ بناء کرے۔
 خوانوک آتیاں سفر نامہ نادا ہیبت ۽ اودیم تخنگ خواپرہ کہ کنا باوہ بزرگوار حاجی محمد بیگ
 خان ترک قوم انا باقی اس نس وعباس آباد (اصفہان) نارہینگوک اس نس، ورنائی ناوئی آ
 نادر شاہی جہو آتیاں فریشان مرسا اصفہان ۽ سفارا و ہندوستان آ بس۔ و وزیر ابو
 المنصور خان صفر جنگ ناسنگت آ تیٹی اوار مس۔ راجہ نول رائے نا خون آن پد محمد علی
 خان صوبہ اودھ نا نائب پن مس، تو کنا باوہ اوڑتون تعینات کنگا۔ و اودے خڑکی و
 خصوصیت دوئی مس۔ صفر جنگ ناکزیت آن پد نواب شجاع الدولہ تینا الہ نامار اتون
 درو کر سا اودے کسے۔ و اونا سنگت آتون بد پیش بس۔ کنا باوہ نا دزگیری نارادہ
 کرے، و لے اومہالو آن ہر کر سا بنگال نا کنڈ آہنا۔ منہ سہت و اشرفی و منہ مے اوڑتون
 ندس۔ تینا کل گڑ اوڈی، اراواتے او لکھنؤئی الاہنا۔ منہ وخت بنگال ائی شرف اٹ
 زند تیر کرے، و ہموڑے دنیا ۽ الا۔ کزیت ناتے سنہ 9 جون 1766ء (مطابق
 1180ھ) ۽۔

کنا پیرہ ابوالحسن بیگ اسہ دیندار و پرہیزگار ۽ بندغ اس نس۔ برہان الملک نا ہم
 وطن و اونا متکن آسنگت آتیاں نس۔ اونا کزیت آن پدا و دنیائی تعلقداری تیاں اسہ کنڈ
 مرسا زند ۽ تدلیفے۔

ای دا بے پاندہ 8 نومبر 1752ء (مطابق 1166ھ) نا خیراٹی لکھنؤ نا ہند آ
 ودی مسٹ۔ ہر اتم باوہ بنگال آ ہجرت کرے تو نواب شجاع الدولہ قومی ہمدردی نا خاطر
 آن کنا خوانگ کن خوج اس پن کرے۔ وکنا تعلیم و ولشت نا کند آ خیال داری کرے۔
 چار سال آن پد باوہ ء مرشد آباد آ بنگا۔ او وخت آ کنا وئی 14 سال نس، ودا کنا اولیکو
 سفر نس۔ و تینا لمہ جیجا تون اور عظیم آباد اسکان خشکی نا کسراٹ ہناٹ، و اوکان کشتی ٹی
 مرشد آباد ء سر مسٹ۔ اوڑے بیرہ یک و نیم سال باوہ نا خدمت نا وار خواہی دوئی
 مس۔ اوکان پد زمانہ ناشیف بڑیک چوری کریر کئے، و خاہوت ناز مواری تاچک و
 تاڑاٹی اختہ مسٹ۔

نواب خانخانان بہادر مظفر جنگ نا دستخوا تہی اسہ مسٹ اس کنا پن آ مسوس،
 اوڑکن کبھی سال ہندا نواب نا خدمت اٹ تدے۔ 1189ھ ٹی ہر اتم حکومت نواب
 آصف الدولہ نا دوئی بس تو ای نواب مختار الدولہ ثابت جنگ نا بنگ آ آرٹمیکو وار ہنین آ
 ڈیہہ ء سر مسٹ۔ اٹاوہ و دوآ بہ نا کبھی نیامی علاقہ غاتا نظام کنا دوئی تننگا۔ بنگال آن
 پدی بنگ آ دریاب نا کسراٹ سفر کریٹ۔ بکراسکان دریائے گنگا ٹی و اوکان فیض آباد
 اسکان دریائے گھاگرہ ٹی، داسفر بھاز خواری والوس نس۔

دوآ بہ نامری نا کچ کانپور آن الوب شمار اسکان ارا ہفتہ نا کسر ء، ہندا خطر آن دا
 علاقہ نا دورہ ٹی پور و ارا سال تدیر۔ اوکان پد مختار الدولہ نا جانشین حیدر بیگ کابلی نائب
 وزیر پن مسوس۔ و اوکن تون بھاز آ اختلاف آ تا سوب آن کئے عہدہ غان اینک

کرے۔ اوکان پدہم اسہ سال اسسکان ای لکھنؤٹی رہینگاٹ۔ دانیام اٹ گورکھپورنا
دنگ آک کرنل الیگز نڈرنا چاروکی ٹی تنگاسر۔ کرنل موصوف تینا کمک کن وزیر آن
موکل ہلساکنے تین تون ٹڈ کرے۔ داعلاقہ ہم مرلیس اٹ پانزدہ دے ناکسرے۔ پورو
مسہ سال داڑے ہم تدر۔ داڑے پراٹ ہم سفر کروئی تماکہ۔ ہر خلق اٹی گن کن کاشم
نا ارافیرہ۔ ہر سال تمبوتے پوسکن کینگا کہ۔ اوکان پد کرنل تون اور اینک کینگاٹ،
واسہ سال اسسکان لکھنؤٹی ہنکینی مسٹ۔ دازمانہ ٹی ایسٹ انڈیا کمپنی ناپن کروک
افسر مسٹر ہڈلٹن و مسٹر جاسن و حیدر بیگ نانیام اٹ جھیرہ اس ودی مس۔ وحیدر بیگ
اوقتون درونا بنائے کرے، ہندا خاطر آن مچ آملک اودھ انا انتظام خراب مس، و ہر سال
خراج اٹ کمتی برسا کرے۔ کشار گراک مرمرا نگا دنگ آتے خراب کنگ نابعاء کریر۔
دانتیان اسٹ اس راجہ بل بہدر سنگھ نس، ہراغٹ صوبہ اودھ انا میرات ونواب وزیر تون
مقابلہ نادعوئی ۽ کریس۔ اسہ لکھ راجپوت آتا فوج اونا دوٹی نس، و او بھاز زیات
نافرمانی و سرکشی کریکہ۔ کبھی وارنواب وزیر و ایسٹ انڈیا کمپنی نافوج آک اونا کاٹم ۽
کننگ کن سلفنگار، ولے حیدر بیگ ناپن کروک کارندہ غاتا مکر و درونا سوب آن بچ
اس منگ کتو کہ۔ گورنر ہشٹن نا اشارہ غا مسٹر ہڈلٹن کنے داراجہ ناکاٹم ۽ کننگ ناپارے،
کنے سانس کہ دابدظمی ناسوب حیدر بیگ ۽۔ ودا کاریم اٹی کنا کوشست کننگ اونا منشانا
برخلاف مریک، و اونا خار کنا اراء ہشنگ ناسوب مریک۔ ہندا خاطر آن ای بشخنداری
کریٹ، ولے کمپنی نارباب آک تینا غرز ۽ مون آتخسا کنا بچ ۽ بہانہ اسے خف

توتوس۔ و دشمن ناشرآن پچھنگ ناقول کرسا دا خلیفوک آمہم ۽ کنادوٹی تسر۔ ای ارا
 سال اسکان ہندا مہم ۽ ایسری تنگ کن مچ آصوبہ اودھ انا کج کج انا دورہ ۽ کریٹ۔
 ہنداراجتون کبھی جنگ آک مسر۔ اخیر اونا خاہوت ناداسد سالہ دشمن خلنگا، و ملک اونا
 شرآن پاک مس۔ و صوبہ نا انتظام نابابت است آک پدین مسر۔ ولے ہندا کنابھس
 کاری و خاہوت نابادی ناسوب ہم جوڑ مس۔

دا معاملہ ناسرجم داوڑ ۽ کہ کمپنی نا ہمو افسر آک ہراکن تون کمک ناقول کریسر،
 معزول مسر۔ گورنر ہشنن ولایت آہنا، کلکتہ ٹی پوسکن آکما دار آک بسر۔ کنامخ تف و
 کمکار آتا قول آک متکن ۽ ہیت مسر۔ دا بدلی تانیام اٹ حیدر بیگ دورغنی پالیسی
 تیان پدہم بہانہ کرسا ورشوت ترساتینے سلطنت نا خیر خواہ پک کرسا اقتدار ۽ دوئی
 کرے، و منہ سال کن تون ہم پاش وڑ اٹ جوان پیش برسا ہنا۔ ہندا خاطر آن
 انگریزی سرکار آغا و دنگ نا گرج متو۔ اوکان پداوتینا ہیلایا کی ناوڑ اٹ درو کرسا کنے
 گٹ کنگ نا کوشست کرے۔ و جوفہ نا جال اس تالان کرسا کنے ہم خیال جوڑ کنگ نا
 جہد کرے، ولے ہرا تم بچ اس متو تو پاش وڑ اٹ جال اس تالان کرسا کنے فریشان
 کنگ نابناء کرے۔ کنے سرکار اودھ آن شش ہزار روپی سال انا ہرا وظیفہ رینگا کہ، اونا
 تنگ اٹ رے تے و ہیت ہیت آجھیرہ کریکہ۔ گڑا ای لکھنواٹ اڈہلنگ ۽ خواری
 اس سرپندمر سادوارہ بنگال ناکسر ۽ ہلکت۔ 1202ھ ٹی گنگا دریا ب ناکسر اٹ کلکتہ ۽
 سرمسٹ ولارڈ کارنوالس گورنر جنرل ۽ تینا فریشانی ۽ پاریٹ۔ لارڈ موصوف بھاز

شرف نس وادکمک ناقول ہم کرے، ولے دازمانہ ٹی اودے دکن آہنوی نس، ہراڑے سلطان ٹیپوتون جنگ مون تروک نس، چارسال اسکان کنا کاریم پد سلیمس۔ کہی وار خاہوت تون اوارہن وبر، اُراوباغ تفنگ ناسوب آن خوچ آک زیات مسروکڑز آتا باریم اس کنا کاٹم آمس۔ داسفر تیٹی غٹ آن زیات نسخان کنے رسینگا، کہ کنا چارسال نا چناس ہراچ آخاہوت ناخن تادیدہ نس، کلکتہ نابے وڑ آدیرو بے، واوجاگہ ناگن خورنا ناپی ناسوب آن ناجوڑ مساکزیت کرے۔ داٹھپ کل اناست آتے کباب کرے۔ داچنانا زیباغاہیت آک ہمسائے تے ہم وڑارہ، اوفتیا ہم داہجاز دوست نس۔

گونڈ دا کہ ہراتم لارڈ کارنوالس دکن آن پدی بس تو اوکنا معاملہ غاتیا سچھے، ہندا دے تیٹی حیدر بیگ کزیت کرے۔ گڑا کنا تعقلداری تے اودھ انا سرکڑدہ تون گنڈنگ کن لارڈ 1207ء ٹی کنے لکھنؤ آرادہ کرے، وکنا سفارش اٹی اسے چٹھی اس نواب وزیرناپن آنوشتہ کرے، ہراووناشرف و بزرگی ناشان ءکڑزاکہ۔ داسفارش نادا اثرمس کہ وزیر واوناکارندہ غاک کنے ہجاز شرف تسر۔ مسخت دوئی مننگ ناپورا وادمیت نس، ولے کنا بد قسمتی کہ لارڈ کارنوالس ہندازمانہ ٹی کزیت کرے۔ ہندا خاطر آن دا بندغ آک قول آتیا سلستوس، ودانگ اینگ کریر۔ ہندازمانہ ٹی نواب وزیر و مسٹر چیری نانیا مٹ اختلاف و دی مس۔ ووزیر ناغا و آاینک کنگا، دا واقعہ غان پد وزیر نا کارندہ غاک تینا نابودی ناشاہدی تسر۔ و تینے آختی حاکم سرپند مسساکنے آکلہورا ہی کریر کہ

داسہ نی بایدے مسٹر چیری تون اوار لکھنؤ آن پیش تم۔ ای اوفتے بھاز پاریٹ کہ نما خیال غلط ء، ای اگہ نمون مر یوہ تو دانم کن بھاز جوان مر یک۔ گرج انا وخت آنما راہشونی ء کیوہ۔ ولے کناہیت آتیا وفتیا بیچ ء اثر اس متو۔ ہندا خاطر آن ای خاہوت نا منہ بندغ ء لکھنؤ ٹی الاٹ، ومنٹ اسے الہ آباد آسر کریٹ، وتینٹ بنارس آہناٹ۔ اوکان 1210 ہجری ٹی مسٹمیکو وارد ریائے گنگانا کسراٹ کلکتہ ء سر مسٹ۔ داوخت آ بنگال نا گورنر لارڈ ٹن موٹ عرف سر جان شورس، اوکنا حالیت آتے بنگ تو کمک نا قول کرے۔ دانیام اٹ نواب آصف الدولہ کزیت کرے واونا جانشین وزیر علی خان نا تخت نشینی آ جھیرہ ومنہ پین واقعہ پیش بسر۔ ولے لارڈ موصوف ء داکنڈ آ خیال داری نا وارر سینکتو۔ واو ہندا زمانہ ٹی پیشن ہنا۔ اوکان پدمسہ سال ای پین انتظار و فریشانی ٹی گدریفیٹ۔ دانیام اٹ ہرا سنگت آک کن تون نسر، تارتار مسوسر۔ حالیت داہد اسکان سر مس کہ کنا مسہ اولیاد و چار چوکری ہرا فک کلکتہ ٹی کنا وکنا اولیاد آ تا خدمت ء کر یسر، پد ریسہ سفر وکنا جتائی نا ڈکھ و فریشانی تیان دنیاغان اسہ کنڈ مسر۔ وکر بلائے معلی ونجف اشرف آہنار ہندی مسر۔ ای کلکتہ ٹی بھلو وخت اس اڈہلنگ و خلکت نا تفرقہ بازی آن ڈکھیامسٹہ۔ اسہ دے کپتان رچرڈسن ہرا اسکاٹ لینڈ انا باقی اس نُس، او ہندی و فارسی ہم جوان چاہسکہ۔ وکنا متکن آ سنگت نُس، او انگلستان نا سفر آ امننا کرے، وکن تون اوڑدہی کن بس۔

ہیت ہیت اٹ پارے کہ اگہ نی ہم انگلستان آ راہی منگ نا ارادہ کیس تو دا اول

و پجڑی تیان خلاسی رسینگک، و دنیا نازیبا ئی و وڑ وڑی تے ختنگ نا وار ہم رسینگک نے۔ ای سفر نا دے تیٹی نے انگریزی بولی نا تعلیم تنگ نا کوشست کیوہ۔ ای بیرہ دا خیال اٹ کہ سفر خلیفوک و مرغن مرو، و بھلو وخت اسسکان سمندر اٹی گوہی کنگ و چندی ملک آتیاں گدرینگ انگ نا سوب آن دیر و بے انا وار وار آ بدل منگ و اختلاف نا اثر آن دن مف کہ مرگ انا گواچی مر سا زمانہ نا چک و تاڑ و سنگت آ تا ظلم و جور آن خلاسی اس خنو۔ کپتان نا ہیبت ء امنا کریٹ، و دا سفر اٹی سنگتی نا قول کریٹ۔ ارٹمیکو دے کمپنی نا جہاز ”شارلٹ“ اٹی اسہ کمرہ اس کراغا پک کرین۔ و لے اتفاق اٹ منہ دے آن پد جہاز اٹی خاخرگا، واوہ شنگا۔ بس مقدر مسوس، ہندا خاطر آن داہرے تمنگ آن پد ہم کنا ارادہ ٹی نزوری و دی متو۔ اوکان پد کپتان رچرڈ سن نا کوشست آتیاں اسہ پین جہاز اس کہ پن تے ”کرسٹام“، کس، اوٹی اسہ کمرہ اس کراغا رسینگا۔ دا جہاز نا کپتان ٹالیمین کس۔

اولیو بشخ

سفر نابناء

پنج شنبے یکم رمضان المبارک 1213 ہجری بمطابق 7 فروری 1799ء آکلکتہ نا سنگت آک کنے سفارار، وکشتی ٹی سوار مسٹ، ہرادے کپتان رچرڈسن کراغا ہلکوسس۔
 داٹی سوار مرسا کھجری کن رادہ مسن، ہراڑے جہاز سلوک نسکہ۔ ارادے کسراٹ
 تدینگار۔ مسٹمیکو دے جہاز ۷ سر مسن وتینا کمرہ ٹی اڈ ہلکن۔ دا جہاز بھاز خراب جوڑس،
 واونا انتظامی حالت تے ہم جوان الوکہ۔ اونا کارندہ غاک بنگالی نسر۔ بھاز بے واک،
 وکاریم آن خلوک نسر۔ جہاز نا کوٹھیک بھاز چنک، تہارمہ وگند کریرہ۔ خاص وڑاٹ کنا
 کوٹھی، ہرانا حالت پاننگ مفک۔ اونا سوب دانس کہ رچرڈسن نا سنگت کپتان ولیم
 سن، کپتان رپن نامک اٹ دا جہاز نا خدمت گاری نا ایوز درواٹ جہاز نامنہ کوٹھی بھاز
 کم کراغا دوئی کریس۔ وکنے وایلو بندغ آتے خواری سیٹی شاعاسس۔ جہاز نا کرا
 کلکتہ ٹی مہالو آن تنگاسس، ہندا خاطر آن اودے پدی ہلنگ متو کہ۔ بیوسی اٹ ہندا

وڑاٹ سفر کروئی تما۔ داہیت ہم پک کننگا سس کہ گن خورنا گڑا جوان وڑاٹ جہاز
اٹ تننگ، تاکہ کسراٹ داڑکن ہچ جاگہ اس سلوئی تمپ۔ وسیدھا زوت اس
انگلستان آسر منگ آسان مرے۔ دانا سوب آن است ء مچے بھاز جم کریسن کہ سفرنا
مدکم مریک، وداکان رادہ منگ اٹ ہم ہرے مفک۔ کنا کوٹھی ناخوک آاسہ بھاز
نازرک ء بندغ اس اڈہلوک نس۔ اونا پن گرانڈس، وایلو کنڈ آ کپتان رچرڈسن نا کوٹھی
نسکہ۔ ہراٹی او ارا والا تون او ار ہندی نس۔ اونا اسہ ارا سال نامسٹر کو اس ہم نسکہ، ہرا
نکان او غاکہ۔ اونا او غنگ مچ آ جہاز نا غٹ خواری تیان زیات خواری ناسوب نسکہ۔
کپتان ولیم سن و کپتان رپن نا کوٹھی بھاز ہو ادر نس، او فتا کھر کیک سمندر نا کنڈ آن
ملنگارہ، ہندا خاطر آن او فک آسرات نس۔

دا جہاز اٹی ہرا خواری و فریشانی تے خنٹ، او تقدیر اٹ نوشتہ نس۔ ولے زوت سفر
ناپور و منگ ناہرا او میت نس، او ہم است ء پر غنگ اٹ بدل مس۔ و سفر اٹی ہندا خس
ہرے مس کہ بیرہ کیپ حبش اسکان پنچ ونیم تو لگار۔ یعنی انگلستان نا کسر نیمہ مس۔
داہرے ناسوب داس کہ دا جہاز نا کپتان قول آسلتو، نن غٹ ء جہاز آتولفسا
تیٹ تینا بھاز آ معاملہ غاتے پک کننگ کن کلکتہ ٹی اڈہلک۔ پانزدہ دے تو ہندا انتظار
اٹ گدرینگار، داسنگ ناسوب آن بھاز آ خرابیک ودی مسر۔ ہرانا گپ مونی
کننگ۔ گوئڈ دا کہ روچہ مبارک ناشانزہ تاریخ نادے نا گڈ کیو بشخ اٹی کپتان پدی
بس۔ ونوئی نن جہاز نارادہ منگ نا انتظام ء کرے۔ دا کپتان بھاز مغرور و بد ء بندغ

اس نُس۔ امریکہ ناباتی اس نُسکہ۔ بد اخلاق و مردم آزار اس نُس۔ اونا کارندہ غاک بھاز کمینہ خصلت و ہیئت انا لائخ ہم الوسہ۔ ”معلم بزرگ“ آن بیدس کس اسے جہاز چلیفنگ نا آزموندہ ہم الوکہ۔ ہودہ رمضان 1213ھ بمطابق 24۔ فروری 1799ء آئیچ شنبے نادے جہاز لنگر گاہ کھجری آن رادہ مرسا کلکتہ ناسمندر ناخوک آ سر کرے، کسر ناخلیفوک آ ہند آ تیان سلامتی اٹ پیش تمان۔ انتے کہ جہاز اگہ کم آن کم چارونیم گز دیرا نازی آ ہنا کہ، و کسر اٹی بھاز جاگہ ہندن ہم نسر کہ اگہ چار ہور پین دیر کم مسکہ تو جہاز ڈ غاراٹ ڈب ہنا کہ۔ ایب کیب اٹ بھاز آ جاگہ غاک ہندن نسر۔ دیرا نا مونی شیفی دنگ اسکان سرمنگ کن مسہ گھنٹہ پین لگا کہ، گڑ ادا حالت آ تیبی بچنگ نا بچ ء اومیت اس الو، بلکن او وخت اسکان مچ آ جہاز ریک اٹ ڈب ہنا کہ، دا جاگہ غاڈ کر سا پگہ غارا دہ مننگ نا تیار یء کریرہ کہ پلوٹ یعنی کسر شونی کروک جہاز ہموڑے سر مس وحوال تس کہ فرانس نا اسہ جنگی جہاز اس سمندر نا دنگ آ سر مرسا منہ جہاز اسے دز گیر کرینے، تا نکہ دا معاملہ چٹپ اوکان چینگ مفک۔ بیوس مرسان غٹ ارادہ غان پد ہم مونی ہنگ خواتون۔ بندر گاہ نا کنڈ آ پدی ہنگ ہم خلیس ناسوب نُس، ہندا خاطر آن ہندا جاگہ غا جہاز ء سلفنگا۔ جہاز اٹی گن خور نا ہرا گڑ اک کھجری والا تا مکم اٹ ہر مزل آرسینگارہ، داسہ او ہم بند مسر۔ داسہ جہاز آ بسنگوک ارغ ودریاب ناسورا ننگاسی گن خور کن کاریم اٹ اتنگا کہ۔ داڑے ہیلٹ ہندن بھاز نُس کہ خف با مس اٹ پترینگارہ۔ با غا دو ء تنجک آن بیدس ہیئت مننگ کتو کہ۔ دا حالت اٹی ہژدہ شوال

اسکان پیست دے انتظاراٹ گدرینگار۔ ہندا دے تیٹی اسہ دے اس بھاز آتوپ آتا توارتے بنکن۔ ننے داگمان مس کہ مننگ کیک کہ کمپنی ہمو جہاز آغزہ اس کرینے، ہرا مدراس آن فرانس نا جہاز آتے اینک کننگ کن رادہ کننگا سس۔ سٹ اسے آن پدمسہ جہاز بنگ آخننگار۔ ہرافتے ختنگ آن بھاز خوش مسن، ولے زرہ سے آن پد سہما تما کہ کمپنی نا واپاری جہاز ہرا چین آن کلکتہ کن ہنا کہ، فرانس نا جنگلی جہاز آتون او نا مقابلہ مس، جنگ آن پد اسہ جہاز اس تو دز گیر مس، ایلوکل نرارد اڑے بسر۔ ہندا زمانہ ٹی اسہ نن اس کمپنی نا اسہ واپاری جہاز اسیٹی خاخرلگا، ہرا بنگال آن پین جاگہ سے کن مال دریکہ۔ دا جہاز نا ہشنگ انگ ننا جہاز نا فریشان آخلکت کن اسہ سیل وچکر نا جاگہ اس جوڑ مس۔ دا جہاز نا کارندہ غاک دیرائی ڈبی خلسا دانگ اینگ مسر، و جہاز ہموڑے ڈپینگا۔

ننا جہاز نا کپتان تینا ملک آپدی ہنا کہ، و کمپنی نا جاست پاست نا ہیچ خلیس اس الوکہ، او کبھی دے پد ریسہ دا ہشنگو ک آ جہاز آہنا کہ، ونیم ہشنگو ک پچ آتا بھلا بو جوتے کشتی تا باریم کرسا تینا جہاز آ اتسا کرے۔ واونا داوڑ کننگ آن او دز گیر مس، دا گپ ء پدا آن کینہ۔

اسہ دے جہاز اس کرک (ساحل) نا کنڈ آن ختنگا، داٹی اسہ جہاز اسے ناشیف آ فرانس نا بیرک چک ٹس، او نازی انگلستان نا۔ دا دے ختنگ آن خیال بس کہ مننگ کیک فرانس نا جہاز دز گیر مسنے۔ ولے پدا آن سہما تما کہ فرانس بھس مروک جہاز آتا

بندی تے مسقط ناسہ جہاز اسے آسوار کر سادادے رادہ کرینے۔ ایلوتا پلوٹ یعنی راہشونی کروک جہازء۔ روچہ ناتوانا گڈیکو تاریخ آسما تما کہ کمپنی ناجنگی جہاز مدراس آن نروک فرانس نا جہاز ء جنگ اٹ دزگیر کرینے۔ دا حوال آن پد کپتان کوک ہرا بھاز ٹھپی مسوس، کلکتہ غاہنا و ارامسہ دے اٹی ٹھپ آتا ڈڈ آن کسک۔

شوال نامسہ تاریخ آدا جنگی جہاز ہرانا پن شبل نس۔ تینا ٹھپی تا درمان کن کھجری آ پتنگ کن رادہ مس، ونا جہاز ناخوک آسلیس۔ دا جہاز فرانس نا پنوک آ جہاز ء ہرا چلینگ کتو کہ، چٹ آ تا کمک اٹ تینا جہاز تون تقیسس، فرانس نا دا جہاز شبل آن بھاز بھلن نس، وداڑا پنچ سد فوجی سپاہی سوار نس۔ و شبل اٹی بیرہ دو نیم سد سپاہی نس۔ ولدا ہم پست و پنچ سپاہی آن زیات ٹھپی و تپاخت کتو لیسر۔ و فرانس نا دو سد سپاہی ٹھپی و تپاخت کر لیسر۔ ہرافتیٹی کپتان ہم اوار نس۔ 4 شوال آ پانزدہ سلف سپاہی تنون اوار بسرو و فرانس نا بندی تے جہاز تون اوار کلکتہ غا دریر۔ داندراہ خنوک آ تیکن عبرت نا سوب نس۔

پنچ شنبے نادے ننا جہاز ء پلوٹ خلیج بنگال اٹی ہمو جا گہ غاسر کر ساسفارا، ہراڑے بہر ہندا نا بنا ء مریک۔

9- تاریخ آ شنبے نادے ہرا تم دے برج حمل اٹی پترینگا، تہو بھاز باس۔ 21 تاریخ آ جمعہ نادے تہو جوان نس۔ جہاز ہرا سویل نا کنڈ آہنا کہ، دینک نا کنڈ آہنگ نا بنا ء کرے، داوڑا را ہفتہ پین ہرے منگ نا سوب جوڑ مس۔ دانا سوب دا

پانچا کہ منہ دے ناسلنگ آن دیرانا کوڑیک چٹار۔ داسہ جزائر ملا کہ نا جزیرہ سے آن دیردوئی کنگنگ۔ دا جزیرہ غاتے نکو بار پاننگک، وچنکا بھلا غٹ تا ہودہ جزیرہ ء۔ داقتیان اسہ بھلو جزیرہ سے ناکنڈ آ جہاز رادہ مس، ہراڑے غٹ گرج انا گڑاک رسینگ کریرہ۔ ولے جہاز اوکان چپ مس۔ ولد ارٹمیکو جزیرہ ناکنڈ آمون کرے۔ ولے اوڑے ہم سلتو، و مسٹمیکو جزیرہ ناخوک آن نامسہ پار گدرینگ انگ آ سلیس۔ کنے سفر نا عجوبہ غاتیان ہرا اولیکو نا بابت سما تما، اودا ئس کہ ہرا تم دا جزیرہ غا نظر تما، ای خواہسٹ کہ ”دور بین“ اٹ جوان ہر وتے، ولے او اودیم مس۔ کنے ولد اتعجب مس کہ اسہ خنوک اس پارے کہ دا جزیرہ شیف ء، و دیرانا چولی تا بڑی جزیرہ وخن تانیا م اٹ اڑاند منسے۔ و ہرا گڑا ء نی خناس، او جزیرہ ناسیخا ئس، ہرا دیرائی خنگنگ۔ دور بین نا خنگ کن المی ء کہ ہرا گڑا ء ہنگک، او گڑا دور بین ناشیشہ تون بایدے مون پہ مون مرے، گڑا دور بین اٹ خنگ مریک۔ تینا دعویٰ نا شاہدی ٹی دا بندغ تینا ہورانا چلو ء اسہ شڑانا پیالہ سیٹی تخسا ہندا خس مرتخا کہ خن تیان اودیم مس، ولد ادائی دیرشاغا تو ہورانا سیخا پیالہ نادیریتی ٹی تما و خنگا۔ دادے خنگ آن کنے داخہ درو ہم مس کہ کنے گمان مس کہ ہور پیالہ نازی آ بسنے، ہرا تم خوک آ ہناٹ ہراٹ تو ہور تھٹی تے ئس۔

جزیرہ ٹریسا

دا جزیرہ ہراڑے ننا جہاز سلیسوس، ٹریسا نا پن اٹ پنی ء، دانا دنگ کم وود 21 کوس (63 میل) ء۔ و دانا ایلو کنڈ آن ہرا جزیرہ غاک داڑتو ن او ار تموک ء، او فنتے

کجوری پارہ۔ ہر مسٹ آجزیرہ غاتا بندغ آک ننا جہاز آہن بر کریرہ، و بھاز گچین ء جوز
و کبھی وڑانا کیلا و تازہ و چس و الویمبو آن بیدس جوان سبر ء کلکڑ، بیدیر، ارغ بہا کنگ کن
ایسرہ۔ و دا گڑا تے پچ و بھاز آ ایلو گڑا تا ایوزاٹ تسرہ، پیسہ اٹ بھاز کم بہا کریرہ۔ اننتے
کہ او فتا کر آپیسہ نا کاریم اٹ اتنگ بھاز کم نس۔ دا کان بیدس آہن نا از باب دنکہ تلوار،
کاچو، استرہ و چڑت تون تینا گڑا تے بدل کریرہ۔ چرٹ تمباک نا پین آتیاں جوڑ
مریک، ہرادے بنگال نا بندغ آک کشرہ۔ دا جہاز اٹی دا گڑا اک اوس۔ دا جزیرہ ٹی
جوز بھاز زیات نس، اسہ چرٹ نا بدل اٹ دہ بھلو بھلو جوز رسینگا کہ۔ (ہرا بنگال نا پیسہ
اٹ پیست رسینگا کہ) دا جزیرہ غاتیٹی ارا فصل سہیل و ہتم مریرہ۔ دا زمانہ ٹی دے انا
مون قطبی خط استوانا کند آ نس، و داڑے پر انا موسم بناء کر یس۔ دا جاگہ نا باقی تا
دروشم چینی تاڈیک ء ایتک۔ رنگ خومی بالاد بڑز، و جون سبر مریک، ریشک تالس وڑ
اٹ چٹک ء، بیرشت اٹی اسہ لاک اسے آن بیدس ہیج اس پینسہ۔ شکار نا بابت دانا
آبادی تیان گیشتری و ارسینگا، مار سنک بھاز زیا خنزگارہ۔ او فٹا اراک گول، و کاشم نا
مریرہ۔ ہرا فٹاڈیک غلہ تخنگ نا کوٹھی تیان بار مریک۔ ازگار آ بندغ آتا اراک مسہ مسہ
ڈاکہ مریرہ۔ ہرڈاکہ نا بامب ء بانس اٹ جوڑ کیرہ۔ شیف انا ڈاکہ ٹی ساہدار ہیٹ،
میل و کلکڑ سانیرہ۔ اڑمیکو ڈاکہ زرینے غاتا رہنگ کن و مسٹمیکو ڈاکہ نیارٹی تیکن مریک۔ دا
جاگہ نا باقی تا مذہب اسلام ء، نیارڈیک پڑدہ ٹی ء، بدر بندغ آتون اسل ہیٹ
کپسہ۔ بنگال نا پنی (چنکو دھول یادیرہ سے) آنبار ء چنکو کچ انا کشتی و فرنگی وڑانا جہاز

ہم جزیرہ ٹی خنزگار۔ اوڑے ہم دیر و بے جوان نس، گہوش، خرن ء باغ و خلکت نا
 آجونی و شونہالی ء خنگ آن است بے اختیار خواہسکہ کہ ہندا گل زمین آڈہلیو۔
 نوزدہ تاریخ آ پنج شنبے نادے مسٹ ونیم تو انا گرج انا کچ کنوی دیر، بارن و تازہ ء
 میوہ مچ کننگا۔ جہاز دا کان راہی منگ آنس کہ عجیب ء شکست اس پیش بس۔ ننا جہاز نا
 شانزدہ خلاصی (جہاز نا دیر انا معاملہ غاتے سنبھا لوک) ہرا کہ بھاز گری نسر، و جہاز نا مچ
 آ معاملہ غاک اوفتون نسر، نزار و تینے دا جزیرہ نا جنگل آ تیبی ڈکار۔ ہرا فک سلیسر،
 اوفک ہم کپتان نا پنچہ بوڈ او کر یگ آ تیان تنگ نسر، اوفک ہم اینونا نن تار مئی نا وخت
 آنرنگ نا ارادہ کننگ اٹی نسر۔ دا شکست نا سوب آن جہاز نا اسہ گام اس ہم مونی ہنگ
 مشکل خنزگا کہ۔ و سفر ء بر جاتھنگ نا او میت کشاکس۔ ولے دا وخت آ دا جزیرہ نامنہ
 بندغ جہاز آ بسر تو اوفتے دا معاملہ نا بابت سما تہا، اوفک تینا ڈنڈور منگ نا خلیس آن
 قول کریر کہ اوفک نروک آ خلاصی تا پد رند ء خلسا اوفتے پدی اتیرہ۔ کپتان ہم نا او میت
 مرسا اوفتون قول کرے کہ اودا نا بدل اٹ اوفتے نیم گڈ لو ہشنگو ک پچ آ تا تھان تیان
 گڑ اس بشخ ایٹک۔ ہرا فتے او کمپنی نا جہاز آن ایسوس۔ اوفک نروک آ تارندا اٹ
 ہنار۔ اوفتے مش و جنگل نا حالیت آ تیان سہاس، ہندا خاطر آن داسکان نن نیم متویس
 کہ اوغٹ خلاصی تے ہلکر ایسر۔ جہاز نامون مٹ آ کپتان اوفتے ریفے۔ اوفتے درو
 تنگ کن پارے کہ نن نا وخت ء، سہب اتون مہالو اوفتے قول انا ردا اٹ پچ انا تھان
 تنگ۔ وارٹمیکو دے کیم ذی قعدہ 1213 ھ یک شنبے نادے بمطابق 16 اپریل

1799ء دابندغ آتا جہاز آبنگ آن مست جہاز ۽ لنگر آن ہر فنگا۔ وسویل ناکنڈ آ رادہ کنزگا۔ ہندا جزیرہ غاتیان نن اراپین جزیرہ ہم خنان۔ سے شنبے نادے ذی قعدہ نا مسہ تاریخ آقطبی خط استوانا ہفتمی درجہ غان گدریزگان، تہو بھاز باسن کس۔ واسہ ہفتہ سسکان جوان پر کرے، تہو ہندن کم کس کہ جہاز دامنہ دے ٹی پنچ شش کوس آن زیات مونی ہنگ کتویس۔ پانتنگ کہ خط استوانا داپارا ایپار آن تہو مدام کم مریک، ودا ہندا ہر جہاز کرار آکا ہک۔ انتے کہ دے انا توش انا خاصیت ۽ کہ او تہو ۽ بندیک۔

قطب ناستارنا اودیم متنگ:

12 ذی قعدہ (18- اپریل) آسے شنبے نادے خط استوانا ٹوک آسرسن۔ دانن تہو بھاز ساف کس۔ قطب ناستار و بنات الغش و فرقدین قطب نازی آہندا خس مری آخنکارہ، ہرا خس کہ کلکتہ غان خنگرہ۔ و قطب گڑاٹ ڈوک خننگا کہ۔ انتے کہ سمندرنا آسمان وخت اس ہم ساف مفک۔ و قطب خط استوانا چار میکو درجہ غان ڈکننگ۔ و دا وخت آخننگ۔ تاکہ کیپ انا کنڈ آدوارہ خط استوانا چننگ۔ و پنچ میکو درجہ قطبی اسکان سرمف۔ 15- ذی قعدہ غا جمعہ نادے خط استوانا سد میکو درجہ مریس آن گدریزگان۔ دامنہ منزل اٹی وڑ وڑ انا چک خنان۔ بھاز کونج آتینا بار مرغن و خرن لکی، منٹ اس تو بے نادر و شم اٹ، و لے رنگ اٹی اوڑان کم، چھیک ہم داڑے بھاز سسر۔ و لے خوک و گٹ ہلنگ کن بتوسہ۔ پارہ کہ داسا ہدارتا گیشتر ۽ کچ اسٹی و دی متنگ ناسوب دے انا توش انا خوک ۽۔ چک آک مچھی کبیرہ، داچک آک دے

درست بال کیرہ، و زنکان دیرائی ہنکینی مریرہ۔ ہر اتم بیدہ بٹنگ ناوخت بریک تو اسہ وڑ
 انا ہزار آکڑدہ غاک بارنی تیا سر مر سا چوری کشرہ۔ اسہ چک اس کپوت آنبارس، ولے
 اونا پرہ غاک کونج انا پرہ غا تا کچ نسر، رنگ پیہنی آخلککہ، و زنکان جہاز آ بسکہ تو سکہ،
 شب کوری ناسوب آن بال کنگ کتو کہ۔ نن مچ اودے جہاز اٹ تخط و سہب انا
 اودے یلہ کریٹ تو کبھی وار جہاز آتما و مشکل سیٹی بال کرے ہنا۔

خط استواغان اولیکو وار چنگ و خلاصی تا عجیب آسر جز آک:

دادے آخلاصی تا اسہ افسر اس تماشہ اس کرے کہ او تینیٹ ارامسہ خلاصی تون اوار
 خلیفوک ء پچ بینسا عجیب ء دروشم اس جوڑ کرے، و جہاز آن نمان کرے۔ دا پچ آتیا ن
 دیر چٹسا ہنا کہ، او ہند ادروشم اٹ کرسی تیا تو سر، اونا سنگت آک ٹاٹ انا یلہ ء پچ بینا سر،
 ہر افا بوز آمونی و خیسن ء تیل خوشکوک سکہ۔ مخ تیا تا چٹ تفوک نس، ہر افتنی پٹ انا
 تلوار درنجوک سکہ۔ مرغن ء ریش خلکو سر، و کاٹم آتلی ء پرہ بینا سر، نت تیٹی بھلو بھلو لتر
 بینوک، باٹی تو تلو، و دوٹی اسہ کتاب اس۔ اود عوی کریکہ کہ اودریاب نا خدا ”رب البحر“
 ء۔ ہرا خط استواغان زند تیر کیک، و ہرا جہاز داڑے بریک، اوڑا بر سادا ہمو بندغ ء زور
 اٹ غسل ایٹک، ہرا مہا لو اسئل خط استواغان چپنے، کہ او گناہ تیان پاک مرے۔ جہاز
 ناورنا مسافرک اونا دروشم ء خنسا ہبکہ مسر۔ و او فک دا نگ اینگ نزارہ۔ بھاز آچالاک
 انگا مارکوک سیڑھی تا کمک اٹ جہاز نامستول (جہاز نا ہمو تمبہ ہراڑان بادبان تفوک
 مریک) آتیا لگسا تینے ڈکار۔ ہر کند آسہ غوغا اس برجانس۔ ولے افسر کتاب ء خوانسا

ہمو بندغ آتا پن تے خوانا، ہرا فک داکان مست خط استواغان چتو یسر۔ واوفتے حاضرکننگ نا حکم تس۔ اسٹ اسٹ ء، چکسا اونا موم آاتنگا کہ، واسہ پاٹ اسے نا کڑائی سے آتختہ اس تخسا تولفنگا کہ، وخن تیا پٹی تفرہ، وچار ما کند آن اوڑا دیرشاغنگ آن پدختہ ء اونا کیرغ آن چکارہ، اودیرانا کڑائی ٹی تما کہ، و ارامسہ ٹھی ترسا نیم تسیفنگا کہ، وپدا کشنگا کہ۔ ہرا تم کنا واری بس تو ای اسہ برانڈی نابوتل اس ترسا خیر کرفیٹ۔ داگوازی ناچنگگ آن پدہمو بندغ آک دُن پاپدی سمندرانی ہنار۔

بال کروک مچھیک:

بتاریخ 21۔ ذی قعدہ پنج شنبے نادے بال کروک آ مچھی تے خنان۔ او فک کڑدہ غاتا کڑدہ دیر آن مسہ چارگزر بڑز مرسا چار پنج سد گام انامری اسکان وخت اس شیف وخت اس بڑز مرسا بال کیریہ۔ ولدا دیرانی ہنارہ۔ اوقتا پرہ غاتا سرفنگ ساف خنگا کہ۔ اوفتے خنگ آن مست مہالو آن دیراٹ سفر کروک آتیاں اوقتا بابت بنگوسٹ، تو او وخت آ خیال اٹ بسکہ کہ اوقتا بال کنگ پر پنگ آنبار مروء۔ (دنگہ دریاب اٹی مچھیک سٹسا بڑز ابریرہ، ولدا دیرانی تمرہ) ولے خنگ آن پدسا تما کہ ساف چک آتیاں بار بال کیریہ۔ دافتیاں بھاز آ مچھیک بال کنگ نا وخت آ مستول یا بادبان تون ڈوک لگسا جہاز اٹی تمارہ۔ اوقتا سو ء کنگٹ بھاز مزہ ٹی سکہ۔ داہند آ باسن آ تہوانا ترندی کم مرسا ہندا خس سلیس دنگہ بنگال اٹی بیسا کھ (ہندی بکری و سٹسی سال انا اولیکوتو، ہرالس وڑاٹ اپریل نانیام آن ہلیس مئی نانیام اسکان مریک، لاب آتامد)

و بھادوں (بشام) نامڈاٹی مریک۔ انتے کہ داسہ ن قبطی خط استوانا درجہ ہفتم آن
گدرینگسا درجہ پنجم اٹی سر مسون۔ دا 12 درجہ مسر، و دیر آن ہم 21 دے ٹی قبطی استوانا
کنڈ آفت درجہ پنڈ کر یسن۔ ہندا خاطر آن موسم اٹ بدلی محسوس مس۔

قطب سویلی استار و واپاری تہو:

دا ہندا آتہو ساف نسکہ، ہندا خاطر آن ای قطب سویلی ء ہنگ نا کوشت کریٹ۔
گڈ سرات سما تما کہ دا کنڈ آن ہیچ ء چیدہ اس تیر بند و گٹ آنبار افک۔ گڑا قطب نا
انت پاو۔ سے شنبے نادے 23۔ ذی قعدہ غاٹریڈ و نڈ، یعنی واپاری تہو نا چکنگ نا بناء
مس۔ سرنا سرجم ء ہر فسافرنگی جہاز چلیفوک آک آز موندہ غاتیان معلومداری کرینو کہ
سویلی خط استوانا دہمی درجہ غان پیست و ہفتمی صدی درجہ اسکان ڈغار نا دوراٹی ہرا تہو
دینک و قطب نا نیام اٹ چلک، اوچ آسال ہندا وڑ چکسا کیک۔ و فرنگستان آن ہنو کہ
بروک ہر توم آتے کمک ایتک۔ مر یس اٹ کم وود ہشتاد نو درجہ فرنگستان نا مسافر کیپ
آک دا کنڈ وائے کنڈ تہو نا کمک اٹ سفر کیرہ، و مسافرک ہرا اول سرات گیشتری واپار
آک مسرہ، ہندا خاطر آن دا تہو او فاپن اٹ پنی مس۔ و واپاری تہو پاننگا۔ اصل اٹ
اگہ دادر گہ غاتیٹی گل زمین افریقہ نیام تھو کہ وکس اس ڈغار نا دورہ نارادہ ء کر یکہ توچ
آسفر نا چٹنگ اسکان دا تہو او نا سنگت مسکہ۔ گڑا فرنگستان نا مسافر کیپ ہندا کان
گدرینگ آن پد ہرا تم پیست و ہفتمی درجہ سویلی استواء اٹی سر مریک، تو گڑا دا تہو ایتک
مریک، و جہاز نا ترندی پانادی مریک۔

کلکتہ غان انگلینڈ اسکان جہاز نارتندی:

جہاز بنگال آن سویلی استوانا دہمی درجہ اسکان سمندر نامش وتلار تیان رکھنگ و واپاری تہوانا کمک نا خیال اٹ سویل ناکنڈ اٹ چلینگک، و اوکان کرار کرار آدی کی نا کنڈ آہنسا کیپ آسر مریک۔ و کیپ آن گدرینگ آن پد قطب آمون کر ساچٹ اس دے کیہلنگ آمون کر سا کا ہک، سی و چارونیم درجہ پانادہ ہنگ آن پد خط استوا غان چک۔ اوکان پد پنجا و یک درجہ پاناد اٹ ہنسا لندن ء سر مریک۔ اولی ذی الحجہ 1213ء ہجری مطابق 1799ء ننا جہاز طوفانی سمندر اٹی سر مس، بلکن واپاری تہوانا چلنگ نادے آن دن تو اسہ دے اٹی اسہ درجہ و وخت اس داکان زیات پند خلکک، و لے سمندر نا جوش و دسا ہنا۔ چولیک جہاز نا بڑزی نا بریر اسکان بسرہ، و روشندان، چرخنی، و وخت اس ہنکینی کوٹھی تیٹی تمارہ۔ و دیرانا سوب آن جہاز نا تلا غاہنگ و کوٹھی تیٹی خاچنگ خواری نا سوب مسکہ۔ نن دا وخت آ پانزدہ درجہ سویلی ٹی نسنہ، و دے انا مری 21 درجہ غان زیات الو، و لے دیر بھاز تیخ نسنہ، و نکان لیپ و رلی نا گرج مسکہ۔

تیخ انا خواری تو و داسس، و لے دیروسی انا بے چسی کم مننگ اٹی نسنہ۔ ہرا جہاز نا است ء خراب کروک آتیاں کل آن خراب ازگا گڑا نسنہ، بیسا کھ نا تو اٹی ہرا قطبی ملک آتیٹی باسنی نامد مریک، داکنڈ آگھن (اکتوبر نا نیام آن ہلیس نومبر نا نیام اسکان نا ہندی تو) آنبار تیخ انا زمانہ ء، پنج شنبہ 6۔ ذی الحجہ آ سویلی ماریشس آن ہشتاد نو د کوس

(ارامیل، یا مسٹ و نیم چار ہزار گز انا مری) 12 ذی الحجہ آ چار شنبے نادے جزیرہ میڈگا سکرنا محاذ آن بھاز مری آن گدرینگان۔ دا جزیرہ جہش انا رہی آٹے، ہرانا حکومت اسلامی و ملکی زبان عربی ء، دن تو سفرنا بناء غان انگریز و فرانسسی تا جنگ انا سوب آن دزگیری نا خلیس و ماریش آ دنگ نا خلیس برجا نسکہ، و ہراکان جہاز اس دور بین ائی خنانہ دا خیال ء است اٹ اتسا کہ فرانس نامف، است بڈینگا کہ، و دا جہاز آن پچسانا جہاز پیش تما کہ۔ و لے دامنہ منزل ائی جزیرہ ماریش نا خوک منگ نا سوب آن خلیس پین ودا کہ، و مچ آن کشت و خون نا بھیم تالان نسکہ۔ و لے دا وخت خیریت اٹ تدے۔ و کشتی سے تون مون پہ مون متون۔ داکان بیدس مون نا تہو دا خس تر ند نسکہ کہ کتنگ و تگنگ و غٹ کار بیک بند مسر۔ سمندر نا چولیک مش آن بار بش مرسا جہاز ائی تمارہ۔ و اوفقا تمنگ ناز ہم آن جہاز آ سلوک بندغ آک تمارہ، و تو لوک آ تا کاٹمک دیوال تتون ڈوک لگارہ۔ کنا ہمسائے مسٹر گرانڈ و کنا خاچنگ جہنا نیام اٹ بس اسے ٹاٹ اسے نا پڑدہ سے آن بیدس پین مری آلو، او اولنی نا سوب آن جہاز انا سرنگ آن بے وڑ مرسا کنازی آتما کہ، و تینا مچ آ باریم ء کنا سینہ عاشا غا کہ۔ دا خس تنگ کتنگ آن پد ہم اگہ کنا کوٹھی ٹی رزان اس ہم تو اس خلوسس تو بھاز غوغا کر یکہ، کہ نم کنے خاچنگ کن الپیرے۔ ہراوڑ نا پیش بنگ لس انگریز نالس ہندوستانی تتون مریک، دا ہونا وڑک اس نسکہ۔ دازمانہ ٹی ہر بندغ تینا حجرہ ٹی کتنگ و تگنگ نا انتظام کر یکہ، انتنے کہ پاڈو آتیا لگسا میز آ تو لنگ بھاز خواری نا ہیبت اس نسکہ۔ جہاز نا کنڈ

آن اراہفتہ غان زیات وخت اسکان کچ اٹ دیرتنگسا ہنا۔ دے پے دے دا کچ اٹی مکتی
برسا ہنا کہ، دن تو حالت بھاز خراب ء، و لے نن دا کل خواری تامون اٹ ڈینگ ء
زیات دوست تخانہ۔

عجیب انگا چک آک:

دا ہندا ہندن ء چک خنان، ہرا تینٹ تو بھاز نا کچ اٹ نسر، و لے اوفتا پڑہ غاتا
مریس ہشت ہرش اسکان نسکے۔ بتاریخ 28 ذی الحجہ پنجشنبے نادے افریقہ ناسہ ہند
اسے آدافتے خنان، داکان کیپ مسہ سد کوس نامری آ نسکے۔ دا ہندا آسلنگ نارادہ
نسکے، و لے ارمیکو دے دادے خنگ آن فریشان و خوارانگا است آتے زرس سیدو دو
بس۔

وہیل مچی:

اینواسہ مچی اس خنان، ہرانا کاٹم اراپیل انا بر میر نسکے، اونا پیشانی آاسہ تندو آربار
ءٹنگ اس نسکے، ہرادم ء کشاکہ تو داٹنگ انا دیر پانزدہ گز اسکان بڑزا ہنا کہ، دا فوارہ نا
سوب آن او تینے ڈنگ کتو کہ، ہندا خاطر آن فرنگیک دانا پد رند ء خلسا دادے شکار
کریرہ، اونا چربی ء ہشنگ کن کاریم اٹ اتنگ۔ دا چربی آن جوڑ مروک ڈیوا کافور
آن جوڑ مروک ڈیوا غان زیات ہرے اسکان چک، و داڑان گند ہم ہفک۔ دانا پت
آتیاں ہلی تیکن چا بک ہم جوڑ کنگ، انتے کہ دافک چا بک آن زیات چیر کنوک
مریرہ، و پنےسہ ہم۔ پارہ کہ دا مچی ہرانا پن انگریزی بولی ٹی وہیل ء، کیپ اٹی بھاز

مریک۔ ہرافتا مرلیس سد ہرش نا کچ ے، واولنی 65 ہرش اسکان مریک۔ دانا شکار کنگ، دافنیان ہراکل آن بھلامریک، اونا شکار ے کپسہ، انٹے کہ دانا چنکا تا شکار ہم بھاز خواری ناسوب مریک۔

دریاب ناسفر و جہاز نا خواری:

21- تاریخ ذی الحجہ 1213ھ جمعہ نادے نوک اسکان سمندرنا جوش و تہوانا مونا اٹ بنگ ہندا خس زیات کس کہ داکان مست انا خواریک آسرائی تیانبار لگارہ۔ جہاز نا غٹ تمام دریچہ غاک دہ دے اسکان بند کننگار، نئے دے آن دے خننگا کہ، نئے نکان استارک۔ پرتہو، ہورہ گروک ہندا خس ترند سکر کہ پردیسہ گروک آک جہاز نا داپار ایپار آن تمارہ، ودے ہندن تہار مسوس کہ نن آنبار لگا کہ، دے ون ڈیواتے لگننگا کہ، جہاز نابامب آولدا ہم مچے بھاز روشنائی نسکہ، ولے اوڑا چرینگ متوکہ۔ تہو انا زوراک کی آن بال کرسا سمندر اٹی تمنگ نا خلیس نسکہ، و جہاز نا لوڈ و تیان نت دوتا پنگ نا گمان مسکہ، ہندا خاطر آن کس اس تینا جاگہ غان زرس ہم سرتوکہ۔ دا طوفان نا سوب آن سمندر نادیر ہرا ہرش اسے نابریر بڑز مرسا جہاز انا تلا غا تما کہ، بخ انا مدائی جون وچ آتے دیراٹ چڑ فیکہ، گڑا غٹ خلیس آن مرڈہ غا تیانبار تنک و تہارا نگا قبر آنبار اٹکا کوٹھی تیٹی لیٹوک مسرہ۔ ولدا ہم جہاز نا سرنگ کس اسے جاگہ غا ڈہلنگ کن البتوکہ، غٹ گڑاک داکان اینگ سرسا ہنارہ، گڑا وختتہ غا تین پتین ڈوک لکنگ آن وڑوڑا نا تواریسکہ۔ چرنی تیان دیرہور کرسا پیش تما کہ، وخت اس دیرد خس زیات

مسکہ کہ چیز حیک پُرسره، اوکان دیر ہور کر ساہنکینی کوٹھی تیٹی پترینگا کہ۔

شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین ہاںل

کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ہا ! (حافظ)

گوئڈ دا کہ اگہ دادے تا ترندی نا حال ء بیان کنگے تو مرغن مریک، ہندن خلیفوک
 ء حالت اس کس کہ جہاز نا ڈینگ نا بھیم آن کنگ تنگ کن است خواتو کہ۔ اتنے کہ
 اگہ کنگ مسکہ تو چرخ آہنگ نا حاجت مسکہ، و چرخ تا حالت داس کہ خلکت گند آتیٹی
 لچا کہ، و تخ انامڈ اٹی پیج آک پالسره۔ یکم محرم 1214 ہجری آدوارہ ڈغار خننگا، و کیپ
 انا خوک متنگ نا نشانک خننگار۔ پیچ شنبے نادے محرم نا چار تارخ آسمندر نا ہمو شاخ
 خننگا، ہراٹھیل بے نا پین اٹ پنی ء، و شہر کیپ او نار ہی آ آباد ء۔ داوخت آسما تما کہ دیر
 انا کوڑی رکھ مفتنگ و لو لہ غایتان پیس تمنگ ناسوب آن زیان مسنے، و داسہ بھاز چٹ
 دیر سلینے۔ ہندا خاطر آن مست آن پک مروک ڈٹ انا برخلاف کپتان ناسلاہ کیپ
 اٹ سلنگ نامس، دن تو بھاز آ تنگ دست مسافرک زیات خڑچ انا و دنگ نا خلیس آن
 اوڑے سلنگ آ امنائی اوس، و لے دیر انا چٹنگ ناسوب آن بیدس سلنگ آن پین کسر
 ہم الو۔ داسہ پک مس کہ دے چٹنگ اٹی ء، و نن نا تہاری ٹی تلار تا گیشتری ناسوب آن
 کیپ انا ساحل نا کڈ آہنگ ء برج اتخنگ خلیس ناسوب ارے، ہندا خاطر آن خیال
 بس کہ نن ء سمندر اٹی گوہی کنگ اٹ بایدے تیر کنگے، و سہب اتون کیپ اٹی پترینگ
 انگے، اتفاق نا ہیبت اسے کہ نن بھاز روشنائس، اگہ ہنانہ تو سہب اسکان بے خلیس آن

کیپ شارء سرمنہ۔ ولے بد قسمتی اٹ جہاز نانا نب تینا واری آخاچا۔ و جہاز نامون ء کس اس ہڑستو۔ سہب اسکان جہاز سویل ناکنڈ آہندا خس مر ہناس کہ ہر اتم شارانا کنڈ آمون ء ہڑسنگا تو مچ آدے ہنگ آن پد ہم نن تینا مزمل آسر متون۔ ہندا خاطر آن اسہ نن آن ایلو دے اسکان گوہی کرسا ہنان۔

دیر، مچ ولوڑ، سمندر و جہاز ائی خواری:

بچ محرم 1214 ھ مطابق 1799 ء جمعہ نادے کیپ ائی پترینگ نارادہ کس، ولے دیر و مچ انا ہندن ء طوفان اس لہش مس کہ غٹ جہاز والا ک زند آن نا او میت مسر، و جہاز کیپ آن کم و ود مسہ سد میل مر سویل ناکنڈ آہنا۔ جہاز آگروک تمنگ آن ارا بندغ ہمو وخت آکسکر۔ اسہ ہفتہ سیٹی مسہ پین بندغ گروک آتیاں ہشنگسا کسکر۔ ولے جہاز ناشیفلو بشخ ء ہچ ء نسخان اس متو، داوخت آمون تروک منہ ویل اسے نا حوال تنگ ء جوان سر پند مر یوہ ہراق کئے آد جہاز ائی تدیر، تاکہ ایلو فتنیکن سبخ اس مرے۔ مسافر ک بایدے انگریزی جہاز آتیاں بیدس پین جہاز تیٹی سفر کپس۔ و سفر ناگڑا تین تون جوان ہر فر، اگہ مالی حالت جوان مف تو داوڑا نا سفر نارادہ اسل کپس۔ سفر نا ایلو خواری تیاں بیدس دا جہاز آچار خواری پین کسر، اسٹ تو داڑے ارغ، سی، ایلوگن خور و میوہ غاتا ر سینکپنگ، ہرا ایلو جہاز آتیٹی المی مریرہ، و دیر انا بے چسی یا مون دوکن سور ء دیر ر سینگ، داکان بیدس جہاز انا ارادہ منگ نا انتظار، اسہ جاگہ سے آ بھلو وخت اسکان تموک منگ، و ہمو خواریک ہرا طوفان نا سوب اٹ

بیان کننگار۔ ہندا جہازنا سور و کچک آتا نجاست و گند، چرخنی تیٹی ہن برنا خواری، ہرا خاص وڑاٹ تنگدست بندغ آتیکن ء، ہرا فک کوٹھی تاتنگی و خراب انگا حالیت، نوکر آتا بے واک، کوٹھی تیٹی روشن دان نامفتنگ، ہرانا سوب آن تہو وروشنائی سرمتو کہ، ہمسائے تابیدادی، گڑا کنا ہم سفر آتیٹی ہرا بندغ تینا آرام نافکر ء کریکہ، اوگن کن خواری ناسوب جوڑ مسکہ۔

مستیکو خواری خاص وڑاٹ ہمو بندغ آتیکن نس، ہرا فک یورپین اوسہ، دنکہ زیل تے تینا دوٹی کشنگ، حجامت جوڑ کنگ نا خواری، بے شولنگ نا جاگہ مفتنگ، دو سلپنگ نا خاطر آن کاچو و چار شکلی تالمک اٹ ارغ کنگ، استنجا خلنگ کپنگ، انتے کہ دیر پر کنگ نا وخت جہازنا سلنگ ناسوب آن بیرہ سہب انا مریک، انگریز آک ہمو وخت آمون دو کیرہ، ودالان و ایلورزان تے سلسا فارغ مریرہ۔ گڑا او فتنے ولدا دیرانا گرج مفک۔ کنے دیرانا گرج بھاز مسکہ، کہی بدنیک چولی تاترنندی ناسوب آن چٹ آتا کشنگ آن سمندر اٹی تمار، ہندا خاطر آن بیوس مرساچر و آن پدپاک کنگ ء الاٹ۔ و طوفان نا وخت آہرا تم چرخنی ٹی بدنی ء دننگ و دو تے سلنگ مشکل مس، کہی دے تسکان داڑکن چچ و کاغدان کاریم ہلکھ، ہرانا سوب آن نماز آتے الوئی تما۔ و ہندا سوب آن ای جہاز اٹی غٹ آن زیات بدحال مسٹ۔

چار میکو خواری: انگریزی جہاز آتینا چپ دا جہاز و ایلو جہاز آتیٹی ہرا خواری نا ہیئت آک اریر، اوتیٹی قلی تا شور و غوغا، سلنگ و راہی منگ نا وخت آجاہلی ء حرکت

کننگ و نمعی ناسوب آن گڑا تا خراب مننگ، جو جک آتا و دکي، گڑا تا بے ڈول تمنگ نا سوب آن تہوٹی گند، مچھی، خواہے تا کوٹھی و ہن برنا کسر آتیا دیرا نا و ہنگ۔ دافتیا خلاصی و مزور تا شپا دگوہی کننگ، و پد آن تختہ غاتا پیری کننگ، و ننگان ہندا افتیا بھلو بالشت تخسا خاچنگ، دا کل بھاز خواری ناسوب مریرہ۔ داکان بیدس جہاز نا پیدار جوڑ کننگ نا سوب آن خواری، کارندہ غاتا بد انتظامی و نا فرمانی، جہاز چلیفنگ آن بے وانھی نا سوب آن جہاز انا بارنی، و رہی اسکان مشکل اٹ سرمنگ، اگہ دا کل نزوری تے بیان کنگے تو بھاز مرغن مریک۔ داغٹ خواری تے ہر فنگ آن تینا مہربان سنگت مسٹر ولیم آگسٹن بروک نا ہیئت مدام کنا است آبریک۔ کہ اوسفر نا بناء ٹی ہرا تم شارلٹ پنی آ جہاز ہشنگا س تو کنے پاریس کہ کنے نا چرت کنیک، انتے کہ ہرا بندغ انگریزی جہاز آتیاں بیدس پین جہاز اسیٹی سفر کرینے، اودے بھاز خواری سہوٹی تمانے۔ داکان بیدس او کنے پارت کریس کہ بارن ء کنوئی گڑا و تخ انا پچ المی ہر فس، و لے ای تینا نادانی ناسوب آن تخ انا ہمو پچ آتے ہرا فک کن تون نسر، و ڈیہہ اٹی ہم ہمو فنتے زیات کاریم اٹ اتوٹ، ہمو فنتے گنج اس تکاٹ۔ دامہربان آ سنگت کنا بے پرواہی نا حال ء خنا تو بیس سیر جوان ء بسکوٹ ہرا کیپ اسکان اسل خراب متوس، و منہ جوڑہ تخ انا پچ و ریشمی جراب کنے تس، داسہ کنا گزران گیشتری ہندا گڑا تیاٹے۔ انتے کہ ہرا وخت جہاز ناگن خور آتیاں است پُر مسکہ تو ہمو بسکوٹ آتے کنکٹ۔ تخ انا ترندی داخس نُس کہ کنا کل پچ آک و ٹیکسی ٹی ریننگو ک پچ آک کل تخ انا مون آسلنگ کتوسہ، و

اگہ دامتوسہ تو سماف کئے آنت گدر ینگا کہ۔ داہمودو ستخواغا سنگت نامنتواری ءکہ ہرا
مچ کسر کن تون کمک کرے۔ گونڈ دا کہ محرم ناہمی تاریخ آسے شنبے نادے اسکان مچ آ
وخت طوفان ناچک و تاڑ و سویلی سمندر نا جم و جوش نا حالیت اٹ گدر ینگا۔ اوکان پددا
کیفیت اٹی کمتی بس، ولے کسر نا سما لکوکہ، دانا سوب کارندہ غاتا نا پھی نسکہ، داکان
بیدس دے و استار تاختنگ پنگ نا سوب آن ہمواز باب کاریم کتوکہ، ہراڑان کنڈ و
درجہ غاتا سما تما کہ۔ خاص وڑاٹ طول البلد نا درجہ اسل لڑد نسکہ، و ہموگانڈ بک
ہراڑان دا حالیت آتیٹی کاریم ہلنگا کہ پیدار نسکہ۔ شینک کروک دا تو انا کیفیت آک
ہرا سمندر اٹی مریرہ، او فتنے درج کتولیس۔ عجیب ءہیت اس نسکہ کہ دا گائیڈ بک انا
ہر جلد جہاز اٹی ساڑی نس، ولے غٹ اسہ شینک جاہ سے آن شینک کننگا سر۔ وغٹ
اٹ ہندا عیب نسکہ۔ دیر انا کمتی نا سوب آن ہمو فک ہرافتے زند بھاز دوست نسکہ،
بھاز زیات ہبکہ نسرہ۔ محرم نا 16۔ تاریخ اسکان ہندا حال بر جائس۔ 17 محرم نا سہب
اتون ہرا تم دیر اسل چٹنگ نا حوال رسینگا تو خلکت ناہبکہ ئی دو کچ مس، ولے دا وخت آ
خدائے تعالیٰ نا فضل و ہار آ بس، و نا اویتی او میت اٹ بدل مس۔ دن مس کہ دا وخت آ
جہاز اسل بے ہند ہنا کہ، جہاز نا چلیفوک نا خیال نسکہ کہ جہاز کیپ آن موئی ہنانے،
و داسہ سینٹ ہلینا نا نیمہ کسر اٹی ء، دا وخت آ جہاز نا خانسا ماں (جہاز نا سار سنجال
کروک آ) بامب آ سلوک نس، او بھاز ہشار ء بندغ اس نسکہ، و کبھی وار کیپ آ
ہناس، دا ونا ایب کیب ء جوان چاہسکہ، دا وخت آ چک آ تا اسہ پنجرہ سے نا در پیچہ

ملنگا، ارامسہ چُک بال کرسا سمندر اُٹی تمار، خانسامان ارامسہ پاڈوڈرنگسا چُک آتے
 دیراٹی و ہنگ آہرا کہ کہ اچانک او جہاز ناپد آن ہرا، او او داڑے بارنی خنا۔ بھاز ہرنگ
 آن پد سہما تہما کہ دا کیپ انا ایب کیب ۽۔ او نا کوک است ہٹوک آ مسافر تیکن مستائی
 اس نس۔ ہندا وخت آ جہاز چلی فوک و کپتان دور بین اٹ ہنگ کن بڑزا ہنار۔ او فنتے
 کیپ انا علاقہ ناشاہدی تور سینگتو، ولے ساحل وڈ غار ناساڑی گری پک مس۔ دمستی
 جہاز نامون ۽ ہمو کند آ ہڑسار، ہندا دے گڈیکو وخت آ ٹیبیل لینڈ انا مش و شگر لینڈ انا
 بٹ آک خنزگار، ہرا کیپ انا خوک مننگ ناچیدہ نس۔ است دیر مروک مسافر تیکن دا
 خوشی ناہیت اس نسکہ۔ ٹیبیل انگریزی بولی ٹی میز ۽ پارہ، دامش انا تلامیز انا دروشم اٹی
 ۽، ہندا خاطر آن دانا پن ۽ ہندا اٹخنگانے۔ دامش بھاز بڑز ۽، ای تینا مچ آزند اخص
 ۽ بھلومش خنویسٹ۔ و ”شگر“ غند ۽ پارہ، دا ہر توم آ مشک ساحل افریقہ نا ایلوکل مش
 تیانبار درخت ووڑ وڑ انا خرسی تیان خورک نس، و بھاز بڑز نس۔ سہما تہما کہ سمندر ناخوک انا
 مچ آ کوہستان ہندن ۽، واسہ ساحل اس ہم بے کوہستان اف، و ہراڑے مش اس
 ارے، اوڑے مست آن ریگستان ارے، ولدا سمندر، اسل او مش سمندر نا رہی آ
 مرے یاڈ غار نانیام اٹ۔

مش تاودی مننگ نابابت انگریز آ تا تک :

ہرا تم دریاب تینا جاگہ غان اسہ کند مر سا پین کند اسے آمون کیک، تو مش
 دریائے گنگا ناچولی تیانبار دیر آن پیش تمسا، بھلو وخت اسے آن پد ہرا تم ریک آک

سخت مرساخل جوڑ مسر، ہموتم و دی مسر۔ فرنگستان نابندغ آک کبھی دلیل آتیاں تیان
 دادعوئی ء پک کرینو۔ اول دا کہ مش انا حالیت ہراڑے کہ ارے، چولی و بٹ آتیاں بار
 ء، ایلو دا کہ ہرا تم وخت اس مش اسے ناکیرغ ء ٹنگ کر ساختنگا، یا خل کشدگا تو اوقتا تہہ
 آن مچھی نا پت و وڑ وڑ انا کد امپ دیرا نا چولی تا نشان، بندغ آتا ہڈ، کشتی تا پٹہ خنزگا۔
 غرض دا کہ دریا ب نا غٹ نشانیک مش انا تھٹی خنزگار۔ 17۔ محرم چار شنبے نادے ٹیبل
 بے ء کا ٹم کر سا گدر یزگان، و کیپ خورد انا شار اٹی پترینگ نارادہ کرین۔ دامنڈ اٹی چار
 تو اسکان داڑے پترینگ بھاز خلیفک، دا خاطر آن کہ کیپ انا کما مدار آک داٹی جہاز
 آتا ترندی ء تورہ، واگہ کس اس اوقتا حکم ء منتو تو ہرا تم جہاز شار آن خوک سر مریک، تو
 اودے پلنگ نا حکم ایترہ۔ اگہ ولدا ہم منتو تو قلعه نا توپ آتیاں گولہ باری کر سا اودے
 ڈیغیرہ۔

کیپ خورد نا حوال:

18۔ محرم الحرام 1234 ھ مطابق 1799 ء پنج شنبے نادے کیپ خورد انا کند آ
 رادہ مسن، اودے خلیج فارس ہم پارہ۔ نیم ن اسکان تو بے ناروشنائی اٹ است جمی اٹ
 ہنان۔ اوکان پد سمندری تلار تا خلیس آن سلینسن، داتلار آک داڑے بھاز گیشتر ء،
 19۔ محرم آجمعہ نادے لنگر ء اینک کر سادے تمنگ تون ہندا شار انا کج اسے سر مسن۔
 دا کیپ اسے سر سوزوز بیاء مش اسے نانیام اٹی ء، ساحل نا خوک آپست سی نا کچ زیبا ء ارا
 خاص وڑ اٹ دامنڈ اٹی اڈ کروک جہاز آتیکن جوڑ کروک ء، ہر اراٹی نہر اس ارے، دا

وخت آہموڑے شانزدہ جہاز اڈ کر یسر۔ ہر اٹنیٹی اراشا ہی جنگلی جہاز ہم اوار نسر۔ ہرادا علاقہ نارکھ و فرانسسیسی تے مرنگ کن بسوسر۔ بھلو وخت اسے آن شار و آبادی خنویسن، داشار انا وڑ و ساحل ہندا خس است ءچکا کہ کہ بیان کنگ مفک۔ مچ زندشارا سے داخہ درز بیاختگ آن داخس خوش متویسٹ، ہراخس دادے خنگ آن خوش مسٹ۔

20۔ ماہ محرم سے شنبہ نادے غٹ سنگت آک جہاز آن ڈنگسا داشارائی اڈا بلکن۔ ولے ای خرچ آتا و کی وزرانا کتی ناسوب آن ہندا گندہ غا جہاز آسلیسٹ۔ دا مس کہ شار انا خرکی ناسوب آن گن خورنا خوری چٹا۔ منہ دے آن پدسا تما کہ جہاز انا مسافر کپتان ناتل مین نابدا اخلاقی و کیپ ءسر منگ آن مست او نا خراب پیش بنگ و جھگڑہ، دا کان بیدس جہاز نا خرابی نا حالیت ءمون آتخسا دا قول کریر کہ دوارہ دا جہاز آ سوار مفنہ۔ وایلو جہاز نا بنگ اسکان کیپ بزرگ اٹ اڈہلینہ۔ ہندا خاطر آن ای ہم جہاز آن ڈنگسا ہمو ارا غا ہناٹ، ہراڑے ایلو مسافر کہ ہندی نسر۔ پنچ روپی دے انا کرا، ارغ و نیاری کن پک مس۔ ارا نا مالک بھاز خوش اخلاق اس نُس، او نا پن مسٹر بارنٹ نُس، او نا پانگ نُس کہ او اصل اٹ اسکاٹ لینڈ انا باقی اسے، ہالینڈ والا کہ او نا ولشت ءکریر، و ہموفا مسٹر تون برام کرے، دا ارا نا خدمت کروک آک گیشتری لاسخ انگانیاڑ یک نسر۔

کیپ انا خدمت کروک آتا حوال:

نن پنچ بندغ نسن، ہراسٹ تون اسے اسے ملازم نُس، چار چنا واسہ دانی اس کپتان

رچرڈ سن تون ٹنڈس، ونچ شش بندغ پین نسر۔ ہر اتم نن دا اراء سر مسن تو ارا خولجہ واونا ارائی تینا پنچ نیارٹی نرینہ مزو تا کمک اٹ گن خور ویرم تا انتظام ء کر فیہ۔ دالان کنگ و آرام کن کوٹھی تا پداٹ نس، کنگ ناوخت آدانا درگہ ملنگا کہ، ولے وخت اس ہم موٹ انا ز ہم یا پین غوغا اس بنون۔ دا زمانہ ٹی ہزار فوجی اوار سردار آتون ہنداڑے ہندی نسر، غٹ آن بھلا افسر جنرل ڈنڈا اس نس، ہرا مسٹر ڈنڈا اس نا برازات نس، ہرانا تعلقداری بادشاہ لندن نا وزیر اسے تون نس، دا زمانہ ٹی کیپ کیمپ انا گورنر لارڈ میکاٹنلی لندن آہناس۔

لندن نا گورنر نا کاریم ء ہم جنرل ڈنڈا اس کر یکہ، کپتان کالنس تینا رجنٹ تون اوار ہندا جنرل موصوف نا کنڈ آن ہمو ہندا نا رکھ اکن سلفوک نس۔ ای اوڑ تون اوڑ دہی کن ہناٹ۔ بھاز خدمت کرے۔ یلو دے دیدنی اوڑ دہی کن بسر، وتینا مہمانی کن بڑنگا۔ ارغ نادے بھاز چس والوارغ اس کنفے۔ بولی ء تپنگ آن پد ہم دا مجلس اٹ کنے بھاز چس بس، خاص وڑ اٹ کپتان بارلونا خوش تبی آن است خوش مس۔ ہرا بھلو وخت اسے آن کپتان کالنس تون ہندی نس۔ مسٹر کالنس ناہنین آہیت آتیان بھاز چس ہر فیٹ، کہ وخت اس ہم تینا وطن نا شریف زادہ غاتا صحبت اٹی دانا چارک اس ہم دوئی متنے، سفارنگ ناوخت آ او کنے مشی آ کسر نا شیف بڑی تا سوب آن ڈیوا اس دوئی ہلسا ارا نا درگہ اسکان ایس۔ مسٹر کالنس کنے آن خواست کرے کہ ہر اتم اسکان ای ہنداڑ کنٹ، بیگہ ناچا ء اوڑ تون کنیو۔ کپتان لی وکپتان گوچ ہڑتوم آ سردار اک تینا

تینا واری آتینا جہاز آتیٹی درساجوان مہمانداری کریں۔ و جہاز آتے پل ولاڑ و کریر، کپتان وغٹ افسر آک جہاز آشر ف تنگ کن ٹوپ آتے دوٹی ہر فسا پاڈ و آتا بر میراٹ صفاٹ سلوک نسر، ہر اتم ای جہاز آہناٹ تو سٹ تو کنا بتنگ نا خوشی ٹی اسے توپ اس خلکر۔ ارغ کنگ و جہاز انا سیل آن پد ہندا وڑاٹ جہاز آن شیف اتنگا، واسہ چنکو کشتی سیٹی سوار کر سا ارا غا سر کننگا۔

گونڈ دا کہ 27- محرم الحرام اسکان ہموڑے ہندی مسن۔ مسز بارنت ہڑدے گن خورنا کچ اٹ و ہندوستانی بھٹیاری (پراپٹی والا) آتینا بار جیب آتے کتر کننگ اٹ لگا۔ دا عادت جہاز و مسافر تاہن برنا سوب آن اوٹی جا گہی کریس۔ اوننے اسے ارا غان ایلو، ایلوڑان مسٹھی۔ اول دا بہانہ کرے کہ دا کھوٹیک کنا شریک ناء، وکنے اونابنگ نا گمان آلو، ہندا خاطر نئے تولفیٹ، ہر اتم گڑا تے ایلو کوٹھی ٹی درین تو اونا ارغ بس واو پارے کہ دا کوٹھی بھلن ء، و چار مسافر بسنو، اوفا ہندی متنگ کن انتظام ہندا ٹی کنگ۔ نم فلاں کوٹھی ٹی ہبو۔ زرس مسوس کہ او بس و پارے اینونانن نی تینا سنگت آتیاں فلانی بندغ نا کوٹھی ٹی خاچ، او کیپ آہنانے۔ پگہ نیکن ارا سے نا پد رند ء خلنگ۔ ای اونا دا وڑکننگ آن بھاز است اٹ کریٹ، ای پاریٹ کہ ارا نا کرا ء ایتوہ تو انتے ایلو کوٹھی آکاو، داسہ دادانگ اینگ گوہی کنگ آن پد ہج پین جاگہ اس ہنپرہ۔ پارے کہ اگہ دن کیسہ تو پگہ غان نے دو کچ کرا تر وئی مریک۔ گڑا اسے دے دا کھوٹی نا کرا دو کچ ہلک، داکان بیدس جام و دھوبی نا پندا وڑی، گاڈی نا کرا، ملازم نا گن خورو

ہر کس اس کہ اونا پن ۽ ہلسا کاریم کریس، اونا پنڈ اوڑی، ہمو حساب اٹ مسہ کچ اسکان
نوشہ کننگا۔ و اونا نیاری ہم اسل بیگانہ مس، حالانکہ ای اوڑے سرمنگ تون اودے
بنگال نامنہ بھاز جوان ۽ برنج ٹیکی کریسٹ۔ ارامسہ دے اسکان تو او کنا جوان خیال ۽
تخاکہ، اوکان پدخن تے ہڑسا۔ ہندا خاطر آن 28۔ محرم آیک شنبے نادے اونا اراء
الاٹ۔ و کیپ ٹاؤن آرادہ مسٹ، ہر اتانگائی رادہ مسوسٹ، اوٹی ہشت ہلی تفوک
نسر، کوچوان ناعقلندہ نی آحیران نس کہ وخت اس گاڈی ۽ دریاب ناتھٹی ہراڑے مخ
اسکان دیرنسکہ، چلیفیکہ و وخت اس ہندن انگاریک انگاپٹ آٹیٹی، ہراڑے بندغ و
ہلی ڈب ہنارہ، او ہموکان تہو آنبار ترند پیش تما کہ۔ وخت اس مش اناشیف بڑزی تیا
کہ ہراڑے ہلی سوار مشکل اسیٹی لکنگ کریکہ، بھاز آسانی اٹ گاڈی ۽ ہکلا کہ۔

کیپ ٹاؤن و اونا خاصیت آک:

ہر اتم شار کیپ ٹاؤن چار پنچ میل سلیس تو سڑک بھاز بھلن و آوار خنگا کہ۔ اونا
ہڑتوم آکند آتیاں باغک نسر، اسہ کندچٹ اس شیف، و بھاز تالان آوار ۽ ڈغار اس
خنگا کہ، ہرائی خلق، فصل، تہو والا چلیک، و ایلو کارخانہ غاک نسر۔ مچ آشار بھاز
شاندار وزیریا نسکہ، ہرادے خنگ آن است بے کچ خوش و ساف مسکہ۔ ولندیزی و
انگریز شرفمند آک پیشیم آن پدہلی و گاڈی تیا سوار مر ساسیل اکن پیش تمارہ، کیپ خورد
آن داڑسکان ناکسرائی منہ آتش خانہ (تندور ہراڑے ارغ تون اواری کنگوک آیلو
گڑاک ہم رسیدگرہ) غاتیاں اسٹ اسیٹی نیاری کریٹ، ارٹمیکوٹی سوارہ (دے انا

ارغ) کنگٹ، ہر ابھاز مزہ دار نسر۔ دادے بیکہ تون شارائی پترینگٹ۔ ومسٹر کلارک
پنی ہالینڈ ناسہ باقی سے نارائی ہندی مسٹ۔ دابھاز نیک نام ءبندغ اس نس، اونا ارا
شارانا گچین انگا اراتیان اسٹ اس نس، کنا ایلوسنگت آک ہم مست آن ہموڑے
ہندی نسر۔ دشارانا ہڑتوم آکند آتیاہٹ آک نسر۔ خاص وڑاٹ ٹیبل کیمپ لینڈ انا
کنڈ بھاز بڑنس۔ ومش اتون اوڑدہ مننگ ناسوب آن خلیس مسکہ کہ مش اراتیا
تمپ۔ بھاز آمشک رنگ رنگی آبوچ وبے ووڑ وڑا نا درخت آتیاں پرنسر۔ وساہدارتا
خواہنگ نا جاگہ غاک، شاری تابا غک، دیرانا چکل آک، تہوانا چکلک گیشتر نسر۔ ہالینڈ
نابندغ آک کوہ پیمائی ناداخہ درشوکی مریرہ کہ اوفا نیاڑیک ہم نریہ غاتون اوار کوہ ٹیبل
نازی آکارہ وارغ کنیرہ۔ ہرانا بڑزی پنچ میل ء۔ وبھاز جاگہ غاتیا بندغ آک چٹ
اناکمک اٹ مشکل اٹ لگرہ۔ دانا ایلو کنڈ آن سمندر نا کھاڑی ء، یعنی خلیج ٹیبل۔ دانا
رہیک بھاز بھلن ء، وسوگو ء برج جوڑ کننگا سس۔ تاکہ مخالف جہاز اس سلنگ کپ۔
اسہ کنڈ آکوچہ ء، ہرانا ہد ریک اسکان ء، ہراکیپ خوردو خلیج ٹیبل ء جتا کیک۔ دا کوچہ نا
کسرتیا بھاز بھلو بھلو برج اسہ قلعا سے، ودشمن تے توننگ ناداخس انتظام کننگانے کہ
ہراتم انگریز داملک ء کنگ نا ارادہ اٹ اوڑے سرمس تو اونا بند آتا سوب آن تینا فوج ء
شارانا رہی اسکان اتنگ کتوس۔ ہندا خاطر آن کیپ خوردائی ڈرنگ واوکان بارنی نا
کسراٹ دا کنڈ آبنگ نارادہ کرے۔ دا کوچہ غان ہم فوج ء ہر فساشار آجلہو کنگ بھاز
مشکل نس، داوخت آاوش تاچر وچیل آتا کسراٹ جہو نارادہ کرے، ولے دانیام اٹ

خیرمس۔

داشارکم وودشش میل آتالان ء۔ کل اُراک پکا، وغل اٹ جوڑ ء۔ سڑک آک
 بھلن و سیدھا ء، دیرانا نالیک، سڑک آتارہی اٹ خل اٹ جوڑ کنگانو، و بھاز آک
 نیام اٹی ہم و ہرہ، تاکہ شارانا غٹ دیروہسا سمندر اٹی کاہے تھے۔ پرا نادے تیٹی کچڑ
 اُسل مف، بھاز آسڑک و نہر تارہی تیا ہڑتوم آکند آتیاں درخت آک چراٹ اریر،
 ہرافتاسیخا اُراتیا تمک، اُراتا درگہ غاک اُسل اسہ ایلونا مون پہ مون ء۔ ہراسٹ نا
 مون آزیبا ءتو لوک جہہ اس جوڑ ء، ہرافتاپاناداسہ گزاسسکان مریک، تیرمہ نامد اٹی
 دافتیا سہب و شام مجلس مریک۔ داجا گہ ناداوڑکنے بھاز دوست بس، اُراتا کوٹھیک
 شیشہ نی گڑا تیٹی بیرفوک خنکرہ۔ ہرا اُرقیتی آکھڑکی، پیل انادقان نامیز، پل لاڑو
 پڑدہ و کاغدا دیوالگیر تیٹی بیرفوک ء، ہرا کوٹھیک پیشن نا کند آن ء، اوفک زیات
 بیرفنگرہ۔

داشارانا زیبائی ءخناٹ تو کلکتہ ءاست آن دریٹ، ہرا ہندوستان ناشارتیاں کل
 آن جوان سرپند مننگک، اوکان پد لندن اسکان ہرا رُمیکو شار ءخننگ آن مست اناک
 است آن ہنارہ۔ اتنے کہ ہرا تم آرز لینڈ ءسرمسٹ، و شارکارک انا سیل ءکریٹ تو
 شارکیپ انا اسہ گڑاس ہم است آسلتو۔ و ہرا تم آرز لینڈ انادار السلطنت ڈبلن ءخناٹ
 کارک است آن ہنا، و ہرا تم لندن ءسرمسٹ تو ڈبلن نا بچ ءحیثیت اس است اٹ
 سلتو۔

ولے پدی بنگ ناوخت آحالیت داڑان چپ نس، بمبئی اسکان ہر گڑا مہالو آن خراب خنزگا کہ۔ ہراوخت لندن آن پیرس ءسرمسٹ تو بھاز آشان وشوکت آتیاں پد ہم لندن نا اراتیاں بار سادہ نی وسفائی، کسرتا بستنگ، باغ تازیبا نی وپین اسہ گڑاس ہم خنوٹ۔ حالانکہ پیرس ائی ہم خل انا بھلو بھلو ماڑی نسکہ۔ زیبا ازگا کاریم تا گیشتری آن بیدس بھاز آپین زیبا غا گڑاک لندن آن بھاز نسر، ولے ہندن لگا کہ کہ بہشت آن دوزخ ائی بسنت، و ہراتم متکن آروم انا شار اٹلی ءسرمسٹ دا بغداد و موصل بلکن غٹ اسلامی ملک آتیٹی جنگ انا حیثیت تخرہ، ہراوڑ بنگال ائی مرشد آباد و بصرہ ءخننگ آن بغداد است آبسکہ، ہراسٹ نا بیان تینا تینا وخت آبریک۔ گونڈ دا کہ شار کیپ انا نیام ائی اسہ کوچہ اسے، بھاز آوار، ارامیل پاناداٹ مرغن، داشار انا فوج ہموڑے پریٹ کیک۔ کوچہ نا ہڑتوم آکنڈ آتا ماڑی تا چر بھاز زیبا خننگ۔ کوچہ نا مسٹمیکو کنڈ آ سمندر ء، و چار میکو کنڈ آ اسہ قلعہ اسے، ہرا کلکتہ نا قلعہ غان مچے چنک ء، دکانک و بازارک بھاز کشادہ، دکان تیا ہروڑا نا گڑاک شین اٹ چانڑ کروک تخوک خنزگارہ۔

ولندیز نا نیازی تا حوال:

ولندیزی (ہالینڈ ناسل) نیازی یک ہراولایتی ء، گیشتری بے بے، بد اخلاق و بے شین ء، ولے ہرا نیازی یک کیپ ائی ودی مسنو، اوفتاز زیبا نی فرنگی خننگ۔ اوفتا ڈیل ہم زیبا ء، اوفتیاں بھاز آک پیسہ کٹنگ کن جون فروشی نا کسب دوئی کرینو، ہرا فک پاکباز ء، اوفتیٹی ہم حیا نا کستی ء، داشار انا شرفمند آ نیازی تیاں ہراسٹ نا اسہ نہ اسہ انگریز افسر

اسے تو ن تعلق داری ن سکھ۔ ہر اتم افسر اس اوفتا ارا غا بسکھ تو ارا خواجہ تینا زریفہ ء اونا دوئی تر سائیت ہنا کہ، انگریز افسر تو ن اخس کہ پیسہ مسکھ نیاڑی اوڑان ہلکھ تا، ہندا سوب ء کہ ولندیزی قوم تینا اقتدار نازمانہ غان زیات دازمانہ ٹی شونہال و بے فکر ء۔ دا قوم انا نرینہ غاتا است بھاز سخت، واو فک بھاز بے مہر ء۔ بچ گھس ڈنڈور منگ آن خلیسہ، تینا مے تیان ہندا خس کاریم ہلیرہ کہ پین ملک اسیٹی دانا دہمیکو بشخ ہم کاریم ہلنکپک۔ دا مے تیان اگہ کس اس ہنرا س ہیل کرے تو اونا ہیل کنگ نارداٹ اسہ ڈالرا آن چارڈالر اسکان ہلیرہ، اوفتا مسن تیان ہرازیامریک، اودے تینا کاریم اٹ اتیرہ، و ہرا فک بے زیب مریر اوفتے بہا کیرہ۔ یا اونا باوہ غامبار اوڑان ہم دے انا منہ روپی اس ہلیرہ۔ اگہ مے اس تینا دستکاری ناسوب آن ازگارمریک، و تینے آجو کرفنگ خواہک تو اوڑان بھاز زیات بہا ہلیرہ۔

ای ہموڑے اسہ درزی اس خنٹ، ہرانا چار چنا نسر، تینا نیمہ وئی آن زیات مزوری کرسا اوخس کہ پیسہ مچ کریس، اودے تر سائیتے و تینا ارائی ء مالک آن آجو کرفے۔ ولے اونا اولیاد ہندا اوڑ مالک نامے نُس، و بندی نُس۔ اسہ مارا س بہا مرسا پین شار اسیٹی ہناسس، واسہ ورناء مسٹر اس مالک نا خدمت کن سکھ۔ اراچکو چنادن تو لمہ باوہ تو ن نسرہ، ولے اوفتا جتائی نا خلیس ہم ہر وخت سکھ۔

اوفتا چو کر یک مسافر آتا خدمت ء کریر، اوفتو ن تعلق ودی کرسا ہرا پیسہ غاتے کٹارہ، اوفتے تینا مالک ء نسرہ۔ دا بندغ آتا ارائیٹی اسہ بھاز بھلورزان اس تنخوک

مریک، گندگی تے ہندائی پڑھ، تینا طب انا گندگی تا سوب آن او بھلا رزان تا نکہ با اسکان پرمفک، اودے ساف کپسہ۔ دابد تمیزی آن ای دا اشارائی بھاز خوار مسٹ۔ چرخنی آہنگ قبر اٹ ہنگ آن زیات گندہ نسکہ۔ باسنی نا گیشتری آن پدہم داڑے حمام وغسل خانہ پن اکن ہم اف، بلکن او فک پتسہ کہ غسل کنگ انت اسے نا پن ء، گیشتری ناچ انا مجلس آتیٹی او فنا نیارٹیک نادرست منگ و بولی آن نابلد منگ آن پدہم کن تون ہندن ہر حرکت کریرہ فتنہ نا خلیس آن ای بش مرسا پن کنڈا سے آہناٹ۔

مخو:

اسہ دے اس کبھی مسنک کنے گھیر کر لیسر، دافتیان اسٹ اس ہرا بھاز زیبا و شوخ نسکہ، کنادو آن رومال ء پلا و ایلوسنگت آتے تنگ خواہس، او مخارہ، ولے دارومال ء کس ء قنوط، دانا اسہ کنڈ کنادوٹی نسکہ، دادے الیتوٹ، استنبول اٹی رومال ہنگ و تنگ نیارٹی و نرینہ نانیام اٹ ”ایجاب قبول“ نا چیدہ ء، وای داوڑنا زیبا انگا پیغلہ غاتے رومال تنگ اٹ است خلکٹہ، داشوخ زیبا غامسک سوب ء سوج کریر، تو ای پاریت ”نادا سنگت آک کنے دوست افس، ہندا خاطر آن ای او فتنے رومال تفرہ، دادے بیرہ نیکن خاص وڑاٹ ایلانٹ، اگہ امنا کیسہ تو حاضر ء، داہیت ء بنسا او مخا، شکی مرسا اسہ کنڈا سے آرا“۔

گوٹڈا کہ 11۔ صفر 1314 ء مطابق 1799 ء شنبے نادے اسکان سینزدہ دے دا اراٹی رہنگاٹ، واسہ ہد اسکان شارکیپ و او جاگہ ناباتی تا حالیت آتیاں

چاہنداری دوئی کریٹ، ولد اہموجا گہنا مسلمان تالمک اٹ اسہ پین اُراسیٹی ہناٹ، ہرا کلا رک نا اُراغان اڑزان رسینگاس، ولے اُراءِ النگ ناوخت آ مسٹر کلا رک ولندیزی تاخصلت ناہیلاک حساب کتاب اٹ بھاز بے ایمانی کرے۔ او ارارو پئی دے انا کرا اُرانا، و ارارو پئی ہڑدے ناکنگ نا پین کریس۔ ولے کنے آن اُرانا کرا دا پارسا دو کچ ہلک کہ نی مچ ءتو اس انتے اڈکتنس۔ ارغ ای چا ردے آن زیات اوڑے کتویسٹ، گیشتری انگریز افسر آ تا دعوت آ تیٹی مسٹ، ولے او ارغ نا پیسہ غاتے ہم پورودے تا ہلک، ہنداوڑ درزی، دھوبی، و حجام نا پنداوڑی تے ہم دو کچ خلک۔ ای تینا سنگت آ تیان خواست کریٹ کہ دا حساب اٹ کن تون کمک کیر، ولے کس اس کمک کتو۔ تینٹ کپتان ولیم سن دا اُرانا اسہ مسٹرا سے آ است ءریفیکہ، ہندا خاطر آن او ہم کن تون کمک کتو۔ بلکن پیسہ غاتے تنگ نا کسر ءر مانا۔ سہا تما کہ اگہ ای پیسہ غاتے تھوٹ تو کلا رک کنے ولندیزی عدالت اٹی چلک دیک۔ بیوس مرسا دا بددیانتی آن پد ہم ای پیسہ غاتے تسٹ۔ اوکان پداو کنا ایلو سنگت آتے ہم ہنداوڑ اٹ فریشان کرے، گڑا دفتے کن تون کمک کپنگ ناہر نسخان مس، او ناو فتنے احساس مس، وغٹ تا بھاز پشیمان مسر۔ واسٹ اسٹ آوارٹ اٹ اہندا اُرائی بسر، ہرائی ای اڈ ہلکوسٹ۔ اسہ بے وڑیس دا کرے کہ کپتان ولیم سن آن زیات پیسہ ہلنگ کن دا چوکری ء بہانہ سیٹی یلہ کرسا کوتوالی (شاری پولیس نا کل آن بھلا ہند، پولیس اسٹیشن) آ سر کرے، داوڑ کپتان ہم بھاز خوار مس، واودے اُراءِ الوئی تما۔ داسہ ہرا بندغ آک سلیسوسر، اوفتا

کراۓ اور دو کچ کرے، دایچا رہ غاتے دادے امنا کروئی تما، او بروک آہفتہ بہانہ سیٹی کرا
 ۽ پین ودفنگ خواہسکہ، ہرادے ہمو بندغ آک سلنگک کتوسہ، ہندا خاطر آن اوفک
 ہمو اراء الار۔

صفرنا 12۔ تاریخ آن ربیع الاول 1214ء نا اخیر اسکان نن دا اراٹی ہندی مسن۔
 اتفاق نا ہیئت ۽ کہ دا ارا اسہ جوفہ ئی ۽ بندغ اسے آ بہامس۔ ہندا خاطر آن کل
 مسافرک دانگ اینگ مسر۔ کنے اسہ پین اراس داکان ہم زیات اڑزان رینگا، و ربیع
 الثانی نا اولیکو تاریخ آی داکان پوسکن آ ارا غا ہناٹ۔ دا اراٹی اسہ مسلمان اس ہندی
 نس، ہرا ہر کاریم اٹی کن تون کمک کریکہ، و گرج انا وخت آ کنا کاریم تے کریکہ۔ اونا
 ذات آن کنے بھاز دوس۔

کیپ اناہتم:

دا وخت آ تیٹی اوڑے سیل و پد ہرا اسجا مریرہ، چٹاسر، و ہتم نا بناء مسوس۔
 درخت آک تینے خرن آچ آتے ہینسا زیبا کریر، و پھل آک زیدار مرسا چمن ۽
 بہشت نا وڑک اس جوڑ کریر، غٹ آن زیات چس چمنستان تیٹی کرار لڈسا ہنوک
 زیبا تا خنگ آن دوئی مس۔ ہرا وڑا نارنگ رنگی آ پھل آتے داڑے خناٹ، ای تینا مچ
 زنداٹی جاگہ اس ہم دن خنویسٹ، و نئے اوکان پد خناٹ۔ ہندن لگا کہ کہ دنکہ حکیم
 انوری نادا زیا غا شعرک ہندا گلزمین کن پاننگاسر:

صباہ سبزہ بیار است باغ دنیا را
 نمونہ گشت زمین مرغزار عقیقی را
 نسیم باد، از اعجاز زندہ کردن خاک
 برد آب ہمہ معجزات عیسیٰ را

گلاب نا پھل آک بھاز گچین و بھلو کچ اسپٹی نسر، دافک چنک نسر، ولے پھل بھاز
 بھلو کریرہ، نرگس کبھی وڑا نانسکھ، اسہ وڑا اس پنی نسر، ہرادے ”قلنہ“ پاریرہ۔ ارٹمیکو وڑ
 پوشکن نا جاگہ غا پیہن و مسٹمیکو پیہن نا جاگہ غا پوشکن، چارمیکو نارنگ خیسن و پنچمیکو
 آسمانی رنگ اٹ نسکھ، واودے نرگس شہلا پارہ۔ نرگس نا کل پھل آک بھاز بھلن وزیبا
 ء۔ بھاز آ نیال آ تیٹی سد لڑ اسکان ہم مریرہ، ہر شاخ پھل آ تیان پُر ختنگک، اسہ خاص
 وڑا سہ نا پھل اس خنٹ، ہرانا روتہ غاک نرگس نا پوک آ نبار نسکھ، وپن آک تے ہم
 اوڑا نبار خنزگارہ، و پھل آ تا گوگڑوک او نا بڈ آن پیش تمرہ، داسادہ و ہزار آ چندی رنگ
 آ تیٹی مریرہ، ولے اوفتا زباد نرگس آن زیات است ء چلک، انگریزی ٹی اودے
 ”ہیاسنتھ“ پارہ۔ دا پھل مچ آ فرنگستان اٹی دوست ختنگک، و شرف تتنگک۔ ہندا خاطر
 آن اسہ خاص وڑا سہ نا پھل اس ہرا اوڑے گوارخ نا قائم مقام ء، سادہ ہم مریک، و
 کبھی ایلورنگ آ تیٹی ہم، خاص وڑاٹ خیسن، آسمانی، گلابی، پوشکن، پیہن، خرمشی،
 گوئی و کبھی ایلورنگ آ تیٹی ہم، ہرا فک کنے ہبکہ کریر۔ گلدستہ غا تیٹی بھاز ہندن ء اوار
 سوار ء رنگ انا پھل خنزگارہ، ہرافتے ای مصنوعی خیال کریٹھ، ہندا اوڑا نا مصنوعی پھل

فرنگستان اٹی بھاز زیبائی اٹ جوڑ کنتلگ۔ تانکہ دو ءِ خلپس ایاتا، اوقا نقل مننگ نا خیال است اٹ بنگ۔ اسہ پین پھل اس پوشکن چمبیلی آنبار بھاز زیبا و نرم نسکہ۔ سہما تہا کہ دا اسہ خاص وڑ اسے نا بے اسے، ہراد علاقہ نا جنگل آ تیٹی تینٹ ردک۔ داڑے تینٹ ردوک آسمانی رنگ انا پھل بھاز گیشتر ءِ، اسہ ہندن ءِ درخت اس ہم خنٹ، ہرا تینا بالادنا زیبائی و جوڑ جاڑ نا سوب آن باغ تیٹی خلنگک، دانا پین آک بیت انا پین آتیا نبار مریرہ، ولے دافتیان زیات پین واولن مریرہ، پین آتا ہر توم آ کڈا طلس (ریشم و دسک اٹ جوڑ مروک پچ) آنبار پیہن و مچمل آنبار خلکن مریرہ، ہرا وخت آ اوفتیادے انا روشنائیک تمرہ، غٹ درخت شاخ و پین آتون اوار زر آنبار خنگرہ۔ ہندا خاطر آن دانا پین ءِ سلور ٹری تخنگا نے۔ یعنی زر انا درخت۔ غرض دا کہ داڑے ولشت نا واک بے و بوچ آ تیٹی داخہ در ءِ کہ اونا سر جم نا داڑے گنجائشت اف۔

ہرا رائی اسہ چکل اس بر جاع، ہرائی مش تیان دیر بریک، ایسا ساکان داڑے جوان ءِ کنوئی دیر متویس، پارہ کہ باسنی تیٹی سیل آن زیات تخ مریک، داڑے سوخر اس و میل انا کنتلگ۔ بھاز آمیلگ ہندن پزور نسر ہرا فابٹور بھاز کبین ءِ، ہندا سوب آن اودے دوئی آریٹی آتخسا چلیفرہ۔ دافتیان گیشتر یک و نیم من سو بٹک۔ چرپی نا گیشتری ناسوب آن کتخ آ تیٹی سی شاغنکپک، چھیک گیشتری گچین و سور مریک، میوہ غاک ہم بھاز جوان مریرہ، خاص وڑ اٹ گلابی امروت آک بھاز بھلن ءِ، سوف، کشمش بے مٹ ءِ، مالٹا سلہٹ نامالٹا تینا نبار بھاز ہنین و تازہ ءِ۔ تازہ بادام و اخروٹ

کننگ کن جوان رسینگ۔ پارہ کہ باسنی تیٹی کوٹغ وگلو بھاز جوان ءمریک، بڑز کو کہولی وڑ
 انا انگور داخس گیشتر ء کہ خولم آنبار دستنگ۔ واونا شراب جوڑ کرساچ آفرنگستان آرادہ
 کننگ، کیپ اناخوک آمنہ میل انا مری آاسہ خلق اسے، ہرانا پن کانٹیشیاء۔ او جا گہ نا
 انگور بھاز ہنین مریک، واونا شراب غٹ شراب آتیاں جوان و بھاز نرخ کیک، وغٹ
 یورپ اٹ پنی ء، وٹیکی نا وڑ اٹ تننگ۔ ساگ ہم بھاز وڑ انا مریک، گو بھی، گجر، شلغم
 آک بھاز بھلن ء، کچہ ہم بھاز مزہ اٹ کننگرہ۔ البتہ خولم و برنج جوان ء مفک، تازہ ء
 مکھنی بھاز مشکل اٹ رسینگ، او ہم ازگار آ بندغ آتے، گڑا تا نرخ بھاز زیات ء۔
 کلڑ نا ہشت خواہے اسہ روپی ٹی رسینگ، اسہ سیرانا رخ اسہ روپی کن چار دانہ، سو
 دو نیم روپی سیر، کوس انا سلنگ چار آنہ ٹی مریک۔ ساہدار تیٹی بھلن چٹی آخر مشی آ
 رنگ انا پشیک پنی ء، کچک آک پزور و زوراک ء۔ ہلیک عربی ہلی تیاں بار بھاز تیز و
 چالاک مریرہ۔ پنچ سد روپی نا نرخ اٹی بہا مریرہ۔ و بھاز فرمانبر دار مریرہ، شوخی اسل
 کپسہ۔ بیشک مصر انا نچر آتیاں بار تیز و چالاک ء، وگاڑ و تاچکنگ کن کاریم اٹ اتنگرہ۔ دا
 ایب کیب اٹی شتر مرغ ہم بھاز گیشتر ء۔

کیپ انا سنگت آتاہیت:

دا اشارا نا بھلاک ولندی ء، رہیت اٹی ملائی، حبشی، بنگالی و صورتی گیشتر اریر، دا
 بندغ آتے بنا ءٹی ولندی یک مے جوڑ کرسا ایوسر، بھاز آک ازگار مننگ آن پذیرخ
 ترساتنے آجو کریر، و بھاز آتا مالک آک کسکر۔ داسہ ہم نیمہ غان زیات ولندی تا

مے۔ ای داکل ءسچا، رحم دل وپکا اعتقاد والا مسلمان خنٹ۔ ہندا بندغ آتیٹی اسٹ
اس شیخ عبداللہ ابن عبدالعزیز عرب مکہ نارہینگلوک اس نس، سوب اسے آن داملک آ
بسوس، اداسہ ملائی نیاڑی سے تون برام کرے و آرام اٹ زند تیرکننگ کریکہ، داکہی
وارکن کن ارغ کرے۔ داکان بیدس ہرکاریم اٹ کمک ورا ہشونی کرسا ہنا۔ اوانرند
اٹ ملایانا ایلوکہی بزرگ آک ہم کن کن ارغ کریرہ۔ تینٹ انگریز افسر آک کنا
ہندا خس خیال ءتخارہ کہ داکان زیات مننگ کتو کہ۔ کیپ انا ایب کیب اٹی ہرا ہندا
آک خننگ نالانخ نسر، ہموکل جاگہ غاتیا کنے دریر۔ دا انگریز آتیٹی اسٹ اس ”جنزل
ڈنڈاس“ نس، ہراشش وارکن کن ارغ کرے۔ داکان بیدس مسٹر پرنگل مسہ وار
ارغ کنے۔ دابندغ کیپ ءکننگ آن کبھی سال مست اسکان ایسٹ انڈیا کمپنی ناوکیل
نسکہ۔ اسہ ازگار و شرفمند ءبندغ اس نس، داکان بیدس مسٹر بارنٹ آن خٹک اناک
مسہ وار ارغ کریر، و مسٹر اس اسہ وار و مسٹر بمگارس اراوار ارغ کنے۔ دا ولندیزی
اسے، و داکان پست سال مست چنسورہ ناگورنر نسکہ۔ وانگریزی اقتدار آن مست
کیپ اناگورنر نس۔ ہرا تم انگریز آک دا اشار ءخیر انارندا کٹار، تو ہمو وخت آن داتم
اسکان شار انا کو توالی، عدالت و انتظامیہ نا کاریم ہندا ناموماری ء۔ اونا ارائی زیبا،
چالاک و خوش اخلاقی ٹی بھاز پنی ء۔ شش ہفت بولی تیٹی ہیبت کننگ کیک، داکان بیدس
ایلو افسر آتیٹی کرنل ہال، کرنل و نڈر کپتان ہیلی، میجر امری و پین تیان ہراسٹ اراوار
وار ارغ کرے۔ مسٹر لینڈ ہم اراوار ارغ کرے۔ داعز تدار آ بندغ انگریزی

عدالت نا افسراسے، اونا خوش تبی و خاندان آُرائی اراوار کنے شیر و باگل نا مجلس آ تیٹی
 بنگا۔ و ہرا ایلو بندغ آک کنے بنگار، اوفنا پنک داوڑ ء: کرنل ہملٹن، ہرا اجیت سنگھ انا
 جنگ ائی مسٹر ہسٹن تون اوار جوان ء کارنامہ کریس۔ و کرنل کراڈس، کرنل سنڈس،
 کپتان ہوکن، مسٹر کیان (مصور) ڈاکٹر سمرن ہرانا اُرائی بھاز خوش اخلاق و مہمان نواز
 اس نُسکہ۔ لیڈی بارنٹ ہرا مسٹر بارنٹ نا اُرائی نُس، و کیپ انا شاہزادی پاننگا کہ، ہر
 شبنے نان اونا ہندا چار پنچ سَد بندغ آ تا مچی مسکہ، ہرا ائی شیر و باگل مسکہ، و ہر چا نژدہ نا
 تو بے آ ناچ و سرور نا مجلس مسکہ، ہرا ائی ناچ درمبشت مسکہ، کنے ہم دا ائی بشخ ہلنگ کن سله
 خلنگا کہ، داکان بیدس نمسز گرانٹ آ ر لینڈ انا اسہ جوان ء مسٹر اس نُس، ہرا ہندا زمانہ ائی
 مسٹر گرانٹ نا نکاح ائی بسوس۔ و زیبائی و بالاد اٹ بے مٹ نُسکہ۔ اونا عادت آک
 ہندوستانی اُرائی تیانبار نسر، اوری چہرہ نا ادا تیان کنے بھاز چس دو بس۔ بیدس دامنہ
 نیاڑی آن، ہرا فتای ذکر ہیت ء کریٹ، پین اسہ پنی ء نیاڑی اس ہم انگریز نیاڑی
 تیٹی الو۔ داکل ہرا فتاپن تے نوشته کننگانے، اسہ اسہ، ارا اراوار کن رکن اراغ کریر،
 دا جاگہ نا چار یا پنچ ہزار بندغ آ تا است خواہی و واپارنا سیبو و ولندیزی نیاڑی کو۔

دا اشار ائی داخس کاریم کنا ہم مس کہ کن تون تہ ہرا حبشی مے نُسکہ، جہاز نا لوسی آ
 بندغ آ تا صحبت اٹ سر یلہ مسوس۔ اودے اینک کننگ نا گرج نُس۔ ای اودے پنچ
 سَد ڈالر آ بہا کریٹ، واسہ قلمی جمائل شریف اس سَد ڈالر ہدیہ نا ایوز اٹ تسٹ۔ منہ
 تھان پنچ انا سَد ڈالر ائی بہا کریٹ، ہندا وڑ کلھو ہفت سَد ڈالر دوی مس، ہرا ہندوستان نا

14 سدر روپئی نابریہ نسر۔ داوڑ دانسخان ناتلانی مس۔ ہرافتے ولندیزی مہماندار آک
کنے ترفیسر۔ غرض دا کہ 25 ربیع الثانی 1214 ھ بمطابق 1899 ھ اسکان جہاز انا
چاری مروئی تما۔

دوارہ انگلینڈ آہنگ

26۔ ربیع الثانی 1214 ھ بمطابق 1899 ھ چار شنبے نادے برطانیہ پنی ء جہاز
اسے آ لندن کن سوار مسٹ۔ دانا کرامسہ کچ یعنی سے سدر روپئی نس۔ وہشتاد روپئی ایلو
خروج آتیکن ہلنگا۔ کنا ہمو چار سدر روپئی ہرا اول جہاز نانیم کرائسکہ، خلنگا۔ حالانکہ
ایلو فک ہلکوسرتا۔ اونا سرجم دادے کہ کپتان ٹال مین ہم منہ دے آن پد ہراتم آہرنا
دیک ہنار، تینا جہاز ء کیپ ٹاؤن اٹی ایس وکمپنی ناویل کپتان ولیم سن ء غاوا اودے
دوبہ دار گوندا۔ دانا سوب ہمو ہشلوگک آچچ وایلو گڑاک نسر۔ ہرافتے اوڈینگوک آ جہاز
آن خلیج بنگال اٹی کشاس۔ دا ڈوہ اٹی اودے پانزدہ ہزار روپئی ڈنڈکننگا۔ جہاز نا
کارندہ غاتیان گیشتری تارتار مس، دا وخت آ سفرنا سنگت آک ٹالمین آ زور مرسا
اودے پاریر کہ یا تو جہاز نانیم کرائے پدی ایت، یا ننے ننا منزل اسکان سرکر۔ اوہڑتوم آ
ہیت آتیان ہشمداری درشان کرے۔ گڑا ولندیزی عدالت اٹی ہنار، ای اراسوب
آن مقدمہ ٹی ہش ہلتوٹ۔ اسٹ تو دا خاطر آن کہ کپتان ٹال مین پارے کہ نی مسافر
اسے اُس، عدالت آہنے۔ اگہ عدالت ایلو فتنے پیسہ ترے تو ای نے خوشی اٹ پیسہ

ایتوہ، ارٹھی ولندیزی قوم انا دروکننگ نا خیال اٹ ای مقدمہ ٹی بشخ ہلتوٹ۔ خاص و
 ٹاٹ ہندا سوب آن ہم کہ ہندا زمانہ ٹی کپتان ٹال مین اسہ ولندیزی نیاڑی سے تون
 نکاح کریس۔ وکنا سنگت آک ہم پیسہ غاتیان دوسلنگ نا خلیس آن پیسہ خرچ
 کریرہ۔ اخیر برطانیہ جہاز آسوار مرسا اسہ دے مست غٹ سفرنا سنگت آتے پیسہ غاک
 پدی رینگار، وکپتان ٹال مین کن تون کروک قول ۽ پرغا، وپیسہ غاتے تقو۔ بیوس مرسا
 کپتان ہوگن ہرا اسہ بھلوانگریز واپار اسے تینا وکیل جوڑ کر سارا دہ مسٹ۔

دو نیم سال آن پلندن اٹی اونا چٹھی رینگا کہ ای ولندیزنا عدالت اٹی ایلوتیانبار
 نیکن ہم فیصلہ کر فیٹ، و لے کپتان ٹال مین نا وکیل داڑا عمل کتنے، ہندا خاطر آن
 انگریزی عدالت اٹی اپیل کنگا۔ اوڑے دعویٰ خارج مس۔ سنگت آتیاں مسہ بندغ
 کیپ اٹی سلیر وکنے اوفتا است آزاری و ظلم آن خلاسی رینگا۔ کپتان رچرڈسن چنا
 تون اوارو ہوغوک آضدی آ مسٹر جہاز اٹ ساڑی نسر۔

وہیلر جہازنا حوال:

دا جہاز وہیلر مچھی ناشکار کن ۽، ہرانا مہالو ہیبت کنگا نے۔ دا مچھی ناسی ۽ کشنگ و
 لندن آدنگ کن کاریم اٹ اتنگ۔ دا جہازنا معلم اول نا ہندا سفر اٹی نت انا اڈانا
 پنگ ناسوب آن کہ ہرائی مچھی نا جارا ناچٹ اڑینگا سس، اوڑان اودنیاء الاس۔
 داوڑانا جہاز مچھے بھاز جنگ انا گڑا تیان ہم سوگوامریک، ودانا ملاح ہم جنگی جہاز
 آتیاں بارکانود آ پوروڑاٹ عمل کیک، ہندا سوب آن برطانیہ کیپ آسرمنگ نا وخت آ

ہراہیپینی جہازء دزگیر کریس، اودے کیپ ائی اتساہشتاد ہزار روپئی آہا کرے وہندا پیسہ وگڑاتے جہاز نا کارندہ غاک تینے آبشخار، ہنداوڑ رادہ مننگ ناوخت آہم گیشتری جہاز آتا پدء بلکر، ولے کس اس دوتمو، دانا کپتان کلاک پنی ء بندغ اس نس، ہرا جہاز چلیفنگ بھاز جوان چاہسکہ۔

آر لینڈ اسکان نا کسرائی مسہ ڈغارخنان، دا کپتان مہالو آن معلومدار کریکہ کہ دا وخت آدا جاگہ غاسر مرینہ، وہندن مسکہ۔ دا جہاز انا حجرہ غاتیٹی تنگی آن پدہم گڑا تنگ نا جاگہ بھاز حکمت اٹ جوڑ کنزگاس، وطوفان نا آفت آتیاں بچنگ کن بست و بند کنزگاس۔ لنگر ہر فنگ وچنگ کن چرخ سخت نسر، کپتانک حساب اٹ تو بھاز کم یعنی بیرہ سی نسر، ولے غٹ ہشار و آزموندہ کروک نسر، ہندا خاطر آن کل کاریمک آسانی اٹ و جوان وڑاٹ مسرہ۔ مست انا جہاز آنا بار بچ ء بے آرامی اس الوکہ، جمعہ نادے 27 ربیع الثانی نادے سوہلی خط استوائی ولداننے واپاری تہور سینگا، رادہ مننگ نادے آن اینواسکان ہم مرادی تہوئس کہ مسٹ ونیم درجہ دو نیم دے اٹی پند خلکن، نہہہ تاریخ جمادی الاول پیشیم ناوخت آجزیرہ سینٹ ہلینا ء سرمرسا جہاز لنگر کرے۔

دہ تاریخ آگورنر بروک نامہمانداری ناچس ء ہلنگ آن پدایب کیب انا باغ تا سیل ء کرین، ویانزدہ تاریخ نابیکہ تون جہاز آسوار مرسامونی ہنان۔

جزیرہ سینٹ ہلینا نا حوال:

دا اسہ بڑز ء جزیرہ اسے، 16 درجہ سوہل کند آنیامی دیکٹی ء، ہرانا دانگ اینگ

آن سدا کوس (کساس 63 میل) اسکان ڈغار نازہم خنٹکپ، مچ کوہستان ء، و
بیدس شار تا کیب آن لنگر گاہ اف۔ داجزیرہ نامریس پیست و پنچ میل ء و سمندرنا کند آ
مون ء ہشنگوک ء خل انابٹ اریر، و لے خل تانیا م اٹ خرسی ہم ارے۔ پوشکن آ گلاب
جنگی گلاب نادرخت واسہ جنگی میوہ اس، ہرادے بلیک بیر پانتنگ، بھاز ء۔ دانا
گیشتری جاگہ غاتیا باغ خلوک ء، واخس کہ متنگ کرینے اسہ چوٹ چوٹ ء کسر اس ہم
جوڑ کننگانے، ہراڑ اراہلی بریر ہنگ کیرہ۔ ہندا خاطر آن گاڈی و چھکڑ اتا د اشاراٹی
رواج اف، ہمو جاگہ ناگورنو کرنل رابنسن و کپتان نابانگ دن چاہہشت ناوڑک ء۔
ہرافتاہتا ء قلم نابولی کننگ کپک، گورنر ناباغ وڑ وڑا نا پھل، انگور و اود و آسیاب آتا
سوب آن است ء چکک۔ انگورناسیجاک ہندن پینگن ء کہ اوتیٹی آرام کننگ مریک۔
ہندا وڑ کرنل ناباغ ہندا خس میوہ ایتک کہ کل خوج آتے کشنگ آن پدہ ہزار روپی
سال انا بچفک۔ داڑے وخت اس ہم کس اس گروک و ہورہ ء نئے خنانے نئے بیگنے۔
داجاگہ نابڑزا نگا ہندا آتیاں ہشنگنگ ناگند بریک، دیرانا چکل آک اڑٹ مسٹ آن
زیات افس۔ باغ تازیبا ئی و ساہدارتا بے انا سیبو پر آٹے۔ خشک سالی نازمانہ ٹی
ساہدارک بے و دیراناکتی ناسوب آن کھیرہ۔ سو، خولم و مکئی آن بیدس کل کنوئی آ
گرٹاک فرنگستان آن بریرہ۔ میلٹ، ککڑ بھاز کم ء، کیپ انا کل میوہ غاتیاں بیدس
امروت، کیلا و الار ہم داڑے بھاز ء۔ ڈگی ناپاٹ بے انا زوراوری نادو آن ہندن
پینگن ء کہ اسہ دے اٹی اراوار ہوراٹ، ہولن ء ملانی اس کشنگک۔

سینٹ ہلینا آبادی پوسکن ۽، انگریز آک بنگال ناکننگ آن سی چل سال پد
دادے ہم کٹار۔ ارامش تانیا مٹ لنگر گاہ نارہی آڈ غار ۽ آوار خنار، ہموڑے ماڑی
جوڑ کریر، ہندا سوب آن دانا مرلیس ارامیل وڈ غار نا آواری بھاز جاگہ سد گام و بھاز
جاگہ بیست گام ۽، داغٹ ہندن لگک کہ جلاب نا کسر (جل) اٹی ۽، داڑے ہم منہ قہوہ
خانہ ریفریشمنٹ روم و دکان ہروڑ انا گڑ اتیان پُر ۽۔ واسہ چٹکو پڑ اس سپاہی تا پریٹ کن
۽، دانا دا پارا اپار آن مشک ہندن نزور ۽ کہ گڈ و خزم انا چرینگ آن خلک ریڑ کر سا
بامب آتے نسخان ایترہ۔ و وخت وخت اس بندغ آتا کسفننگ نا ہم سوب مریرہ۔ ہندا
خاطر آن ہرا بندغ مش آخزم انا شکار ۽ کر سا عدالت اٹ اتیک، اودے انعام
رسینگک۔ گیشتری اُراک بے و بوچ و بھاز آک کاشم نا ۽۔ دیوالک خل و چون
(سینٹ) نا، لس بندغ آتا اُراک مش انا بڑز آن اسل ساہدار تا کد امپ آنبار
خنگرہ۔ داشارا نا باقی تا گیشتری مون و سوزارنگ ۽، ہرافتاسلی تعلقداری حبشی، ہندی
و فرنگی تیان ۽، شار آن مونی سمندر نارہی آاسہ خندق و نا وچہ اس جوڑ ۽، و ہڑتوم آکنڈ
آتیاں مش تیا سمندر نا اوار تمنگ آتیا بھاز مُر اسکان بھاز سوگو ۽ برج جوڑ کننگانے،
ہرافتیاں ہراسٹ برج اسے نا جاگہ غادن چا اسہ قلعہ اسے، ہراکان غنیمت نا جہاز
آتے اسہ ساہت اسپٹی ڈیفنگ مریک، شارانا اراکوس انا مری آاسہ بڑ ۽ مش اسے آ
اسہ سوگو ۽ شاندار ۽ قلعہ اس جوڑ کننگانے، ہرانا بیرہ اسہ کسر اسے، ہراڑان قلعہ والاک
ہن برکیرہ۔ دانا دیوال آک خل انا ۽، دہ گز پتن، و برج آک تہہ آن خورک ۽۔ ہراخس

ماڑی کہ داتم اسکان جوڑ مسنے، اونا بامب خل انا ء، پاٹ پن اکن ہم اف، دانا جوڑ کروک آتا پانگ نس کہ ماڑی مش آنبار مدام تمنگ آن رکھوک سلک۔ داجا گہ تو فک جا، غلہ نا گودام، اُراودالان و اِرغ کنگ نا کوٹھی بھاز جوانی و سفائی اٹ جوڑ کنگانو۔ و داتنیٹی ہندن ء حکمت کاریم اٹ ایسو کہ سد بندغ نارغ ارامسہ بندغ اٹ پورو مریک، و چارسد بندغ نارغ اسہ دیگ انا تھٹی چتکو تہوش اسے آبسنگ۔

گورنر سینٹ ہلینا نا حوال:

داجا گہ نا گورنر مسٹر بروک اسہ جہان دیدہ، خوش بیرشت، و نیک سفت ء بندغ اسے۔ دوازدہ سال اسکان ہندوستان اٹی بادشاہ شاہ عالم تون نس، و حشمت الدولہ، امیر الملک حشمت جنگ انا خطاب ہم دوئی کرے، دن تو داڑے جہاز آتا ہن و بر گیشتر ء، کم و و دچارسد جہاز ہر سال داڑے بریرہ، و لے اوغٹ انا مہمانداری و گرج آتا پوروی کن مخ تفوک سلوک مریک، و کس اسے ہم تینا تورو آتا گواچی کنگ آن بیدس ہنگ کن الپک۔ اونا اُرائی ہرا بنگال اٹی و دی مسنے، و انگلینڈ اٹ بھلن مسنے، اخلاق نازیبائی ٹی اِرغ آن ہم زیات ء۔ گورنر ہڑدے تینا سواری نا بھئی تیا ننے سوار کر ساشارانا اسہ باغ اسے آراہی کریکہ، ہراڑے گن خورنا انتظام ہم مسکہ، و تینا چنکا مارے ہر ادہ سال اناس نس، مہمانداری کن تہد کریکہ، او مارکو ہم باوہ غانبار خوش تب و خذم تنگار اس نسکہ، ہرازدے ای کرنل رابنسن نا باغ اٹی اِرغ کنگٹ، ہموزدے کرنل نا اُرائی نا اخلاق کریمانہ و اونا اراچوک آ مسن تازیبائی و بالاد ء خنگ آن بھاز چس

ہر فیٹ۔ ہراوخت دا لگرخ آتون اوار باغ انا روشنائی تا ٹیلاپ کریٹہ تو او وخت آدا
 باغ جنت و مسنک پری و حورتیاں بار خننگارہ۔ پدی بنگ ناوخت آ کرنل رابنسن ہراتینا
 اُرانا درگہ غاسلوک نُس، کنے سواری آن ڈر فسا اُرائی درے و مچ آدینا ہمو عجوبہ و نادر
 آگڑا تے نشان تِس، ہراونا اُرانا مسہ کوٹھی ٹی سواریوک نسر، او بھاز بے تکلفی و سادہ ٹی
 اٹ سوچ کرے کہ نی کنہا ہولن آ اُرائی ء امر خناس؟ او نادر و شم و سیرت نے وڑایا آخا؟
 دا اُرانا کوٹھی تیٹی وڑوڑا ناگڑا، رنگ رنگی آخل، مست زمانہ ناسلہہ، بیرشت، بھلا بھلا
 ساہدار تا سل، ڈول۔ درخت آتا روتہ غاک ہرافتا درو شم قدرتی ساہدار تیاں بار
 مسوسس، کل گڑا اک شین اٹ سواریوک نسر، داکان بیدس ہندوستان نامتکن آپچوان و
 اسہ اسپراس ہم نُس، ہرانا بہا ہندوستان اٹی ہشت آنہ مریک، کرنل بھاز بھلو شونک
 ایٹی بھلونرخ اس تر سادادے ہلکوسس۔ انتے کہ او نا خیال نُس کہ دا اسپر خاص ٹیپو
 سلطان نا۔ ہرا جنگ ایٹی او نا دو آن تماس، ہیبت دادے کہ گیشتری دولت و کٹیا
 کرنل نا ہندا وڑا ناگڑا تا ہلنگ و مچ کنگ اٹ خڑچ مریک، و داخہ در داگڑا تا سارو
 سنبجال اٹ اختہ مریک کہ تو تا تو باغ آہنک، و داخہ در لائح آ اُرائی وزیبا غامسن تے
 ہرپک۔ داکان بیدس ہندا خس مسخرا گو و خوش تب اسے کہ او نا مسخرہ و ملنڈ کنے ہم
 اوڑاں بار منگ آ بیوس کریکہ، غرض دا کہ سفارنگ ناوخت آ گورنر بروک بھاز میوہ و
 ساگ و کنگ نا بھاز آ پین گڑا تے کنے تِس، و تینا مارے ارا مزور تھون اوار کنے جہاز
 اسکان سر کنگ کن رادہ کرے۔ لنگر پنگ اسکان او فک جہاز آ کن تون اوار نسر۔

جزیرہ اسٹیشن ناحوال:

16۔ جمادی الاول سے شنبے نادے جزیرہ اسٹیشن آن گدرینگان، ہراسینٹ ہلینا غانبارد یکی سمندر نانیام اٹ اسہ مش اسے نادر وشم اٹی دیر آن چست مس، اوسویل نا کنڈ آن اسہ کوس اسے نامری آنس، اوکان پدانگلینڈ اسکان کم وودیک ونیم تونا کسر ء۔ ہچ ءڈ غار اس مسافرک ختنوس، داجزیرہ ناپانا د8 درجہ سویلی ء۔ ودیرانا چکل مفنگک ناسوب آن آباد متنے، ولے دانا بھاز آجاگہ غاتیا پیرانا دیر سلوک مریک۔

داجزیرہ نا عجیب انگا گڑاک دادو کہ دیرو بے انانتکی آن پدہم داڑے میلش ہیٹ، و ایلوسا ہدار وچک آک بھاز ء۔ بھاز آجہاز آتا مسافر و کارندہ غاک ہموڑے سلرہ و شکار کیرہ۔ داجزیرہ غاسرکک بھاز گیشتر و بھلو بھلوارے، ننگان بندغ آک کارہ وسد آتا کچ اٹ اوفتے چچی کیرہ، ودے آن ہر فرہ جہاز آاتیرہ تا۔ اینونادے ہندا کان گدرینگان، دیرنخ نس و ننگان لیپ انا گرج مسکہ۔

اسہ ندیدن چک اس:

شنبے 21 جمادی الاول 1214 ہنادے خط استوا غان قطب نا کنڈ آسر مسن، تہو اناترندی ودیرانا نخی چٹا، ودیرانا بے پخس مننگ ناسوب آن باخرین مسوس، دا ایب کیب اٹ بال کروک مچھیک ہندا خس زیات سسر کہ داکان زیات پین مننگ کپک۔ و ابابیل آتیا نبارانگا چک آک، ولے داکان زیات بھلو و مون، ہرافتالک آاسہ پیہن ء ریڑ اس نسکہ، پارہ کہ اوفک وخت اس ہم بارنی تیاہنپسہ، و سمندر نا بے و بانالزواٹ

دیرانازی آرا جوڑ کیرہ، اونٹنی بیدہ بٹرہ، وپور ساچنا کیرہ، کنے دا کیفیت آتجرب مس۔
دریائی ہلی تاہیت:

کپتان کلارک ہراسہ متبرء بندغ اس نس، اوہم زیات دلچسپ ءہیت اس پارے
کہ افریقہ ناسہ ساحل اسے آنا جہاز سلیسوس، ہراتم نن کشتی ٹی منہ ملاح تنون سوار
مرسا دیرانا پد رنداٹ بارنی آہنان تو کم وود سد سادار ہرافقادروشم ہلی و بیش انانیا م انا
وڑاسیٹی نس، دریاب آن پیش تمسا خواہنگ کن بارنی ٹی نیم کوس اسے نا کچ مونی بسر،
اوقا جون تانشا نک بندغ نامٹ آنبارمچ آکرک آپاش نس۔ ای اوقتیان اسٹ اسے
تو فک اٹ خلکٹ، ایلو فک بیرا کن نن آجلہو کریرای و کنا سنگت کھڈ آتیٹی ڈکان
تینے، بھاز آک اشتاف اٹ کشتی آسوار مرسا جہاز آسر مسر، اسہ کشتی اس ہرا کج آ
سلیسوس، اودے داسا ہدارک تینا لغت ود تان تیٹ بر فیئر۔

22۔ جمادی الاول نادے پیشیم ناخوک اسہ جہاز اس خنان، نن دادے فرانس نا
جہاز اس سرپند مرسا خلیسن، انتنے کہ داسہ نن ہمو سمندر اٹی نس ہرا فرنگستان و امریکہ ء
جتا کیک، فرنگستان نا بادشاہک تین پہ تین جنگ کر سا کیرہ، ہندا خاطر آن دا ہندا
خلیس و بھیم اس تالان مس۔ ہراتم کہ دا جہاز آتانیام اٹ مقابلہ مریک، تو با تروک آ
جہاز کٹوک آ جہاز انا بندی جوڑ مریک، و کس خواہے یا خواپ اودے تینا ملک آدنگک،
و بھاز آخواری تے سلنگ وٹ و پل آن پد اراسال اٹی یلہ کنگک، و لے دا جہاز انا
خوک آبتنگ آسما تما کہ امریکہ نا جہاز اسے، کپتان کلارک دا جہاز نا سلفنگ و کارندہ

غاتے حاضر منگ نا حکم تس، او بیچارہ غاک بندی تیانبار خلیس و بھیم اٹ تینا سندو روز نامچہ غاتون ننا جہاز آبر، مچ آدے نٹون مسرو بیگہ تون موکل کریر و تینا جہاز آہنار۔
 23- تاریخ شنبے نادے ہم اسہ جہاز اس ہمبرگ قوم انا خنان، ہر اسور ناسو آن باریم نس، و ماریش آہنا کہ، ننا کپتان نا حکم آسلیس، دا جہاز سہ ڈاکہ جوڑ نس، و بھاز زیبا نس، و متبر آ بندغ آک داٹی سوار نس، او تینا سند آتے نشان ترسہ و پیپر نامنہ ڈبہ اس ترساتنے خلاص کرے۔

قطب ناستار نادوارہ خنگ انگ:

اینو نادے تیر بندو کٹ آک خنگار، دا پنچی درجہ ٹی دوارہ خنگار۔ وپر ہم بنگال و جزیرہ ملاکا غانبار بناء کرے، ہرانا ہیبت مسن، پارہ کہ دامنہ درجہ غاتیٹی مچ آس سال ساتو دسک، گڑا کپتان کلارک تینا آزموندہ غاتا سوب آن پر آن بچنگ کن ازباب ہر فیس۔ حالانکہ پاش وڑاٹ پر انا ہچ ء درک اس لگتو کہ، 24- تاریخ آن 29- تاریخ اسکان ترند ء تہو و پد ریسہ پر آن بیدس دیرانا بے چسی بھاز کم نس، یکم جمادی الثانی سے شنبے نادے مسٹیکو وار واپاری تہو اسکان سر مسن، انتنے کہ دا تہو قطب نا کنڈ آن ہم 10 آن 27 درجہ اسکان پد ریسہ چلک۔ اینواسہ مچی اس ہم جارانا کمک اٹ ہلنگا، و بھاز گچین تازہ ء سواس کنگ کن رینگا۔ دا عجیب ء ہیبت اس نس، انتنے کہ سمندر اٹی مچی گیشتر مریک، و دیرانا سانی ناسوب آن سفا خنگرہ۔ و دمام جہاز اتون اواراوار چرینگرہ، ولے لس وڑاٹ جارانا بے تا کنڈ آخیال کپسہ۔

7۔ جمادی الثانی سے شنبہ نادے شش انگریزی جہاز اسہ جنگی جہاز اسے تون اوار ہراڑا کمپنی نانشان جوڑسکہ، ننا بریبری آن نیم کوس اسے نامری آن گدرینگار۔ اینو اسکان واپاری تہو اواری کریس، و جہاز نارفتار ہم بھاز ترندس، اسہ گھٹہ سیٹی دہ میل ہنا کہ، داسمندرناجم وجوش دن توکیپ آنبارء، ولے جہاز ہمبرگ نا جہاز آنبارا فک۔ دیرانا غا وچٹاس، ونکان لیپ انا گرج مسکہ، انتے کہ نن ہفتمی درجہ سویلی ٹی دے آن گدرینگسا کرب پیست و ہشتمی درجہ قطبی ٹی اُن، و ہندا دے ہفت درجہ سویل ناکنڈ آپند خلکوس، ہندا خاطر آن دے آن 42 درجہ نامری مسوس، سویلی استوائی دنکہ ہیبت مس 31 درجہ نامری ٹی داخہ درخ مسوس، دا اختلاف ناسوب کہ قطب اٹی باسنی و دم کشتہ تی و ہر فصل اٹی پر سویل ناکنڈ آجوان و بارن، ہندن لگک کہ قطب ناکنڈ آڈغار مون بڑزی و سویل ناکنڈ آمون شیفی ء۔

جزیرہ میڈیرا و جزیرہ خالدات نا حوال:

10۔ جمادی الثانی 1214ھ نادے جزائر میڈیرا نا ایب کیب و جزائر خالدات آن مرسا پیش تمان، ہراڑے اسلامی ملک آتیٹی طول البلد نا درجہ غاتا بنا امریک، و ہرانا پانا دالبلد 33ء، دا جزائر دیک ناکنڈ آن بھاز مری آسلیس، سے شنبہ نادے 11۔ جمادی الثانی آبحر روم نادنگ انا مون آن گدرینگان، ہر اسیدھا دیک ناکنڈ آ ہنسا حلب اٹی چٹانے، دا دنگ دیک ناکنڈ آن ننے آن بھاز مری آٹے، سے شنبہ نا دے جمادی الثانی نادے جزائر دیکلی امریکہ نا مون آن گدرینگان۔ ہرادے

انگریزی ٹی ویسٹ انڈیز west indies یعنی ہند عربی پارہ۔ داخس مری آن اودے خنگ متوکہ۔ داکلو ہشت جزیرہ ء، وپرتگیزی قوم اناہنکین ء۔ بھاز آتیٹی انگریز آتا حکمرانی ء۔ دافا عرض البلد 40 درجہ ء، داکان لندن اسکان دن تو یانزدہ و دو انزدہ درجہ غان زیات مری اف، ولے جہاز رانی نامصلحت آتا سوب آن جہاز ء 3 درجہ طول آن چپ لندن آن امریکہ نادیکی ناکنڈ آمون کریس، شش سد کوس انا مری آس، و جہاز نارفقار ساف دیگ ناکنڈ آس، ولے زرس قطب ناکنڈ آخشوئی نس، 15 جمادی الثانی آن 23۔ جمادی الثانی اسکان مون ناتہو طوفان آنبار تر ندس، سمندر اٹی بھلو بھلو چھولی چست مسرہ، بلکن کیپ انا داکنڈ آن ہم زیات طوفان نس، ولے جہاز ناسوگوی و جوان انگا انتظام، و داکان بیدس کارندہ غاتا لائی و آزموندہ غاتا سوب آن داخس خواری متو، بیرہ داخس مس کہ کم گن خور و بے نعی آگزران کروئی مس۔

جزائر آئر لینڈ آہنگ ناسوب:

25۔ جمادی الثانی 1214ھ مطابق 1799ء شنبے نادے ننا جہاز انگاش چینل نا دنگ اتون مون مقابل سرمس، ہرا انگینڈ و فرانس ء جتا کیک۔ دادنگ اٹی پترینگ آ نس کہ دیٹکی تہو مونی ہنگ اٹ اژ اند مس، و داتہو انا زورا کی آن نن آئر لینڈ ء سر مسن۔

دانا سرجم دادے کہ انگریزی نا اصطلاح ٹی سمندر نا ہمو لڑ ہرا اسہ کنڈ آ مرغن و پاناد

اٹ کم مرے وایلوکنڈ آن ولد اسمندر اٹی اوار تھے، دادے چینل پارہ۔ و ہرا لڑ دروشم
اٹی گڑ درے وچٹ اس بارنی ناکنڈ آکا ہے سلعے، دادے خلیج پارہ۔ واکہ بحر فارس
آنبار مرے تو گلف و بحر قلمزم و بحر روم آنبار مرے تو ”سی“ پارہ تے۔ انگلش چینل نا
دنگ سیدھا دیکی ناکنڈ آٹے، و دیکی تہو آن بیدس داٹی پترینگ خواری و خلیفنگ نا
سوب ارے۔ ہندا خاطر آن ہرا جہاز داڑے سر مریک، اگہ دیکی تہو چکا کہ تو منہ دے
دانگ اینگ بیکار گو ہی کرسا کیک، گڑ اننا جہاز آہم ہندن ء ارادے تدیر۔ تہو انا دا خس
زوت بدل منگ ناسما آلو، وایلوکنڈ آفرانس نا جہاز آتا خلیس نس، ہندا خاطر آن کپتان
کلارک ہنداٹی خیر ء سر پند مس کہ تانکہ تہو سلپ، ہمو وخت اسکان سمندر نا ہمو لڑ اٹی ہرا
انگلینڈ و آئر لینڈ ء جتا کیک، پترینگ سا سیل و چکراٹ گدریفنگے۔ دا خیال اٹ او جہاز نا
مون ء دانگ ہڑسا، دانیام اٹ نن اسہ ارڈا کہ والو جہاز اسے نار ہی آن گدرینگان،
ہرا طوفان نا سوب آن پناس، و بندغ سندوخ وایلو گڑ اتیان پُرسکے، و پاٹ انا لولہ
غاتا سوب آن نیمہ ڈیپنگوک نسکے، ہرا بندغ آک زندہ بچاسر، او فک ڈونگی (چتکا
کشتی) تیٹی سوار مرسا دانگ اینگ تار تار مسوسر، کپتان کلارک تینا کشتی ٹی تولسا دا
پنوک آ جہاز آہنا و اونا بامب آسلیس، و تینا تار و گر ملازم آتیان دا جہاز آن بھاز آگڑا
تے کشفے، و تینا جہاز آلیس۔ دا گڑا تیٹی اسہ سندوخ اس بڑز کو کہولی شراب آتیان پُ
نسکے، اسہ سندوخ اس میوہ غاتا نس، ہراٹی سوف، امروت و پین نسر۔ ننا خوش قسمتی اٹ
دا گڑاک لندن اسکان سر منگ کتوس۔ نن دافتیان جوان چس ہر فین۔ و جہاز نا آتش

دان ناخوک آتو لسا دا گڑا تا چس ء ہلسا جوان کنگن۔ دا خلیج اٹی تہوانا چاری منگ نامد
مرغن مس، ہندا خاطر آن کپتان سوچا کہ دا بے سوب وخت تیری آن جوان ء کہ شار
”کوؤ کارک“ آن کان و ہموڑے سیل و چکراٹ وخت تیری کین۔

شار کوؤ کارک نا حوال:

29۔ جمادی الثانی چار شنبے نادے شار ”کوؤ کارک“ نا آثار آک خنزگار، و بھاز
سر سوز و زیبا چنکا چنکا مش تا چر جوئی اس خنزگا، اوکان پد ”کوؤ کارک“ انا دنگ اٹ
پترینگان، ہرانا ہڑدوسر کنڈ آن بھاز سوگوانگا خل تیٹی قلعہ اس جوڑ ء، تانکہ دشمن آتا
جہاز آتیاں رکھوک مرے۔ زرس مری آاسہ بھلو تارا اس خنان، ہرا اسہ چنکو جزیرہ سے
آنبار نسکہ، و ہرانا دنگ ء اراوند کنزگانے، اسٹ آاسہ سوگوئے قلعہ اس جوڑ ء، اوکان پد
شار انا کج آسر مساجہاز سلیس، ہموڑے چنکو چنکو پنجا جہاز پین سلوک نسرہ۔ دا فتیان
مسٹ ”مین آف وار“ ہم نسرہ، دا خلیج ہو دا نبار گڑدو کہی لڑ تیٹی ونڈ ء، دانا رقبہ شانزده
میل ء، دانا دیک اٹی شار ء کمان نادر وشم اٹ آباد کنزگانے، شار انا ہڑدوسر کنڈ آن
مسٹ انا قلعہ غان بھلو ارا پین قلعہ جوڑ ء، واسہ کنڈ آہنین آدیر انا دریاب نا چکل
اسے، ہرا دریائے گنگا نا کج ء، دا کوؤ کارک دریاب و جزیرہ ناتھٹی و ہک۔ اسہ کنڈ آ
دریاب نا گڑدی، مش تا آواری و سفائی و قلعہ ناماڑی تا است چکوک آندارہ ء، تو ایلو کنڈ
آزیبا غاباغ و جہاز آتا سلنگ نا است ء چکوک آغاندارہ دا خس زیبا ء کہ دا کان زیات
منگ کپک۔ بے رد آن دا پانگ مریک کہ محل وقوع نادر اٹ دنیا نا اسہ شار اس ہم دانا

موناٹ سلنگ کپک۔ ولے اٹلی ناشار جنیوا گٹز ازیبارے، ہرانا اسہ کنڈ آن دریاب
 ء، ولے داٹ انبار زیبا غا گڑدی و ماڑی وقلعہ غا تازیبا ئی اوڑے اف، یا گڑا استنبول زیبا
 ء، ولے اوہم خلیج نامریس و پانادنا تالانی ناسوب آن داخس است ء چلکک، بیگہ تون
 سیل اکن ہنان، داشار جہاز آتا لنگر گاہ ء، ہندا خاطر آن نئے عالی شان ء ماڑی ارے
 و نئے سفائی و رونق، شیف بڑز انگا جاگہ غا تیا ارا جوڑ کننگا نے، گلکک تنک ء
 ہراڑسکان شارانا رقبہ ناہیت ء نیم میل اسے آن زیات اف، ایلو اسہ اسہ ارا ارا تاتا
 نیام اٹ چٹکو ماڑی ء، اگہ سمندر تینا کنج اسے آن سی گز مونی ڈغار ء کاٹ کے تو شارانا
 بھلوئخ اسے ناپن ہم سلپک۔ داشارانا درو شم و گند شارانا شان و شوکت آن خورک ء، و
 تانکہ شارانا درگہ اسکان سرمفہ ہمو وخت اسکان خٹنکک۔ تخ انا بناغان ہتم اسکان گلی
 کوچہ غاک بارپسہ، شارانا نیام اٹ اسہ گندہ ء ڈوراس خٹنگا نے ہرائی جہاز آک جوڑ
 جاڑکن سلفنگرہ۔ دانا ہڑتوم آکند آتے چون وغل اٹ پکا کننگا نے، دیرمون ء و گند
 کیک۔ داڈورائی سوگو آغل تیٹ پول جوڑ کننگا نے، ہرا کنڈ آن جہاز آتا پیش تمنگ و
 بنگ کن کشادہ مریک، ہمو جاگہ نامسافر خانہ غا تیٹی مزہ ئی ء ارغ و مزہ ئی ء میوہ کننگ
 کن رسیدگا، ودے اندری آہلی تیا ہندا کسراٹ پدی برساجہاز آرام کرین۔ شار
 کارک اٹی سہما کہ لارڈ کارنوالس ہر بادشاہ انگلینڈ انا کنڈ آن داجزیرہ نا حاکم نس، او
 دارالحکومت ڈبلن اٹی رہینگا کہ، ہرا کارک آن چارنچ دے ناکسر ء، و میل کوچ (mail
 coach) ناکمک اٹ بسکہ، ہرا تم منہ وخت مست آرز لینڈ والا کہ تینا بادشاہ غان

بغاوت کر لیسر، و بھاز کشت و خون مسوسس، و بھاز آجھیرہ غاک و دی مسوسر، تو داوخت آ لارڈ انا بہادری و حکمت عملی ناسوب آن حالیت آک جوان مسوسر، ہندا خاطر آن پک مس کہ لارڈ اتون اوڑ دہی کتنگے، انتے کہ دیرو بے انا جوانی و سفرنا آسراتی تے مون آ تخسا اونگ ہتنگ خواری اس آلو، ہندا خاطر آن داسلاہ مس کہ انگلینڈ انا سیل آن پد لارڈ کارنوالس تون اوڑ دہی کن کاو۔ و لے داسہ اتفاق اٹ ہر اتم دامک اٹی سر مسٹ تو پدانا کاریم ء اول کیو، تہوانا سوب آن کوو (cove) اٹ سلنگ نا خیال کس، واخبار آن سما تماس کہ اراجہاز انگلش چینل اٹی ڈینگانو، تو کپتان رچرڈسن ء ہم داہیت وڑ تو و کن تون اوار بارنی ناکسراٹ چنا تون اوار سفر اٹ بند مس، ہر اٹی خرچ زیات نسکہ۔

رجب ناتوار میکو تاریخ آ شنبے نادے گڑ او ملازم آتا گیشتری ء السا گرج انا پیچ و گڑا تے ہر فین و دوارہ کارک آرادہ مسن، داواراسہ بایلہ ء چنکو کشتی سیٹی ہندا ہنن آدریاب ناکسراٹ کارک ء سر مسن و ہنداڑے مسافر خانہ سیٹی اڈہلکن۔

کپتان بیکر ناہیت:

ہندا دے تیٹی اسہ دے کپتان بیکر کنا بنگ نا حوال ء ہنسا کن تون اوڑ دہی کن بس، اوڑ تون کنا اوڑ دہی غلام محمد خاں روہیلہ نا جنگ اٹی موضع ریہ ٹی مسوسس، واوکپتان رچرڈسن ناہم سنگت نسکہ، اوتینا ارا غادرے، ہرا شمار آن چار میل مراسہ باغ اسیٹی دریاب نارہی آکس، اونا باغ وزیبا غا ارا، گڑ اتھنگ ناشین، خاص وڑ اٹ دالان، رزان سلنگ نا کوٹھی و رزان اتھنگ نا جاگہ ء خنگ آن بھاز خوشی مس، دالان اٹی مشین تا

کمک اٹ کاریم مسکہ، اسہ مشین اس کو اب نانسکہ، ہرا سیخ تے چچی راستگی کر یکہ، سوو پیما زنا قیما کر یکہ، مولو کٹا کہ، وشار کو و نا ڈاک بنگلہ ٹی ہرانا ہییت مہالو منسے، اسہ چنکو کچک اس نسکہ، ہرادے اسہ چرخ اسیٹی بیئرہ، ہراتہہ آن خورک نس، کچک خلیس آن اونا تہٹی گوہی کر یکہ، اونا گوہی کنگ آن ہمو چرخ پیری کر یکہ، پانزدہ سال آن او ہندا دالان اٹی کاریم کر یکہ۔

دالان اٹی اسہ باسن آدیرانا شیر اس جوڑ نس، ہرانا کیرغ آن ہو داس نس، زرس خوری اٹ غٹ رزان تے دانا تہٹی بنگ آن ساف مریرہ، دا کوٹھی ناد یوال تیٹی تختہ لگوک نسکہ، و تختہ غا تیٹی رزان تا چنکی بھلنی ناردا ٹنگ نس، سلنگ آن پدارزان تے جتا جتا تینا جاگہ ناوڑاٹ ٹنگنگا کہ، کپتان بیکر داباغ انا بابت ڈعارے ہنداوڑ کارندہ غاتیان ونڈ کر یس کہ بھاز آک مچ آسال کنگ کن غلہ و بھاز آک میوہ و ساگ مچ کریرہ، ہنداوڑ منٹ اسے آن چک آتیکن دانہ دوئی کریرہ، ساہدار تا خوفنگ، پال، سی و سوانا خوج ہرا دالان اٹی مریک، دوئی کیک، داسہ بیدس پچ و شراب آن پین ہچ ء گڑ اس پین جاگہ سے آن بنگ نا گرج مفک، اونا کاریمیک دہ دو انزدہ غان زیات افس، داڈ غار و باغ ء او پست ہزار روپی ٹی ہلکنے، ولے چنکو خوج اسیٹی داٹی جوان زند تیر کیک، ہرا بھلا بھلا انگریز آتے لکھ روپی سال انا کٹیائی ہم دوئی افس، اونا ارا والا تیان بیدس اوڑتون او ارا ارا اڑھ و اوفقا ارا مسٹر ہم اریر، اسٹ اس تا حاضر جواب و مسخرہ گو اس نس، وایلو زیبائی و بالاداٹ بے مٹ۔ شار انا بھاز آورناک اونا خواہندا رنسر،

ولے اوزیبائی ناگرو تینے نشان تنگ اٹ ہندن گم نسکہ کہ داسکان کس اسے آرضاتے
متویس، الغرض داپری رخسار ہم منہ ہمسائے نیاڑی کنگ نامیز آساڑی مرسا کنا
مہانداری ٹی پوراختہ نسر وای تو داکان مست دن ءاست چلوک عزیزبائی خنویسٹ،
ہندا خاطر آن اوفنازیبائی وبالادنا سیل اٹ گم مرسا مرزا بیدل ناداشعر ء نرنڈسا پاریٹھ

چہ حسن نیم رنگ ست این، چہ مژگان خدنگ ست این
مگر کار فرنگت این، کہ آتش در فرنگ افند

مخو:

ارغ کنگ آن پداپری چہرہ گن کن چا کرے۔ واونہ ہنینی ناکی بیشی ناسوج
کرے، و پارے کنے لگا کہ ہنینی تے کم مف، ای ورندی ٹی پاریٹ داخس ہنین
خصلت آ نیاڑی نادوتیان جوڑ مروک ء، داٹی ہنینی ناگمان ہم مننگ کپک۔ بلکن کنے تو
خلیس ء کہ دازیات ہنین مف، مجلس ناساڑیک داباسن آگپ وتران آن بھاز چس
ہر فیروخار۔

دین محموتون اوڑ دہی نا حوال:

ہندا کپتان نارائی رہنگوک آتیٹی اسہ بندغ اس دین محمد ہم نسکہ، ہرا مرشد آبادنا
رہنگوک اس نس، اودے کپتان بیکرنا ایلم چنکی ٹی تین تون مرشد آبادان ایسوس، و
اوناولشت ء تینا ارائی کریس۔ اودے کارک انا اسہ اسکول ایسٹی انگریزی بولی نا تعلیم
کن داخل کریس، علم دوئی کنگ آن پدا دین محمد کارک انا اسہ متبر ء بندغ اسے نازیبا

میسٹر اسے ہر اسکول اٹی خوانا کہہ نرفے۔ وپین شاراسیٹی ہنا اوڑتون برام کرے، و
 ولدا کارک آپدی بس۔ داسہ داڑان کیہی اولیاد آک ء، اسہ جتاء اسیٹی ازگار آتیا نبار
 بھلو شان اسیٹی زند تیر کنگ اٹی ء، او اسہ کتاب اس ہندوستان نارسم و دود آتے تینا
 حالیت اٹی نوشتہ کر ساشینک کر فینے۔

رجب 1214ھ نا تو انا چار تاریخ آدو شنبے نادے ”میل کوچ“ آسوار مر ساڈ بلن
 آرادہ مسن، ہراسٹ مسہ کچ و دکرا تیس، داپیہ غاک سی روپئی نابریہ مسرہ۔ دا گاڈی
 آسکراری چٹھی تے ہم دتنگ، و بھاز آسکرک ساف مفسہ، ہندا خاطر آن مسہ ہلی سوار
 ہر جاگہ غاوار اور مریرہ، و ہراڑے گاڈی ناپلیک بدل مریرہ، ہموڑے داسپاہیک ہم
 بدل مسرہ۔ ہندا سوب آن نن نامسہ پارگدرینگ آن پد ہم ہراڑے سلیسک، گرج انا
 کل گڑاک ہموکان رسینگارہ۔ کپتان رچرڈسن نا چناتا دائی سلیسوسس، و خذ متگار آک
 ہم ہندا اوس، ہندا خاطر آن ہرمزل آرامسہ خلقی دائی چناتا خدمت کن بسرہ، و کپتان نا
 بے چیت آسٹر ء ہم جوانی اٹ سار و سنبھال کریرہ، ہرادانا مسکو ہی دائی آن مشکل
 اسیٹی سنبھالنگا کہ، دے انا وخت آفرمائی (fermy) نا ہندا اسہ چکو و پوسکن ءشار
 اسے، دے انا ارغ ء کنگن و کلان میل (coldnmel) اٹی نن نارغ ء کنسا
 خاچان۔ ہوٹل نابندغ آتے کوچوان ناشول انا تور ء بنگ آن گاڈی نابنگ ناسما
 تما کہ، و گاڈی ناسرمتنگ تون کل گڑا تے ایسہ ساڑی مسرہ۔ ہندا خاطر آن ارغ
 کنگ آن بیدس پین سلنگ نا گرج متوکہ۔ خاچنگ نا گڑاک و ہم لیپ آنا زینک ہر

جاگہ ساڑھی تسرہ، ولے کوچوان ناشتاف ناسوب آن است جمی اٹ گن خوروتغ پورو
 منگ کتو کہ۔ انتے کہ اگہ مسافر اس رادہ منگ ناشول انا توارے بنگ آن پدمنٹ اس
 ہم ہرے کر یکہ تو گاڈمی ء سر متو کہ۔ گڑاوسنگت آک رادہ مسرہ۔ ودارٹمیو دے
 اسکان سلسا ہمو وخت انا گاڈمی نا چاروک مسکہ۔ واگہ اوٹی ہم جاگہ رسینکتو کہ تو
 ایلودے اسکان سلوئی تما کہ۔

شار کلکنی نا حالیت:

5 تاریخ آکلکنی kilkeny ٹی دے انا ارغ ء کنگن ونن ء کار لو خلق اٹی تیر
 کرین۔ کلکنی داجزیرہ ناپنی وعشقی آہندس۔ سانی پاکی وایب کیب انا زیبائی ٹی بے
 مٹ ء، وشاعر آتا شعر تیٹی ہم دانا ہیبت خنگک، دازیبائی واست ء چلوک آہندا ناسیل
 انا خاطر آن دادے ای کنگ نا ہم پرواہ ء کتوٹ، منہ بسکوٹ جیب اٹی شاغسا
 ہندا خس سیل اٹی گدریفیٹ، داشار انا اسہ کنڈ آن دریا ب اس وک، ودریا ب نا ایلو
 کنڈ آن خرسی و بانگ ء، ہرافتے چار دیوالی اف، وگچنی ٹی بہشت نا وڑک ء۔ دریا ب نا
 دیر سر سوز آمش تا بڑی آن بریک، ہرا اسہ کنڈ آٹے، خل تیٹی ہندن ء زیبا ء نگینہ نس کہ
 اوتیٹی دیر انا گد آنبار تمنگ چس ء دو کچ کر یکہ، تہوانا گہوش آن ہندن سکون دوئی مسکہ
 کہ است ناچ خواہسکہ، دادے ترند ء تہوا س چکا کہ، ودریر چٹا کہ، داملک انا کشارتا
 گھیر اکن اسہ وڑا سے نا جنگلی ء درخت اس خلنگک، ہرافتا میوہ خیسن ء۔ میوہ خاک
 تے بھاز گیشتر تسرہ، و ہردانہ غا پیڑا پ نا پڑیک ڈیوانا بارگرو شک تسرہ۔ کنا حالیت

ہندن مس کہ دنکہ شراب نانشہ ٹی کس اس مریک، وگڈ کیو وخت یعنی خاچنگ نا وخت
اسکان ہنداوڑسٹ۔ کس پائے لیکو و شعرانا دھن بنگ اٹ، ہندا حالت اٹی بابا افغانی نا
دا شعر تے وار وار پاریٹھ و طب ء پین کنڈ اسے آدنگ نا تاب ہم الو، وچپ سانگ نا
ہم وس گو ہنگاس:

یک چراغ است دریں بزم کہ در پرتو آن
ہر کجای نگرم انجمنے ساخته اند
در حقیقت، نسب کعبہ و بت خانہ کیے است
ایں فضولان، حرم و برہمنے ساخته اند

آئر لینڈ انا حالت:

رجب نا 6۔ تاریخ آچار شنبے نادے زرس نن گدرینگاس، کہ ڈبلن ء سر مسن،
مسہ دے ناسفر اٹی مچ آکسر کو ہستانی و گیشتری آوار الو، مش انا دامن اٹی بھاز جاگہ آوار
کس، داملک انا خلق ہندوستانی خلق آتیا نبار بے و بوچ انا جوڑ کروک ء، اگہ جاگہ اس
دہ دوانزده اراغان زیات آبادفس، دا خلق آتیبی رہینگوک آک دا خس نیز گار ء کہ دافتا
مقابلہ ٹی ہندوستان نا خلقیک شو نہال خنگرہ دا جاگہ ناسرک آک پتن ء، و خل انا تلاتر
تیاں جوڑ کنگرہ، ولے پودگل دا جاگہ ناکسرتیا المی مریک، ہرانا سوب آن بیچارہ پند
اٹ چرینگوک گیشتری مخلوق شپادزند تیریک۔ دا وقتانت دوک مچ آدے پالنگ نا
سوب آن کبین خیسن رنگ آخلیرہ، دنکہ ہندو نیارٹی تانت تیا میٹ خلوک مرے۔ دا

حالیٰ ت نیز گاری ناسوب آن ء، ہرائی او فک مدام اختہ ء، دانا سوب دادے کہ داڑے مدام کینی ء، وایلو سوب اولیاد آتا گیشتری ء، وینخ آتیٹی ترند آخ آتا سوب آن بیرشت نا گرج، بنگونن کہ خلکت ء مچ زندسور سینکپک، بیرہ پٹاٹہ غازند ء تیر کیرہ۔ خلق انا شونہال آ بندغ آتا ارائی ہیٹ، کچک، سور، کلڑ و بندغ غٹ اسپجار ہیٹگرہ۔ کسرائی چناو پیرانگاک ارغ ناسہ اسہ بورا کن گاڈی نارنداٹ کوس کوس اسکان ددینگرہ۔ داکسرننا کل مش و کوچہ غاک کشاری و سرسوز ء۔ داڑے گیشتری خولم، شلغم، مٹر، پٹاٹہ و زرت و سنگک، پٹاٹہ نا پیداوار و کاریم اٹ اتنگ و دے۔ ہراسال پٹاٹہ نافصل خراب مریک نیز گار آتے بھاز خوار مروئی تمک۔ داجاگہ نا پٹاٹہ بھاز جوان ء، ہندا خاطر آن لندن آ رادہ کننگک، داجاگہ نا بازار تیٹی امریکہ و بنگال نا برنج بھاز نرخ اٹ بہا مریک، ای ہراڑے کہ مہمانی کن ہنٹاٹہ، مہماندار زرس برنج نا ڈوڈو اس ہندوستان نا گلتھی آنبار بساٹیکی آنبار تھاکہ، دابندغ آتا گن خورخولم نارغ، کبھی وڑانا سو و شراب ء۔ خلق آتا بندغ آک زرت نارغ سوانا بیدیراٹ پٹاٹہ بسرہ کنیرہ، دازمانہ ٹی ساہدارتے شلغم کنفیرہ۔ ہراڈ غار پوٹوئس، اونامش لڈ آنبار ہشنگ کن کاریم اٹ اتنگک۔ دن تو داڑان کولانا و ترند ء خاطر اس مفک، ولے لڈ آن زیات خاطر مریک، و ہرے اسکان سلک۔ نخ اناترندی ناسوب آن نیز گار آتا جگ آتیٹی خاطر کن ہم کاریم ایتک، نیز گار آتا ارائیٹی آتشدان المی مریک، نن نن نیمہ غا داڑے سر مسن، رہینگ کن ہچ ء جاگہ اس آلو، بیوس مرسا و دکراتر ساڈاک بنگلہ ٹی اڈ ہلکن، ہرائی لارڈو ڈیوک رہینگرہ۔

ہفت تاریخ آئینچ شنبے نادے مسٹر ایگر Mr Eager نار اہشونی ٹی اسے جنوزان
 نیارٹی مسز بال (Mrs Ball) نار اٹی اڈ ہلکن، دارا انگلش اسرٹیٹ آ کالج ناخوک
 آس، دانیارٹی خوش اخلاق اس نس و کبھی ماروسن تالمہ نس۔ ارا نا کر اتوانا جاگہ غاہفتہ
 وارنس، کنار ا کوٹھی نا کر اسے کچ پک مس، دادے ہم کپتان رچرڈ سن تسکے۔ نیاری ہندا
 ارا ٹی کرینے، ارا نا مزور تنکن فرانسسی ارغ چاوسی بھاز گچین بہاٹ ہلککے ایسکے۔
 ہرڈے سوارہ غٹ اداری اٹ اسے ریٹوران ایسیٹی کنگنہ، و ہمو جاگہ نا خاص وڑ اسے نا
 کو اب آتیاں پچس ہر فینہ، نیاری وسوارہ نا کنگنہ نادے انا خوج ہر بندغ آرارو پٹی
 (ہندوستانی سکے نابریبر) تما کہ۔ ہر اتم شارانا متبر آتے کنا بنگ نا ساما تما تو دا خس سلہ
 بسر کہ ای ہبکہ مسٹ کہ دیرتون اول اوڑ دہی کیو، و دیرتون اوڑ دہی کپر۔ ہر اتم کس اس
 بنگ نارادہ کر یکہ تو اول کن تون ملنگ کن بسکے و بنگ نا کا غدا اس ایسکے، اگہ ای ارا ٹی
 متوٹ تو کا غدا الا کہ ہنا کہ۔

داسہ زرس ڈبلن نا حالیت آتیاں کنگنہ، ہر ادا ملک انا کل آن بھلا شارے۔

جزائر آئر لینڈ انا دارلحکومت ڈبلن نا حوال:

دارشار سمندر نار ہی آٹے، و دو انزده میل آتالان ے۔ بھاز آراک خل اٹ جوڑ
 کروک ے، اوتیٹی چون و سرمٹ کاریم اٹ اتنگتنے، گیشتری اراک خشت و چون اٹ
 بھاز ساف جوڑ کنگانو، گیشتری چارڈاکہ و منٹ اس داکان زیات ڈاکہ ہم اریرے تہٹی
 پین تون اوار بورانگارنگ انا کاریم ہم مسنے۔ غٹ شارو کوچہ غاتیٹی ارا تا کچ اسٹ

ء، ہر اُرائی اسے زرخون اس ہم مریک، ہرائی دالان اس مریک، وکولا و مس انارزان و
 پچ و ایلوگڑ اتا تنگ کن کاریم اٹ استنگ۔ داکان بڑا ناڈا کہ ٹی نیاری و کنگ نا انتظام
 مریک، اولیکو ڈا کہ نیائی تانشت و ن مدیفنگ کن مریک، وارٹمیکو ڈا کہ خاچنگ کن
 پن کروک مریک، مسٹمیکو ڈا کہ نابمب شیف مریک، پروف آن رکھانا خیال اٹ دا
 کاشم نا جوڑ کروک مریک، دائی زیات شین شون مفک، دائی نوکراک ریگمرہ، وغلہ و
 ایلوگڑا ک تنگمرہ۔ کاشمک نازرک خل اٹ تراشوک مریرہ، اوفتا مرلیں اسے گدست اس
 وپہنا دیم گدست اس مریک۔ اُرانا پٹ تیا بہن رنگ کنگ،۔ درپچہ غاتی شیشہ
 المی مریک، درگہ و درپچہ غاتا پلکہ غاک دوپلکہ ء، تاکہ ملنگ نا وخت آزیات جاگہ
 ہلیس۔ درگہ غاتا زیبا غا اٹلس (ریشم و دسک اٹ جوڑ مروک پچ) نا پڑدہ بوک
 مریک۔ بھاز آک چھینٹ (رنگ رنگی آٹک و نگار کروک پچ) نا ہم اریر، ہرکھٹی ٹی
 سنگ مرمر نا بخاری ہم ارے، دائی آہن نا اسے جالی اس خاخری ٹی بھاز زیبا سخت
 کروک ء، بخ آتی اسل گلزار آبار خنگ، و باسنی نامدائی کاغدا پھل جوڑ کرسا اوڑا
 خلیرہ، دیوال گیر تانشہ غاک پشخ کشوک کاغدا آتیاں جوڑ کروک ء، کوٹھی تیٹی اون انا عالی
 تالان کنگ، کاغدا، عالی، و چھینٹ انارنگ آتیٹی فرق مریک۔ اسے جاگہ اس ہم
 داک اسے رنگ انا خنگپسہ۔ ہرگڑ انارنگ سبک ء، اُرانا تہٹی ہن برنادرگہ غاک چنگ و
 تنک مریرہ، ہرا ارغ کنگ نا وخت آملنگمرہ، اگہ اوفتیا مالک نا پن و اُرانا نمبر نوشتہ مف
 تو چاہنگ تا خوارکیک، درگہ غاک مدام بند مریرہ، درگہ غاتا پیشن آ اسے کھونٹی اس

(پاٹ انا چنکو چرنی اس، ہرانا کچ اسہ گدست اسسکان مریک) چٹ اسیٹی تفوک
 مریک، ہرا ارا ناتہہ آن نوکر آتے خواہفنگ کن گھٹی نا کاریم ایتک، تاکہ نوکر آتے سما
 تمے کہ گھٹی ہرا کوٹھی ناخلنگانے، گلی تا کسرک ساف و آوارخل تیان جوڑکننگانو، گاڈی و
 ہلی تا چلیفنگ کن سخت انگاغل تا سڑک جوڑے، گیشتری محل آتا کسر تا ہڑتوم آکند آتیان
 پوریا گرتا دکانک ءازگار آ بندغ آتا محل آتیٹی دکان تا جاگہ غا آہن نادیوال جوڑ
 کروک ء، ہرایا تو ارا نامون آحویلی ناداپارا پاران مریرہ، ارا ناپداٹ۔ دیرانا کوک
 ہندادیوال نادنگ اٹ مریرہ، داناتھی ہنگ ہنگ کن اسہ درگہ اس خلوک مریک، ہراڑا
 گلف اس خلوک مریک، دادرگہ غان گرج انا وخت آدالان ناملازم کھد کترتے دیک،
 اصل ارا ناہن بردا کان مفک، حویلی نادادرگہ زیرخون اٹی روشنائی ناسوب ہم ارے،
 نیزگار آتا ارا تیٹی دانا جاگہ غا اسہ دریچہ اس مریک، ہرائی آہن ناسیخ خلنگک، زیرخون
 اٹی ایندھن وکولا ہندا کسراٹ دننگک، دادریچہ شیف انا کند آن پنداٹ ہنوک آکسر
 تون گندوک مریک، نہ تو دانا کمک اٹ تھی روشنائی ہنگ کتو کہ۔ زیرخون نا کسر
 گیشتری بالاخانہ نابامب انا زینہ ناشیف آن مریک، لس وڑاٹ پدانا حویلی نادرگہ نا
 خوک آمریک، نیزگار آتا ارا تا حویلی شش ہفت گز آن زیات مفک، ہندائی دالان و
 ایلوگڑا تے جوڑکننگک، ازگار آتا ارا تیٹی چنکو باغ ہم مریک، دکانک بھاز مرغن و پاناد
 اٹ بھلن مریرہ، دے آن دکان تامون آشیشہ نادیوال خلنگک، ونکان سوگو ءنختہ۔
 دافک ہرگلی ٹی اسہ رنگ واسہ دروشم نامریرہ، نکان دافتے آہن ناسیخ خلسا گلف کیرہ۔

دنیا جہان ناگڑا اک اسہ وڑے، و بدر آک دافتنے اسل درست کپسہ۔ داجا گہ نا عجیب انگا گڑا تا حوال نا فائدہ مفرو، دا خاطر آن کہ مچ آدنیائی داجا گہ ناصنعت آک پنی، اوفتا نیائی گری آگڑا تا دکانک (ملنری) (Millinery) بھاز پنی، زرگر، گھڑی جوڑ کروک، عطار، حلوانی، ومیوہ بہا کروک آتا دکانک بھاز پھل ولاڑو وساف۔ وڑا وڑا نا پھل گلابی امروت، سوف، انگور، کیلا، نارنگی، لیمبو و ایلو گڑا اک بھاز کچین وڑا ٹتخوک مریرہ۔ ہندا وڑا بارن آمیوہ غاک ہم گیشترے، داجا گہ نا حلوہ بھاز چس ارے، ہرادوانا سیٹ بنگل، ہیننی تے کم مریک، و تنک و پتیرا سیٹی پیڑوک مریک، وزی آ میوہ غاک لچھنگوک مریرہ۔ بھاز آتیا پالن آمیوہ غاک لچھوک مریرہ، دا حلوہ کاغدا ڈبہ تیٹی تخنگ، دانا بھاز آوڑک مریرہ، ہندا دکان تیٹی چندی وڑا نا سو و دغر و کلڑ نا شور و اہم رسینگ، دکان بیدس، پراٹہ ہرا تندورائی بنگل، دادے پائی وٹارٹ پارہ۔ شوعلیک سہب انانیاری و دے انا ارغ سوارہ کنگ کن دادکان تیا کارہ۔ و ہنداڑے تولرہ کنیرہ، بھاز آک اراغا بنگرہ، و کنیرہ، انتے کہ داگڑا اک اراٹئی دکان آنا رجوڑ منگ کپسہ۔

شارڈ بلن ناروشنائی:

نن اناروشنائی کن حکومت نا کند آن ہر سڑک وگلی ٹی بٹیک (لالین) زی آپراٹ ٹنگوک، دکان بیدس دکانداریٹ شیشہ ناد یوال تا پداٹ ہندا خس ڈیواروشن کیرہ کہ دے آنا ر ووشنائی اس مریک، نن نا وخت آہرا تم نن دا شارائی پتیرینگان تو ہرا کند آ ہنانہ روشنائی نار امرغن، لیک خنزگارہ۔ خاص وڑاٹ عطار تا دکانک، ہرا فقا تھٹی

شین اکن دنگ و مرتبان تیٹی وڑ وڑ انارنگ پُر کروک کس، اوفتے ختنگ آن بازار اٹی
سراج الدولہ یا آصف الدولہ نا امام باڑہ نا کیفیت ختنگ۔ داروشنائی خن تیٹی ہندن
جاگہ ٹی مس کہ اوکان پدشار لندن ناروشنائیک است ء چکتوس۔

ایلوگڑ اہراکل آن جوان لگا، اودا کہ دکان تیٹی اسہ یا اریشیشہ نامون رنگ کروک
بورڈ خلنگوک کس، اوفتا نیام اٹ اسہ یا ار استر بھاز خوشخط خیسن یا زنا نادیراٹ نوشتہ
کنزگاس۔ اسہ مون ء پٹہ اس، ہراڑا خیسن نادیراٹ پن لکھوک ء، دکان نامریس نا
بریر ونیم گدست اس پانادائی خلنگوک مریک، و اسل اسہ ایلو ناسیدھاٹی، دا آوارو
اسہ ایلو تون اوار ہنوک تختہ غا تا سوب آن مچ آ بازار لیک خلوک ختنگ، دا شار اٹی
بندغ آتا داخل گیشتری ء کہ گلی کوچہ غا تیٹی ہر وخت بندغ ختنگ، داکان بیدس
پارک و باغ تیٹی مدام مچی مریک، چرینگ ہم دا جاگہ نا بندغ آک ہندن چارہ کہ دا
مچی ٹی ہم اسہ ایلو ء دھکے تقسہ، چنک سن آمسک کاریم تارداٹ اراتیان پیش تمرہ، و
پدی سرمنگ نا وخت اسکان بخ انکا تہوانا چس ء ہلسا ٹیلاپ کرسا پیری خلیرہ، ولے
اوفتا جون شاید کہ کس اسے لگے۔

گاڈی تا گیشتری:

دا جاگہ ٹی گاڈی و بکھی تا گیشتری ء، ای دا پانگ کیوہ کہ ڈبلن اٹی سرمنگ نادے
آن فرانس نا ملک ء انگ اسکان مسہ سال نامدائی گاڈی تاریڈا اتوار، نن ودے اٹی
اسہ وخت اسیٹی ہم کم متوکہ، بیدس خاچنگ نا وخت آیا خاچنگ نا کوٹھی ٹی تولنگ نا

وخت آ، اوہم ہر اتم درگہ ودر بچہ غاک بند مروسر۔ داڑے ارار یڑاوالا ہزار گاڈی شمار
 انا کھد کترتے ہر فرہ دیرہ، ہفت سد کراغا چلینگوک گاڈیک اریر، ہر مسافر تے اسہ
 جاگہ غان ایلو جاگہ غاسر کیرہ، شار آن پشن ہنوک وگڑاڈوہوک گاڈیک جتا مریرہ، کرا
 میل آتا حساب اٹ پن کروک ء، سڑک آتیا میل آتا خلک خلوک ء، ہندا خاطر آن
 وخت اس ہم مسافر وگاڈی خواجہ نانیام اٹ جھیرہ ناگرج مفک۔ گاڈی ناہلیک بھاز
 جانجوڑ زور اور مریرہ، و ہندا ملک انا ساہدار ء۔ ڈغار ء لنگار کنگ نا کاریم ہم کیرہ، ڈگی
 بیرہ سی وپاٹ اکن سائنگک، وخراس سواکن۔ میلش ہم سانبرہ، ہرافتاسو وچرپی ء بھاز
 چس ارے۔ ککڑ آک کونج انا کچ ء، و بھاز بھلو بیدہ بڑہ، داشار انا چار چوک بھاز پتن
 ء، دانا نیام اٹی دیرا ناچکل اسے، ہراڑا اسہ چار کنڈی ءخل اس جوڑ کروک ء، چکل نادیر
 اکن چار ما کنڈ آن نلکہ خلوک ء، ہر کس دیر ہر فنگ خواہے او پیچ ء پیری ترسارزان ء
 نلکہ نا کیرغ آن تخک، ہر اتم رزان پر مس تو پیچ ء پیری ترسار دادے بندکے۔ گیشتری
 داوڑا نا تلاء تاجگ انا نیام اٹخل انا اسہ پور وخل اٹ ترا شوک ہلی اس مریک۔ لندن
 نابادشاہ تیان کس اسے نا بت داڑا تخوک مریک، جگ انا رہی آ آہن نا سیخ خلوک
 مریک، ہرافتیا نکان لائین ناروشنائی کنگک، وداقتیان زیبائی چار ہموخس مریک۔

خل تا بت آتا حوال:

خل انا بت داہر توم آجزیرہ ٹی و خاص وڑاٹ فرانس و اٹلی ٹی بھاز کاریم اٹ
 اتنگرہ، و بھاز نرخ کیرہ۔ لندن اٹی کنا مون آخل انا اسہ بت اس ہرا مخ اسکان بیرہ نیم

جون اس تراشدگاسس۔ چل ہزار روپی ٹی بہا مسوسس، تین اٹ دا اسہ عجیب ء ہیت
 اسے کہ ہر قوم تینا علم وچا ہنداری ناسوب آن ہندوستانی تیا اعتراض کیک واونا خینسن
 وزرانا گڑا تازیبائی و نیڑی تاسہت آتیا مخک، و پانک کہ زر ء تورسا ملک ء فاندہ
 رسیفنگ آن توننگ، تینٹ اوفتے شیطان داخہ در بے کسر کرینے کہ داوڑاٹ بیجاگہ
 خوج کیرہ، بہر حال دابٹ ہندو حالیت اٹ چندی دروشم تیٹی اریر، داکان بیدس درگہ
 غاتیا دربان تافوٹو، درمبشت جاو راگ جاتیا چنکو بٹ مقبرہ غاتیا بروک آتا دروشمک،
 باغ تیٹی دیو، خرما، شوک انارنداٹ ددینگ نادروشم، تانکہ ساہدارک خنر و نر و باغ اٹ
 بفس۔

اسکوار پارک انا حوال:

شارانا چارچوک آتا نیام اٹ اسہ چارما کنڈ پڑ اس مریک، دنکہ ہندوستان اٹی
 چوک آتیا مریک، دادے اسکوار پاننگ، بھاز آتا پاناد نیم میل و بھاز آتا میل انا
 چارک اسکان مریک، دانیام اٹ باغیچہ اس مریک، داٹی روشنائی جوڑ کروک مریک،
 ہراسہب بیگہ ناٹیلپ کن جوان ء جاگہ ء۔

دا اسکوار آن شارانا زیبائی ودانے، سہب شام خلکت تین پہ تین تون اوڑدہی
 کیک، داوخت آگیشتری سازندہ غاک ہم بریرہ، ارامسہ پیسہ ناخوج اٹ بھاز گچین ء
 شیر بنگ مریک، اگہ داڑان زیات گوہی کنگ و مچی تیٹی پیری کنگ است خواہے تو
 پارک اٹی کارہ۔ پارک اسہ آوار ء پڑ اس مریک، ہرا چاردیوالی تیٹ بند مریک، دانا

تہٹی سبزہ زار وواہک اریر، ہرافتیا سنگ مرمر یا آہن ناپول جوڑ کروک مریک، سیخائی ء
 درخت بھاز گچین وشین اٹ خلوک اریر، خزم واونادروشم ناسہ پین ساہداراس ہم
 ہنداڑے رینگرہ، وچوری کشرہ۔ توفک اٹ اوفتاشکار کنتگک، آرام کن اسہ جوان ء
 باغ اس واسہ کوٹھی اس ہم جوڑ کروک مریک، ہرشارائی ارامسہ پارک اریر، ہراشنبے نا
 دے شارانا چتکا بھلا تیکن سیل وچکرنا جاگہ ء۔

ڈبلن نایب کیب:

ڈغار بھاز ساف، آوارو پرفضاء۔ لندن آن زیات است ءچکک، دانا خوک آپتکو
 چتکو شارو باغ اریر، ہرافتیا ازگار آ بندغ آک تیرمہ نامدا اٹ آرام کن رینگرہ۔ مچ آ
 دے ہوا خوری کن ہلی وگا ڈی تیا کارہ بریرہ، شارانا اسہ کنڈ آ فونکس پارک ء، رومنگ
 نابے خلیس آن داپانگ کیوہ کہ ای مچ آزند داوڑ است چلوک ء جاگہ خنتٹ، داپارک
 انانیا م اٹی ہمودریاب وہک ہرشار ڈبلن نانیا م آن مرسا گدرینگک، دانا ہر توم آ کنڈ
 آک آوار ء، سنگ مرمر ناراپول داسبزہ زار اٹی بھاز چس ایتک۔ دریاب نایب پار
 آن ارا بھاز زیبا ءشار آ باد ء، ہرافتا غٹ ماڑیک خل اٹ جوڑ کروک ء، واوخرن آ مش
 تاخمت اٹ بھاز آوار ء جاگہ سے آٹو۔ جاگہ جاگہ برف اناسہ بہنی خن تے زیٹ منگ
 آ بیوس کیرہ، داخوش کروک ندارہ عاتے ختگ آن ہمو انگریز آ تا خیال آک پک مسرہ
 ہرا ہندوستان اٹ اڈہنگ ء ذلیل خیال کیرہ، وکنے امنا کروئی تما کہ داوڑ سوچنگ نا
 اوفک حقدار اریر۔

ایلو سمندرنا کنڈ انا مون، ہراڑے ہزار آجہاز آک سلرہ۔ اوڑے پاٹ انا بھلو
 بھلو پیٹی جوڑے، ہرافتا تھی ارا غسل خانہ بھاز بھلن وافتا چار ریڈا مریرہ، کج آتیا سد
 آتا کج اٹ سلوک اریر، وریڈا تا مک اٹ اوفتے اسہ جاگہ غان ایلو جاگہ غاندنگ،
 تیرمہ نامڈ اٹی ڈبلن ناشرفمند شاریک سمندرنا کرک آہنسا دا پیٹی تیانبارا نگا غسل خانہ
 غاتی بیے شورہ۔

عجیب آماڑی ناہیت:

دا جاگہ نا عجیب انگا گڑا تھی اسٹ اس برج TOWER OF LIGHT ء،
 ہرا سمندرنا کرک آن کم وودنیم کوس اسے نامری آسمندرنا نیام اٹ جوڑکنگانے،
 کرک آن برج اسکان چل گزانا تین ءدیوال اس جوڑکنگانے، برج آن دافاندہ ء
 کہن نا وخت آاسہ بھلو بتی اس لگفسا ہموڑے ٹنگنگ، تا نکہ جہاز روشنائی ءخسا سیدھا
 لنگرگاہ غابرے، وخطرناک جاگہ غاتیان بچے، ہرا وانا ایب کیب اٹ بھاز گیشتر ء، دا
 نسخان تیان بچے، دیوال نافاندہ دادے کہ روشنائی نا منتظم بارنی ناکسر آن پول اسکان
 آسانی اٹ سرمنگ کے، ودرانا ترندی ہم شارانا کنڈ آہنگ کپ، داکان بیدس چکو
 چکو بند ہزار آگزر مرغن وسمندرنا لڑتیا ہرا ڈبلن وانا ایب کیب اٹی تالان اریر، جوڑے۔
 بھاز مرمر آخل تا پول جوڑکنگانے، ڈبلن نا ایب کیب اٹی دریائے شیریں ارا بشخ
 مرسا سمندرنا تملک، اسہ بشخ ہرا لکھنونا پیری کروک آڈورنا کج بھلن ء، نیام شارائی
 وک، دانا ہر قوم آکج آک زی اسکان پکا جوڑکروک ء، ہراوڑ کہ واہ تا مریرہ، داڑا

جاگہ جاگہ خل انا پول جوڑ کروک ء، پول آتا ہر توم آ کند و دریاب نا کج آتیا آہن نا
 تمبہ غا تیا بتی خلوک ء، ہراننکان لگفتگرہ۔ ہرافتاروشنائی ایران و ہندوستان ائی تو اسہ
 بھلو جشن اسہ نا وخت آمنتگ کیک، ولے داڑے ہڑدے داوڑ ختنگ مریک۔

ڈبلن ناواہک:

ڈبلن نا ایب کیب اٹ کبھی واہ اریر، پاٹ، کولا و ایلو کبین آ گڑاک کشتی و واہ تا
 کمک اٹ اسہ شارآن ایلو شار آ دنگرہ، اسہ پوسکن ء واہ اس ڈبلن شارآن کارک
 اسکان کشنگانے، دانا ہر توم آ کند آتیا بھاز آوار ء باغچے خلنگانے، ورہی تیا زیبا ء
 درخت خلوک ء، بھاز آ مش تیان چکل آتا دیر ہم واہ ٹی اوار مرسا سبزہ زور آ لڈسا و
 درمبشت کر سا ختنگرہ۔ مش تا سوب آن داڑے چکل آک گیشتر ء، اوفتے ختنگ تون
 روشنائی و پدینی دوئی مریک۔ ہر ارایا مسہ میل انا مری آ اسہ پول اس ہنداوڑ انا جوڑ
 کروک ء کہ ہرانا بندکنگ آن واہ نادیر ہم بند مریک، پول انا خوک آمرسہ مرسہ ہندن
 تنک مریک کہ اسہ کشتی اسے آن زیات اسہ وخت اٹ گدرینگ کپک، پول انا درگہ ء
 بند کر سا ہر اتم است خواہے دیر ء واہ نازی اسکان بڑز کننگ، و گرج انا وخت آ فصل
 آتے دیر تیان پر کننگ۔ و دیر ترندی اٹ کشتی ء مونی دیک، داواہ ڈبلن ناہے کند آ
 اسہ بھاز بھلو تلاہ سیٹی اوار تمک، ہراخل اٹ جوڑ کروک ء، و دانا نیام اٹ سو گو ء بند جوڑ
 کروک ء، ہندا سوب آن تلاہ نا کبھی لڑ مسنو، داڑے ایب کیب اٹ کشتی نا گڑا،
 درا کا نڑ آتا زباب آک ہم بھاز اریر، و کپتان تا اراک ہم جوڑ کروک اریر، داواہ تیٹی

کشتیک بنگال نا بجر (دریاب اٹی سیل کنگ ناسہ زیبا کشتی اس ہرا شیف آن گڑد
 مریک) آتیا بارسلوک اریر، ہرکس دا کسراٹ کارک آہنگ خواہک، ہموکان کرا ترسا
 کشتی تیا سوار مریک، ایلو کنڈ آہراڑے واہ سمندر اٹی تمک، اسہ تلاء اس جوڑ کروک ء،
 ہرانا تالانی نیم کوس اسے نا کچ مریک، دانارہی آجہاز آتا جوڑ جاڑ کن بھاز آماڑیک
 جوڑ کنگانو، ہرافتہ خنگ آن بندغ ہبکہ مریک، داتلاء ناہم کبھی لڑک اریر، بھاز
 آک سمندر تون اوارتمہ، وبھاز آک تفوک ء۔ داغٹ اٹی دیرانا بڑز کنگ کن درگہ جوڑ
 کنگوک ء، دادرگہ غاتا تختہ غاتا اولنی دوا سے نا کچ مریک، و ہر درگہ غا اسہ چرخ اس
 خلوک مریک، ہرانا کمک اٹ درگہ ء شیف وبڑز کنگ، داچرخ انا دروشم جہاز ء لنگر
 کرفنگ و ہرفنگ کن کاریم اٹ اتوک گراری آنا مریک۔

ڈبلن ناماڑیک:

داڑے ایلو پنی آماڑی تیان بیدس اسہ کالج اسے ناشاندار ء ماڑی اسے، ہراخل
 اٹ جوڑ کنگانے، دانا درگہ غاک ہم بھاز شاندار ء، دانا نیام اٹ پنچ جاگہ استاد آتیکن
 جوڑ ء، وچار ماکنڈ آن طالب علم آتیکن بھلو کوٹھی ء، اسہ بھلو ہال اسیٹی کتا بجاہ اسے،
 ہرانا مرلیس سد گز و پاناد پیست گز ء، دوانزدہ سد طالب علم بورڈنگ اٹی ساڑی
 اریرک، کتا بجاہ ٹی چار ماکنڈ دیوال تتون لچوک پاٹ انا تختہ شیف بڑز خلسا اوقتیا
 کتا ب آتے تخنگانے، ہرافتا کچ چل ہزار نا کچ مریک، چندی علم فن آتالان اریر، دا
 کتا ب آتیی خمسہ نظامی وشا ہنامہ فردوسی آن بیدس فارسی نامنہ پین کتا بھاز خوشخط

و شیخ اٹ جوڑا ریر، ہر اپوش تیٹی تخوک نسرہ، ایلو ہال ائی نادرا نگا گڑاک تخوک نسرہ، ہر افتا ہیئت سینٹ ہلینائی کرنل رابسن نار اتون اوار مسوس، غٹ گڑاک بھاز جوان شین اٹ میز، طاچہ و شیشہ غاتا پیٹی تیٹی تخوک نسرہ، پیچ اٹ پیڑوک اسہ باز فوک لاش (می) اس ہر امصرانا اہرام آتیا نبار نسکہ، خنٹ، دا کالج نا پداٹ اسہ پڑاسے، ہرائی زبیا غا درخت آتا چراس تفوک ء، دافتا نیام اٹ اسہ سرسوز و خرن ء چمن اسے، طالب علم آک سہب بیگہ دائی سیل و ورزش کن کارہ۔ انگلینڈ انا طالب علم آتیا نبار دا جاگہ نا طالب علم آتا ٹوپ آک ہم مون مخمل وچچہ والا ء، چچہ ناتلہ غا یک و نیم گدست نا چار کنڈی مون چپک اس مخمل اٹ گڑوڑاٹ سخت کروک ء، و مون ء ریشم نا پھل اس طرہ غا نبار درنجوک مریک۔

ہر اتم کالج آسر مسٹ تو اونا بھلا افسر پرود مسٹ جرنی کنے غٹ کالج نا چکر ء کرفے، اوکان پد بھاز وڑا ناد دعوت کرے، تینٹ او اونا ارائی بھاز خوش اخلاق نسرہ، مہمانداری ٹی بھاز است تا بھلن نس، کنگ نامیز آڈاکٹر براؤن و آئر لینڈ انا اسہ پین شرف مند بندغ اس ڈال ہال بھاز مہر و اخلاق اٹ ملار، اوکان پد ہم کہی دے اسکان اوار نسر۔ کہی وار تینا ارا غا بٹنگار، ہر اکالج آن خوک نس، ڈاکٹر براؤن بندغ نادروشم اٹ فرشتہ اس نس، اللہنا فضل اٹ اونا ارائی ہم بھاز زبیا، شوخ تب و خوش اخلاق اس نس، ای اونا سفت ائی اسہ غزل اس لندن آن نوشته کرسارا ہی کریسٹ، ہرائی اونا زبیا ئی و بالادو سیرت ہڑتوم آتا ہیئت ء کریسٹ۔

ایلو ماڑی پارلیمنٹ ناء، دائی ارا بھلو بھلو ہال ء، اسے اس نا نمائندہ غاتیکن،
 (دارالعوام) ایلو ملک انا بادشاہ نا خاص امیر و خوک انا بندغ آتا دیوان کن
 (دارالامراء) ہراد ملک انا حکومت کن پن کتنگا نو، دا ایوان اٹی ٹاٹ آنباء ہولن ء
 پڑدہ ٹلوک ء، ہرافتیا چندی وڑاٹ چکلو بھلوفوٹو جوڑ کروک ء، کس اسے آجنگ انا پڑا نا
 نداره ء، دنکہ توپ چلیفنگ ناندراہ، پیادہ وسوار آتا معرکہ آرائی وصف بندی، کشت و
 خون نا حالیت، بھاز سفائی اٹ نشان تنگانے۔ اول ای سمجھاٹ کہ دافوٹو تے مصور
 اس قلم اٹ جوڑ کرینے، ولے پد آن ساماٹما کہ دا پچ ہندن جوڑ ء، دنکہ ریشم وایلو پچ آتیا
 نشخ ونگار مریک، داکان مست ای داوڑ ناگڑا ختو یسٹ، ہندا خاطر آن ہبکہ مسٹ،
 ولے لندن اٹی داوڑ ناگڑا بھاز زیات خنٹ۔ ایوان عام ناماڑی ناد یوالک پھلی آکاغد
 نا ہنداوڑا نا پچ ایسیٹی بیرفوک ء، ایوان خاص اٹی اسے نیاڑی سے نا بھلو بالاداسے نافوٹو
 ء، ہرانا زیبائی نامون اٹ دا ایوان نا کل زیبائی ہم پچ اس اف۔

مستمیکو ماڑی کسٹم ہاؤس ناء، ہرا کبھی کوٹھی تیا تالان ء، پوریا گرتا مال ہنداڑے
 اتنگک، وداڑے محصول ہلنگک، داماڑی ایکیچنج ناء، ہرانا تھٹی ہڑدے واپار آک مچ
 مرساگڑا تا نرخ آتے پک کیرہ، وواپاری معاملہ غاتیا سلاہ سوج کیرہ، داماڑی ٹی
 جاگہ جاگہ میز آک تالان ء، اگہ معاملہ غاتیا ہیبت وگپ چٹنگ آن مست ارغ کنگک
 ناوخت مرے تو خوک انا خاخری تاملازم آک ہراسٹ نا است خواہی تارداٹ گن خور
 وتنگک ناگڑا میز آتیا تا سخرہ، داماڑی ٹی اسے تہوانا گھڑی اس ہم خنٹ، ہرائی چنکا

گھڑی تیانبار اراسیلہ و دو انزده درجه ء، ہر ایتنیٹی چار شخ چار ماکنڈ آن جوڑ ء، ہر اسٹ نا نیام اٹ اسہ سیلہ اس تہوانا مون نارداٹ ہمو شخ آمریک، ایلو تہوانا درجه ء پانک، داڑے کچہری و محکمہ عدلیہ نا ایلو ماڑیک ہم اریر، اسہ ہمو ماڑی ہم ارے، ہراڑے مہالو ڈبلن نا ازگار و کمادار آک تیرمہ نامڈ اٹی مچ مسرہ، و ناچ و درمبشت نا مجلس آک اڈ ہلکرہ۔ داسہ شاہی فوج انا افسر و لارڈ کارنوالس نا تعلقدار آک داٹی ہنکینی ء۔ دا پنچ اُرا ہم خل تھیٹ جوڑ کروک ء، و شیشہ نا از باب، فوٹو و بھلا فانوس آتیاں بیر فوک ء، خاص وڑاٹ نیامی ماڑی ہرا گڑد، ہشت پالو و پنجا گز بڑز و ہندرا خس شاہیت ء، کہ مسہ چار ہزار بندغ داڑے سلنگ کیرہ۔ دانا بامب مخروطی (ہمو دروشم ہر اسہ کنڈ آن ہولن و ایلو کنڈ آن ہشکن مرے، دنکہ گجر) ء، گنبد نا نیام اٹی سی گز انا اسہ گڑگیس اس روشنائی کن بے بامب آن جوڑ کروک ء، تہو و دیر انا رکھ اکن آہن گنبد آ نبار ء جار ء، ہر ایتنیٹی شیشہ خلوک ء۔ دا ماڑی ٹی آہن نا کبھی تمبہ خلوک ء، ہرا فک ماڑی ء گڑد دروشم اٹی دالان و برائدہ ٹی بشخانو، دالان شیف آن بڑز اسکان اسہ تپہ اسے، و دالان نا ایلو شخ شہ نشین و حویلی تتون او ار مرسامہ درجہ ناس مسنے، آہن نا جار، بامب آتییی جاگہ اس سیدھا و جاگہ اس پیٹی آ نبار خلنگوک ء، ہراڑے دے انا روشنائی تمنگ نا گمان مریک۔ خاص وڑاٹ چرخنی یا دا اُرا تییی ہرا ارا کوٹھی والا ء، دا ہڑتوم آ جزیرہ غاتییی بھاز کاریم اٹ اتنگرہ و دافتا فائدہ ہم ارے۔ ہر شار اٹی کبھی کبھی گر جاگھر آک اریر، خاص وڑاٹ کراسٹ چرچ ہر انا نیامی کوٹھی مریس اٹی سد گز و پانا دا ٹی سی گز ء، دانا ہڑتوم آ کنڈ

آتیاں خلکت ناتولنگ کن بگوشین اٹ شیف بڑز جوڑ کروک ء، داتولوک جاہ نایلو
کنڈ آن سے ڈاکہ شہ نشین ء، ہر شہ نشین اٹی پنج شش بندغ منبر وواعظ نامون آتولنگ
کیرہ۔ داوڑ انا شہ نشین آک چارماکنڈ اریر، داگر جانا ماڑی ناجوڑ منگ ء شش سد
سال مسنے، وداوڑ بلن نا اولیکو ماڑی ء، زینہ و نیارڑی تاتولنگ کن جتا جتا جاگہ پن کروک
ء، باجا خلنگ ووعظ انا بناء منگ آن پد ہر بندغ تینا تولاوک جاہ ٹی کلف کتنگ، تانکہ
کس اس اسہ جاگہ غان ایلو جاگہ غاہنگ کپ، وپین کس اسے نا کاریم اٹ نیام
تمپ، داگر جانا ساز و موسیقی خاص وڑ اٹ پنی ء، ہنداوڑ سہب بیگہ شاہی سازندہ خاک
مشق کر سا کیرہ، بھاز گچین باجا و شیر بنگ کن رینگا، پریٹ ناماڑی ہراڑے فوج مشق
کیک، داٹی ارا بھلو چار دیوالی اریر، و ہر چار دیوالی ٹی اسہ چارکنڈی پڑ اس پریٹ کن
ء، ہرانا فرش خل اٹ جوڑ ء، دانا چارماکنڈ سپاہی تارہینگ کن کوٹھی ارے، اسہ
چار دیوالی سوار آتیکن ء، داڑتون اور اسہ شابیت ء اصطل اس بھاز کاریگری اٹ جوڑ
کنگانے، داکان بیدس ہموچندی ماڑیک اریر، ہر ملازم آتیاں بیدس ایلو گڑا تیکن
ء۔ اسہ بھاز بھلو دالان اس ارے، ہراڑے اسہ وخت اٹی زیات ارغ بسنگ مریک،
دانا تہٹی ہنین آدیرا نانلکہ خلوک ء، وعبادت کن اسہ گرجا اس ہم جوڑ ء، ہر ماڑی تون
اور حاجت پور وکننگ کن اسہ چرنی اس ہم جوڑ کتنگ، بندغ آتا گیشتری آن پد ہم
اوڑے گندگی وتمام اسل مفک، دافتیاں بھاز آتا انتظام اوقاف ناکنڈ آن مریک، و
بھاز آتیکن ازگار آتا سالانہ زر آک پن کنگرہ، منہ بندغ اس تینا کزیت آن مست

تینا پد سلوک آگڑا تے ہندا وڑانا کاریم تیبی کاریم اٹ اتنگ نا وصیت کرینو، داہر تو م آ جزیرہ غاتا باقی تا خصلت آک کنے بھاز وڑار، کہوک آہر اتم ہرک کہ او نا وارث ازگار ء، تو او تینا مال ء نیک انگا کاریم تیکن پن کیک۔ یا وصیت کیک و وخت اس تینا سنگت آ تیبی بشخ و پانٹ کیک، و مذہبی پیشوا تان بشخ ء ہم تحک، دا قوم انا دا خیر انا کاریم ء خنگ آن کنا ہمو غلط فہمی چٹا ہرا ہندوستان اٹی دا قوم انا بندغ آ تا خصلت آتے خنگ آن ودی مسوس، ہراڑے دا فتنے لس وڑاٹ موزی و بدکاری تیبی اختہ خیال کنتنگ۔

دا اشاراٹی قہوہ خانہ، قمار خانہ، شراب خانہ و آدینک جوڑ کنگ ناماڑیک بھاز ء، اخص ء جاگہ اس تیکن اتوئی مرے، اسہ ساہت اسیٹی اسہ پڑدہ اس داکان و ایلو ء ایکان چکسا اور شاغرہ، واسہ دیوال اس جوڑ مریک، دا پڑدہ غاتا بشخ و نگار و است ء چکنگ، راگ انا بناء غان مست بندغ ء دیوانہ جوڑ کیک، و راگ جاہ سمیا و لیمیا غانبار تغ اس معلوم مریک، پات انا چار ماکنڈ آن اسٹیج اسکان سے درہ جوڑ ء، ہراسٹ اٹی شش کرسی تخوک مریک، و ہراسٹ اٹی بھاز ہشکن ء آہن نا دیوال اس جوڑ کنگانے، دا قنبی پترینگ نا کسر پد آن مریک، دا سہ درہ غاتے باسک پارہ، بھاز آ تیبی پنج تپہ و بھاز آ تیبی ہفت مریرہ۔ ہر باسک انا نیام اٹی اسہ کرسٹل نا چراغ اس لگفوک مریک، و پاٹ انا بامب اٹی اسٹیج نا تلا اسکان ہندا خس روشنائی کنتنگ، کہ نن اٹی دے آنبار خنگ، نیاڑیک باکس آن بیدس پین جاگہ توپسہ، ہندا خاطر آن شار انا متبر آک گیشتری ہندا باسک آ تیبی تینا نشست آتے پک کرفرہ۔ و تماشہ ناما مالک اسہ وار پیسہ نا

جوفہ اٹی دہ دوانزدہ سال اکن ایتک تا، اسٹیج اٹی درہ غا تامون مقابل بڑز ء بامب جوڑ
 کروک ء، ہراکان پری تا تحت آک جمر آتیا بال کرسا ڈنگرہ۔ اسٹیج نا تلا غا زیر خون
 اس ارے، ہراڑے دا تحت گم مریک، دا پلے ہاؤس و ’اوپرا‘ نا حالت ء۔

تھیٹر اٹی ہلی تا گو، شہسورای ناراک نشان تنگ ناسوب آن دانا شاپتی سد گز
 اسکان مریک، دا اُرانا بامب اٹی پتل نا ڈیو اس ٹنگوک مریک، ہرائی تیل انا کمک اٹ
 ہولن و سخت ء ہتی لگفنگ۔ ہرا تم اسٹیج آراگ انا ہڑ ڈ باسک، دا ڈیواک بڑز مرسا بامب
 انا خوک اسکان کارہ، و ہلی تا گونا وخت آڈ غا اسکان بریرہ، دا اُرانا اسہ مالک اسے نا
 پن مسٹر اسلے ء۔ لندن اٹی ہم دانا اسہ راگ خانہ اس ارے، دا اُرانا ہندا نا پن آٹے،
 باسنی نامڈ اٹی لندن آن برسا داڑے منہ تو گدر یفک، و ہرا راتو پوسکن ء راگ خلکت ء
 نشان ایتک۔

ہلی تا گو واسلے ہاؤس ناراک جاہ:

اول مسٹر اسلے تینا دہ پانزدہ ورنناوز بیبا غامسن تے حویلی ٹی ایس، او فتا جون تیا مخمل نا
 پچ و ایلو بیرشت آک نسر، ہرافتیا کارچوبی و زردوزی (کشیدہ نا وڑ) نا کاریم نا
 گروشک خن تے پر پنگ آن بیگہ، ولدا اورا مسہ سنبر یفوک، ہلی اتیک، ہرافتازین
 کشیدہ نی ولغام گوفوک مریک، غٹ واری واری بے رکاب آن دافتیا سوار مریرہ،
 دافتیان اسہ بندغ اس (جوکر) ہرا شہسوار ء، ابلہ غا تینا بار ء عجیب ء بیرشت اس بینوک
 حویلی ٹی سلوک مریک، و دن چاہلی و اونا سوار منگ آن تینے خلیفوک نشان ایتک، و

تینا ملنڈی آ تراپوڑی تیان خلکت ء بھاز مخفک، ہر اتم اوزوراٹ ہلی آ تولفتنگک، تو او ہندن ء ہنر نشان ایتک، کہ مجلسیک ہبکہ مریرہ، وخت اس او ددینگ ددینگ اٹ ہلی نا مخ آسلسا ناچ کیک، و تینا ملنڈی آ سر جز آ تیان کل ء مخفک، اسہ نت آسلسا ددینگ نا حالیت اٹ ہندن ڈول مریک کہ کمان آنبار ہلی ناخ آچک، و وخت اس چار پنچ تیز ء کاچو حسا ہلی ء ددیفک، واسہ کاچو اس ہم تمپک، وخت اس ددینگوک آہلی نازی آ سلسا اسہ چٹ اس دوٹی ہلیک، و زوزو داچٹ ء گڑد پیری ترسانت تا کیرغ آن کشسا کاٹم اسکان دیک، و وخت اس اسہ

چٹ اس حویلی ٹی تفنگک، و داہلی سوار ددینگسا داچٹ آن چسا ایلو کنڈ آسٹک، و ہلی نازی آبریک تو لک، وخت اس اراہلی تے اسہ جاددیفک، و اوفتیا جک سلک۔

اسہ وار اس نرینہ ٹی ء بیرشت اس بینسا اونازی آ برخہ اس بینا، و برخہ ء اسہ بندغ اس اونا جون آ بھاز ترندتھے، دا حالیت ٹی اوہلی آسلسا او دے جوان ددیفے و بھاز ہنر نشان تس و ہر اتم برخہ ء کاٹم آن ہر فے تو نیاڑی گری ء چچ بیناس۔

وخت اس دہ پیست بندغ ہلی تیا سوار مر ساز میل نا علم انا اصول آتیا اسہ ایلو نادو تے ہلسا ہلی تے ناچ تر فیرہ، ہراوڑ انگریز نیاڑی و نرینہ غاک مجلس آتیٹی اسہ ایلو نادو ء ہلسا ناچ کیرہ، ہلیک ہم ہنداوڑ ”پاکوبی“ کیرہ۔ و مونی پدی دانگ اینگ چرینگرہ۔

ولے اوفتا چر پنپک، داقتیان اسہ بندغ اس بھاز جوان درکا کہ، او دہ ہلی برہیر سلفیسس، و تینٹ زرس مری آن ددینگا، ہر اتم اولیکو ہلی نارہی آسرس تو اوڑا زرس دو

عِ خلسا غٹ، ہلی تیان جپا، اسہ وار اسہ کاغدا سے ناپوتو سے ہرا ڈغار آن پست و چارگز
 بڑزا بامب اٹ ٹنگو کس، سٹسنت تاہورتا کمک اٹ اودے بٹے، وتینٹ اسہ خلکن ء
 بالشت اسے آبرساتما، ہراشیف آتالان کننگا کس، اودے ہچ ءدک اس بتو۔

اسہ عجیب ءراگ اسے ناحوال:

غٹ راگ آتیان غٹ آن زیات ہرا راگ ءخنگ آن ای ہرا خس خوش وہبکہ
 مسٹ، اوپری وحبشی جادوگر ناراگ کس۔ ہرادے ہرلکن HARLEQUIN پارہ،
 اسہ ازگار ءبندغ اسے نامسٹر ہرانا پن ”کل مین“ ء، اسہ حبشی جادوگر اسے عاشق
 مریک، اسہ پری سے دا حالیت ناسما مریک، اومسٹر نا تخت ء ہراڑا اوخا چک، اودے تینا
 وطن کوہ قاف آدرے، پری تا ملکہ دامسٹر ءخنگ تون کہی تخت آتیا سوار مرسابس، و
 دادے ٹوہا واسہ حبشی سے تون عشق کننگ آ اودے ملامت و نصیحت کننگ نابناء کرے، دا
 مسٹر خلیس آن پدہم عشق انا جوزہ ٹی داخس ڈب بلوک کس کہ اوکان ہنگ کن بے چین
 مسکہ، ہندا خاطر ملکہ اسہ تختہ نشین اسے حکم تس کہ دامسٹر ءاونا وطن آسر کے، وہموڑے
 سلسا اونا شر ءاینک کے۔ ودامسٹر نالمہ باوہ واونا دستارنا کمک وراہشونی ء کے، داغٹ
 نیاڑیک نازرک وزیبا سہرہ، ورنگ رنگی ءچچ پیناسر، ہرافاسلمہ ستارہ وٹک بننگا کس،
 وخت وخت اس جمر آتیان بیدس چٹ وپین کمک آن شیف دڑنگا کہ ووخت اس مش تا
 نیام اٹ اودیم مسکہ، اسہ کنڈ آسر سوز ءمش سسر، ایلو کنڈ آ بحر خاد واسہ کنڈ آ بھازمر
 اسکان سسر سوز آ کوچہ، تو بے ناٹک واستارتا ٹمکنگ خننگا کہ۔

دانداری ہندن است ء چکا کہ کہ بندغ دافتنے ختنگ آن تینے پری تا کہ غاتا
 ماحول اٹی خنا کہ، ہر افتنے کہ گوک بیان کیرہ۔ بہر حال مسٹر ہر اتم ارا غابلس تو حبشی
 جادو گر منہ وار پوسکن ء وڑ دوئی کر سا اودے ہر نے درے، گڑ اسہ وار جادو نا تلوار
 اسے اسہ بھلو ارا سے نامبہ غا خلک، ہراڑ ان ارا نادر و دیوال آک اسہ خلیفوک ء توار
 اسے تون تمار، و خلکت خلیس و بھیم اٹ اختہ مس۔ و حبشی ہلی تا گا ڈی ٹی تو لسا مسٹر ء
 درے۔ اسہ وار اس سمندر نا نادرہ نشان تنگا، ہراٹی مُر آن بروک اسہ جہاز اس نشان
 تنگا، ہر اتم جہاز سلیس تو حبشی نا کم کار و مزورک اسہ چکو کشتی سیٹی تو لسا کرک آبسرو مسٹر ء
 کشتی ٹی تو لفسا دریر۔

اسہ وار اس جادو گر مچی ٹی اسہ ہندن ء جادو اس خوانسا چف کرے کہ غٹ بندغ
 آک اسہ ایلو آبدگمان مر ساتین پہ تین ء مچ لغت کریر۔ و حبشی دانیام اٹ مسٹر ء ”ڈولی“
 ٹی تو لفسا درے۔ داغٹ ہلی، کشتی، ڈولی و بندغ آک، کس اس ہم نقل آلو، و نئے موم
 انا جوڑ کر وک سہ۔ بلکن او ارا ہندا خس بھلن س کہ غٹ اصل گڑ اک اتنگا سہ، اخیر مسٹر نا
 باوہ بھلو دک اسے آن نا جوڑ مس، و مرگ انا دنگ آسرس۔ داسٹر و ہرا بندغ آک او نا
 باوہ نا جانپڑسی کن بسرہ، مرگ ء خنسا دنگ اینگ ڈکارہ تینے، ہڑ ڈ و بھیم انا سوب آن
 بھاز آ بندغ آ تا نگ فرش یا غالی ٹی لوڑ و چڑ مسرہ، تو او فتا خیال کہ مرگ او فتانت تے
 تو رینے، ہندا خاطر آن خلیس آن وڑ وڑ انا تو ارا خلکرہ۔ یات سلے کہ انگریز آ تا گمان
 اٹی مرگ انا درو شم بندغی ڈھانچہ نادر و شم آ نبار مرک، ہر اتم بندغ اس پچ و موم ء موم

کے وچہین آہڈ آتا جاگہ غاتے ہندن چہین ارہ، توننکان مومن انکارنگ خنٹک، و شیف آن بڑا سکان ہڈ آتا ڈھانچہ اس خنٹک، انگریز آتا خیال اٹ مرگ ہندادروشم ناس مریک، اخیر اسہ طبیب اس ہرادانا درمان اٹ اختہ مریک، ہڑتوم آ پیالہ وطبی ازباب آتا کمک اٹ دادے نرک، و باوہ جانجوڑ منگ آن پد ہر لکن تون تینا مسٹرنا برام آ کرے و جن انا گڑاتے نشان تر سادار اگ آ چٹفنگ۔

ارٹیکور اگ:

داراگ سرنگا پٹم ناسر سہی پاننگ۔ داٹی ٹیپو سلطان شہید نادر الحکومت سرنگا پٹم نا کنگ آ نشان تننگ۔ اول سرنگا پٹم نالال باغ آ نشان تنگا، ہراڑے ٹیپو سلطان تینا خاہوت و ایلو متبر آتون باغ اناماڑی ٹی تحت آ تو لوک آ، و ناچوتاناچ آ ہنگ اٹی آ، ہندوستان نادرستور نارداٹ مزور و میک تینا خاص وڑانا بیرشت اٹ صف اٹ سلوک نسر۔ داوخت آ اسہ فرانسیمی سردار اس بس، ہرا سلطان نامزور نس، اوبس ڈہ تس کہ انگریزی فوج خڑک سر مسنے، ٹیپو سلطان ہنداوخت آ جنگ انا انتظام اٹی اختہ مس، چٹ آ فوج اس انگریز آتا مومن آ تو ننگ کن راہی کرے، دا فوج ہراٹی سد آتا کچ اٹ پیادہ، پیل و توپ خانہ غاک اسل اصل لشکر آ نبار مر ہنسا خننگارہ۔ حالانکہ داغٹ موم آتا جوڑ کروک نسر، اوکان پد ہڑتوم آ فوج آتا نیام اٹ جنگ بنا کرے، بھاز کوششت آن پد ٹیپو سلطان نا فوج با تس، دا کڑدہ ناغٹ بندغ آتا کل کچ ہرا فک دوسد نا کچ نسر ”پلے ہاؤس“ نامزورک نسر، ہرا فک اسہ ایلو آ اصلی توپ و تو فک ناسم دسیرہ، دتر

وہا کہ، تلوار و خنجر آتا ٹھپ آک جون آخنکارہ، لاشک پڑ آتمارہ، اخیر قلعہ سرنگا پٹم ہندن ءشان اسے تون پاش کرے کہ انگریزی فوج اودے گھیڑ کر یس، و بھاز آک ہندوستانی تلنگ آتا بیرشت اٹی و بھاز آک تینا خاص جوڑ جاڑ اٹی قلعہ غاتوپ آتون گولہ خسارہ، داڑسکان کہ بھاز آبرج آک توپ آتیاں بھس مسوسر، و فوج اناسپاہیک ہر کند آ پاڈو آتیا لگسا برج آتیا لگاسر، انگریز آتا اسہ بھلوفوج اس درگہ ناکند آجلہو کنگ کن واج کرے، ٹیپوسلطان تینا خاص آ فوجی دستہ تون مقابلہ کن درگہ غان پیش تما۔ منہ سپاہی شارانا باہوٹ ناخندق ناہے کند آن و منٹ اس ایلو ہندا آتیا دشمن تون مون تسر۔ درگہ غاچی ء جنگ اس مس و بھلا بھلا پنی آ سردار تیان بیدس ٹیپوسلطان ہم دا درگہ غا شہید مس۔ اودا وخت آشاہی بیرشت بیناس۔ داڑے داراگ ایسر مس۔

ایگزیشن اناحوال:

اسہ بھلوہال اسے، ہرادے ایگزیشن پارہ، دانا شیف انا درجہ ٹی مُر بالا خانہ غاہروڑ انا فوٹو نشان تنگانے، بندغ آتا پوسکن و متکن ہلوک فوٹوک اریر، ہرافتے خنگ آن ہبکہ مسٹ۔ وافتا جوانی تے بیان کنگ مشکل ء، اوکان پدرا خواجہ ننے زیر خون اٹی درے، شار و قلعہ نانٹخہ غاتے نشان تس، جبرالٹرنا نیام اٹ بحر روم انا دنگ آ ملک اندلس ء، دازیر خون تہار ء، دالی مون ء پڑدہ درنجوک تسر، اراکوٹھی ء ہنگ آن پداسہ بھلوکوٹھی سیٹی سر مسن، ہرار و شناع، ودا ہندا گڑ اداڑے ہم ساڑی ء، دن چانن بحر روم انا قطبی کرک آسن۔ داہندا آسمندر بھاز تنگ ء، دیرانا ہر گڑ اسل اصل آنا ر خنگ،

اوکان پدفرانس نامنہ جہاز بھاز آپول آتا کیرغ آن گدرینکسا لنگرگاہ ناکنڈ آ مونی ہنار۔ قلعہ غان اوفتیا توپ آک چلینگار، واوفاک قلعہ غا گولہ خسار۔ داجہاز اسل اصلی آ جہاز آتینبار خننگا کہ۔ ہرافتیا مستول (جہاز ناتمبہ، ہراڑ اباد بان، ہموچ کہ تہوانا کمک اٹ کشتی یا جہاز انا مون ء ہٹسک) مون ناتمبہ، بیرک و توپ آک ہم خننگارہ۔ جہاز ناچرینگ آن دیرا نا سیم مننگ، گروشک و مول، توپ آتا توار ہم بسکہ۔ و ہرگڑ اخننگا کہ ہم، داجہاز آک انگریزی جہاز آتا مون مقابل لنگر کریر، و ہرٹوم آتا نیام اٹ جنگ بناء کرے، پڑدہ غاک توپ آتا گولہ غاتیان ہرنگارہ، و مستول آک پنسا بادبان تتون اوار سمندر اٹی تمارہ۔ جہاز والا تانک دوک پنسا کشکسا تہوائی بال کریرہ، اخیر اسہ فرانسسی جہاز ایٹی خاخر لگا و او ہشنگا۔ مسٹ دزگیر مسر، ایلوفاک نزار۔ ہشنگوک و ڈپینگوک جہاز آتا خرک آدہ دوازدہ چنکو کشتی ڈپینگوک آتے دیر آن کشنگ کن ددینگارہ، بھاز آ ڈپینگوک آتے پٹہ غاتا سیبوٹ بچفنگ نا کوشت کنگ، کس اسے نا تمبہ غاتیا لچسا جان ء بچفنگ، منہ بندغ اسے ناتار خلسا پیش تمنگ ساف خننگا کہ۔ غٹ اسل اصل خننگارہ، حالانکہ دانقل نسر، ولے داراگ انا راستکی ء ای سرپند متوت۔

آر لینڈ انا باتیک:

داسہ آر لینڈ انا باتی تاچٹ حالیت ء بیان کننگ، داجاگہ ناگیشتر بندغ آک رومن کیتھولک ء، یعنی پوپ انا منوک ء، منٹ اس پرٹسٹنٹ ہم اریر، ہرافتے خارجی و

فیلسوفی پانتلگ، دابندغ آک انگریز آتیا نبار بے اعتدالی و مذہبی تعصب آن خورک ء،
 وغیرت مندی، بہادری، مہمانداری، مسافر نوازی و است بھلنی ٹی انگریز واسکاٹ لینڈ
 اناخلکت آن مونی ء۔ دافقا تھٹی انگریز آتیا نبار سوگوی و پختگی تواف، ولے فکر و پام اٹ
 اوفتیا ن زیات ء، ہرا ارا ٹی ای اڈ ہلکوسٹ، اونا مالک مسز بال و اونا چناک کنا گرج
 آتے اسہ اشارہ سیٹی پہہ مسرہ، اسہ ارا ہفتہ غان پد ہرا تم کنے زرس انگریزی بس تو ای
 تینا فارسی ناشعرا آتا بدل ء اوفقا مون آ کر یٹہ، غلط بولی ٹی ہیئت کنگ آن پد ہم اوفک
 فارسی کلام نا جوانی و خوڑتی تا مچے بھاز کساس کریرہ۔

ہرا تم ای انگلینڈ آہنگ نا ارادہ کر یٹ تو اوفک پاریر کہ انگریزی جوان بفتنگ نا
 سوب آن نیکن اوڑے خواری مریک، انگریز آک نا ہیئت ء تا نکہ سر پند مفس نے تون
 کمک کنگ کپسہ۔ وگوا چنی ہندن مس، انتے کہ اوکان پد اسہ سال اسکان انگلینڈ اٹی
 اڈ ہلنگ نادے تیٹی ای ڈبلن آن دو کچ زیات انگریزی ہیل کر یٹ، ولے ولدا ہم
 خلکت کنا مطلب ء جوان سر پند متو کہ، اگہ وخت وخت اس کسر ء است آن دروسٹ
 وکس اسے آن کسر نا سوج کرو سٹ تو او بندغ نا خیال مسکہ کہ ای اونا ہیئت ء سر پند
 مفروٹ۔ ہندا خاطر آن اوکن تون تئد مسکہ، وکنے منزل اسکان سر کر یکہ۔ اسہ نن اس
 کنے مُر ہندا سے آہنوی کس، ہرا تم بندغ اسے آن کسر نا ارفیٹ اوکن تون تئد مس، ای دا
 بندغ نا منتواری ء ہرفیٹ و پدی ہنگ نا پار یٹ، ولے او منتو، ولدا مچٹ مُر اسکان
 بس، کسر ہم بھاز سلوک کسکہ، ای زور شاغاٹ کہ او پدی کا ہے، ای تینا منزل اسکان سر

ماریوہ، بلکن اودے داہد اسکان پاریٹ کہ اگہ او پدی ہتو تو ای ہم مونی ہتنگ نارادہ ء
الوہ، گڑا او پاش وڑاٹ پدی ہنا، ولے ہمدردی ناخیال اٹ تہاری ٹی چُپ چُپ کنارند
اٹی برسہا ہنا کہ۔ ای اونانت تا توار ء محسوس کریٹ، و ہراتم ای ہمو ارا غا سر مسٹ،
ہراٹے کنے ہنوئی کس، تو زرس ہرے اسکان درگہ غا سلیسٹ کہ دوارہ او نامنتواری ء
ہرفو، ولے او بندغ داہتنگ آن پد کہ ای تینا مزل ء سر مسٹ، ہموکان پدی ہنا، وکنے
منتواری ناوار ہم تنو۔

آر لینڈ انا بندغ آک ازگار فس، انتے کہ او فک تب اٹ آجو، وسنگت آتے
دوست تحرہ، خوچ کنگ اٹی او فتا دو بھاز یلہ ء، ہندا خاطر آن دولت مچ کنگ کپسہ،
انگریز آتیا نبار او فٹیٹی گمر ہم مفک، نئے اسکاٹ لینڈ والا تیا نبار پیسہ کنگ و علم دوئی کنگ
ناشونک ارے تا۔ ہندا سوب ء کہ او فٹیٹی علم انا کمتی و عہدہ غاتا بلندی کم ء، داجوان انگا
خصلت آتیا ن پد ہم بھاز زیات شراب کنیرہ، و وہسکی پن ناسہ بھاز تیز و ترند ء شراب
اس کنیرہ، ہرا خاص وڑاٹ ہندا ملک اٹی جوڑ کنگک، اسہ نن اس ای ہندن ء مجلس
اسیٹی بنگ انگاسٹ، مہماندار کنگ تون اوار شراب نادور اس ہم چلیفے، و وڑ وڑاٹ
کنے شراب ناجام پیش کرے، ہراتم ہرا کہ ای کنگ اٹ کمتی کنگ اٹ، تو کونوی دیرانا
گلاس اٹی شراب پُر کر سا کنا مون آتخا، و بھاز عاجزی اٹ کنگ ناخواست کرے،
کندوری ناہر فنگ آن پد وخت اس بادشاہ وخت اس ملکہ نا پن آجام پُر کر سا ترسا ہنا،
و وخت اس زیا غا مسن تا پن آ، ہرا فک کنے دوست کسر۔ ہندا حالیت اٹی ہشت گھنٹہ

تدیر، داوخت آ او ایلو وڑنا شراب بڑنگا، وپوسکن ءگلاس گچین کننگا، داسہ ای بھاز مست مسوسٹ، ولوڈ و ہلکھ ہندا خاطر آن نرسا بش مسٹ، وموکل خواہسٹ۔ ولے مہماندار پارے کہ ناہنگ آن ای ڈکھیا مریوہ، زرس پین توسٹہ تو شراب نا دور چلیزنگا کہ، ای انگریز آتیاں بھاز بنگوسٹ، کہ آرش آک کن خورنا میز آ مست مرسا تین پتین خانہ جنگی کیرہ، واسہ ایلو نا خون ء کیرہ، ولے ای دادے تیٹی اوقتیان عادت آ تیٹی ہچ ءخرابی ولے ادبی اس ختوٹ۔

اسکاٹ انگلش و آرش آتا خاص انگا عادت و کرپچر نا حوال:

انگینڈاٹی اسہ خاص ء وڑا سے ٹی فوٹوک ملنڈی وڑاٹ جوڑ کننگرہ، ہراہر بندغ نا افعال و عادت آتا ڈیک ء ایٹک، اوفتے ”کرپچر“ پارہ۔ دانا رواج داڑے لس ء، دا دکان تیاہا کننگ و سڑک آتیا سیل اکن درنجوک مریرہ، داصنعت بندغ آتا عیب آتے پاش کننگ کن و خاص وڑاٹ وزیر و سلطنت نا کما مدار آتے دھڑکو تننگ کن ایجاد کننگا نے، ای دانتیٹی مسہ ہندن ء فوٹو خناٹ، ہرادا ہر مسہ ملک آتا خلکت نا عادت و وڑ وڈول ناپک ڈیک ء، ہر فوٹو نا داپارا ایپار آن پست فوٹو کسرہ، ولے اسہ بندغ اسے نادر و شم ء کبھی حالت آتیٹی نشان تننگا نے، ہرا کرار کرار آہمو وڑ مرسا ہنانے، اسکاٹ نابا تیک شوندری نارادہ اٹ ہراوخت لندن آرادہ مسر، اوقتا حالت بھاز نزور نسکہ، اسکاٹ لینڈاٹی خوارشت نانا جوڑی لس ء، ہندا خاطر آن دا بندغ کسرنا میل انا خل ودرخت آتیا تینانج ء خواریفک، واسہ ارا پیسہ کن اسہ خلق انا چٹھی تے ددیگ اٹ

ایلوشار آدیک، منہ دے آن پدلندن ۽ سرمرسا کس اسے نابوڑچی جوڑمس، بھاز فرمانبرداری اٹ آقانا پت ۽ دوئی کیک، ومنہ روپنی مچ کیک، ہمو پیسہ غاتے تینا آقاء سود آترسا دولت مند جوڑمریک، وولدا شون ہلیک، ووالدار انگریز اسے ناجوزان اسے دف چٹی و خوشامد کرسا برام کیک، و مچٹ پنی مریک، داسہ اودے سرکاری ملازمت نافکر مریک، دفتر و کچھری تیا ہن بر ۽ ودقک، و ملکی سیاسی معاملہ غاتیان چاہنداری دوئی کیک، ومنہ درجہ شون ہلسا بادشاہ ناوزیر جوڑمریک، و داملک آ حکومت کیک۔

آرش نافوٹوٹی نشان تنگانے کہ ملازمت آن پدمچٹ شون ہلسا بادشاہ انگلینڈ انا فوج اٹی پترینگک، و بہادری ناسوب آن کرار کرار آ شون ہلسا جنزل نا عہدہ غاسر مریک، وولدا شراب کننگ نامجلس اسیٹی کس اسے تون پنجا بونڈا کیک، و اخیر سم اسے نا گواچی مریک۔

ہندن انگریز ڈل نادر وشم اٹ اسے پزور ۽ خراس اس جوڑ کیرہ، و اودے ”جان بل“ پارہ۔ ہراوڑ خراس بھاز کنیک، و خشک، داہم ہروخت کننگ بینگ اٹی اختہ مریک، و بھاز فضول ۽ کاریم کیک، و ہرا کننگ تنگ آن منع کیک، اودے مرغ اس خلیک، دافتا زندہم خراس آنبار بھیم زدہ و بے رحم مریک۔

آرش نیاڑیک:

آرش نیاڑیک انگریز نیاڑی تیا نبار زیبا افس، و نئے دن ۽ ادا بریک تا، و نئے

اسکاٹ لینڈ نائیٹزی تیار عزیبائی وڈیک ارے تا، ولے اوفتامون ہرٹوم آتیان
زیات زیبا وگروشمک ایتک۔ وناز وخرہ جوان چارہ۔

داسہ داشاراٹ پیش بروک منہ حوال اسے نوشتہ کیوہ، اوڑے سرمنگ نارٹمیکو
دے ای لارڈ کارنوالس ۽ تینا بنگ ناڈہ تسٹ۔ لارڈ بھاز خوش مس، واورڈ ہی کن
وخت اس پن کرے، ای اوڑتون اوڑدہی کریٹ تو بھاز اخلاق اٹ پیش بس وکنا بھاز
خیال ۽ تخا۔ تینا مزور تے حکم تس کہ کنا گرج انا ہر گڑا ۽ رسیفر، و جوان وڑاٹ شارانا
سیل ۽ کرفر، تانکہ ای ہموڑے لسٹ، ہفتہ ٹی اسہ وار اوڑتون اوڑدہی کن ہناٹ، ہر وار
زیات مہربان و دوستخواہی اٹ پیش بسکہ۔

12۔ ماہ رجب 1214ھ مطابق 1799ھ شنبے نادے کپتان رچرڈ سن لندن
آہنگ نارادہ ۽ پاش کرے، ولے ای داخس زوڈ بلن آن ہنگ خواتوٹ، داسکان کنا
است سیرکتویس، کپتان ناخوکی ٹی منگ و مدام ہندی ٹی ہیٹ وگپ کنگ ناسوب
آن ای انگریزی ہیل کنگ کتوٹ، ہندا خاطر آن ڈبلن اٹی اڈ کریٹ، داندیر آن کنے
بھاز فاندہ مس۔ ڈبلن والا ک کنے تینا و بے سیبو خنسا کن تون زیات کمک کریر، گڑادا
چٹ آوخت آرام و فارغی ٹی تدے۔ غٹ چنکا بھلاک ہر جاگہ کنا کمک ۽ کریرہ، ہر اتم
ای اراغان پیش تماٹہ تو کنا چارما کنڈ آن مچی مسکہ، و ہر بندغ کنا بابت ہیٹ اس
پاریکہ، کس اس پاریکہ داروس انا فلاں جنزل ۽، ہرانا بنگ نانن چاری نسن، ایلو
پاریکہ جرمنی نازگار اسے، بھاز آ بندغ آک کنے اسپین ناباتی اس سرپند مسرہ، و

گیشتری ایران ناشاہزادہ اس پاریرہ، اسہ دے کناچار ماکنڈ آن بھاز مچی مس، اسہ
 دکاندار اس کنے پارے کہ کنادکان اٹ زرس تولٹ تا کہ سیلیک تارتار مریر، ای دکان نا
 تھٹی کاچو و قینچی تے سیل کنگ اٹ اختہ مسٹ، ہرا ہزار آوڑ تا نسر۔ سیلیک شیشہ غاتا
 رہی آبرسا ہندا خس مچی کریر کہ دکان ناشیشہ غاک پنا، ولے دکان ناما لک تینا اخلاق
 ناجوانی واست خلکنی ناسوب آن کس اسے آچڑ تو۔

ڈبلن ناخ و برف بٹنگ:

ارہفتہ غان پد ڈبلن اٹی برف بٹنگ نابناء مس، غٹ بامب آک ودیوال آتا سرداو
 آک پیہن ہڑ سینگار، شارانا گلیک زرّانا واہ تیانبار خنزگارہ، و باغ تا کسر دیرانا واہ
 تیانبار خنزگا کہ، ہرافتا داپارا ایپار آن بھاز زربا مخرسی نسر، دکان مسٹ ای مچ زند داوڑ
 انا برف ختویسٹ، داسیل آن داخس چس ہلکٹ کہ مہالودن ہچ متویس۔ ارامہ
 دے آن پد تینے آن تینٹ باغک، کوچہ غاک و مشک خن ناخنگ اسکان پیہن
 خنزگارہ۔ وڈ غار آبرف اسہ گزاس بڑزمرسا تقیسس، داعجیب ءہیت اس نُس کہ برف
 بٹنگ نادادے تیٹی گیشتری نخ متوکہ، حالانکہ ایلودے تیٹی داخس بھاز نخ مسکہ، کہ پلکہ
 و شیشہ غاتا بند منگ و مسہ مسہ لیپ کبل شاغنگ آن پد ہم تہو تیر آنبار جون آن ایپار
 مسکہ۔ اسٹوپ ناخاخر ہم دیر آنبار نخ نُسکہ، زرس نمب کرسا کاغدا اس بٹنگے تو ہرے
 اسکان ہشنگلک، دنکہ تیرمہ ٹی ہندوستان نا پنکھ غاک جون نا اسہ بشخ ء مچٹ اس نخ
 کیرہ، و ایلو کنڈ باسن سلک، ہنداوڑ دالک اناخاخر جون انا اسہ بشخ ء خوک دنگ آ

باسفک، وایلو بشخ آہچ اثر مفک، وار وار آباسنی دوئی کنگ کن مونی کروک کنادوک ہشنگار، اسل اخس کہ دوتے خاخر ناخرک آکر بیٹہ باستوسہ، ہندا گمان اٹ کہ خاخر داسکان مرء، داخس خرک دریٹہ تاکہ ہشنگارہ۔ داسوتروک آخ آن پدہم کس اسے نسخان متوک، داملک انا سوتروک آخ وموسم کناتب آگاسس۔ جون ء داخہ درواک و تب داخس خوشی دو بسکہ کہ چرینگ و پیری خلنگ کن سستی یا بے واکی نا نشان ہم سلوک۔ ہندوستان اٹی ڈھا کہ ٹی ململ نا کرتہ ہم جون آباریم اس نسکہ، ونیم میل اس پند خلنگ آن پد مد رینگاٹ، داسہ کنابیرشت بے مبالغہ آن اسہ بیش اسے ناباریم نا کچ نسکہ، ولدا ہم جون اٹ ہندن چستی نسکہ کہ چرینگ اٹی ددیگ آنبارگا مک ہرفنگارہ۔ اسہ دے اس ہم دن گدرینکو کہ کہ شش ہفت میل پند کپر وسٹ، ہندوستان اٹی ارامسہ وخت ہفت ہشت گھنٹہ خاچنگ المی نسکہ، نہ تو جون بے واک مسکہ، ڈبلن اٹی اڈہلنگ نا دے تیٹی چار گھنٹہ غان زیات اسل خاچتوٹ، نکان ہم وخت اس ہم بے واکی یا سستی نا اثر متو۔ کنا خیال ء کہ داہڑتوم آجزیرہ غاتا فضا منہ سوب آتا دو آن ہمو جاگہ نا غٹ نعمت و جوانی تیان پُرء، اسٹ نیاری تازیائی، وزینہ غاتا بدنی واک، ارٹی زیات سرجز کنگ آن جون اٹ چستی و تازگی برجا سلک، و ہندا جانجوڑی و واک انا سوب اریر، ہرانا سوب آن او فک بھاز خواری سلنگ کیرہ، و سرسہی دوئی کیرہ۔

داڑے رہینگ نادے تیٹی ای گیشتری ہندن ء بھاز دک سگاٹ کہ ہندوستان اٹی دافتا دہمی بشخ ہم کنے بے چین کریکہ، و داڑے کنے سما ہم تمکو کہ ہر اتم دک لگا، وانتنے

لگا۔ مسٹمی دابندغ آتا سادہ مزاجی ہرانا سوب آن دافٹیٹی خیال آتا یک رنگی، سلاہ تا اسٹی، علم و ہنر نادوئی کنگ نا کچ و بھاز آیلو جو انیک اریر۔ داڑے نرینہ و نیاڑ یک بیست سال آن پد بالغ مریرہ، داوخت اسکان داوڑانا خیال آک ہر افتیا علم و ہنر نادوئی کنگ کن رکھ خلنگ، اوفنے اسل کپسہ، و بالغ مننگ آن پد ہم ہندا حالیت سلک، انتے کہ اوفک بخ ائی بیکار تو لنگ کپسہ، پد ریسہ کاریم تیٹی اختہ مریرہ، ہرانا سوب آن بے فاندہ انگا خیال آتے تینا کند آٹیلاپ کن الپسہ۔

ای بھاز آ پانزدہ شانزدہ سال نامار و مسن تے خناٹ، کہ ہرا ہندوستان نا پنچ شش سال نا چناتیا نبار بیدس خواننگ، کنگ، تننگ آن پین ہچ گڑا سیٹی است خواہی کتوسہ، و بھاز پیر ہندن خناٹ کہ ہرا فک بھاز بھلو بھلو کاریم کرینو، و بھاز ازگار، واپار ناوڑ و گیشتری معاملہ غاتیان جوان چا ہندار، و لے سادہ ئی و بے فکری ئی ہندوستانی چناو اوفٹیٹی فرق کنگ مفک۔

چارمی اوفتا اراو بیرشت ناوڑ و ڈول ء، ہرانا سوب آن ہر وخت چست و چالاح سلنگ و پلنگ آچنگ تمنگ نا جاگہ غاکرسی تیا تو لنگ اوفتا عادت ء۔
انگریز آتا بیرشت نا جو انیک:

پنچی دا کہ بیرشت اوفنے کار گزار و پاریزگار جوڑ کیک، و اوفتا واپار ناوخت ائی ودکی دوئی مریک، حوال دادے کہ بخ انا سوب آن چچ آتا کچ گیشتر مریک، کہ اوفتا بینگ و کشنگ اٹ ہچ مف اسہ گھنٹہ اس لگک، ہندا خاطر آن خاچنگ و آرام کنگ کن

نن ناگڈیکو پار آن بیدس پین وخت مفک، ایلو وخت آتیٹی کاریم کنگک یا سنگت
 آتون تولٹ بش کنگک، دانتک انکا بیرشت اٹی نیارٹی تون مجلس بے چس و فریشانی نا
 سوب مریک، ہندا خاطر آن ہرا بندغ برامی ء، اوتوننکان خاچنگ آن بیدس نیارٹی نا
 کنڈ آہنپک، و ہرا بندغ آک چڑہ ء، اوفک لس وڑاٹ لوسی واو باش نیارٹی تتون
 اوارمی خواپسہ، ہندا خاطر آن بھاز گرج انا وخت آ نیارٹی اس پڑہ، نہ تو بیوس مرسا
 پاریز گاری کیرہ۔

راستکی دادے کہ ہر بندغ ء کنگک نا وخت آ و نکان نا جلسہ غاتیٹی نیارٹی تون
 اوڑدہی واو فتون ہیت و گپ نا وارر سینگک، واو فتازیبائی وبالادنا سیل دوئی مریک،
 است سیر و جم مریک، ہندا خاطر آن گیشتری است خواہی ہم مفک، داڑان چپ
 ہندوستانی بیرشت یلہ بند، و بے بند مریک، ہندا خاطر آن وخت بے وخت خاچنگ و
 آرام کنگک کن است خواہک، و بے پکا انکا است خواہی آن نیارٹی تتون اختلاط جونی
 واک ء زیان کیک۔

برف آ لغوشٹ کنگک و ددینگ:

منہ دے آن پد ہر اتم جو وڈورتا دیرتھے، ہمو وخت آ اوڑے اسہ عجیب ء ہنر اس
 خناٹ، ہرادے اسکینگ پارہ، بیدس خنگک آن عقل دادے ہچ گھس امنا کنگک
 کپک، دانا حوال دادے کہ آہن نا اسہ ٹکراس نت تا تلف آ تا کچ انا ہر فرہ، ہرانا ہولنی
 اسہ ہوراس و شیف آن کا چوآ نبار مریک، دادے اسہ پاٹ انا لٹراسیٹی ہرا انگریزی لٹر

آتا تله غانبار سو گو مریک، ہڑتوم آلتر تاشیف آن تفرہ، وتینا جون ناباریم ء اسہ نت آ شاعسا لغوشت ایترہ، برف آوار ولغوشت مریک، ودالتر آک ہم لغوشتی مریہ، ہندا خاطر آن دابندغ تینا جاگہ غاتیر آنبار ترندی اٹ پیش تمک، وہلی آن ہم زوت مزل ء خلیک، و ہراتم سلنگ خواہک، تو ایلونت ء اولیکونت انا بریبر مچٹ مری آ اتسا جون ناباریم ء ہڑتوم آنت تیا تخسا جک سلک۔ بناء ٹی دالتر آتیا جک سلک مشکل مریک، و تمنگ و ہسون تمنگ نا خلیس مریک، گیشتری تمرہ و ہسون مریہ، ولے کرار کرار آ دادے ہیل کیرہ، و ہندا خس ہیلاک مریہ کہ برف انازی آحروف تہجی تے نشخ کرسا مونی کارہ۔ ہرابندغ دافن ء جوان چاہک، اگہ دوسد بندغ اوار مرسا اودے ہلنگ نا کوشت کیر تو سر سہب منگ کپسہ۔ واو بندغ اسہ چپاؤ سیٹی ہر کس آ خواہے دو خلسا کاہک، دا کاریم نار افا ندہ ء۔

ازگار بندغ آک توخ اٹی حرارت ودی کنگ و سینہ نا پتی کن دا کاریم ء کیرہ، و نیز گار آک اسہ خلق اسے آن ایلو خلق، و خلق آن شار آگڑ اہلنگ کن ہن و بر کیرہ۔ ملک ہالینڈ نا بابت بنگونٹ کہ داوڑ بندغ آک سد آ میل آتا سفر کیرہ، پیرانگا نیڑیک خواہے تا ٹوکری ء کاٹم آتخسا و چنآ خمب اٹ ہلسا اسہ گھنٹہ ٹی پست میل اسکان نا سفر کیرہ، و شار آسر مرسا گڑ اہلیرہ۔ ولد ابیکہ تون تینا خلق آپدی کارہ۔ الغرض 6۔ رجب آن 29۔ شعبان اسکان 44 دے دا است چکوک آشار اٹی بھاز آرام و شاد کامی ٹی تیر مسر۔ دن تو دابندغ آک و نئے ای سیر کریٹ، ولے بیوس مرسا پنچ شنبے نانن

سنگت آتیاں موکل ہلساشارڈ بلن آن انگلینڈ آرادہ کریٹ، جہاز اسکان سرمتنگ کن
ڈاکٹر برون کپتان میلی و مسٹر بال و ایلو دہ دوانز دہ بندغ ٹڈ نسر، وکنے جہاز ناما لک نا
دوٹی ترسا بھاز ڈکھیادی ہر سینگار۔

ڈبلن نا شرفدار آ تا حوال:

مونی سفر نا حوال ء بیان کنگ آن مست ڈبلن نا ہمو شرفدار آ سر کڑدہ غاتا ذ کر خیر ء
کیوہ، ہرا فک کنے آ بھاز زیات مہروان نسر۔ دافتیان اسٹ اس سرجارج شی ء، اوو
اونا اُرائی لیڈی شی عقل و فہم، خوش اخلاق و نیک خو نسر۔ سرجارج بھاز وخت اسکان
ہندوستان اٹی فرخ آباد اٹی فوج انا بخشی نا عہدہ غا نسکہ، دازمانہ ٹی او ملک آ ر لینڈ انا
خزانہ ناداروغہ نُس۔ ولدا انگلینڈ آ ہنا خزانہ ٹی کاریم کرے و مجلس وزراء تیبی شی ہلساپن
کٹا۔ دابندغ لارڈ کارنوالس آن بھاز خوک نُسکہ، کنا مہمانی کن بھاز زیات است
خواہی کر یکہ، وکنالارڈ انا نیام اٹ ترجمانی نا فرض ء پور و کر یکہ۔

ارٹی کارڈ کارلن ہرا ڈبلن نا عدالت نا بڑز کو افسر ء، و اونا اُرائی ہرا ارا وارکن کن
ارغ کرے، اونا اخلاق ہندن نُس کہ وخت اس ہم اوڑان است آزاری متوکہ، اونا
زیبدار آرا و زیبا غا گرا تیاں بھاز چس ہلکٹ۔ دنکہ زراٹ نشخ و نگار رزان، سنگ
مرمر نابٹ، خیسن نادیر تروک کرسیک، اطلس نا پڑدہ، وٹوڑا نا ساز و بجاہ تیاں بیدس ارا
چراغ دان خناٹ، ہرا فقا فانوس آک پیہن آچ اٹ جوڑ کروک نسر۔ اسہ گدست
اسے نا کچ بڑز او فتیل تا کوڑی نُسکہ، اونا روشنائی اسل زہرہ غا نبار ساف خننگا کہ، ہر

فانوس ناروشنائی دہ چراغ نا کچ نسکہ، کنگ نامیز آغٹ رزانک خیسن وزرانا نسر، جلوہ تاداخہ دروڑ نسرہ کہ نیم آن زیات ءِ اسل چکنگ ناہم واربتو۔

مسٹی ڈیوک لینسٹر ہرا آر لینڈ انا سرکڑدہ غاتیان ءِ، خوش اخلاق و نیک معاش، اونا مسنک بھاز زیبا و گچین بالاد نسر، دا ڈیوک نا ایلم اول بادشاہ غان بغاوت کروک آتا ٹیک نسکہ، وسلطنت نا دعوی دار نسکہ، اخیر دز گیر مس و زندان اٹی کسک۔ ولے دا ڈیوک دا جھیرہ غاتیان اسہ کنڈئس، اونا ارا ڈبلن نا شاندار انگا اراتیان ءِ، کل آن چپ اونا ارا ٹی اسہ حویلی واسہ بھلودرگہ اس واسہ دیوان خانہ اسے، ہرا ٹی اسہ وخت اٹ پنچ سد بندغ تولسا ارغ کنگ کیرہ۔ و آسرائی نا گڑاک داخہ درء کہ خنگ آن خنگ زیٹ مریرہ، سنگ مرمر نا فوٹوک، میز آک بھاز زیبا و بھاز شین اٹ تخوک ءِ، بھاز آفوٹو تارخ اسہ ہزار اشرفی اسکان ءِ، و پنچ سد اشرفی نا تو کبھیک نسر۔

چارمی کرنل و ومبل COL-WOMBWEL ہر ادا زمانہ نازیا غا بندغ آتیٹی حساب مریک، کبھی سال آتسکان لکھنو ٹی بخشی نا عہدہ غا نسکہ، و کنا متکن ءِ سنگت اسے، اوڑتوں داڑے اوڑدہی نا گمان ہم آلو، گڑا اوڑتوں ملنگ آن بھاز خوشی مس۔ متکن آ خڑکی و بولی ءِ چاہنگ نا سوب آن ہرا خوشی اوڑتوں اوڑدہی آن مس، اودے بیان کنگ کپرہ۔ اوکان پد گڑایا اوکنا ارا ٹی رہینگا کہ یا ای اونا ارا ٹی۔ کنا گرج آتا خاطر آن دے آن کبھی وار کنا ارا غا بسکہ، گیشتری اونا ہلی و گاڈی آ ڈبلن نا ایب کیب ءِ چکر کرین، ہڑدے مسہ گھنٹہ اسکان ہڑتوم آک چکر کرینہ، ہندوستان اٹی کرنل نا اسہ ہندستانی نیارٹی

سے تو ن تعلق داری ن سکھ، ہر اتم او ولایت آپدی ہنا تو ہمو نیٹری ہم نڈ مس، بنگال آبنگ
آن پد جہاز آن ڈرنگا وچنکو کشتی سیٹی ساحل ناکنڈ آپدی ہنا، ناگت آتر ندء متہواس چلینگا
اوناکشتی ڈپینگا، داو لیکو چٹی کس ہرا کرنل آتما۔ و ہر اتم او انگلینڈ آسر مس تو او نامہ مسن تیان
ارٹ ہرا فک چنک وئی نسر، کسکو سر۔ ہر افنے او مہالو آن ولایت آراہی کریس، اسٹ
ورنا کس، او نا برام ءتینا برازات تو ن کرنے، او اسہ خوش اخلاق و نیک خصلت ورناسے۔
کرنل پک کریس کہ پین برام کپک، ہندا خاطر آن مار و مسٹر اوڑتو ن رہینگارہ۔ و خانہ
داری نا انتظام ہندا ہڑتو م آتا دوئی کس۔ اتفاق نا ہیئت ء کہ ہمو مسٹر ہم منہ دے نا جوڑ مس و
کسک، کرنل دا ڈکھ آن بے حال مس و نا جوڑ مس۔ بھاز وخت آن پد ہر اتم جوان مس تو
اسہ وڑ اسے نا خلیس و بھیم سیٹی اختہ کس، داخس آسراتی تیان پد ہم او ہندن لاغر مسوس
کہ ای او دے بھاز مشکل سیٹی درست کریٹ۔ داسہ او بندغ آتا صحبت آن بیزار ء، و
مدام دیرو بے انا بدلی کن سفر کیک، اسہ اراس نار فو لک NORFOLK شارائی ڈیوک
نار فو لک نار انا خوک آ بھاز شاندار جوڑ کرینے، و ڈیوک ناسنگت آتیٹی حساب مریک۔
والطیر ز آتا حوال:

والطیر ہمو سپاہی تے پارہ ہرا بیدس پنہ اوڑی آن تینا خوشی اٹ و ردی بینسا جنگی
تر بیت دوئی کیرہ، فرنگ نا شرف مند آک جنگ انا زمانہ ٹی ملک انا رکھ کن بحیثیت والظیر
تینا خدمت آتے پیش کیرہ، دا زمانہ ٹی نار فو لک نا والظیر آتا رجنٹ لارڈ کارنوالس نا
کمک کن سلفوک ن سکھ، کرنل ہم دارداٹ ڈبلن آ بسوس، اوکان پدای دوارہ کرنل ء

لندن اٹی خنٹ، وگڈ کیو وارفرانس نا تختگاہ پیرس اٹی اوڑان موکل کریٹ۔

والٹیر تیبی ہم فوج آنبار عہدہ غاک بشخ و پانٹ مریرہ، دا اشارائی کرنل نا ہیچ اُراس

الوکہ، ہندا خاطر آن رجنٹ نا افسر آتون ہوٹل اٹی ارغ کنگمہ۔ گن کن ہم ارادار

ہندا ہوٹل اٹی ارغ کریس، دارجنٹ اٹی مسہ چارورنا ہندن خوش جمال وبالادسہر

ہرافتسفت اے قلم نابولی کنگ کپک، اوفتوئی ہژدہ نوزدہ سال آن زیات اُلوکہ، ہندن

لگا کہ نارفولک (NORFOLK) نا علاقہ زیبائی ٹی مچ آ انگلینڈ آن مونی اے۔

داڑے نارفولک آن بروک اسہ ہندن اُزیبا و مسٹر اس خنٹ، کہ اوڑانبار اُدروشم اینو

اسکان لندن اٹی خنٹوٹ، نارفولک ناساگ، ککڑ، فیل مرغ و ایلوچک آک بھاز پنی اے۔

مسٹر فلمنگس (FILMINGS) ہندا خس مہمان نوازی و است خواہی و خوش

اخلاقی ٹی پیش بس کہ ہرا بھاز آ بندغ آک اداری اٹ ہم کنگ کتوسہ، اٹنے کہ اودے

سائس کہ ای اونا ارغ مسٹر فلمنگ تون گیشتری اوڑدہی کریسٹ، مسٹر بروک

BROOKE ناسگت اُٹ، ہندا خاطر آن اسہ بندغ اس کنا کمک کن سلفیسس،

تا کہ سنگت آک ہرا تم کہ بٹنگر، گن کن ہم بٹنگ نا کاغد بٹنیکہ، وکنے تین تون دریکہ۔

ارادار تیبی تون پلے (راگ جا) غادرے، ہرا تم نن اونا اراغا ہنانہ تو بھاز عزت و شرف

تسکہ، و اونا مارومسہ بھاز زیبا اے مسٹر سہر، اوفک ہم کنا مہمان نوازی ٹی اختہ مسرہ۔ اوکنے

غٹ آن زیات بیش قیمت ہرا ٹیکسی اے پیش کرے او کنا سنگت مسٹر بروک

BROOKE نافوٹو تسکہ، ای دافوٹو اے بنگال اٹی خناسٹ، داسہ داڑے خنگ آن

بھاز خوش مسٹ۔

ہیبت وگپ ناوخت آسماتما کہ دنیاڑی تینا آرغ وارا مسن تیکن بھاز بیقرار مریک، ہرا ہندوستان اٹی، مسٹر فلیمنگ ناسہ فوٹو اس کوٹھی نادیوال آخلوک نس۔ واسہ چٹکو فوٹو اس تینا چزکا مسٹرفنی ناتینا لخ اٹ درنجاس، اووار وار مسٹر فلیمنگ ناہیبت ع کریکہ، او نا خلوک درخت واونا گڑا تے نشان تسکہ، ہر گڑا نا پین ع ہلسا او نا پین آ کر یس، دا کہ آرغ ناہیبت ع ہندن شو تک اٹ کریکہ کہ بنوک آ بندغ نا خنک خڑپینکی مسرہ۔ ای تینا است اٹ مسٹر فلیمنگ ع ملامت کریٹ ہرا داوڑ مہر کروک نیک خصلت اُرائی آن مرع۔ اسہ وار اوکنے آن سوچ کرے کہ مسٹر فلیمنگ کلکتہ ٹی خوش ع آخا؟ ای ورنندی تسٹ کہ ہرا بندغ نے کون آ اُرآ آن مر مرے امر خوش منگ کیک۔ دا ورنندی اودے وڑا، او بشندہ کرے۔ ولے دادے امنا کتو۔ پارے کہ نی کنے تسلائی تنگ کن پانگ اُس۔ کنا لندن آ راہی منگ ناوخت آ اسہ چٹھی اس مسز فلیمنگ تینا تینائی سے نا پین آ نوشتہ کرے، ہرا چٹھر شارٹی رہیگا رہ، اوٹی کنا کمک ورا ہشونی نا پاننگاس۔

مسٹر فلیمنگ نا اُرائی کنا اوڑدہی مسٹر ”ارون“ تون مس، کنا سنگت مسٹر بروک نا ایڑھ او نا ایلم نا اُرائی نس، دا تعلقداری آن کنے او اوار تینا اُرانا بٹنگا، وارغ زریفہ ہڑتوم آک بھاز خدمت کریر، اوفقا اُرانا شین شان و سفائی کنے بھاز دوست بس۔

آررش نا شرفدار آتار پینگ ناوڑ:

دا جاگہ نا شرفدار آک آررش وانگش راجی زندانا گڑا حوال تنگ ع الھی سرپند

مریوہ، داہیت کس سے آن ڈکوک اف کہ دا بندغ آتانن نامجلس وارغ آک ہندن
انگا جا کہ غاتیا مریہ ہراڑے گاڈی تا پد ریسہ تو ار ساڑی تا خف تسکان سرمنگ کپک،
مجلس آک بھاز پرسکون مریہ، و خدمت کروک و مزورک ہندن احتیاط اٹ تینا
زمواری تے پورو کیرہ کہ بھاز وخت دا گمان مریک کہ اُرانی کس اس اف، و گرج انا گڑا
تے مجلس اٹ جن و پریک اتیرہ۔ بلکن ہندن لگک کہ دا اُر اغان بیدس شارانی پین ہچ
اُر اہم اف، انتے کہ درگہ ودریچہ غاک بند مریہ، او فتیا پڑدہ ہٹوک مریک، ارامسہ
کوٹھی آن پد نشست نا کوٹھی مریک، اگہ کس اس پشن ہنگ یا تہٹی ہنگ خواہے تو درگہ ء
ملسا زوت بند کتنگ، اگہ سد وار ہم ہن بر مرے تو درگہ ءیلہ الپسہ۔ خدمت کروک
آتا ہن بر بیرہ کتنگ نا وخت آ مریک، کتنگ آن پد کل کاریم تے مجلسیک تینٹ کیرہ،
دنکہ صراحی ٹی شراب شاغنگ، و کافی جوڑ کتنگ، خاخری نا سماچارو پین، اگہ وخت اس
نو کرنا گرج مریک تو اسہ ریشمی گلدار چٹ اسے چکرہ، ہرا خاخری نا ہڑتوم آ کند آتیا
لگوک ء، و تہٹی ہر کوٹھی و دالان اٹی ٹنگوک مریک، اسٹ اس زینہ مزور تیکن واسٹ اس
چوکری تیکن۔ داچٹ ء سرفنگ تون مزور دمستی ساڑی مریک، انتے کہ ڈوری ٹی گھٹی
اس خلوک مریک، ہرا توار خلیک۔ سرفوک آ گھٹی نا توار ء ہنگ کپک، و لے مزور
بنک۔ بیدس توار آن بیرہ چٹ ء سرفسا مزور تے ہنگ آ ای ہبکہ مسٹ، کہی وار نا
آزموندہ خان پد ہم نو کرنا ساڑی متنگ آکنے شک مسکہ۔

مجلسی تیان ہرا تم ارا بندغ تین پہ تین ہیئت کریرہ تو ایلو فک چپ او فتے ہنگرہ،

تانا کہ اوفا ہیٹ وگپ چٹو کہ۔ ہیٹ گیشتری کرار و سنجیدہ وڑاٹ کریرہ، نن نامجلس و
 ارغ آتیا بے بٹنگ آن کس اسے موکل مفک۔ ہمو بریک ہرادے سلسلہ خلنگک، ہنداوڑ
 ہرا تم کس اس سنگت اسے تون اوڑد ہی کن کاہک، تو اسے چار کنڈی ہولن ء کا خدا
 (وزیٹنگ کارڈ) اس تین تون دیک، ہراڑا ونا پین اونا خلق انا پین و ارا نا نمبر درج
 مریک، اودے مزدور ء ایٹک، اگہ او بندغ اراٹی مریک تو کارڈ ء خنسا پیش تمک، و
 بروک آتوں اوڑد ہی کیک۔

ایلو مسٹر و ہیٹ WHITE ہراڑتوں فلیمنگ نا اراٹی اوڑد ہی مس، اونا سادہ ئی ء
 ہر سا اودے اسے چٹو بندغ اس سر پند مسوسٹ، او ارا و ارکن کن ارغ کرے، ہرا تم
 اونا اراغا ہناٹ تو خناٹ اراتے بھاز شاندار کس، و بھاز شان و شوکت اٹ رہنکا کہ،
 بھاز بھلو اُست اس تے کس، و سخی اس کس، او بھاز گچین ء وڑا نا ارغ، مٹھائی، آکس کریم و
 میوہ کٹھے، اودے خدا بھاز بھلو ہستی اس تسنے، و اونا زریفہ خوش اخلاق و زیباء، دا
 سر جان نامسٹر ء، اونا شش ایڑھ پین ہم اریر۔ مسز و ہیٹ باجا خلنگ جوان چاہک، اونا
 اسے ایڑھ اسے نا جوان ء گٹ اسے، کہ ای انگریز آئیٹی داوڑ گچین شیدر جن ہچ خنٹوٹ۔

داکان بیدس لارڈ شنن LORDS SHANON و لارڈ نیوکم LORD
 NEWCOME ہرا اشار انا متبر آ بندغ آک ء، و جنزل و لشی GEN
 VALLANCY ہرا توپ خانہ نا افسر ء، اودے عربی فارسی و عبرانی بولیک ہم بریرہ،
 ولد اسما تما کہ آرش و ہندی ہم چاہسکہ۔

اسٹ پین مسز ہمفرس LORDHAMPHERS کس، ہرانا اِرخ ہندوستان ائی کسک۔ اونا اسہ مارواسہ مسٹر اس اریر۔ اوکبھی وارگن کن اِرخ کرے، ڈبلن ناکبھی نیاڑی تھون اونا اُرائی اوڑدہی مس، اونا ورنانا مار بھاز ذہین ءاوکنے آن بھازخوک مس، اسہ دے ای اوفنا اُرائی تو لوک نُسٹہ کہ اسہ چوکری سے نادو آن چانا بھلو تال اس تما، دائی ہیچ مف پنجا رزان نسرہ، ہراکل چورہ مسر، دامار ہیچ ہمونگ ہرتو، و بریر کن تون ہیبت اٹ اختہ مس، دا واقعہ و آرش نا اخلاق نا ہرا حال ء بیان کننگا، و انت اس کہ ای لندن ائی خنٹ، غٹ کپتان ولیم سن نابیان آن چپ ء۔

کپتان ولیم سن نا ہیبت آک:

کپتان ولیم سن خلیج بنگال آن کیپ ٹاؤن اسکان ناسفرائی کنے ہروخت خلیفیکہ، کہ نا وڑو ڈول تے لندن اٹ دوست تھنہ، اسہ وار بے آزموندہ نی ناسوب آن ای اِرخ ء کندوری آتخسا وڑاٹ کاٹ کشکاٹہ تو اوکنے آمون کر سا پارے اگہ نی لندن ائی داوڑ کر لیس تو انگریز نیاڑیکہ کندوری ء تڑنگ انگ آن بھاز ڈکھیا مریرہ، و ولدانے تینا مجلس ائی بنگلہ۔ واگہ جاگہ اس بیدرنا پڑی اس، سوانا ٹکر اس کاٹ کننگ ناوخت آ جہاز نا کندوری آتما کہ یا اسہ رزان اسے نا چوک کتخ آتے پین رزان اسیٹی شاعاٹہ تو او بھاز خار نشان تسکہ و پاریکہ کہ ہراوڑنی اِرخ کنیسہ داوڑ لندن ائی کننگس تو کس اس ہم نے تون اِرخ کنپک، حالانکہ لندن و ڈبلن ائی ہراڑے کہ مہمانی مسکہ مہماندار کنا خیال ءتخاکہ، و خاص وڑاٹ کندوری تالان کریکہ کہ ای تینا وڑاٹ دواٹ کننگ کیو۔ و

ای ہوٹل آتیٹی خنٹ کہ اسہ بھلو رزان اس شراب آن پر کرسا تنجارہ، وغٹ واری واری ہنداڑان کنگرہ۔ واسہ ایلونا دوو باغان داخس پاریز کتوسہ۔ ولیم سن داہم پاریس کہ لندن اٹی کس اس ہم کس انا کمک ء کپک۔ کس ء گرج مرے تو نیم شلنگ اس ہم دوئی مفک۔ بلکن بیدس روپی ہلنگ آن کس کسر ہم رماغپک۔ ای راہشونی ناہیت ء تو مہالو کریٹ، داسہ سلیس کمک تو ہڑتوم آشارتا بندغ آک کنے راگ جاہ تیا دریرہ وڈہ آن بیدس کن رکن چارنچ شلنگ ناکٹ اس ہلکرہ، داکان بیدس گیشتری خوشامد کرسا کتاب، گھڑی، عینک وکاوچو پین ٹیکی ہم کنے تسرہ۔ بھاز آ بندغ آک تو ہزار ارا ہزار روپی ہم بھاز خوشامد اٹ پیش کریرہ۔ ہرافتے ای گرج مفتنگ ناسوب آن پدی تسہ۔ کپتان نا داہم پانگ نُس کہ داسہ تونی سوء کٹ کنگ کن کس اسے ناکمک نا چاری مریسہ، لندن اٹی بین آن کہیسہ۔ ولے داڑے خنٹ کہ ساٹیک داوڑا ناکمک نا خواہندار مریرہ۔ بلکن دادے ثواب نا کاریم اس سرپند مرسا کیرہ، وولدا منتواری ہم ہرفرہ۔ داہیت آتے دا خاطر نوشتہ کریٹ کہ ہندوستانی انگریز واصل انگریز آتا اخلاق و عادت نا فرق کل آپاش مرے۔

اسٹ اس کپتان ہارورڈ نُس کہ ہرا کبھی وار کنا ارا غا برساکنا گرج آتا بابت سوج کریکہ، مسٹر برسٹو نا خوارزادہ مسٹر ٹیف نایڑھ کپتان نا ارائی ء، اوکنے کرنل وامبل نا بابت حوال تسوس۔ ہنداوڑ مسٹر گریفٹ واون ارائی کنا بھاز خیال ء تنجار، داہڑتوم آک بھلو وخت اسکان ہندوستان اٹی رہنکارہ، و بھلوز راس مچ کریرہ، داسہ ڈبلن نا

کیب آ بھاز ڈ غار ہلکنو، وکشارگر جوڑ مسنو، جوان ازگار مننگ آن پد ہم ہندوستانی
کشارگر آتیا نبار زند تیر کیرہ، و مسٹر سوٹ ہرا ڈ بلن نا عدالت نا افسرا سے، اونا اُرائی بھاز
زیبا ء۔ اونا وڑ انا ز بیاء جوڑ، دنان، ای ہیج جاگہ اس خفتوٹ۔ آرش آگیشتری دنان نا
خل آن غا و کیرہ، و دنان تے کشرہ، تو مسٹر سوٹ ہرا تم مخا کہ تو اودے خنگ آن ہم
اندازہ مسکہ کہ اونا ہم اسہ دنان اس تموک ء۔ و ہندا اسہ دنان نا تمنگ آن اونا ایلوکل
دنان تا ز بیائی و داس۔ داکان بیدس مسٹر چارج تون تعلقدار یک جوڑ مسوسر، او
عدالت نا اسہ افسرا سے۔ اونا اُرائی فن موسیقی نا ماہرا سے، کبھی وار اونا اُر اغانٹ۔ او
کنا است اکن ساز و چنگ خلسا کنے تسیفے۔ اونا شنگ آہورک اسہ ساہت اٹ سد پردہ
غا پیری کیرہ، و بنوک آڑ اجادو آ نبار کیرہ۔ داکان بیدس اسہ نیڑی سے ناما مسٹر پال و
اونا ماما مسٹر ایلن ہر تو م آک کنے نیاری و اِرغ کن سلسلہ خلکر، و ہروڑ اٹ کن تون کمک
کریر۔ مسٹر پال محکمہ ڈاک انا افسرا سے و تینا لمہ غان جتا رہینگ، بھاز گچین و زیبہ دار ء
بندغ اسے، و مسز پال اسہ زیبا ء نیڑی سے، ہمو جہاز کہ ہراڑا کنے بحر آئر لینڈ انا سفر ء
کروئی نس، اوڈاک انا جہاز نسکہ، و مسٹر پال نا نگرانی ٹی چلیزنگا کہ۔ اونا سفارش نا
سوب آن کنے دا جہاز آ سفر کننگ اٹ بھاز آرام ملا۔

ایلو سنگت آ تیٹی مسٹر ایگرو کپتان ریلی و کپتان ویزنسر، اوتینیٹی گڈ یکوشا نژدہ ہودہ
سال نا زیبا ء مارا اس نس، ای اودے ”بہشتی جوان“ نا لقب تسٹ، داکان بیدس مسٹر
فٹس مارس FITZ MORSE و مسٹر ہارلی HORLI ہرڈے کن تون اوار مسرہ، و

کنے انگریزی ہیل تنگ ناکوشت کریرہ، اگہ اوقاسفت آتا سرجم ءنوشتہ کیوتو مرغن
مریک، ای داکل اناسفت اٹ اسہ مرغن ءقطعہ اس نوشتہ کرسالندن آن ڈبلن آراہی
کریسٹ، واوڑتون اوراونا انگریزی مٹ ءہم۔

دنکہ ای مہالو بیان کریٹ کہ پنج شنبہ نانن ڈبلن آن رادہ مسٹ۔ نیم شف آن پد
ڈاک انا جہاز سلیس۔ تو جزیرہ ہالی سرمسوس۔ جہاز آن درنگسا مسٹر جیکسن نامہمان
خانہ ٹی ہناٹ اڈہلکٹ، ہرادا شمارانا ہنکین آتیاں بھاز گچین تلنگک، جیکسن اسہ
بدذات ءبندغ اس نس، ہرانا سیرت ہم اونا صورت آنبار بھاز مکروہ نس، کنے پردیسی
اس تلکساریفنگ ناچاری سکہ۔ کنا آرام ناہج خیال ءکتو، ولے داکوشت کرسا ہنا کہ
بہانہ سیٹی کنے تینا اُرائی ارامسہ دے تورے، دانیام اٹ آر لینڈ انا ارامتبر ءبندغ واسہ
نیاڑی اس ہندا مہمان خانہ ٹی اڈہلنگ کن بسر۔ ہراتم اوفتے کنا حال ناسامتا تو اوفک
مسٹر جیکسن ءملا مت کریرو کنے تینا ہنکین آدریر، ارغ ہم کنے تینا کندوری آکفیر۔
کنے تینا گرج اناسوب آن جیکسن ناہندا سلوئی نس، ہندا خاطر آن اوفک کنا پشیم ون نا
ڈاک انا کرا، وکنا ارادے نارغ، شراب ناپیسہ ترساموکل کریر۔

داہیت بایدے یات تخنگے کہ ہالی ہیڈ اسہ جزیرہ اسے، انتنے کہ دانا ایلو کند آہم
خرین آدیرانا سمندرنا لڑاس ارے، ہرانا پتی کلکتہ نادریاب نا کچ ء، ہالی ہیڈ ”ویلز“ نا
پن آٹے، ”ویلز“ جزیرہ انگلینڈ انا مسٹمیکو بشخ ء، اسٹ ءاسکاٹ لینڈ وایلو ءانگلینڈ
پانتلگ۔ وکل اسجا مرسا برطانیہ اعظمیٰ Great Britain پانتلگ، ولی عہد لندن

ویلز ناپن آٹے۔ ہندا خاطر آن دادے پرنس آف ویلز نا خطاب ملانے۔ شارہالی ہیڈ بھاز چنک وگندہء جاگہ اسے، داڈ بلن ناکسرے، ہندا خاطر آن پنی مسنے۔

24۔ شعبان آشبے نادے داکان میل کوچ ناکمک اٹ لندن آرادہ مسٹ، پیست وینچ میل ناسفر کنگ آن پد کشتی ناکمک اٹ ہمودریاب آن جپان، ہراہالی ہیڈ وویلز نا نیام اٹیء، وشار بنگا رفری ٹی اڈہلکٹ۔ داہالی ہیڈ آن بھلن واوڑ ان جوان ءشار اسے، داڑے نیاری کرین ومونی رادہ مسن۔ کسرائی شار ”کنوی“ ٹی دے انا ارغ ءکنگ، دا بھاز جوان ءشار اسے، اراک خل اٹ سوگو جوڑ ء، شار انا مسہ کنڈ آن بڑ ءمش ء۔ و لندن ناکنڈ آن اسہ بھلودریاب اسے، ہراگنگا غانبار پتن ء۔ دادریاب ہراڑے سمندر اٹی تمک، ہمو ہندا شار آن ساف خفتنگ، شار خل اٹ متکن آوڑ اٹ جوڑ ء، اسہ قلعہ اس ہم ارے، ہرا اللہ آبادنا قلعہ غانبار ء، دے انا ارغ ءکنگ آن پدمونی رادہ مسن۔ نیمزن ناوخت نس ہرا تم شار چسٹر ءسر مسن، دا بنگا رفری آن 63 میل مر ء، نن نایلو بشخ ء اسہ ہوٹل اسیٹی تیر کرین۔ دا مچ آ کسر ہرادے پند خلکوسن، مشی ء، و بڑ ء، کبھی وارگا ڈی آن ڈرنگسا پنداٹ ہنوئی تما، ہندا اوڑ ویلز اٹی ہر کنڈ آمش ء، ولے غٹ آکشار متنگ کیک۔ چسٹر ناسنگت آتے ڈبلن نا اخبار تیان کنا سفر نا حوال مسوس، ہندا خاطر آن مسہ چاردے آن ہر سہب انا مہمان خانہ ٹی کنے ہنگ کن بسرہ۔ ہرا تم ای سر مسٹ تو زرس پد سہب اتون مہالو مسٹر فلیمنگ ارامسہ پین بندغ تون اوار کن تون اوڑ دہی کن بسر، شار انا سیل ء کرفنگ کن تین تون دریر، دا جاگہ ناسیل آن بھاز چس بس۔

چہتر شارا نا حوال:

چہتر بھاز متکن ء شارا سے، پانتگک کہ دالندن آن ارامسہ سد سال مست آباد
 مسوس، کبھی شارتا مون اٹ دانا انفرادیت پک ء، دافرنگستان نایلو شارتا نباراف،
 اونا سڑک آک بھاز کشادہ وساف ء، وسواری تیکن خاص ء، دافتیا کس اس پنداٹ
 ہنگ کپک، انتے کہ ہر سڑک نا ہڑتوم آکند آتیاں چچہ جوڑ کروک ء، ہرامون آن
 ملوک ء، وافتا پتی سڑک ناکچ ء، وافتا پاٹ انا تمبہ خلوک ء، داچہ غاتیٹی قصاب،
 ماہی گیر، سبزی بہا کروک وچنکا کاریگر آک تو لوک ء، وافتا بامب آک ڈغار آن مسہ
 چارگزر بڑا ء، وافتا ہم ہندن ء چچہ جوڑ ء، وافتا پداٹ کلف کروک ء، کوٹھی ء، وافتیٹی بھلا
 درجہ نا کاریگر آک تولرہ، ہرافتے چندی وڑانا کاریک بریرہ، نکان گڑا تے ہندا کوٹھی
 تیٹی بند کیرہ، ودے آن اسہ ملوک ء کرسی وڑ ء ڈک اسے آسڑک نا کند آن داگڑا تے
 تخرہ، داڈک وکوٹھی تانیا م اٹ ارٹمیکو بامب انا شیف آن پنچ شش گز پتن اسہ کسر اس
 پنداٹ ہنوک آتیکن جوڑ کنزگانے، تانکہ ہنوک آک گاڈی وہلی تالتاڑاٹ بفس،
 ہرا تم اسہ سڑک اسے آن ایلو سڑک آہنوئی مریک، تو پاڈو آتا کمک زی آکارہ، وایلو کند
 آن سڑک آشیف دڑنگرہ، داڑے انگلینڈ و آئر لینڈ آن چپ اراتا درگہ غاک بھاز بڑز
 وشاندار ء، ہر اراپوسکن ء ڈول واسہ خاص ء وڑا سیٹی جوڑ کروک ء، ہر ارا ناپداٹ اسہ
 چار دیوالی اس ارے، ہراٹی گودامی گڑا تے تخرہ، پوسکن جوڑ مروک ارا تیٹی پاٹ انا
 جاگہ غاغل انا تمبہ خلوک ء، ہرا متکن آزمانہ نامبہ غاتیاں نازرک وزیبا ء اراتا کنج

آئیٹی ہراڑے پتنگ ناگمان مریک، خشت انا جاگہ غاغل خلنگک، دارواج خل تا
گیشتری ناسوب آن ہر توم آجزیرہ غاتیٹی ارے، داہد اسکان کہ کشاری ڈغار تا دنگ
آتے ہم خل اٹ بند کنگک۔

گونڈ دا کہ چسٹر شارانا سیل آن پدمسٹر فلیمنگ نار انا غا ہناٹ، ہراڑے شارانا
سرکڑدہ غاک کن تون اوڑدہی کن مچ نسر، ودے انا ارغ نا انتظام کننگا سس، ارغ
کننگ آن پدشیتر و باگل نا مجلس اڈ ہلک۔ مسٹر فلیمنگ نامسٹر باجا و اونا ایلم دف بھاز
جوان خلک۔ مسٹر اسپنس نامسن تاگٹ کل آن جوان نس۔ مجلس چٹا تو ہر بندغ ایلو
دے دا مجلس اٹی بشخ ہلنگ ومنہ دے اڈ ہلنگ کن پارے، ولے لندن خوک نس و کنا
اوڑے سرمنگ نا است خواہی بھاز زیات نس۔ ہندا خاطر آن بشخنداری کریٹ ونیم ن
انا خوک آ اوکان موکل کر سا لندن آرادہ مسٹ، مسٹر فلیمنگ تینٹ کن تون برساکا ڈی نا
کراء پک کرے و کوچوان آن قول ہلک کہ نن نا وخت آکنے مرس ہملٹن Merris
Hemalton اٹی آرام کنگ کن ڈرفے، پیست و چارتاریخ آدوشنبے نادے خلق
اسنفر ڈ (STAFFORD) اٹی نیاری کریٹ، ہراچسٹر آن 49 میلے، واسہ پین
شارا سیٹی دے انا ارغ کنگک، اونا پین است آکنابفک۔ ونیم ن آن پدمرس ہملٹن
عسر مسٹ و داسعدت مندورنا تا مہربانی آن جوان آرام اٹ خاچاٹ۔

لندن عسر متنگ نا حوال:

ایلو دے 25 شعبان 1214ھ مطابق 21 جنوری 1800ء سے شنبے نادے

کلکتہ غان رادہ منگ نا پنچ دے کم سال اس پدشار لندن اٹی پترینگٹ و مارگریٹ
اسٹریٹ اٹی کپتان رچرڈسن نا اراغا ہنٹ، کنار ہینگ نا جاگہ اونا ارا نا ارمیکو ڈاکہ غا
نس، وگن کن اوٹی خواری نس، ہندا خاطر آن اسہ ہفتہ سے آن پد ہندا کلی ٹی پین
اُراس کراغا ہلکٹ، و لے اُرا نا گودی نالیلاچ، لٹ و پل نا ارادہ غاتے ختگ آن پد
ویر اسٹریٹ VERE STREET آ ایزٹن ہوٹل ABESTONS
HOTEL اٹی بسٹ، دا ہوٹل نا ارغ بھاز جوان نسکہ، و خدمت گار آک ہم جوان
نسر، و لے خوچ بھاز زیات نس، ہندا خاطر آن ہوٹل نا خوک آ اُراس کراغا دوئی
کریٹ، دا اُرا نا خواجہ جمالی اس نسکہ، اُرا نا شش کوٹھی حمام نا وڑاٹ کاریم اٹ اتنگارہ،
مسہ نیاڑی گرمی و مسہ زینہ ئی حمام نسر، دانٹی سنگ مرمر نا تلاہ و پنچ بینگ و بدل کنگ نا
جاگہ جوڑ نس، جمالی و اونا اُرائی کنا جوان خدمت ع کریرہ، بے شولنگ ہم آرام اٹ
مسکہ ہفت تو دا اُرائی بھاز آسراتی ٹی تدیر۔ اوکان پد اُرا خواجہ نا پیش بنگ اٹ زرس
فرق بس تو ارا تو بروک اسٹریٹ (BROOK STREET) نا اسہ اُراسیٹی اڈ
ہلکٹ، و اسہ تو اس بار کلے اسٹریٹ (BERKLOY STREET) اٹی
تدے۔ دا ہڑتوم آ ارا تا گودی اسہ آرش نیاڑی اس نس، ہرا نا کسب دلالی نس، و زیبا غا
بالاد آ تا سیل ع جوانی اٹ کریٹ، و لے دانیاری نا بد خصلتی نا سوب آن چرت اٹ
نسٹ، ہندا خاطر آن راتھ بن پیلیس RATH BINE PLACE اٹی اسہ
اُراس کراغا ہلکٹ، دا گلی گیشتری یلہ ئی آ نیاڑی تا ہندع، و دانا ایب کیب اٹی پست خلق

ہنداوڑانا آبادء، ہندا سوب آن بھاز آسنگت آک دا اُرائی رہینگ آن توریر، و پاریر کہ لندن ناعز تدار آ بندغ آک ولدانے تون اوڑ دہی کن دا خلق ائی بفسہ، وغٹ نے تون اوڑ دہی ۽ الرہ۔

دا اُرائی گن کن آسراتی بھاز نس، ہندا خاطر آن دا بندغ آتا ہیئت ۽ خف تو توٹ، و دا بندغ آتا گمان ہم غلط مس، وای 14 تو آرام اٹ ہندا اُرائی تیر کریٹ، انتے کہ کنا عزت و بزرگی لندن ناشرفدار آتا است آخل انا چشخ آنا بار مسوس، دا بندغ آتا است ائی دا خلق ائی اڈ ہلنگ آن پد ہم کنا بابت ہیچ وڑ اسے نا گمراہی و بے وڑی نا خیال بتو، دا بندغ آک کنا آسراتی نا خیال ۽ کرسا داڑے اڈ ہلنگ ۽ کنا پیوسی سر پند مسر، انتے کہ چڑہ غاتا اُرائی نیٹھی نیٹھی تا بنگ ناداڑے رواج اف، ہندا خاطر آن نیٹھی یک درگہ غا بسره سلام کریرہ و ہنارہ۔ اخیر ہر اتم اُرا نا مالک نامہمانداری ٹی کمتی و نزوری بنا کرے تو ای دا اُرا غان امپسا مسہ تو وارڈ اسٹریٹ (Ward street) وارا تو بروک اسٹریٹ Brook street ائی رہینگٹ، دا گڈیکو اُرا نا مالک اسہ جرمن اس نس، ہرا بھاز شریف و اخلاق والا بندغ اس نس، داڑے بھاز آسرات نسٹ۔ دا ہد اسکان کہ فرانس نا کسراٹ ہندوستان آپدی بنگ نارادہ کرسا لندن آن موکل مسٹ، لندن ائی ارا سال ہیچ تو و پانزدہ دے رہینگٹ۔

لندن نا سرجم حوال:

لندن ۽ سرمنگ آن پد ہر اتم کسر نامدرینگ چٹا و مچٹ اس آسرات مسٹ توکل

آن مست ای مسٹر ڈنڈاس Mr DINIDOS وزیر ہندء چٹھی اس نوشتہ کریٹ، و اوڑتوں اوڑدہی کن خواست کریٹ۔ اودمدستی اوڑدہی کن وخت اس تس و بٹنگا۔ و بھاز عزت و خوش اخلاقی اٹ اوڑدہی کرے۔ اوکان پداو خلق و مبلڈن اٹی ہر لندن آن دہ میل مرء، کنے بٹنگا و تینا باغ اٹی کن کن ارغ کرے۔ وزیر نا ارائی ہر ابھاز زیبا، و لندن نا نیڑی تیان کل آن مونی ء، کنا بھاز خدمت ء کرے، ہر توم آک تواضع و تکریم و خاطر داری ٹی ہیچ کمٹی کتوس۔

بادشاہ و ملکہ انگلینڈ تون اوڑدہی:

ارادے آن پدوزیر ہند بادشاہ و ملکہ انگلینڈ تون کنا بابت ہیئت کرسا اوڑدہی کن موکل ہلک، ای محل شاہی ٹی حاضر مسٹ، بادشاہ و کوہن شارلٹ تینا غریب نوازی نا سوب آن ہرے اسکان کن تون ہیئت و گپ کریر، ودا اوڑدہی آخوشی نا درشانی کریر۔ داڑتوں اوارد اہیئت انا ہم موکل تسر کہ ہر اتم خواو او فتون اوڑدہی کن حاضر منگ کیوہ۔ اوکان پدشاہزادہ و حکومت نا باسک آتون اوڑدہیک مسر، و ہر دودائی کنے بٹنگ انگ نا بناء مس، انگریز و آک تینا خاص انکا عادت نارداٹ مسافر نوازی و پین کٹنگ نا خیال اٹ کبھی کبھی وار کن کن ارغ کرسا کنے سیر پڈ کریر۔ ہر دے ای اسہ نہ اسہ جاگہ اس مسٹ، و اوڑے ارغ، شراب و شعر و باگل نا محفل آتیاں چس ہر فیٹہ۔

کنا انگریز آتاطب ء چاہنگ:

دا عجیب ء ہیئت اسے کہ لندن اٹی ہر مجلس اٹی بندغ آک کنا محول و شغل آتیاں

چس ہر فیہرہ، داملک انادیر و بے جوان و بے فکری آن بیدس داڑے زیبا و مہوش آتا
 است ء چکوک آاداک و ہوش ء پلوک آبا گل است ائی ہندن ء جوش و جوزہ اس ودی
 کریکہ کہ اہل عجم نا خیال شاعرانہ نازرکی ء دافک انگریزی بولی ٹی پوسکن ء وڈ اسیٹی
 پیش کریہ۔ ہر ادے دافک بھاز شوٹک اٹ بنگرہ و بے کچ چس ہر فیہرہ۔ و کنا بیان
 کروک مضمون تے اسہ ایلو ء و ایلو مسٹمیکو ء پاریکہ و داوڑ ہر کنڈ آادافک اوار مسرہ۔ و ایلو
 مجلس آتیٹی ہم کنے اسہ اہم ء باسک اس سر پند مسرہ۔ ہراڑتون کنا سلام دعا لو کہ تو او
 پین کس اسے نامک اٹ اول کن تون ملنگ کن بسکہ و تینا منہ مجلس اسیٹی بٹنگا کہ۔

شار لندن نا ارباغ تیٹی کہی مجلس آاک مسوسر، ہندا خاطر آن راگ جاہ تا سیل و
 مرانا خلق آتا سیل انا چر جوئی بنا کرے، دارداٹ کنے پنی آہندا آتا سیل انا وارر سینگا، ہرا
 لندن آن سی چل میل مر تسر، بلکن بھاز آاک ہشتاد میل ہم مر تسر۔ شارائی ہیج ء راگ
 جاہ اس دن آلو ہراڑے کنے دنکو یس۔ ازگار و وزیر آتا ارائی تا کنڈ آن اوپرا
 OPERA وراگ جاہ تا ٹکٹ کن تون داخس گیشتر بسکہ کہ ای بھاز آتے ورناتیی
 بشخاطہ، ولدا ہم منٹ اس بیکار تموک مسرہ۔ ہندا سوب کس کہ کرانا اراغان بیدس کنے
 پین ہیج ء خروج اس کروئی تمکو کہ، بھاز آسنگت آاک ارا ناسلہ ہم خلکر، ولے کرانا ارا
 کون ء آجوئی اوڑے رسینگ کتو کہ، ہندا خاطر آن امناکتوٹ و شارانا غٹ زیبا غا
 مسنک کنے دوست تسر، ہراسٹ کن تون سنگتی خوک اٹ پیش بسکہ و کنے تینا زیبائی نا
 قدردان خیال کریکہ۔ گیشتری ہندن مسکہ کہ کہی انگریز آاک تینا پوریائی اختہ مننگ نا

سبب تینا مزاج نابے پروائی آن مسٹر تا کنڈ آ خیال کتوسہ، ولے ہر اتم ای دامن تا
سفت ۽ کریٹ تودن پابنوک آہبکہ مس، ودمستی ہمو مسٹر تون برام کرے۔

داشارٹی سرمنگ آن پدکنا پکا ارادہ کس کہ سال ارٹ اس لندن اٹی مرسابیکار
سلپر، ونئے راگ جاہ تاہنگ اٹ وخت تیر کیو، بلکن انگریزی بولی نادوئی کنگ اٹ
زیات وخت تیر کیو وایلو علم آتے دوئی کیو و انگریز آک ہر اتمے شوک ارے، او فتمے
فارسی بولی ناسخ ایتو۔ داخیال انا بابت ای او جاگہ نارباب حل و عقد آتے معلومدار
کریٹ، کہ ہندن ۽ اسکول اس مرے کہ ہراڑے ارامسہ انگریز ورناتے ہرافک
انگریزی چار داخل کنگے وای او فتمے فارسی بولی ناما ہر جوڑ کیو۔ وای جہاز اٹی علم نحو ناہرا
رسالہ واسہ لغت اسے نا کتاب اس ہر لغت نویسی ۽ مومن آتخسا نوشتہ کریٹ، او نا
انگریزی ٹی بدل ۽ کیوہ۔ کنا پنگ آن پددا ارامسہ طالب علم آن پین بھاز آتے ہم
فاندہ مریک، دنکہ اسہ ڈیواغان سد ڈیوار وشنا مریرہ۔ و فارسی بولی نا تعلیم نابندا ودا ملک
اٹی سوگو مریک، و کنا یا تکیری ہم برجاسلک۔ داسلاہ ہرلس و خاص ۽ وڑا، ولے داڑا
عمل مننگ کتو، لندن ناباتیک فارسی ہیل کنگ نابھاز شوکی سر، و تینا مارتے جعلی استاد
آتون تولفسا یک ونیم گھنٹہ نامعاوضہ اسہ کچ خوشی اٹ ایتہ، حکومت کنا سلاہ غا عمل دا
خاطر آن کتو، کہ ایسٹ انڈیا کمپنی نا ڈائریکٹر واپاری طب اناس کس، و خرچ اٹی بھاز
موزی اس کسکہ، اس نا فاندہ و نسخان نا اودے بچ خیال الوکہ، و شاہی ملازم آک تینا
گیشتری اختہ ئی و جنگ فرانس نا سوب آن دا کاریم آ خیال داری کتو کہ، اخیر اٹی ہر اتم

اودے فراغت ملا تو لندن و آکسفورڈ نامدرسہ غائیٹی فارسی نا تعلیم گن کئے پن کرے و شش ہزار روپئی سال انا پند اوڑی پک کرے، ولے وخت گدرینگاسس، وای پدی ڈیہہ آبنگ کن تیارسٹ۔ کنا علم دوئی کنگ (انگریزی) ٹی ارا گڑا اڈاندسر، اسٹ دا جاگہ نا استاد آتا نا پئی ہرانا سوب آن ای مسہ وار مسہ ہندن ء استاد آتیا ہناٹ، ہرا فارسی و ہندستانی بولی چانسره، اسہ تو اس کوشست کریر ولے دانا چا ہندار استاد آک انگریزی لوزانا فارسی یا ہندی معنہ غاتے پانگ کتوسہ، ہرانا سوب آن کنا کاریم متو، ایلودا کہ کنا اسلامی ملک آتا عالم والس نا جہالت و بے پرواہی تا ہم سانس، ہندا خاطر آن داکاریم اٹ خواری کنگ بے فائدہ لگا کہ، انٹے کہ داوڑنا بندغ آتے کنا خواری ناچ ء فائدہ اس منگ کتو کہ، ہندا خاطر آن ای دا جھیرہ ء السایرہ سیل و چکراٹ وخت تیر کریٹ، و کنا دیک عنید و نک شب برات آنبار عینش و آرام اٹ تیر مسر، ایلو واقعہ غاک داکان پد بیان کنگرہ۔

انگریز سنگت آتا حوال:

دائینیٹی اولیکو پن مسٹر چارلس کا کرمل نا بریک، ہرا غم خوار ایلیم تیا نبار ہر وخت کنا است خواہی تا خیال ء تخاکہ، و لندن نا خوچ آتیکن پیسہ ہم پیش کریس، و واروار پاریکہ کہ ای ہر فوتا، ای لندن نا گیشتری راگ جاہ و ہندا تا سیل ء ہندا نا کمک اٹ کریٹ، ہندا کنے انگلینڈ نا خاص انگا ہندا آتے نشان تس، دائینیٹی اسٹ اس سیڈلرس و یلز SADLERS VELIS نس، ہراڑے اسہ پنی ء راگ گراس رہینگ،

ارٹھی سرکس ہراناہلی تا ہنرمندی وہلی سواری ناقاعدہ غاتا ذکرء ای مثنوی ٹی کریمنٹ،
داکان بیدس فیٹس میگوریا PHANTES MAGORIA وواک ہال و
ایلو فک، ہرافتاہیت مونی بریک۔

مسٹر کا کریل ناسالانہ جشن:

لندن اٹی داسکان اسہ ہفتہ اس ہم گدرینگتو یس کہ مسٹر کا کریل نا اُر اٹی ارغ
اسیٹی ساڑی مسٹ، ہراڑے وڑ وڑ انا نعمت و پری چہرہ زیبا تا ڈن پاہتم نسکہ، دا
مسٹر کا کریل، کرنل کا کریل نا ایلم ء، ہرا حکومت ہند اٹی لارڈ کانواس تون اوار کاریم
کریکہ۔ تیٹ مسٹر کا کریل ہم کہی وخت ہندوستان اٹی واپار کرے، وکنے آن سال
اس پد لندن آپدی بس، وولدا سفر ء الاواست جم کر سال لندن اٹی ہندی مس۔ اونا اُر ا
ازگار آگرا تیان ہمپوک نس، و بھاز فارغ البالی و عیش اٹ زندگی کریکہ، ہرا انگریز
آتے ہندوستان اٹی ہم دوئی اف، و مدام لندن نا ازگار و وزیر تا دعوت آ تیٹی ساڑی
مسکہ، اوبادشاہ ناودی دے نانن ہر سال اسہ جشن اس اڈ تر فک، داڑادہ ہزار روپئی آن
زیات خوج بریک، گڈیکو جشن ہرا کنا اوکان موکل آن ارادے مست اڈ ہلکوسس، ای
اوٹی ساڑی نسٹ۔ ناچ ودر مہشت نا مجلس نا ایسری آ کندوری سپر SUPPER یعنی
نیمن نا ارغ آہفت سد شرفدار نیاڑی زینہ ساڑی نس۔ کندوری آ حلوہ، شراب، آ نس
کریم و میوہ نسکہ۔ مُد مہنگ آن پد بھاز آ میوہ غاک تخوک نس، ہرا حکمت عملی اٹ
ہاٹ ہاؤس HOT HOUSE یعنی باس آ اُر اٹیٹی ودی کنگرہ، و بھاز نرخ اٹ بہا

ککنگرہ، ولے کا کریل نامزورک باسن ءبیدری، کلکز وکواب ہراسٹ نامون آتخسا ہنارہ، مسٹر کا کریل ءچنا آلوکہ، ولے اونا اسہ ایلیم اس ارے، ہرانا یا نژدہ اولیاد بھاز زیبا و خوش اخلاق ء، خاص وڑاٹ این کا کریل ہرا بالاد اٹ گچین و بھاز زیبا ء، ولندن نازیبیا انگا تیبٹی حساب مریک، ای اونا جوڑ ودنان، خن تامونی، وول ول آزلف آتاسفت اٹ اسہ غزل اس نوشتہ کریسٹ، ہندا وڑ مسٹر کا کریل ناسہ ایڑھ اس ارے، ہرا مسٹر ملایانا اُرانی ء، و اونا ہم کبھی اولیاد آکو، ہرافنازیبائی و سیرت و دروشم نابیان قلم ناوس آن پیشن ء، چنکا مسٹر تے سراڈ وورڈ گرٹن نازکا حٹی ء، داوخت آجزیرہ لنکاٹی ہندی ء، ای اونا زیبائی ناسفت اٹ ہم اسہ غزل اس نوشتہ کریٹ۔

آکسفورڈ ناسفرناحوال:

مسٹر کا کریل نایلو عنایت آتین بیدس اسٹ اس دادے کہ تیرمہ نامدانا سفراتی کنے تین تون درے، لندن ناشرفدار آک تیرمہ ناچار توانا آرام وسیل اکن لندن آن پیشن کارہ، نن اسہ بایلہ ءہلی گاڈوسے آسوار مسن، ہمو ہندا آتے خنان، ہرافتے خنپنگ آن مدام است مونجاس، داسفر ءای جمادی الاول 1210ھ مطابق ستمبر 1800ء آن بنا کریت، و دادے انگلینڈ انا بادشاہ تاتاریخی شارونڈسر WINDSIR اٹی اڈ کریت، ونڈسر ناہڑتوم آپارک، اُرا، شاہی گرجاگر ہرا قلعہ ٹی س، کل ء جوان خناٹ۔ دا قلعہ ٹی کبھی دیوان خانہ سسر، ہراسٹ مسکوہی بادشاہ سے ناپن آس، ہرا اُرانی ہمو بادشاہ ناتاج وخت، سلہہ و اونا کاریگی گڑاک بھاز زیبائی اٹ تخوک ء، دافتیان اسہ

ایوان اس بادشاہ ہنری ہشتم ناء، ہرائی پیست زبیا نیٹری تافوٹو خنٹ، ہرادا بادشاہ نا است پسند نسر، واوچ زندا فتنے تین تون تڈ کر یکہ۔ ایلو دے وزیر اعظم ایڈنٹن ناباغ اٹی سوارہ (دے انارغ) ءکنگت، داباغ میوہ غاتیان پرنسکہ، داباغ انا انجیرتے بھاز چس ارے۔ داٹی ہندوستان، امریکہ، چین و ایلو ملک آتا میوہ داردرخت آتانیال آتے بھلا گملہ غاتیٹی خنٹ، ہرافک داسکان بھرم کتویر، سیل اٹی دافتنے شیشہ نا کوٹھی تیٹی تخنگک، امب انا منہ میوہ دارءدرخت نسرہ۔

پنج شنبے نادے خلق ”ارنگ“ اٹی مسٹر گلڈنگ Mr GOLDING ناباغ اٹی دے انارغ ءکنگت آن پدا آرام کریٹ، او ہندوستان اٹی اسہ بڑز کو کھولی افسر اسے، او ناباغ ہم میوہ غان پرنسکہ، او نامسن تاشیر و باگل اٹ دے جوان تدے، جمعہ نادے پشیم نا وخت آ آ کسفوڈ ءسر مسٹ، ”اسٹار“ STAR پنی ءمہمانجاہ سیٹی ہندی مسٹ، آ کسفوڈ اسہ پنی ءشار و دارالعلم UNIVERSITY اسے۔ دانا غٹ ماڑیک خیسن آخل اٹ جوڑ ء، وگیشتری مندر آتیا بنا ء، سڑک آک بھلن، اوفتار ہی آ درخت شین اٹ چرتفوک ء۔ دکانک بھاز شاندار ء، ہر کنڈ آن خلکت داڑے علم دوئی کنگت کن بریک، داشار اٹی پیست وسے (23) بھلو کالج ء، ہراسٹ اٹ اسہ کتابجاہ اس ہم ارے، واسہ بھلو کتب خانہ اس ہم، ہرائی لکھ آ کتاب آک ہر علم و بولی ناساڑی اریر، دافتیٹی دہ ہزار کتاب عربی، فارسی و اسلامی علم انا اریر، ہرا آجت اٹی فائدہ ہر فنگ نا خیال اٹ تخوک ء، دا پیست وسے (23) مدرسہ غاتیان ہراسٹ ء کالج و غٹ ء سیجا

کرسایونیورسٹی پائنگک۔

داکان بیدس رسد گاہ اس ارے، ہرادے آبرویٹری
OBSERVATORY پارہ، دادے خنگ آن انگریز آتا دا چاہنگ ناکساس
مریک، ہراو فنتے فلسفہ وحکمت آن دوئی منے، سد آوڑ تارسدنا آلہ غاک، عجیب و
غریب وڑانا دور بین آک نسر، بندغ پاڈو آتیا لگسا دافتا کمک اٹ استاروسیارہ غاتے
خنگ کریک، دامارئی علم تشریح الاعضاء غاتا تعلیم واونا گڑا تیکن جتا، ہرادے اناٹمی
ANATMY پارہ،

دانا بھلا معلم (پروفیسر) سرفرگرگ پیک پنی ء بندغ اسے، اونا اسہ شاگرد اس مسٹر
دان ٹامس کنے دانشخ انا جوان سیل ء کرنے، دا جاگہ نا عجیب انگا گڑا تیٹی کنا است
خواہی ہندا خس مس کہ اگہ کنے دا علم انا زرس ہم وس مسکہ توای اوکان اسئل پدی بتوٹ،
دامارئی ٹی اسہ بھلو کوٹھی اس پیرہ کمباری نا تشریح کن پن کروک ء، دانا تھٹی بندغ، ہلی،
بولو، مچھی وغٹ پنی آسا ہدارو چک آتا ڈھانچہ غاک شین اٹ تخوک ء، اسہ پین کوٹھی اس
نرینہ نیاڑی وچنا تارغ وپٹھہ غاتیکن جتا، بھاز آرغ تے پوشکن آموم و بھاز آتے
خین آرنگ آن پد کرینو، داڑے ای بھاز بھلو پٹھہ خنٹ، ہرانا اسہ کاٹم بندغ ناکاٹم
اٹ نس، وایلوخ انا ہڈ آپیروک نس، دانا اسہ لڑراستیکو دوانا ہورتسکان وایول چیکو دوانا
ہورتسکان نسکہ۔ اسہ لڑراستیکو نت انا ہورتسکان وایلوڑ چیکو نت انا ہورتسکان تالان
نس، و بھاز چنکو چنکو لڑ بدناٹی جاگہ جاگہ تالان نسرہ، دا پٹھہ غاک چل ٹانگی آن

دروشم اٹ بھازخوک نسرہ، ہنداوڑ اسہ پین کوٹھی سیٹی بندغ ناہزوہ غاک جتا جتا تخوک نسرہ، واوفتے موم آن پُر کننگا سس، ہراگڑا مچ آجون اناہنگ آن خنگ اٹ بک، اودا فتنے ہنگ آن خنگ مسکہ، اسہ کوٹھی سیٹی بندغ ہزوہ غاتا بورک تیزاب آن پُر دنگ آتیٹی تخوک ء، تا نکہ علم تشریح نا تعلیم اٹی طالب علم آتے پہہ کننگ واستاد آتے پہہ کننگ اٹ آسانی مرے، ای دا کوٹھی اٹی اراجاڑ ء چنا خناٹ، ہر توم آتا کاٹمک بڑزانا کند آن واسٹ نانک ایلونا ننت تیٹی پیڑوک نسرہ، دادروشم ناسوب آن ودی منگ ناوخت آ زابلول تپاخت کریس، آپریشن نامک اٹ چناتے کشنگا تو اوفک ہم کسکوسر، ہندا خاطر آن ”رحم“ ء چناتون اوارکشسا تیزاب آن پُر دنگ اٹی تخاسر

داماڑی نازیرخون اٹی منہ لاش خناٹ، ہرافتے کاریگر آک رکھوک تخنگ کن جوڑ کریرہ، اوفتون اسہ لگوک ء موم بتی اس نسکہ، دانا موم ء مڑدہ غاتا سووہڈ آتیاں دوئی کننگا سس، اوکان پدا اسہ پین کوٹھی سیٹی کنے دریر، ہراڑے نا جوڑ آتا ہمو ہزوہ غاک تخوک نسرہ، ہرا فک اوفتا کہنگ ناسوب جوڑ مسوسر، داہزوہ غاتیا ہمونا جوڑی نازہم و نشان خنگا کہ، دافیتی پڑنا نا جوڑی نا گواچی مرسا کہوک آتا کاٹم، ونت دو تا ہڈ آتے تخنگا سس، ہرافتیٹی سد آتا کچ اٹ ٹنگ نسر، و بھاز آبخ آک اسل سراسر۔ اسہ بندغ اسے ناپک ء خناٹ، ہراغل کریس، و ہمونا سوب آن اوکسکوسس، اسہ خل اس خناٹ ہرا بدخ نا بیدہ نا کچ نسکہ۔ ودا اسہ پانزدہ سال نامارا سے نا چرودانی آن آپریشن نامک اٹ کشنگا سس، واونا جوڑ مارزندہ سلیس۔ ہنداوڑ گور مبارکی نانا جوڑی

ناگواچی مروک کہوک آتاپف وجغر بھاز گیشتر تنخوک نسکہ۔ ای ہموجا گہ ناڈاکٹر آتیان
جون ناہز وہ غاتا بابت و اوفا کاریم نابابت ہرا معلومداری تے دوئی کریٹ، او فنتے
گونڈ وڑاٹ بیان کیوہ، اوفا پانگ ء کہ جغر زارک ودی کیک، و ہموزارک نیم پست
اٹی تمک، ہرا او ناشیف آلچوک ء، پف آتا کاریم دم ہلنگ و تازہ غاتہو ء چلنگ ء، و
است دتر ء ودی کنگ کن ء، و پک آک فضلہ غاتیان رکھا کن وسیدھا غاروتینک آک
فضلہ ء کشنگ کن، زارک نیم پست آن معدہ ٹی ہنسا غذا ء خرین واج کیک، و ہموخرین
واج دوانزہ روتینک اٹ و نڈ مریک، اسہ فضلہ اس خول آتیی سلک، واسٹ ساف
مروک اسہ ہزواسیٹی پترینگ، ہرا پڑدہ غانبار روتینک ناشیف آلڑونج ء، دا پڑدہ و
دوانزہ روتینک آتانیام اٹ ارارغ ء، غذا دا پڑدہ ٹی دتر جوڑ مر سادارغ تیٹی بریک،
ولد ادا دتر ہموورغ تا مکک اٹ ہرا مخ اناہد اتون اور ء، است انانیم بشخ اسکان کاہک، دا
وخت آاونارنگ پوشکن و زرس مونی آخلیک، و بھاز لڑد مریک، اوکان پداو پف اٹی
ہنسا دادے سرفنگ و تہوانا سوب مریک، و پف اناسرنگ دتر ناساف کنگ ناسوب
مریک، و خراب انگا تہودم ساہ ہلنگ نامکک اٹ پیشن کاہک، داکان دتر رغ تا مکک
اٹ مچ آجون اٹ غذا سرکیک، و ولدا ہندا وڑا نا ایلورغ تا مکک اٹ است اناکند آ
پدی کاہک، داسہ ہرا دتر بچک اوخین و ساف و نلا مریک۔

گونڈ دا کہ شنبے و یک شنبے نادے ہندا سیلی جاہ و مسٹر فلپاٹ نامہمانی ٹی تدے، دادا
شارانا پنی آطالب علم آتیان ء، و بھاز آزاد منش و نیک خون ء بندغ اسے، دادیک چھٹی

تاسر، استاد و طالب علم آک باغ تاسیل اکن ہناسر، ای دوشنبے نادے داکان رادہ
مرسا خلق وڈاسٹاک اٹی مسٹرملونی نارا غاڈاٹ، ہرادا خلق اناسر کڑدہ غاتیان ء،
داڑے بلینیم پارک BALNEAM PARK ناسیل اکن ہناٹ۔

بلینیم پارک:

بے شک و بے ودکی سفت آن پانگ کیوہ کہ ڈغار آدپارک آنبارء پین ہنداف،
لندن ووترہ نازیبائی دادے ختگ آن پداودیم مس۔ داپارک انادنگ چانڑدہ میل ء،
ودانا ماڑی ناتالانی اسہ میل اسے، داٹی کبھی واہک اریر، خاص وڑاٹ اسہ چتکو دریاب
اس ہراڑا بھاز شاندار ء پول اس جوڑ کروک ء، دانارہی آہفتا دگزر بڑ زخل اسے نامینار
اس جوڑ ء، ہرانا پانادشش گزر ء، اونا شیف آن دامارٹی نابانی ڈیوک مالبرہ نابتک خلوک
ء۔ ہراسنگ مرمر ء تراشسا جوڑ کننگانے۔ ڈیوک ملکہ انگلینڈ (QUEEN
ANNEY) ناسپہ سالارنس، اوبھلا بھلا دشمن آتے انگلینڈ آن کشاسس، وکبھی بھلا
جنگ آتیٹی سرسہمی دوئی کریس، ہرانا بدل اٹ داپارک اناڈغار و پنجاہز ارسال اناکٹیا
ناجاگیر اودے حکومت ناکنڈ آن رسینگاسس، داباغ انا درخت آتاشون و شین ہمو
جنگ انا نشخہ غانبار ء، ہراٹی ڈیوک دشمن آتامون اٹ سلیسوسس، دامارٹی ناتھٹی ڈیوک
ناجنگ آتارنگ رنگی آنشخہ غاک درنجوک ء، ہراپچ آریشم نادسک اٹ خلوک ء، و ہندن
زیبا ء کہ بندغ باغریٹنگ۔ گاڈی آتولسا داپارک انا طواف ء کننگ آن پد مسٹرملونی
MR MLONY ناکندوری آدے انا ارغ ء کننگٹ، داڑے مسزکاک تون اوڑدہی

مس، اونادیدار آن بھاز خوشی مس دا کناسنگت مسٹر پرنگل ناد پچنچ، ہرا کنابھاز متکن ء سنگت اسے، ولکھنو ٹی کنا ارا نا چاروک نسکہ، شبنے نادے داسنجیدہ غانیاڑی نارغ کرنل کاک تینا باغ اٹی گن کن ارغ کرے، وچار شبنے نادے اسٹرنٹن ہرا اسہ خوش خوؤ ورناسے، تینا باغ اٹ کنے ارغ آہنکا۔

انگریز آتا شکارناوڑ:

مسٹر اسٹرنٹن ناملکیت اٹی دہ ہزار بیگہ (ڈغارنا کچ اس، ہرا چار کنال نا کچ مریک) ڈغارارے، ہندا خاطر آن اوگیشتری شکاراٹ اختہ مریک۔ اوڑتون شکارنا گڑا گیشتر ء، ہرا ٹی تو فک، تانزی (شکاری کچک) ترندوشائسہ ہلی، بیرشت کل اوارے۔ اوکنے سہب اتون مہالو کرنل کاک نا اراغان شکار کن تین تون درے۔ وخت اس پندو وخت اس ہلی تیا شکار کر سا ہنان۔ فصل و کوچہ غاتیٹی مسہ پارگو ہی کرین، وپست تتر و پنچ مرو تو فک اٹ شکار کرین، یات سلے کہ داملک اٹی تینا ملکیت آتیاں بیدس پین جاگہ شکار منع ء۔ داہد اسکان کہ اگہ کس اس پین اسے نا جاگہ ٹی اسہ مرو اس ہم شکار کرے تونج اودے پاؤناسز ایٹک۔ انگریز آتا شکارناوڑک ارٹ ء، و ہڑتوم آتیٹی تانزی تیاں کاریم ہلنگک۔ اسٹ تو تو فک اٹ۔ ہرا تم کچک آک مرو تتر یا پین چناسے ناگند ء بنرہ تو او فک چارما کنڈ آن حلقہ اس جوڑ کر ساچپ سلرہ، و شکار ء گند کشسا کارہ، دا وخت آ شکاری ء سہا تمک، و او فک نشانہ تورک، و شکارنا سرنگ تون تو فک ء چلیفک، گیشتری اسہ فارا ٹی ارٹ یا مسہ تتر تمرہ، دا تانزی تا ہنر کنے بھاز دوست بس، کنا خیال

دا شکارنا غٹ آن جوان انگا وڑے، بنگلک کہ بھاز آ تانز یک داخہ در ہشار مریرہ کہ اوفتے فصل اناد یوال آن چنگ ناوخت آ گند کشنگ اٹ سہاتمک، ودا خلیس آن کہ شکار نرپ، گڑ اتوار خلنگ نا جاگہ غادیوال آلتزی کرسا شکاری ء معلومدار کیرہ۔

ایلو وڑ دادے کہ داہیل تروک تانز یک مرو، شوک یا ایلو سہادر تارنڈاٹ ددینگرہ و سوار اوفتارند ء ہلیک، اگر شکار تینے اسہ میل اسے نازیات مری اسکان ہم جل اسیٹی حسے ہم تو دا اودے گند ء کشسا دیراٹ دڑنگرہ و اونا پد رند ء خلیرہ۔ اگہ شکار ٹنگ اسیٹی پترینگلک تو چنکا تانز یک تھٹی ہنسا اودے کشرہ۔ واگہ ٹنگ تنک مس تو اودے چار ماکنڈ آن گھیڑ کیرہ و ہراتم سوار شکاری سر مریک تو ٹنگ ء خنسا اودے کشرہ۔ شکاری تاہلیک ہم چار پنچ گز انا کھڈ و بندغ نا کچ اناد یوال آن چنگ کیرہ۔ ہندا وڑ کھڈ، ر بڑ، دیرتیاں ہم اونا گام تا ترندی ٹی ہیچ ء ہکتی اس بفق۔

شکار آن پدی بنگ آن پدکننگ کن میز آ بسن، داڑے است ء چلوک آ محبوبہ یعنی مسز کا ک ہم ساڑی نس، دادعوت اٹی دغرنا سوانا ہندن چس والوسوکنگن کہ اوفتا چس مچ زندیات سلک، کہ لندن نا ازگار آ تا دعوت آتے کنگ آن پد ہم داوڑ انا کچین ء سوا ی کس اسے نار اٹی کنتوٹ۔ کبھی وڑ انا شکاری سو و میوہ ہم کندوری آ ساڑی نس۔ پنچ شنبے نادے خلق چنگ نارٹن اٹی نیاری کریٹ، وخلق اسٹو STOWE ٹی اسہ متبر اسے نار اٹی ارغ کنگٹ و اوکان پد مسٹر کا کریل ناباغ اٹی آرام کریٹ، ہراسینزن کٹ اٹی ء، کرنل کا کریل داباغ اٹی اسہ پاکیزہ ماڑی اس ہم جوڑ کرینے، ہرادے اونا

کہنگ آن پدمسزکا کریل نایلو وارث آک بہاٹ ہلسا تینکن جتا کرینو، دا ارادے
بھاز آرام و جوانی اٹ تدریر۔

مسٹر ہسٹن ناباغ انا حوال:

یک شنبے نا دے گورنر بنگال مسٹر ہسٹن MR WARREN
HUSTINGS ناباغ اٹی سلسلہ خلنگاٹ، لندن اٹی داپک کریسٹ کہ ہر اتم ای
اوڑے سر مر یو تو اسہ ہفتہ اس اڈ ہلیوہ، ہندا خاطر آن قول ء است آ اتسا او کئے مہمان
جوڑ کرے، داباغ اٹی میوہ بھاز گیشترس، و مسٹر ہسٹن ناوڑ وڑا نارغ ناچس و جوانی
تے بیان کننگ بھاز مشکل ء، خاص وڑاٹ سو، پنیر، ملائی و سی بھاز گچین سر۔ خاص وڑ
اٹ ڈیری ناسفائی و پاکیزگی ستا کڑزک۔ ڈیری اسہ بھلو ایوان اسے پاننگ، ہراہر
باغ اٹی پاٹ انا کارخانہ کن جتا کننگ۔ دا ڈیری ٹی چار ماکنڈ آن شیشہ نادیوال و مچھی نا
جار آ نبار ء جار خلوک ء، ماڑی سنگ مرمر نا جوڑ ء، داٹی سنگ مرمر نا ہودی جوڑ کننگ،
ہرا دے پاٹ آن پر کننگ و اوناسی، ملائی و پنیر جوڑ کننگ۔ و سنگ مرمر نا ٹکری تے
مسز ہسٹن نا تولنگ کن بھاز زیبا جوڑ کننگا نے، او ہڑدے داڑے سیل اکن بریک، و
زرس ہنداڑے مریک، داباغ انا ماڑی نانٹھ ء تینٹ مسٹر ہسٹن جوڑ کریس، داٹی
فانوس، بندغ نا کچ ء آدینک، عالی و غٹ زیبا انگا گڑاک شین اٹ اریر۔ دانا کل
وڑک ہنداخص است چلوک و زیبدار ء کہ سیل کروک تینے پری تاہنکین اٹ خنک۔
ہندن لگک کہ داجا گہ نار پینگوک آک بیدس کننگ تیننگ آن زند تیر کیرہ۔ ہندا خاطر

آن جاگہ اس ہم کھد و کتر نشان ہم خنکپک۔ باغ اٹی اسہ کنڈ مش اتون لچوک ء، و اسہ ہشکن ء کسر اس ہموکان مش اسکان ہنگ کن جوڑ کنزگانے، واونابھاز آ جاگہ غاک ہراسیل و چکر نالائخ اریر، اونیٹی ڈغار ء ساف و آوار کرسا تولنگ کن جاگہ جوڑ کنزگانے، دامش جبل ناغٹ چکل آک تین پہ تین اور مرسا اسہ بھلو چار کنڈی ہود اسیٹی تمرہ، داہو دآن ار اوہ پیش تمسا باغ ء سیر دیر کیرہ۔ داڑا آہن نازیبدار ء پول جوڑ کروک ء، ماڑی ٹی ہراڑے گرج مریک، دیر انائل خلزگانے، مسٹر ہشٹن مسہ چار تو لندن اٹی، ایلو زند ء ہند ماڑی جنت نشان اٹی فارغی اٹ تیر کر یکہ، اوناغٹ گرج آک بیرشت و شراب آن بیدس ہنداباغ انا کٹی اغان پور و مریرہ۔

ای پنج شنبے آنیم دے اس ہموڑے اڈ کریٹ، او مہمانداری ناحق ء ہد آن زیات ادا کرے، و کنا لندن نا اڈ ہلنگ نا خروج آتے تینے آہلنگ کن زور شاغسا ہنا، کنے گرج الوکہ ہندا خاطر آن ہشنداری کرسا موکل کریٹ۔ مسٹر کاریل نا است خواہی ٹس کہ اوکان خلق ”سینز کٹ“ آہنسا منہ دے اوڑتو رپینکو، تانکہ اوتینا جائیداد نا کاریم تیان فارغ مرسا کنے باتھ BATH شار و کیمرج و ہپشائر HAMPSHIRE و انگلینڈ انا ایلو پنی آہند آتے سیل کرنے، ولے اسہ لندن ”گل غدار“ ناپت اس است انا مہر ء بے چین کرسا ہنا کہ، و داسہ کنے آن پین سلنگ متوکہ، ہندا خاطر آن پدی لندن آرادہ مسٹ۔

ہنلی شاراناہیت:

جمعہ نادے لندن آہنگ ناوخت آکسرائی ہنلی HENLY شارلس، ہرا انگلینڈانا
 جوان انگاشارتیاں اسٹ اسے، دریائی ٹیمز ہرا لندن ناشیف آنے، اوہم ارامش نا
 نیام آن گدرینگ، واوڑا پیہن آخل انا پول جوڑ کروک ء، ہراٹسکان خنک خنرہ
 دریاب ناہڑتوم آکند آتیاں مش انا نیام اٹ سرسوز آدرخت آک شین اٹ بھاز چس
 کیرہ۔ داجا گہ ناہوہم است آسبک تمک۔ لندن ءسرمنگ تون ہرا تم دا پری رخسار
 تون اوڑدہی مس تو سفر ناٹخہ غاک است انا لوح آن گم گار مسر۔ ودا پری واج انا سفت
 ائی غزل اس نوشتہ کریٹ۔

ایلو مہروانی ءمسٹر کا کریل دا کرے کہ وطن آپدی بنگ ناوخت آبارنی ناسفر و خلیس
 آتا کسرتے مون تروئی نس، ہندا خاطر آن ای خواہسٹ کہ تینا گڑا تے خلکت اٹ
 بشو، تاکہ سفر ائی خواری مف، ولے اوکنے منع کرے و پارے کہ داغٹ گڑا تے
 ہندوستان آسرکنگ نامواری کنے آٹے۔ اودا کل گڑا تے بھاز سوگو ءسندوخ اسیٹی بند
 کرسا ہندوستان آرادہ کرے و ہموکل گڑاک بیدس نسخان آن کنے کلکتہ ٹی رینگار۔

ایلو مہروان مسز پلوڈن Mrs Plowdn ء، ہرانا رخ مسٹر پلوڈن ہندوستان
 ائی فوج انا افسر اس نس، ومنہ وخت دربار وزیر نا باسک ہم نس، ودا سہ لندن ائی بھاز
 گچین ءا اس جوڑ کرسا آرام اٹ رہینگ و مدام ہنوک بروک آتیکن رخ کیک،
 اونا کندوری ہم مہمان تیاں خورک اف، کمپنی ناڈا ریکٹر اونا ایمانداری ناسوب آن

اودے ڈائریکٹری نامنصب ء تننگ خواہک، اللہ تعالیٰ مسز پلوڈن ء ہر ادولت و عزت ء تسنے، اوفتیان غٹ آن بھلا ہستی اونا یا نژدہ اولیاد ء، اوقتیٹی گیشتری خوش کردار و زیبا و مہر کر وک ء، دافنیان کنے ٹبیر آور نا ولیم پلوڈن و چوک آ مسٹرامی پلوڈن بھاز دوست نسر۔ ایلو مار و مسنک ہم بھاز ہنر مند نسر۔ بھاز آک شینر خلنگ و ناچ کنگ بھاز چاہسرہ۔

ہندا وڑ مسز پلوڈن نا اسہ ایڑھ اس اڈ مرل ہملٹن نا اُرانی ء، ہر ادے خدا ارامار واسہ زیبا ء ورناء مسٹراس عطاء کرینے، ہرانا دیدار آن تب ء سرور ملاکہ۔ ذہانت و ہشاری ٹی مسز ہملٹن و خانہ داری نا چاہنگ اٹی مسز پلوڈن آبار ء پین نیارٹی حنٹ، ای گیشتری مسز پلوڈن نا تو روی آکندوری نامہمان مسٹ، ہراڑے داملک آن بیدس ہندوستان نا چس تروک آکٹخ آک ہم رسینگارہ۔ اونا کمک اٹ بھاز آراگ جاہ تا سیل ء کریٹ، خاص وڑ اٹ واکسال بھاز دوست بس، دانیارٹی سنگت آتا بھازی و نکان تولنگ نا مجلس آتا ہیلاک ء۔ ہندا خاطر آن شرفدار آتا اُرانیک شام انا ارغ آن پداڑے مچ مریرہ، و ساز و زیمیل نا مجلس مریک، و ہفتہ ٹی اسہ اراوار ناچ و درمبشت نا مجلس ہم مریک، ہندا خاطر آن زیب و بالاد ناراک و شینر جن آتا شینر و باگل تا چس کل آن زیات کنے ہندا اُرانی دوئی مس، داکان بیدس ایلو نیارٹیک ہراک کنا است ء تینا کریر، اسٹ اس مسز ہیڈ ہم ارے، ہرانا ستا ٹی ای اسہ غزل اس ہم نوشتہ کرینٹ۔

ایلو ہرانیارٹی کنے بھاز دوست بس اومسز انسٹرزہ Mrs Anstrazeh کس،

دانا حوالہ ہم غزل ایسی بیانیہ کرینٹ داسنر انسٹرزہ اڈمرل ہملٹن نابرازات و کرنل انسٹرزہ ناجوزان ء۔ ہرا اسکندریہ و مصر ء کٹوک آفوج انا اسہ افسراس نس، دانیازی نا شیر خلنگ ہموغٹ شیر جن آتیاں گچین نس، ہرافتہ ای قدیم روم و فرنگستان اٹی بنگٹ۔

دافتون اور مادام پلہ و مادام بانٹی MUDAN BANTY و مسز بلینٹن ناشیر تے ہم بنگٹ، داغٹ لندن نا تھیٹر آتی پی آ شیر جن آکو، قدیم روم انا شیر پاروک آتی پی پی ء، و موسیقی نا کوڑی ء، و داہنراٹی مچ آ دنیاغان مونی ء، داغٹ تینا ملک اٹی دا فن ء دوئی کریر، و لے داغٹ انا شیر خلنگ مسز انسٹرزہ نا خوش گلوئی نا مقابلہ ٹی چکی نا غرغڑہ غابار سرہ۔ اونا راگ راگنی تاوڑ ہندوستانی موسیقی تون لگا کہ، مسز انسٹرزہ غان پد مسز ہیڈ نامبر ء، اونا مٹ خنتوٹ۔

محفل سماع:

اتفاق نا ہیبت ء کہ داہر توم آست پسند آ شیر جن آک ہرا درو شم اٹ ہم است ء چکارہ، اسہ نن اس اسہ خاص ء مجلس ایسی ساڑی سر، و اوفتون اوفا بھاز آ شیر جن سنگت آک ہم مچ سر، شیر بنا ء کرے تو داخہ در کیف و و جدودی مس کہ بہشت ناباگل آتیاں ہم داخس تاثیر مفر و ء۔

مسٹر ہیڈ تینا لمہ تون و مسٹر پین تینا باوہ تون لندن اٹی ہشتاد میل نامری آرینگرہ، اودا دے تیٹی ٹی سیل و چکر کن لندن آ بسوسر، و یک و نیم تو اسکان مسز پلوڈن ناہند آڈ ہلکر، و

داسہ پدی ہنارہ، وای ہم جارج KING GEORGE آن موکل کرسا
 ہندوستان کن مخ تھیٹ، داوخت آ مسز پلوڈن پارے کہ ای داہڑ دوسر موکل کروک
 آتیکن اسہ یادگار ء سفارو کی دوداس اڈایتوہ، ہرائی شیسر و باگل نامحفل اس ہم مریک،
 غٹ پنی آ شیسر جن آتے بنگوہ، تانکہ داسیسر باگل نامجلس ناچس و مزہ فلانی ء (یعنی
 کنے) بھازیات سلے۔ مسٹر ہیڈنا شباب نابناء کس و مہروان ء طاب اس تے نسکہ، ہرا
 اسل اونا شیسر تیانبار نسکہ۔

این العراس لم یینکن صاحبا
 ازواجھن سکاری الحب من ازل

مٹ: ہرادو بالادنا گودیک، ہرا ہشار آ بندغ آتون نکاح کپسہ۔ یعنی عشق انا درد
 مند آتیاں بیدس پین کس اسے آن خوک مفسہ، واوفا ارغک اولیکو دے آن سرمست و
 مہراٹ ڈب ہلکوسر، و مسز پلوڈن و اونا منسک بھاز رقیق القلب کسر، او فنیاشعر انا
 مفہوم پورو بریک۔

حل الصبابتہ فی دار وضعت بھا
 جی الحسی بالعزلان والغزل

مٹ: ”ہرا رائی کنا ولشت مسنے او محل مہر و عشق انا مزل نسکہ، ہراوخت آن کہ ای پا
 لٹ ہرنگ نابناء کریٹ، کنا ولشت شوخ چشم گد آ تیٹی مسنے، و عشق و مہرا ناکلمہ غاک کنا
 استخاں مسنو“

اودا یک ونیم تو اٹی کن تو ن مر سا بھاز مہراٹ وخت تیر کرے، نیم ن آن پد جتائی نا قول مسوسس، او بھاز دردناک و عاشقانہ غزل باغا ایسکہ، و وخت اس اسہ ایلوے ہر سا مری تادے تے یاد کریرہ، و پھل انگا کلک آتیا رمانی آخو نیک آک و ہارہ۔ ہندا سو ب آن او فتا تو اراٹی ہندن ء ڈڈ داس و دی مسوسس کہ داکان مست وخت اس ہم بنتویسٹ۔ کل مجلسیک بیتاب مسر، خلکت مشکل اسیٹی تینا خویک آتے تو ننگ کریکہ، نیم ن آن پد ہندن کہ مسز ہیڈ نا گا ڈی نا تو اربس، اونا سنگت آک آووزاری اٹ قیامت بش کریرہ، دا حالیت ء ہنگ آن پد کس اسے سگ متو، دُن پادرو دیوال آک اوغنگ اٹ تمار، و ہر کنڈ آن ”الوداع“ نا تو اراک چست مسر۔ مجلسی تادا رمانی آغلبدہ ملازم آتے ہم زہمی کرے، اسہ ہندن ء ڈکھیا ء حال اس نس کہ دانا مچ آ کیفیت ء نوشته کننگ مفک۔

تا قیامت گر نویم ایں کلام

صد قیامت بگذر دویں نا تمام

مستمی مسز سارہ سٹین او بندر گاہ سورت ہندوستان اٹی و دی مسوسس، ہراڑے اونا باوہ بڑز کو افسر نسکہ، بھاز زیبا و کنے دوست نسکہ۔ مسز پلوڈن نامار مسٹر ڈوردر دانا عشق اٹ اختہ نس۔

چارمی مس ہوزی، دانا باوہ بھلو وخت اسسکان انگریز آتا کنڈ آن اسہ بھلو عہدہ سے آ نسکہ، ہرا تم لکھنو آن تینا وطن آپدی بسکہ تو اونا جہاز حبش انا خوک آ اسہ مش اسے

تون ڈوک لگسا پنا، واوتینا سنگت آتون اوار کسک۔ مس ہوزی نابے وارث مننگ نا سوب آن ایسٹ انڈیا کمپنی نا ڈائرکٹر آتا چاروکی ٹی ولشت مس، اونا زیبائی مچ آشار اٹ پن تمانے، اسہ دے مسٹر مٹکاف ناباغ اٹی ہر لندن آن دوانزہ میل مرء، کنا ارغ نسکہ، ارغ آن پدغٹ باغ اناسیل اٹ لگوک نسر، مسٹر مٹکاف کنا کنڈ آہر ساکنے درست راستی کرفنگ کن پارے کہ دا درخت ہمو درخت آتیان ء، ہرا ڈغار آتالان مریرہ، ووخت اس ہم بڑز مفسہ، دافتا بڑز مننگ تعجب ناسوب ء۔ ای پاریٹ دا بچ ء عجیب ء ہیبت اس اف، اگہ ای ہم دا بندغ آتیان بار مس ہوزی نا ہم نشین آتیٹی مسطہ دا درخت آن زیات بڑز مسطہ، غٹ ساڑیک کنا دا ہیبت آبھاز مخارو کنا دا محول اوفتے بھاز دوست بس۔

پنچی مس ٹیلر۔ دامسٹر ٹیلر نامسٹر ء، اونا لمہ ہندوستانی اسے، ودا بھلو وخت اس لکھنؤ ٹی رہینگا، بھاز زیبا و خوش اخلاق اسے، باجا خلنگ جوان چاہک، ولے لمہ نا جتائی آن بھاز ڈکھیا ء، ہرانا سوب آن مبارکی نا گواچی مرسا اللہ غا سفارنگا سس، ودا ڈکھیا ئی نا کنے آبھاز زہم تما، ششمی پیشی۔ ہندن ءزیبا سے کہ ای اونا سفٹ ء اسہ غزل ایسیٹی نوشتہ کریٹ۔

محول:

مس پیشی اخیر اسہ پیر ء بندغ اسے تون دولت نا لیلاچ اٹ برام کرے، ہمو چوک آمسک ہرا فتنے کنا داڑتون مہرانا سما نسکہ، اونا دا گام آن بھاز خاراٹ نسرہ، اسہ مجلس

اسیٹی او فک کل کنے آد دینکسا بسر و پاریر، ”مبارک باشد“ نا محبوبہ پیشی نا برام مس۔
 او فک خواہسرہ کہ ای او نا اَرغ نا سفت ع کیو، ای او فقاہیت ع پر غسا جک جواب تسٹ
 کہ ای او نا خو کی ع بھلو وخت اس مریک لانٹ، داورندی آ او فک غٹ باتے شیٹ کرسا
 مخار۔

ہفتمی مس میری چمپلن ہرانا باوہ مس پلوڈن نا ہمسائے سک، او کنے بھاز وار
 نکان نا مجلس آتیا بنگا، او نا سہ پین مسٹر اس ہم نس، اوز بیائی و بالادائی چنکا ایڑھ تیان
 ایڑتر سک، ولے کنا خیال پانک مس میری کون عزیبائی و ناز و اداک دائی افس، ای او نا
 زیبائی نا سفت اٹ غزل اس نوشتہ کریٹ۔

ہشتمی مس رکٹس، دامس جانسن نا نو اسہ ع، ہراڑتون کلکتہ ٹی ای جوان درستی راستی
 سٹ، دالندن نا سہ وزیر اس لارڈ کسری نا شوک انا تینا س سک، تینا لمہ تون اسہ شاندار
 ء ارا سیٹی امیر زادی تیانبار رہینگا کہ، مس رکٹس و او نا لمہ تینا ارا ٹی گن کن اَرغ
 کرے، واست بڈی کروک آتیا بار بھلو واست اسے تون کنگ تینگ نا انتظام کرے،
 کندوری آہر گڑا ساڑی نس۔

نہمی فرازی، دامو سیقار آتا استاد ع، واٹلی نارہینگوک اس نس، او نا نوشتہ کروک نظم
 آک لس مجلس و ”آپرہ“ تیبی پانگرہ، شطرنج نا ہم شوکی اس نس، گیشتری کن تون گوازی
 کریک، اسہ وار شطرنج نامہ بساط جتا جتا لان کر سامہ بندغ ع تولف و تینٹ دیوال نا
 کند آمون کرسا توس، واسہ بندغ اسے ہراروم انارہینگوک اس سک، چال آتے

پارسا ہنا کہ، داونا حکم انارداٹ ہر مسٹ آک گوازی کریرہ، داہد اسکان کہ کٹار۔ گوٹڈ دا کہ اخہ درساز وزیمل، وزیبائی مسز پلوڈن نا اُرائی خنٹ، اوقا سرجم ءنوشتہ کنگ کن دفتر اس درکار ء۔ داڑے مس گریم و مس برسٹون ہم اوڑد ہی مس، ہراڑتون کنادستی راستی ہندوستان نا کلکتہ ٹی مسوس، و ہڑتوم آک کلکتہ نازیبانا نیارٹی تیٹی حساب کنگا کہ، دا اُرائی وخت انا زیباتا گیشتری ءخننگ آن خیال بسکہ کہ شاید مس پلوڈن ہم زیبائی وبالادنا شوکی اسے، وتینا اُرائی بیدس زیباتیان کس اسے بنگ کن الپک۔ بہر حال ہرانن ای لندن ءالاٹ ہمونن ای مسز پلوڈن تون ارغ کنگٹ، انتے کہ دا کان مست اوقول ہلکوس، اونا است خواہی اس کہ موکل نادے آن مست منہ ساہت اس اوڑتون گدریفو۔ موکل منگ نا وخت آوتینا یادگار ناوڑاٹ منہ ٹیکسی اس کنے تس و دا ٹیکسی تے تینا ہر چنانا دوٹی ترفے، داہد اسکان کہ تینا چار سال نا چنچا چارلس نادو آن ہم ٹیکسی اس ترفے، بیرہ ہندادے ای امنا کریٹ، ایلو فٹیکن بشخنداری کریٹ، انتے کہ بارنی ناکسراٹ سفرائی گیشتر گڑا تے دنگ مشکل مریک، کنا مسخت ہم ہنداس کہ اوڑا زیات باریم ہم بف، ولے داسیرخن آنیارٹی ہموغٹ گڑا تے تینا مار مسٹر پلوڈن تون رادہ کرے و ہراتم ای کلکتہ ءسر مسٹ تو دا گڑا تے اوکنے آرادہ کرے۔

دہمی سرجان سنکھر ہرا اسکاٹ لینڈ انارہینگوک اس نس، و چنکا ازگار آتیٹی حساب مریک، دا بندغ پاش و اندری خرابی تیان پُرے، بھاز جاگہ شاہی خدمت ہم کرینے، اسہ رقعہ اس رادہ کرسا اوڑد ہی نا است خواہی درشان کرے، و اوکان پدکن تون

اوڑدہی کن بس، کبھی وارکن کن ارغ کرے، گیشتری راگ جاہ تیاکنے دریکہ، لندن ائی دہہ میل انامری اسکان ارغ آتیاکنے تین تون دریکہ، تانکہ جوان وڑاٹ ہر جاگہ ناسیل ءکننگ کیو۔

اسکول آتا حوال:

سرجان سنکر اسہ دے کنے تین تون ڈاکٹر مول Dr Mool نا اسکول آدرے، ہرا خلق سن بری ائی لندن آن پیست میل انامری آٹے، اوڑے او نامار ہم خوانا کہ، چانڑدہ پانزدہ سال انا وئی انا دامار بھاز ذہین علم ودانش آن سواروک، و بے کچ ”وجیہہ“ نسکہ۔ اسکول ائی چناتا خواننگ ناوڑ وڈول، گوازی نا قاعدہ، بیگہ تون چمنی ٹی دے آتولنگ، کانوڈ آتا پابندی نا خیال داری، داغٹ گڑا تیان کنے جوان معلومدار کرے، ارغ کننگ ناوخت آسرجان سنکر تینا مارا وانا کم وودشت سنگت آتیکن ارغ کرے، ہراغٹ شرفدار آبندغ آتازنک آک نسر۔ ای ہم ارغ نامیز آساڑی نسط، داچناتا ہیبت و اوفقا سوج آتیان داخہ در خوش مسٹ کہ داخس راگ جاہ تاہنگ آن ہم خوش منتٹ، بلکن دافتنہنگ آن ہبکہ مسٹ، انتے کہ ہر چنہاء اخلاق و عادت و خیال داری نا بھاز پام نسکہ، تینا عزت و وقار و حفظ مراتب نا خاطر آن خاص خیال داری کریرہ۔ ہنداوخت آ اوفقا جوانی تا شاہدی رسینگا، مسہ چنچنک سنی نا سوب آن سخ یات کننگ اٹ چٹ سستی کریر، استاد اودے سزنا وڑاٹ سخ ءیات کننگ ناوخت اسکان شیف توفلیسس، داہیبت انا اوفقیا داخس زہم نسکہ کہ چھٹی آن پدگوازی ناوخت آوارغ نا

وخت آہم ڈکھیا نسر۔ داجا گہ ناغٹ مارک تین پہ تین تفریح نا وخت آہم علمی سوچ
کر سا ہنارہ۔

ہر اتم ن لندن آپدی بسن تون نا پاراس گدریزنگاس، سرجان سنکرنار ارا کسرائی
نس، وکنا ارا ہموکان ارا میل مرسک، ای خواہست کہ گاڈی آن ڈنگسا پنڈاٹ ارا
اسکان کاو، ولے او منتو۔ ولدا ای پاریٹ کہ نی تینا ارا غاڈنگ، ولے او داہیت ء ہم
منتو، وتیٹ کن تون تدمرساکنے ارا غا سر کرے، کسرائی اوڑان سوچ کریٹ کہ نی تدم
منگ و سواری آسرکنگ کن داخس زورانتے شاعاس، تو او ورندی تس کہ دنیا شکست
آتا ہندا سے، اگہ خدا نخواستہ کسرائی نے تون شکست اس پیش برے توکنے مچ آزند تینا
سستی آاست ہسونی مسکہ، ودا خوچکو کسر اس نے تون تدیفنگ خواری اس اف، کہ
دانا سوب آن مچ زنداست ہسونی وٹکی گری ٹی اختہ مریو۔

سرجان ء کشت وکشارنا علم ٹی بھلو چاہنداری اس دوئی ء، وڑ وڑانا کشاری
آزموندہ کنگ اونا مشغولی نسر، وکشت وکشارنا علم اتون است خواہی تخوک آتا مجلس نا
باسک نسر، اوفا جلسہ غاک مرسا ہنارہ، دا ارا ٹی کنے بھاز آسر کڑدہ غاتون اوڑدہی نا
واررینگا، دفتیٹی لارڈ شفل اسہ کماش و آزموندہ کار بندغ اس نس، اونا ارغ آتیٹی
گیشتری بشخ ہلکے، و خاص وڑاٹ ارغ کبھی وڑانا ہنداخس گچین کنگٹ کہ لندن اٹا ڈ
ہلنگ نادے تیٹی ہچ جاگہ اس دن ء ارغ ملتو کہ۔

ایلو سرجان مکفرن اسہ ارا سال اس بنگال نا گورنر ہم مسنے، ودا سہ پارلیمنٹ نا

باسک ء، اونا اُرالندن آن ارامیل مُر برمٹن گروڈاٹی ء، اُر ابھاز عالیشان ء، اوشاہی ازگار آتیا نبارسک، واو بندغ آک ہم گیشتری دا اُرانا بریرہ، اونا ہند آکنے لندن نا شہزادوں غاتون ہم اِرغ کنگ ناواررینگا و اِرغ کنگ آن پدشیر و باگل نا مجلس نا ہم چس ء ہر فین۔

مستھی مسٹر ڈینار ہرا گرویزن نا پنی آپول انا جوڑ کنگ نا چاروک نسک، اودا عجیب ازگا پول انا سیل اکن کئے درے، دا پول انا داکان پدحوال ء ایتوہ، اسہ پین نیاڑی اس لیڈی بارل ہرا پنی آازگار سر جان بارل نا اُرانی ء، اوکنے بھاز دوست بس، اونا خاہوت متکن آزمانہ غان عزتدار سر پند مننگ، دا خاہوت اٹی ارا نیاڑی ڈچس ہم سر، یعنی ڈیوکس نا اُرانیک، دا نیاڑی تا بڑکو کہولی ”خطاب“ ء۔ اسہ ڈچس شمپلن DUCHESS OF NORTHLAND ڈیوک شمپلن نا اُرانی، ایلو ڈچس پورٹ لینڈ، ڈیوک پورٹ لینڈ انا اُرانی، ہرانا حوال ء ڈیوک نا بیان اٹی نوشتہ کنگلگ۔ لیڈی بارل تینا اِرغ نا کزیت آن پداسہ زیبا و باکمال پادری مسٹر کلیو Mr. cleo تون برام کرے، ہرا اونا اِرغ نا ”مصاحب“ و مارانا ”اتالیق“ ہم نسک، اونا سوب آن اونا کل خاہوت اوڑ تون اوڑ دہی ء اِلا، دا ہد اسکان کہ اونا مارک ہم اوڑ تون اوڑ دہی ء اِلا، اوہم اوفتا ہج پرواہ ء کتو، و تینا ارا مسٹر تون بھاز فارغی ٹی سیل کریکہ، و بریر عزتدار نیاڑی و نرینہ غاتیکن اِرغ و شیر پاننگ نا جاگہ غا جلسہ اڈایتسا کیک، اوڑے سر منگ نا بنائی دے تیٹی کنا بتنگ تون او مسٹر کلیو ء کئے آرادہ کر سا اوڑ دہی نا است

خواہی درشان کرے، داوخت آن موکل ناوخت اسکان ہمووڑ نسکہ، داہد اسکان کہ تیرمہ نامڈاٹ لندن آن سی میل مَر باغ ویڈن ورچمنڈ Richmand اٹی کنے تین تون دریکہ، واسہ اسہ ہفتہ مہمان کریکہ، دانیازی کتغ کنگ اٹ گودی اس نسکہ، اونا بوڑچی داملک اناکتغ تیان بیدس ایرانی کتغ تے ہم جوان بسیکہ، دنکہ تورمہ، پلاو، خشک، کواب وپین۔ دالیڈی ناسوب آن زیبائی وبالادنا ندرہ غاتون اورلندن ناپنی آہند آتا سیل وراگ جاہ تے خنگ ناوارر سینگا۔ لیڈی بارل ۽ ہراسوب آن ازگاری نصیب مس، او اونا مسٹر مس بارل ۽، ہندن زیباکہ آسمان ہم ہج گہس خنتے، وفرشتہ غاتا خف تیا ہم دن ۽ زیباء است چکوک ۽ زمیل تمٹنے، فرنگ نازیبائی تون اوار ہندا ااداتا ہم گودی نس، داکنے کل آن زیات دوست نسکہ، و خاص ولس اٹی کنا معشوقہ پن تماس، او ہم کن تون ہندن پیش بسکہ، اگہ مجلس اسیٹی ہندن ۽ نیازی اس بروس، ہرادے است پسند پانگوس تو او بھاز فریشان مسکہ، اسہ وار سر جان بارل ناباغ ویڈن اٹی ہراجنگ اناٹ اس نس، اونا لمہ کنے ارغ کن پارے، مسہ چاردے آن پد ہرا تم ای لندن آپدی ہنگ نارادہ کریٹ تو مس بارل زورشاغا و چارمی دے مسٹر کلیو کنے تورے۔ سہب اتون ای ہنگ ناپکا ارادہ کریٹ تو مس بارل خواست کرے کہ اسہ دے کنا پانگ آہم سل، ای ورندی تسٹ کہ اسہ وار نے خوش کریٹ، داسہ سلنگ کپرہ۔ داہنگ تون اونا نرگسی آخنک خڑینک آتیاں پُرسر، و پدین ۽ آڑسندہ اس کشا، ”کنے باورس کہ فلاں (اسہ زیباء مسٹر اسے ناپین ۽ ہلک، ہراکنے دوست نس) نے

پاریکہ توئی اونا پاننگ ء نئے کتویسہ۔ داحالیت ء ختنگ تون کنا است ہم دیر مس، وای بے قرار مر سا پاریٹ، داسہ داکان اسل ہنپرہ، تانکہ نی موکل تفیہ۔

گوئڈ داکہ لیڈی بارل تون ہرا ہند آتے ختنگ نا وار خواہی رسنگا، اوتیٹی لندن نا اسہ پنی ء اراس ”سین ہاؤس“ sain house نَس، ہرا ڈیوک شمپلن نا ملکیت نَس، و بادشاہ ناباغ ولارڈ نس ڈاؤن Lord lans daun نا ارا وکتا بجاہ ہرا فتا د اشار اٹی بھلو حیثیت اس ارے، داکان بیدس بھاز آباغ تے ویڈن نا ایب کیب اٹی خنان، ہرا بندغ آتون لیڈی کلیو نا کمک اٹ اوڑد ہی مس، اوتیان اسٹ اس مسٹر گریم Mr graham ء، ہرا اشار لندن نا عدالت اسے آن نَس، و بھاز شرفدار اسے، اودے بھاز دوست نَس، گن کن ارغ کریکہ، اونا سنگت آتا ہنکلین آتیا درمبشت نا ہرا مجلس آک مسرہ، اوتیٹی ہم کنے دریکہ۔ مسٹر گریم نا اراغا سرفرگ ایڈن تون اوڑد ہی مس، ہرا عدالت نا بڑز کو کھولی افسر آتیا نَسکہ، بھاز ہشار و بھاز لائخ سر پند مننگا کہ، بھاز خوش اخلاق و نیک اس نَس، مس ہالینڈ ہرانا ہیبت کیپ ٹاؤن نا حالیت آتیٹی گدرینگانے، اوسر فرگرگ نا ایڑھ نَسکہ، وکنے آ بھاز مہر وان نَسکہ، ہندا خاطر آن او بھاز جم و جوش اٹ اوڑد ہی کرے و کبھی وار ارغ کرے۔ اونا ارائی لیڈی ایڈن بھاز زیبا و شیریں زبان نَسکہ، اونا حساب لندن نا گچین انگانیاڑی تیٹی مریک، ای اونا سفت ء اسہ غزل ایسیٹی کرینٹ، ارٹی جنزل واکن ہرا تدوک آجنگ آتیٹی امریکی فوج آتا افسر اس مسوسس، کنا کاریم تیٹی کمک کنگ نا کوشست کریکہ، مسٹی مسٹر نیل، دا اسہ فوجی

ڈاکٹر اسے، بھازازگار، داڑتون اور خوش اخلاق و متواضع۔ اگہ وخت اس کسرائی ہم
 خنا کہ حال حوال اٹ بھاز مونی ہنا کہ، ہندا خاطر آن گیشتری اودے ختنگ تون خلیسا
 مون ءچپ کر بیٹھ، ارغ نا وخت آ ہندا خس تکلف کر یکہ کہ ای او ناسلہ غاتے بہانہ
 کر سا ہتھوٹ۔

چارمی مسٹر چارلس ٹالیت MR CHARLES TALLET ہرا پام و
 چا ہنداری ٹی مونی ء، بھاز بھلو است و بھلو ہمت اسے نا خواجہ ء، اولندن و ویڈن نا نیام
 اٹ اسے ہو ادار ء باغ اس جوڑ کرینے، ہراٹی ازگار آتینا بار آرام و آسرائی اٹ سیل
 کیک، اراوار او تینا باغ اٹی گن کن ارغ کرے، و بھاز چس والومیوہ کتھے۔

چنچی مسٹر لاک Mr lock دا عدالت ناسے بھلو عہد یدار اسے، او ہم ویڈن نا ایب
 کیب اٹ اسے باغ واسے بھلو ماڑی اس بھاز زبیا جوڑ کر فینے، اونا ارائی مسز لاک
 انگریز نیارمی تیٹی بھاز پنی ء متل پانگ و چاپ وزیمل اٹ بے مٹ ء، ہندا خاطر آن
 اونا سفت اٹ غزل اس ہم نوشتہ کرینٹ۔

ششمی مسٹر اڈرج Mr. Edridge پنی ء مصور اسے، او پنی آ وزیر مسٹر بٹ و
 گورنر بنگال لارڈ ولزلی ناسنگت ء، مون آ قلم اٹ فوٹو کشک، بھاز جاگہ رنگ ہم
 ایٹک تا، دنکہ لتر وٹپ و ایلو گڑ اتیا، دانش اٹی اونا داڑے کس اس مون اٹ سلنگ کپک،
 او کنا فوٹو ء ہم جوڑ کرے، ہراٹی کنا س رنگ نادرک لگا کہ۔ کنے اونا فوٹو ایلو مصور آتیاں
 چپ زیات وڑک، ہرا فک لندن اٹی کنا فوٹو تے جوڑ کر لیسر، خاص وڑاٹ مسٹر ڈیوس

Mr Davis مسٹر فرکس کٹ Mr.north مسٹر چسٹ Jesst مسٹر درمنڈ
 Dramand مسٹر ردلی Mr.Redely داغٹ بیدس پنداوڑی آن کنا فوٹو تے
 جوڑ کر لیسر، داملک انا بندغ آک ہر انا ہم خیال افس، مسٹر نرگس کٹ نا کاریم زیات
 وڑک تا، اودا اشارا نامصور آتیٹی بھاز پنی ء، داڑتون اوار عقلندہ ونیک اس ہم ارے،
 اونا خوراک بھاز کم ء، اونا ہنرمندی ء ای منہ فوٹوٹی خنٹ، ہر افا سرحم ء بیان کیوتو
 مبالغہ پانتلگ -

غرض دا کہ لیڈی بارل نا گچیک نوشت اٹ اتنگ ناوس آن پیشن ء، ای اونا
 است چکوک آزیبائی ناسفت اٹ اسہ منٹوی اس نوشتہ کرینت۔

چون مس بارل بخوبی کس ندیدہ

خدا از دست خوشیش آفریدہ

داکان بیدس منہ غزل و رباعی ہم نوشتہ کرینت، اسہ رباعی سیٹی مس بارل وڈپوک
 شمپلن ناباغ تاستا ء کرینت، ہمو باغ ء، ہرانا زیب وزینت نقش و نگار ء خنگ کن
 بادشاہ و شاہزادہ غاک ہم بریرہ، داسیل اٹی مس بارل ہم اوار نسکہ، وکنے آن دامنگ
 کتو کہ کہ اونا زیبائی ناندراہ ء کنگ نا جاگہ غاباغ انا زیبائی ء ہر و، داہیت انا اودے ہم
 درک لگا، او بہانہ اس کرساتینا اراغا ہنا وکنے مسٹر کلیوتون اوار ہموڑے الاتا کہ اونا
 ساڑی مفتنگ ناوخت آجوان وڑاٹ سیل کنگ کیو، و فارغی آن پد مسٹر کلیوتون شارآ
 پدی برس اوڑتون ولیڈی بارل تون ارغ کنیو، ولے داز بیانا پھل اناہنگ آن پدکنے

سیل انا خیال بتو، وجوان وڑاٹ پچس ہلنگ کتوٹ۔

ایلو لیڈی الفرڈ Alrred قلم اونا ستا کن سنٹ ء، شرافت و نجابت نا اونا پیشانی آ
 دے آنبار جلا کہ، عقل و ادب اونا ہر سر جز آن نمان کس، بھاز رفیق القلب و خدا پرست
 اسے، مظلوم اسے نا حالیت یا عاشق اسے نا ڈکھیا منگ نا حوال ء بنگ تون اونا خن
 تیان خڑوینک آک و ہارہ، داخس آن پدہم بھاز تر ندطب و خوش گفتار اسے، بھاز کوششت
 آن پدکنا شعر تا انگریزی ٹی مٹ ء کر یکہ و اوفتیان بھاز گل مسکہ، سنگت آتا خوش کنگ
 کن بھاز است خواہی کر یکہ، اسہ دے کنے اسہ راگ جاہ سیٹی ہرا اونا ارا نا خوک آ
 ملنگا سس، تین تون اوار درے، اونا فوٹو تیبی رنگ انا جاگہ غا ہیٹ انا تنک انکا جھلی
 (سوانازی آچر پی نالیم) خلسا ہر وہ غاتا بڑی و شفیعی ء نمان کننگا سس، ہرا قلم نا کاریم
 وریشم نا ڈک خلسا جوڑ کننگا سر، و عجیب گڑا اس نشان تسوسر، داکان مست ای ہرا فوٹو
 تے خناسٹ، اوفتیان دا بھاز جوان کسر، راگ جاہ نا مالک ٹکٹ ہلنگ نا وخت آلیڈی
 الفرڈ نادوٹی موکل نامہ ء تس و ٹکٹ نا پیسہ غاتے پدی کرے، ہرا تم ای دانا بابت سوج
 کریٹ تو پاننگا کہ داڑے راگ جاہ تیبی مدام ہندن مر یک کہ ہرا بندغ چل وار ہنگ
 کن بر یک تو اودے موکل تننگ و اوکان پدا و مدام مفت راگ ہنگ کیک۔ و لیڈی
 الفرڈ سنگت آتے راگ نشان تنگ کن ہنداخس وار بسوسس کہ دا پن کروک کچ پورو
 مسوسس، داکان بیدس ای اوڑ تون ہرا ہندا آتے خناسٹ، اوفتیبی رنکہ Raneia gh نا
 راگ جاہ، چلسی Clese ٹی سپاہی تا ہنکنی ماڑیک، شار برہ Borough ٹی لیورین

میوزیم، و ہمو ماڑی ہرائی یونان نامتکن آشارتانشخہ غاک ہشکن انگاپاٹ تیان جوڑ
 کروک ء (ہرافتے ہندی ٹی شولہ پارہ) داکل ء اولیکووار ہنداڑتون اورخناٹ، اونا
 ارغ سرولیم الفرڈ شاہی فوج اٹی کرنل پارلیمنٹ ناباسک ء، شارانا شرفمند آتیٹی حساب
 کنگنگ، بھاز آ دستکاری تے چاہک، خاص وڑاٹ مصوری۔

خدا تعالیٰ لیڈی الفرڈ ء ار اپری دروشم ء مسٹر ہم تسنے، اسٹ ناپن بسی Bussy ایلو
 ناجسی Jesse ء، ہرافتاوی شانزدہ ہودہ سال اس مریک، اوفاز یبائی ء خنگ تون
 روح ولشت اٹ بریک، اوفتا پاک دامنی، رنگ و دروشم ناسفائی وکلک آ تا تازگی ء
 خنگ آن ساما تمہ کہ ہڑتوم آک پری تیان ء، کنے آ ہڑتوم آک مہروان نسر، اوفتاناج و
 درمبشت ناہموچس ء ہرفیٹ کہ ہراناچس ء مچ آزنداست آن دنگ مفک، عینش و
 خوشی تا داجلس آک اونا اراٹی مسرہ، موکل ناوخت آکنے بھاز آٹیکسی تے تس و خیریت
 ناچٹھی نوشتہ کنگنگ ناپارے، اوہنداخس مونجاس کہ زیات ہیئت کنگنگ کتو۔

ایلو کرنل سمس (Colone Symes) ہرا شاہی ملازم آتیٹی بھاز شرفدار
 گوندنگا کہ، کبھی وخت ہندوستان ناصوبہ اودھ اٹی سفیرمس، سفر ہندوستان نا واقعہ
 غاتیا اسہ کتاب اس نوشتہ کرے، ہرائی ہمو وخت انا خاص انگا ڈکوک آ ہیئت آتے ہم
 نوشتہ کرے، دا کتاب لس و خاص اٹ بھاز پنی مس، کنے آ بھاز مہروان نسکہ، و ہروڑانا
 کمک کریکہ، ہرا تم ای بادشاہ نامون آہناٹ تو او ترجمانی نافرض آتے پورو کریکہ، کنے
 راگ جاہ تیا دریکہ، لندن ناسر کڑدہ غاتون اوڑ دہی کر فیکہ، خوچ آ تا بابت کبھی وار ارا

مسہ ہزار تنگ کن زور شاغسا ہنا، ای گرج مفتنگ ناسوب آن اوفتے ہلتوٹ۔ ہر اتم
او ہندوستان آہنگ ناواج کرے توکنے ہم تین تون دنگ کن پارے، ای اونا مہرانا
سوب آن امناکریٹ، حالانکہ داسکان جوان وڑاٹ لندن ناسیل آن است سیر
کتویس، او جہاز آگن کن کوٹھی اس پک کرفیسس، ہرازدے لندن ناسمندرنا
کرک انا کنڈ آرادہ مننگ پک مسوس، ہموزدے لارڈ پلم Lard Pellam وزیر
کنے تورے وغٹ سنگت آک اوار ی اٹ کنے توریر، وادے الار۔ دن تو مسہ سد
روپی جہاز ناخوچ آتا تسوسٹ، و ہندا خس کرنل سمس کن کن خوچ کریس، دانسخان
ءسگسنان اسہ ایلو آن موکل کرین، کرنل سمس ناسوب آن ہرا بندغ آک کن تون درستی
راستی مسر، اوفٹی اسٹ لارڈ ہمٹن کس، ہرا جزیرہ آئر لینڈاٹی لارڈ کارنوالس نانائب ء،
وداسہ ہم عہدہ غانسک، اور اور بھاز پر تکلف ءارغ کرے، اونا ارائی لیڈی گرہمٹن
بھاز خوش اخلاق ومہمان نواز اسے، ایلو بندغ سر جمر ارل Sir James Earle
شاہی طبیب ء۔ بھاز گرم جوشی وخوش تپی ٹی پیش بس، کبھی وار تینا ارائی کن کن ارغ
کرے، کبھی وار لندن ناخوک انا باغ تاسیل ء کرے، اونا ارائی لیڈی ارل Earle
ہم بھاز است بڈی کرے، اونا ارائی بھاز آزیب وبالادنا گودی وشیر جن آک
خننگار۔ اوفتیان اسٹ اس مس مرین Miss Marian ء، ہرانا گلزار جمال ء
خننگ آن گلستان ناخیال ہم شکی مرے، دابالادنا زیبائی نامون آسر سوز آچمنک ہم شکی
مریر، ہرادے آن رشک قمر ءخنانٹ، اونا زیباعا دروٹم دیدہ غان پیش تمپک، اونا

است ۽ چکوک ناز و انداز داسکان است اُئی جا گهی ۽، اونا سفت اٹ ہم اسہ غزل اس
نوشتہ کریٹ۔

ایلو لیڈی شارلٹ Lady Sharlette ہر الارڈ فارمزتون برای ۽، ہر است
ہیننی و تینا تا است خواہی تیکن ہر دوشنبے آتینا اُرائی ساز و زمیل نا مجلس اس اڈتسکہ، و
اونا خوج آتے تینٹ کریکہ، شارانا شرفمند و متبر آک ہر اشیمیر و باگل نا شوکی نسرہ،
ہموڑے مچ مسرہ۔ لیڈی شارلٹ قہوہ چا و حلوہ نامہمانداری کریکہ، و تینٹ ہر اسٹ نا
خدمت اٹ اختہ مسکہ، دا مجلس وخت اس نیم ن آ و وخت اس ن ۽ اخیر کرساکٹاکہ۔
سر جزارل ہم دا مجلس اُئی بش بلکہ، ہر اتینٹ دافن انا ما ہر شوکی اس ن۔

مسٹری سر جوزف بنک Sir Joseph Bank دا لندن نا شرفمند آتینی
بحیثیت فلسفی و عالم بھاز پنی ۽، پنی آسیلانی کپتان کوک Captain Cooke نا
سنگت آتینا ۽، اوڑتون اواریچ آدنیائی گوہی کرینے، و ہر ملک انا بے و بوچ و اوفا
خاصیت آتے جوان چاہک، ہر یک شنبے نانن اونا ہند آشارانا فلاسفر طیب و ایلو اہل
علم آک مچ مریرہ، و تینا تینا کسب و ہنر نا بابت جتا جتا پڑک جوڑ کرسا تولرہ، و تینا تینا
معلومداری و آزموندہ غاتے اسہ ایلو آ بیان کیرہ۔ شرہ ہم مریک۔ سر جوزف بنک ہر
پارٹی ہنسا تینا سلاہ ۽ مونی اتیک، دا بندغ آتیکن واروٹ آمون ۽ چا و حلوہ اتنگک،
دا مجلس اُئی بش ہلنگ ناسوب آن ای لندن نا بھاز آ متبر آتون درستی راستی مسٹ، و اوفا
ہنگ ہنگ نا چر جوئی اس تھے۔

چاری مسٹر سپین، دا شاہی جہاز آتا کارندہ غاتا بھلا افسرء، وشار فلیم Fallam ائی اسہ عالی شان باغ و اُراس جوڑ کر فینے، ہموٹی رہینگ، داجا گہ لندن آن دہ میل مُرء، کنتینا باغ آدرے، وجوان ءارغ اس کرے، لیڈی سپین واواناسنک کندوری آ مہمانداری ناغٹ المی گرج آتے پورو کریر، وکنے روٹ نا مجلس آتیبی ہم اوار شاغار۔ ہراڑے سد دوسد نیڑی زربینہ مچ مرسا شطرنج وگنچفہ گوازی کیرہ و اُرا خوجہ کل انا خدمت ءیک۔

پنجی مسٹر ولکن، ہرا بھلو وخت اسسکان ہندوستان ائی رہینگانے، مچے بھاز فارسی ہم چاہک، وکمپنی ناسرکار ائی تارتخ نویسی نا خدمت ائی لگوک ء، کمپنی نا ڈائریکٹر آتیبی ہم اوار ارے، گیشتری کنا اُرا غا بسکہ، و فارسی دانی اٹ پنی متنگ نا بھاز وار ہمو مجلس آتیبی ہم بنگ انگا کہ، ہراڑے کنتے بنگارہ، ولے بھاز خود پسند و سودائی ء بندغ اسے، ہندا خاطر آن اوڑتون سنگتی بر جاسلنگ کتو۔ ششمی سر جان ماری و کرنل ماری Sir John and Col mury ہر تو م آک ہندوستان ائی جوان انگا عہدہ غاتیا مسنو، وتینا سنگت آتون جوان پیش بنگ ناسوب آن نیک گوندنگارہ، ہندوستان آن پدی بنگ آن پداسکاٹ لینڈانا دارالسلطنت اڈنبرا ائی ہندی مسنو، لندن آ بھاز کم ہن بر کیرہ، ہندا خاطر آن گیشتری خڑکی و دنگ کتو۔

ہفتمی مسٹر ڈبرٹ Mr. Debrett دا کتاب بہا کروک اسے، ولے اخلاق آن سواروک ء، والس ناخ تھی دوئی کنگ کن مسٹر پیسٹ پنی ءوزیر اسے نا مخالف واوڑا

اعتراض کریکہ، واونا مخالف آتا کند آن کس، ہندا خاطر آن وزیر ناخ ترف آک اوڑتون رابطہ کپسہ۔ وزیر نا مخالف آک اوڑکارہ بریرہ۔ بھاز آشاہی ازگار آک ہم اوتیٹی اور اریرہ۔ اونا دکان آخلکت نامدام مچی مریک، مسٹر ڈبرٹ بھاز مہمان نواز و خوش اخلاق اسے، اونا اُرائی اسے شرفدار ءِ خاہوت اسے آن ءِ، ہنوک بروک آتون ارغ آن ہم زیات جوان پیش بریک۔ اوکبھی وارگن کن ارغ کرے وارغ آن پد راگ جاہ تیا سیل اکن درے ومہروان انگا ایڑھ تیانبار کنا خیال ءِ تخاکہ۔ دا تعلقداری کنا پدی بتنگ اسکان برجائس، ای اوڑتون اور گرین وچ Green Wich نا ماڑی آہناٹ، ہرادے انگلینڈ انا بادشاہ تینکن جوڑ کر فیسس۔ وپد آن جہازی سپاہی تا پن آکریس تے۔ داسہ داٹی دو نیم ہزار پیروشل آک رہینگمرہ۔ داکان بیدس او بھاز آ جوہری وگھڑی ساز آتا کوٹھی تے نشان تیس۔ لیڈی وبرٹ نا اسہ دو انزہ سال نامسٹر اس صوفیا پنی ءِ بھاز زیبائس، و باجا خلنگ جوان چاہسکہ، کنے بھاز دوست کس وتینا گوازی وراگ آتیاں کنا است ءِ خوش کریکہ۔

ایلو مسٹر سول Mr. sewell دا ہم اسہ کتاب بہا کروک اسے، شار انا تہٹی اسہ پنی ءِ دکان اسے نامالک ءِ، اودے انگلینڈ اٹی فارسی بولی ءِ رواج تننگ نا بھاز شوک ءِ، ہندا خاطر آن کنا بتنگ نا بتنگ تون سیدھا کنا اراغابلس واراوارگن کن ارغ کرے، وتینا باغ انا سیل ءِ کرفے، ہر لندن آن دہ میل انا مری آکس۔ اونا کمک اٹ لندن واونا ایب کیب انا بھاز آہندا آتا سیل ءِ کریٹ۔ دا ہندا آتیٹی اسٹ اس زچچ انا ماڑی ءِ،

Observatory ہر اکرنل الیگزینڈر البرٹ Col. Alexander Albert نا
 باغ اٹی، کرنل علم ہیئت وفلاحت اٹی ماہر ودانشمندء بندغ اسے، اوباغ اٹی گن کن
 بھلو ارغ اس کرے، انگور، زڈلو، شفتالو بھاز ہنیں ء کشفے، ہرافتیان داسکان ای لندن
 اٹی کتویسٹ، ولدا ہمو ماڑی ء ہرادے آبزرویٹری پارہ، کبھی وڈ وڈول انا ازباب
 نشان تیس واوفتے کاریم اٹ اتنگ نا وڑتے بھاز خوڑتی اٹ پہہ کرے، اسہ پین
 ماڑی اس ہم نشان تیس، ہرانا تعلقداری کیمسٹری تون نس، ودارو جوڑکننگ نا کارخانہ
 اس ہرادے لندن نا اسہ پنی ء ڈاکٹر اس شمار آن ہشت میل مرتینا باغ اٹی جوڑ
 کریس، داڈاکٹر گن کن ارغ کرے و ہروڑانا دارو جوڑکننگ نا وڈ، دارو گوٹنگ و
 بنگ نا بھٹی وخیسن پیہن و جواہرنا پڑی تے تیزاب اٹ دیرکننگ نا وڑتے نشان
 تیس۔ کوٹھی ان تہٹی گروک تتنگ، تہوانا دیرمننگ و دیرانا تہومنگ، پارہ ء خلنگ وزندہ
 کننگ، ہردوارنا جز آتے جتا جتا کرسا ولدا مچ کننگ و وڑ وڑانا ہبکہ کروک ء آزموندہ
 نشان تیس، ہراگن کن اسہ راگی سے آبارخزنگارہ، ہنداخس بھاز گڑا خناٹ کہ کل انا
 است آسلنگ مشکل نس۔

فری میسن نا حوال:

ایلو ہرا ہند ء نشان تیس او اسپا گارڈن نسکہ، دا باغ فرقہ میسن آن تعلقد ار آتاء،
 ہرادے نادرست آ بندغ آک ”فرامشان“ پارہ، دا فرقہ نا بندغ آک عجیب و غریب
 ء واقعہ بیان کیرہ، اسہ ایلو ء بیدس پاش انگان نشان آن درست کیرہ و تینا راز آتے پاش

کپتنگ ناپارت کیرہ، اسل جان ناخلیس ہم مرے او فک ویدن آتے پاش کپسہ، او فقا ہییت آتے بتنگ آن بندغ گرتی ٹی کاہک، پن تمانے کہ لندن نا بادشاہ دا پڑک انا گیشتری آن خلستا تینا ولی عہدہ حکم تس کہ او دافر قہ نا حال ۽ معلومدار کنگ کن داٹی اوارتے، شاہزادہ بادشاہ نا حکم انارداٹ ہنداماڑی ٹی ہنا و پدی بتنگ آن پد پین ہیچ پاتو پیرہ دا پارے کہ دا پڑک آن حکومت ۽ ہیچ نسخان رسیدنک۔

کنے انت اس کہ سامتھا اوداٹس کہ میسن Masson انگریزی ٹی مستری ۽ پارہ، و فری نامعنہ ۽ آجو، یعنی ”آجو مستری“ تاندہب۔ ہراتم حضرت سلیمان مسجد اقصیٰ نا جوڑ کنگ نا بنائے کرے تو ہر جاگہ نامستری تے بڑنگا سس، خاص وڑاٹ فرنگ نا ملک آتا مستری تا کچ گیشتر نسکہ، دا جماعت اسہ جاگہ اس مچ منگ آن پد تینا وقار و عزت نا رکھ اکن داندہب ۽ ایجاد کرے، تانکہ او فقا اسجا منگ آن اسہ یادگار اس ہم برجاسلے، و داٹی اوار مرساتینے دنیا نا ایلو بندغ آتا مون اٹ شرفدار و متبر پک کیر۔ دانا زہم او فقا متکن آعقیدہ غادن ہیچ تمپک، منہ چیدہ اس خن و ہورتا کمک اٹ ہیل تنگ کیرہ، دا بندغ ہراتم بدراسے خنک تو ہمووڑ تے کیک، اگہ او بدر ہم فری میسن اسے تو چا ہسا اونا اشارہ غاتا پن کروک ورندی ۽ ایٹک، و داوڑ او تینے درست کر فک، ایلو ہییت دادے کہ دا پڑک انا غریب و مفلس آتا دا بندغ آک جان و مال اٹ کمک کیرہ، کس اس اسہ ایلو آن زیات اف، تین پہ تین کل تا ایلیم آتیا نبار ہینگرہ۔

ہرانن ای ”اسپا گارڈن“ SPA GARDEN آہناٹ، ہندانن شاہزادہ

پرنس آف ویلز ناودی دے ناخوشی اڈ تنگاکہ، وچ آبغ آتش بازی وچ راغاں تیان بلبلاکہ۔ ہراڈان خنک زڑ زڑارہ، خوشی آن کل مست مسرہ، دادود آ ہزار آروپئی تے خوج کنگا سس، انتے کہ ہر بندغ نادا خیال کس کہ شاہزادہ او نا ایلم ء، ہرا بندغ دا مذہب اٹی کاہک، او اسل پین کس انا مخالفت ء کپک، او فتا خیال ء کہ اخیر اسہ دے اس کل ہندامذہب اٹی بریرہ، ہرا بندغ فری میسن متنگ کن داباغ اٹی پن کروک ماڑی ٹی پترینگ، او دے تہہ انا کوٹھی سیٹی درسا ہمو اشارہ غاتے ہیل تنگک، واسہ ایلو نا کمک نا پارت کنگک، سختی اٹ منع کنگک کہ مذہب نا خاطر او اشارہ غاتے پین کس اسے پاپ۔ و مدام گندہ انکا حرکت آتیاں پاریزکے، ولدادابندغ تیان مذہب اٹی پترینگ ناخوشی ٹی ارغ کیک، اگہ او شرفمند وازگار ء بندغ اس مس۔ اگہ چٹکو بندغ اسے تو ولدا شراب نا ارامسہ جام کنسا سفارنگک، شاہزادہ و ایلو سر کڑدہ غاتا ایلم جوڑ متنگ نا غلط فہمی ٹی اختہ دابندغ آک سر پند مسرہ کہ وخت انا گرج آ او فتنے کمک و دو سکی دوئی متنگ کیک۔ ہندا خاطر آن خوش مسرہ، داجماعت نابندغ آک تینا ویدن ء کس اسے آپاش کپسہ، بھاز آک ہرا فک راستگی تے چارہ، داشکی گری آن ہچ پاپسہ کہ گڑ اس مرے تو پان، ہرا سبک مزاج آک ساف ساف کل ہیبت آتے پارہ، او فتنے خلکت دروغ خوتک۔ کنے آہم بھاز آک زور شانا کہ او فتا مسلک اٹ کاو، ولے ای بشخنداری کریٹ، ولے سلطان روم نا پلچی اسماعیل آفندی و او نا سنگت یوسف آفندی ہرا کنے سیل اکن ایسوسر، یوسف آفندی فری میسن نا کوٹھی ٹی پترینگ، باغ انا نیام اٹی اسہ

بھلو برج اس نس، ہر افانوس آتیاں پُرس، ہر ادے شیر خلنگ ناشونک نسکہ اودا برج انا تھٹی ہنسا شیر گنارتسکہ، وشا ہزادہ ناسازندہ ہرادفن ء جوان چاہسکہ، اسہ بندغ اسے تون باجا خلککہ، اوڑے بیدس فری میسن تیاں پین کس اس تھٹی ہنگ کپک، باغ اٹی ہر درخت ناکیرغ آن دہ دہ پیست پیست بندغ شراب وکواب نامحفل اس اڈتسرہ، دانن ای زیبائی و بالادنا ہموندارہ غاتے کریٹ، کہ لگا کہ کہ ای پری تاڈیہہ اٹ بسنٹ، کنا داپارا پیریلے تاچی اس جوڑمس، ہراسٹ خواہسکہ کہ ای منہ منٹ داپارٹی ٹی شراب و کواب آتیاں پچس ہلیو، ای اوفتا خوشی نا خاطر آن امناکریٹ۔ ہر مجلس اٹی ہناٹہ اوڑے بھاز زیات زیبا انگانیاڑی تا دوا آن جام رسینگا کہ، و ہر اتم زیات تننگ آن پد ایلو جا کہ غاعذر کریٹہ تو تنگفوک زیبا غانیاڑیک ہندن ناز واد اٹ زورشا غارہ کہ بیوس مرساتنگوئی تما کہ، داہد اسکان کہ دانن کنے سد آن زیات ساغر پیش کننگا۔

بہر حال مسٹر سول SEWELL نامک اٹ کنا اوڑدہی بھاز آ بندغ آتون مس، اوفتیاں اسٹ اس مسٹر گری ء ہر لکھنو ٹی ء، اونا باوہ و ایلیم بھاز خوش اخلاق ء، کنا خدمت اٹی مدام جک سلوک ء، ایلو مسٹر رڈلی فوٹو گرافر ہرانا مہالو ہم ہیئت ء کریسٹ، اوکھی وارگن کن ارغ کرے و فوٹو کشا۔ اونا اُرائی بھاز خوش ذوق، ”عفت ماب و عالی ظرف“ اسے، ہندا خاطر آن اودے بھاز عزت و پین دوئی منے۔ مسٹی مسٹر شولیہ۔ دا اسہ ازگار ء بندغ اسے، وشا ہزادہ غاتا سنگت آتیاں ء، اونا اُرائی بھاز خلق والوسے و مسنک تے بھاز زیبا ء، کبھی وارگن کن ارغ کرے، وخت اس کنے تنیائی آن بھیم

ہر فیکہ تو اونا اُراغا ہناٹہ و تینا وخت ءِ مَٹنگ و ملنڈاٹ گدر بیفیٹہ۔ چارمی مسٹر اسمتھ
SMITH داہم شمارانا متبر آتیٹی حساب مریک، اراوار تینا اُراٹی گن کن اِرخ
کرے۔

چنچی مسٹر روسیو ROISSEAU دا اسہ پریس اسے ناما لک ءِ، داسر کڑدہ ءِ
بندغ اس تواف، ولے کن تون بھاز مہراٹ ملاکہ، وکنا سیل و چکر کن بھاز پیسہ خرچ
کر یکہ، تینا کتاب آتا دیباچہ ٹی کننا پن ءِ یادگار ناوڑاٹ نوشتہ کر یکہ۔

ششمی لیڈی ویلفرڈ کاسیل LADY WELFERED دا اسکاٹ قوم انا
اسہ بھلووئی انا پیئر ءِ بندغ اس کس، ولے طب اٹ ورناتیا نبارسکہ، وورناتیا نبار جوڑ جاڑ
کر یکہ تینے۔ بھاز ہمت والو و بھلوواست اسے نا گودی نسکہ۔ ہر ہفتہ ”روٹ“ انا مجلس
اڈتسکہ و غٹ ءِ اِرخ کنفیکہ۔ ہر اتم اودے کنابنگ نا سامتاتو بھاز آ متبر آ بندغ آتا
کمک اٹ کن تون اوڑدہی نا است خواہی درشان کرے، ای اونا اُراغا ہناٹ و
اوڑتو ن اوڑدہی کننگ آن بھاز چس ہر فیٹ۔ اوٹخ ناچس ءِ بھاز جوان چاہک، ہندا
خاطر آن اونا اُراٹی ای کنوئی گڑا تیان بھاز جوان مزہ ہلکت۔ دانیارٹی نا اسہ اُراس
اڈنبر اشاراٹی ارے، تیرمہ ٹی ہر اتم اوہنا کہ توکنے پارے کہ کن تون اوارکان وکنا اُراٹی
دہ پیست دے اس منگ آن پد پدی برک۔ ای بشخنداری کریٹ، ولے او مننتو،
ہراز دے ہنگ آسکہ، گاڈی ٹی سوار مرسا کنا اُراغابس و زوراٹ کنے تین تون دننگ
خواہس۔ ای قسم کنسا اوڑتو ن قول کریٹ کہ ارا تو آن پد بریوہ ونا اُراٹی ہندی مریوہ۔

دا قول آن است جم مرسا او موکل کرے۔ ولے است ہسونی ناہیت دادے کہ دا اوڑتون گڈیکو اوڑدہی نُسکہ، انتے کہ اراتو آن پد ہراتم ای ہمونگ ہنگ نارادہ کریٹ، تو اونا کزیت نا حوال رسینگا۔ ای بھاز ڈکھیا مسٹ۔ او نیارٹی اسکاٹ لینڈانا فطری طمع و بے وفائی ناہیلا کی آن بھاز مَر نُسکہ۔ یات سلے کہ انگلینڈاٹی کنا اسکاٹ سنگت آک انگریز آتیاں گیشتر نسرہ۔ او فتیان اسٹ اس مسٹر جارج جانسن Mr. jorge Johnson نُسکہ، ہرا لکھنؤٹی بخشی گیری نا عہدہ غا نُسکہ، کنا اونا دہ دو از دہ سال اسکان سنگتی نُسکہ۔ ایلو مسٹر بلین (MR. BLANE) ہراڑتون کرنل ہائی تون اواری سال مست اوڑدہی مسوس، و کنا سوب آن او فارسی بولی ء جوان ہد اسکان چاہسکہ، دا ہر توم آک ازگار واثر والو بندغ نسر۔ و کپتان رچرڈسن ہرا ہندوستان آن انگلینڈ اسکان کن تون اواریس، او ہم اسکاٹ اسے، کنے دا بندغ آتیاں بھاز او میت نُسکہ کہ دا انگلینڈانا سیل و چکراٹی کنارا ہشونی ء کیرہ۔ مسٹر بلین دن تو کہی وار ارغ کرے، ولے مسٹر جاسن ہندا خس ہم کتو۔ ای اسکاٹ لینڈانا بندغ آتا حق آتارداٹ ہمدردی خنتوٹ، بیدس دانیارٹی آن۔

ہفتمی کرنل برائیویٹ COLONEL BRAWAT ہرانا باوہ مدراس نا غٹ فوج انا جنرل نُسکہ، واوتیٹ ہم نظام علی خاں آصف جاہ و بھاز دکھنی کما مدر آتتون بھلو وخت اسکان مس۔ مسلمان تیان خڑکی وڑا کہ تے، علم انا شوکی و بھاز ہوشمند ء بندغ اس نُسکہ، او کن تون اوڑدہی کرے، سیل انا وار رسینگا، ہمو ہندا آتیاں اسٹ اس

شارلندن ناشاہی قلعہء، ارٹھی برٹش میوزیم یعنی سرکاری عجائب خانہ، اونا تھٹی کم وود سد بھلو بھلو کوٹھی ء، ہر کوٹھی خاص وڑانا عجائب آتیکن پن کروک ء، یا خاص ء ہندا سے نا عجیب انگا کڑا تیکن۔ اونا تھٹی ساہدار، جروبوچ، حجری عجوبہ غاک ہندا خس نسر کہ بیدس اسہ کڑا سے آن بچ اس یات سلتو واو فک ارامرغ نسر، دنکہ اراسال نا پچی سے ناکا ٹم آمریہ، دامرغ آک اسہ نیارٹی سے ناکا ٹم آن بسوسر، اونا کہنگ آن پدا وفتے اونا کا ٹم آن جتا کرسا اونا فوٹو تون اوار داڑے تنخاسر۔

برٹش میوزیم ناماڑی شارانارہی آاسہ کنڈا سیٹی ء، دانا دیوال آن شیف چارمیل اسکان آوارخسی سے، کوچہ نا اخیراٹی مسہ مش ء، ہراسر سوز وخرن ء، ہر مش آاسہ شاراس زیبا ء آباد ء، دافتیان اسٹ اسے ناپن ہائی گیسٹ ء، اونا ہیئت داخس زیبار ء کہ عجائب خانہ ناسیل اٹی اڑاند شانگ وخوا پک کہ ہروک آک اوڑان بیدس پن ہندا اسے آہر۔

کرنل ء اونا ارائی نادر وشم اٹ اسہ بے مٹ ء دولت اس رسیدگانے، او بے کچ زیبا ء۔ اونا زیبائی و بالادنا ندرہ کن اگہ دہ لکھ روپئی خوج کنتگے ہم کم ء، حالانکہ او تینٹ دہ لکھ ناگڑا تینا جہیزاٹی ایسنے، ولے داشرٹ آک کہ کرنل اونا باوہ ناپن ء تینا پن اٹ اوار کے۔ واوتینٹ ارغ ناباوہ ناپن ء دوئی کے، ہندا خاطر آن کرنل تینا متکن آپن بوٹن ء بدل کرسا برائیویٹ تنخا، ہرا اونا مالم ناپن ء، ودا تو بے مٹ آ نیارٹی ہم تینا پن ء مسٹر بوٹن تنخا۔ او مہرانا گیشتری نادو آن ارغ نافوٹو اس لخ اٹ لڑوٹجک کرسا است آ

متحک۔

ہشتمی مسزگارڈن Mrs. Gardon اسے پاکیزہ سیرت، ضعیف و بھلو وئی انا
 نیارٹی اسے، ولے بھاز خوش طبع و زندہ دل۔ تینا تیا خوج کنگ ناودے بھاز شوک ء،
 مدام مزہ دار ء کتغ کنگ اٹ اختہ ء۔ اونا نواسہ مسٹرگارڈن اسہ زیبا ء و رنا اسے، و علم
 دوئی کنگ ناشوکی سے، ہر سہب اتون کنے آبرسا اسہ گھنٹہ اس فارسی خوانا کہ، ہندا خاطر
 آن مسزگارڈن کنے تینا مار پاریکہ و مسٹرگارڈن نایڑھ کنے ایلیم پاریکہ، و تینا تینا بار پیش
 بسرہ، ہر اتم ای اوفتیا ہناٹہ، چا، قہوہ ایسرہ و سازوزیمیل اٹ است ء دیر تر فیرہ۔

مسزگارڈن بھاز زیبا تو آلوکہ، ولے عادت و زندگی وڑ و اخلاق نازیبا ئی و ہنین آ
 بادوی ناسوب آن اونا مون آزیبا تارنگ ہم بے بے سکہ، اونا اسہ الہ مار اس کیپٹن
 لسک Captain Lasack بھاز معزز و بہادر سکہ، ہرا بحرئی اسہ بھلو افسر اسے،
 اسہ و اس او فرانس ناقلعہ ناشیف آ اسہ جہاز اسے آ جھو کرے و او دے دزگیر کر سا
 لندن آ ایسوس، ہرا وڑ رزم اٹی ماہر اسے، ہندن بزم اٹی ہم پوروع، گڑ اشیر و باگل اٹی
 اوڑان جوان و گچین ء ءتوار پین نرینہ غاتیٹی خشوٹ۔ مدام مسزگارڈن نابجہ تون ہمتوار
 مرسا شیر خلککہ۔ ونیم نن اسکان ہندا وڑ مرسا ہنا کہ۔ ہندا خاطر آن کنے اوفا اراٹی ایلو
 جاگہ غاتیان چپ بھاز مزہ بسکہ۔

دا اراٹی ہرا بندغ آتون کنا اوڑ دہی مس، او قیٹی اسٹ اس جنزل منی سکہ، او بھاز
 آزاد منش و فرانسسی بولی ناما ہر س۔ اوڑ تون ای گیشتری شطرنج گوازی کریٹہ۔

ایلو مس املیا لیٹور Amlia Latoral ہرانا زیبائی و بالادنا سفت قلم ناولس آن تیر
 ء، مسٹر گارڈن دا ”شمع رو“ ناپروانہ ء، ای اونا سفت اٹ اسہ غزل اس نوشتہ کریسٹ،
 ہرانا مقطع مسٹر گارڈن ناپن آٹے۔

مسٹمی مسٹر ہیکمی Hakemy ہرالنندن آن شش میل مخلق پیوٹی ٹی تینا آل و
 عیال تون ہنکینی ء، بھاز دوست نواز و خوش اخلاق ء بندغ اسے، اوکھی وارکنے تینا باغ
 آدرے وکن رکن خدمت کرے، و بھاز جوان ء کتغ کتفے، خاص وڑاٹ سی و ملائی۔ ہرا
 ہر جاگہ غان زیات داڑے گچین نسر، دا بندغ نا اسہ ایلم اس واپار و مہاجنی کیک، اسہ
 زیبا ء نیارٹی اس بے برام ءن اوڑتون رہینگ۔

جہاز جوڑکنگ نا کارخانہ:

مسز گارڈن تون اوارلندن نا ایب کیب انا بھاز آراگ جاہ و پنی آہند آتاسیل ء ہم
 جوانی اٹ کریٹ، دنکہ اسٹرانمی Astronomy یعنی ہموار ہراٹی دے انا گڑدگوہی
 ختنگ، دانا سرجم بیان مونی بریک۔ خلق دلوچ ہراٹی جہاز جوڑکنگ نا کارخانہ اسے،
 اونا سیل ء کریٹ۔ اوڑے کرنل پیچ Col Peach پن انا اسہ بندغ اس مسز گارڈن
 نادرستی نس، اوکن رکن بھلو ارغ اس کرے وچ آ کارخانہ ء نشان تس۔ لندن ناراجبا
 تیا گیشتری مسز گارڈن تون ہنوئی مسکہ، انتے کہ دا پیرانگابی بی مذہب نا بھاز پابند نس، و
 راگ کروک شیتز جن آتیا ن مرسکہ۔

نہمیکو مکفرن Mr. Mecpherson دا گورنر بنگال سرجان مکفرن نامار ء،

بھاز شوکی ء ورناسے، بھاز نیک خصلت اسے، ہر اتم ای لندن ء سر مسٹ تو تینٹ ملنگ کن بس وگن کن ارغ کرے، وکبھی وار لندن نا عجائب آتا سیل ء کرفنگ کن تین تون درے۔ خاص وٹاٹ ”ڈوری لین“ ہرا غٹ راگ جاہ تیان بھلن ء، وغٹ آن بھلا گر جا گھر سینٹ پال Sanait Paul وویسٹ فسٹرا ہے West Minster abbe ناسیل ء کرنے و نیوراماس آہم درے۔

دہمی لارڈ مکاری Lord Macarny اسہ بھاز بھلو ازگار، پزوروزیبا ء بندغ اسے، ورنائی نادے تیٹی روس انا سفیر پن کننگا سس، وتینا زیبائی ناسوب آن ملکہ نا منظور نظر جوڑ مسوسس، اوکان پد بھلو وخت اسسکان مدراس نا گورنرس، ولدرا بنگال نا گورنر پن کننگا، ولے اودادے منتو، ولندن آ بس۔ اوکان پد چین اٹی سفیر پن مس، ہراڑے بھاز جوان پن کٹا و خدمت کرے، داڑتوں کنا اوڑدہی لارڈ اسپنرنا اراٹئی نن نارغ اسے نا وخت آمس، اوکنے تینا اراغا سلہ خلک، وخت وخت مسافر نوازی کر سا کنا اراغا ہم بسکہ، ای بھاز پاریٹ کہ نی تینے خوار کپہ، ولے اوتینا وضع داری ء برججا تچا۔

یانزدی لارڈ ہرڈوک Lord Hard Wicke داہم شرف مند ء ازگار اس نس، ہراکم وودڈیوک ناہم مرتبہ نس، دالارڈ کارنواس آن پدا آر لینڈانا حاکم پن کننگا سس، لیڈی این بارنٹ نا ایڑھ دانا اراٹئی ء، ودانیاڑی کیپ ٹاؤن آن تینا چٹھی تیٹی گن کن سفارش نوشتہ کریس، ہندا خاطر آن اوکن تون اوڑدہی کن بس وکبھی وار کن کن ارغ

کرے، ارغ زایفہ ہڑتوم آک خاطر داری ٹی ہیج ہکتی اس کتوس، تیرمہ ٹی اونا اُرائی
 نایلو ایٹھ لیڈی مارگٹ فورڈیز کنے لارڈ انا باغ آدرے وکھی دے اسکان مہمان
 کرے، لارڈ ہر اتم آئر لینڈ انا حکمران پن مس تو او است خواہی نشان تیس کہ ای دوارہ
 اوڑتون او ار آئر لینڈ آہنسا اونا اسہ تو اس مہمان مریو، ولے ای بشخنداری خواہسٹ و
 ہنگ کن تیار متوٹ، اونا اُر اعا مسز مونگیو Mrs. Montigo تون کنا درستی راستی
 مس، ہرا بھاز گرم جوشی ٹی پیش بس، او کنے تینا اُر اپورٹ مین اسکوائر آہنگ کن سلہ
 خلک، اونا اُر ا بھاز زیبا، دانیارٹی نایا نوزدہ اولیاد، ولے اونا عمر بیست سال آن
 زیات خنکپک۔ دانیارٹی نالمہ ہم ارے، اونا دادستورے کہ سال اٹی اسہ واردہ دوانزہ
 سال نا غریب و مزور مارتیکن ارغ کیک، ہرانا سوب داپاننگا کہ اونا خاہوت نا اسہ مار
 اس گم مسوس، ہرادے اسہ غریب چناس درست کرسا اُر اعا سر کریس، ہمو وخت
 آن اینوپہ دے اسکان دا جشن اڈتنگک، و ہزار آمارتے پرتکلف ضیافت تننگک۔

دوانزدمی مسٹر ہوپ۔ دا اسہ پنی و مالدار پوریا گراسے، روس و ہالینڈ اٹی واپاری
 کیک، داخس آن پدہم کہ فرانس نا انقلاب اٹی اونا نیمہ میرات ڈب ہلک، ولدا ہم او
 لندن نا بھلا جنرل مرچنٹ آتیٹی حساب کنتنگک، لیڈی بارنٹ او دے ہم کنا بابت
 گڑ اس نوشتہ کریس، ہندا خاطر سر جوزف ینگ نا اُر اعا اوتینیٹ کن تون تینے درستی
 راستی کرنے، اوکان پدگن کن شاندار ارغ اس کرے۔ ہندا خہ وڑ انا شراب ایس
 کہ داسہ اوفقا پنک است آہفسہ۔ اونا ملازم مجلسی تا کچھ ہر سا بلوری ساغر آتے اسہ

طلائی تشت ایسی تختسا ایسکہ، اول مونی کریکہ، ولدا ہمو شراب نا پن ۽ پاریکہ، وایلو بندغ آتے تسکہ، اودام اوژدہی نا خاطر آن کنا اراغا بسکہ۔

سینزدی مسٹر سر ولیم اورلی Mr. Sir willwam Auryلی دافوجی افسر اس نُس، فارسی بولی نا بھاز شوگی اس نُسکہ، او بیدس استاد آن تینا ذہانت و ہشاری آن فارسی کتاب وقاعدہ فارسی ہرا انگریزی ٹی نُسکہ، اونا کمک اٹ فارسی جوان ہیل کریس، ودا ہد اسکان کہ او فارسی نا تاریخ نا کتاب آتا انگریزی مٹ ۽ کریکہ۔ البتہ فارسی ٹی جوان وژاٹ ہیٹ وگپ کنگ کتو کہ۔ لندن نا بندغ آک او نا فارسی چاہنگ نا امنا کروک نسر۔ ہندا خاطر آن اونا مٹ کروک کتاب آتے بھاز است خواہی اٹ ہلکرہ، و خوانارہ۔ دا بندغ کنا بنگ نا حوال ۽ بنگ توبس، او کبھی وارگن کن سوارہ کرے، لیڈی اورلی ہم انگلینڈ اناز بیا و بالادی آنیارٹی تیبی حساب مریک، وناز وادائی پنی ۽، سر ولیم نا اسہ چنکو مارا اس ہم ارے، بھاز مہذب و سنجیدہ، ہرانا پن ۽ او فارسی زبان تون است خواہی نا سوب آن ’حافظ‘ تخانے، داما رہم تینا پن نا مناسبت نا سوب آن کنے آن بھاز خوک نُسکہ، ہرا تم اسکان کہ امی مجلس اٹی مسطہ او مار کنا رہی آتو لوک مسکہ، کنا ماس آن ہچ گہس سر تو کہ۔

چانژدی مسٹر چارلس ڈیوس بوٹل Mr. Charls Deyus Botal دا چنکا درجہ نا شاہی ازگار آتیاں ۽، بھلو وخت اسکان ہندوستان اٹی رہیگانے، داڑے ہم او کنے آبسکہ ہنا کہ، فارسی بولی ۽ جوان چاہسکہ، داڑے اولیکو واراودے شاہی دربار اٹی

خناٹ، بادشاہ کن تون ہیت وگپ نا وخت آ اودے مٹ کروک پن کر یس، اوکان
پداوکن تون اوڑد ہی کن بس، تینا اُر ائی گن کن ارغ کرے، کنگ آن پداونا سلیقہ مند
منک ارگن خلکر، ہراڑان کنے بھاز پچس بس۔

پانزدمی ڈاکٹر کشور ڈ Dr.Kishord اولیکو واری اودے سر جوزف بنک ناہند آ
خناسٹ، اتینیت ہم ہر ہفتہ تینا اُر اعا سہ جلسہ اس کر فیکہ، اوٹی کنے ہم بشخ ہلنگ کن سسلہ
خلک، کبھی وار اوڑا ہناٹ، دا اسہ سودائی مزاج و ہوس والو بندغ اسے، ولے کنا
راہشونی ء بھاز کریکہ، اونا کمک اٹ منہ پین بندغ اسے تون ہم درستی راستی مسٹ،
ہرافتیان اسٹ اس ”مسٹر سمنٹ“ ء، ہراخلق پڈنٹن Pudentun نا پڈنٹن ہاؤس
Pudentun House اٹی گن کن بھلو ارغ اس کرے، ودا ارغ نا وخت آ
بھاز آزبیا تا ساڑی گری دا مجلس ء پین گچین کرے۔ ڈاکٹر ہم کبھی وار ارغ کرے،
اسہ وار اونا مار ہرا انڈیا ہاؤس اٹی منشی ء، و مسٹر ڈنڈا اس نا ماتحت ء، و تینے تینا باوہ غان
زیات متبر سر پند مریک، کنے ارغ نامیز آ پارے کہ ہندوستانی بے رحمی و سخت دلی ٹی
کل آن مونی ء۔ ای پاریت بھاز آ ایرانیک ہم دا سفت اٹ ڈنڈو راریر۔ کنا اصل و
نسل ہم ہموکان ء، ولے ہندوستانی تابابت خلکت نا خیال داکان چپ ء، پارے نے
سماف کہ اورنگ زیب تینا باوہ وایلم تون انت کرے۔ و ہنداوڑ اورنگ زیب نامارک
تین پے تین کشت و خون کریر۔ ای ورندی تسٹ کہ بادشاہ تاوڑ و ملک انا قاعدہ غاک پین
مریرہ۔ دا بابت غٹ باقی تیا بایدے دو بہ خلنگپ۔ اگہ نما ملک اٹی ولی عہد نا ساڑی

گری ٹی ایلو شاہزادہ غاتے سلطنت آن دوسلفنگ ناکا نو دمتو کہ تو ہندوستان آن زیات داڑے فساد مسکہ۔ اوولدا پارے کہ او جاگہ ناڈنگ آتا بابت انت پاسہ؟ ہر افنا حوال کلکتہ اخبار اٹی شینک مرسا کا ہک، ای پاریٹ اوہم داملک انا ڈنگ آتیاں زیات سخت وگمری افس۔ اگہ ای ہم اوفتے ہر ساکل انگریز آتا حالیت ء است اٹ اتیو تو نے ہم ہمو فٹیٹی او ار کروئی مریک۔ داہیت آن باتے نج مس واسہ ہیت اس کرے ہرا اصل اس الو، وپیرہ بے سوب شرہ اس نسکہ، ای داچک و تاڑ ء چٹنگ ناسوب آن پاریٹ کہ ای امنایوہ کہ ہرا گندہ ئی تے نی بیان کر لیس او بے شک او ملک اٹی بھاز اریر، انتے کہ نی بے کماشی ناسوب آن داہیت آتیاں زہم ہر فینس کہ نی ہمو بندغ ء ہم منپسہ ہرانا آزموندہ نے آن بھاز زیات ء، و بے فاندہ مہمان تنون شرہ کیسہ۔ ساڑیک اوڑا مخاروغٹ اوڑا چڑار۔

شانزدی سرچارلس رچ۔ دا بھاز نہایت عقلمندہ و پنی ء بندغ اسے، انگلستان نا مالدار آ بندغ آتیٹی حساب مریک، لندن آن ہفتاد میل مر او ہمیشا رٹی اسہ بے مٹ ء باغ اس خلفینے، و داڑے کنا متکن آ سنگت مسٹر ٹینس ناکمک اٹ کن تون اوڑد ہی کن بس و ارامسہ وارکن کن ارغ کرے، اونا ارائی لیڈی رچ لندن ناپنی آ نیاڑی تیاں ء، خدا اودے ار اپری پیکر ء مسٹر ہم عطاء کرینے، ہر تو م آک کنا خاطر داری ٹی لگوک تسرہ۔ اوفتازیبائی وبالادکنے بھاز چکا ای اوفتاسفت اٹ اسہ قصیدہ اس نوشتہ کریٹ۔ ہودی مسٹر بروس Mr. Bruce دا لندن ناسر کڑدہ غاتیٹی حساب مریک، استنبول

اٹی انگلینڈ انا سفیر لارڈ الکن نا ایلم ء، اونا لمہ لیڈی بروس ولی عہد نا مسٹر شاہزادی شارلٹ نا استاد ء۔ داشاہزادی آن بیدس ولی عہد ء پین اولیاداف، ہندا خاطر آن دا ملک انا میراتی کاندونارد اٹ اولندن ناتخت شاہی نا وارث مریک، ہندا خاطر آن لندن نابندغ آک لیڈی بروس نابھاز عزت ء کیرہ۔ مسٹر بروس ہندوستان اٹی بھلو وخت اسسکان رہینگانے، وفارسی بولی ء جوان چاہک، ہراتم ای لندن ء سرمسٹ تو بیدس کس اسے ناپاننگ آن کن تون اوڑدہی کن بس ودمام بھاز اخلاق ومہروانی اٹ پیش بسکہ، منہ وخت آن پداوتینا ایلم تون ملنگ کن استنبول ناکسراٹ ہندوستان آہنگ ناگیگ کرے توکنے ہم تدمتنگ ناپارے، ای داسکان سیل وچکر آن سیرکتویسٹ، ہندا خاطر آن بشخنداری خواہسٹ۔

ہژدی مارکوکس ٹونز ہینڈ Marquestors Hand دا لارڈ کارنوالس آن مسٹ آر لینڈ انا گورنرس، اسہ پیرو جہان دیدہ ء بندغ اسے، دیانت دارناوڑاٹ پنی ء، بھلو وخت اسسکان بھلا عہدہ غاتیا متنگ آن پدہم ازگار متنے، ونیامی چپہ نازندتیر کیک۔

نوزدی کرنل نوبل، دابادشاہ ناجندی ملازم ء، بھاز خوش اخلاق وضع دار ء بندغ اسے، لندن آن ہودہ میل مرادنیہرانا کسرائی اونا اسہ زیبا ء باغ اسے، اونا تہٹی شاندار ء کوٹھی اسے، اولندن اٹی مسٹر جانسن ناراعا پیرہ کنے ختنگ کن بسکہ، اوکان پد بربر کن تون اوڑدہی کرسا ہنا، وراگ جاہ تیا تین تون درسا ہنا۔

پیسٹی ”جنرل مارگن General Margen دا ہندوستانی فوج انا بھلا افسر آتیاں کس، ہر زمانہ ٹی زمان شاہ لاہور آسر مر سادیکی ہندوستان ناعزم ء کرے، اوقم جنرل موصوف ہمو فوج انا افسر پن مس، ہر شاہ ابدالی تون جنگ اکن پن کننگا سس۔ اونا است بھاز خلکن، چندتے نیک کڑ دار و خوش اخلاق ء بندغ اسے، لندن اٹی اونا شاندار ء ارا سے، ہرائی اوتینا اُرائی مسز مارگن تون آرام و آسرات اٹ زند تیر کیک، اونا اُرائی نالندن نا اسے شرفدار ء خاہوت اسے آن تعلقداری ء، کبھی وارگن رکن ارغ کرے، و مدام اوڈ ہی و دیدار کن بسکہ۔ اللہ اودے اسے زیبا ء مسٹر اس تسنے، ہرانا زیبائی و بالادیدنی و ہنین گپی ٹی اونا مٹ اف۔ ای ہر اسی چل مہ جین آتے زمانہ ٹی گچین گوند اسٹ، اوقتیٹی دانا مٹ ہندن ء دنکہ استارتیٹی تو بے انا است۔ اونا ستاٹی اسے قصیدہ اس ہم نوشتہ کریٹ، ہر لندن شار انا ستاٹی ء، اوٹی دامہ جین نا ذکر ہم ارے۔

پست ویکمی مسٹر بڈلف Butlife دالندن ناپنی ء پوریا گرا سے، و مہاجنی ہم کیک، بھاز سلیقہ مند و پامدار ء بندغ اسے، ولی عہد ناٹوک انا بندغ اسے، کن تون او مسٹر بلین نا اُرائی بھاز جم و جوش اٹ ملا، اوکان پد کنا ارا غا بس کنے تین تون اوار درے و بھلو ارغ اس کرے، کبھی راگ جاہ تاسیل ء کرے، خاص وڑاٹ ولی عہد نا محل ء جوان وڑاٹ نشان تس، ہرائی کتب خانہ، اسلحہ خانہ، شاہزادہ بیرہ ناسیل انا خاطر آن اراء الاس، و حکم تسوسس کہ ارامہ جاگہ کننگ نا میز آتے خلنگے تانکہ ہراڑے است

خواہس، ہموڑے است جمی اٹ تو لنگ کتنگے۔

بیست و دومی ”کرنل مکنزئی“ Col.Mecanzey دا بھلو وخت اسسکان ہندوستان اٹی مسنے، فارسی دان اسے، کن تون اوڑ دہی کرے و بریبرہن و برع برجاتخا، کبھی وار بھلو ارغ ہم کرے۔

بیست و سے می مسٹر مکڈانلڈ Mr.MacDonland دا کنا گچین آ سنگت و متکن آ مہروان کرنل مکڈانلڈ نامارے، ڈیک و دروشم، سرجز و ہیلہ کی تیٹی تینا باوہ غا ہنارے، ہندوستان اٹی و دی مس، و چکی آن لندن آ برساز بڑ کو کھولی تعلیم دوئی کرے، فن طب انا چا ہندار اس جوڑ مس، و تینا اُرانا کیرغ آ دار و نادکان اس ملانے، دا واپار اٹی دے پہ دے شون ہلنگ اٹی، اودام کنے آ برساز ہنا کہ، و ہر کاریم اٹ کن تون کمک کریکہ، کبھی وار ارغ ہم کرے، ای گرج انا وخت آ ہر دار و دار و جاغان بڑنگاٹ، اونے تو کنے آن درمان نافیس ہلکے نئے دار و نا بہا۔ کنے پاریکہ کہ کرنل میکڈانلڈ ارہزار ناتدی اس دا خاطر آن رادہ کرینے کہ نے گرج انا وخت آ ایتوتا، بھاز زور شاغا کہ کہ ہر فوتا۔

بیست و چارمی مسٹر کرسٹیانانا Mr.Crestiana کرنل میکڈانلڈ نایڑھ سالم و بھلو ازگار اسے، ولی عہد انگلستان ناخوک انا بندغ آ تیان، شاہزادہ کن بیرشت، نگینہ و گرج انا گڑاتے ایتک۔ اونا اُرانا پین بھاز آ تا گڑاک ہم نیلام مریرہ، اسہ دے کنے تینا اُرانا گڑاتے نشان تنگ کن درے۔ و گڑاتیان بیدس شش لکھ روپی نافوٹو ہم سسر، ارادے آن پدای ہر اتم ہناٹ تو اسٹ اس ہم الو، کل بہا مسوسر۔ کرنل میکڈانلڈ ناکن

توں سنگتی نا حوالہ بنگ آن پدکن تون بھاز خلوص اٹ پیش بس، ارغ ہم کرے، اونا
 ارا بھاز گمری اوس نس، ہندا خاطر آن ہن بربر جاسلنگ کتو، ومیکڈ انلڈ ہم ہندا سوب
 آن تاتہ نا اراغا بھاز کم ہنا کہ۔

بیست و پنج می مسٹر ڈوسی Mr. Dusy ہرا عدالت نا حاکم ء، اوڑ تون سر جوزف
 بنک نا ہندا درستی راستی مس، ولدا او ملنگ کن کنے آ بس، کنے تینا ارا غادرے، داڑے
 ای ایرانی و ہندوستانی مصور آ تا جوڑ کروک ہمو بہائی فوٹو تے خنات، ہرا ہندوستان نا
 ازگار آ تا بھسکاری آن پدا نگریز آ تا دوٹی بسوسر، دا فوٹوک انگلستان نا مصور آ تا جوڑ
 کروک فوٹو تیان بھاز جوان نسر۔

ہندوستانی و ایرانی فوٹوک:

داڑے ہرا فوٹو تے ای خنات، او فتیان اسٹ اس خمسہ نظامی بھاز خوش خط ء مصور
 اس نسکہ، ہرانا پٹی آنو اب شیر جنگ (ایماندار) نامہر لگوک نسکہ، دا کتاب ء ای تینیٹ
 ہم ایماندار تون خناسٹ۔ او دادے ساہ غان زیات دوست توریکہ، ارٹھی کتاب
 ”شاہنامہ فردوسی“ با تصویر۔ دا ایران ناما ہر مصور آ تا نازرک قلمی نا گچین ء وڑک اسے،
 ہندا وڑگیشتری طغره و کتبہ مسٹر ہشٹن و سر فرگرگ ایڈن نا ارا تینیٹ خنات، ہرا چارکنڈی
 فریم تینیٹ درنجوک نسر، اونے خنگ آن بھاز عبرت مس۔

داکان بیدس شاہی کتب خانہ ٹی ایرانی و ہندوستانی مصور آ تا کارگیری نا بھاز آ
 شاہکار آتے خنات، او فتیان اسٹ اس ”شاہجاہاں نامہ“ نسکہ، ہرا ٹی مصور شاہ

جہاں بادشاہ نازم و بزم انا فوٹو تے بھاز جوان و گچین جوڑ کریس، دا کتاب دہلی ٹی
 آصف الدولہ نادو آتما سر، واوفتے بھاز ہز و قدرات تین تون تخاسس، بنگال ناگورنر
 ”سرجان شور“ آصف الدولہ غان ہلسادا فنتے بادشاہ انگلینڈ ۽ ٹیکلی کریس۔

بیست و ششمی مسٹر ڈانیل دامصورا سے، ہرا آصف الدولہ نا جلسہ غاتا فوٹو تے
 کشانے، ہرائی مسٹر ہشٹن وایلو در بارنا ساڑیک ہم ختنگرہ، اوکن تون اوڑ دہی کن بس،
 کنے تینا ارا غاسلہ خلک۔

اونا ارا ٹی تاج محل و ہندوستان نا کہی پنی آماڑی تا فوٹو تے خنٹا، لندن نا ہرا
 سنگت آک وخت اس ہندوستان آبتو، دا جاگہ نا حالیت آتیاں نا چا ہنداری ناسوب
 آن داسر پندریرہ کہ ہندوستان اٹی ختنگ کن ہچ گڑ اس اف، او فنتے دا فوٹو تے ختنگ
 آن ہندوستان نا اہمیت نا اندازہ مسکہ، مسٹر ڈانیل تینا کارخانہ ۽ کنے نشان تیس، ہرانا
 ہیست موئی بریک۔

پیست و ہفتمی مسٹر ہا کر Mr.Hacer ہرا پنی ۽ مصورا سے و پرنس آف ویلز نا
 تعلقدار آتیاں ۽، کن تون اوڑ دہی ناشونک ۽ کرے، مسٹر ڈانیل نامک اٹ کن تون
 اوڑ دہی کرے، او بھاز پر تکلف ۽ ارغ اس کرے، وکنے آن خواست کرے کہ او نامار ۽
 فارسی ہیل ایتو، وداڑ کن پنڈ اوڑی ناسلہ خلک، و لے ای لندن ناسیل و متبر آتو تون توٹ
 بش ناسوب آن وخت کشنگ کتوٹ و ہمو مار ہم بے پرواہ اس نسکہ، ہندا خاطر آن دا
 خدمت ۽ کننگ کتوٹ، ہندا خاطر آن مسٹر ہا کر تون تعلقدار یری بر جاسلنگ کتو۔

پیست و ہشتمی مسٹر ہرٹمن، دالندن ناپنی آبندغ آتیان ء، اونا اراپورٹ اسکواٹرائٹی
 ء، ہراڑے مدام ”روٹ“ نا جلسہ اڈایتک، اونا ہند آای ہمو فرائسیسی بندغ ء خنٹ،
 ہرانا اراٹٹی نیولین بونا پارٹ بادشاہ فرانس نا ولشت مسوس، ولے داسہ ہمو نا خلیس
 آن وطن ء السالندن اٹی رہینگک، ہنداوڑ جنزل ”ڈوباین“ نامالم ہم ملا، ہرا فرانس نا
 خلنگوک بادشاہ نا وزیرئس۔ ہنداوڑ ہالینڈ نا بادشاہ تون ہنداڑے اوڑدہی مس، ہراتینا
 ملک آن نر سالندن اٹ باہوٹ نُسکہ۔

پیست و نو میکو خواجہ اسٹریچی، دا ہندوستان اٹی کبھی عہدہ غاتیا مسنے۔ بھلو مدام
 اسکول آتیٹ ترجمانی نا کاریم ء کرسا ہنا۔ فارسی تے ایرانی لہجہ ٹی ء۔ ولے صاف
 چاہنگک کہ جوڑ جاڑاٹ (بناوٹی) ہیٹ کیک۔ فارسی بولی چاہنگک نا سوب آن کن
 تون اوڑدہی کن بس، وکبھی وارکن کن ارغ کرے۔

سی میکو سر رابرٹ چمبریہ بھلو وخت اسسکان کلکتہ نا عدالت نا بھلا حاکمئس۔
 اوسر ولیم اوزلی نامک اٹ کن تون ملنگ نا است خواہی درشان کرے۔ نا جوڑی وپیری
 نا سوب آن آخرت نا کنڈ آراہی روان ء، گڑ اوڑ تون داخہ دراوڑدہی مننگ کتو۔

سی ویکمیکو خواجہ ڈکریل، دا ہم ہندوستان اٹی کبھی سال رہینگانے، منہ وخت پرونیہ
 نا حاکم ہم مسنے۔ ہندا وخت آتیٹ ہمو جاگہ نامتبر آتیان اسہ نیارٹی اس اونا دو تیا تما
 ہراڑان اونا کبھی اولیاد آکو۔ ہرا تم اوولایت آپدی بس، تو چناتا مہرانا سوب آن نیارٹی
 ہم اوڑ تون گون مس۔ کنا بنگ نا بنگ، تو او خواجہ جانسن نامک اٹ اوڑدہی ناشونک

درشان کرے۔ ای او نا اُرا غا ہناٹ، دانیٹری سفا پیہن نس، وپست سال ناءِ دالمک
 اٹ اڈ ہلوک نس۔ گڑا ہچ ءوڑ اسیٹ او انگریڈ لیڈی تیان کم اف۔ کن تون ملنگ آن
 بھاز خوش مس۔ او ناما ک اسل یورپین آتیا مبار خننگرہ۔ خواجہ ڈ کریل مچے گنو ک تب ء،
 گڑ اولد ای اوڑ تون اوڑ دہی کن ہنوٹ۔ و ہندا حالیت نور بیگم ناءِ، ہرا جنزل ڈو تون
 گون داڑے بسنے۔ او ہروڑاٹ انگریز نیٹری تا بربری ءیک۔ کنے خنگ تون بھاز
 خوشی درشان کرے۔ و بھاز گرم جوشی اٹ ملا۔ اسہ خط اس تینا لمہ ناپن آن نوشتہ کرے
 کنے تس، و پارے کہ ہراتم نی لکھنو آہناس تو دا خط ء اودے ایتس۔ و وخت ویل آ
 اوڑ تون ملسا کاس۔ جنزل ڈو دانیٹری ء ہراتم آن برام کرینے ہمو تم آن دادے جناءِ
 اُرا اس تسنے۔ و پانزدہ سدر روپئی سال انا اودے بیرشت و پوشاک کن ایتک۔ نور بیگم نا
 اسہ مارو اسہ مسٹراسے۔ ہڑتوم آک اسکول خوانرہ۔ و ہراتم لندن آبریرہ تو تینا لمہ تون
 رہینگرہ۔

سی و دو میکو خواجہ ہلزون بھاز خوش تب، وشونکی ء بندغ اسے۔ و وپول اسٹریٹ،
 اٹ او نا شاندار ء اُرا اسے۔ بیدس کس انا کمک آن کن تون ملنگ کن بس۔ و کبھی وار
 گن کن ارغ کرے۔ او نا سنگت آک ہراڑے کہ ارغ اس کرو سر یا شیمیر و باگل نا
 جلسہ اس مرو س تو اوڑے کنے المی تین تون دریکہ۔ کنا سیل و است خواہی تا بھاز
 خیال ء تخاکہ۔

سی و سیمیکو خواجہ ڈو فڈیہ، دالندن نازگار آتیان اسٹ اسے۔ سینیت بیمر اسٹریٹ

اٹی اونا اسہ زبیا اُرا اسہ۔ دا اُرا نا کیرغ آن رزان تا کارخانہ اسہ۔ ہرانا مٹ مچ آ
 شارات اف۔ شارانا عزتدار آ نیاڑیک اوڑے بریرہ۔ داڑے چا و کافی نارزان و مش
 انا جوڑ کروک آ گوازی نا گڑاک بھاز بہا مریرہ۔ خواجہ ڈودفڈ یہ خواجہ جانسن نامک
 اٹ کن تون اوڑد ہی کرے وکن کن ارغ کرے۔ وغٹ مہمانی دود آتے ۽ پورو
 کرے۔ ہر اتم ای خشکی نا کسراٹ پدی بنگ نا سفرنا ارادہ ۽ کریسٹ، تو او خواجہ جانسن نا
 کمک اٹ کنے دا گڑا غا امنا کرنے کہ بغداد آن بصرہ غا ہنپر، اوڑتوں گون ایران آ
 کاو۔ ودا کہ داسفرنا غٹ خوج آتے او برداشت کرو۔ ارادے اسکان سیجا آ نبارکن
 تون تدمس۔ قسمتی ہندادے تیٹ اونا اسہ درستی اس، سفر آن پدابس و او ایران ناسفرنا
 سختی وویل آتے پارے۔ گڑا او سفرنا ارادہ ۽ چٹے۔

سی و چار میکو کرنل اسبرن، دامہالو ہندوستان اٹی تینا پلٹن تون گون الہ آباد اٹی
 نس۔ او ”پرگنہ اریل“ ۽ اسماعیل بیگ آن اجارہ غادوئی کریس۔ و ہندا بہانہ اٹ
 بندیل کھنڈانا علاقہ ٹی ہم دوشاغنگ نابناء کریس۔ ودا علاقہ نا گڑا اس شیخ تینا کوزہ ٹی
 کریس۔ کبھی جنگ آتیٹ بندیل کھنڈانا راجاتے بے سہب کریس۔ ولے خواجہ
 ہشٹن دا کارروائی تے خیر خواہی تیان برخلاف گوندسا اودے تورے۔ نائب وزیر
 حیدر بیگ داڑازورمس واریل نا اجارہ ۽ ہلک ایان تے۔ کرنل بھاز ناراض مس و پدا
 وطن آ بس۔ داسہ بھاز ازگار ۽ واسہ ہوادار ۽ باغ واسہ ڈغار اس ہلکنے و آرام اٹ زند تیر
 کنگ ۽۔ و مہمان تا بھاز خیال داری ۽ کیک۔ تینا مالم تون ملنگ کن کاہک ہر شاہی

فوج اٹی اسہ بھلوا فراسے۔ اوکناپن ۽ ہندوستان اٹ بنگوسس، گڑا بھاز خوش مرساکن
توں ملنگ کن بس۔ وتینا ارا غادرے وتینا زائیفہ تون اوڑدہی کرنے۔ کبھی وار
پر پڑونک ۽ دعوت ہم کرے۔ نن ناچاپ وناچ انا مجلس آتیٹ کنے تین تون گون
دریکہ۔ اوڑدہی نا بناغان گڈ سر اسکان ای اونا خوش تبی آن بھاز خوش سٹ۔ اونا
زائیفہ ناسفت اٹ اسہ غزل اس ہم نوشتہ کریٹ۔

سی وچنچیکو خواجہ پول، دالندن شارانا عالم وفاضل آتیٹ حساب مریک۔ خواجہ
جانسن نارائی ہراتم اولیکووار اوڑتوں سلام دعامس تو اوکن تون اوڑدہی نا بھاز است
خواہی درشان کرے۔ کنا ارا غابلس، وکنے تینا ارا غادرے۔ ہراتم اسکان ای لندن
اٹ سٹ اوڑتوں کنا اخلاقی سنگتی ٹی فرق بتو۔

سی و ششمیکو خواجہ سوئن، دا اسہ ورناء طالب علم اسے۔ بھاز ذہین وپہہ مروک۔
دادے فارسی بولی ہیل کنگ نا بھاز شوک نس۔ فارسی شیمرتا مسخت ۽ پہہ منگ آن بھاز
چس ہرفیکہ۔ کپتان رچرڈسن نامک اٹ کن تون ملنگ کن بس۔ و فارسی خوانفنگ نا
خواست کرے۔ ای ہشت بچہ غا ناشتہ غان فارغ مسٹ ودا وخت او جاگہ نامتبر آتا
خاچنگ نا وخت ۽ گڑا دا وخت آزرس وخت پیش تمنگ کریکہ ہندا وخت ۽ ای اوڑکن
پن کریٹ۔ اودے داخہ در شوک نس کہ وخت اس ہم چھٹی کتو کہ گیشتر بیدس مون دو
ونا شتہ غان بسکہ۔ اونا شوک ۽ خنٹ تو ای اوڑا زیات توجہ سٹ، و ہندوستان آپدی
بنگ اسکان اونا تعلیم ناچر جوئی بر جاسلیس۔ خدا نا شکر ۽ کہ کنا خوار یک جاگہ خنار، واو

فارسی بولی ۽ بھلو ہد اسسکان ہیل کنگ اٹ سر سہب مس۔ او مہالو ہرا استاد آتیاں غلط
وڑاٹ خوانا سس، اونا اصلاح مس۔ او میت ۽ کہ او ہرا خس فارسی ہیل کرے او خس اسہ
انگریز اسے ہم بفرو ۽۔

سی و ہفتمیکو خواجہ منٹن، دا اسہ شعور والو نیکو کارورنا اسے۔ دانا باوہ شمارانا پنی ۽ سوداگر
اسے۔ او خواجہ سوٹن نامک اٹ کن تون اوڑ دہی کن بس۔ وخت وخت فارسی ناسخ
اٹ ہم بشخ ہلکے۔ اونا باوہ کبھی وار پر پڑونک ۽ دعوت ہم کرے۔ لندن ناراک خانہ
سیٹ اونا بشخ اس نس، گڑا گیشتر اسہ اراٹکٹ اس ایسکہ تسکہ کنے۔

ہندوستان نا انگریز سنگت آئیٹ کنا متکن آسنگت خواجہ رچرڈ جانسن نس، اولندن
اٹ اسہ پتدار (اعتبار والو) ۽ ازگار اس نس۔ مائی جانسن بھاز ہشاروشین والو بندغ
اس نس مدام آرغ ۽ تینا خوش تھا کہ خواجہ جانسن نہہ تو لندن اٹی رہینگک و مسہ تو ہپشار
اٹی اڈہلیک۔ لندن آسر منگ آن پداو کنا نغد پیسہ غاتے کنے آن ہلک پداوڑان پیسہ
ہلکے خرچ کریٹہ۔ تینا گڑا تا سندوخ ۽ ہم اونا اراٹی تخاسٹ۔ گڑا کرانا مکان تیٹ بے
خلیس آن دے تے گدریفیٹہ۔ اودا ملک انا وڑ وڈول آتے ہیل تنگ اٹ ہم کنا
کمک ۽ کریک۔ امی اونا ارا ۽ تینا ارا تلسا تینا است انا کتغ بسفنگک نا است خواہی
کریٹہ۔ داڑے شیر پاروک ۽ ہم گچین ۽ دو بس۔ ہراقتیان اسٹ اس گودی ہملٹن نس،
ہرا موسیقی ناپنی آ استاد آئیٹ حساب مسکہ۔ و تینا تو ارا نامون اٹ محسن داؤدی ۽ ہم بچ
اس خیال کتو کہ۔ کبھی سال او اٹلی ٹی دا علم انا دوئی کنگ اٹ گدریفے۔ و بھاز پیسہ ہم

خروج کرے۔ مدام موسیقی نا استاد آتیان اسے استاد اس تین تون گون کریکہ۔ اسے مصرعہ ٹی دہ راگنی بدل کریکہ۔ تال و سُر آتے ہندن گچینی اٹ اداکیک کہ بنوک آک باہوتر مریرہ۔ داغٹ گچینی تیان پدہم اونا شیرنا شیراں ہورک ء۔ ای اونا استادنا شیراں ہم بنگٹ ہرا بھاز گچین ء گٹ و توار اسے نا خواجہ نس۔ بھاز گچینی اٹ راگنی ء بدل کر سا ولدا تینا اصل جاگہ غابسکہ۔ داگڑا ء ای مظفر خان لکھنوی آن بیدس پین کس اٹ خنٹٹ۔

سی و ہشتمیکو خواجہ مٹنٹن، دا بندغ ہمشائرنا اسے ہوادار ء باغ اسے ناتھٹی زیبا ء ماڑی سیٹ رہینگ۔ و بھاز عیش و آرام اٹ زند تیر کیک۔ وخت وخت تینا لندن آ ہم بریک۔ کن تون بھاز اخلاق و مابت اٹ ملا، و جوان مہمانداری کرے۔ متکن آ سنگت آتے ہرا وڑ پیش بروئی نس، او ہمو وڑ پیش بس، و خروج آ تیٹ ہم دوسکی نا کوشست کرے۔

سی و ہمشیکو لارڈ ٹمنٹ، ہرا ہندوستان اٹی سر جان شورنا پین اٹ پنی نس۔ و گورنر بنگال ہم منے۔ کنا بنگ نا پنگ تو کن تون ملنگ کن بس، و جوان مہمانداری کرے۔ داکان بیدس خواجہ ایوز ہرا بھلو وخت اسسکان کمپنی نا وکیل منے، اوڑ دہی کرے۔ ہندن میجر ماسک و کرنل دوڈ ہم ملار۔ ہرا ہندوستان آن کنا درستی ء۔ اینو پگہ داغٹ آ جوئی و فارغی نا زند تیر کنگ اٹی ء۔ دا بندغ آک غٹ گرم جوشی ٹی ملار، و لے سنگتی نا خیال ء تھنگ کتوس۔

داسہ وخت بسنے کہ کنا راستکی نوشتہ کروک آ قلم دا ذکر ء چٹھے، و لندن و انگلینڈ انا خاصیت آ تا روشنائی شانغے، و دارداٹ شاہی امیر و سلطنت نا باسک و او جاگہ نا دستورو لس حالت نا ذکر ء ہم کے۔

انگریز آتما جغرافیہ حالت و انگریز آتما علم و فن و راجی زندگی:

انگلینڈ انا ڈنار گیشتر مٹی ء۔ و بھاز جاگہ آوار ء۔ و لے ہر توم آوڑ تھیٹ خل تنون اوار مش ہم اوار ء۔ دا ڈنار گومازگ (سیجائی بے) و خوڑت انگا جو جک آتا و دی کنگ ناقابل اف۔ ہر اگشت و کشار کن سخان رسیفوک مریرہ۔ گڑاچٹ ءخواری، کین و لنگار آن پد ڈنار کشار کن تیار مریک۔ پر گیشتر کیک و لے او شترہ وڑاٹ مفک۔ ہندا سوب آن دا جاگہ نا ڈنار سخت مفک۔ و اونا خلکنی ٹی فرق بقک۔ درخت آک زوت روتہ کیرہ۔ و مچ آڈنار نا مقابلہ ٹی داخلی آڈنار زیات خرن سلک، و میوہ گیشتر مریک اٹتے۔ داملک انا میوہ ایلو جاگہ غاتیان زیات نازرک و تازہ و مزہ دار مریک۔ گڑا سوف انا بھاز انگا متکن آدرخت آتے ہم خنٹا ہر امب انا درخت نا کچ آکسر۔ و پین آتیا مبار میوہ اٹ بیرفوک خنزگارہ۔ لس وڑاٹ اراتا تہہ خانہ غاتا پداٹ ہرا حویلی، سڑک یا گلی نا کند آسش ہفت گز مرغن و ارامسہ گز النگک، داڑا خل انا فرش اس مریک۔ و لے فرش انا اسہ خل اس کشسا اونا جاگہ غانگور اس خلیرہ۔ و دیوال اٹ چھڑا ناچٹ آتا کمک اٹ شنک آتے دیوال آتالان کیرہ۔ ہتم اٹ داخہ در میوہ مریک کہ اسہ خاہوت اسے کن دافک گنج مریرہ۔ اسہ خوشہ ٹی مسہ سیر آن زیات وزن نا انگور مریک۔ پٹ آتھیٹ بنفشہ (اسہ ول اسے ہر انا خرن و زبادی ءپھل اس مریک ہر از کام نادرمان کن ہم کاریم اٹ بریک) و پین تینے آن تینٹ ردوک ءپھل و دی مریرہ۔ باغ آتا داڑے گیشتری ء۔ و رنگ رنگ انا پھل و ہندوستان و ایران نادرخت آتیاں پڑے۔

ہر افتا حوال مرغن مننگ ناسوب مروہروڑانا پھل وڑوڑانا رنگ آتیٹ مریرہ۔ خاص وڑ
اٹ نرگس، سوسن وایلو پھل آک ہر اسادہ پیہن، گلابی، پوشکن، وخیسن انکارنگ آتیٹ
اریر۔ دا پھل آتے خاص وڑاٹ زبیدار کیرہ، ومش و شیشہ ناگلدان تیٹ تخسا بہا
کیرہ۔ پھل بہا کروک آتا دکان تاندارہ بھاز زبیدار ۷۔ دن ہج مننے کہ وخت اس
اودکان گدریزگانٹ و اوڑے سلنت۔ داڑے گیشتر میوہ تروک آدرخت آتے چنک
ہم جوڑ کیرہ۔ دامیوہ دار آدرخت آتے گملہ غاتیٹ خلسا بہا کیرہ۔

رکسہ اس:

پتنگ ناہیت اسے کہ ارا یہودی مالدار بادشاہ کن ارغ کریر، وگن خور نامیز آہندا
میوہ دار آدرخت آتا باغ اس خلکر، تاکہ بادشاہ و گودی تینا دو تیٹ میوہ کشر کنیر۔ بھلا
بندغ آتا نیازی تا کوٹیک و ماڑی تا برانڈہ غاک دا پھل و میوہ غاتا زباد آن ہمپوک
مریرہ۔ داڑے ہندوستان آنبار پھل اناسہت جوڑ کنگ نارواج ۷، نئے نرینہ غاک تینا
بیرشت اٹ پھل خلیرہ۔

ساہدارتا حوال:

دا ملک اناسا ہدارک مزہ جون، وچست وچالاخ اریر۔ خاص وڑاٹ ہلی، خراس و
کچک۔ داجاگہ ناپاٹ، پنیروسی ایلو ملک آتیاں کچین ۷۔ ودائی لچڑی ہم بھاز مریک۔
اسہ وڑاٹ سے ناہلی اس، ہرا کہ باریم چکنگ کن کاریم اٹ اتنگ، داخہ در بھلن مریک
کہ ایلو ملک آتیٹ دادے حیرانی اٹ ہتنگ۔ داہلیک تیز ددیگ کپسہ، ولے باریم

ہر فنگ اٹ ہیچ انا کچ آبریرہ، ودے ون کاریم اٹ اختہ اریر۔ کین ولنگارنا وخت آہم
 کاریم اٹ بریرہ۔ داڑے دا کاریم عخراس آن ہلنگ نا ہیچ رواج اف۔ سواری ناہلیک
 دروشم اٹ داخہ در جوان مفسہ، ولے لٹک وجون ناسوب آن زیبا خنتگرہ۔ اگہ اسہ سوار
 اس اسہ وار آدہ ہلی ناخ عچٹ اٹ تھے، وکسر اٹ بھلو کھڈ اس یا بندغ نا کچ ءد یوال
 اس برے تو بے پرواہ سوار نارنداٹ چسا کارہ، داڑان اوفتے ہیچ ءبھیم و خلیس اس
 مفک۔

کشاری ڈغار وکنٹری ہاؤس (میری):

انگینڈاٹی مش وجنگل آتا ڈغار ہر جاگہ غاخرن، آباد و آوار آکوچہ غامیٹ میری تا
 ماڑی تا سوب آن شار آنبار خنتگرہ۔ ولے بندغ کم خنتگک اٹ تا۔ کنے داہیت آ
 گیشتر حیرانی مسکہ کہ دا ڈغار ءدے دسک و روتک۔ میری ہمو ماڑی تے پانتگک
 ہرا فتے ہمو جاگہ نازگار آک خلق آتیٹ جوڑ کیرہ۔ ہراڑتون اوار اسہ باغ اس ہم
 مریک واگہ گڈ میلٹ، ہیٹ وپین ساہدار تاخوافنگ نا جاگہ وواہ اس مرے تو اودے
 پارک پارہ۔ ہر میری کن داخہ در ءڈغار اس لنگک کہ اونا خولم مچ آسال اکن ارا خواجہ ء
 پوروکے۔ ہرا بندغ آتے شار اٹ تینا جندانا ارامف، اوفک مدام میری تیٹ
 رہینگرہ۔ گرج انا وخت آشار اٹ کرائی ءا راس دوئی کیرہ، کہی میریک بیرہ تیرمہ نامد
 اٹ آباد میرہ۔ انتے کہ اوقتا مالک آک عرب پاوال آتیما بار داماٹ پاوال آتیما بار
 بریرہ اڈہلیرہ۔ وچار ہیچ تو سیل وچکر کیرہ۔ داسر جو جون وروح انا جان جوڑی ٹی بھلو

اثر اس تحک۔ انتے کہ داماڑی تاگہوش داخہ در ساف مریک کہ ہر اتم او فک لندن آپدا
بریرہ تو ہندن لگک کہ ورنائی پداپوسکن منے۔

سرک و کسرتا حالیت:

دا جاگہ ناسرک آک خل تا آوار آنکر تیان جوڑ کنگرہ و بھاز ساف تخنگرہ۔ دریاب و
واہ تیا سوگوئے پول جوڑ کروک ء۔ مسافر تے ہچ ء جاگہ اس سلوئی تمپک۔ ہر پنچ شش میل
آن پداسہ مسافر خانہ اس ساڑی ارے۔ ہرائی نیاری وگن خورنا گڑا سینگک۔ و
ساف انگا بیرک مدام تیار ر سینگرہ۔ دا جاگہ ناگیشتر خلق آتیٹ ہندوستان نا خلق
آ تیا مبارکاشم نا ارا جوڑ کروک ارے۔ ولے دافقا دیوال آک خشت و چون کروک
اریر۔ ہرائی خاخری و بخاری ضرور جوڑ کنگک۔

لندن نا شمار:

دا شمار یورپ و ہندوستان نا ہموغٹ بھلا شمار تیان بھلن ء ہر افٹے ای خنانٹ، دا
مسہ شمارا نا اوری آن جوڑ ء، ہر اتین پہ تین لچوک ء۔ دانا تالانی پست و چار میل انا
گرگیس ائی ء۔ دانا ایب کیب اٹ ہنداخہ باغ و چنکو چنکو خلق ساڑی ء کہ ناچا ہوک آ
بندغ ء ہر کنڈ آدہ میل اسکان اصل شمار لگک۔ داخہ در آبادی آن پدہم داسہ ہم گیشتر
ماڑی جوڑ مر ساء۔ کس اس ہم اسہ یا ارا جوڑ کپک، بلکن شین اٹ پور و کلی اس جوڑ
کیک۔ اوکان گڈ اسٹ اسٹ آراتے ایلو قنیا بہا کرسا کیک۔ بیرہ اسہ ارا اس تینا
رہینگ کن تحک۔ کنا اوڑے اڈہلنگ نا وخت آ داخہ در ارا جوڑ مسرکہ دہ کلی نا کچ مرور۔

داقتا تالانی ناکیل اسہ میل اسے آن کم مفرو۔ دا اصل شارتون دن لچار کہ ہندن لگا کہ دا
کبھی سال آتیاں آبادء۔

لندن ناماڑیک:

گیشتری ماڑیک خشت اٹ جوڑ کروک ء۔ ولے بھاز جاگہ خل انا ماڑی ہم
خنتنگ۔ دنکہ ڈبلن اٹ اریر۔ ماڑی تادرگہ غاک بھاز سادہ، و ہر جاگہ اسہ وڑء۔ حویلی
ازگار آتا ماڑی تیان بیدس ایلو ماڑی و اراتیٹ مفک۔ گڑ اسڑک آن اُرانا درگہ ٹی، و
درگہ غان خوک ماڑی ٹی پترینگہ۔ دا بخ ماڑی ناتہہ خانہ نازی آکا ہک، ہراڑے زریہ
غاتا تول بش و ارغ کنگ نا جاگہ مریک۔ دا ماڑی تیٹ پڑدنی دیوال مفک، گڑا ہندا
خاطر آن درگہ غاک مدام بند کنگرہ۔ وخت اس بروک اس درگہ ء ٹکیفک تو مزور ماڑی
ناچار میکوڈا کہ غان شیف بریک و درگہ ء ملک، داوڑ ء خوج آتے کم کنگ نا خاطر آن
دوئی کنگانے۔ اتنے کہ ماڑی ٹی رہنگوک آتا بھازی و مزور تاقمتی ناسوب آن داوڑ
کنگ المی مس، نہ تو خوج آتیٹ کمتی اتنگ متنگ کتو کہ، وزیات مزور تخوئی تما کہ۔ ہلی و
گاڈی تیکن دا ماڑی تیٹ ہچ ء گنجائشت اس مفک۔ ہندا خاطر آن اسہ مرغن ء اصطلبل
(ہلی تاگیر) اس ہر سڑک ناپد آن اونا مرغن نا کچ اٹ جوڑ کنگ۔ ہراٹی دا کلی ناکل
خلکت نا ^{بشخ} پچ مریک۔ وغٹ انا ہلی و گاڈیک ہندا ٹی سلفنگرہ۔ داوڑ ہم رواج ہلکنے کہ ہر
ارٹمیکو مسٹیکو سال دا ماڑی تا پیشن ء چون کنگ۔ ہندا سوب آن دا شمار مدام پیہن و
پوسکن خنتنگ۔ ہندا اٹان پوسکن و متکن انکا ماڑی تا فرق معلوم متنگ کپک۔ گلیک

کشادہ، واوقفیتِ خل انا فرش جوڑ کروک ء۔ ہر سڑک اٹی مسہ چار کسر مریرہ۔ اسہ دو گاڈی چلیفوک آتیکن، ہرادے انگریزی ٹی ویل بیرو پارہ۔ داکسراٹ پنڈاٹ ہم چرینگرہ۔ اڑمیکو بشخ اٹ ہلی گاڈوک چلینگرہ۔ سڑک نانیا می بشخ ڈک مریک تانکہ پرانا دیرسلپ، دانا ہڑتوم آکنڈ انا شیفی بشخ آک ہرا پنڈاٹ چرینگوک آتا کسرتون اوارتمرہ، اوڑے نالی جوڑ کروک ء۔ ہرانا کمک اٹ تیرمہ نامڈاٹ واہ انا دیر ء ملسا سڑک آتے چٹکار کنتنگ۔ داجا گنادکانک ساف، شین وشون اٹ جوڑ ء۔ مون ناخ اٹ شیشہ نا شوکس جوڑ کروک ء، اوقتا تھٹی دکان ناگڑاک بھازشین اٹ بیرفنگرہ۔ نکان روشنائی آن بیدس، سڑک نا ہڑتوم آکنڈ آتیاں اراتالائٹ آتا چر مریک۔ ہرا آہن ناتمبہ غامیٹ خلوک اریر۔ دافنے لگفنگ نا کاریم حکومت نامریک، دافک شام آن دیکل اسکان لگفنگرہ۔

اسکوار و پارک:

داملک انا گچین آایجاد آتیٹ اسٹ اسکوار و ایلو پارک ء۔ ہراڈان شارانا زیبائی ودک۔ پارک انا بیان توڈ بلن ناماڑی تارداٹ مسنے۔ داہندوستان نا ”رمنہ“ غامبار مریرہ۔ ولے ہڑتوم آتیٹ داخس فرق ضرورارے کہ رمنہ ساہدار تیکن خاص مریک و اوٹی میلش و ہیٹ ہم دالان ناخوچ آتے پور و کنگ کن و لفنگرہ۔ دافنتون اوارخرسی، واہ و اسہ کنڈ آباغ و چارما کنڈ درخت آتا چر ہم مریک و نیام اٹ اسہ بڑ ء ماڑی اس ہم مریک۔ واسکوار ء ہندوستان ناچوک اس خیال کنتنگے۔ دارے کہ چوک بازار کن

خاص مریک، واسکوائر ۽ سیل وٹیلپ کن، بھاز آ اسکوائر ک داخہ در بھلن ۽ کہ او فقا اسہ
 بشخ ارا ہزار گز آن زیات مریک۔ چنکا اسکوائر تا ہر کنڈ آ چار کسر ناوڑاٹ اسہ گلی اس و
 بھلا اسکوائر تیٹ ہر کنڈ آ ارا ارا گلی مریرہ۔ دا چوک انا نیام اٹ اسہ چکر اس جوڑ
 کنتنگ۔ جاگہ اس گول، و جاگہ اس ہشت کنڈی۔ دافقا چار ما کنڈ آن آہن نا سیخ تا
 اسہ جنگلہ اس خلوک مریک۔ و دا جنگلہ ٹی ہر کنڈ آن کلف ۽ درگہ مریرہ۔ ہرا بندغ نا ارا
 دا اسکوائر نا کوچہ غایتیٹ مریک، تو اونا چمنی نادرگہ نا چابی ہم اوڑتون مریک۔ سہب و
 شام او تینا ارا والا تون گون سیل اکن اوڑے کاہک۔ و باغ انا روشنائی تیٹ اسہ گچین ۽
 مجلس اس اڈتنگ۔ سازندہ غاک ہم، ہموڑے مریرہ، و مچٹ ۽ پیسہ اس ہلسا پیشن آ
 سسرہ و ہنین انکا تواریٹ مجلس ناچس ۽ پین زیات کیرہ۔

قہوہ خانہ و آشنخانہ:

دن تو پیرس نا بازار تیمبار داڑے قہوہ خانہ و آشنخانہ (ہمو جاگہ ہرا بندغ نا
 دمدرینگ نا ایسری ناسوب جوڑ مرے و ہراڑے گن خور نا گڑ اس رسینگے) غاک گیشتر
 افس، ولدا ہم مچے مری آ ساڑی اریرہ۔ ہرا سفائی و گڑ اتا بھازی، و وڑک آ تیٹ فرانس
 آن مونی ۽ قہوہ خانہ نازی انا ڈاکہ اٹی مسافر تیکن کرائی ۽ کمرہ ساڑی ارے۔ بھاز
 قہوہ خانہ غاک بھاز بھلن ۽۔ خاص وڑاٹ لندن ٹاؤرن (Londn Tavern)
 ہرا گن خور نا گڑ، انتظام نا گچنی، و خدمتگاری ناشین ناسوب آن پنی ۽۔ اگہ پنچ سد
 بندغ کلب اسے آن اوڑے سر مریرہ تو ہڑدے ہموڑے ارغ کنوک آ تیان بیدس ہم دا

غٹ ۽ اسہ گھنٹہ سیٹی بھاز گچین ۽ ارغ کتغ دوئی منگ کیک۔ اوڑے ہندن مریک، مدام ہندن مریک کہ سی چل کلب ناباسک (ہر کلب ناچل باسک مریرہ) اوڑے اسہ وخت آسر مریرہ تو غٹ ارغ کیرہ کارہ، واسہ کلب والاتے ایلو کلب والاتا سما ہم تمپک۔ ای کیہی وارد اہوٹل اٹ انڈین کلب ناباسک آتون گون مزہ دار ۽ ارغ کنگٹ۔ غریب آتیاں ارغ ناپیہ ہلنگک۔ ولے کلب ناہر باسک ۽ اسہ گنی اس تروئی تمک، ہراہندوستان ناہشت روپی نابریر مریک۔

کلب انت اسے؟

دا جاگہ نا ایلو گچین آدو و وڑ و ڈول آتیاں بیدس اسہ گچین ۽ دود اس کلب آتا ڈ تنگ ۽ کلب نامعنہ ۽ تین پہ تین تول بش کروک آتا کڑدہ۔ دن ۽ بندغ اوڑے بھاز کم مرو ۽ کہ ہراچ ۽ کلب اسے ناباسک مف۔ بھاز اک اسہ وخت اٹ کیہی کلب آتا باسک مریرہ۔ انتے کہ گیشتر بندغ آک علم و فن، و خاص خاص صنعت آتون ہمگر نچ ۽ گڑ اتینا شوک آتا پور واری و تین پہ تین تول بش ۽ ودفنگ کن اسہ کڑدہ سے ٹی اوار تمرہ۔ و خاص ۽ وخت اسید اسہ قہوہ خانہ یا آشخانہ سے ٹی مچ مریرہ، وزرہ سسکان مجلس آن چس ہر فرہ و تین پہ تین نامک کنگ ۽ المی خیال کیرہ، واسٹ ایلو نا خوشی و غم تیٹ بشخند ار مریرہ۔ و ہرا کاریم اسے اسہ بندغ اس تینا اراٹی پور و کنگ کپک، اوداڑے آسانی اٹ مریک۔ کلب ناباسک آتیاں بیدس پین کس اس اوڑے بشخ ہلنگ کپک۔ گڑ ادا فاندہ ۽ موم آتخسا داخوچ ۽ خلکت خوشی اٹ برداشت کیک۔ و داخوچ اراوالا

تا خروج آن جتا اوس مریک۔ کلب نارواج شمرٹ والا جاگہ وراگ جاہ تھیٹ لس ء۔
 دنکہ اسہ اُرا اس شطرنج والا تیکن پن کننگانے، پوسکن ء بندغ اس بیدس موکل آن
 اوڑے گام اس ہم تخنگ کپک۔ ہر بندغ اُرا خواجہ ء (ہراٹی کلب مریک) داہن برکن
 سال انا گڑ اس پیسہ ایتک۔

ہراوخت کلب ناباسک آتا کچ زیات مریک، تو گڑا آشخانہ ناکند آبرسا کیرہ۔ دنکہ
 انڈین کلب آتیٹ کہی ہزار عزتدار آ بندغ آک او اراریر۔ ولے لندن اٹ سدارا
 سدا آن زیات مچ مفسہ۔ اوفتیان سی چل تو تیرمہ نامداٹ ہر ہفتہ اسہ وارلندن ٹاؤرن
 اٹ مچ مریرہ۔ اوفتیان اسٹ اس ہرا کہ صدر مریک، او مجلس ناختم مننگ آن پد بروک آ
 ہفتہ غا مچ مننگ کن ساڑی آتیاں اسٹ اسے تینا جاگہ غا پن کیک، وساڑی آتیٹ
 ہرا فک کہ بروک آ ہفتہ بنگ خواپسہ او فتا جاگہ غادا ارا سدا آن پن بندغ آک بریرہ۔
 علم انا خواجہ غاک تیرمہ غا تیٹ تینا کڑدہ ناسہ ازگار ء بندغ اسے نارائی مچ مریرہ
 وتینا تخلیق و ایجاد آتا حوال ء ایتزہ۔ واگہ کس اسے پوسکن ء صنعت اسے ناخیال برے
 تو اوڑا بحث و تران مریک۔ ودائی انت کہ کمبوتی اس مریک اودے چٹفنگ نا کوشست
 مریک۔ دن دا تخلیق و ایجاد نا ایسری زوت مریک۔ اُرا خواجہ چا، کافی و مٹھائی ایتسا
 مجلس والا تا خدمت ء کیک۔ کنے ہم دا بندغ آتا گچین اخلاقی ناسوب آن دا کلب آتا
 مجلس آتیٹ بنج ہلنگ ناوار رسیدگا۔ گڑا ایک شنبے نان سر جوزف ناہد آ، و ہفتہ نان خواجہ
 ہی سن نار انا غا ہناٹ۔ و مسہ گھنٹہ دا علمی مجلس آتیاں فاندہ ہر فیٹہ۔ ہندن ہرا بندغ آتے

موسیقی نائفن اتون شوٹک ارے اوفنا کلب جتاء۔ اوہم اسہ اُراسیٹ مچ مریرہ وتینا فن ء
درشان کیرہ۔ ای تینٹ دوشنبے نانن گودی شارلٹ نا اُرائی کلب ناباسک آتتون سازو
زیمل ناچس ءدوئی کریٹہ۔ وداوڑای مدام کریٹہ۔

لندن ناراگ جاک:

راگ جاک داڑے وخت تیری وسیل وسوات کن جوڑ کننگانو، دافتیان بھاز آتا
ہیت ڈبلن نا حالیت آتارداٹ مسنے، داتھیڑ آک لس مریرہ، واوتیٹی ہیچ ءخصوصیت اس
مفک، داکان بیدس ہر کوچہ ٹی اسہ ہندن ء اُرا اس مریک، ہرادے پرائیویٹ تھیڑ
پارہ، دا خاص کلب یا کڑدہ سیکن پن کروک مریک، دانا باسک آتے دانا سالانہ گرج
اکن فیس تروئی مریک۔ ودا باسک آتیان بیدس پن کس اس اوڑے ہنگ کپک، تانکہ
اسکان کہ منتظم آک موکل نفس۔ دافتیان گیشتری تھیڑ آتیٹی راگی، وسازندہ غاک ہم
اوار مریرہ۔ نیارٹی ونرینہ ہر توم آک مریرہ۔ ہراسٹ تین تون کنوئی گڑا تیک، دنکہ
کواب، مٹھائی وپین۔ دا گڑا تے مزورک میز آتیا شین ایترہ، وراگ انا چنگ آن پد
ہموغٹ اسبجا تولسا خوشی واداری اٹ ارغ کنیرہ، داتھیڑ آتا لندن ائی ہندا خس
گیشتری ء کہ ہراتم آن ای ہموکان پیش تمانٹ، دا وخت اسکان ہفت پن راگ جاہ
ملن گاسر۔

اجرام فلکی (استار و سیارہ غاتا نظام) غاتا چریگ و گڑدگوہی نا جاگہ:

لندن نا اسہ راگ جاہ سیٹی ہرانا مالک مسٹر واکرنجومی فلسفی سے، تینا تھیڑ ہال ائی نن

انا وخت آتو بے ودے وادفتا داپارا ایپار آن استارتا گوہی ء ہندن سفائی و جوانی اٹ
نشان ایٹک، کہ اسہ وارنا ہنگ تون کل انارفتار ء بندغ سر پند مریک، دافتا بابت ہر
ہیت انا سوب وروایت نا اختلاف آک پک مریرہ، داکان ہیدس اوتینٹ ہم تینا بولی
ٹی بیان کر سا کا ہک، دا اراٹی کنے ہندن ء چس اس بس ہر ایان کنگ مفک۔ دا اراٹی
ہشت گز بڑ اسہ طاق (ایوان یا محراب) اسے ہرانا نیام اٹ شیشہ نا کرچ کروک
دے آنبار ء ٹکرا اس سخت ء، ودا ٹکرنا تھٹی اسہ لیمپ اسے، ہر انٹل آنبار تینا دنگ اٹ
پیری کیک، اوکان پد عطار دوز ہرہ ولد اڈ غار وٹو بے ہر اڈ غار نا چارما کنڈ آن گوہی
کیرہ، وڈ غار تون اوار دے انا ہم طواف ء کیرہ، اوکان پد مرغ و مشتری ہر افتون اوار
چارٹو بے اریر، و زحل ہر اڑ تون پنچ ٹو بے ء، و سیارہ جارج ہر اپوسکن دریافت مسنے، تینا
تینا ٹو بے تون اوار گوہی کنگ اٹی ء۔ داغٹ سیارہ غاتا چال اسہ مون آٹے، ہر اہر
اسٹ ناوت انا چپ متنگ ناسوب آن جتا خننگرہ، داکل نظام بیدہ غانبار ء، گڑا سیارہ
سے نانیام تمنگ آن ٹو بے تا گیر متنگ و سیجا تمنگ و دے انا گیر متنگ ناسوب آن و
زہرہ نا ٹک وکی ہلنگ و اندر متنگ ہندن سفا خننگ کہ است اٹی چچ ء شک اس
سلیپ۔ ہر اخس وخت اٹی ڈ غار دے انا داپارا ایپار آن اسہ گوہی اس کیک، تو دا خس
وخت اٹی عطار دوز ہرہ کہی دورہ کیرہ، وٹو بے دا وخت اسکان دوانزدہ دورہ کیک،
نوک انا چانڈہ ٹی متنگ و ولدانوک انا دروشم ء دوئی کر سادے انا گڑ دا سیجا ناسوب
آن پک متنگ سف خننگ، وڈ غار نا دوانزدہ چکر آن پد مشتری نا اسہ دورہ و ہندن

زحل، ہر او نا حساب آن پک مسنو، ساف ختنگرہ۔ اگہ کس اس ہڑدے اوڑے کا ہے و داراگ ءِ سیل کے تو او دا ہیئت ءِ جوان سر پند مر یک کہ دا کرہ غاک قطب دیکی نا کنڈ آ خشوئی ءِ، واسہ ایلو تو ن گنڈوک ءِ، وغٹ ءِ سرفوک اسٹ اسے، گو ہی تا دا اختلاف و دے وٹو بے نا گیر متنگ، ٹک تتنگ وکی ہلنگ غٹ و ت آ تا اختلاف آ تا سوب آن ءِ، گڑا ڈ غار نا و ت دے انا دا پارا پارا آن خاص وڑاٹ خشوئی ءِ، اگہ و ت گڑد مسکہ تو ہر ٹو ائی ارا و اردے وٹو بے ءِ ما بگیر ہلکہ۔ اسہ واردے وٹو بے نا نیام اٹ ڈ غار نا نیام تمنگ آن واسہ واردے وڈ غار نا نیام اٹ ٹو بے نا بنگ آن، و ہندا وڑ فصل آ تا بدل متنگ و تہوانا نخ و باسن متنگ، گڑ دا و ت آ تا ساڑی گری ٹی متنگ کتو کہ۔

بیرشت بدل کنگ نا حوال:

بیرشت بدل کنگ کن اسہ خاص ءِ ہندا اس مر یک، ہرا ٹی مول کر سایا کا غدا نامون اس خلسا دروشم ءِ بدل کیرہ، واسہ ایلو نا طب انا جاچ ءِ کیرہ، داڑان اسہ بھلو فائدہ اس دا دوئی مر یک کہ ساہت اسے کن بھلو کچ اسیٹی آ جوئی رسیدنگ، دادودا ناچ آ فرنگستان ائی رواج ارے، ولے لندن ائی دا ہنر بھاز کمال اسکان سرمسنے، انتے کہ انگریز آک مچ آ دنیا ٹی گو ہی کیرہ وچندی قوم آ تا تو ل بش آ تیان درستی راستی مریرہ، ہندا خاطر آن او فک سد آ وڑ تیٹی بیرشت بدل کیرہ، او فقا اراتیٹی ایرانی، ہندی، عربی، ترکی، ہندو جوگی، سنیا سی، و سد آ قوم و فرقه غا تا دروشمک ختنگرہ، و بھاز آک نقل آتے اصل جوڑ کنگ کن ہندا خس کوشست کیرہ کہ سر جز و ہیئت و گپ ائی ہم او فقا ز ہم پاش ختنگک،

داکان زیات داکہ شریف انگا بندغ آک چندی کسبی تادروشم ۽ ہندن دوئی کیرہ کہ اصل و نقل اٹی ہیج فرق ختنکپک، دنکہ حجام، پھل بہا کروک، بوڑچی وپین، ودائی اوفتا گواچنیک ستا کڑزہ، اسہ وارسہ بندغ اس ننگان ناہچ آتیٹی سہب اتون وختی دامجلس اٹی برساترنندی اٹ خلکت تون ہیئت اکن مومن کرے، کہ دابندغ آک اخس بدتمیزو لوسی ۽ کہ نن چٹنگ اٹی ۽، وسہب خوک ۽، ولے داسکان تینا بکواس اٹی اختہ ۽، کنے مچ نن خاچنگ کن الیتو، انتے کہ ای دا ارانازی اناڈا کہائی رہینگانٹ۔ ساڑیک اوڑا ترند مخار، واوناد ایجادا وفتے بھازوڑا، انتے کہ اواسہ پوسکن ۽ وڑاس دوئی کریس، ہرائی ہیج وڑاسے ناپیسہ ہم خوک کروئی متویس۔

درمبشت جاک:

داجاگہ غاتیٹ نیاڑی نرینہ غاک درمبشت (ناہچ) اکن مچ مریرہ۔ ودا اراتیٹ ارغ کن اسہ نفراسے کن چندہ تروئی تمک۔ سیل اناگڈ یکومداٹ لندن ناعزتا راک داڑے ہڑتوم آوڑتا داخہ درمجلس و دعوت اڈلیترہ کہ بھاز آسیل کروک آتے اسہ نن اٹ مسہ چارجاگہ غا ہنوی تمک۔

مدرسہ ودرمان جاک:

انگریز آک ہموغٹ ماڑی تے ہرا فک لس بندغ کن جوڑ کتنگرہ، پبلک بلڈنگ پارہ۔ داوڑا نا ماڑی تے درمان جا مدرسہ کتابجاہ یتیم خانہ وپین پن تننگ۔ داکان بیدس پیرانگا سپاہی ونا خدا (ملاح) تیکن خاص ۽ ماڑی ارے۔ ہرا ملک و قوم انا

خدمت کر سنا زور و معذور مسنوں۔ عبادت گاہک ہم ہند ماٹری تھیٹ حساب کتنگرہ۔
 ہرافنیٹ سینٹ پال، وویسٹ منسٹراپے مچ آدنیائی پنی ء۔ بین ہم خلکت ناخیالدری نا
 ماٹریک اریر، ہرافناذ کرکننگ مرغنی سے ناسوب مرو۔ مدرسہ غاتون دا قوم ء ہندن ء
 است خواہی اس ارے کہ شار وخلق آتھیٹ مدرسہ غاتا گیشتری ء۔ داکان بیدس
 آکسفورڈ وکیمبرج ہڑتوم آشارک بیرہ مدرسہ وکتا آتیکن خاص کننگانو۔ ہراڑے
 بیرہ طالب علم، استاد وپادری تیان بیدس پین کس رہینکپک، واوڑے اوفتا ہی گرج انا
 گڑار سینگلک۔ ہڑتوم آجاگہ غاتھیٹ سی سی ہزار طالب علم، علم دوئی کننگ اٹ اختہ
 اریر۔ واوفتیان کس اسے ہم گن خورور ہینگ ناغم ء کنوئی مقک۔

آکسفورڈ ناشاراٹ، دن کہ مہالوپاریٹ کہ مدرسہ کتا بجاہ ورسدگاہ گچین وڑاٹ
 خناٹ۔ داجاگہ ناماٹریک شان وشرف اٹ بادشاہی محل آتا مقابلہ ء کیرہ۔ خل انازیبا
 انگا کاریم، رنگ رنگ انادرگہ، ماٹری تاہٹی وپیشن گچین بیرفوک آپھنیک، بھازگچین و
 ہوادار معلوم مریرہ۔ مدرسہ نا عہدیدار آتیان اسٹ اس ٹامس پنی ء پادری اس، علم
 تشریح نا کتاب اس یادگاری وڑاٹ غٹ ء تس۔ داپادری علم تشریح ناما ہراستادسر
 فرگرگ ناشاگرد آتیان نس۔ کنے ہم بادشاہ ناکنڈ آن فارسی مدرس نا جاگہ کن مسہ ہزار
 سالانہ تنخواہ کن پاننگ۔ ولے ای تینا وطن آہنگ نا بہانہ ء کرسا دا وعدہ کریٹ کہ ولدا
 انگلینڈ آسٹ توخن تھیٹ دا خدمت ء پور وکروٹ۔ داغٹ تعلیمی ماٹریک غٹ گرج انا
 گڑا تیان پُر ء۔ زرینہ و نیارٹی تیکن عہدیدار وخدمتگار جتا جتا پین کننگانو۔ دافنا خوج ء

حکومت ہموکٹیایگان پوروکیک ہر تعلیم کن الس آن ٹیکس انا دروشم اٹ دوئی کنتلگ۔
 بھاز آتا انتظام ازگار آتا وقف کروک آجا سید ادا تا کٹیایگان مریک ہر اپیسیہ غاک مدرسہ
 ناستکاری تیان دوئی مریرہ اوہم مدرسہ نافنڈاٹ جمع کنتگرہ۔ ولے ہر مدرسہ غاتے
 انگریزی ٹی اسکول پارہ، اودافٹیٹ اوارافس۔ گیشتر شارتیٹ عالم آتا اراکو، ہر اطالب
 آتے خوانفرہ، اوفشاگرد آک گن خورو بیرشت ناخوچ آتا پن آگڑاس پن کروک ء
 پیسیہ اوفتے ایترہ، ہرانا سوب آن اوفک تینا زند ء آرام اٹ تیرکیرہ۔ و اوفتا تعلیم نا
 وخت و کنیل داوڑ بشخ کنتلگ کہ طالب علم پنج شش سال اٹ فارغ مریک۔ و بھاز
 مہذب و گچین مرسا پیش تمک۔ بھاز آ اسکول آتیٹ پنج سد چنا خناٹ۔ و ہر اسکول نا
 ہیڈ ماسٹر تینٹ اراخو اج ء۔ انتظام آتے اونا زبیفہ سنبھالک۔ اونا کمک کن ارامسہ نرینہ
 و نیارٹی مزور تخنلگ۔ ولے غٹ کاریمک شین وکانو دنارداٹ ایسر مریرہ۔ ہر گڑا تینا
 وخت آرسینلگ، گڑا اپانگ مریک کہ انگریز آتا چندانا گچینی تا سوب آن اسے چتکو علمی
 ء دنیا سے نابندا و تخنلگ۔

انگلستان ائی خیرات ناوڑ و ڈول:

ہندوستان آن چپ داڑے خلکت، غریب، مسکین، شاعر و تینا تے پائی اس ہم
 تفک، دافتے تنگ گناہ تنلگ۔ و دابابت ہندا خس سخت ء کہ اگہ کس اس ارامیل
 اسکان ہم اوفتا گاڈی تون گون گڑا اس خواہنگ کن ددینکسا کے ہم اوفتے ہچ رحم بفق۔
 اوفٹیٹ خیرات تنگ نا بھاز گچین ء رواج اسے۔ اوفک شارانا ہر خلق اٹ خیرات خانہ

جوڑ کرینو۔ ہراکان غریب و بیوس آخلکت ۽ ارغ دوئی مریک۔ ہرا بندغ ہموخیرات خانہ ناشارانا رینگوک اسے، اگہ اوڑے کائے تینا مفلسی و بیوسی ۽ ثابت کے، تو او جاگہ نامنتظم آک ہموخت آ او نا ہڑدے ئی گن خورنا انتظام ۽ کیرہ، او نا درخواست ۽ نہ من کپسہ۔ انگلستان نا ازگار آ بندغ آک دا خاص انکار دانا پیسہ غاتے خیرات خانہ نا فنڈ اٹ جمع کیرہ۔ تینا وڑاٹ کس اسے اسہ پیسہ اس ہم تقسہ۔ لس وڑاٹ دا غٹ خیرات خانہ غاتیٹ مسہ کروڑ رپی سال انا خرچ مریک۔ و دا غٹ پیسہ غاتے شارانا بندغ آک خیرات فنڈ اٹ شاغرہ۔ دا گچین آ انتظام آن پدہم لندن اٹی پخیر بھاز ۽۔ پتنگ اٹ بسنے کہ خیرات خانہ غاتیٹ ارغ بھاز زیات رسینلک، ہندا سوب آن دا بندغ آک اونگ ہنسہ۔ و بھاز آک عادتی وڑاٹ و شراب کنگ کن پنڈرہ۔ شارانا کما دار آتے لس ۽ نفہ رسینلک نا داخہ درخیال ۽ کہ اگہ کارگیر اس لس بندغ کن اسہ پوسکن ۽ ایجا داس کیک تو او جاگہ نا پارلیمنٹ ہموخت آ اوڑ کن لکھ آر پی تا خرچ منظور کیک۔

بینک آف انگلینڈ:

بینک انا لوزازگار آ تا کوٹھی تیکن استعمال کنتنگ۔ لندن نا بینک پیسہ تنگ نارداٹ دنیا نا غٹ آن بھلا بینک ۽۔ دانا ماڑی پانزدہ ایکڑ ڈغار آ جوڑ ۽۔ ہرا ئی سد آ کوٹھیک جوڑ ۽۔ ہر شارانا ہلٹ و تس اکن اسہ کوٹھی اس پنی ۽۔ دا بینک انا مالک آ تا ہم اسہ کمپنی اسے۔ ہرا فک بھاز وخت مہالوتینا دولت ۽ اسہ جا کر ساتینا منہ متبر آ بندغ آ تا کمک

اٹ واپار نائبا بنائے کریر۔ دن تو لندن ناہر خلق اٹی مہاجنی (سود) انا کاروبار ارے، وسود خور آتا دفتر آک اریر۔ گڑا کنا سنگت خواجہ جانسن وخواجہ مثلٹن ہم ہندا کاریم ء کیرہ، ولے داغٹ بینک آف انگلینڈ انا بینٹ انا حیثیت تخرہ۔ دا جاگہ ناہنڈی (پرچی والا نظام اٹ پیسہ غاتا واپار، ہرادے دنیاٹی داسکان کانودی حیثیت دوئی اف) نہ بیرہ مچ آ یورپ بلکہ مچ آ دنیاٹی بیدس کس انا پن ء ہلنگ آن سود امریک۔ بلکن دہ پانزدہ درسذیات ترسا بہاٹ ہلنگرہ۔ انتے کہ دا بینک آن زر (چاندی) نا بدل اٹ خیسن نا سکہ رسینگ۔ ہرا یلو ملک آتیٹ کم ء۔ غٹ شاہی ایش و تس، سرکاری خرچ، و محکمہ غاتا خرچ آتارکھ و سنبھال ہندا بینک انا زمواری ء۔

خلکت نا پانگ ء کہ وخت اس ہم دن متنے کہ دا بینک اٹی اسہ ارب روپئی ساڑی مفس، دا بینک انا یلو معاملہ غاتا حالیت ء تو خدا چانگ۔

ایکپہنچ:

داہمو ماڑی ء ہرانا تھٹی بھلو بھلو واپار ہڑدے مچ مریرہ، و ہروڑا نا گڑا تا بہا و ایش و تس آتا معاملہ غاک مریرہ۔ و گڑا تا بہا ء پن کیرہ، یا کم و ود کیرہ۔ اخبارتے خوانسا، واپاری جہاز آتا ہن برنا حوال ء معلوم کیرہ۔ ہر ملک انا پیداوار نا نرخ آتے ہررہ، و اودے مال انا راہی کرفنگ و بروک آ جہاز آن مال ء ڈفنگ ناست و بند ء کیرہ۔ دن چا دا ماڑی یعنی ایکپہنچ ناہر اخاص انکا فاندہ غاکو اوقا حوال ء تو واپار آک ایٹنگ کیرہ۔ نن نئے ہلینہ، نئے بہا کینہ۔ ہرا ہلیرہ، ہمو بہا ہم کیرہ۔

پول:

شارلندن ناکسروشاراناسیم سڑک آتیاپول گیشتر جوڑ کروک ء۔ لندن نامسہ پول انا حوال ء تو ای تینا اسہ منٹوی سیٹ بیان کرینٹ، اوقتیان بیدس اسہ پین پول اس ارے، ہرا ”گریڈیزن“ ناکیرغ آن جوڑ کنگنگ انگ ء۔ اونا کاریم ء ہنگ آن عقل کورگم مریک۔ ٹیمس دریاب ناکیرغ آن گندارنادروشم ناسہ لمبوراس کشوک ء، ہرانا اسہ کسر اس داکنڈ آن وایلو ہمے کنڈ آنے۔ تہہ آن دالمبورخل وسرمٹ ناچنائی اٹ پکا کروک ء۔ وبامب تے محراب وگنبد آنبار ء۔ وھندن لچفنگانے کہ اسل اوڑادیرانا اثرسرمٹنگ کپک۔ دالمبورنا کیرغ آن بامب اسکان پیست، پیست ودوگزانابڑزی ارے، وھنداخہ درپتی تے ہم ارے، چارگاڈی اوار بریرہنگ کیرہ اٹ تے۔ پول انازی آ دریاب ناتلا داخس شیف ء کہ کشتیک وجہاز آک اونا زنی آن گدرینگہ۔ لمبورنا تھٹی دے ون گیشتری لائین آک لگفنگرہ۔

اخبار آتا فائدہ خاک:

اخبار آتا سوب آن نئے بیرہ انگلینڈ بلکن یورپ ناغٹ جاگہ غاتا اہم انگا حوال آک معلوم مریرہ۔ داڑان بیدس گڑاتا نرخ، وغٹ ملکی وقومی معاملہ غاتا نیم گڈ لوو پورو انگا ہیئت آک سہی وڑاٹ ساتمرہ۔ داہم خبرتمک کہ ہرارگ جاہ وٹھیٹاٹ ہراشونشان تنگ انگ ء۔ وہراہرا ایکسٹراڈی بشخ ہلکنو۔ داملک انا عزتدارو حاکم آتا ہن برواوقتا زندمرک آتا حوال آک اخبارتیٹ شینک مریرہ۔ اسہ بھلوفائدہ اس داہم ارے کہ ہر

کاروبار کروک آو کارخانہ دارتینا صنعت آتا اشتہار تے شینک کرفسا پن دوئی کنگ
 یک۔ تھیٹر ناما لک آک اسہ واراسہ نن اسے ناکٹیاء خیرات اٹ ایترہ، تانکہ داڑان
 غریب عزتدار آتا مک مرے۔ اسہ وارواکس ہال ناسہ تھیٹر اسے ناما لک، ہران نا
 کٹیاء خیرات اٹ تروئی نس، ہمون کنا سنگت اسے تون کلہورا ہی کرے کہ اگہ راگ
 ہنگ خواسہ تو ٹکٹ بلوئی تمپک۔ ونا سوب آن خلکت زیات بشخ بلو۔ وداڑان کٹیاء
 زیات مریک، ہندا خاطر آن نی ہم گچنی تیٹ بشخند امرک۔ کنا موکل آن پداوراگ
 جاہٹی کنا ہنگ ناڈیہہ اخبار آتیٹ شینک کرفے۔ گڑاوا کسہال شار ”برہ“ نادریاب
 ناپار آنے، واو کنڈ آ کنا ہنگ کم مسوس، تو او کنڈ والا بندغ آک کنا خنگ ناشونک
 اٹ داخہ درچ مسرکہ اوخس بچ وخت اس داڑے مچ متویسر، سیلی تا داخس ء بھلو کچ اس
 مچ مس کہ تھیٹر اٹ پین جاگہ سلو۔

اخبار نابلنگ ناوڑ داس کہ عزتدار آ بندغ آک اسہ پن کروک ء رقم اس تو انا اخبار
 ناما لک ء تسرہ، اخبار ناما لک نامزور ہڑدے اخبار ء ہمون اراغاسر کریکہ، داقتیان بیدس
 ہراشونلیک اخبار خوانارہ، او فک مسہ چار پیسہ ٹی ہموقتیان ہلکرہ تے ہرافک سڑک آتیا
 اخبار بہا کریرہ۔ وہرا بندغ آک دامعمولی آ بہاء ہم تنگ کتوسہ تو او فک ہوٹل آتیٹ
 ناشتہ ناوخت آ اخبار ء خوانرہ۔ انتے کہ ہوٹل آتیٹ خلکت کن اخبار تخنگ۔ دا اخبار
 آتیٹ وزیر، ازگار و بادشاہ تھون کنا اوڑدہی تا حوال آک ہم شینک مرسا ہناسر۔ وکنے
 لس وڑاٹ پرشین پرنس یعنی ایرانی شاہزادہ، نالقب اٹ یات کنزگا کہ۔ دالقب کنا

است خواہی آن بیدس ہم داخہ در زبان تیا س، کہ ولدا کنے ہم امنا کروئی تماتے۔ کس
 اسے کننا دلقب آن بیدس کننا و کننا ارا ناڈس رسینگتو کہ۔ کلب ناباسک آک ہم تین پہ
 تین نارادہ غاتیان اخبارنا کمک اٹ وانج مسرہ۔ وزیر آتے اوفتا بد اعمالی تیا بے پن
 آ بندغ آتا کنڈ آن دھر کوهم رسینگا کہ۔ دن دا اخبار بھاز کاریم اٹ بریک۔ وزیر و
 بے پرواہ غا حاکم آتے خلیفنگ ناراپین وڑ ہم اریر، اسٹ تو کارٹون جوڑ کنتنگ، دا
 مصوری نامک اٹ اشارہ و وڑ وڈول آتیٹ ملنڈ کنتنگ ناوڑ اسے۔ جان بل و وزیرنا
 نیام اٹ ملنڈی وڑ اٹ سوج ورنڈیک مریرہ۔ ولوز آتا پڑدہ ٹی وزیر عسلنگ۔ و ہندن
 عجزول کنتنگ کہ اگہ اوتینٹ ہم ہرے تے بشخندہ کے۔

ارٹمیکو وڑ دادے کہ راگ جاہ تیٹ اوفتا نقل وچک آتے ہلسا نشان تننگ۔
 ہراڑان ہمو وزیرنا کڑدمون آبریک۔ ولے وڑ وڈول تا بھاز گچین ع۔ دا تعمیر چچک
 آتے کس اس تونگ یا بند کنتنگ ناوس تحچک۔ گڑا اوچک سہی مرے یامف۔ ہندن
 علمی آہیت آتاشینکاری آبادشاہ یا کمدا راک ہچ پابندی اس خلنگ کپسہ، انتے کہ
 ہرا بندغ علمی کتاب شینک کرفنگ کیک، اودے دا حق دوئی ع کہ او اخبارنا کمک اٹ
 خلکت ع پام ترنے، و تینا علم و چاہنداری آن ضرورت مند آتے معلومدار کے۔ تانکہ
 ہر کس اسے ضرورت مرے تو او اوڑتون رابطہ کے، دارداٹ اُلس ع داخہ در آراتی ع کہ
 ہرادے بے فائدہ و پیدار پانگ مریک۔ دانا بارواٹ مون مستی نوشتہ کنتگو۔

مسافر آتا آرام و آسرتی نا انتظام:

مسافر تیکن سفر نا آسرتی کن حکومت نا گچین ء انتظام اسے۔ خاص وڑاٹ ”میل کوچ“ اٹ ہزار میل نامری شش ہفت دے اٹ آرام اٹ سیخاٹی تو لوک تدینلگ۔ دن تو داوڑ نا گاڈ یک فرانس و ایلو فرنگی ملک آتیٹ ہم چلینگرہ، ولے انگلینڈ آنا رگچین و تیز گام گاڈی ہیچ جاگہ اس اف۔ داکان مست آئر لینڈ انا سفر اٹی میل کوچ نا ہرا خرابیک سمانس، او بیرہ مسافر تا مجبوری و کوچوان ناغر ہی نا سوب آن نسر، ولے فرانس نا سفر آن پدانا سے دا گاڈی نا گچینک پاش مسر۔ داخہ در سبک رومریک کہ تو لوک آئے چنڈیفنگ نازرس ہم سمانپک۔ و دا گاڈی وخت انازی آتینا جاگہ غاسر مریک۔ وگن خور، و نیاری نا وخت آتیٹ داہمو جاگہ غا تیا سرکیک، ہراڑے گن خورو نیاری نابست و بند مرے۔ مسافر خانہ غا تیٹ اسل وخت انازی آڈر فک، دا مسافر خانہ غاک و اوقتا مزورک بھاز ساف ء۔ اوقتا ارغ فرانس نا ارغ آن جوان ء، پن مروک آ وخت انازی آہر اتم کہ گھنٹی اس لگک، تو غٹ گڑا تے دوئی کرفرہ، تا کہ مسافر آتے بتنگ تون اوقتا گرج آتا پور واری مرے۔ سفر تو علمی فاندہ و جان جوڑی نا خیال داری کن یا ایلو تجربہ غا تا دوئی کنگ کن کروئی تمک، دا ملک اٹی دا گڑا معمول جوڑے کہ لس وڑاٹ خلکت سیل اکن ہم دا سفر ء یک۔

وا (نہر) تا ڈکر:

دا ملک اٹ و اتا دا فاندہ ء کہ کین انگا باریم تے چنکا کشتی تیٹ تخسا اسہ شمار آن ایلو

شار آس کیرہ، داکان بیدس کشار و باغ تادیر تنگ کن پول آتا در گہ غاتے بند کر سادیر ۽ ہر کنڈ آروان کنتنگ، دنکہ داجزیرہ غاتیٹ پر مدام مر سا کیک، ہندا سوب آن واک دیر تنگ نا جاگہ غاگڑ اتا ڈوہنگ نا کاریم اٹ بریرہ۔ ہرانا سوب آن داڑے گڑاک اڑزان مریرہ۔ انتنے کہ انگلینڈ اٹی مزورتا مزوری وساہد ارتا بے داخہ در کبین ۽ کہ اگہ سمندر تیٹ جہاز، و خشکی تیٹ داواک و ہر کاریم کن سواری متو کہ تو داگڑ اتا نرخ پین زیات کبین مسکہ۔ انتنے کہ ایلو ملک آتیٹ ہر کاریم ۽ بندغ، ہلی، یا خراس تا مک اٹ ایسر مریک، داڑے اونا دوخ مشین، باف و دیرانا مک اٹ مریک۔ وسے یک کاریم بندغ وساہد ارتیان کرفنگک۔ ہندا سوب آن دا کاریم او فنیان بیدس پین کس انا مک اٹ منگ کیک۔

لندن اٹی کبینی نا دا حالیت ۽ کہ ہراگڑ اتا اڑزانی وزیر تا زمواری ۽، اوقتا نرخ بریبری نا حساب اٹ داوڑے، خمیری ارغ ارا سیر والا، اسہ دانہ ہشت آنہ، سوانا سیر ہشت آنہ، بیڑ یعنی کئی نا شراب ارا آنہ نانیم سیر، دا بیدس دیر آن کاریم اٹ اتنگک۔

ہاٹ ہاؤس:

ای پاوہ کہ داصنعت ایلو صنعت آتیان زیات فاندہ ایٹک، ولے پنی و سفتی ضرور ارے، دانارداٹ تب ۽ بدل کنتنگ۔ ہاٹ ہاؤس آتیٹ باسن انگا ملک آتا ساگ و سوزی (ترکاری) و میوہ ودی کرفنگک، و نخ انگا ملک آتا میوہ، و ساگ و سوزی ہم وخت آن مست و بھاز گچین مریک۔ داصنعت نا کمال دا ہیئت آن پاش مریک کہ

چیری، اسٹراپیری ہرا انگلینڈ و پیرس نا خاص ء میوہ ء، اگہ ہندوستان نا ازگار و بادشاہک
 دانا سہ دانہ اس لکھ روپئی اٹ ہلنگ خوار ہم تو ملپک تا۔ داڑان چپ انگلینڈ انا اُلس ء
 ہندوستان نا ہر خاص میوہ دوئی ء، حالانکہ نرخ اٹ ہم زیات مریرہ ولے سال اٹ ہر
 بندغ ء اسہ ارادار اس وڑنہ وڑاسیٹ ضرور دوئی مریرہ۔

داہاٹ ہاؤس آتا حالیت دادے کہ اسہ ماڑی اس لیو کروک مریک، ہرانا پد آن پکا ء
 دیوال اس مریک، ومسہ کنڈ آن تختہ و شیشہ نادیوال مریرہ، وبامب ہم تختہ و شیشہ ناس
 مریک۔ داماڑی نا ڈغار نا کیرغ آن اسہ تہہ خانہ اس مریک ہرائی خاخری وموٹ
 کروک ء چمنی تا کمک اٹ تہوش انا وڑاٹ ڈغار ء باسفننگ، ودے انا باسنی ہم شیشہ
 غاتا کمک اٹ دوکچ ومسہ ہموخس مریک، ہر اتم برف و تخمف تو دانا درگہ غاتے گرج
 انا وخت آلرہ، تا کہ تہو تہی ہتنگ کے۔ نہ تو بند کیرہ تا۔ ہندا سوب آن ماڑی نا تہی تخ انا
 بچ ء اثر اس مفک۔ وتہو باسن انگلک آتا گہوش آنبار مریک۔ ہندا سوب ء کہ ہموملک
 آتا میوہ غاک داڑے ودی مریرہ۔

جہاز آتا گیشتری:

جہاز جوڑ کنگ ناصنعت سلطنت انگلشیہ ناشونداری وسوگوی ناسوب ء۔ داصنعت
 ء داملک بھاز شونداری تس۔ جہاز آتا گیشتری ناسوب آن انگریز آتے تینا وس و
 واک آبھاز ناز ء کہ او ہرا وخت خوار امر ء ملک اس مرے اوڑا جلیہو کرسا اودے فتح
 کنگ کیرہ۔ واگہ فتح کنگ کتوس تو بیدس نسخان آن تینا ملک آپدی بنگ کیرہ۔

داڑان چپ اوفتاہمسائے، داہد اسکان کہ فرانس ہم ہرا اینوتینا وس و فوج انا گیشتری آ
 یکتائی نادعویٰ ایک۔ انگریز آتے اوفتاقلعہ بندی ناسوب آن بچ فسخان اس تنگ
 کپک۔

جہاز آتا جوڑکنگ ناوڑ، اوفتیٹ تمبو، اوبادبان (ہموچ) ہرادے تہوے تو ننگ یا اونا
 مون ۽ ہر سنگ کن بحری جہاز آتیٹ سخت کتنگ (تاخنگ، توپ لگنگ، واوفتانشانہ
 ۽ جوڑکنگ، داکان بیدس جہاز ات زندگی کتنگ ناصول ووڑ، وایلوگڑ اتیٹ ہراوڑ گچنی
 اٹ شون وشین تخنگانے اوفتایان کنا وس وچا ہنداری آن بھاز زیات ۽۔ داہیت دا
 حکایت آن پک مریک:

لارڈ ٹمنٹ پارے کہ اسہ وارکیپ گڈ ہوپ ناخوک آنا جہاز بھلو طوفان اسیٹ بند
 مس، ونیام انا تمبو آگروک تما، ہرانا سوب آن اونا پڑدہ، پاٹک وچٹ آک اسل
 ہشدگار، وناخر بامب اسکان سرمس۔ کپتان و جہاز نا کارندہ خاک بیدس خلیس اسے
 آن بھاز شین اٹ ناخر ۽ کسفر، ہرانا سوب آن ایلوگڑ اک بچار۔ کنا زیفہ و مسنک
 جہاز ناشیف انا درجہ ٹی ساڑی نسر، ولے ناخر ہندن ۽ وڑ سیٹ کسفننگا کہ کس ۽ سما
 تمبو۔ شام انا وخت آہرا تم دا طوفان ختم مس، توای تینا عیال تون گون سیل اکن جہاز نا
 بامب آلگاٹ تو اسہ تمبو اس غیب نسر۔ ہر فیٹ تو ناخر ناسما تما۔ دن تو پاش وڑاٹ، ترکی،
 فرانس و غٹ یورپ اٹ جہاز آک انگریزی جہاز آتیما مبارختنگرہ، ولے انگریز آک
 دانفنے بنگال ناغلہ ڈوہوک آکشتی تا کچ ہم منپسہ۔

قطبی فرنگستان نابادشاہ تھون انگریز آتاجھیرہ:

داوخت آتیٹ انگریز آتا بحری جہاز آک گیشتر فرانس نا جہاز آتے توریرہ، و اوفتے تباہ و برباد کریرہ۔ داچر جوئی نارداٹ روس، ڈنمارک، سویڈن و پریشیا، ہرچار آ ملک آتا جہاز آتے ہم انگریز آتا دو آن بھاز نسخان ہر فوئی تمانے۔ ہندا خاطر آن فرانس نامک کنگ نا جاگہ غا دملک آتا بادشاہک انگریز جہاز آتے سخ تنگ نارادہ ء کریر۔ واو فک تینا ملک انا ساحل آہرا انگریزی جہاز آک نسر، اوفتے مال واسباب آتون گون کوزہ کریر۔ دن داملک آتا گڑاک ہم انگلینڈ آبنگ بند مسر۔ وانگریز واپارک ہر مال ء ایلو ملک آتیاں ایسرہ، اوفتیکن خواری جوڑ مس۔ ہر اتم داڈہ لندن ء مس، توالس اٹ بھاز ناستی تالان مس۔ اوفتے ہر افاندہ غاک پیشن نامال و سامان تیاں دوئی مسکہ و او فک اوفتیاں دو سلنگ ناسوب آن نسخان آتا اندازہ ء خلکر۔ ولے شاہی وزیر و حاکم آتیا دا حوال نا ہیچ ء اثر اس تمٹو۔ و مجلس شوری لارڈ نیلسن ء پنچا چٹکو بھلو جہاز تر سا بحر قطب ناکند آرادہ کرے، و او دے پارت تنگ کہ داملک آتا ساحل آسر منگ تون اوفتا جہاز آتے ہشر، یا ڈیفر، یا دز گیر کیر تا۔ ہراوڑ کہ بدلہ ہلنگ مریک، ہمووڑ کیر۔ اوٹی مچٹ ء ہم مکتی اس کپس۔ لارڈ نیلسن بحر قطب آن بحر بالٹک اٹی پترینگا واول ڈنمارک ناکند آمون کرے۔ ہرا کسرائی ء، و بحری وس وواک اٹ ہم داہر چار آتیاں و دوک نس۔ ڈنمارک نا خلکت ہمو جاگہ ء ہراڑے بحر بالٹک، ڈنمارک و ناروے نانیام اٹی بھاز تنگ مسنے، و او ناروی تیٹ خل انا قلعہ جوڑ کننگا نے۔ دا جاگہ نا

کسریٰ پین زیات سخت کر سالا رڈ نیلسن ناکسریٰ توریر۔ وقلعہ ناتوپ آتا گولہ باری ٹی
انگریزی جہاز آتے اخس کہ نسیان تننگ کریرہ تسر، ولے لارڈ نیلسن زورا کی اٹ اوکان
گدرینگسا ڈنمارک نا تخت گاہ ”کوپن ہیگن“ ءسرس، وادفا جہاز آتون جنگ تس۔
بھاز جنگ مس۔ شش ہزار آن زیات بندغ کسکر، انگریزی جہاز آتے ہم بھاز نسیان
رسنگا۔ ولے ڈنمارک فریشان مرسان خیر کرے، وانگریز آتا دیری وس وواک ءامنا
کرے۔ ایہن تو غیرتی ءبادشاہ سیکن اودے امنا کنگ بھاز مشکل نس۔ ڈنمارک
انگریز آتا کوزہ کروک آجہاز و مال واسباب آتے پدی تس، وایلو بادشاہک ڈنمارک نا
انجام ءخسا وروس انا کمادارنا کزیت ناسوب آن بیوس مرسان انگریز آتون خیر کریر۔
اسہ وخت آغٹ تاتینا ہیبت وگام گجج آتے غلط ثابت کریر۔

داسفرنامہ ناشین نا وخت آانگلینڈ انا بادشاہ تون ہشت سد وسے جنگی جہاز ء، وہر
جہاز آشانزدہ توپ آن ہلیس سد توپ اسکان سخت اریر، انگلینڈ اٹی جہاز جوڑ کنگ نا
گڑا ہندا خس بھلو کجج ایسی اے کہ چنکو وخت ایسی ہندا خس جنگی جہاز پین جوڑ کنگ
مسکہ، ہرا خس کہ اریر، وواپاری جہاز آتا کجج ءتو ویدن چاہوک اسے آن بیدس کس اس
ہم تپک۔ دا واپاری جہاز آتیسی اسہ وڑا نا وایلر WHALER اسے، ہراڑ اسوار مرسان
ای کیب حبش آن آئرلینڈ آبسوسٹ، دا جہاز نا کاریم و ہیل مچی تاشکار وادفا چرپی تے
کشنگ ء۔ دا جہاز آشش آن دہ اسکان توپ مریرہ، وادفا قاعدہ وضابطہ غاک ہم کم و
وَد جنگی جہاز آتینا ہر مریرہ۔ گیشتری دا جہاز آک فرنگستان نا ایلو ملک آتا جہاز آتا

تو ننگ و اوفتارندے ہلنگ کن کاریم اٹ اتنگرہ۔ فرانس نابھاز آجہاز آک اوفتادو آتھاسر،
گڑا ہراویلر آئی بسوسٹ، داہم اسہ فرانسسی جہاز اسے دزگیر کرسا کیپ ٹاؤن اٹی چل
ہزار ڈالرائی بہا کر یس۔ ورنخ انازر آتے کانودنارد اٹ تین پتین آبشخار۔

یات سلے کہ اگہ مخالف ملک انا جہاز اسل کہ او حلقہ جنگ اٹی یا اونا پیشن آبا یے تو
ولد او جہاز نا گڑا تیا و جہاز آونا ہج حق اس سلپک، بلکن اوسہب خنوک آجہاز کن مال
غنیمت مریک، اسل کہ اوشاہی ملازم آک کٹرہم۔ سوب دادے کہ جہاز نا ملازم آتا
پنداوڑی کم مریک، و سمندر اٹی ساہ آن ہج ہر فسا بیرہ مال غنیمت نا لیلایچ اٹ کاریم
کیرہ۔ ہد دادے کہ اگہ جنگی جہاز اس شاہی خدمت نا لایح مرے تو بادشاہ بازار نا ورنخ
انارد اٹ بہا تر سا دادے ہلنگ کیک، گڑا جہاز و کٹوریہ ہراڑا سوار مر سا ای لگ ہارن
Leg Horn آن قسطنطنیہ غابٹ، اوہم فرانس نا جنگی جہاز اس نس، ہرادے ہفت
سال مست ایڈمرل لارڈ ڈکن نا جنگی جہاز دزگیر کر یس، دا جہاز اونا کپتان جوان ء
ورنخ اس تر سا بہاٹ ہلکوسس۔

جہاز جوڑکننگ و توپ شاغنگ کن کہی ہندن آتیا کارخانہ جوڑے، ولے اراپنی ء
شارد اٹنیکن خاص وڑاٹ پن کروک ء، ہراڑے کارگیر، ملاح و اوفتارگر جانا گڑا تیان
بیدس پین ہج اس اف۔ دا اشارتیٹی ہندا خس مشین و ہندا خس کارخانہ ارے کہ دافتا
بیان مرغنی ناسوب مریک، اسہ شاراسے ناپن رپورٹ سموٹھ Protsmouth ء، دا
بھلو ننگر گاہ اسے، و ایلو ناپن و لوچ Wool Wich ء، دا کان بیدس دا ہندا آتیا

ہراڑے واہ و جلک سمندر اٹی تھرہ، بھلو بھلو ہُو دو بند کرینو، بھاز آ جا گہ غا تیا دافتا تالانی
 ارار امیل اسکان ء، دنکہ ڈ بلن نا واہ نا ہیئت گدرینگا، داہندا آ تیا دہ دہ پانزدہ پانزدہ جہاز
 اسہ وخت اٹی جوڑ جاڑ کرفنگ کن بنگ کیرہ، انتئے کہ داڈ غارٹ پترینگ نا کسر جتاو
 پیش تمنگ ناجتاء، اگہ خواس تو نیامی ہو دانا دیر آن پیش تمنگ کیسہ، وچار ما کنڈ آن ہو د
 آک اریر، ولوچ اٹی کارخانہ نا افسر کرنل پیچ Col Peach گن کن ارغ کرے
 ہندا خاطر آن کنے ہمونگ ہنوئی تما، وای اوڑے توپ جوڑ کنگ، لولہ جوڑ کنگ و خرات
 نا کاریم ء خنٹ، داغٹ کاریمک مشین تا کمک اٹی مسرہ۔ وداکل مشینک دیرانا باف انا
 کمک اٹ چلیزگارہ۔ کنے اسہ بھاز بھلو جہاز اس نشان تنگا، ہراپور و متنگ نا ٹوک آ
 نس، دامشین تے خنگ تون بندغ کساس کنگ یک کہ دا بھلا بھلا کاریم تے دافتا
 کمک اٹ پیرانگاک و چناک ہم کنگ کیرہ، شڑت دادے کہ او فنتے چلیفنگ ہیل
 تنگے، داکان بیدس ای خنٹ کہ بھلا بھلا حویلی تا تھٹی پاٹ انا تختہ، میخ، ٹاٹ، و مستول
 نا پٹے، و جہاز جوڑ کنگ نا ایلوگڑاک تالان تموک نسرہ، کس اس بے موکل آن دادنگ اٹی
 ہنگ کتو کہ، داڑے جہاز جوڑ کنگ نا ہندا خس گڑا ارے کہ اگہ یورپ ناغٹ بادشاہ
 تنون انگریز آک دہ سال اسکان جنگ ء بر جاتر و پیشن آن ہیچ ء کمک اس رسینگپ،
 ولدا ہم داگڑاک کپسہ۔

انگلینڈ انا نیمہ باتیک جہاز جوڑ کنگ نافن آن واحب ء، ولدا ہم دا جماعت بر بیر
 و دسا ہنگ اٹی ء، ہندا خاطر آن اوڑے دالمی ء کہ ہراپور یا گرتیان پوسکن آ جہاز ء

سمندر اٹی ڈر فک، اودے تینا جہاز آ پنچ انگریز ملازم المی تخوی مریک۔

سالانہ فوجی جاچ:

انگریز قوم انا گچین آ کاریم تیان اسٹ اس دادے کہ او جنگی کانود آ تا تعلیم و تربیت
 ۷ گچین وڑاٹ کیرہ۔ توپ و تو فک چلیفنگ ہیل ایترہ۔ و سال اٹی اسہ وار غٹ فوجی
 کاریم تا جاچ ۷ ہلنگک۔ داڑان بھلو ہد اسسکان حالیت آ تا اندازہ مریک۔ دانا وڑو
 ڈول دادے کہ ہر سال لندن ناساڑی فوجیک لندن آن بیس میل انامری آ اسہ جاگہ
 اس مچ مریرہ و تینا بادشاہ ۷ جنگ انا ہنر آتے نشان ایترہ۔ صف بندی کرسا باقاعدہ
 مصنوعی جنگ انا حالیت ودی کنگک۔ توپ آ تا ٹکا، و تو فک آ تا چلینگ ناتوار، پندو
 سوارانگا فوجی تا جتا جتا صف بندی، اسٹل جنگ اسے نا پڑا نا شخہ اس نظر بریک۔ گڈ سر
 اٹ مچ آ فوج حلقہ جوڑ کرسا بادشاہ ناسلامی کن تیار مریک۔ بادشاہ ہلی سے آ سوار
 مریک، و تینا منہ وزیر وکیل آتون اوار اسہ کنڈ آن فوج انا حلقہ ٹی پترینگک۔ و سلامی
 ہلسا مچ آ حلقہ نا چکر ۷ خلیک، اوکان گڈ اسہ کاٹم آن تو فک آ تا فیرا نا بنا ۷ مریک و ایلو کاٹم
 اسکان داخس ترندی اٹ کرسا کارہ کہ ہروک آتے بیرہ خاخرنا زراب آک گڑگیس
 سیٹ نظر بریرہ۔ داوڑاٹ کہی وارفیرنگ مریک، اوکان گڈ بادشاہ تینا جاگہ غا پدا
 بریک۔ و فوج انا حلقہ جتا مرسا اسہ جتا دستہ سے نادر وشم اٹ بھازشان اٹ ڈر کڑ خلسا
 بادشاہ نامون آن گدرینگک۔ سہب انادہ بچہ غان بیگہ نا پنچ بچہ اسکان ہفت گھنٹہ ہندا وڑ
 ہر ڈوڑ برجا سلک۔ اوکان گڈ ہر اسٹ تینا تینا ہندا آتیا کاہک۔ دا پن کروک آدے آ

لندن ناگیشتر باتیک راگ ناہنگ کن بریرہ۔ وداخہ در چچی مریک کہ دانا اندازہ کنگ
مشکل مریک۔

اسہ ہندن ءفوجی تجزیہ (ریہرسل) اس ہراشار وڈسر Windsor نامیدان آاڈ
ہلکوسس۔ واوٹی بیست و پنج ہزار پند و سوار انکا فوج نس۔ او فتنے ہنگ کن تینا سنگت
خواجہ کلیوتون گون ہنگ نارادہ کریٹ۔ واونا بناءغان اسہ دے اس مست اول اوڑے
سرمنگ تون نن تدیفنگ کن جاگہ اس پٹا۔ ننے آن مست ہزار آ بندغ آک
اوڑے سر مسوسر و تینار ہنگ کن کرایہ غا جاگہ ہلکوسر۔ ہندا خاطر آن ننکن بھاز مشکل ہم
ودی مس۔ بیرہ اسہ نن اکن اسہ کمرہ و اراکٹ انا پنجا روپی تسہ، و لے کمرہ رسینگتو۔
بیوس مر سا خواجہ کلیوتینا اسہ درستی سے نا اراغا ہنگ نارادہ کرے۔ نیم نن گدرینگاس
کہ کشاری ڈغار و دیوال آتینا چسا اوڑے بھلو مصیبت اسیٹ سر مسن، دے آن
ارغ کنتو یسن، گڑا ہندا خاطر آن ننکان گڑا اس کنگ و آرام نارادہ کرین۔ دا اسہ
اسکول اسے ناماڑی نس، خواجہ کلیونا درستیک دا اسکول ناما لک نسر۔ دا اسکول اٹ ہفتاد
مارخوانارہ۔ ہرافتیت خواجہ برسٹو و خواجہ کاکریل ناچناک ہم اوار نسر۔ ارا خواجہ ناچار
چارشا گرد آتینا ارٹ ارٹ ء اسہ اسہ پلنگ آخا چھین، واوفا جاگہ غانن کوزہ کرین۔
سہب سہاری نیاری کرین، وہلی تیا سوار مسن و جنگ انا پڑا سر مسن۔ اوڑے پنجا ہزار
آن زیات گاڈی نسر۔ و لکھ آسیلیک۔ غٹ فوج انا پند و سوار آتا خوک آچ نسر۔ و ہر
گاڈی نابامب آچار پنچ نیارٹی سلوک راگ ء ہرارہ۔ ہندا دے داخہ در زیبا ء دروشم

خناٹ کہ ہر افتادہ میکوشخ انا کچ ہم لندن اٹ خنٹویسٹ۔ پنچ وارد اپار ایپار آن پیری خلکت، وفوج انا عجیب انگا ہنر وراگ آتے ہر اٹ، ہر افتاسفت بیان ناول اٹ اف۔ بادشاہ نار اہی منتگ، وسلامی فیرنگ آن پدن ہمو جاگہ غابسن سلین ہراڑے ڈیوک آف یارک فوج انا سپہ سالار آک ساڑی نسر۔ سپہ سالار نا خاص وڑانا ڈر کڑاونا مون آ خلنگا کہ۔ ہر اتم اسہ فوجی دستہ اس اونا مون آن گدر یزگا کہ توتینا باجہ غاتے خلکتہ، ودا بینڈ چپ کر یکہ۔ داباجہ و باگل نا است چکوک آ اثر نا بیان وس آن پیشن ء۔ داوڑا است ء ہشوک و روح ء تازہ کروک ء توار داکان مست ای بنتویسٹ، داوخت آتب بھاز سیر دیر مس۔ دانا مون اٹ لندن نا تھیٹر آ تا شیر و با گلک نہار تا چکلہ اس معلوم مسرہ۔

ہلی تارم:

داراگ سیل انا د اٹ نیو مارکیٹ 'New Market' نا پڑا امریک۔ داوڑے ہم ہندا خدر مچی مریک ہرا خس کہ فوج انا اجتماع و پریٹ اٹ مریک۔ کلکتہ ٹی، ہلی تارم ء خلکت خنانے، ہندا خاطر آن دانا سر جم حوال ء بیان کنگ ء چچین سر پند مفرہ۔

ٹاور آف لندن:

دامتنن آ قلعہ لندن نا عجائب آ تیٹ حساب کنگ۔ خلکت دادے ہنگ کن مر مر آن بریک۔ وداڑکن راگ جاہ تیان زیات پیسہ خوج کیرہ۔ ای تینا سنگت کرنل براسویٹ (Colonel Brasthwait) نا سفت آتے بنکت، وداڑا ہناٹ۔ اول اٹ شاہی ساہدار جاہ ء خناٹ، اوٹی شیر، بر شیر، خلیغا، کبھی وڑانا بولو، پیل، وغٹ

دنیا نا عجیب انگا ساہدارک نسر۔ خاص وڈاٹ افریقہ ناساہدار، ہرافتے ای مہالوہچ
 ختو سیٹ، نئے پن ۽ تابلوسٹ۔ اوکان گڈتھٹی ہناٹ، وجواہر خانہ ۽ سیل کریٹ۔
 داڑے بادشاہ ناتاج وعصاء (چھڑی، شت) تخوک نسر۔ داکان بیدس ہموغٹ گڑاک
 ہر بادشاہ وگودی ناجلسہ غاتا دے آکاریم اٹ انتگرہ۔ اوڑے اسہ دانہ اس زمرد، واسہ
 یاقوت اس خناٹ۔ داہڑتوم آک دہ دہ لکھروپئی اٹ ہلنگانو۔ داکان بیدس بھازکبین
 انگا جواہر آتیٹ بیرونوک بھازگڑا تخوک نسر۔ خیالداری نا خاطر آن ہمووخت آدرگہ ۽
 کلف کنزگاس۔ ولے آہن ناجالی تیان غٹ گڑاک خنزگارہ۔ اوکان گڈسلہہ خانہ ۽
 ہنگ کن ہنان۔ اونا حویلی ٹی چٹکو بھلو توپ خانہ تخوک نسر، ہرافتا کچ سماننگ کتو۔
 دافنیان اراتوپ پیست وپنج گز مرغن ۽۔ سلہہ خانہ ناماڑی ناپدان اسہ بھلوہال اسے،
 اونا مرلیس میل اسے ناچارک نا کچ ۽۔ اونا تھٹی شست ہزار سوار آتا جنگی گڑاک تخوک
 ۽۔ سوار آتا گڑاک، توپخانہ غاتا ہلی تا گڑاک، چٹ، توپ انا زنجیرک شین اٹ تخوک
 ۽۔ اونا زلی ہفت سدگام بڑز اسہ دالان اسے۔ اونا تھٹی وڈوڑا نا تو فک، تلوار، تیر بھاز
 شین اٹ تخوک ۽۔ اوفتا تخنگ نا وڑ ہندن ۽ کہ اوکیمی وڑا نا جرو بے خنتگرہ۔

خلکت پانک کہ داماڑی ٹی اسہ لکھ پیست ہزار تو فک و ہنداخس اسپر، تیر و تلوار تخوک
 ۽۔ دانا ایلو کنڈ آ اسہ پین ماڑی اسے۔ اوٹی لندن نا ہر دہ بادشاہ تابت آک تخوک ۽،
 ہرافتا کوپہ غاتیا سلہہ درنجوک ارے۔ او فک ہندن سلوک ۽ کہ خنوک آ او فتہ اسل
 زندہ تلک۔ ہر دروشم ۽ اونا اصل نا وڑ اٹ رنگ کنزگانے، دانقل آک اسل اصل

خنگرہ۔

یات سلعے کہ دا انگریز آتا متکن انگا سلہہ کو۔ دافتا جوڑ جاڑ عجیب وڑاٹی ء۔ دافتا جون آبینوک آ اسپر آہن نازنجیر تیان جوڑ اف، بلکن جون اکن چار آدینک آ نبار ء، آہن ناچنکو چنکو ٹکرتیان جون ناجتا ہز وہ غاتیکن اوفتا وڑاٹ کاٹ کنگانے، و ہر ٹکراسہ ہز وہ کن مریک، دنکہ نت تیکن لتر آ نبار ء پنچہ، ہرا ملنگرہ تفنگرہ، دستانہ، کوپہ و سر و شک آ تیکن ہم جتا جوڑ کننگ۔ کاٹم کن، ومون اکن ہم جتا ٹکرت جوڑ مریرہ۔ ہراٹی خن، بامس، و بانا بریرہ ٹی ٹنگ اس مریک۔ پین انت کہ غٹ جون اکن اسہ سل اس مریک، ہرادے انگلستان نابادشاہ مست زمانہ ٹی سہب اتون مہالوبش مننگ آن پد پینا کہ۔ ودانکان خاچنگ ناوخت اسکان بینوک مسکہ۔

مشین و چرخنی تا حوال:

لندن ناصنعت آتاساہ و سیدبو و گڑا تا اٹزانی مشین تا سوب آن ء۔ وانگریز آک مشین تا داخہ در عادت مسنو، کہ اگہ مشین دوئی مف تو او فک، ہمو کاریم ء کاٹم آن کپسہ۔ داڑان چپ فرانس نابندغ آک بے دڑک بیدس مشین وآلہ سے آن تینا کاریم ء کیرہ۔ و خواری آن اسل خلیسہ۔ ہروڑانا مشین تا بیان مشکل ء، و اوفتا کل پڑزہ غاتا سہی انگا فوٹو تیان بیدس سرپند ہم مننگ کپسہ۔ ولدا ہم بھازانگا مشین تا حوال المی ء۔ اسہ کاریم بروک ء گڑاس پین چکی ء، ہرادیرانا کمک اٹ چلینگ، واسہ تہو چکی ہرا تہوانا کمک اٹ پیری کیک۔ داداخہ درس ء کہ دو انا چکی ء تو کس اس درست ہم

کپک۔ واگہ کس درست کیک ہم تو کافی کٹنگ ناچنکا چکی ء، ہر آہن آن جوڑ
 مریک۔ ایلوگڑا آہن ناچرخ ء، ہر اباف آن چلینگ۔ دانا کمک اٹ آہن نا بھلا بھلا
 تمبہ غاتے جوڑ کٹنگ۔ درگہ غاتا پلکہ، باغ تا جنگلہ، توپ آ تا خرات، ہندا نا کمک
 اٹ مریک۔ داکان بیدس ہر ا کاریم بندغ نا دو تا وس آن پیشن ء، دانا کبین انگا
 کدینہ نا بے کچ آسٹ آن بھاززو الیسر مریک۔ بندغ نا کاریم بیرہ ہندا خس مریک کہ
 آہن ء خیسن کے، و کدینہ نا کیرغ اسکان سر کے۔ لوڑی داچرخ آن چنکو چنکو کاریم
 ہم ہلیک۔

سیلہ جوڑ کٹنگ نامشین:

اسہ مشین اسے نا کمک اٹ سیلہ جوڑ کیرہ۔ اول آہن نا تارتے مشین نا تھٹی شاغرہ،
 واودے سیلہ نا کچ آ ہشکن کر سا مشین اودے پیشن کشک۔ دانا باٹی اسہ قینچی اس خلوک
 ء، ہر مشین نا سرنگ آن تارتے تراشک، داشین اٹ ساہت اسیٹ لکھ آ سیلہ غاک
 جوڑ مریرہ۔ اسہ مار کو اس ہرا کہ اوڑے تو لوک مریک، اوفتے مچ کر سا اسہ کار گیر اسے
 ایتک، ہرا کہ دافٹیٹ ڈک جوڑ کیک، اوہم اسہ مشین اسے نا کمک اٹ ساہت اسیٹ
 ڈک جوڑ کر سا مسٹمیکو بندغ ء ایتک تا، ہرا کہ کاٹم جوڑ کیک اکن تا، واودے تیز کر سا
 کیک، جوڑ منگ آن پددا سیلہ غاک دہ دہ دانہ ناملغت جوڑ مر سا بہا مریرہ۔

آہن وس انا چادر جوڑ کٹنگ نامشین:

اسہ مشین اس آہن وس انا چادر جوڑ کیک، لس وڑاٹ دا چادر آک ارا گز مرغن و

پاو کم گز تین مریرہ، کارگیر آتے دا ہم اختیار رے کہ اواخہ درخوار چادر جوڑ کنگ کیرہ۔
 ای لندن نابھاز آراتیٹ خنات کہ ہراکوٹھی نن ناتولنگ کن پن کروک ء، اونا بامب آ
 پیست مربع گز سرف انا چادر اس سخت کیرہ، دانا سوب آن بامب ء چٹوک نا خلیس و
 تل کنگ نا خطرہ مفک۔

دسک ترنگ نامشین:

دسک ترنگ کن گیشتر مشینک دیرانا زوراٹ و بھاز آک باف انا واک اٹ
 چلینگرہ، ہزار آتک انگا دسک آک اسہ وار آپیش تمرہ۔ اسہ ماراس یا نیازی اس دا
 خاطر آن تولوک مریک کہ ہراچرخ انا پمبہ چٹک تو اوٹی پمبہ شاغرہ یا اگہ تاراس پنے تو
 اودے لچفرہ، دامشین اٹی داخہ تنک ء دسک ہم ترنگ کہ لندن اٹی ڈھا کہ ناململ و گچین
 درجہ ناچ آک جوڑ مرسا اوکان اڑزان بہا مریرہ۔ فرق دادے کہ دانا دسک زیات
 تالان مریک، ہندا سوب آن ڈھا کہ ناململ آنبار خلکن مفک۔ ومنہ وارسلنگ آن پد
 دانا دروشم و گروشک اٹی فرق بریک۔

تارکشنگ نامشین:

دامشین نامک اٹ تنک آن تنک انگا تار جوڑ کنگک، گڑ اوڑے پنی ء کہ اسہ
 بندغ اس زرنا چتکو ٹکرا سے آن اسہ تاراس چکا، ہرانا مرلیس لندن آن ولزہ اسکان مس،
 ہراپیست ونہہ میل انامری آٹے۔ ہندا اوڑ ناچٹ جوڑ کنگ نامشین اسے، ہرانا کمک
 اٹ اسہ ہزار گز مرلیس ناچٹ اس جوڑ کنگ مریک، ودانا ول آتیٹ اسہ جاگہ اس ہم

فرق بفق۔

پورٹر جوڑ کنگ ناکارخانہ:

پورٹر ساری ناشراب و پارہ، دانا جوڑ کنگ کن اسہ کارخانہ اسے، دانا تھٹی کبھی کوٹھیک اریر، ہر کوٹھی اسہ خاص و کاریم اسیکن پن کروک و، انگریزی ٹی داچ آماری و مشینری پارہ۔ دائی بھاز زیات چرخ خلوک و، ہرافک باف انا کمک اٹ پیری کبیرہ، اسہ بشخ اسیت کوڑی تخنگک، واسہ جاگہ سیٹ دافتے سرفنگک، و پین جاگہ اس پالفسا، لاہن جوڑ کنگک۔ اسہ چرخ اسہ گو (دون) اسے نابا غاسخت و، وگو انا تلہ ٹی دیرانا کیرغ آن آہن ناتختہ اس تخنگانے، اونا کیرغ آن خاخر لگک، دیریتا باسنگ آن باف جوڑ مریک، ودا باف بڑا بریک و چرخ و سرفک، ولدا داباف بامب اٹ لگسا دیر جوڑ مریک وگو اٹی چرک، گڑا گو انا دیر کم مفک، داڑے ہرا شراب جوڑ مریک، اولس خلکت کن مریک، وادارغ آنبار اڑزان و۔ ای تینا سنگت خواجہ رابٹ کلیسی تون دا کارخانہ وختنگ کن ہناٹ، کلیسی نابا وہ دا کارخانہ نامالک و۔ اوخر اس ناسوانا کواب کتے، داکواب آک مشین ناخاخری ٹی بسنگا سر، و بھاز مزہ دارنسر، نیم گڈ لو آہیت آتا سرجم بیان مننگ کپک۔ کارخانہ نامالک کنے پارے کہ اگہ داچرخ باف انا کمک اٹ پیری کتو کہ تو پیست و پنچ ہلی دادے سرفنگ کن کاریم اٹ اتوئی مسکہ، وولدا اسہ ساہدار ہڑدے تو کاریم کنگ کپک، گڑا داپست و پنچ ہلی تا کمک کن پیست و پنچ پین ہلی تخوئی مسکہ۔ داوڑ پنجاہلی تاخوچ وادو فتنے رکھ و سننجال کروک آتا پنداوڑی و ایلو خوج آک

پورٹرنابھاغاثرشاغاره، ہراداسہ اراآنہ نانیم سیراس رسینگک، اگہ بہاٹیٹ ودکی مس تو
شارانا خلکت دادے امرسلنگ کر یکہ۔

پیپل (کاغذ جوڑ کنگ نا کارخانہ)

دا کارخانہ ٹی ہروڑانا کاغذ جوڑ کنگ، اگہ است خواہے تو اسہ کاغذ نا تختہ بیست
مربع گز اسکان جوڑ کنگ مریک، کنا ہموڑے اڈہلنگ نا وخت آتیٹ ساری ناپن
آتیان کاغذ جوڑ کنگ، ہراچرپ و خلکنی ٹی معمولی آ کاغذ آتیان دہ کچ زیات گچین نُس۔
دریاب نادیرے ڈغار آتنگ نامشین، وٹل (پیپ) آتارواج:

اسہ ہندن ءمشین اسے کہ دانا کمک اٹ دریاب نادیر بڑز مر سا ڈغار آتمک، ولدا
اوڑان واہک پیش تمرہ۔ و وخت اس ہندن بڑز اسکان دیرے لگفرہ، اوکان مسہ ڈاکہ و
چارڈاکہ ماڑی تابامب آتسکان دیر آسانی اٹ سر مریک۔ و بڑزانا ڈاکہ نابندغ آتے
دیراکن شیف ڈرنگ نا گرج مفک۔ گڑالندن نا ہر سڑک اٹی سرف انائل (پیپ)
شاغزگانے، و اوفاشنگ آک ہر ارا اسکان سر مسنو۔ گیشتر اراتا مسٹیکو و چار میکو ڈاکہ غا
ہم او فتنے پیپ آتا کمک اٹ دیر سر مریک۔ دیر سر متنگ نادا کارخانہ دریاب نارہی آ
جوڑ کنگانے۔

پینڈ پیپ:

دابابندا نگا کوتازی آسخت کنگک، دائی آہن نا اسہ دستہ اس خلوک ء، و شیف آن
دیر پیش تمنگ نانالی اس جوڑے۔ دادستہ ءشیف بڑز جاگہ تنگ آن نل آن دیر بڑزا

بریک۔ ونالی ٹی پیش تمک۔ گرج انا کچ آرزان تے پر کنتنگ، وڈول وچٹ انا کمک
اٹ خواری آن پچرہ۔ داملک اٹی ڈول وچٹ اکن ہیج تکلیف اس ہم اف۔

دامشین تیان بیدس خولم ننگ، ہرغ (تیل) کشنگ، و ہروڑ انا ایلو کاریم تیکن ہم
مشینک ساڑی اریر۔ ودا فک باف و دیر انا کمک اٹ چلینگرہ۔ انتے کہ داملک اٹی
خلکت وخت انا زیان و ہرے آ کاریم تامنگ آن خلک۔ ہندا سوب آن دالان
آتیٹ ہم کو اب ناسخ عسرفوک، برنخ ننگ و قیمہ جوڑ کروک آمشینک ساڑی اریر۔
شینکاری نا کارخانہ (پریس):

داجھاز فاندہ تروک آ صنعت آ تیان اسہ بڑز کو درجہ نا صنعت اسے۔ انتے کہ دانا
کمک اٹ علم انا شینکاری نا کاریم مریک۔ ہر التصنیف و تالیف نا علت سر پند مننگ۔
داکان بیدس بے شین آ کاتب آ تا شیف بڑز کنگ آن کتاب و نوشتانک آک
رکھنگو ک سلرہ۔ کلکتہ ٹی چھاپہ خانہ اڈ تنگ نا سوب آن دا صنعت آن ہندوستان
والاک ہم معلومدار اریر، ہندا خاطر آن پریس نا بابت سرجم حوال تنگ نا گرج اف۔
البتہ فوٹو شینک کنگ نا حال نوشتہ کنتنگ۔ دانا وڈ دادے کہ اول کاغذ آ فوٹو کشنگ، و
ہر اتم او خلکت و دوست بریک، تو پتل نا تختی اس دا فوٹو نا کچ اٹ تراشنگ، و دادے
جوان ساف کر ساگرو شک تنگ، اوکان گڈ کاغذ نا فوٹو نا کچ آ داڑ ازرس چش و لیکر
کشنگ، دانتے بیدس مصورا سے آن کس اس سر پند مفک، ولد ادا چش آ تیا تیزاب
شاغرہ۔ داڑان غٹ چش و لیکر پتل نا تختی آ بریرہ۔ بھاز چش آ تا اسہ وارو بھاز آ تیا

مسہ چاروار تیزاب شاغنگک۔ داڑان چشخ آک پین پینکن وساف مریرہ۔ وپیرشت، سیجا وپچ آتا ول آک ہم ساف ساف ختگرہ۔ اسل ہمووڑ کہ مون انگا قلم اٹ جوڑ کروک آفوٹوٹیٹ مریک۔ ہرا جاگہ غاتیزاب نا اثر مفک، ہمو جاگہ غا اسہ خاص ء وڑ اسے ناسی اس خلنگک۔ داڑان ہمو جاگہ غاک رکھوک سلرہ۔ ہرا تم دا پلیٹ داوڑ اٹ تیار مس، تو داڑان ہزار آفوٹو تے کتاب آنبار شینک کتنگک۔ داسہ دانوٹو سادہ و مون مریک، و ہرا تم دادے اصلی کاغدی فوٹو تیا مبار رنگ تننگک، تو مار کو و شاگرد آتے تنگرہ۔ او فک اصل فوٹو ء ہر سا جاگہ جاگہ ہندن ء رنگ پر کیرہ، داوڑ اٹ بھاز آسانی مسنے کہ ہرا قلمی ودستی، فوٹو نا بھا چل ہندا خس نس، داسہ ہندا وڑ اٹ شینک مر سا اسہ ہندا خس یا نیم ہندا حسیٹ بہا مریک۔

انگلینڈ اناٹیکس و نا درا نگا گڑا تا بیان:

غٹ گڑاک کار گیر آتا عقل و ہنر و دانا کمال تون اور اور مشین تا واک و کمک آن جوڑ مریرہ۔ ہرا گڑا ء ختنگ آن عقل پریننگ، اونا کارخانہ ٹی ہن ہر تو سما تمک کہ ہر بندغ دا گڑا ء جوڑ کنگ کیک۔ دا خاطر آن کہ ہرا کاریمک خواری و خید خلنگ ناء، او فک تو مشین تے تروک ء، و ہرا چنکا و سبک آ کاریم تیٹ جوان ختنگ نا گرج مریک، او فنیٹ عینک و پین شیشہ غا تا کمک ہلنگک، اگہ گڑا اس جوڑ کنگ اٹ بھاز انگا وڑ انا کاریم کروئی مرے، ہرا کہ فریشان کیرہ، تو او دے جتا جتا کار گیر آتسکان سر کر سا بھاز گچین وڑ اٹ ایسری تننگک۔ دنکہ سیلہ نا بیان مسنے، کہ بناء غان اخیر اسکان دہ ٹو

تیان زیات آن گدرینگسا پیش تمک۔ ہنداوڑ گھڑی نامعاملہ ء، ہر پرزہ ء اسہ کاریگر اس جوڑ کیک۔ و ہر بندغ جتا جتا کاریگر آتیان دانا غٹ پرزہ غاتے بہاٹ ہلساشین ایٹک، و گھڑی پور و مریک۔

گڑا سے نا جوڑ کنگ اٹ اگہ بیرہ اسہ بندغ اسے نادو، نت انا واک تون اوار دماغ، ذہن و نظر آن کاریم ہلنگ نا گرج مرے تو او گڑا داخہ درگچین متنگ کپک، ہموخس کہ کہی بندغ آتا سیجا انگا کاریم سفائی اٹ جوڑ متنگ اٹی ء۔

دا ملک انا پنی آ گڑا تیٹ آہن، پاٹ و سل انا گڑا کو، ہرا غٹ فرنگستان بلکن مچ آ دنیا غان بھاز گچین مریرہ۔ داکان بیدس گھڑی جوڑ کنگ، ریشمی پیچ، شیشہ نازان، تو فک، تلوار، کاجو، قینچی و فوٹوک تے خنگ نا قابل ء۔ داڑے اسہ پین گچین ء تو فک اس جوڑ کنگانے، دانا جوانی دادے کہ اگہ تو فک اسہ ہفتہ اس ہم دیراٹ تخوک مرے، ولدا ہم بارودنا پیالہ اسکان نمسی سرمفک۔ بلکن دیراٹ ہم تو فک ء چلیفنگ کیسہ۔ خولجہ نلٹن، ہرا کہ لکھنوٹی بھاز پین دوئی کرے، داڑے ہم اونا دکان ء خنگ کن ہناٹ، او بھاز چنکو و گندہ ء دکان اسے۔

برام تامیلہ ناوخت آبتی لگفتنگ:

برام وایلو خوشی تا دود آتیٹ روشنائی کنگ کن داڑے خاص وڑا نظام کنگ، لس وڑاٹ بادشاہ، ملکہ وولی عہدناودی دے تیا بتی لگفتنگ، ودا کاریم بھاز زیبائی اٹ کنگ۔ دن تو ای ہندوستان اٹی داکان زیات بتی و روشنائی خنانٹ، خاص وڑاٹ

وزیر اعلیٰ نا برام نا وخت آ عیش باغ لکھنؤ نا میدان اٹی پنچ میل اسکان اسہ پنڈال اس جوڑ کننگا سس، دائی بھلو بھلو برج و پیست پیست گز بڑز بنگلہ جوڑ کر ساغٹ اٹ بتی لگفنگا سس۔ ولے دائی بیچ پوکسی و شین اس آلو۔ ہندا خاطر آن داجا گہ نامون اٹ او گنجشک اسے نا کچ خننگا کہ، و بھاز چنک لگا کہ۔ داملک اٹی روشنائی کنتگ، تو تہوانا ترندی و روشنائی نا کمی، ودی ءمون آتخرہ۔ بتی تے پھل آنبارانگا بلبلوک آتیٹ خلنگ، ودافتے دیوال و ماڑی ودکان تامون تیا خلوک آ آہن نا ہک آتیٹ تفرہ۔ و ہندن شین اٹ خلیرہ تاکہ دافتیان وڑ وڑانادر وشم جوڑ مریرہ۔ بھازانگارنگ آتا بلبلوک آتا مک اٹ ستر و عبارت آک ساف و خوشخط خننگرہ۔

داہیت مہالو ہم پاننگا نے کہ اراتا دیوال ودکانک، داڑے اسہ چر و سدھائی اٹ مریرہ۔ ارا ودکان تیا بتی لگفنگ او فاما لک آتا زمواری مریک۔ ہندا خاطر آن بتی تا میلہ تا وخت آہرا سٹ تینا چا ہنداری و شین ءنشان تر ساسفت و ستا نا خاطر آن، اسہ ایلو آن گچین وڑاٹ بتی لگفنگ نا انتظام یک۔ ہندا سوب آن دار و شنائی بھاز زیبا و است چکوک مریک۔ خیر اسے نا مچی نا وخت آہرا تم بتی تے لگفنگا سس، تو ای اسہ ارا سے نا مون آن گدرینگٹ، او نا مالک گڑا تا کہینی نا سوب آن است ترخ نس، و خیرانا وخت آاڑ زانی نا او میت کریس، او نا درگہ غا اسہ عجیب ء ایجاد اس نظر بس، ہرا بھاز زیبا نس، او بلبلوک آبتی تے شین تر سا اسہ پورٹڑ و اسہ پرن، اسے نافوٹو ء جوڑ کریس، و ہر تو م آتا کیرغ آن روشنائی نا مک اٹ دا عبارت نوشته کننگا سس، کہ پورٹڑ ءارغ پاننگ ء،

”داسہ کننا نرخ کم منگن خواہک“ پورٹورندی ایٹک ”ہندن کننا ہم“۔

دابت آتا زیبائی سڑک آتیا چار ماکنڈ آن چرٹیٹ وسڑک تون اوارتموک آکوچہ
 غا تاسدھائی ٹی اسہ وارخنگ آن دوکچ معلوم مریرہ۔ ہرانن روشنائی مریک، سوار، پندو
 گاڈی تیٹ دانگ اینگ ہن برودک۔ بھلا بھلا محل آتیٹ کسرتیٹ ہنوک آتے مشکل
 پیش بریک، خاص وڑاٹ بانڈ اسٹریٹ، سینٹ جیمز اسٹریٹ، پال ہال و آکسفورڈ روڈ
 آتو بندغ گھنٹہ سیٹ مشکل اٹ اسہ تیرانا کچ ہنگ کیک، ونزور و پیرانگاتے جان نا
 خلیس مریک۔ انتے کہ جاگہ جاگہ آتش بازی، کننگ۔ تو فک و پشٹول چلیفنگک،
 بس انت پا کہ اسہ ہڑڈ اس مریک، اگہ داوخت آکس اس تمے تو بش منگ مشکل
 مریک۔

کسہ اس:

خیرانا میلہ ناروشنائی نامسٹیکونن فرانس ناسفیر، خواجہ آٹونا اراٹی بتی لگفنگا۔ دابابت
 اوارا تو مست آن انتظام کننگ اٹی نس۔ وبتی تیا پانزدہ ہزار روپی خڑچ مسوس،
 اوڑے چچی ناسوب آن ننکان ہنگ خواتوٹ۔ ہندا خاطر آن دے آن بیرہ دا خاطر آن
 ہناٹ کہ بتی تے حنپر، ولے اوفقا نقش ونگار آتے تو خون۔ ولے داوخت آہم سیلی آتا
 داخہ در بھلو گونشت وداڑ داڑ اس نس کہ امی اوڑسکان سرمنگ کتوٹ۔ داکان بیدس اسہ
 جھیرہ اس ہم کاٹم ہر فیسس، اودا کہ خواجہ آٹو تینا پختہ کاری وپن تمنگ ناسوب آن
 روشنائی نا عبارت آتیا ہندن ءستر جوڑ کر یس، ہرا فک زو معنی نس۔ دنکہ پیس ایند

کنکرڈ، Peace and Concord دنکہ خیر و سنگتی و ایلو معنے، خیر آن پد فتح، دادے ہرنگ تون بھاز آ انگریز سپاہیک ہرا کہ سیل اکن بسوسر، خاراٹ بسر۔ و اوفا جاہلیت نارغ پدام ہلک، و اوفا بلبلوک آبتی تے پرغنگ نارادہ کریر۔ خواجہ آٹو Otto پیشن پیش تما و او فتنے پہہ کرے کہ کنکرڈ Concord معنے وزیر بر آ تا بابت ہمولوز آن جتاء، و لے سپاہیک منتوس۔ ہمو تم اسکان کہ خواجہ آٹو دالوز ع بدل کر سا مٹی جوڑ کتو، دانا، ہمو معنے ع۔ بس دا کہ نیم ن آ ای اونگ ہنگ نارادہ کریٹ، دا خیال اٹ کہ داسہ مچی چٹ کم مریک۔ داسرک بھاز پتن ع، ولدا ہم ہراکان کہ پیش تمنگ خواہسٹے گاڈی تا گیشتری ناسوب آن اسہ اسہ میل اسکان کسرک بندسسر۔ گڈسراٹ آ کسفورڈ آن ہائیڈ پارک اسٹریٹ ناکنڈ آ ہناٹ، ہرا اشارانا اسہ کنڈ اسے آٹے، و اوکان ہمو کسر ع ہلکٹ، ہرا ہندا سٹرک آ ختم مریک، و دانی ہم ہنوک بروک آ تا دھکے دوڑا، و گاڈی تا گیشتری ناسوب آن جان نا خلیس ہر فے کنے، ہسون منگ، پیچ آ تا ارنلنگ دا مچی تیٹ چکو ہیت اسے۔ مچی ٹی اور نیازی تا پیچ آک ہم شتار کی مسرہ۔ کس اسے نا ٹوپ تما، کس انا سہت آک تمار، او ہراسٹ آن کمک نا خواست کریرہ، و لے اوڑے نفسا نفسی نا حالت اس نس۔ کس کس ع بنتو کہ، ای دا ہرڈر ع خنگ تون پدی ہنگ نارادہ کریٹ۔ و لے او ہم مشکل مس۔ و لے بھاز انکا مشکل آ تیان پد اراتا تہہ خانہ غامیٹ خلوک جنگلہ غاتے ہلسا مونی ہنگ نا کوشست کر سا ہناٹ۔ ارا گھنٹہ اسکان تینا واک انا کمک اٹ دا کسر ع ایسر کر سا سٹرک آچیٹ ع جاگہ اس سر مسٹ۔ و جوان وڑ

اٹ سیل کنگ آن پداسہ جاگہ اس کسر ملنگ نا چاری مسٹ۔ سڑک آن ایپار ہنگ
مشکل نس، بھاز آ بندغ آک دا خواہسر ہ کہ سیل آن مسٹ کار، واو فک ہم ہنگ
کتوس۔ اتنے کہ او فٹارنڈاٹ گاڈی تا چراس نس، ای سہب انا اُراءِ سرمنگ کریٹ۔ و
بھاز آک تو دیک اسکان ہموڑے اڑینگوک نسر۔ گوئدا کہ خواجہ آٹو Mr. Otto نا
بتی میلہ ٹی فرانس والا تا فطری عادت نارداٹ نقش و نگار ووڑ وڑا نارنگ آک گیشتر
کاریم اٹ اتنگاسر، ہندا سوب آن سادہی نا چس ہنسا کریس، وداخہ درخواری تیان پد
ہم کنے دا سیل داخہ در دوست بتو۔ البتہ کاؤنڈس اسکواڑ و خاص وڑاٹ خواجہ ہوپ
Mr. Hope انا اُرا نا بتی لگفنگ کنے بھاز دوست بس۔ او ہم خواجہ آٹو انبار خیر انا
خوشی ٹی بھاز خوچ کریس، و ہر گڑاٹی سادہی نا بھاز خیال ءتخاس، و بھاز انگا است
پسندا ایجا د تیان پدا ونا زیبائی ءو دیسس، دادے خنگ آن بھاز چس بس۔

انگریز آ تا وخت انا شیخ و پانٹ نا وڑ وڈول:

نیامی کہیل انا انگریز آک لس وڑاٹ سہب انا ہشت بچہ غان پد بش مریرہ، ویک
ونیم گھنٹہ ٹی لمی گرج آ تیان خلاسی کیرہ۔ یا زودہ بچہ غان شام انا پنج بچہ اسکان شش
گھنٹہ تینا فرض آتا (اوملازمت اس مرے یا واپاری اس) پور واری ءکیرہ۔ و تینا معاش
نا پد رند ءخلیرہ۔ اوکان گڈ ڈنر Dinner (شام انا ارغ) ءکیرہ، ولد ارا گھنٹہ نیارٹی
جاتیٹ، واسہ گھنٹہ اس زربینہ غاتا صحبت اٹ تدلیفرہ۔ ہشت بچہ غان پدن نا تولنگ نا
مجلس آتیٹ ساڑی مریرہ، ہر ابندغ آک تینا ءو فک ارا گھنٹہ ڈنر نامیز آگدریفنگ،

ٹیلپ کنگ، ویل اکن پیش تمنگ اٹ گدریفرہ۔ یاگڑ اٹھیڑ اسے آکارہ۔ ویانزده بجه ناننکان ناراک آن است عنوار لیفرہ، اوکان گڈ اراتیادی بنگ آدوانزده بجه ناوخت آ خاچره، ہرابندغ آک دعوت آتیا بنگلگرہ، نکان نامجلس آتیت بخ ہلیرہ، وموسیتی وپین گڑ اتیان چس ہلیرہ، یاگڑ اشرٹ آتامیز آتیا سرمریرہ۔ نہہ بجه غان یانزده بجه اسکان نا وخت زیات مفک، گڑ اشرٹ خلنگ اٹ غٹ وخت آتیر کنگ کپسہ۔ وداپن کروک آ وخت آن بیدس کس اس داساہت تیری آکننگ کپک، ہراپیسہ غاتے کڑہ، اوفتے جتا تخسا کیرہ، و وخت اس ہم اوفتے خرچ کپسہ، ہان ہرا تم بالترہ، تو ہندا پیسہ غاتیان اترہ۔ نہ توشرتی تا جماعت اٹ اوار مروک آتیان سر پند منگرہ، و بدنام مریرہ۔ یانزده بجه غان نارغ (Super) کنیرہ، دائی تخ آکواب و مچٹ حلوہ و شراب مریک، دو انزده بجه ناوخت آخاچنگ کن لیٹرہ۔

انگریزی گن خورناوڑ وڈول:

انگریز آتاگن خورناگڑاک بھاز مزہ دار، وخت وتب انا بابت اٹ مریرہ، وڈرنا میز آپدریسہ ہندن شین اٹ اتنگرہ، کہ مہالوشوروا، ارغ، مچھی، وسونا جوڑ کروک آیلو گڑاک، ایلو واراٹ کواب، ککڑ، چک انا سو یا کواب و حلوہ، مسٹیکو وارتازہ و بارن انگا میوہ، داخہ دروڑ وڈول اناگن خور آتیان پدہم اسل سیر پڈ آکپسہ۔ ارغ نامسہ وخت تو اریریر، ولے حاضر ی وچاشت انا نیام اٹ ہم گڑ اس کنیرہ۔ اودے Tiffin پارہ۔ ڈرونن نارغ انا نیام اٹ چا اتون ارغ وسی آکاریم اٹ اتیرہ۔

خاچنگ بش متنگ ناوخت و پاس آک:

سہب اناہشت بچہ غان ہلیس نیم ن اسکان کہ شانزدہ گھنٹہ مسر، آرام کپسہ، واریغ کنگ آن مست ہر اے واکی مریک، اودے مون دوسلنگ، پچ بدل کنگ واریغ کنگ نامک اٹ اینک کیرہ۔ وکنگ آن پدم درینگ وتب انا بے واکی تے نیاڑی تا مجلس وراگ جاہ تیٹ ہنگ آن اینک کیرہ۔ گڑا دے آن ہر کار و بار ناوخت مریک، اوٹی ہیج وڑاٹ ڈیوائی کپسہ، ونکان بھاز جوان سیرتغ خاچرہ۔ بڑز کو کھول انا تپہ نا بندغ آک نیامی تپہ والا تیان اسہ گھنٹہ اس پداسر جز آتا بنا ع کیرہ، واسہ یارا گھنٹہ ہرے آ ایسر کیرہ تا۔ وشیفکو تپہ نا بندغ آک نیامی تپہ والا تیان اسہ گھنٹہ اس مست کاریم نا بنا ع کیرہ، وارا گھنٹہ مست ایسر کیرہ تا۔

انگلینڈ انا سہب بیگہ غاک:

سیل انا نیامی کو مد اٹ دے ہشت بچہ غان پد ٹک ایٹک، وسے بچہ غا اندر مریک ہفت گھنٹہ نا دے اس مریک، واگہ سہب انا گر بام و دیگر نا کز اے ہم اوار شاغنگے، ہر ارا گھنٹہ مریرہ تو دے نہہ گھنٹہ نا، ون پانزدہ گھنٹہ نا مریک۔ داڑان چپ تیرمہ ٹی پچ بچہ غا دے ٹک ایٹک، ودہ بچہ غان پد اندر مریک۔ (ہندوستان نا حساب اٹ نن نادہ بچہ غان پد) ودامد اٹی دو نیم گھنٹہ گر بام ویک و نیم گھنٹہ کز ابر جاسلک، و دے ون نا گھنٹہ غا تا ونگ نا حساب اوڑے دادے کہ پیست ویکمی دسبر آن ہر اسیل انا نیام مریک، نن تا چنگ متنگ نا بنا ع مریک، و پیست ویک مارچ آدے ون اسہ کچ

مریرہ۔ یعنی نن ناہودہ گھنٹہ غان پنچ کم مر سادوا نزه گھنٹہ سلرہ، ولد اپست ویک مارچ
 آن پست ویک جون اسکان نن دا کچ آن کم مر سافت گھنٹہ اسکان مر یک، ودا وخت
 دے انا بھاز مرغنی تاء، یعنی ہودہ گھنٹہ دے مر یک، ولد اپست ویک جون آن کم مننگ
 نابناء مر یک، وپست ویک ستمبر آدے ون اسہ کچ مریرہ۔ ولد اپست ویک ستمبر آن
 پست ویک دسمبر اسکان اصل آن ہم پنچ گھنٹہ پین کم مر سادے ہفت گھنٹہ ناس سلک، دا
 وخت نن تا مرغنی نا مر یک۔ ولے قطبی انگلینڈ انا سیم آتیا دے ون نا مرغنی ہژدہ گھنٹہ
 اسکان مر یک، و تیرمہ نانیام اٹی تو منہ دے اسکان نن کا ٹم آن اسل مفک۔ یادے
 پاش ختنگ، یاسہب و گر بام و کزانا حالیت بر جاسلک۔ دا ہر مسٹ آتپہ غاتا بندغ
 آک مد آتاردا ٹتینا کاریم و آرام نا وخت آتے بشخسا کیرہ۔

نیاڑی و نرینہ غاتا کاریم تابخ و پانٹ:

لس وڑاٹ سبک و اڑزان انگا کاریمک، ہرافٹیٹ زیات خواری کروئی مفک،
 اوفتے نیاڑیک کیرہ۔ دنکہ: ارغ کنگ، خاخری لگفنگ، اراتاسفائی، رزان سلنگ،
 کٹ و بیرم تے شاغنگ مچ کنگ، دکان ناخیالدری، سوداہلنگ۔ و ہرا کاریم تیٹ
 خواری کروئی مر یک، یاسلاہ سوج و فکر و پام انا کاریم کروئی مرے، تو اوغٹ و نرینہ
 غاک کیرہ، انتے کہ اگہ دانا برخلاف گام کچ مس تو او کاریم نا پور و مننگ مشکل مر یک۔
 ہندوستان آنبار نیاڑی تے اگہ ہچ کاریم اس تنکپ، تو اوقتا بے واکی وستی اٹ و دکی
 بریک، دکان تیناڑی تا تولنگ نادا ہم فائدہ مر یک کہ اوقتا حسن و ہنین انگا ہیبت آتا

سبب آن ہلوک آک ہم زیات بریرہ، تینٹ ای تینا بارواٹ پانگ کیوہ کہ کئے آہم
 اسٹ اسے نا اثرمس۔ گڑانیوین اسٹریٹ New Man Street نا کج اسے آ
 ہرا آکسفورڈ روڈ تون اوارتما کہ، اسہ حلوائی سے نادکان نس، ہراڑ اسہ زیباؤ وچین ادا
 والوسٹراس توسکہ۔ وخت اس ہم دن متو کہ ای اوکند آن گدرینگاٹ، واونا ہنین انگا
 ہیئت آتے ہنگ کن زرس مٹھائی ہلتوٹ۔ نیارٹی تاکاروباراٹ اختہ متنگ دا خاطر آن
 ہم جوان ء کہ اوک کنکون آتا خیال وارغ آتا جنگ و جھیرہ غان ہم رکھوک مریرہ۔

انگلیڈانا چاہندار آ بندغ آک دا اختئی تیان بیدس دن ء ہم وڑ وڈول پن کرینو،
 ہرافتے دوئی کنگ آن بدرزینہ غاتون تولٹ بش و بے پردہی تیان پد ہم نیارٹی تے بے
 چٹی تیان رکنگ مریک، دنکہ شام انا ارغ یان نا مجلس آتیٹ ہرا تم غٹ بندغ آک
 مچ مریرہ، دا وخت آنیارٹیک بش ہنگ کیرہ۔

بے برام آ بندغ آتا مجلس اٹ نیارٹی تا ہنگ آرکھ خلوک ء، اراغان پشن ہنگ
 کن ارغ ناوار متنگ المی ء، یا گڑابا وہ یا ارغ نا اسہ تیناس، یا گڑا ارغ نا پندار ء ملازم
 اسے تون اوار، و شام آن پد نیارٹی تا پشن ہنگ آرکھ خلوک ء۔ ارغ نا اراغان بیدس
 اگہ پن جاگہ اس آرام کروئی مرے، اسٹ کہ ابا وہ لمہ نا ارامرے، رکھ خلنگانے۔
 گڑا داسوب آتا دو آن اودے خراب انگا خیال آتیکن وار ہم رسینکپ۔ برام آن پد
 زیات مسک باوہ لمہ تون ملنگ ء است آن دیرہ۔ اوفقا شرع ٹی دا ہم روا ء کہ اگہ
 نیارٹی اس تینا ارغ نا منشا نا برخلاف کاریم اس کیک، تو اودے منہ وخت اکن بند ء ارا

سیٹ بند ہم کتنے۔ و بدنی سزا ہم تنگ مریک، ولے داوڑ کہ بدن ناہنج ء ہر وہ اس پپ، ہندا خاطر آن نیاڑ یک چنکو جھیرہ اس یا باخلنگ ہم کپسہ۔ اگہ نیاڑی سے بدکاری نا شاہدی رسینگے تو اونا تیناک و غٹ ایلو شریف انگا نیاڑ یک اوڑان اسہ کنڈ مریرہ، و اَرغ شرع نارداٹ تینا اولیاد، پیسہ، سہت و ایلو گڑا تے پلسا اودے اُراغان کشنگ کیک، ہر انیاڑ یک تینا عزت و تینا خاہوت ناعزت نا خیال ء تخرہ، او فک و یل آتا خلیس آن اسل بدکاری آامنا کپسہ۔ داغٹ رکھ آتیاں پدہم اگہ نیاڑی اس نفس اناز وراکی، یا اَرغ نا بے خیالی ناسوب آن زیبا و مالدار ء بندغ اسے نا نواری فنگ اٹ برساعلط ء کسر اسے نارادہ ء کے ہم تو وڑ و ڈول وکانو دآ تا سختی نا خلیس آن اوڑدہی کننگ خوار ہم تو کیرہ، ولے ہڑتوم آک است انا جوش و جوزہ ء سنبجال اٹ تخرہ، تا نکہ کس اسے آء اعلامت آک درشان مفس، و اَرغ و خاہوت اسکان ہیبت سرمف۔

داکان بیدس انگریز نیاڑی تے اَرغ نامال و اسباب و تینا جھیرنا گڑا اولیاد آتیا ہنج ء وں وواک اس مفک، انتے کہ بے کسر منگ نا حالیت اٹ ہم او ہندوستانی نیاڑی تیا مبار اُراتے بھس کننگ کپسہ۔ دا حالیت آتا نتیجہ دا پیش تمک کہ انگریز آک نیاڑی تے پاش وڑاٹ تو آجوائی تسنو، و بھاز نا آتے تا ہم ہر فرہ، ولے چم اٹ او فتنے ہندن کیز کرینو کہ نیاڑی تے آدار کھ آک بھاز کین تمپس۔ و مسلمانک پڑدہ نادود آن پدہم ہرا کہ اسہ وڑ اسے نا کیز اسے، تینا سادہی تیان دانیاری تے بدانگا وڑ و ڈول آتیکن بھاز آجوائی تسنو۔ غٹ مال و اسباب پیسہ، چنا و ایلو گڑا تیا نیاڑی تا واک مریک۔ او تینا

منشاٹ تینا باوہ لمہ وتینا تا اُراتیا ہنسا ہفتہ غاتا ہفتہ وتوتا تو بے خلیس آن رہینگ کیرہ۔

دکاندار آتا گراک آتون پیش ہنگ:

پوریا گرک بھاز ماخول (شریف) مریرہ۔ تول بش، علمی چاہنداری، وفکر و پام آن
 شارانا متبر آتیاں ہچ جتا خنکپسہ۔ بھاز تحمل و مومن روشن (خوش مزاج) مریرہ۔ گڑا
 ہلوک آا خس کہ تنگ کے، توار توار کے و لے اوفارویہ غاتیٹ ہچ ء بدلی اس بفق،
 بگونن کہ اسٹ اس رزاک آامتحان ہلنگ کن اسہ پڑدہ فروش اسے نادکان آہنا، و پڑدہ
 ہلنگ ناست خواہی درشان کرے، و پورا سہ گھنٹہ اس تان تے دانگ اینگ، شیف
 بڑزکننگ، و نرخ پک کننگ اٹ تیر کرے۔ ہچ آتا کہی تھان تے ملفے، و تففے، و گڈسر
 اٹ اسہ تھان اس خوش کرے، و دہ روپی گز نرخ پک مس، داغٹ دارہ در آن پد
 دکاندار تکا کہ کم آن کم ہچ شش گز ضرور ہلیک، و لے دا گراک جیب آن اسہ
 شلنگ (سکہ راج الوقت) اس کشا و دادکاندار ء تس و پارے کہ دافتا ہچ ایت، دکاندار
 ملوک آمون آتون اودے ہلک، و شلنگ ء تھان انا اسہ کنج اسے آتھا و قینچی ٹی ہندا نا کچ
 اٹو اسہ گول ء ٹکری اس کاٹ کر سا گراک ء تس۔

دکاندارک لس وڑاٹ گراک آتیا پت کیرہ، گڑا ای اسہ دے اس زر (چاندی) نا
 دکان اسے آہناٹ، و پنجا روپی ٹی ارا گھڑی تا نرخ ء پک کریٹ۔ وتینا اُرا نا ڈس ء
 دکاندار ء پاریٹ کہ اگہ پگہ پیشیم اسکان کنے وار خواہی ایتس تو ای تینا ارا سنگت ء دا
 گھڑی تے نشان ایتوہ، گڑا ہلیوہ تا۔ او کنا نا درستی آن پد ہم کنا ہییت ء منا، کنا اسہ

سنگت اس کنے پارے کہ ہلپے تے، ولے ای دکاندارنا جوانی آن شکلی مسٹ وارٹمیکو دے ہمو وخت آپیسہ غاتے تسٹ۔ چنکا دکاندار تا گیشتری بے وڑ مریک، وگیشتر بے ایمانی ہم کیرہ۔ ولے بھاز ہیئت ء منوک مریرہ۔ وتینا آختی گراک آتیکن وخت انا زی آگڑا تے سر کیرہ۔ نئے او فک وخت انا جوانی گندہی تا پارہ، نئے گڑا سے نام ہلنگ آن غا و کیرہ، ومنہ ہفتہ اسکان روپی اسی ہم خواپسہ۔ ہندا خاطر آن درو کروک آ گراک آتین او فتنسخان ہر فنگ ناگمان مریک۔

کنا خلق اٹی اسہ بے کاٹم ء نیارٹی اس بسوسس، ومنہ چار ہفتہ ٹی کم وود پنچ سد روپی ناگڑا او جاگہ نادکان دار تیان کڑز ہلکوسس، وارا خواجہ ء کرا ہم تتویس، ولدا او اوکان ہنا۔ داسر جز آک گیشتر اوڑے مریرہ کارہ۔ ولے کرائی تے ارا خواجہ غاک نرنگ آن تو ننگ کپسہ۔ دن مریک کہ نرنگ آن پدا ونا ڈس و پد ء معلوم کرسا ونا برخلاف کارروائی کنتنگ، و او دے کیز کرفنگک۔ ولے اگہ کڑز دار مفلس اس مس، تو کیز کرفوک آء او نا خرچ ء ہم سگوئی تمک۔

ای اپر بار کلی سٹریٹ، آہرا اراء کرائی ہلکوسٹ، دانا ٹھیکیدار اسہ چالاخ و ہنین زبان ء نیارٹی اس نس، او ہڑتوم آرا تا ٹھیکہ ناپیسہ غاتے دوسد ہندا خس و کناپن کروک آدکاندار تیان پیست ہندا خس ہلک، و نرا۔ ای مہالو آن دانا بے وڑی تیان دکاندار تے معلوم دار کریسٹ، گڑا او کنے آن ہیچ اس خٹو۔ ارا تو آن پدا نیارٹی ناسما تما تو اونا مفلسی ناسوب آن او نا برخلاف عدالت اٹ دعوی کنتکو۔

انگریز آتا آجوتی نادرستور:

پاش ء ہیت اسے کہ آجوانسان امر بے فکری، و بے غم آن زند تیر کنگ کیک۔
انگریز آتے بیدس ردینک آن کما مدار آتا ناراضگی، و عزت و مال انازیان مننگ ناچچ ء
خلیس اس اف۔ کما مدار و غٹ بھلا بندغ آتا لس بندغ نازی آچچ ء زور اس
چلینکپ۔ نئے کس اس او فتون زور کی اس کنگ کیک۔ ہندوستان آن چپ داڑے
لس بندغ آک ہر وخت سیل و چکر کنگ کیرہ۔ و بازار آتیٹ گڑا ہلنگ کن پیری کنگ
کیرہ۔ بندغ کتاب یا پین گڑا اس بہاٹ ہلنگ آن پدر و مال اسیٹ پیڑسا اراغا
انگ کیک۔ ہر اتم است خواہس گندہ غا نیارٹی تیاہنگ کیک، واسہ نیارٹی سے نیا تینا
سنگت اسے نادرستور دو تے اور شاغسا باغ اسے ناسیل اکن ہنگ کیک۔ بادشاہ و
وزیر تا عیب آتے بے خلیس آن بادوی آاتنگ کیک۔ و فوٹو و کتاب آتا مکم اٹ
شینک ہم کنگ کیک۔ ای توچچ آ عمر وخت اس ہم گلی تیٹ پیری کتویسٹ، و نئے گڑا
ہلنگ کن بازار آہناسٹ۔ و نیارٹی تا ارا تیاہنگ تو بھاز بھلو ہیت اسے۔ دا جاگہ نادا
آجوتی آن کنا کاٹم آن ہزار من ناباریم اس دڑا، یا گڑا مداسے ناکیز آن داسہ آجوتی
رینگا۔ داکان بیدس ہر کاریم تیان پین کس ء نسخان مف، یا کاندونا برخلاف مف،
اودے بے خلیس آن کنگ کیسہ۔ و لے دا اف کہ ہر بندغ انت اس کہ خواہے کے،
انتے کہ شین و شون، و مرتبہ غاتا خیال داری ہم المی ء، دنکہ چنکو بندغ اسے تون اگہ بھلو
عزت والو بندغ اس ریسٹوران اسیٹ ارغ کئے، تو ازگار آک اوڑتون ملپسہ۔ گڑا

داکان بھلو پین عیب ہم منگ کیک؟ و خلکت ء نسخان رسیفوک وکانود ء پرغوک آتارد
کننگ آن پدسزاغان اسه ساهت اسه کن ہم بچنگ ممکن اف۔ وکما دارونج آک
معامله سے آسوچ وپام اکن ارامسه دے فیصله تنگ اٹ ہرے کیر، تو اولس ناکنڈ
آن ملامت کنگرہ۔ انتے کہ داوڑانا ڈوہدار آتا کنڈ آن خلکت ناست اٹ مسه سوب
آن خارونا استی ودی مریک، اسه تو دافما تصور ناسوب آن، ایلو ہم قوم منگ ناشرط،
مستمیکو دا کہ داکانودنا خلاف ہنسا ایلو فتنے ہم کانودنا برخلاف کاریم کننگ ناکسر نشان
تس، ہرانا سوب آن غٹ انا ذلیل منگ نا خلیس ارے۔

غٹ انگریز آک، خاص وڑاٹ اوفما بھلاک تینا شوننداری و عروج ء کانودنا پابندی
ناسوب تکرہ، و اوفما شوننداری دازمانہ ٹی ہد اسکان سرمسنے۔ ہندا خاطر آن اوک
کانودنا نیم گڈ لو بے رکھی ء ہم گندہ تکرہ۔ وکانود پرغنگ ناکسرسر و خلیس آن لڑزہ ٹی
تمرہ۔ ہندا خاطر آن وزیرک ہم پوسکن ء حکم جاری کننگ وکانوداٹ بدلی اتنگ نا
جرات ء کپسہ، اسٹل کہ او پارلیمنٹ آن گپ وتران آن پد منظور مرے ہم۔ بلکن
اسٹ اسٹ آہر ہر پلو آغور و فکر کر سا اونا جاری کننگ آ عمل مریک، انتے کہ اوفتنے دا
ہیت انا ہم خلیس مریک کہ بناء کننگ ناوخت آپدانا کاریم اول اٹ گچین معلوم مریک،
وگڈ سرات دن مفک۔ یا منگ کیک کہ پوسکن آکانود اسه خاص ء فریق اسپین مہالونا
کانود آن گچین مرے، ولے اس کن دانا نتیجہ خراب مرے۔ داڑے شیفکو و بڑز کوٹی
بریری منہ جاگہ غابیرہ پاش وڑاٹ خنتنگ، نہ تو غٹ چارہ کہ بڑز کوڈرہ نابدغ آتا

راجی زندہ شیفلو درجہ والا تیا بچہ نسبت اس اف، بلکن داڑے دانست ہندوستان آن ہم زیات ء۔ خزمٹگار و آقا نایام اٹ ہرا آداب آک پن کروک ء، اوفتیاں خزمٹگار آتا بیوا کی و مجبوری داخہ درزیات ء کہ اوفتیاں اٹ ہندوستان نا خزمٹگار آک تینے بادشاہ سرپند مریرہ۔ پاش وڑاٹ بریبری اول تو توٹا بش اٹ ارے، انتے کہ ازگار آ بندغ آک، دن تو بھاز بیش بہاء پیچہ بینرہ، ولے بھاز سادہ مریرہ، و مر آن لس بندغ نا بیرشت آنبار خٹنگرہ، ایلو دا کہ سڑک و گلی تھیٹ چرینگ نا وخت آ لس بندغ آک متبر آتا مون پداٹ ہنگ نا خیال ء کپسہ، بلکن رزاک آ اوفتون بریبر کوپہ خلسا گدرینگرہ۔ و متبر آتے اوفتیا خاراٹ ہنگ نا مجال مفک۔ بنگون کہ اسہ وار شاہزادہ ولی عہد اس کسراٹ ہنگ اٹ اسہ بندغ اسے نا کوپہ لکنگ آن خاراٹ بس واودے ارامسہ لٹ خلک، ہمو بندغ عدالت اٹ دعویٰ اس دائر کرے۔ شاہزادہ نا وکیل ء کبھی ہزار روپی مدعی ء و عدالت ء تروئی تما۔ داوڑا نا وخت آتیا لس ازگار و متبر آتیا غالب مریک۔ ای ہم داوڑا نا بندغ آتیاں آزار خناٹ، و دا بیدادی ء غٹ خنار۔ ولے دانا بچہ ء درمان اس اف۔ ہندا خاطر آن ہشارانگا بندغ آک داوڑے درست تکرہ، والس ء ملک و قوم اناوس و واک تکرہ۔ و داوڑے بہادری و ہمت و دی کنگ نا کمک سرپند مریرہ۔ بھلا بندغ آک بیدس چو بدار (بامبری توروک آمزور) و خزمٹگار آن لس مچی تھیٹ چرینگرہ۔

مستھی دا کہ نوشت و تران اٹی مزور تینا آقا ء ہندن ہکل ایٹک، ہراوڑ کہ آقا مزور

ءِ ہکل ایٹک۔

اسہ دے خواجہ ہشٹن کن تون اوڑدہی کن کنا اُرا غا بس، او وخت آ اُرا خواجہ ماڑی نا درگہ غامون اُرنگ کریس، واسہ تنگ اُ دسک اس کڑی آ تفسیس، وتینٹ درگہ نا پیشن آرنگ انا گڑاتے مچ کنگ اٹی نس۔ خواجہ ہشٹن اہیت انا سما لو، او درگہ نا کڑی اُ دو خلک، ہرانا سوب آن اونا دو ویش بہا غا دستانہ غاک موم مسر، او غا واٹ اُرا خواجہ اُ پارے کہ نی کنے پاتولیس کہ زوت آ تیٹ رنگ کرنیس۔ او ہم خاراٹ ورنڈی تس کہ نی دسک انا تنگ ناسوب اُ اتنے ارفتولیس؟ خواجہ ہشٹن دا ورنڈی آ بشندہ کرے وٹھی بس وکنے دا واقعہ نا پارے۔

چارمی دا کہ کس اس گاڈی سے نارنداٹ ددینکپ، بلکن گاڈی نا پداٹ تو لک، و ہلی آسوار مرسا آقا نارنداٹ کا ہک۔

پنچی دا کہ بھلا بندغ آتا خا چنگ نا گڑاک بھاز زیبا، و آرام دہ مریرہ۔ ولے ہچ اُ مزور یا تعلقدار بندغ اس ڈغار آخا چپک۔

ششمی دا کہ عدالت فوجداری ٹی ازگار و نیزگار ہڑتوم آتے تینٹ پیش مروئی تمک۔

ہفتمی دا کہ آقا اس تینا مزور اُ خلنگ کپک، اسل کہ اوڑان اخہ در اُ بھلور دینک اس مرے، ولے عدالت آہنگ کیک۔

ڈویل DUEL خانہ جنگی:

دادو دانا رداٹ تینا عزت نارکھ، و ظلم انا بدلہ ہلنگ کن او فک تینا است آتا ارمان تے شولنگ نا خاطر آن متبر آ بندغ آک انصاف کروک آشاہد آتا مومن آتین پہ تین تو فک یا تلوار تا کمک اٹ مر کیرہ۔ ودائی ہچ وڑا سے نافریب یاد غا س مفک۔ والس بیدس چا ہنداری اسے آن مچ ولغت کیک، و ہندوستان نا بنوٹ آتیا نبار مومن مقابل جلیو کیرہ۔ و تینا پھنگ کن ڈٹ و ڈول دوئی کیرہ۔ داوڑا نا مقابلہ غاک اوڑے لس رواج ء۔ ہندا خاطر آن اوڑے بھاز کم دن ء بندغ خنتنگ، ہرافتا پنچہ و کو پہ سوگومف، و مچ کاری نا چا ہندار اس مف۔ دامقابلہ غاٹیٹ ہرا تم بندغ اس ایلو نادک ء کنگ آن پدتمک، تو تا نکہ اودوارہ بش مفک، او وخت اسکان زور مروک آ بندغ اوڑا جلیو کپک، واونا مقابلہ ٹی ہنگ نا چاری مریک۔ واگہ خارٹی برس اوڑا بش مننگ آن مست جلیو نا ارادہ کیک، تو ہروک آک اودے توررہ۔ وخت اس دامڑاٹ ہر تو م آتیاں اسٹ کہیک ہم۔ دن تو با مس پنگ، خن نا پیش تمنگ، دندان تا پنگ، چٹکو ہیبت اسے۔ ای سد آن زیات وارخناٹ کہ زرہ سیٹ ارا بندغ دترچر آ جوڑ و پنوک آ دندان تتون اراتیا ہنگ ء۔

اولیادنا ولشت و چناتھون پیش ہنگ:

انگریز آک اولیادنا ولشت نا بھاز خیال داری ء کیرہ، ہرانا سوب آن مارکوٹیٹ علم و ادب، سنجیدگی و دی مریک۔ و خواری کشی نا سوب آن بہادری نا جوزہ بڑا بریک۔ مسن

تے چا پ، وشیر و با گل، چالا کی وشین انانپت تننگ۔ وداڑ ان تین پہ تین مہر و مابت زیات و خار و بیزار یک کم مریرہ۔ دانا کبھی سوب آک اریر، اول دا کہ اوڑے اسہ برام نادودے۔ ہندا خاطر آن اولیاد اسہ پڈ آن مریک، ایلو دا کہ باوہ لمہ اسٹ اسے آ ایلو ء اہمیت نفسہ، غٹ اولیاد آتے اسہ وڑ مہر و مابت اٹ ہرہ۔ واگہ اسٹ اسے تون مچٹ زیات مابت مرے تو اودے ڈکوک تخرہ، تا نکہ ایلو چنا دافرق ء محسوس کننگ کپ۔ مسٹمیکو سوب دادے کہ مر انارشتہ دار آتون بیگانہ ئی وڑ اٹ پیش بریرہ، واگہ وخت اس اوقتون چنکو جوانی اس کیر، تو اوفک بھاز منتوار مریرہ۔ مسلمان آتیاں چپ کہ اوفارشتہ دار آک مدام گڑانہ گڑ اس کمک دوئی کننگ ناخوا ہندار مریرہ، و تینے دانا حقدار سر پند مریرہ۔ اگہ دا ئی وخت اس مچٹ اس کمتی اس مرے تو خار و بیزاری نا سوب جوڑ مریک۔ چار میکو سوب اولیاد تون مدام نرمی و جوانی اٹ ہییت و گپ کننگ، انتنے کہ پوریا ناغٹ واک آک ا ر غ نادو ئی مریرہ۔ ونیم گڈ لو ا ر آئی انتظام آک زیفہ نادو ئی، چناتے ہیج ء کاریم اسیدٹ واک تننگ پک۔ ہندا خاطر آن ہیج ء جھیرہ و فساد اسے ناوار دو بٹک۔ اگہ مسٹریا مارا سے آن ردینک اس مرے تو بھاز زیات ہلپسہ تے۔ بلکن داکان پدا کن اونا تو تنگ نا کوشت کیرہ۔ چنک سنی نا زمانہ اسکان اوفنا گن خور و بیرشت ہر توم آتیٹ سیلث و تیرمہ نامد آتا خیال داری آن بیدس جونی دروشم نا جوانی و جان جوڑی و سفائی نا بھاز خیال ء تخرہ۔ و ہندن ء حکمت نا کسر دوئی کیرہ ہر افا سوب آن چنا نا قد بھلن و زیبائی ئی و دکی بریک۔ چنا تا بیرشت آتیٹ اسہ گوش بند اس

مریک، ہر ادے خاچنگ ناوخت آچنا تا خوف تیا تفنگک، ہرانا سوب آن ایلو ملک آتیا مبارداڑے، ہم چنا تا خوف تیٹ غیرودی مفک۔ ایلوسبک ءتین بند (سینہ بند) اس مریک، ہرانا چٹ آک خیسن انگاریشم آبار مریرہ۔ دادے نج انازی آصلیب نا دروشم اٹ چکساخ اٹی پیٹی آبار چکوک الرہ۔ دانا فاندہ دامریک کہ مخ ہشکن سلک، و سینہ و جون بھلن آن بھلن سلرہ۔ داسینہ بند داخہ درزیبامریک کہ مسنک چا نژدہ سال ناسن اسکان دادے پیچ آتازی آبینرہ۔

چنا تا گن خور بھاز سبک، و سادہ مریک۔ ودانا کچ پن کروک مریک، گیشتر بندغ آک چناتے دو انژدہ سال ناسن اسکان میوہ و مٹھائی نفسہ۔ اُرانا نوکر آتے تازہ انگا گن خور نا گڑا تیا یا کندوری نا بچوک آگڑا تیا بیچ ءواک اس مفک۔ ہندا خاطر آن اوفک ہندوستانی تیا مبار مہر و مابت ءمون آتخسا چناتے ہیچ گڑا اس ہم کفنگ کپسہ۔ و چناک بیرہ تینا پن کروک آگڑا تے کنگ کیرہ۔ ہندا خاطر آن اوفتا جان جوڑ سلک۔ ہر سہب و شام اودے پنڈاٹ یا گاڈی ٹی ہوا خوری کن پارک و باغ تیٹ دتنگک، ہراڑان اوفتا و دشت اٹ دوشخ و چار ہندا خس شون ہلسا کاہک۔ و چناتے داوڑا نا جاگہ غا تیا ہنگ آن توپسہ، اسل کہ اوڑے خلیس اس انتے مف۔ انتے کہ چنآ تو ننگ آن اوٹی ضدودی مریک، و اوفریشان مریک۔ و آجوتی نا حالیت اٹی ہر اتم او خلیس اسے آن و انب مریک، تو اوٹی تینٹ او بابت خیال تخنگ ناوڑودی مریک۔

لیڈی الفرڈ Lady Alfred نامار ہرانا نا وئی بیست سال اس مروء، تینا ہنکین

آن لندن آ بسوسس، اوڑتون اوڑدہی کن ہناٹ۔ لیڈی ء ہراتم کننا بنگ ناڈہ رسینگا تو
 کننا پترینگ آن مست پیشن آ برساکنے پارے کہ کننا مارانا گٹ ائی نا جوڑی سے نا
 سوب آن نزوری اس ودی مسوسس، ولے ہموتم آن اینواسکان اودے داہیت ء
 پاتنن، نی ہم دانا بابت ہیج سونج کپیس، نہ تو او است اٹ کیک۔

ہراتم اولیادنا است پنگ نادا بندغ آتے داخہ درخیال ارے تولٹ کٹائی و پنچہ
 بوٹانا انت ہییت؟ او بندغ آک تو بھازشان و شرف اٹ اولیادنا ولشت ء کیرہ۔
 او فک سزایرہ داخس ایترہ کہ او فتنے آسرات ء جاگہ اس تولفسا درگہ ء پیشن آن بند
 کیرہ۔ ہندا خاطر آن الیادائی ادب، تمیز ولیاقت بھازمریک، واو جاگہ ناچار پنچ سال
 نا چنانا ملک انا پانزدہ سال نا چنانا غان زیات ہشار و لائح مریک۔ وسانبوک گڑا تیا
 اسل خیال کپک۔ او فتا گوازی نا گڑاک ہم ہندن مریرہ ہرافتیا ن تعلیم اٹ کمک
 رسینگک، دنکہ چٹکو چٹکو رزان، و دتک، ہرافتیا حرف آک جوڑے، واو فتا بابت سونج و
 ورنڈیک نوشتہ اریر، واو فتیا محو الو ہییت نوشتہ ء، و ہندن ء گڑا ہم ارے ہرافتا سوب آن
 چناتیٹی زیات خواننگ ناشونک و دک، مکتب ائی داخل مننگ آن مست او قتیٹی نوشت و
 خوان نا چا ہنداری ودی مریک، اوکان پد مارک اسکول آرادہ کنگرہ، و مسنک اُرائی
 بھلو کچ اسکان تعلیم و تربیت دوئی کیرہ۔ حرف آتے چاہنگ و نوشتہ کنگ تو گوازی نا
 گڑا تا کمک اٹ ہیل کیرہ۔ واو فتا مشق لمہ و ایلم تا کمک اٹ مریک۔ ناچ و درمبشت
 ہیل تنگ کن استاد ملازم آ نبار تنگک، ون نا مجلس آ تیٹی او فک تینا دا مشق آتے پین

دوفرہ، گچینی و شوخی ہونا اول آتا خوانگ آن بریک، ہر خاص ہندا خاطر آن نوشته کنگرہ۔ ولے مارک اسکول اٹ مریرہ ولمہ باوہ نانا زوڑداری ناکیرغ آن مفسہ، و بیدس نوشت وخوان و پوتو و پین گڑا گوازی کنگ آن پین ہیچ کپسہ، و اسکول ناسخت مزاج منتظم آک اوفتے کنگ کن پن کروک وخت آن زیات تفسہ، و میچ آسال اٹ بیرہ اراوار بھاز زیات مرے ہم ہفتہ سیکن تینا ارا تیاہنگ کیرہ، گڑا کوشت کیرہ کہ دمدستی تعلیم آن فارغ مریرہ۔ ہندا خاطر آن خواری زیات کیرہ، سختی تیٹی رہینگسا اوفتا تھی صبر و جیرت ناعادت و دی مریک، داکان بیدس چنگ سنی ٹی لمہ باوہ غاک و اوکان پد اسکول اٹی اوفتے پن کروک خوراک آن گیشتر رسینگک، ہندا خاطر آن اوفتا جونک ہولن اسل مفسہ، و گیشتری مارک شنگ ولاغر بدن مریرہ۔

انگریز آتا حکومت ناوڑ:

انگریزی حکومت ہرا غٹ جوانی تا سرچشمہ و حکمت آتا شون تروک ء، چار جز آ تالان ء، ہر بادشاہ، وزیرک، و رہیت اٹی اسہ وڑاریر، دانینان کل آن بھلا جز بادشاہ نا شخصیت ء، ہر ادے کل معاملہ غاتیٹی پوروواک دوئی ارے۔ داہد اسکان کہ اگہ خونی سے عدالت آن پاؤناسزا مسنے، ولدا ہم بادشاہ اودے بشخسا یلہ کنگ کیک۔

کنا لندن اٹ اڈ ہلنگ نادے تیٹی مسٹر ولیم پیٹ Mr. William Pitt نا معزولی نا حکم مس، ہرا ہودہ سال آن انگلینڈ انا وزیر اعظم و او جاگہ نامون پیہن نا مالک نس۔ اودے ملک انا خیراٹ معزول کننگا سس۔ اوکان پد پنچ پین وزیر مسٹر پیٹ

ناسوب آن استیفہ تنگ نارادہ کریر، ولے بادشاہ منٹ اسے جنگ فرانس ناسوب
آن، ومنٹ اسے بے سدھ مننگ نانا جوڑی ٹی اختہ مننگ ناسوب آن اسہ دے کل
وزیرتے معزول کرے، و بادشاہ نابھاز ناجوڑ مننگ ناسوب آن پوسکن آوزیرک
اقتدار دوئی کتوس۔ واراتو اسکان غٹ معاملہ غاک بے باوری و پدموک سلیسر، ولدا
ہم حکومت ناکار و بارائی ہیچ ءخرابی اس تو بتو، مست آن ہم جوان وڑاٹ برجائس، و ہیچ
ءخرابی اس متو، بادشاہ ءالمی و آختی کاریم تیان بیدس ہر وڑانا پوسکن آ کاریم و خلاف
کانود کاریم کنگ ناہم واک دوئی ء، انتے کہ غٹ فوج او ناملازم ء، ہرا وڑان بیدس
کس اسے تینا آقا سر پند مقک، غٹ ملک اٹی کس اس سلہہ بند فوج سائینگ کپک،
دانا آخری نتیجہ دامننگ کیک کہ اگہ او تعلقدار معاملہ غاتیکن پارلیمنٹ آن سلاہ ہلپ، یا
پاش وڑاٹ پارلیمنٹ ناکانود آ تیان چپ کاریم کے تو گڑا االس نامخالفت نا خلیس
مریک، و دانا ہم کہ خلکت بیوس مرساودے تخت آن شیف کے۔ ولے ساڑی بادشاہ
کنگ جارج داخہ درخوش اخلاق و مہذب نس کہ وخت اس ہم خراب ء کاریم اسے ناکنڈ
آ خیال یا تب تے مون کتو۔ واونامچ خیال داری خلکت نا آ سراتی و علم و ہنر ناشونداری نا
کنڈ آ نسکہ۔ و نفس انا خواست آ تیان بھاز مرسکہ، و تینٹ کشت و کشار و باغبانی ناشغل
اٹ اختہ مسکہ۔ اسکول آتیا کاہک و چناتا جاج ء ہلیک، و اوفا آ سراتی کن پارت
جاری کیک۔ وونا اسہ بھلو جوانی اس داہم ارے کہ اونج آتے معزول کنگ نا واک ء
تینا دوئی ہلتنے، تاکہ او فک آ جوئی اٹ حق و انصاف نارداٹ فیصلہ کنگ کیر، و دابابت ہیچ

خلپس، داوخت اسکان 42 سال اناوئی آسرمنے، کہ دابادشاہ تخت حکومت آبھازشان
 وشوکت اٹ تولوک ارے، وغٹ رہیت است اٹ اونا دوستخواہ ووفادار ارے۔ اونا
 خوشی اٹ خوش واوناد کھ اٹ ڈکھیا مریرہ، ای داجلال وجمال ناخواجہ شاہ ناسفت اٹ
 اسہ مثنوی اس نوشتہ کرینٹ، ہرانا مطلع دادے:

شاہے کہ زفرط عقل و تمکین
 کارش بکمال از ہر آئین

بادشاہ نا تخت جا محل اٹی ء، ہر لندن نا چٹکو اُرا سے آنبار ء، ای کبھی وار حاضر
 مسنٹ، و ملکہ انگلینڈ کوین شارلٹ نامون آ کبھی وار حاضر منگ نا وارر سینگانے۔

ہر توم آک کم ووداسہ اسہ گھنٹہ کن تون مجلسی مسر، ای تین تون دن تو ترجمان اس
 دریٹہ، ولے کنا شرف اکن کن تون کنا پنوک آ انگریزی ٹی ہیٹ کریرہ۔ بادشاہ بھاز
 نرم و آسراتی ٹی ہیٹ کیک، ہندا خاطر آن تینا سوج ء ارایامسہ وارکنے پہہ کرسا ورنندی
 خواہسکہ، و ہیٹ وگپ اناوخت آ گیشتری حکیمی ء سوج و علاقہ نابابت کنے فاندہ
 رسیفیکہ، و موکل ناوخت آ بیدس خواہنگ و گرج آن ارا ہزار روپی ٹیوچ اکن کنے تس،
 وتینا ہمو وکیل و سفیر آتے ہرا کن تون سفرنا کسرا ٹی ساڑی تسر، کنا ملک کن حکم جاری
 کرے۔

ملکہ انگلینڈ انا دربار:

بادشاہ لس وڑاٹ حاضر مروک آتون بھاز سادہ وڑاٹ اوڑدہی کیک، ولے ملکہ نا

دربار نادے بھازشان وشوکت خنٹ، انتے کہ دادے ازگار و وزیر تا ارائیک مویہ
 غاتا بیرشت وزیورٹ کاٹم آن نت تسکان گروشک تسره، و متکن آرواج ناردات بیت
 انا جوڑ مروک ڈاکہ اس پچ انا شیف آن خلیرہ، تانکہ اوفا گون انا گڑدی جوان سلے، و
 بھاز آتا ڈاکہ ہندن بھلن مریک کہ اوفا درگہ غان گدریفنگ انگ مشکل مریک، دا
 دے زریہ غاک ہم متکن آرواج آتار دات زردوزی، نا خلکن و شیف اسکان نا پچ
 بینسا دربارائی بریرہ۔ دابیرشت آن بیدس کس اس ملکہ نادر بارائی ہنگ کپک۔

سلطنت نارٹمیکو اہم انگ جز ولی عہدے، ہر بادشاہ نا بھلا مار مریک، اوشا ہزادگی نا
 زمانہ ٹی ”پرنس آف ویلز“ یعنی ویلز نا شاہزادہ پاننگ، و ویلز انگلینڈ انا مسہ شیخ آن
 اسہ شیخ اسے، دنکہ مہالو پاننگ، ولی عہد نا بادشاہ نازنداٹ سلطنت نا کاریم تیٹی پچ کاریم
 اس مفک، اگہ ولی عہد باوہ غان مست کسک تو اونا بھلا مار یا مسٹر ولی عہد مریک، واگہ
 پدرمس تو اونا ایلو ایلم ہر افوج انا بھلا افسر مریک، بادشاہ جوڑ کنتنگ، داوڑ کنتنگ آن دا
 مریک کہ دالملک اٹی حکومت کن ایلمک تین پہ تین فساد کپسہ، وخلق خدا کشت و خون آن
 رکھنگ۔ و بے حق کس اس سلطنت نا دعویٰ کنتنگ کپک۔

ولی عہد لندن نا کاریم:

پرنس آف ویلز (Prince of Wales) بھاز خوش مزاج و ہنین ء بندغ
 اسے، اونا عالی شان محل لندن نا خلق پال مال Pall Mall اٹی ء، ارامسہ واری
 اوڑتون اوڑدہی کن ہناٹ، اونا آرام نازی والا ڈاکہ بھاز زیات زرخئی آ کاریم تیٹ

شین تروک ء، ہراکنے دوست بتو، البتہ شیف انا ڈاکہ بھاز جوان ء، خاص وڑاٹ ہمو
 بشخ ہرا ”چینی روم“ پاننگ، اونا تھٹی ملک چین انا ہندا خس ٹیکی تخوک اریر کہ ہرافتے
 خنگ آن خنگ زیٹ آن زیٹ سلرہ۔ او قنیٹی بھاز بھلو بھلو آدینک اریر، بھاز آک تا
 دہ دہ گزاسکان مرغن ء، سد سد بتی والا فانوس ہم خنٹ، اسہ ہندن ء گھڑی اس نسکہ،
 ہرانا دروشم حبشی آنیارٹی آنبار نسکہ، اوناخن تا سرنگ آن وخت انا سما تما کہ، داکان
 بیدس پین کہی عجیب وغریب آگڑا تے خنٹ۔

وزیری:

مستیکو اہم جز حکومت وزیری ء، ہرا غٹ ملکی و مالی معاملہ غا تا چاروک اریر۔ دا
 وزیر تا کلنو کچ نہہ ء، ہراسٹ نا تعلقداری اسہ خاص محکمہ سے تون ء، ہراٹی پین وزیر
 اس نیام تمنگ کپک۔ ولے اسہ ایلو نا کاریم تا چاہنگ کن ہر وزیر نا دفتر اٹی ایلو وزیر تا
 منشی ساڑی مریک، دافنیان اولیکو وزیر خزانہ ء، اول دا عہدہ غا مسٹر پٹ
 Mr. William pitt نس، وداسہ مسٹر اڈنٹن Mr. Addington ء، ہرا بھاز
 نیک خصلت و آزاد منش ء بندغ اسے، و ہندا وزیر اعظم ہم ارے، معلومداری تا دوئی
 کنگ و پارلیمنٹ نا سلاہ تارداٹ چندی محکمہ غا تیکن مال انا بستنگ ہندا ناموماری ء، او
 پارلیمنٹ اٹی بادشاہ و کما د ار آتیکن وکیل نا حیثیت اٹ دیوان کیک، پارلیمنٹ نا بھاز آ
 باسک آک تینا معاملہ غا تیٹی شاہی دربار نا کنڈ آن اومیت و خلیس نا چک و تاڑاٹ
 مریرہ، ہندا خاطر آن وزیر اعظم کس اسے عہدہ اس ترسا و کس اسے خطاب و پین اس

ترساتینائی کیک۔ انتے کہ پارلیمنٹ ائی معاملہ و غٹ حکم آتا جاری کنگ گیشتری نا
 سلاہ اٹ مریک، ہندا خاطر آن تینا عہدہ ء ایلو دعویٰ دار آتیاں پچفنگ کن باسک آتے
 ہم خیال جوڑ کیک۔ دادے تیٹی وزیر اعظم نا مخالف آتیٹی مسٹر فاگ و ڈیوک آف نار
 فولک مونی نسر۔ ہرا اونا عیب آتے پٹارہ، و داہڑ تو م آک ہم پارلیمنٹ نا باسک نسر۔
 بادشاہ و کما دار آک پارلیمنٹ نا موکل آن بیدس ہچ ء کاریم اس کنگ کپسہ، ہندا خاطر
 آن وزیر اعظم بادشاہ نا دا حکم آتے ہم رد کیک، ہرا اونا خٹک اٹ جوان مفسہ، و
 داڑکن پارلیمنٹ نا منظوری نا بہانہ جوڑ کیک، و ہندا بہانہ اٹ کما دار آتا تقرر و معزولی نا
 کاریم ء تینا منشاٹ کر سا کیک۔ راست دادے کہ و تواجہ بادشاہ اصل اٹ ہمودے،
 مسٹر پیٹ مرننگ و گچین آپام انا سوب آن انتظام آتے جوان چاہسکہ، ای کبھی وار
 پارلیمنٹ نا دیوان اٹ ہناٹ، کبھی وار بھاز آسگت آتون ہرا قتیٹی سر ولیم الفرڈ (Sir
 William Alferd) سر چارلس تالبوٹ (Sir Charles Talbot) و
 سر جان مکفرسن (Sir John Macpherson) مسکوہی گورنر بنگال و مسٹر
 جانسٹن بخششی لکھنؤ اور اریر، ای پارلیمنٹ نا غٹ باسک آتا وڈ وڈول ء جوان ہراٹ، دا
 غٹ ء مٹھوتا اسہ و لراسے آنبار خناٹ، ہرا فتا غٹ خن پن بیرہ ہمواسہ بندغ ء، ہرا
 آدینک نا پد آن تو لک، و اونا پن ء مسٹر پیٹ Mr. Pitt ہرا انت کہ خواہک کیک،
 دُن پادا وخت آپارلیمنٹ نا شان بیرہ است خواہی و رہیت ء نواریفنگ خننگ، و لے
 ایلو وخت آتیٹی ہرا تم وزیر اعظم اوفنیا بیٹ مفا و او فتنے تینا اقتدار نا دنگ ائی اتپ تو

تینٹن اٹ پارلیمنٹ ء واک ووس دوئی مریک، وادبھاز آفاندہ غاتارسیفنگ ناسوب
 مریک، دنکہ شاہی مالیات نادوئی کنگ اٹ آسانی، وکارندہ غاتا خراب انگا کاریم تا
 کپنگ، ہنداوڑ بادشاہ ووزیرتا حکم آتا پوروی، دن چا بادشاہ نانا جوڑی نامرغنی نادے
 تیٹی ہرانا ہیبت کننگانے، وایلو یورپی زوراک آتون جنگ آتارنداٹ، بھاز انگریز
 دانش وراک المی چاہسر کہ بادشاہ نانا جوڑ متنگ اسکان ولی عہد انتظام حکومت نا
 زمواری تے دوئی کے، یا پین ہندن ء کمیٹی اس جوڑ کنگے، ہراٹی ولی عہد ہم ساڑی
 مرے، ولے داڑکن بیدس پارلیمنٹ آن پین کس اسے جفنگ ناواک ہم الوکہ۔ اننے
 کہ شاہزادہ و شاہی کمادار آک داہیبت ء ڈینڈ اس و بادشاہ تون بے وفائی ناسوب
 تکارہ، دا حالیت آتیٹی پارلیمنٹ جوان وڑاٹ جفسا و بادشاہ ناجوانی تے مون آتخسا دا
 حکم تس کہ غٹ وزیر و کمادار آک تینا تعلقدار زمواری تے ہراڑسکان متنگ کیک،
 جوان پور و کیر، اگہ تعلقدار کاریم تالیسری ٹی اڑانداس پیش بس توہمو وخت آدابابت
 جفنگک۔

وزیر دوم اینو پگہ لارڈ پلم ء، اونا ہند وزیر خزانہ غان پدے، واونادوئی ڈنی معاملہ
 غاک ء، ای اوڑان بھاز خوک نٹے، اونا جنہ ہم کنے آبھاز مہروان نٹسکہ، وہروڑانا کاریم
 تیٹی کن تون کمک کریکہ، کہیہی وارکن کن بھلو ارغ کرے، سیرت ناگچینی تون اوار
 خدا اودے دروشم نازیبائی ہم بشخاسس، ہزوہ غاتا گچینی، ملوک آمون، بالادنا خواجہ
 ہندن شاندار و بشخندہ ء بندغ اسے ہرادے خنگ تون است اٹی مہرودی مریک،

دلچسپ انگاہیت دادے کہ داکان پنج سال مست گورنر بنگال لارڈ ویلیزلی نادر بارائی حاضر مسٹ تو او نا کوٹھوائی لارڈ پلم نافوٹو و خنٹ، ہراہمو وخت آتیٹی آئر لینڈ انا وزیر اس نسکہ، دافوٹو و خنٹ تون کنا است ائی او نا عظمت و مہر ہندی مس۔ دانیام اٹ میجر ڈیوس و گورنر نا ایلو خوک اناک، ہرا در بارائی بسوسر، کن تون دانگ اینگ ناہیت آتیٹی اختہ مسر، ہندا دے تیٹی نیولین بونا پارٹ مصر و کٹاسس، و ہندوستان آجلہو کنگ نا غوغا نسکہ، ہندا خاطر آن خوک دوستخواک کنے آن او نا بابت سلاہ ہلکر، ای نیولین نا ہندوستان آبنگ کپنگ نا بھاز آدلیل آتے پیش کریٹ، ولے دابندغ آک دادلیل آتیاں است جم متوس۔ اتفاق اٹ ہمو وخت آ کنا نظر ہندا فوٹو آتما، ای ملنڈ اٹ پاریٹ کہ تانکہ انگلینڈ ائی دافوٹو کون و دروشم والا اسہ بندغ اس ہم ارے، ہمو وخت اسکان نیولین بونا پارٹ و ہندوستان آمون کنگ ناہمت منگ کپک۔ داہیت و بنگ تون کل مخار، و دافوٹو نا کنڈ آہرار، لارڈ پلم ناسفت و ہمو قصیدہ ٹی کرینٹ، ہرا لیڈی پلم (Lady Pelum) ناستائی نوشتہ کننگاسس۔

مستھی وزیر لارڈ ہا کسپرے Lord hawkespury ہرانا دوٹی محکمہ داخلہ و، ولے اوڑتوں کننا دستری راستی منگ کتو، چارمی وزیر لارڈ ہو برٹ Lord Hobert و، دا محکمہ دفاع ناموار و، مست دا عہدہ غامسٹر ڈنڈا اس نسکہ، وزارت ہند و کمپنی نا معاملہ غاک ہنداڑتوں گنڈوک نسر، ہندا خاطر آن ای غٹ آن مست ہنداڑتوں اوڑدہی کریسٹ، و ہندا نا کمک اٹ ملازمت شاہی نا شرف رسنگا۔ ساڑی وزیر دفاع

لارڈ پیرٹ ہم کنا حال آ بھاز مہروان نسکہ، او اسہ وجیہہ ء بندغ اسے، و بھاز شریف و خوش اخلاق اسے، وزیر اعظم آن پد داہر مسٹ آوزیر تادولکی انتظام آتیا زیات سوگوے۔ پنجمی وزیر لارڈ پینٹوسنٹ ء، اونا دوٹی محکمہ جہاز رانی ء، او جہاز نا افسر آتے تنجک، ایڈمرل آتے حکم ایٹک، بحری فوج انا چاروکی و اونا کل انتظام ء کیک، بحری فوج داڑے بری فوج آن گیشتر ء، مست دا وزارت نا انچارج لارڈ اسپنسر نسکہ، ساڑی وزیر جہاز رانی تون کنا درستی راستی متو، مسکوہی وزیر جہاز رانی لارڈ اسپنسر Lord spencer و اونا اُرانی تون لندن آسر منگ نامنہ دے آن پداوڑ دہی سر جوزف بینک ناہنکین آمسوس، اوکان پداو بریر بھاز اخلاق اٹ ملاکہ، و کبھی وارتینا اُرانا سہ خلساگن کن ارغ کرے۔ لیڈی اسپنسر ہرا بھاز عقلندہ و نیک خصلت نیازی اس نسکہ، کنا حال آ بھاز مہروان نسکہ، کنا فارسی ناشعرا آتا انگریزی مٹ ء بھاز است خواہی ٹی بنگلہ، و او فتنے نوشتہ کریکہ، اوکنے آن قول ہلکوس کہ اگہ کنا سفر نامہ نامٹ انگریزی ٹی کننگا تو اوڑکن ضرور رادہ کیوتے، وکنے داہیت انا پارت کرے کہ انگلینڈ انا ہرا جوانی یاگندہ ازگادو آتے خنوتو ضرور نوشتہ کیوتا۔

ششمی وزیر لارڈ کارنوالس Lord Cornwallis ء، اونا دوٹی محکمہ توپ خانہ و جواہر خانہ غا تارکھ ء، کنا لندن ءسر منگ نادے تیٹی او آئر لینڈ انا گورنر نسکہ، و کنا اوڑتوں اوڑدہی ہندوستان اٹی مسوس، ہندا خاطر آن اول آئر لینڈ آسر منگ تون اوڑتوں اوڑدہی کریسٹ، ہرانا ہیت مست مسنے، اوڈیوک آف یارک آن پد فوج انا

غٹ آن بھلا افسر ہم ارے۔

ہفتمی وزیر لارڈ ڈرٹمینٹ ء، داوزیر ہند پانگلک، ہندوستان نابابت معاملہ خاک اونا دوٹی ء، مست داعہدہ غامسٹر ڈنڈاس نسکہ، ساڑی وزیر ہنداسہ شرفدار ء خاہوت اسے آن نس، واولارڈ پلم ناسنگت ء، ہندا خاطر آن کنے آہم مہروان نسکہ، بھلوشان و شرف ایسٹی گن کن ارغ کریکہ، دارغ تاوخت آ ایسٹ انڈیا کمپنی ناڈائر یکٹر ہرا ہندوستان ناگورنر آتا افسر ء، اونا موناٹ کنے جوان ء ہنداس تننگا کہ، واونٹ وزیر ہندا ناپانگ آکنما مہمانداری ء کریرہ، لارڈ ڈرٹمینٹ کنے حکومت انگلستان ناکنڈ آن ایران واونستان ناسفیر پن کرے وداست خواہی نادرشانی کرے کہ ای چٹھی وٹیکے تے ہر فسا قطنینہ ناکسراٹ خراسان و خوارزم آکاو، واکان کابل ء سرمریو، ای سفرنا مرغنی وچناتاہنگ نابہانہ کرساوار خواہی خواہسٹ، وداقول کریٹ کہ تیناوطن ہندوستان آپدی سرمنگ آسفارت ناخدمت آتیکن داملک آتاسفر ء کیوہ۔ وزیر ہند لارڈ ویلزلی Lord Wellesley ناپن آاسہ چٹھی اس نوشتہ کرے، ہراٹی نوشتہ کننگا سس کہ انگریز آتاسنگتی ناسوب آن ریس کروک آتادوآن کنے نسخان رسینگانے، دانا بیر ء تننگے، وپیسہ تننگے، وکنے ایران واونستان ناسفارت آرادہ کنگے۔

ای کہی جاگہ غاتیا ایسٹ انڈیا کمپنی ناڈائر یکٹر آتاہیت ء کریسٹ، ہندا خاطر آن اوقتابابت گڑاس نوشتہ کنگ المی ء، واوقتا حالیت ووڑ وڈول نابابت حوال تننگ جوان ء۔

ایسٹ انڈیا کمپنی ناڈائزیکٹر آتا حوال:

کمپنی نامعنے ءِ کل چارہ، دادا ملک انا واپار آتا اسہ بھلو جماعت اسے، بناء ٹی دا جماعت ناہر باسک ءِ تینا تینا پیسہ غاتے ہندوستان نا واپار اٹ خلنگ کن پاننگاس، و ہر اتم جوان کٹیا دوئی کریر تو واپار ءِ تینا پڑک انا منہ بندغ آتا دوئی تسر، و کٹیا غٹ جماعت نا باسک آتیا وافتا خلوک زرا نارداٹ بشخ و پانٹ نا چر جوئی بناء کرے، اوکان پد ہندوستان نا حکمران آتا نزوری تا سوب آن ہر مال غنیمت کمپنی ءِ رسنگا کہ اونا بشخ و پانٹ اٹی ہم کل شریک تسر، بھاز آ بشخندار آک کمپنی ٹی تینا بشخ ءِ ایلو فادا و تیا بھا کیرہ، و گیشتری پد کیرہ۔ دا بدلی تیان کمپنی نا حالیت آ تیٹی ہم شیف بڑزی برساکیک، و اسہ پڑک اسے نا جاگہ غا ارا پڑک جوڑ مریرہ۔ ولے کمپنی نا پست و چارڈائزیکٹر آ تیٹی اسہ مون آ ہج ءِ بدلی اس مفک، و اوفقا کچ 24 آن کم مفک، انٹے کہ پن کروک قاعدہ غا تارداٹ ڈائزیکٹر مچ آ زندگی تینا عہدہ غا بر جاسلک، و بھلو ڈوہ اسے آن بیدس تینا عہدہ غا معزول کنگ مفک۔ اونا کہنگ آن پد کمپنی نا باسک آ تیان کس اسے اونا جاگہ غا گچین کنگ۔ کمپنی نا باسک آ تیان بیدس پن کس اسے کٹیا ٹی بشخ ہلنگ نا معاملہ غا تیٹی نیام تمنگ نا واک اف۔ بلکن بھاز آ بشخندار آک تو داخس تموک ءِ کہ اوفتے ڈائزیکٹر آتا اوڑد ہی ہم نصیب مفک۔ دا پست و چارڈائزیکٹر آ تیٹی اسٹ اس چیرمین یعنی کماش مریک، ہرادے سال اسیکن گچین کنگ، دا ایلو ڈائزیکٹر آتا افسرو غٹ واپار نا واکدار منتظم مریک، و مچ آ سال انا کل کاریم تے کیک، ایلو فنتے بیدس

سلاہ تنگ آن پین ہیج واک مفک، ایلوسال انا بنا ئی پین ڈائریکٹر اس گچین کنگ،
 دا ڈائریکٹر آئیٹی گیشتری ہندن اریر کہ ہرانا بودی ناسوب آن مچ زند چیئر مین نا
 منصب اسکان سرمفسہ۔ وبھاز ہندن اریر ہر اتینا لائی وانظامی چاہنداری ناسوب آن
 شش شش ہفت ہفت وار چیئر مین گچین مسنو۔ ارٹ مسٹ اس ہندن ءہم اریر کہ ہر
 چار پنچ سال پد ریسہ گچین مرسا ہنانو۔ ڈائریکٹر آک یک شنبہ آن بیدس ہر انصاری
 تیکن ننا جمعہ غانبار ء، انڈیا ہاؤس اٹی مچ مریرہ۔ انڈیا ہاؤس بھلو عالی شان ء ماڑی
 اسے، ہرانا دنگ اسہ میل اسکان ارے، داڑے تو لسا سلاہ سوج مریک، و ہندوستان
 نا گورنر آتا رپورٹ آتیا سچفنگ۔ اوفتے مناسب حکم جاری کنگ، ولے اول
 ڈائریکٹر آک تینا سلاہ تے وزیر ہندا نامون آپیش کر سا منظوری دوئی کیرہ، اگہ او منظور
 متوس تو سلاہ رد مریک، کل ڈائریکٹر آک واپار آتا پڑک آن تعلقہ ار مریرہ، وانگلستان
 نار ہیٹ ء، ولارڈ ڈنمینیٹ نامون آوفا ہیج ء ہندا اس اف، ہندا خاطر آن ہندوستانی
 معاملہ غاتے پک کنگ نادار و مدار ہندا ڈاڑے، دادا خاطر آن کنگا نے کہ منہ سال آن
 ہندوستان نا گورنر آتا بندا نظامی و اوفتا خود غرضی نا غا و تابنگ آن پد کہ ہراڈان انگریز
 قوم ڈنڈور مس، پارلیمنٹ نا سلاہ و حکم شاہی نامک اٹ ڈائریکٹر آتے تینا منشا کنگ
 آن تو ننگ۔ ولدا ہم کمپنی نا پین کروک افسر آک کہی بہانہ غاتا مکم اٹ پارلیمنٹ نا حکم
 آتا برخلاف انت اس کہ است اٹ تا بریک کیرہ، و ہر اتم اوفتا حوال لندن آسر مریک،
 تو اوفتا سخت مخالفت کنگ، و اوفتا سلاہ تے رد کنگ، کنا ڈہلنگ نادے تیٹی گورنر

مدراس لارڈ کلیب ناسلاہ واوڑا عملدرآمد و رکنگ سس، ہرائی اواسہ نابودء بندغ
اسے کرناٹک ناصوبہ دارپن کریس، وداعلاقہ ٹی نیم گڈ لووڑاٹ نیام تمنگ نابناء
کریس، و ہنداوڑ معاہدہ نابرخلاف لارڈ ویلزلی ناپارلیمنٹ آن سلاہ غان بیدس
صوبہ اودھائی نیام تمنگ آداوخت آجھنگ انگ، ہروئی ء کہ انت پک مریک۔ کنا
لندن ء سرمنگ آن پدکمپنی ناڈائریکٹر آک شکبر سسر کہ ہندوستان نازگار اسے ناکنڈ
آن کمپنی ناپن کروک کما مدار آتا غاواکن رادہ کننگاٹ، ہندا خاطر آن کمپنی ناڈائریکٹر
کنے آخارٹ نسکہ، ولے ہرا تم اودے داڑان چپ حالیت آتا سامتاتو کن تون بھاز
خلوص اٹ پیش بس۔ واوختیان بھاز آشر فمند آک ہرا چیرمین ہم مسوسر، بھاز عزت و
شرف اٹ کنا مہمانی ء کریر، خاص وڑاٹ مسٹر انگش ہرا اسہ نیک خصلت ء بندغ
اسے، مسٹر ڈوین، مسٹر مظکاف، مسٹر لشٹن و مسٹر چارلس گرانٹ Mr.C.Grant
تون کنا اوڑدہی مس، وایلو ہژدہ باسک اتون اوڑدہی منگ کتو۔ ہرا ہندا وزیر ہند
دیوان کریکہ، اودے انڈیا بورڈ پارہ، دامارٹی ٹی سدا کارندہ غاک کاریم کیرہ، و بھاز آ
دفتر آک جوڑ ء، دفتر آتا بھلا افسر مسٹر میوک پنی ء لائح ء بندغ اسے، ہرا بھاز خلیق و
بشتمدہ ء بندغ اسے، اوکن تون بھاز مہر کریکہ، گیشتری کنے آ بسکہ، و کبھی واراو کنے تینا
أرا غادرے مہمان کرے۔ اونا أرا شار آن پیشن اسلون اسٹریٹ (Sloone
Street) اٹی ء، اونا اسہ خوارزادہ اس مسٹر میچ پنی ء ارے، ہرا اینو پگہ سیلون اٹی ملازم
ء، او منہ توکن تون فارسی ہیل کرے، بھاز زیبا و نیک ء بندغ اس نس۔

ہشتمی وزیر عدالت ہرا ”قاضی القضاة“ نابریبرء، دا کل عدالت و اوفتا کاریم نا چاروک مریک، حج آتا معزولی نادود داڑے چٹفنگانے۔ خاص انگا ہیبت دادے کہ اگہ عدالت کس اسے کسفننگ نا حکم ای تک، تو اودے پک کنگ کن بادشاہ نامون آپیش کنگ، اگہ بادشاہ خواہس توخونی ء بٹنگ کیک۔ اگہ بٹخو توڈ و ہدارء عدالت نافصلہ نارداٹ سزاتنگ، دا محکمہ نا وزیرء لارڈ چانسلر نا لقب رسینگ، ای اونا مون ء خناٹ، و لے درستی راستی متنے۔

نہمی وزیر شریعت ہرا دے انگریزی ٹی بٹش پارہ، یات سلے کہ انگریزی شرع پادری ء خون، قصاص و سیاسی معاملہ غائیٹی ہیج ء کاریم اس اف، اونا تعلقہ داری بیرہ منہ کاریم تسکان ء، اول یک شنبے آگر جاتیٹی امامت کنگ، و وعظ کنگ۔ ارٹی نکاح و طلاق، مسٹی نرینہ غاتا ثواب و جہہ و جاگہ کنگ نا کاریم، چارمی چناتا پن تھنگ و پتسمہ۔ اوفتا عقیدہ نارداٹ چنا بے مذہب و دی مریک، تانکہ اودے پتسمہ تنگ، عیسائی اس منگ کپک۔ دا کاریم تا بدل اٹ اودے پن داوڑی ٹی کشار و مال غنیمت آن دہمیکو بٹخ تنگ۔ دانا وڑ دادے کہ ملک انگلینڈ ء چنکا چنکا بٹخ آتیٹی ونڈ کنگانے، ہر بٹخ ء پیرش (Parish) پارہ، و ہر پیرش اٹی دا کاریم تے کروک آتیکن اسہ گرجا و اونا اسہ امام اس مریک، ہرا دے کلر جی مین (Clergyman) پارہ۔ دا تینا تعلقہ ار علاقہ غاتیان غلہ و مال گزاری و پین گڑ اودنی کر سا بٹشپ آسر کیک، و بٹشپ آن تینا پن کروک و وظیفہ ء دوئی کیک۔ اسہ بٹشپ اسے ناشیف آن کہی کلر جی مین

آک مریرہ، اوفتے پن کنگ و اینک کنگ بشف انا دوٹی ء، کلنو بشف آک دو ازده ء، اوفتا کل انا تعلقداری ہنداوز یرتون ء، ہرانا پن ڈاکٹر مور ء، داڑتون کنا اوڑدہی متو۔ ہر اتم بشف اس کہیک تو بادشاہ ہنداوز یرتون سلاہ کرسا کلر جی مین اسے اونا جاگہ غاپن کیک۔

لندن نابشف آتا ہیٹ، واسہ بشف اسے تون شرہ:

انگینڈ انا بشف آتیاں اسٹ اس بشف آف لندن (Bishop of London) ء، ہر افسفیانہ خیال آتا خواجہ ء، وبھاز معمولی ء بندغ اسے، کن تون بھاز مہر کریکہ، گیشتری کن تون شرہ کریکہ، گڑ اسہ دے ای اودے پاریٹ کہ انجیل اٹی نبی آخر الزماں انا حوال تنگانے، وعیسیٰ علیہ السلام تینا امت ء آنحضرت ناندات ہنگ نا وصیت کرینے، اوداروایت آن نہ من مس و بروک آہفتہ دانا ورنندی ء تنگ نا قول کرے، وپن کروک دے آ اوکنا ہیٹ ء امنا کرے، داڑتون اواراویونینی زبان نا اسہ بھاز متکن ء انجیل اسے ناسخہ ء نشان تس، ہرائی دامضمون درج تس، ہر اقرآن نا آیت اسے ناوڑ ء۔ ای اودے پاریٹ کہ اگہ نما آسمانی آ کتاب اٹی ہر انمانبی آ نازل مسنے، دا نوشتہ ء، تونم اونا حکم آ عمل انتے کپیرے؟ پارے کہ نننے داگمان ء کہ دالوز آتے روم انا قیصر آتیاں اسہ قیصر اس تینا کند آن وڈینے، ہرا اسلام نابناء ٹی دامدہب ناکنڈ آ خشوئی سکہ۔ ای ورنندی ٹی پاریٹ کہ دن انگا کتاب ہرانا نقل ہراسٹ تون مرے، داٹی اوارشاغنگ مشکل مریک، داکان بیدس دانانے تون انت ورنندی اس ارے کہ

”جانین“ تا تاریخی کتاب آئیٹی نوشتہء کہ ہر اتم حضرت محمد تینٹ نصابی نصابی مجلس فرمائے واوفتے پارے ”ای ہمونبی اٹ، ہرانا فرماں برداری ناوصیت ء حضرت عیسیٰ علیہ السلام کریس“ تو نصابی احوال نا اصلیت آن نہ من متوس، بلکن داپاریر کہ نی ہمو پیغمبرافیس، ہرانا احوال ء حضرت عیسیٰ علیہ السلام تسوس، بن تو اونا چاری اُن، اگہ دا لوزاک متکن آزمانہ غان متوسہ تو نصابی تا کنڈ آن دا ورنڈی بسکہ کہ حضرت عیسیٰ علیہ السلام ننے دا وصیت ء کتنے، داہیت ء بنگ تون ہمو بشب بشخندہ کرے و پارے، گڑا نی ہندا خاطر آن انگلینڈ آ بسونس کہ خلکت ء اوفتا متکن آ مذہب آن چپ شاغ؟

ارٹمی بشب آف ڈارم:

دا بشب کنے بھاز شرف تسکہ، و بھاز اخلاص و مہراٹ پیش بسکہ، او بھاز جم و جوش اٹ گن کن مہمانی کرے، واوٹی لندن نا ہمو غٹ شرف مند خوانندہ غاتے پارے ہرا فارسی چاہسرہ۔ دادے تیٹی لندن نا تھٹی کاختی نسکہ، ہیٹ و گپ نا وخت آ بشب کنے پارے کہ تانکہ اسہ ہزار آہری ء کنا ہنکین آن ارغ رسینکپ، ای ہمو وخت اسکان تینٹ ارغ ء دوہم خلپرہ۔ داڑان اونا شان و شوکت و کٹیانا گیشتری نا کساس خلنگ مریک۔

الغرض داگڈ یکو اروزیر پاش وڑاٹ شان و شرف اٹ ایلو وزیر تیان زیات نسر، بلکن شاہزادہ غاتیان ہم زیات بلند مرتبہ تلنگرہ۔ ولے ملکی معاملہ غاتیی دافتا بچ ء کاریم اس اف۔ ایلو نہہ وزیر ہڑدے بادشاہ نادر باراٹی حاضر مرساتینا فرض آ تا بابت ہیٹ و

گپ کیرہ، حکم آتیا بادشاہ نادرستخط کرفرہ۔ تینا سلاہ سوچ آتے پیش کیرہ، واوفتیا بادشاہ نا منظوری ء ہلسا وزیر خزانہ ء ایترہ، تانکہ او پارلیمنٹ آن منظوری دوئی کرسا اوفتیا عمل کرفے۔ داسہ ای پارلیمنٹ ناگوئڈ ء حوال اس نوشتہ کیوہ، ہر ادا سلطنت نا جزا سے۔

انگلینڈ نا پارلیمنٹ House of Commons:

”دارلعوام“

دپارلیمنٹ ناباسک آک رہیت نامک اٹ گچین کنگرہ، اوفتا کچ مسٹ و نیم سد آن گیشتر ء، داغٹ خواندہ، لائخ، وبھاز ہشار مریرہ۔ داباسک آک انگلستان ناغٹ شار، خلق علاقہ غاتیان خلکت ناگیشتری سلاہ اٹ گچین مریرہ، واوفتے ہفت سال اکن گچین کنگ۔ داباسک آک سیل اہفت تولندن اٹ تدیفرہ، انتے کہ دپارلیمنٹ نا دیوان نادیک مریرہ، پارلیمنٹ ناماڑی بھاز شاندار ء، ہراشار انا اسہ گہوشی پڑا سے آجوڑ کنگانے۔ پارلیمنٹ ناباسک آتا اولیکو کاریم دادے کہ ہر سال انا بجت ہراوزیرتا سلاہ سوچ اٹ جوڑ کنگ، دادے ہرہ، اگہ او جوان وسہی نسکہ، توہندادروشم اٹ اگہ آخا گڑا تریمیم و تنیخ آن پد منظور کیرہ تے۔ ہروڑ انا پوسکن آکاریم و خیر و جنگ انا معاملہ غاک اوفتا منشا تون گنڈوک مریرہ۔ ملک انا آسرائی و آسودہی کن ہرا سلاہ بادشاہ، کما دار آک وایلوچا ہندار آخلکت ناکنڈ آن مونی بریک، اودے پارلیمنٹ اٹ پیش کنگ، اگہ پارلیمنٹ دادے منظور کرے توہمو اونا خرچ آتا زموار مریک، وہمو کاریم بادشاہ و وزیرتا کنڈ آن پورو کنگرہ۔ البتہ پارلیمنٹ دانا خرچ وکٹیا تاجاچ ء عالمی

کیک، ہر اڈے تیٹی ایلو گرج انا کاریم تے کروئی مریک، ہمودے تیٹی گڑا تا اڑ زانی و رہیت نا آسراتی کن سلاہ سوج منظور کنگک، غرض دا کہ غٹ ملکی کانود، واپار، وفوج انا انتظام آتا کل معاملہ غاتے پارلیمنٹ پک کیک، ڈوہدار آتے سزانا بابت آسمانی حکم و شریعت نا کانود آتیا عمل کنگک، بلکن وخت و حالیت آتارداٹ کانودشین تنگک۔

ہاؤس آف لارڈز (دارالامراء)

پارلیمنٹ نا ماڑی تون اوار ہاؤس آف لارڈز یعنی دارالامراء ء، ہر اڈے پارلیمنٹ نا گڈ یکودیوان چنگ، ہمودے بادشاہ بھاز شان و شرف اٹ دارالامراء ٹی بریک، اوڑ تون وزیرک، شاہزادہ غاک و ایلو ملک آتا سفیر آک گچین آ پیرشت اٹ بریرہ، شارانا بھاز آ متبر نرینہ نیاڑ یک ہم موکل ہلساٹخ ہلیرہ۔ ای ہم دا وخت آ مسٹرو برٹ تون اوار ہرانا ہیت ء مہالو کریٹ، دادودائی ساڑی مسٹ۔ بادشاہ نا ایلیم ڈیوک آف گلاسٹن مہروانی اٹ شاہی کرسی نارہی آکنے ہندر سینگا۔ ای بادشاہ و پارلیمنٹ نا باسک آتا ہیت آتے خوک آن بنگلہ، دا مجلس نا عظمت و شان آن بھاز چس ہرفیٹ، بادشاہ اسہ پل لاڑ ء کرسی سے آتو لوک نسک۔ راستیکو کنڈ آن ولی عہد نا کرسی نسک، چپیکو کنڈ آن غٹ شاہزادہ غاتا کڑسیک نسرہ، ہرا شیرچائی آ مائل اٹ پوش کروک نسرہ، شاہزادہ غاتا تو لوک جہہ نارہی آبان انا جوڑ کروک بیچ تخوک نسک، ہراڑ ابادشاہ نا مرانا رشتہ دار و شارانا متبر نیاڑ یک تو لوک نسرہ۔ ولی عہد نا کرسی آن زرس شیف فرنگستان نا شاہزادہ غاک و درملکی سفیر آک سلوک نسرہ۔ بادشاہ نا تلوار لارڈ اسپنسر نا

دوٹی نسکے، وٹوپ لارڈ ونچلسی (Lord Winchelsi) تون نسکے، داہر توم آک غٹ آن زیات بادشاہ ناسل مون اٹ سلوک نسرہ، دادیوان خانہ نا انتظام لارڈ پٹر گوڈیا بارل Lord peter Godia Burrell نا دوٹی نس، ہرامس بارل Miss Burrell نا نا مار نسکے، بادشاہ نا وکیل آتا پداٹ، پادری، حج و پارلیمنٹ نا باسک آک ساڑی نسرہ، بادشاہ نا پدی ہنگ آن پد سیلی تا بھازی وگا ڈی تا گیشتری نا سوب آن دا ایوان آن پیش تمنگ اٹ ہندا خس ہرے تما کہ دے انا ارغ نا وخت ہنا، وارغ آی اسے متبر اسے نامہمان نسط، ہرانا مون آی اشکی مسٹ۔

ڈیوک (چناک شاہزادہ) نا حوال:

انگلینڈ نا بھاز بھلا ارمیکو شرف مند آ بندغ متکن آ دور آن ڈیوک و ایرل تلنگرہ، اوفتے سلطنت نا باسک آتیٹی حساب کنتنگ، ولے سلطنت نا معاملہ غاتیٹی اوفک اسل نیام تمنگ کپسہ۔ دا بندغ آتا تعلقداری ہر علاقہ یا ہندا آن مریک، اوہمونا پن آ تھنگرہ، دنکہ ڈیوک آف نارفولک، ڈیوک آف یارک، ڈیوک آف شمپلن، پین پین۔ ہر اتم ڈیوک اس کہیک تو اونا جا سیداد ءاونا اولیا دآ تیٹی ونڈ کنتنگ، بلکن اونا بھلا مار یا چنکا ایلم اونا جا گہ غا ڈیوک جوڑ کنتنگ۔ داوڑ دا خاطر آن کنتنگ کہ ریاست نا واک کم مف۔ بنگ اٹ بسنے کہ بھاز آ ڈیوک آتا کٹیا بادشاہ نا پن کروک وظیفہ نا کچ مریک، و خاہوتی قدامت نا سوب آن اوفتاتیناک وتعلقد ار آک ہندا خس گیشتر مریرہ کہ اوفتا اسے فوج اس جوڑ تمنگ کیک، دا بندغ آتا سخاوت نا سوب آن اوفتا علاقہ نا باتیک

اوقتیان بھاز خوش مریرہ۔ ہندا خاطر آن حکومت ناکنڈ آن اوفتے نئے فوج تھنگ نا موکل ارے، نئے ملکی انتظام آتیٹی عہدہ اس تننگ۔ انتے کہ اگہ اوقساڑی اقتدار تون اور پین عہدہ سے ناواک ہم اور تے تو پین مونی ہنگ ناپس اٹی بغاوت نارادہ کنگ کیک۔ گڑا داکان شش سال مست اول آئر لینڈ انا اسہ ڈیوک آف لنسٹر نا ایلم بغاوت کر سا بادشاہ غا جلو کرے تو آئر لینڈ انا بھاز آ بندغ آک اونا کم کار مسر۔ ولدا اسہ بھاز بھلو پسات اس بش مس، ودا ملک خڑک اس کہ انگلینڈ نا نا داو آن پیش تما کہ، ولے بھاز کشت و خون آن پد باغی ڈیوک دز گیر مس، وزندان اٹی کسک۔ دا بغاوت ء لارڈ کارنوالس تینا چا ہنداری و بہادری ناکمک اٹ بے سہب کریس۔ ایلو ڈیوک آتیاں بیدس اسہ پنی ء ڈیوک اس بڈ فورڈ Duke of Bedford نسکہ، بھاز زیبا و خوش خو اس نس۔ مسہ تو مریک اوکزیت کرے، تو اونا ایلم اونا ہند ء ہلک۔

اسٹ اس پین ڈیوک آف نار تھ امبر لینڈ Duke of North Umberland ء، ہرا بھاز ازگار اسے، اونا باغ و ارا اسین ہاؤس پاننگ۔ اونا سفت اٹ اسہ مثنوی اس ہم نوشتہ کرینٹ۔ ای اونا باغ و ارا ناسیل ء کریٹ، اونا مہمانی آہناٹ، ڈچرنا مسخت دامہمانی نادا نسکہ کہ کنے تینا ارا نا زیبا ئی ء نشان تر سا گمر نشان تر وئی نس۔ حالانکہ کن کن داٹی بیچ ء چینی اس الوکہ، تینا موزی گری ناسوب آن کنا جوان خدمت ء ہم کنگ کتو۔

مسطھی ڈیوک آف ڈونشر Duke of Devonshire ہر الارڈ اسپنسر ناریٹھ

سالم ء، اونا اُرائی ہر سال تینا اُراچوک ہاؤس اٹی لندن ناشر فمندا آتیکن مہمانی کیک، دا ہند لندن آن دہ میل مُر ء، اونا مہمانی نا سرجم حوال ء اسہ مثنوی سیٹی نوشتہ کریںٹ۔ ہراٹان اونا نشان وشوکت نا اندازہ مریک، اونا ڈی اسہ مسٹراسے، ہرانا پین جار جینا ء۔ اونا زیبائی زیب ء دوست توروک آتیکن گنج اسے، واونا ہیبت انا ڈبے قرار آست آتیکن آسرائی ناسوب ء، اسہ عجیب ء ہیبت اس دارے کہ ہراتم ای داسالانہ جلسہ ٹی سر مسٹ تو ڈچز آف ڈونشر Duchess of Devonshire مہروانی کرسا ایلزبتھ فاسٹر ء کنا مہمانداری ٹی خلک۔ گڑا لیدی لندن نا دستور نارداٹ کنا چچیکو سروشک نا کیرغ آن تینا دو ء شاغسا باغ انا ماڑی ء نشان تس وشیر و باگل نا جلسہ و ایلو ہندا آتیا بنا ء غان ارغ کنگ اسکان سیل ء کرفسا ہنا۔ ہراتم ای کنگ نامیز آسر مسٹ تو اتفاق اٹ ہموخت آپرنس آف ویلز ارمیکو کنڈ آکوٹھواٹی پترینگ کن سرمس۔ تو ای تعظیم نا خیال اٹ پدی منگ خواہسٹ تانکہ پرنس اول پترینگ کے، ہندا لیدی ء ہم کنا سوب آن سلوئی تما۔ شاہزادہ لیدی نا عظمت واعزاز ناسوب آن تینٹ پدی مس، وکنے مونی ہنگ نا اشارہ کرے، ای ہبکہ مسٹ کہ امرکیو؟ لیدی کنا دوٹی ہلک وتہٹی درے کنے۔ وپارے کہ کنا دو نا دوٹی ء، ہندا خاطر آن شاہزادہ نے آن مونی ہنپک، ولدا اونا حکم انا تعمیل ہم ادب اٹ بریک، گڑا کنگ نامیز آہم انگریزی کاناو نارداٹ اول کنے تولفنگا۔ ہراصل اٹ شاہزادہ ناحق نس، گڑا دادے لندن نا اسہ آپرہ ہاؤس؛ اسے آہنوی نس، ہندا خاطر آن ڈچز آف ڈونشر کنے ہمونگ ہنگ کن پارے۔ وتینا

کیبن نائلٹ اس کئے تے، ای دا خاطر آن بشخنداری کریٹ کہ لندن اسکان سرمنتگ و
 زرس آرام کنگ اٹ بھاز وخت لگک، ولے ڈیوک آف گلاسٹر ہر بادشاہ نا ایلیم ء،
 کئے پارے کہ نا دا عذر امنامنتگ مفک، نن ہم ہمونگ برینہ، گڑانی ہم بایدے بر۔
 لیڈی ایلزبتھ فاسٹر و لیڈی ہاروے اونا ایلیم نا اُرائی و لیڈی جارجینا پاریر کہ نن غٹ
 ہشت ہجہ غاراگ جاہ غا سر مرینہ، واگہ فی بتولیس تونے آن ڈنڈ ہلنگک۔ ہندا خاطر
 آن ای اُرا غا سر مرسا اشتافی پیج بدل کریٹ، وراگ جاہ غا سر مسٹ۔ ڈیوک آف
 گلاسٹر کئے آن مست سر مرسا دانیٹھی تیکن انتظام کریک، او ارا گھنٹہ کن تون مس، و
 ہرا تم او فک بتوس تو خاراٹ برسا پدی ہنا۔ نیم نن آنیٹھ یک بسر، ای ڈیوک نا حکم انارد
 اٹ او فنیان قول ء پر غنگ و ہرے کنگ نا ورندی خواہسٹ۔ او فک بے پروائی اٹ
 اسہ فضول ء بہانہ اس کریر، کہ گا ڈی تاگیشتری نا سوب آن ننے چروک باغ آن پیش
 تمنگ نارارر سینگ کتو۔ دا ”عذر گناہ بدتر از گناہ“ غا ای غزل اس نوشتہ کریٹ، و اونا
 انگریزی مٹ ء دانیٹھی تے بنفیت، او فک بھاز چس ہر فیہر، و دامٹ ہر بندغ نا باغا
 نسکہ۔

چاری ڈیوک مالبرہ ہرا بلینم پارک نا مالک نسکہ، ہرانا ستا ء مہالو کرینٹ۔ بھاز آ
 شیر تیبی ہم اونا حوال ارے، داکان بیدس ڈیوک پورتھ لینڈ Porthland ڈیوک
 نار فولک Norfolk ڈیوک گارڈن (Gordon) ڈیوک رچمنڈ
 (Richmond) اس نسر، ہرافتون کنادرستی راستی منتگ کتو، زوت آ تیبی پوسکن ء

کبھی ڈیوک جوڑکنگانو، ہراغٹ شاہی خاہوت آن نسر۔ انتے کہ بادشاہ تینا تیان
 بیدس پین کس اسے دامنصب ءتفک، داتیبی ڈیوک آف گلاستر، ڈیوک آف پارک
 امیر الامراء ڈیوک کلارنس و ڈیوک آگسٹن ناپنک اہم ء۔ داغٹ بادشاہ نامارک ء۔
 دافنے پوسکن دامنصب رسینگانے، ولے اقتداراٹی ہیج بشخ اف تا۔ کبھی وارداغٹ
 اتون ارغ کنگ ناوارخواہی رسینگا، وتھیٹر آتیٹی ہم تین تون دریر۔ غٹ بااخلاق و
 خیالداری کروک ءبندغ ء۔ دافک تینٹ ہم ایلوشر فدار آتامہمانی تیا کارہ، ولے تکلفی
 اٹ مخرہ ہیت کیرہ۔ خاص وڑاٹ ڈیوک گلاستر، بھاز خوش تب ءبندغ اسے، کنگ نا
 میز آتولنگ تون نیاڑیک کنے عشق و عاشق نابابت تنک کریرہ، وافتا سر جز آتے کن
 تون عشق انارلیس وکاڑاٹ گنڈ ساخلکت ءجوان مخفیکہ۔

لارڈ میئر ناحوال:

لندن نا بھلا کما مدار آتیٹی اسٹ اس لارڈ میئر Lord Mayor ہم ارے، شار
 لندن نا حکومت اوڑتون ء، شارانا ہراش شاہی ہنکین ء، اودے السایلوکل شار آ لارڈ
 میئر حکومت کیک، اونا علاقہ ٹی بادشاہ نا حکم چلینکپ۔ اگہ بادشاہ یا شاہزادہ عاتیان
 کس اس دودا سے نابابت شاراٹی بریک، تولارڈ میئر اوفتون تندریک، و ہمودودیا
 مجلس نا صدر نشین مریک، ہندا وڑ انگلینڈ و شاہزادیک درمبشت نا مجلس آتیٹی لیڈی
 میئر آن مونی مفسہ۔ لارڈ میئر ہر سال بدل مریک، واسہ ایڈرین اس میئر گچین
 کنتلک، شارانا شرفمند و سرکڑدہ عاتے فری مین (Freeman) پانگلک، اوفتیان ارا

مسہ ہزارے لوری مین نا پن اٹ گچین کنگ، و او فنیان پیست و چار ایڈر مین Alderman گچین مریرہ، فری مین نامعنه آجو آ بندغ، یعنی لندن نا ایلو بشخ آتیاں تعلقدار آتیاں آجو و بلدیہ شار لندن کن خاص ء، انتے کہ ایلو بشخ آتیاں تعلقدار علاقہ والا تے بلدیہ ٹی رہینگ کن الپسہ، لوری مین عقیدہ نارداٹ بھلاتے پاننگ، و ایڈر مین چودھری یار نیس ء پاننگ، غرض دا کہ مچ آشار ء پیست و چارونڈ کنگانے، و ہرونڈ اٹی فری مین، و لوری مین واسہ ”ایڈر مین“ اس رہینگ، ہرافتا کاریم دادے کہ ہراتم دا بشخ اٹی جھیڑہ اس ویل اس ودی مریک، تو بھاز لوری مین آتا سلاہ اٹ دانا فیصلہ کنگ، و اگہ ہڑتوم آ کنڈ آک راضی مفس تو دا معاملہ لارڈ میسزنا مون آپیش کنگ۔

ایڈر مین Alderman نا منصب مچ آزند اکن مریک، ہراتم جاگہ سے نا ایڈر مین کہیک تو دا جاگہ انا لوری مین آک مچ مرساتینا پڑک آن کس اسے گیشتری نا سلاہ اٹ ایڈر مین گچین کیرہ، و فری مین Freeman آتیاں اسٹ اسے اونا جاگہ غا لوری مین پن کنگ۔ لارڈ میسز Lord Mayor نا گچین کاری نا وڑ دادے کہ غٹ لوری مین آک ہر سال نا بناء ٹی کامن ہال اٹی مچ مریرہ، و ارا بندغ نا پن تے گچین کیرہ، اوکان پد پیست و چار ایڈر مین تینا مچی اس کیرہ، و دا ہڑتوم آپن تیاں اسٹ اسے لارڈ میسز نا منصب کن گچین کیرہ۔ ہمو مچ آ سال اکن شار انا حکمران مریک، و ہڑدے عدالت اٹی دیوان کیک، و حکم جاری کیک۔ دالارڈ میسز ناراما تحت

کو تو ال آنبارء مریرہ، ہر افئئ شیریف شیرف Sheriff پائنگک، او فئا کمک اٹ دو بہ دار آتے ہلساوشون تننگ و ہلنگ نا کاریم کنگنگ، و شارانا غٹ ان نظام ہم ہندا فئا دو ٹی مریک، شارانا بندغ آک لندن نابادشاہی بشخ انا بندغ آتیا نبار لارڈ میسر سہب اتون مہالو بھازشان و شرف اٹ سوار مرسا پیش تمک، و پدی بنگ نا وخت آ ہندا شان و شرف اٹ کشتی ٹی تو لسا دریا ب نا کسر اٹ ہمو عالی شان انگا محل آن پاش کیک، ہرادے گلڈ ہال Guild Hall پارہ، داہال جشن انا دیوان تیکن پن کروک ء، دا کان لارڈ میسر مہانی تیکن کاہک، ہراڑے کم و و د پنچ ہزار نیاڑی نرینہ شار آن گدرینگسا میز آتا داپارا اپار آن تو لوک مریرہ۔ لارڈ امراء شاہی و لندن نا سر کڑدہ غا تون تینا خاص انگا میز آ تو لک۔

کنا ہموڑے اد ہلنگ نادے تیٹی لارڈ میسر کم Lord Comee نسکہ، ہراکنے دا جشن اٹی سلہ خلک۔ سواری آن ڈنگسا داماڑی ٹی ہناٹ، کنا سر مننگ تون باجہ والا ک اسہ خصوصی ء باگل اس خلسا مجلسی تے ڈہ تسر، و ہندا وخت آ کم و و د پنچ بندغ لٹ بردارو لارڈ انا نیزہ بردار آک کنے گھیڑ اٹ ہلسا بھازشان و شرف اٹ ہمو کوٹھو اسکان سر کریر، ہراڑے لارڈ میسر و شاہی کما مدار آک تو لوک تسرہ، لیڈی میسر س ہراشا ہزادی تینا بار بھاز زرکار ء بیرشت اس بینا سس، و ہراکس انا شرف ء کتو کہ، او کنا غریب نوازی نا خیال اٹ جک سلسا شرف تس، و لارڈ میسر کنا دو ٹی ہلسا کنے کنگنگ نا میز اسکان درے، و کنے تینا مون مقابل تولفے، و تینٹ لیڈی میسر س ناراستیکو دو نا کنڈ آن ہرانا

نشست صدرائی نُسکے، توس۔ اونا بریبر لارڈ چانسلمر، ولد شاہی میسر تو زک، اوکان پد لارڈ اسپنسر Lord Spencer ولارڈ نیلسن Lord Nelson وایلو کما مدار آک کناخوک آتوسر۔ لیڈی میسر ناچپیکو کند آن اونا مسٹر مس کم و مسکو ہی لارڈ میسر و بھلا نج تولوک نُسکے، میز آ کبھی وڈ وڈول انا کنوئی گڑاک بھاز شین اٹ تخوک نسرہ، اوفتا نیام اٹ جاگہ جاگہ کبین بہا والا گلدان تخوک نسرہ، رزانک بھاز کبین نرخ والا نسرہ، داوڑ بلبوک ء میز ای تینا زنداٹ ہیچ خنویسٹ، اسہ وار لیڈی میسر ولارڈ میسر نا پین آ جام انا سلاہ مس، واسہ وار بادشاہ و ملکہ انگلینڈ انا پین آ جام کننگا، اسہ وار کنا سلامتی نا جام کننگا، ہر وار ہر اتم پنج ہزار ساڑی گلاس آتے پر کرسا جک سلیسرہ، و ہمو بندغ آتا پین تے ہلسا اسہ ساہ اٹ تنگارہ، تو شاندار آ ماڑی ٹی اسہ عجیب ء غلبہ ہ اس تالان مسکہ، و خواجہ حافظ نادا شعر انا سر حال بھاز جوانی اٹ پاش کریکہ:

بیاتا دست افشانیم و منی در ساغر اندازیم

فلک راستف بشگافیم و طرہ نو در اندازیم

کنا نشست بھاز آ بندغ آتیاں بھاز مَر نُسکے، وغٹ ء دا مجلس ء ختنگ ناشونک نُسکے، ہندا خاطر آن کنگ آن فارغ متنگ آن پدا و فک خواست کریر کہ ننا اسہ کند آن داشہ نشین اٹی بریر، و مجلس نا طواف ء کرسا ہندا کسراٹ شیف کار۔ لارڈ میسر کنے آن موکل ہلنگ آن پدا ہیبت ء امنا کرے، و او چراس تفسا برسا ہنسا کریر، و ہر اتم کناخوک آسر مسرہ تو شرفندی ٹی کاٹم ء شیف کریرہ، و نیاڑ یک ہم سرہ ء شیف کرسا سلام کریرہ،

پوروار اگھنٹہ اسکان طواف ناداہڑ ڈر بر جاس، مجلس نالیسری آجواہراٹ پل لاڑ و کروک
تلاور اس نیلسن ۽ پیش کننگا، واونا ستا ۽ کننگا، انتے کہ اور و نیل نا کرک آ ”جنگ
ابوگیر“ اٹی سر سہمی دوئی کریس۔ لاڑ نیلسن داتلاور ۽ مخ آتفسا مجلس نانیام اٹ جک
سلیس، وتران کر سا پارے کہ ای داتلاور اٹ نمادین و دولت نادشمن آتے ذلیل و خوار
کیوہ، اوکان پدغٹ شاہی کما مدار آک موکل کری، ای ہم لاڑ میسر آن موکل
خواہسٹ، ولے اوامنا کتو، و کنا دوئی ہلسا اسہ پین بھلو ہال اسیٹی ہراڑے درمبشت نا
انتظام نسک، درے۔ لیڈی میسر مہالو آن ہموڑے نسک، کم و و د پنچ سد نیارٹی
ہموڑے نسرہ، ہرا داماڑی ناداپارا اپارا آن تختہ ناجوڑ کروک پاڈو آتیا، دنکہ ہندوستان
اٹی تلاب آتا کرک آتیا جوڑ کروک مریرہ، تولوک نسرہ۔ دافیتی منہ نیارٹیس خاص وڑ
اٹ اسہ امریکن نیارٹی اس ہندن ۽ خنٹ، کہ ای مچ زنددن ۽ نیارٹی خنٹویسٹ، زرہ
سے آن پدناچ بناء کرے، نرینہ غاتا کچ دا مجلس اٹی دہ پانزدہ غان گیشتر الوکہ، ہرا تم
اسہ پڑک اس ناچ کر سادم درینگا کہ تو ایلو پڑک بسک۔ بس دا کہ دے ٹک اسکان دا
مجلس بر جاسک، اوکان پد موکل کریٹ۔ دانن گن کن ہمو منہ عیش و خوشی نانن تیان
نسک، ہرا فتنے ای لندن اٹ تدیفیٹ۔ ایلو خوشی ناگرا تیان بیدس، مس کم تو بے ڈیک
و دروشم تون کنا مون آس، واستار تاچی ٹی چانزدہ نا تو بے ناہتم نشان تر سا ہنا۔ دامس
کم لندن نازیبا تیتی حساب مریک، خاص وڑ اٹ او نا محوک آ انداز ہندازیبائی نا شیخ
اس نس۔

اسہ دے ماسکر یڈنا اسہ مجلس ایسیٹی ہراڑے خلکت دروشم بدل کرسا بریک، مس کم
کنے ریفنگ نا کوشت کرے، باسنی ناسوب آن بوز آتے چتکو نقاب اس نُسکہ، ونیمہ
جوڑ ودنانک خننگارہ، ای اولیکو خننگ تون درست کرسا پاریٹ کہ بھاز زیات خوار کپہ
تینے، داوڑ کس یریفنگ کپسہ، انتنے کہ لندن اٹی کس اسے نادن ء جوڑ ودنان افس،
ساڑی تے ٹوک بھازوڑا، وغٹ مخار۔ واسہ ایلو ء داٹوک ء بنفسا پنی کریر۔

انگریز آتا جوانی وگندہ نیک:

داسہ انگلستان و انگلستان ناباتی تا جوانی و عیب آتے ہم بیان کیوہ، ہر افتا ای لیڈی
اپنسر تون لندن اٹی قول کریسٹ، ہنداوڑا ونا جوانی و تس آتا حق ء ادا کیوہ، اگہ دانی
گواچنی گندہ ئی اس ارے، وکنامنٹ آدار دینک اس متنے، تو او دے تو ننگ مریک۔
اول غریب آتا سرجم ء بیان کنتنگ، اسہ گچینی اس خودداری و عزت نارکھ ء، خاص
وڑاٹ سرکڑدہ غاتیٹی دا جوانی ٹبیری نادورانا تعلیم و ولشت ناسوب آن ء، و داخہ در
زیات ء کہ آسراتی و اہل و عیال نا گنج منگ آن پدہ ہم چین نابندغ آتیا نبار چتکو بے
عزتی سے آجان ء ندر کیرہ، و تینا آجو آتب انا سوب آن دنیا نا تعلقداری تے تینا کسر
اٹ اڑاند تکپسہ، داخس آن پدین اکن و بہادری نا کاریم تا ایسری کن انت آن انت
کیرہ۔

ایلو جوانی، قدرانا چاہنگ ء، او چنکا کمال خواجہ غاتا ہم عزت ء کیرہ، دا جوان انگا
خو انا سوب آن او فتنے بھاز فاندہ رینگا، انتنے کہ ہر اتم کس اسے ناعزت و شرف پین

اسے نامون آمریک، تو قوم انا عزت و اعتبار اٹی ودکی مریک، داڑان چپ ایلو ملک آتیٹی کس اسے ناکمال پک ہم مرے ولدا ہم اودے دا خاطر آن ہموخس شرف تفسہ کہ اوڑ انبار کمال نا خواجہ پین ہم ارے، و ہر اتم او فتا دا غلط انگاٹو انا سوب آن کس اسے نا شرف مفک، تو خلکت ایلو بندغ آتے ہم شرف تفک۔ و دا ہیبت ہنر مند آتا است ء پر غنگ ناسوب جوڑ مریک، و قوم اٹی شان و شرف کم و خواری گیشتر مریک۔

مستیکو جوانی دادے کہ دافک کانود آن چپ کاریم تیان خلیرہ، و ہد آن گدرینگپسہ۔ ہرانا فاندہ دامریک کہ ملک و قوم انا واک و دک، و تین پہ تینی ٹی سنت و سیوت برجا سلک، و دا ہیبت آک شوندری نا اصول اٹ بھاز زیات اہم اریر، و تانکہ قوم ایٹی دا گچینیک اریر، او تینا گمر و شان نا بڑزی آن ہچ گھس تمپک، داڑان اسہ پین فاندہ اس ہم دامریک کہ بندغ بے کار لیلاچ و ہوس اٹ اختہ مفک۔ انتے کہ ہرا بندغ آک متنگ کپروک آگڑا تارنداٹ کوشست کیرہ، او فتیان منٹ اسے آن بید گیشتری تینا مسخت اٹ سر سہب مفسہ۔

چچی جوانی دادے کہ اوفک پوسکن آزندانا وڑ و ڈول ء متکن آ ڈول تیا اولیت ایترہ، و گیشتری دا پوسکن آ رنگ ء دوئی کر سا کارہ۔ پاش وڑاٹ دانسخان تروک ء گڑا سے، انتے کہ او متکن آگڑا تے ہرافک کاریمی مریرہ، او فتنے پوسکن کنگ کن فضول خڑچی کیرہ، و لے داڑان صنعت کار آتے فاندہ مریک، و دا صنعت کار آک قوم انا نت دو مریرہ۔ ہندا وڑ اراک مدام پوسکن خنگرہ، لندن اٹی فیشن نابدلی و متکن آگڑا تا

جاگہ غاپوسکن ءگڑا اتنگ نادا خس رواج ء کہ مچ آسال تخوک آگڑا اک بروک آسال اسکان بے کارمریرہ، بلکن اسہ مُدا سے ناگڑا اک ایلو مداسکان بے کارمریرہ، ودافنتے تخنگ وکاریم اٹ اتنگ ءنخوست تلنگک، ولے ہروڑانا خوج آتیٹی کمتی کنگ و مزور و ملازم آتا گرج آن بے پرواہ منگ کن داجا گہ ناعقلندہ غاتے پوسکن ءگڑا ایجادکننگ نافکرمدام مریک، کنا اڈہلنگ نادے تیٹی پاٹ وکولانا کینی ناسوب آنا سہ کارگیراس ہندن ءچولہا اس ایجاد کریس کہ اگہ کاغدا سہ ٹکراس ہشسا اونا تہٹی شاغنگوسس تو اوٹی بھازہرے اسکان چکا کہ، وزرہ سیٹی سووایلو گڑا اک ہرادیگ اسیٹی مسرہ، سڑارہ۔

اُرانی کاریم تارداٹ ہندن ءگڑا ایجاد مسنو، کہ ہر کاریم اٹی کاریم نامتی ناسوب آن آسراتی ودی مسنے، ہندوستان نا ہرا اُرانی پانزدہ بیست ملازم آتیاں کاریم چلینکپک، داڑے ہمو کاریم ء اسہ نرینہ واسہ نیڑی اس کیرہ، دالان نا کاریم تیکن چندی وڑانا مشین آک اریر، گڑا تے تخنگ کن جتا جتا الماری ارے۔

ششمیکو جوانی دادے کہ تینا کاریم تے اڑزان کنگ کن ازباب و مشینک وڑرہ تا، و مدام گرج انارداٹ پوسکن ءگڑا مونی اتنگ اٹ اختہ خنگرہ۔

ہفتمی جوانی اوفتا مزاج ناسادہ ئی و شین ء، ہرانا زہم داملک انا غٹ صنعت آتیا تمانے، خاص وڑاٹ رنگ، سہت، بیرشت وایلو گڑا تیا، کنا خوک آدا معاملہ ئی اوقک مچ آد نیاغان مونی ء، بیدس ایران نامنہ شین والا بندغ آتیاں پین کس اوفتامون اٹ ہج اس اف۔

ہشتمی جوانی اوفتا مستقل مزاجیء، داسفت آ تیٹی ہرنیک بدو شریف گندہ اواراریر، ہرانا سوب آن صنعت و حرفت ائی سوگوی ودی مریک، ودا کند آ اسہ است خواہی اس ودک، وتین پتینی خوکئی ناجوزہ اس ودی مریک۔

نہمی جوانی علم و ہنر و مال و زرنا دوئی کنگ اٹ است خواہی، دا کاریم تیٹی کاہلی اسل کپسہ، اسل کہ ایلو فتامون اٹ کمال نا درجہ اسکان سرمریر ہم، ولے اوفک تکرہ کہ لوز کمال بانا بائخ آن مریک، حتی وڑاٹ مفک۔ اوفتا پانگ ء کہ ہراتم بندغ وحشت و آدم خوری نا دور آن کرار کرار آ شون ہلسا نیوٹن کون آ فلسفی نا ہند آ سرمریک، تو متنگ یک کہ مونی بروک آ دورائی ہندا خس شون ہلے کہ اوڑان نیوٹن ء ہمون نسبت ء تننگے، ہرا وڑا اینودادے نیوٹن تون تننگ، دا خس عزت و شرف آن پدشیف آن بڑزی ناڈا کہ غاتیا لکسا کارہ، دا خس صبر کیرہ کہ ہچ وڑا سیٹی تینے آن بڑزانا مخالفت ء نشان تفسہ۔

دہمی جوانی دادے کہ سنگت آ تیکن ہرا وڑا اوفتا کندوری بھلن و پراخ مریک، ہندن اوفتا مون ہم ملوک مریک، اوفتہ مہمانداری نا گیشتری وڑک، و تیا کنگ اوفتہ وڑپک۔ دا گچینیک تدوک آ دورائی اینونا دور آن زیات گیشتر سسرہ، مچ آ انگلستان نا گچین آ دستور، ربیدہ، وواک و شرف ہندا گچین آخوتا سوب آن ء۔

انگریز آ تا گندہ نیک:

انگریز آ تا گندہ انگا خصلت آ تیان کل آن گندہ انگا خصلت مذہب و آخرت آن اوفتا بد اعتقادی ء، اوفتا تب فلسفہ نا کند آ گیشتر ء، ہرانا سوب آن ملک انا گندہ انگا

بندغ آ تیٹی بددیانتی بھاز گیشتر ء، ہرا ایلو ملک آتامون اٹ داڑے زیات ء، حالانکہ خلکت کانود ء پر غنگ آن خلیک، ولے وارر سینگ تون امر کہ منگ کرے ایلو فتامال ء کیرہ، و مدام ازگار آ بندغ آتامال وڈی تے پلنگ نا چاری مریرہ، ہندا خاطر آن شرفمند آک تینا اراتا درگہ غاتے بندتخرہ، و بیدس درستی راستی پین کس اسے تون ہیبت و گپ کپسہ، دادے تیٹی سلطنت و شریعت نازور گیشتر ء، و بھلا بندغ آک ہر ہم گیشتر کیرہ، ہندا خاطر آن گیشتری نسخان مفک، ولے ہرا تم دا ہیبت کرار کرار آالس اٹی جاگہ نی مرسا حکومتی کما مدار آتیا زہم شاغنا ہمو وخت آگندہ نی تا گیشتر منگ نا خلیس ارے۔

ایلو گندہ غا خواوفا گمر ء، قسمت نامہروانی تیان تدوک آپنجا سال اٹی پدریسہ تینا واک اٹ شون ء خنسا او قنیٹی گمرودی مسنے، و او بھلا بھلا شکست آتے ہم گمان آن پیش خیال کرسا اوفا تو ننگ ناپام ء کتوسہ، دانا اسہ مٹ اس دادے کہ لندن نالس گڑا تا کپینی و پوسکن آخراج آتا لکنگ ناسوب آن بے چٹی و جہو گیری تسکان بریرہ، کما مدار آتا رنداٹ ہیبت کیرہ، و پولیس جاگہ جاگہ نارواچی تا حوال ء بنگ تون کاہک اوفتے تارتاریک، ولے اصل جھیرہ توننگ مفک، انتنے کہ بھاز آک داتکرہ کہ دانا اصل سوب گمر ء، ہندا خاطر آن است جمی و فارغی نا وخت آ تیٹی ہیچ خلیس اس خیال کپسہ، و ہرا تم شکست اس پیش بریک، تو گڑا فرانس نا خلنگوک بادشاہ غانبارر ہیبت نا خواہنگ آن زیات تنگ ء منظور کیرہ، و دا بے فاندہ مریک، داعیب کم وودغٹ اٹی

ارے، ولے زور اور آ بندغ آتیا نبار نئے کہ ہندوستان و ایران ناگرو بے پرواہ
تیا نبار۔

مسمٹی گڑا پیسہ و دنیاوی معاملہ غاتون اوفا است خواہی و مہرانا گیشتری، دن تو داؤخو
اوفا ملک اٹی داخس نسخان تفک، انتئے کہ داؤخو انا سوب آن مال انا قدر دانی ورکھ
مریک، ولے داگیشتری گندہ غا خوتا سوب ہم جوڑ مریک، دنکہ موزی متنگ، آجو
مفتنگ و بے حیائی و پین۔ و پیری نا حالیت اٹ دانا بھلوز ہم اس تمک، داڑان چپ،
سخت و اصراف نا کچ اسکان سر مرے تو ولدا ہم دانا زہم جوان مفک، و خاص وڑاٹ
پیری نا وخت آتیٹی۔

چاری گندہ نی آسرائی وڑنگ، و عینش انا گڑا تاگیشتری بھاز ازگاری شان و شرف،
ہندوستان و روم انا منحوس آکاہل آتیا نبار آخا، داگندہ نی علم و فن انا پوری و خواری تا
ہیلا کی ٹی اڑاندودی کیک، و وخت انا کمتی نا سوب آن سنگت آتا کاریم اٹ ہم بفتنگ
نا عمل ودک، و خوکی تے چٹفک، گڑالندن اٹی اڈہلنگ نادے تیٹی ہراتم کنے تینا کاریم
اسیٹی سنگت اسے نا ترجمانی نا گرج مسکہ تو او خوشی اٹ تیار مسکہ، کہ کنادہ روپی کن تینا
جیب آن سد روپی خڑوچ کے، ولے اگہ کس اس کنادہ روپی احق اٹ ہلککہ، تو اوڑا
زر وخت خلنگ آن ہم اونا مومن آ بے وڑی نمان کریکہ، وای اوڑان کمک ہلنگ آ
شکی مسہ، ولے فرانس اٹی حالیت داکان چپ ء، کہ اگہ ہوٹل اسے نا مالک کنے آن
زر کر اگیشتر ہلککہ، تو او جاگہ نا بندغ آک کنا کنڈ آن اوڑتون ہییت کر ساودکی پیسہ

غاتے پدی تر فیرہ، اگہ غور کنتگے تو پاش مریک کہ انگریز آک سنگت و دوستخوا تیکن زرس ہم وخت کشپسہ، او فک تینا دے ون تے ارا بشخ اٹی ونڈ کر نیو، اسہ بشخ گرج و واپار تیکن وایلو عینش و آرام کن، اولیکو بشخ اٹی کس اسے گرج مس اوداشکی گری آن اوفتے خوار کنگ کپک، کہ اوفتا واپار اٹی نسخان مریک، ارمیکو بشخ اٹی سیل و چکر نا وخت مریک، ہندا خاطر آن خواست انا درشانی منگ کپک، واگہ کس اسے گرج زیات مرے واو اودے گونڈ وڑاٹ تینا کنڈ آ خیال داری کر فک، وداڑتون اوار بشخنداری نامنہ لوز پاتو تو اودے غیر مہذب تکسا اودے داڑے بنگ کن لپسہ۔ اوفتا درگہ غاک لس وڑاٹ بند مریرہ، ودر بان نامدای ورندی ہندا مریک کہ صاحب ساڑی اف۔

لندن ناسہ شرفمند نیارٹی اس ناچ ودر مبشت نادودا سیٹی کنے رقعہ سے ناکمک اٹ بنگا، ہرائی بیرہ دانوشته کس کہ ای فلاں تاریخ آراٹی مروٹ، ای اونا مطلب عزرس پہہ مسٹ۔ رقعہ عاسہ سنگت اسے آدریٹ، او پارے کہ نے بنگا نے، وشاید ناچ و در مبشت نا مجلس اس مرو۔ ای داستر انا مطلب عسوج کریٹ تو او پارے کہ مطلب اوڑدہی کن ہنوک آتے گیشتری دا ورندی تننگ کہ ”ارائی اف“۔ گڑا دادود جاگہ ئی مسنے کہ ہرا تم بنگرہ تو دانوشته کیرہ کہ فلاں وخت آای اراٹی اٹ، و ہنوک آاگہ ہمو وخت آکا ہک، تو اوڑدہی المی مریک۔ انگریز آتا داوڑ ہندن پنی ع کہ فرانس نابندغ آک اوفتا داوڑ عخسا و اوفتیان چپ تینا خواری و وخت انا گیشتری نا خاطر آن اوفتیان مونی ہنگ نا اومیت اٹی اریر، داہیت اوفتاہیت و عمل آن پاش ختنگ۔

پنجمی گندہ نئی اوفتا نازرک مزاجی واست اٹ کنگ ء، ہرانا سوب آن مزاج آن
چپ سر جز یا ہیئت اسے اسل سلنگ کپسہ، دن تو پردیسی خلکت تون اوفتا داوڑ پیش
بنگ اٹ ہج ءنسخان اس اف، بلکن جوانی و آسراتی ناسوب ء، ولے دا گندہ نئی غیر
آتیاں گدرینکساتینا تسکان سرمریک، و ہر اتم تین پہ تینی ٹی کراری اٹ ہیئت و گپ نا
وس ہم مف، یا سنگت اسے نا گرج انا وخت آہم کاریم اسے اولیت تنگے تو داڑان مہرانا
رشتہ کشک، و ولدا کرار کرار آدا ہیلای کی غٹ قوم و کما مدار آتیٹی ہندی مریک، وازگاری
نا چٹنگ ناسوب جوڑ مریک، دن تو عقلمندہ غاتیٹی دانا زہم زرس ہرے آختنگ،
ولے داعیب انا اصل و بندا وہم ہمو آسرات خواہی ء، ہرانا مست ہیئت مسک۔

ششمی گندہ غاٹو ستر انا ڈکنگ کن بھاز وخت زیان کنگ، انتے کہ انگریز آتا
بیرشت بھاز گیشتر مریک، ہر ادے بدن نازیبائی و چستی نا خاطر آن بینرہ، لتر آن ہلیس
ٹوپ اسکان پیست و پنچ گڑاغان کم مفسہ، خاچنگ نا وخت آکل ء بدل کیرہ، و سہب انا
نیاری آکل ء بینرہ، ولدان نارغ نا وخت آ بدل کیرہ، ہنداوڑ چار وار کشرہ و بینرہ۔
داڑتوں اوار کاٹم وریش ء دریش و کوٹ کنگ اٹ ارا گھنٹہ اسکان لگک، و ہج مف اسہ
گھنٹہ اس نیاری ٹی کا ہک، و مسہ گھنٹہ نن نارغ اٹی۔ داکان بیدس مسہ گھنٹہ نیارٹی تا
مجلس و ساز و زیمیل و شرٹ آتا گواچی مریرہ، اوکان پد نہہ گھنٹہ آرام و تق اٹ
گدرینگرہ، داوڑ واپاراٹ شش گھنٹہ غان زیات لگپک، و بھلا بندغ آتیکن چار گھنٹہ
اسکان بچک، داسہ اگہ بیرشت نا گیشتری ناسوب تخ ء گوندنگے تو او داسوب آن امنا

منگ کپک، کہ اگہ شین شان و سینگارے لنگے تو پست پچے کم کر سادہ اسکان اتساہم، ہمو آسرائی تے دوئی کنگ مریک، ولد انا چنگ نا وخت آکل و کشنگ، سہب اتون بینگ، سوارہ نا وخت آبدل کنگ، ہڑدے ریش و کوٹ کنگ و پٹ آتے دریش کنگ، کل اسہ ایلوکن المی گوندگرہ۔

ہفتمی گندہئی زندہ بھاز زیات پر تکلف جوڑ کنگ کن بھاز گڑا تا گرج، دنکہ چاقوہو کن وڑ وڑا نازان، دالان ائی وڑ وڑا نا گن خور و مٹھائی تیکن پیالہ، رکابی و تال آتا گیشتری، چک آتا سواکن ارا تیی مرغ خانہ جوڑ کنگ، شراب نا وڑ وڑا نازانک، میز و کرسی نا انتظام، غرض دا کہ داغٹ گڑا تے زندا کن بھاز المی سرپند مریرہ، و دافتیان بیدس زندہ تدیفنگ مشکل تلنگ۔

دا گندہئی تیان بھلا نسخان دادے کہ بے بہا و دوست انگا وخت دا گڑا تا انگ، ہلنگ و شین شان ائی گدرینگ، دا کان بیدس دا گڑا تیکن خڑچ انا انتظام نا فکر و دافتا خیال داری، دا حالیت ائی است انا کام، و است جمی ہراکان سلک۔ ہرا میز و کرسی تے او فک بھاز آسوب آتیاں المی تکرہ، او فٹیکن دا وڑ منگ کریکہ کہ تول بش نا کوٹھو آتیی چارما کنڈنت تے لڑونج کر سا تو لنگ کن کرسی آنا بڑے چوترا جوڑ کریرہ، یا داکان جوان پین وڑ اس کریرہ، تا نکہ میز و کرسی تا گرج متوکہ، و دے ون شراب و کو اب نا گیشتری و گن خور نا اختہئی تیی وخت زیان متوکہ، ہرا عقل و شرع نا برخلاف وڑ وڑا نانا جوڑی تا ودی منگ نا سوب ہم اریرہ، اگہ عرب و ترک آتا سر سہی تا تاریخ آسجنگے تو پک مریک

کہ اراگڑا اوفتا شوندری و سرسہمی ناسوب نسک۔ اسٹ تو بے گرج گڑا تیان بے فکری، ہرانا سوب آن بدن اٹ چستی و چالاکی و تب ء آجوتی و بے فکری دوئی نسک، و علم و ہنرنا دوئی کنگ کن وخت ائی گنجائشت نس، ارٹمی خوچ آتا کمتی، ایلو دا حکمران آک تینا آسرائی و آسودہی کن ہرا پیسہ غاتے رہیت آن دوئی کیرہ، ترک و عرب آک اوفتایم ء ہلکرہ، ہرا تم ملک اسے کٹارہ تو نیم خوچ ء رہیت آبشخارہ، ہندا خاطر آن خلکت دافتے تینا مسکوہی حکمران آتیاں جوان نکا کہ، و اوفتاسنگت جوڑ مسک، و داملک انا ایب کیب انا بندغ آک ہم ہندا حالیت ء خنسا خواہسرہ کہ ہندا وڑا انا حکمران اوفتا ہندا ہم برے، حکومت کے۔ داوڑ و دسا و دسا اسہ جہان اس اوفتا فرمانبردار مس۔ دن تو دا ہڑتوم آ قوم آتا جندا نا بہادری، تین پہ تینی سیوت، شہسواری نا چا ہنداری، فن سپہ گری ٹی کمال، اوفتا سرسہمی ناسوب نسک، و لے اگہ اوفک رہیت تون جوان پیش بتوسہ تو اوفتے داخس کم وخت ائی داخس سرسہمی دوئی متوک۔

امیر المؤمنین حضرت علیؑ پست دے اکن زرت نارغ بسا تینکن تخاکہ و دا خلیس ناسوب آن کہ اونا سنگت یا ارا والاک دا ارغ آتے سی اٹ خلیس، اوفتے نشانی کریکہ، و گرج انا وخت آ اوفتے نوشی جان کریکہ۔ ہرا وخت تیناک باسن ء ارغ کنگ کن زورشا غارتو ورنندی نس کہ ہڑدے اخس وخت دا ٹی لگو ء، و کنا وخت آک پن کروک ء، ہرا عبادت و خدمت خلق اکن ء، اوفتئی فرق بریک۔

امیر تیمور ہرا تم ایران ء کنگ آن پد سمر قند آ پدی ہنا کہ تو اوتینا آزموندہ کار سردار

تے آذر بائیجان نارکھ اکن سلفے، داوخت آ او فتنے دا وصیت کرے کہ دن تو ملک انا غٹ دشمن آک چٹانو، ولے سلطان احمد جلائر و امیر یوسف تا کمان، سلطنت عثمانیہ ٹی باہوٹ ء، سلطان احمد جلائر بادشاہ زادہ سے، و ’تاجیک‘ تنلوک اسے، و ایران نامتکن آ بندغ آتینا برتن پرست اس ہم ارے، اودے عینش و آسراتی ناگڑ او گیشتر خرچ آتا گرج ء، ہندا خاطر آن کنے اوڑان ہیچ ٲھلیس اس اف، ولے امیر یوسف اسہ سپاہی کسب، و خواری کش ء بندغ اسے، گڑ او نا کنڈ آن بایدے نم ہشار مریرے، اخیر ہندن مس ہراوڑ کہ امیر تیمور گمان کریس۔ یعنی تیمورنا کزیت آن پددا ہڑتوم آن روک آک آذر بائیجان آبر، سلطان احمد اخیر بھکاری و بربادی تا گواچی مس و یوسف تینا ہندا سفت آتا سوب آن آذر بائیجان آکوزہ کرے، ہندا خاطر آن کہ تیمورنا جانشین ینیش و آسودہ ہی تیبی اختہ مسوس۔ ولدا یوسف غٹ ایران آتینا حکومت ء جوڑ کرے۔

ہشتمی گندہ غا خودادے کہ بدر زبان و اوقا علم ء سرپند منگ اٹی تینا وس انا غلط کساس کیرہ، یعنی بیرہ زبان نامنہ لوزاس یات کنگ آن پدتنے زبان دان و علم اسے نا منہ ویل ء سرپند منگ آن پدتنے دانا عالم سرپند مریرہ، و داڑان ایڑتر دا کہ دا علم یا زبان اٹی کتاب نوشتہ کنگ نابناء کیرہ، و دا بے وڑی تے شینک کرسا تالان کیرہ، کنے دا ہیئت فرانس و یونانی تیان سما تما، ہرا فتا بولی تے ہیل کنگ نا انگریز آتیبی رواج نسکہ، داکان بیدس فارسی زبان اٹی اوقا اواری و کمال آتے ہنگ آن کساس مس، بھاز آ بندغ آک داوڑانا کتاب آتے شوک انا سوب آن بہاٹی ہلیرہ، و بھاز آک دا

زبان آن ناچا ہنداری ناسوب آن مصنف آتا دعویٰ زبان دانی ء راست تکسا بہائی
ہلیرہ، و ہرا عقلندہ غابندغ آک داعیب آتے چارہ، او فک ہم دافتے ہلپسہ۔ دا خاطر
آن کہ پیدا علم بہر حال پکا جاہلی آن جوان ء، و کرار کرار آعیب آتیاں کمال اسکان سر
منتگ، و لے اوفتا دا خیال ہم غلط ء، بے شک پیدا علم پکا جاہلی آن جوان ء، و ایسر
اسکان سر منتگ نوس متحک، و لے داڑے دن اف، و دامتل دا وخت آ جوان اف،
انتے کہ دا کتاب آتیٹی جوان انکا علم انا اسہ پیش اس ہم، بلکن دا علم انا جشوک آدروشم
ء، ہراڑان پین بے وڑیک ودی مریرہ، و دا جشوک آویل انا ملی ٹی تو ننگ آن پداصل
علم ء سر پند منتگ نوس و واک سلپک۔ کنا دا دعویٰ نا شاہدی سر ولیم جانسن Sir
William Johnson نا نوشتہ کروک گرامر (قواعد) ء، ہرا دے دافرشتہ خصلت
بزرگ ہندوستان آبرسا فارسی زبان نا دوئی کنگ آن مست ہندا وڑا نا کتاب آتے
خسا نوشتہ کریس، و فارسی زبان نا ہیل کنگ آن پداودے علم نخونا ہیج ء کتاب اس دوئی
متو، و ایلو ہندوستانی زبان تے ہیل کنگ ناسوب آن اودے دانا وارر سینکتو کہ تینا اولیکو
نوشتہ کروک آگرا مرانی ترمیم و تصحیح کنگ کے، گڑا دا غلط انکا کتاب ء خوانوک آہرا بندغ
فارسی زبان ء ہیل کنگ گن کئے آ بس، تو ای اودے جوڑ جاڑ نا بھاز کوشست کریٹ،
و لے ہیج فاندہ متو۔ داڑان چپ کنا خوانفنگ آن است خواہی تخوک آتے بھاز فاندہ
مس، غرض دا کہ دا وڑا نا کتاب آک لندن اٹی گیشتری اریر کہ اصلی و سہی نوشتہ مروک
کتاب آک کئے باور ء کہ منہ دے اٹی اودیم مریرہ و چڑہ۔

نہمی گندہ غا خود غرضی ء، کہ ہرانا سوب آن تینا چٹ ء فائدہ سیکن ایلونا بھلا بھلا
 نسخان تاجرت ء خلیسہ، وتینا مطلب ناوخت آبھاز عاجزی و بیوسی درشان کیرہ، ولے
 کاریم پیش تمنگ آن پداسہ واراتون خن تے چپ کیرہ، اگہ بھاز آ بندغ آک مر
 ہنگ ناخیال اٹ دن کپس ہم، ولدا ہم دا بندغ نانسخان وتینا کروک آ قول اناوخت
 اس ہم ہیئت ء کپسہ، انتے کہ دا گڑاک معاملہ مننگ و خوک مننگ آن پدساتمنگ کیرہ،
 ہندا خاطر آن دادے ایلوفتیان ڈکنگ نا کوشت کیرہ، لندن اٹی توکنے دا ہیئت آتا، ہمو
 بندغ آتین ساتما ہر افا اراتے کراغادوئی کریسٹ، داکان بیدس پین کس اسے آن دا
 ہیئت آتا ساتممو، ولے ہندوستان اٹی کرنل ہانی، مسٹر جانسن ڈاکٹر بلین تون مروک
 معاملہ غاتیان ای جوان ہیل کریسٹ، وخت اس کہ اوفقا کاریم ناوخت آ ای تینا بھاز
 نسخان نا پارسا ہناٹ، ولے اوفق امناکتوس، واست ء خوش کننگ نا قول کرساکنے
 اہم انگامم آتیٹی اختہ کریر، و ہر اتم اوفقا مسخت پوروس تو بے وڑ ء بہانہ کرسا کل اسہ کند
 مسر۔ وکنے دشمن آتا نیام اٹ الار۔ کندا آزمونہ غان چپ، داخصلت دا قنیٹی المی
 ارے ہراڑکن پین دلیل نا گرج اف۔

دا واقعہ بھاز پنی ء کہ ہر اتم لارڈ ہرٹ، گورنر مدراس تینا عہد حکومت اٹی دا صوبہ نا
 تہہ انا نیم گڈ لومعاملہ غاتیی نیام تمنگ نارادہ کرے، تو سر جان شور آن موکل ہلک، او
 امناکتو دا بہانہ ء کرسا نوشتہ کرے کہ داسلاہ است پسند و وخت انا خواست آتا ردائی
 ء، ولے ہمو معاہدہ نا برخلاف ء، ہراکینی ودا علاقہ نارکیس آتا نیام اٹ مسنے، لارڈ

ہرٹ دانا ورنندی ٹی نوشتہ کرے کہ اگہ کمپنی ناچمباری و دروتا پت آتیاں گڑاس پاش
 متنو، تو نا خیال راست ء، نہ تو کئے و غٹ ء داسماء کہ زوراک منگ آن پدوار خواہی ء دو
 آن دنگ بے فاندہ ء۔

دہمی گندہ غا خصلت دادے کہ تو لوک آمسنگ تینا عاشق آتون نرہ، و دو تنگ نادود
 آن مست نرینہ نیاڑی نا اواری، داکان بیدس نفسانی است خواہی تازہم اٹ نیاڑی
 نرینہ ناشرفندی نا کم منگ، دا گندہ ٹی نا سوب نیاڑی تا آجوتی ء، شراب خانہ غاتا
 گیشتری وچکلہ غاتا گیشتری ہندا سوب آن ء، بنگ اٹ بریک کہ شست ہزار گندہ غا
 نیاڑیک میریلپیون پیرس Mary Laborne اٹی ہندی ء۔ ولندن اٹی دن ء بیچ ء
 کوچہ اس اف، ہراڑے دا وڑا نا نیاڑی تا اراک مفس، پراڈائز اسٹریٹ
 Paradise Street یعنی کوچہ بہشت و ماڈسٹ کورٹ یعنی شرف شولنگ نا ہند۔
 سینٹ جیمس اسٹریٹ Saint James Street سینٹ مارٹن لین، سینٹ
 پال اسٹریٹ Saint Paul Street ہرا حضرت عیسیٰ علیہ السلام نا اواری تا
 پن آٹے، ولندن اسٹریٹ و پین پین، خاص وڑاٹ تھیٹر آتا ایب کیب انا اراک ہندا
 گندہ غا نیاڑی تیکن پی ء، و دا ہندا آتیا نرینہ غاتے کراغا ارا راسینکپک۔

یانزدی گندہ غا خودادے کہ ایلو مذہب نارسم و گچین آہیت آتیا سچفسہ، و تینا ہر گڑا ء
 بے عیب تکرہ، اسل کہ راستگی داڑان چپ مرے ہم، گڑا جہاز و کٹوریہ نا ہم سفر آتیی ارا
 صاحب اسٹ میجر پریس و ایلو بارکوان، کئے آپا جامہ بینسا خاچنگ آمخارہ۔ و تینا لغو

مرساخاچنگ ناجوانی تے درشانی کریرہ۔ ای پاریٹ کہ تینا ہیلا کی نا حساب اٹ ہر تو م
 آتیٹی اسہ وڑانا آرام ارے، ولے کنا خوآن است جم منگ کیک، انتے کہ لغز منگ
 نا خیال آن بے فکر مرساخاچوہ، ونے لغز منگ ناسوب آن مدام گڑتی مریک، پاریر
 اگہ ولدا ہم زن لغز خاچن، تو دوائی گڑتی و شکی گری نانت ہییت اسے؟ او فتا ورنندی تخن
 اٹ ہییت ء جاگہ تنگ اس نسکہ۔

دن تو ہر دے سہب اتون فطری غیرت ناخواست آتارداٹ او فتا گڑتی ء ای
 ہر دے خناٹہ، ای او فتے پاریٹ کہ نم تون دا ہییت انا نانت ورنندی اس ارے کہ اگہ
 جہاز ڈینگ آبرے، تو ای دمستی کشتی ٹی سوار مرسا اگہ زندمس کنج اسے آسر مر یوہ، ونم
 پا جامہ بینسا ہنورے؟ او فتا ورنندی نس کہ اول تو جہاز تون دن ء ہج ء واقعہ اس پیش بنگ
 کپک، کہ ہرائی پا جامہ بینگ ناوار خواہی رسینکپ، واگہ من کہ ہندن مس ہم تون بے
 خلیس آن کشتی ٹی لغز تولنہ، عقلمندہ غابندغ آک دا ورنندی آن کساس کنگ کیرہ کہ دا
 ورنندی ٹی اخس وزن ارے، دا تو انگریز آتا خاص انگا ہییت ء کہ ورنندی او ہر حال اٹ
 المی ایترہ، اسل کہ او اخس غلط و بے جاگہ مرے۔

بھاز آورندیک ہرا انگریز آتے تنگار:

ای لندن نا ڈہلنگ نادے تیٹی انگریز آتا خوآن جوان درستی راستی منگ آن پدینا
 وڑ وڈول ودا فتا گچنی تے انگریز آتے دلیل اسے نا ملک اٹ پہہ کتوٹہ، انتے کہ او فتا
 خیال ء ہمو وخت اسکان تینا کنگ کپسہ، تانکہ او فتا خو وود آتا مون اٹ تینا دود آتا

جوانی تے درشان کنگ کپیس۔ ہندا خاطر آن ای او فتا دود و خوتا مون اٹ تینا خوتے
 کر سا سلیٹ۔ داوخت آ او اسل چُپ مسرہ، دنکہ او فک کنے آن بھاز اسلامی عمل آتا،
 دنکہ حج و طواف نابابت ملنڈ کر سا سونج کریرہ، تو ای او فتنے داوخت آدن ورنندی تسٹہ
 کہ او فتا ہندا مسخت ۽ ہرا نما چناتے بپتسہ تنگ ناء، یعنی نما عقیدہ ۽ کہ تانکہ چننا ۽ گر جائی
 ”کلر جی مین“ نامون آ دتنگ، ہمو وخت اسکان او عیسائی منگ کپک، ہندا وڑ اسہ
 انگریز اس داہیت آ بھاز خاردرے کہ مسلمانک دواٹ ارغ کنیرہ، ای ورنندی تسٹ
 کہ ایلو فاندہ غاتیان بیدس اسہ بھلو فاندہ اس دواٹ کنگ نادادے کہ ارغ باسن
 رسینگ، و ہڈ آتیا لچوک مزہ دارانگا سوتے جوانی اٹ چونڈنگ مریک، داکان بیدس
 تینا جندی کاریم تیکن بندغ اسے نادوک نما نانبائی تانت تیان زیات خراب و ناپاک تو
 منگ کپسہ، ہراٹی او فک مُت ۽ بیغرہ۔ غرض دا کہ داوڑانا ہزار آ یک پٹک ورنندی تے
 او فتنے تسٹہ، ہرافتا سرجم مرغنی ناسوب مریک، دقتیٹی گیشتری گندہ غاخوک ساڑی دور
 اٹی ازگاری ناسوب آن مسنو، و داسکان او فک داٹی تینا گندہ ٹی تازہم ۽ شاغنگ کتنو، و
 اراسوب ہندن اریر کہ ہرافتا سوب آن او فتنے دن زونسخان رسینگ ہم کپک۔
 اولیکو سوب او فتا جندی و سلطنتی واک ۽، انتے کہ ہرا تم طب و جون سوگو مریک، تو
 گراز ہرہم زہم شاپک، و طبیعت خیدا نا کسراٹ او نازہم ۽ چٹفک، و نزوری نا حالیت
 اٹی پنی ۽ کہ فالودہ ہم دنان تے پرغک۔

ارٹھی مطلب دادے کہ ایب کیب انا قومک ہم ہندا عیب آتیاں پاک افس، بلکن

دافتیان موئی ء۔

حوران بہشتی را دوزخ بود اعراف

از دوزخیاں پرس کہ اعراف بہشت است

انگلستان نالس رہبیت ناداں و پرداد و مونجائی آن کنے کساس مس کہ اگہ جنگ انا
دے تیٹی خلکت نا آرام و آسراتی و گڑ اتا اڑ زانی کن فرانس اٹی پوسکن ءکا نو داس جاری
مس تو انگلستان نا گیشتری خلکت فرانس آکا ہک، و ہرا فک سلیسر، اوقتیٹی ہم وڑ وڑ انا
اختلاف و جھیرہ غاک و دی مریرہ، ہرانا سوب آن سلطنت بھاز نرور مریک، و لے
انگریز آک تینا عیب آتے اسل منپسہ، واگہ کس اس اوقتا بھاز آ عیب آتے دلیل اٹ
پک کے تو ہندوستان نا کاہل و دولت عثمانیہ (ترکی) نا بے فکر آتیا نبار ایلو قوم آتا مثال ء
ترسا تینا عیب آتے چنک پک کرفرہ، واگہ مثال اسیٹی عرب، ترکی و ایران نا نقاد اس
حالیٹ آتے پیش کے تو داقتیان بے سمائی درشان کرسا نہ من مریرہ۔ و پارہ کہ بندغ
وخت اس ہم نفسانی است خواہی تیان بیدس متنے، و داغٹ قوم و حکومت آتا حال
ہرا فتنے نم فرشتہ پارے، ہندن مسنو۔

اوقتا داسلاہ نانروری ء عقلمندہ غابندغ آک جوان چارہ، دنکہ خاخر تینا خاصیت نا
سوب آن ہشک، و لے گڑ اس پاٹ زرس ہرے آہشنگرہ، ہندا وڑ گندہ کی ناز ہم ہم
گندہ کی کروک آتے ضرور نسخان ایتک، متنگ کیک، داٹی ہرے مرے۔

انگلینڈ انا گندہ غادود، وڑوڈولک:

لندن اٹی تالان گندہ غادود آتیٹی غٹ آن زیات گندہ غادود خرچ کننگ ناگیشتری
 وبے گرج گڑا تا دوئی کننگ ء، داقیتیٹی گیشتری فضول و پیرہ نفس ء خوش کننگ کن ء، و
 منٹ اس کن خور و پیرشت ناگیشتری ناسوب آن، دا کان بیدس شراب و کباب و اراتا
 پیرفنگ نافیشن نا و اردم آبدل مننگ، دن کہ مہالو پاریٹ۔ اوکان پدہلی، گاڈی و گرج
 آن زیات مزور تنگ، بھلابندغ آتیٹی ارغ زریفہ ناخذ متگار آک جتا جتا مریرہ، دا
 فضول خرچ آتیان بیدس بل Bell روت Rout و ماسکرید Masqurd و پین
 خرچ آک بھاز گیشتر ء، و بھاز وخت اسہ نن اٹی ہشت دہ ہزار روپی خرچ مریک، ہرا
 بندغ ناسال انا کٹیا پنجا ہزار مریک، او داپیسہ غاتے ہندا نیام اٹ خرچ کیک، واگہ اسہ
 تینا یا سنگت اسے سد روپی نا گرج مرے تو اودے تنگ کبین مریک، ولد ادا کہ دا
 خرچ آتیٹی بریر و کی برساکا ہک، چاہوک آتا پانگ ء کہ ”دا بدانگا دود کل گندہ ئی تا
 ماس ء۔“ داقیتیٹی اسٹ بددیانتی ہم ارے، انتے کہ ہر اتم حلال کٹیا دا خرچ آتیکن کچ
 اٹ مریک، تو گڑ ادزی، داڑیلی و دروکننگ، ایلو فتنے زیزاریفنگ و بے غیرتی ناہیلاکی
 کرار کرار آدو آتیٹی اوامر سا کا ہک۔

لندن ناشر فمند آتیان اسہ نادرست ء بندغ اس اسہ واراں لندن نا سفر اٹی کن تون
 گاڈی ٹی سوارمس، دانگ اینگ ناہیت آتے کرساکنے آن ہندوستان اٹی گڑا تا نرغ
 انا سون کرے، ہر اتم ای اودے نرغ آتے پاریٹ تو پارے دن تو نرغ آتا کمتی پاش

وڑاٹ جوان ءُکڑا سے، ولے دا پیسہ کٹنگ نا جھداٹی اڑاندودی کیک، وکٹیائی کمتی، خرچ آتیٹی تنگی ناسوب جوڑ مریک، ای اودے پاریٹ کہ آزموندہ غاتا رداٹ نادا خیال راست اف، انتے کہ ہندوستان اٹی ارزانی ارے، ولدا ہم معاش کٹنگ ہم اڑزان ء، بلکن ازگاری ٹی ہندوستان نا پین آمتل ہم جوڑ مسنے۔

داڑتون اوار خرچ آتیٹی خیال داری کنگ ہیب اس اف، بلکن دانا سوب آن بندغ زوت ازگار مریک، بہر حال داہیت آک اوڑا گیشتری زہم شاعنگ کتوس، ہر اتم نن دے انا ارغ کن سواری آن دڑنگان تو اوکن تون ارغ نامیز آ کبھی وڑانا شراب بڑنگا، وبھاز نرخ والاہم، کنے کنگ کن زور شاغا، ولے ای چندرانا خیال اٹ نہ من مسٹ، ولے کنگ آن پد ہر اتم بل بس تو اوغٹ گڑا تا نرخ، شراب آتون وارا سبجا کرسانیمہ ءکنازی آشاغا، ونیمہ عتینٹ تس۔ وداوڑ کنگ آن اوہج شکی متو۔ ای دابل ء بدل کنگ آن شکی مسٹ، ہنداوڑ پد ریسہ ارادے کنے تینا گن خورنامہ شلنگ تنگ نا جاگہ غافت شلنگ ہڑدے تروئی تما۔

ارٹی خرابی دادے کہ ہر اتم داوڑانا خو حاکم وعہدیدار آتیٹی ودی مریک، تو او قنیٹی رشوت ستانی ہم جاگہ ٹی مریک، وداخوتا سوب آن کٹیابے کارانگا گڑا تیٹی خرچ مریک، دنکہ آتش بازی، روشنائی، اُرانا بے گرج بیرنگ وپین، و ملک وقوم اکن ہرا کاریم نافاندہ مریک، اوڑا خرچ کنگلپک۔ دنکہ قلعہ غاتا جوڑ جاڑ، تو پچانہ وفون انا خرچ آتیٹی ودکی وپین۔ دانا ایسر د امریک کہ نزور و بیوس مرساٹلی و ہندوستان نا خلکت آنبار

تینا ملک و پین تادوٹی تنگ، اگہ تاریخ نا کتاب آتے خوانگے تو داپک مریک کہ قوم اسے نادولت و عزت ہمو وخت اسکان دو آن ہنپک ہراتم اسکان کہ اوفضول کاریم و لغویات آتیاں مُرسلک۔ داکان بیدس تینے خوار خنگ و ایلو فنتے آسرات خنگ آ ریس کنگ و است اٹی بغز و منافقی و جاگہ نی کنگ گندہ نی سے۔ فرانس نابغاوت نا اصل سوب ہم ہنداس ہراٹی لس بندغ آک خاص انگاتا مخالفت و کریر، و ہندا مخالفت بغاوت ناسوب جوڑمس، ایلو ہیبت دادے کہ زانا گیشتری و خروج آتا و دکی نا سوب آن خواری و جفاکشی و انگ داہم بھلو عیب اسے۔

مسطمی ہیبت دادے کہ نرخ آک ہندن بھازے کہ گیشتری خلق آتا بندغ آتے ارغ و سوختنگ کن ہم رسینکپ، و بیرہ پٹاٹہ غاگزراں کیرہ۔

چارمی ہیبت، پوسکن انگا خراج آتا گیشتری، انگلینڈ اٹی ڈغارنا ملکیت آن بیدس واپاری گڑا تیا جتا جتا محصول ہلنگ، ہرا قیٹی ہیج وڑا سے نار دو بدل کنتکپ۔

داغٹ محصول آک بادشاہ ناجندی خروج و ملک انا فوج انا خروج آتینکن گنج اس مریرہ، و ہراتم جنگ اسیکن یالس خلکت نا آسراتی کن بھلو کاریم اسیکن پیسہ نا گرج مریک، تو پارلیمنٹ وزیرتے کڑز دوئی کنگ ناموکل ایٹک، و او فک بھلا ازگار تیاں سالی سود آ کڑز ہلیرہ، دا بھلا ازگار آک حکومت ناقول و قرار آپور و پت کر سا پیسہ ایترہ، اوفتا داپت سد آسال آتیاں پک، حالانکہ دا ازگار آتے جوان سماء کہ سال انا سودیا گڑاں کم برتمسل و بہا کنگ آن بیدس او فنیکن پین پیسہ پدی رسینگ نا ہیج و گمان اس

مفک، ولد اہم خوشی اٹ اومیت آپیسہ ایتزہ، اوکان پدسال اناسودانا پیسہ غاتے خراج
 اسے نامک اٹ پوریا گرتیان دوئی کیرہ، وپوریا گرخراج اٹی تروک پیسہ غاتے ہلوک
 آتیاں گڑا تا نر خ آتے ودفسا دوئی کیک، ہنداوڑ دا مچ آباریم اصل اٹ رہیت آ
 تمک، وازگارونیزگارنا بریبری کن اوک دا بہانہ کیرہ کہ ارغ، سو، کولا وپین لس کاریم نا
 گڑا تیا خراج کم خلینہ، ولے ازگار آ بندغ آتا کاریم اٹ اتنگوک گڑا تیا خراج گیشتر
 خلنگک، دنکہ زرانا رزان، کنوئی آگچین آگرک، ملازم، ہلی گاڈی کچک وپین، داگڑا
 تے نیزگار آخلکت کاریم اٹ اٹپک، وازگار آتے دافتیا گیشتر خراج تنگ کبین تمپک۔
خراج ہلنگ ناوڑ:

ہرا خراج ءلس وڑاٹ ہر بندغ ءتروئی مریک، اوفتیٹی ہم بریبری تخنگانے، دنکہ
 کٹیانا خراج، یعنی ہر بندغ ناخوچ آتیا ہرا کٹیانا بریبری مریک، دہ درسدسال اناسرکار ء
 ایتک، دن چازگار آ بندغ سال اٹی دہ ہزار روپیٰ خوچ کیک، اواسہ ہزار، و نیزگار سد
 روپیٰ خوچ کیک، اودہ روپیٰ حکومت ء ایتک۔ انتے کہ بندغ بیرہ معاشی گرج
 آتسکان سلپک، ہندا خاطر آن نیزگار آ بندغ آک داگڑا تار سینکپنگ آن ہرا ازگار
 آتون اریر، خاراٹ ول وتاب کیرہ، و نیامی تپہ نابندغ آک ہرا تیان عزت و شرف
 ء برجاتخنگ کن ملازم و مزور تخرہ، اوفتیا دا کٹیانا خراج ء تنگ کبین تمک، واوفتے
 شیف بٹنگ و نزور کنگ نا سوب جوڑ مریک، داہیت آتا ہرا زہم ء خناٹ، اوڑان
 خلیس ارے کہ خدا چاہے دانا ایسرانت مرو؟ داہیت ء داقوم انامر ہروک آ بندغ

آک ہم جوان چارہ، ولے کرار کرار آوام انا کچ داہد اسکان سر مریک کہ ہرانا پدی
تنگ و ہم و گمان آن ہم پیشن مریک، ہندا خاطر آن دانا تو ننگ ء ہم مشکل خیال کیرہ،
کنا خیال ء کہ اگہ و ام خواہوک آتے مجلس پارلیمنٹ اٹی بنگسا دلیل ناکمک اٹ بھاز
جوانی و اخلاق اٹ پہہ کنگے کہ گڑا تا کینی ناسوب و اوقتا نسخان تا سوب آن اوقتا سودانا
زی آ بھلا خراج ء، و اوفتے دا ہم پانگے کہ اگہ ڈینڈ و پسات اس مس تو و ام انا کل پیسہ
غاک ہس مریرہ، بلکن دو انا مال و عزت ء پچفنگ ہم مشکل مریک، گڑا جوان دادے
کہ تینا بھاز آوام تیان دزکش مبو، ہندا وڑ کہ ہرانا و ام بھاز متکن ء، و اودے بھاز سود
رینگانے، او بایدے اصل پیسہ غاتے الے، و ہرانا و ام نیم مدانا سے، و سے یک پیسہ
اصل آن الے و ہرانا و ام پوسکن ء، او چارک پیسہ غان دزکش مرے۔ و ایلو پیسہ غاتا
سال انا سود ہلسا کا ہے۔ گمان ہندا دے کہ داوام خواہوک آتا ایسر ء مومن آتخسا داہیت
ء امناکیرہ، و پت اٹی ہم ہیچ ء نزوری اس بفک۔ داوڑ گرج انا گڑا تیان نیمہ خراج کم
مریک، و رہیت ء مچے بھاز آسود ہی نصیب مریک، داڑتون اور ڈینڈ و پسات نا
خلیس ہم سلپک۔ و و ام خواہوک آتے ہم گیشتری نسخان مفک۔ انتے کہ او غٹ ازگار
ء، و دا کرز آن بیدس ہم اوقتا کٹیا ناوسیلہ غاک اریر، جنگی خرچ آک چٹانو، ہندا خاطر
اوقتا بچت و ودکی خرچ آتیٹی مچٹ چندر کر سا دا کل پیسہ غاتے و ام تنگ کن تخنگے تو
اومیت ء کہ پیست، پیست و پنچ سال اٹی آسراتی دوئی مریک، و و ام تیان خلاسی
رسینگک۔

چارمی گندہ غاہیت انگلینڈ انا دادے کہ انگریزی عدالت آتا نظام ول و پچڑے، ہرا عجیب ءِ ہیت اسے، گیشتری سزا ڈنڈا نادروشم اٹی تنگک، دُن پا عدالت آک مال مچ کنگک نازباب ءِ، حج آتیاں بیدس ہرا فقا پنڈا وڑی ءِ حکومت ایتک، عدالت نایلو کارندہ، ملازم، مدعی و مدعا علیہ نامال ءِ تینکن حلال سرپند مریرہ، و بہانہ اٹ اوفتے پلرہ، داملازم آک بے رحم ورشوت خور مریرہ، و ہروڑا نادرو کیرہ۔ او فک تینا کبسی چاہنداری آن کاریم ہلسا دعویٰ نا ورندی و شاہد آتا بیان تا نوشت آتیٹی تینا منشاٹ رد و بدل کر سا حج انا سلاہ ءِ حق آن ناحق نا کند آپیری ایترہ، انگریز ہرا تینا کانود و ضابطہ غا تا سفت ءِ کیک، کہ دافا سوب آن عدالت نا بھلا کن انصاف آن بیدس پین بچ ءِ کسرا س مفک، انتے کہ حج آتے پاؤ ناسز اتنگک نا واک اف، دا کاریم ءِ جیوری کیک، و جیوری شارانا منہ شرفمند و سر کڑدہ غا تیا تالان اسہ کمیٹی اس مریک، دانا باسک آتے عدالت اٹی بنگک اسکان مقدمہ نا حالیت آتا بچ سما مفک، ہندا خاطر آن او فک مدعی یا مدعا علیہ تون سازش کنگک کپسہ، بہر حال دا غٹ اوفتا ہیت آکو، انتے کہ او فک تینا کانود آن بیدس ایلو ملک و قوم تا عدالتی کانود آتے تپسہ، اگہ او چا ہوسر تو تینا پیدار آ نظام عدالت نا داخس سفت ءِ کتوسہ۔

انگریزی عدالت ناوڑ:

ای کبھی وار اولڈ بیلی Old Baily عدالت عالیہ لندن اٹی حاضر مسڈٹ، و جیوری تون حج آتا گوع بھاز جوانی اٹ ہراٹ و بنگک، اول تون حج آتا ہند جیوری تا ہند

آن داخس بالاء کہ آگہ نج ناحق فیصلہ سے نارادہ ء کے و جیوری او نا مخالفت ناہمت ء
کننگ کپک، ایلودا کہ ہڑتوم آ کند و فریق آتا بیا نک جیوری آن مست نج انامون آ
مریرہ، ہندا خاطر آن مقدمہ ناوڑ و شاہد آتا حالیت ء جیوری نامون آ اتنگ یا اتپنگ نج
اناواک اٹ مریک، و جیوری بیدس نج انابیان آن تینٹ مقدمہ نا حالیت آتے تپک۔
گڑانج اناسلاہ مریک، اودے امناکنگ المی ء۔ واگہ جیوری اس نج آن خلپک، و تینا
لاخی نابنداو آ مقدمہ نا اصلیت ء چاہسانج اناسلاہ نا مخالفت ء یک، تونج ارامسہ واردا
معاملہ ء چندی وڑ تیٹی بیان کرسا جیوری ء چک و تاڑ اسیٹی اختہ یک، واگہ داڑان ہم
کاریم مف تو دیوان ء مرغن کرسا جیوری ء فریشان یک۔ انتے کہ نج و غٹ عدالتی
کارندہ غاک کچہری نابڑز کوڈا کہ ٹی مچ مریرہ، ہرانا انتظام حکومت نا کند آن کننگ،
اوڑے واری واری آاسہ اراگھنٹہ آرام کیرہ، و لے جیوری کن دادے کہ تانکہ دامقدمہ
نابابت جوان ءسلاہ اس مونی بفس، اسہ تنگ ء ہندا سیٹی، ہرانا چارما کند آن آہن نا
جنگلہ خلوک ء، و داہندج آتا تولنگ جہہ غان شیف مریک، اونا درگہ ء کلف کننگ، و
جیوری ناباسک آک داناتہٹی بندسلرہ، و دادے آ فیصلہ متو تو مقدمہ ایلودے اکن ملتوی
کننگ، و ایلودے جیوری ء بٹنگ انگک۔ مطلب دادے کہ کل واک آک نج اتون
مریرہ، جیوری بیرہ سیل یک۔ نج آک دن تو بھاز ایماندار مریرہ و ہز کیرہ، اگہ او وکیل
آتا ول و پچڑی تیٹی بفس تو انصاف نا فیصلہ کیرہ، و لے مقدمہ غاتا مرغنی و ہرے
اسکان فیصلہ مفنگ خلکت آ بھاز کبین تمک۔ داڑتون اوار شاہد آک بھلانج اناجرہ و

شرہ غان بے کچ خوار مریرہ، ہنداوڑ مدعی و مدعا علیہ تینا ردینک یا کم چاہنگ ناسوب آن ول و پچڑ آتران تیٹی اختہ مرسا دو بہ دار گوندگرہ، وانصاف آن دوسلرہ۔ داوڑ کانود چاہوک و درو کروک آک سادہ غا خلکت ء گٹ کر سا پلرہ، ودانا سوب عدالت ناول و پچڑی آکانود آک ء، ہرانا سوب آن داوڑ انا حالیت المی مریک، و ہرادے درمان اف، کما مدار آتا خدا ترسی واگہ دن مرے ہم کہ مچ کارندہ غاک نیک کردار مریر، ولدا ہم ہیچ ء فائدہ اس اف، انتے کہ کانود و وڑ و ڈول آ عملدرآمد کنگ اٹی عیب ارے، دا ہیئت آتا شاہدی کنالندن اٹ رہینگ نادے تا حوال آن رسینگ۔ کہ ای اسہ درزی سے تینا کوٹ ء موغنگ کن تسٹ، واونا مزوری ء ارا شاہد آتا مون آدہ شلنگ نوشتہ کریٹ، ہر اتم اوکوٹ ء موغا ایس تو اونا پیست شلنگ خواہس، ای ہمودہ شلنگ ء تسٹ، ہرا مہالو آن پک مسوس، او پارے کہ ای عدالت اٹی نا برخلاف کاروائی کرفوہ۔ ولدانے ایلو پیسہ غاتے تروئی مریک، وعدالت نا خوج ء ہم۔ کن تون اقرار نامہ و شاہد آک نسر، ای اونا دھڑ کونا پرواہ ء کوت، داملعون عدالت آن کنا بٹنگ ناسمن ء دوئی کرے و تین تون تنخا، کنے اسکان سرمنگ کن الیتوتے۔ منہ وخت آن پد عدالت اٹی سوغندی بیان تس کہ ای سمن ء سر کریسٹ، ولے مدعا علیہ ساڑی متنے، اوکان پداو حکم قطعی دوئی کرے، اوکان پد مدعا علیہ نا ہیچ ء عذر اسے خف توپسہ، او حکم جاری کرفسا کنے آ ایس کہ ای ہمو پیسہ غاتے شش شلنگ و دکی خوج آتیکن ایتو، ای تینا اسہ سنگت اسے تون سلاہ کریٹ، ہرا عدالت نا کارندہ اس نسکہ، واودے پارے کہ مدعی اولیکو حکم

نامہء کنے اسکان سرمنگ کن الیتنے، وارٹھی حکم ۽ درو کرسا دوئی کرینے، او پارے کہ داسہ دمستی پیسہ غاتے تنگ المی ۽، البتہ پد آن حکم اول نارسینگ پننگ نادعوئی کنگ کیسہ، کنے جھیرہ وڑ تو کہ، و حکم نامہ نارداٹ پیسہ تسٹ، دا واقعہ غان دا آزموندہ مس کہ ہر اتم کس اس ناحق پیسہ خواہسکہ تو ای تینا کاغذ آتیا پت کوتو، بلکن نیمہ یاسے یک آ خیر کریٹہ، انتے کہ کنا کاغذ آک اوفنا چتکو چمبازی سے آن بیکار مسرہ۔ ہندا خاطر آن مخلص آسنگت آک ہم ہندا سلاہ تسرہ کہ عدالت نا جھیرہ غاتیٹی تمنگ آن جوان ۽ کہ چٹ ۽ نسخان اس ہر فساتینٹ معاملہ ۽ چٹف۔ دا وڑ درو کروک آتیاں پننگ مننگ یک۔

دا انگریزی عدالت نا کارنامہ غاک کلکتہ اٹی ہم پنی اریر کہ اسہ تو اس ہم دُن گدرینگلپک کہ منہ ارا بیجان مفس، انگریز وکیل آتیاں سد آ جگاڑوک اوڑے مدام مریرہ، و سر کڑدہ غاتا سوب آن ہزار آروپنی تے خرچ کیرہ، دا بندغ آک عدالت نا کارندہ غاتا کمکار و مقدمہ غاتا دلال ۽، داغنیان بھاز آک سوداگر آتیاں مال ہلسا پد آن پن وڈس ۽ بدل کیرہ، و دروغ نا شاہد پیش کرسا تینا بانا پوڑانا کمک اٹ مال انارخ ۽ کیدرہ، بھاز آ بندغ آتے عدالت آہنگ نادھر کوتر سا پیسہ ہلیرہ، واگہ او فک خلتوس تو عدالت اٹی ہنسا دروغ نا سوغند اس ہر فرہ، کہ فلانی بندغ آ کنا پنجا ہزار روپنی وام اریر، و اونرنگ خواہک، گڑا دزگیری وارنٹ دوئی کرسا اودے عدالت اٹی اتنگک، اگہ ہمو بندغ ہندا دے آ ہندن ۽ بندغ اسے ناضمانت ۽ پیش کے ہرانا حیثیت دعویٰ نازر آن

دو کچ مرے تو یلہ کنتنگ، وپیشی پن کروک تاریخ آ حاضر مریک، اگہ پن کروک وخت
آ نیم گھنٹہ اس ہرے آ سر مس تو اوڑا عدالت ائی ہزار روپئی ڈنڈ کنتنگ، عدالت اونا بولی
ء سر پند مفک، ہندا خاطر آن وکیل اسے نامک اٹ پیش منگ المی ء، نوشتہ ئی ورندی
وایلوغٹ کاریم تیٹی روپئی نا خرچ منگ المی ء، وکیل نا پندا اوڑی دہاڑی یا توئی مفک،
بلکن عدالت ائی اونا ہیبت وگپ نا حساب اٹ مریک، ہندا خاطر آن وکیل تینا ہیبت و
گپ ء مرغن کیک، کہ پندا اوڑی زیات رسینگے، تو تا تو مقدمہ چلینگ، واخس کہ پیسہ نا
مقدمہ مریک، اوکان گیشتر عدالت نا خرچ آ تیٹی کارہ، داسہ اگہ حج انا سلاہ غا وکیل
آک زور متوس و فیصلہ انصاف اٹ مس تو مدعی نا بیان خارج مریک، و ہر تو م آ کند آ تا
خرچ ء مدعی ء تروئی مریک، داسہ اگہ اودے دافے تنگ نا حیثیت متو تو بندی
کنتنگ، واگہ مدعی نیز گارا سے تو مدعا علیہ ء ہمو خرچ آتے ہم تروئی مریک ہرا جیل
ائی اونا گن خور و ایلو گرج آتیا مریک، اگہ دن کتو تو گڑا اودے خرچ آ تا خواست آن
دزکش مروئی مریک، و مدعی ء یلہ کنتنگ، واگہ کس اس ضمانت کتو تو مدعا علیہ ء ایلو دے
آ کچہری آن جیل خانہ غاسر کنتنگ، جیل انا کارندہ غاک ہم اوڑا ان گڑا پیسہ ہلنگ نا
کوشست کیرہ، ولے اگہ او تنگ کتو تو اودے وڑ وڑاٹ زیر اریفنگ، ای بھاز آ بندغ
آ تا بابت بگلوٹ کہ پیشی نا تاریخ آن مست اوفک خود کشی کرینو۔ اگہ کس اس زندہ
سلیسنے تو پیشی نادے عدالت ائی اتنگ، گیشتری دن ہم منے کہ مدعا علیہ شش تو جیل
ائی منے، و ہرا تم اونا مقدمہ عدالت ائی پیش منے تو سہا تمانے کہ دو بہ ئی اصلیت اس

اف، بیرہ مدعا علیہ عزیز اریفنگ کن داوڑ کنگانے۔ وتینٹ مدعی نرانے۔ داوڑ بندی مدعا علیہ آن بشخند ار کر سا اودے یلہ کنتنگ، شاہد کن ہندا خس فریشانی ء کہ شاہدی نادود ہم داملک آن چٹانے، شاہد ء اسل کہ مچ آ واقعہ ناسا مرے ولے اودا الہی پانک کہ کنے بیچ سما اف، انتنے کہ اوچ آ تو انا سفر نامری آن بٹنگ انگلک، وچ آ سال یا شش تو اسکان چکوک مقدمہ ٹی ساڑی مر سا کیک، ہرانا سوب آن اودے روزگارنا ہم نسخان ہر فونئی مر یک، و ہن برنا خرچ ء ہم سگوئی تمک، و ہر اتم عدالت نامون آپش مر یک، تو اودے کہی گھنٹہ جک سلفسا وڑ وڑ انا سوج آ تیٹی اختہ کنتنگ، اگہ اونا بیان اٹی چکلو بے وڑی اس بس تو دمستی دروغ تڑنگ نامعاملہ ٹی اختہ کنتنگ۔

کسہ اس پن تمانے کہ اسہ شیر زال ء نیارٹی اس عدالت اٹی ہنسا دا شاہدی تس کہ فلانی معاملہ کنا مون آمنے۔ حج سوج کرے کہ ہر اجاگہ؟ اورندی تس، فلانی اراٹی۔ اولدرا سوج کرے، ارا نا ہر اجاگہ غا؟ نیارٹی پارے کہ دالان نا براٹھہ ٹی۔ ولدراج مدعوی نا نوشت کنتنگ آ سوج کرے کہ براٹھہ ٹی اخس تمبہ ء؟ نیارٹی ورندی ٹی داپانگ نا جاگہ غا کہ کنا است آ بنگ، پارے چار تمبہ ء۔ حالانکہ پنچ نسر، داسہ حاکم اوڑ ازور متنگ خواہس تو نیارٹی دمستی پارے کہ خواجہ داڈا کہ ٹی نی ہڑدے دیوان کیسہ، و کہی سال آن داوڑ متنگ ء۔ مہروانی کر پا کہ دانا پاڈواک اخس ء۔ حاکم ء وخت اس خیال ہم بتویس کہ دافتنے حساب کرو سس، ورندی تنگ کتو۔ نیارٹی پارے کہ اگہ ای تمبہ غا تا حساب اٹ رد کنتنگ کیوہ، تو بھلو ہیبت اس اف، انتنے کہ ای دا ارا غا اسہ یا ارا وار

ہنانٹ۔ ونی ہڑدے پاڈو آتیاں دڑنگرہ۔ بہر حال داوڑاناہیلہ، بہانہ و عجیب ءدلیل و توجیہہ خلکت آن کر سا کارہ، اگہ اوفتاہیت ءسرجمی اٹ کنگے تو اسہ کتاب اس شین تنگ مریک۔

اگہ عدالت نادود مال دوئی کنگ ءتو ننگے تو جوان ء، انتے کہ دانا سوب آن خلکت نابے باوری و پاس انا چاری مریک، حکومت ءتو داڑان ہیچ ءفائدہ اس مفک، ولے حرام خور وکیل و عدالت نا کارندہ غاک خلکت ء جوان پلرہ، اگہ وکیل و عدالت نا کارندہ غاتے تنگ کن حکومت نا خزانہ ٹی گنجائشت اف، تو جوان داوڑمنگ کیک کہ داڑکن ہم ایلو خراج آتیاں باخراج اس خلنگے، تا کہ رہیت نامعاملہ غاک متکن آزمانہ نا اسلام نادار القضاة نارداٹ بے خروج آن منگ کیر، سخت انکا فیصلہ غاتیاں خلکت ء خلاسی سینگے۔ دنکہ بے وارخواہی آن بندی کنگ و ضمانت ائی مال تنگ، وخت آسر مفنگ آڈنڈ ہلنگ، مقدمہ غاتا فیصلہ غاتیٹی سال تا سال ہرے کنگ، داہیت آک چڑ تو عدالت خرابی تیاں پاک مریک، و خدا نا خلکت خوش مریک۔ البتہ ہراڈ و ہدار آتے ڈنڈانا سزا جوان تنگانے، اوفتیاں نہ من افٹ۔ انتے کہ اوفتے انگ سرکاری خزانہ کن نسخان نا سوب مریک، الغرض ای وخت اس اولڈ بیلے Old Baily آ ہناٹ تو لارڈ کروس و لارڈ چمبر و مسٹر روز و انگلستان نا غٹ پیر بزرگ آ بندغ لارڈ اولڈرین آک دا عدالت ائی حج سر، وکنے تینا خوک آ جوان ءجاگہ سے آتولفیرہ، و بیدس گن خور آن پدی بنگ کن البتوسہ۔ داڑے ارغ آن پداسہ پر تکلف ءدود اس دا

نُسکہ کہ ہر بندغ تینار و مال ءِ گلاس اٹ پالفسا تینا دو و مون تے سَاف کریکہ۔

پنچی خراب انگا دو دپول و کسرتیا محصول، ہر افنے تننگ کن خلکت ءِ سلسلا تینا منزل ءِ مُر بٹوئی تما کہ، ہر محصول کن پیسہ تننگ یا ریز گاری تین تون دنگ المی نُسکہ، داڑتون اور ذلیل و شیفلو درجہ نا خلکت تون منشاغان چپ ہیئت و گپ کنگن، داد و لندن اٹی و دسا و دسانگ و عیب انا ہد اسکان ہننے۔ دنکہ سینٹ پال ناز یارت کروک آتیاں ہم خراج ہلنگ، حالانکہ او خدا نارا ءِ، کلنو وڑاٹ ارامہ شلنگ تروئی تمک، اگہ ریز گاری مفتنگ ناسوب آن اوڑے پیسہ غاتے پر غوئی مرے تو بے غرز ءِ سکہ رسینگ، ہندا وڑ بادشاہی قلعہ و اونا گڑا تے ہنگ آہم محصول ہلنگ، قلعہ و نڈسرناسیل انا محصول تھیڑ آتا محصول آنبار پن کروک ءِ، ہر کوٹھو دالان ناسیل اکن جتا جتا پیسہ ہلنگ، بایدے داوڑ انا محصول آتے چٹفسا و سڑک و پول آتا جوڑ جاڑنا پن آہلنگوک پیسہ غاتا جا گہ غار ہیئت آسال انا خراج پن کنگے، تانکہ خلکت خوار مف۔

ششمیکو خرابی لندن اٹی خاخر لکنگ ءِ، و داماڑی تیٹی پاٹ انا گیشتری کاریم اٹ انگ ناسوب آن مریک، دانا گونڈ انگا حوال دادے کہ ارا تیٹی چارما کنڈ ڈھانچہ و بامب آک پاٹ و تختہ نامریرہ، کل آن بڑز بامب آکھیریل اٹ کاریم کروک مریک، و ایلو بامب آک تختہ ناء۔ دیوال تیٹی ہم تختہ بندی کنگنک، و لے سوگوی و بامب آتا باریم ناخیال اٹ خل و چون انا بھاز ہشکن ءِ دیوال ہم پیشن نا کنڈ آن خلنگک، و تہہ نا کنڈ آن تختہ غاتے اور شاغسا وارنش کنگنک، ہر کوٹھو اٹی خاخری ہم المی مریک، گڑا چنکو

بے پروائی یا مزور اسے ناشرارت آن خاخر لگک، و تانکہ مچ آ اُرا ہشنگپ، خاخر کسپک۔ بلکن ایب کیب انامسہ چار اُرا ہم دانا پلو یڑاٹی بریرہ۔

خاخر کسفننگ ناوڑ:

لندن اٹی خاخر کسفننگ ناوڑ ”پران بش مس، مازو آتوس“ نامتل آنبارء، اووڑ دادے کہ ہر شمارء علاقہ نازگار آک خاخر کسفننگ نا پمپ تسنو، ہرافتیان دیر پنجاگز اسکان بڑز اہنگ کیک، دافنے چلیفنگ کن چاہوک ءکارندہ پن کروک ء، ہرا خاخر ناڈہ رسینگ تون پمپ گاڈی ٹی، ہلی تے تفسا ہموڑے سر مریرہ، وواہ ناباغان ہراناڈس ہر سڑک نادیوال آنوشتہ کروک ء، پمپ اٹی دیر پڑ کر سا خاخر آچٹ امیرہ۔ بھاز وخت خاخر ہندن ترند مریک کہ مسہ چار دے اسکان کسپک، و اُرا ہشنگسا ہس مریک، و ہر باب آک گیشتری نیمہ ہشنگوک و نیمہ پنوک سلرہ، و ہموچٹ ہم یار آتا دو آ لگک، اوکان پدایلو خواری تا پام ء کروئی تمک، یعنی خاخر ء کسفوک آہرا کارندہ اول سر مریک، اودے سدر وپئی دے انا حساب اٹی تننگ، داپیسہ غاتے اُرا خواجہ ء ہر حال اٹ تروئی مریک، خاخر لگک ہندا خس گیشتر ء کہ بھاز وخت اسہ ماڑی مسہ مسہ، چار چار دے اسکان ہشنگسا کا ہک، و لے دانزوری نا تو ننگ کن تعمیر ناوڑ ء بدل کپسہ، ہراڑان بیدس داڑان ہچنگ مننگ کپک۔

ہفتمی نزوری یا خراب انگا دود، بیرم و خاچنگ ناگڑا تاشون شان ء، دانا حالیت دادے کہ اول ارامسہ بوپ بھاز خلکن زی پے زی آتالان کننگ، کہ خاچوک آ او قنیٹی

دُب ہلیک، دن تو بھاز انگانخ ائی اولیکواسہ گھنٹہ ٹی تو بھاز آسراتی مریک، ولے اخیرائی بندغ دم کشتہ مریک، و مخ بھاز غلٹ کیک، پالو بدل کنگ مشکل مریک، وزی آ شاغوک آلیپ آک ہچ مف چار تو مریرہ، اسہ چادر اس جون آپٹرنگک، اوڑا خلکن ء کمبل اس، ولدا اونازی آ اسہ پیہن ء چادر اس، داغٹ ء اوار کر سامسہ کند آن بوپ آ تا کیرغ آن جاگہ تننگ، و بالشت ناکند آن یلہ النگک، کہ خاچوک آ ہندائنگ آن تہٹی پترینگک، خاچنگ آن پدکٹم ناکند آک خورک انگا جاگہ نالنگ آن بندمفک، وزی آشاغوک گڑاک جون آلچسہ، ہندا خاطر آن بدن بھاز باسک، بھلا خرابی دادے کہ پالو بھاز کرار آ بدل کروئی تمک، و سرنگ نابابت ہز کروئی تمک، نہ تو زی آشاغوک چار گڑا تین پہ تین آن جتا مریرہ، و بندغ ء خوار کیرہ۔ داڑان تغ بھاز مڑاکہک، کنے دا ملک ائی تینا اسہ خواسہ ہم بدل کنگ اٹ خواری متو، ولے دا بیرم و بیرشت ناگیشتری خوار کرے۔ حالانکہ ای تینا بیرشت و ڈیک اٹ بھاز بدلی کتوٹ، ہر ارامسہ دے آن پدچ بدل کریٹہ، ولے داہینگ و بدل کنگ ائی ہم نیم گھنٹہ اس لگا کہ، وکنے بخ کریک، داکان بیدس دا گڑاک و نکان نا بیرشت کہی تے مرگ انا گواچی کرینے، ہندا خاطر آن کہ دا بندغ آک لغڑ خاچرہ، اگہ بوپ انا چادر یا کمبل انا شیف انا چادر زرس نمب مرے، ہرا گیشتری مریک، تو اونمی جون اٹ پترینگسا مبارکی نا سوب مریک، ہراڑان بندغ کہیک۔ داکان بیدس ہڈا تا غلٹ، ورغ انا تکلیف ہم ودی مریک، ہرا بندغ ء مدامی کن مرگ انا چار آسرکیک۔ دن تو دا بندغ آتے ہندوستان نا بیرم و بوپ

آتا جوڑ جاڑ و لممل نا خلکی و لیپ انا استرنا پمبہ جوان لگک، و لے او فک تینا دو وہمی خیال آتا سوب آن تینا دو آتے انگ کپسہ، اسہ تو دا کہ چادر آک زوز و بدل مریرہ، و لیپ ایلو مد اسکان سلک، ہندا خاطر آن او فتے دا خلیس مریک کہ بدن نا خازگ داٹی جاگئی مریک، و نا جوڑی تا سوب مریک، ایلو دا کہ ہر سال لیپ جوڑ کنگ ناویل ء ہرفوئی مریک، و لے او فک دا تپسہ کہ دا سال اٹی اسہ وارا ناویل، ہڑ دے نا چادر سلنگ و بدل کنگ ناویل آن زیات تواف۔

ہشتمی گندہ غا خونندن ناباتی تا دادے کہ او فک ورننا، زیبا، خوش پوشاک، جوڑ و سنبر یفوک خدمتگار مزور تخرہ، ہر اخاص وڑاٹ نیاڑی تا گاڈی تا پداٹ تولرہ، و ارغ و سیل انا وخت آئند مریرہ، گڑ از بیانی خاص وڑاٹ پاک انگا بیرشت و شین والا نیاڑی نریزہ تیٹی لس وڑاٹ عشق انا سوب مریک، و عشق ء شاہ و گدا نا تمیز ونگ و عزت نا خاطر مفک، گڑ اداد و داٹی بھاز آگندہ ئی تا ودی متنگ نا گمان ارے۔

داسہ گڑا حالیت ہمو جنگ انا بیان ء کیوہ، ہرا کنا لندن ء سر متنگ نادے تیٹی برجا نس، و دانا خیر انا کہی و ارہیت مسنے، اوکان پد پدی بنگ نا واقعہ غاتے نوشتہ کنگ نا بناء کیوہ۔

انگلینڈ و فرانس نا جنگ و خیر:

دا جاگہ نا خون و پسات آتا چر جوئی اسہ ایلو تون گندوک ء، گڑا جنگ انا حالیت آتے بیان کنگ آن مست یورپ نا سلطنت و اوقفا ڈغار نا بشخ و پانٹ نا حال بیان

کئنگ، قطب ناکنڈ آہراڑے بحر بالٹک، غربی بحر اوقیانوس آن بناء کرسا چٹانے، اسہ ڈغارنا ٹکرائی دوانزده سلطنت ء، روس، پرشیا، ڈنمارک، سویڈن داغٹ تین پتین اسٹ ء، وروس انا بادشاہ ناہیت آٹو۔ وسویلی کنڈ انا ڈغار آ، ہراناد یکی کنج آن بحر روم، بحر اوقیانوس آن پیش تمسا دیک ناکنڈ آ کاہک، چار سلطنت جوڑ ء، اسپین، پرتگال، متکن آ روم وسوزر لینڈ، داہر توم آ تانیا م اٹی ہم چار حکومت ء، فرانس، جرمنی، پولینڈ و ہالینڈ۔ دا ڈغارنا ٹکرائی کی ناکنڈ آ جزیرہ انگلینڈ و آئر لینڈ ء۔ داہتیاں بیدس متکن آ روم و جرمنی ٹی دہ دوانزده چٹکو چٹکو حکومت پین ہم اریر، ہرازیات زورا ورافس۔ یورپ اٹی اسہ ایلونا ملک ء پلنگ نادوداف، ہندا خاطر آن داچنکا سلطنت آک ہم زورا ورا حکمران آ تا سیخا ٹی بے فکری اٹ زند تیر کیرہ۔ دا ملک آ تا مرلیس و پاناد و حکمرانی ناوڑ تا سرجم ء ای تینا کتاب ”لب التوارخ“، اٹی مسٹر اسکاٹ نار بیدہ غا تا رداٹ بیان کرینٹ، دا غٹ سلطنت آ تیٹی بھلنی و فوجی زورا وری ٹی شیفلو ملک آک کل آن بھلن ء، روس، اسپین، فرانس، جرمنی و انگلینڈ، دا پنچ سلطنت آ تیان بیرہ انگلینڈ ہندن ء ملک اسے، ہرانا معاملہ غاک ریاست و حکومت، رہیت و سرکڑدہ غا تا سلاہ سوج اٹ ایسر مریرہ۔ ایلو چار اٹی آختی بادشاہت آکو۔ اگہ سلطنت نا سوگوی نادے تیٹی بادشاہ لائخ متوتو رہیت کن بھلو خواری اسے، گڑا اینو آن سینزده سال مست 1789 ء ٹی فرانس نا رہیت سلطنت نا وزیر آ تیان تنک مرسا بادشاہ نامون آغا و کنگ نا بناء کرے، ہرانا مسخت دانسکہ کہ انگریزی حکومت نارداٹ داڑے ہم حکومت اسے ناوڑ اس مرے،

بادشاہ و سرکردہ غاک رے تے کرسا داسلاہ غا ہج خیال داری کتوس، داہد اسکان کہ
 رہیت ارسال ناداں و پراد آتیاں پدتنک مرسا جاگہ جاگہ غا بے چپٹی تابناء کرے و
 بھاز کما د ار آتے سرکاری کاریم تاکنگ آن تو ننگا و ملکی معاملہ غا تا مونی دنگ اٹ اڑاند
 ودی کننگ بناء کرے۔ گڑا بادشاہ و سرکردہ غاک سما کریر و او فک رہیت ع خوش واست
 جم کننگ نا فکر ع کریر۔ او فک مخالف آتے انتظام حکومت اٹی سلاہ سو ج کن
 دار السلطنت اٹی بڑنگار، ولے یا غی پڑک تینا واک انا گمراٹ تینا خواست آتیی و دکی
 کرے، وری پبلک (Republic) نظام حکومت نا خواست انا بناء مس۔ یعنی بادشاہ
 پن اسکان مرے، کما د اروفوجی سردار آک تینا عہدہ غا تیا مریر، ولے اسہ کاریم اس ہم
 رہیت ناسلاہ غان بیدس مف۔ کما د ار آتا تقرر و معزولی ہم رہیت نا گچین کروک کمیٹی
 نا واک اٹی مرے، ازگار و شاہزادہ غا تا جاگیر و میرات آک اسل چٹنگر۔ حکومت کن
 کاریم کروک آتیاں بیدس پن کس اسے ہج اس تنگپ، بادشاہ دا خواست آتے امنا
 کننگ آن اسل نمون مس، و بے چپٹی کروک آتے دزگیر و بندی کننگ نا حکم جاری
 کرے۔ ولے دا بندغ آک ہم مون تسر۔ بھاز آک خلنگار، دانارنداٹ دامس کہ مچ
 آفرانس نارہیت سیوت کرسا پاش آن پاش یا غی مس، سلطنت نا باسک آک دا بے
 چپٹی و بغاوت ع شیف شاغنگ کتوس، ولے تینا خیر و آسود ہی تے مون آتخسا تینا رکھ ع
 الار، و گیشتری تینا مال و ہزباب و ہال و عیال تون او اریلو ملک آتیا ہنار۔ خاص وڑاٹ
 بھاز آک انگلینڈ آمون کریر، فوج انا بھلو کچ اس یا غی تون او ارتما، و بادشاہ پلویراٹ

بس، اخیر 1792ء نابناء ٹی یاغیک بادشاہ و ملکہ ء کسفر و شاہزادہ غاتے بندی کریر۔

بیک گردش چرخ نیلو فری

نہ نادر بجا ماند نے نادری

داوڑ فرانس اٹی اسہ بھلو انقلاب اس و دی مس، نزور رہیت زور اور زوراک انگا
سر کڑدہ غاک بیوس مسر۔ اس ری پبلک یعنی جمہوری حکومت نا اصول آتیا اسہ کمیٹی اس
جوڑ کرے، ہرانا افسر آک فوج ء سیم آتار کھ آسلفیر، و ملک انا انتظام ء تینا دوٹی ہلک۔
دادے تیٹی پنی آ فوجی سردار نیولین بونا پارٹ ء فوج انا کرنل پن کرسا متکن آروم انا سیم
آتیا سلفنگا۔ داہیت کڑزک کہ بیان مرے۔ کہ نیولین بونا پارٹ فرانس نا قومی بندغ
اس الوکہ بلکن متکن آروم انا جزیرہ کارسیکانا رہینگوک اس نسکہ، ہر اجا گہ نابندغ آک
دزی داڑیلی ٹی پنی نسر۔ تینا بنائی دے تیٹی او انگریزی حکومت اٹی ملازمت نارادہ
کرے، و لے سر سہمی متو، اوکان پد فرانس نا فوج اٹی ملازمت کرے۔ و انقلاب
فرانس اٹی گچین ء کار کڑداس نشان ترسا بھلو پن اس کٹا، و بھلو عہدہ سے نا خواجہ مس،
غرض دا کہ انگلینڈ، اسپین و جرمنی ہم دامتل نارداٹ کہ ”انگورا نگور آن رنگ ہر فک“ تینا
ملک آتیٹی فرانس نارہیت نا انقلاب نارند ء ہلسا جھو و پسات آتیا امنائی مسر، و ہندا
نیام اٹ فرانس نا کسفتنگوک بادشاہ نابھاز آتیناک کمک پٹنگ ناغز اٹ انگلینڈ آسبر،
انگلینڈ انا سلاہ کار چا ہندار آک تینا رہیت اٹی بے چپی ناتالان متنگ نا خلیس آن دا
پک کریر کہ فرانس نا خلنگوک بادشاہ نا وارث آتا کمک نابہانہ اٹ فرانس آکوزہ کنتگے،

ہند اس سال ناگڈ سرائی شاہ فرانس خلنگا سس، انگلینڈ انا حکومت شاہزادہ ڈیوک آف یارک ناسر کڑدہ ٹی ٹی اسے بھلو فوج اس فرانس آجلہو کنگ کن پن کرے، بھاز آفرنگ سلطنت آتے داگام وڑا، واسپین، ہالینڈ و جرمنی ہم دا جنگ اٹی اوار مسر، و بھاز آک زوت اوار تمنگ ناقول کریر، داوخت آپروشیا نابادشاہ تینا فوج انا گچینی نابہانہ اٹ حکومت انگلینڈ آن پنجاہ شست لکھ روپی دوئی کرسا کیدا۔ و جنگ اٹی بشخ ہم ہلتو، روس انا بادشاہ نارادہ ء ہم شیف شاغا و انگلینڈ و فرانس نا چک و تاڑ نا فائدہ ء ہر فسا پولینڈ آ کوزہ کرے۔ پولینڈ بھاز تالان ء ملک اس نسکہ، و چاڑدہ بشخ اٹ بشخوک نسکہ، ہر بشخ آ اسے رئیس حکمران اس نسکہ، یورپ نامتکن آدودا نا برخلاف دا اولیکو و اور نسکہ کہ اسے ملک اس پن اسے آکوزہ کرے، و ہمو ملک بادشاہ انگلینڈ انا متکن آ ملک ہنور تون اوار ہرا جرمنی ٹی نسکہ، مسہ بشخ اٹ بشخنگسا پروشیا، جرمنی و روس انا بشخ اٹ بس۔

انگلینڈ انا بادشاہ نامتکن آ ملک ہنور (Honover)

کنگ جارج ناچار میکو پشت ہنور نا حکمران نس، و اوڑتون پست ہزار فوج نسکہ، ودا ملک اونادار السلطنت نسکہ، داڑے اوناسکہ چلینگا کہ، ولے اوتینے جرمنی نابادشاہ نا وسیلہ ٹی تیان تکا کہ، ہراتم مری نسل انا سوب آن اودے انگلینڈ انا بادشاہی رسیگا، اوتم آ ہم بادشاہ نامتکن آ ملک انا رکھ انا بھاز خیال داری ء کریکہ، ہراتم دا ملک دو آن ہنا تو اودے پدی ہلنگ ناواک ہم نسکہ، تو پارلیمنٹ دا سوب آن کہ دانا رکھ و انتظام آ بھاز زیات خرچ بریک، اودے پدی ہلنگ نا خیال ء الا، داوڑ انگلینڈ انا بادشاہ بے سہب و

جرمنی ۽ سرسہب مس۔

ہر افوج فرانس نا پانگ آپن کنگا سس، اونا دا حالیت نسکہ کہ او بحری کسراٹ خلیج فرانس اٹی پترینگسا بندرگاہ ٹورلن ۽ کٹا، اوکان پدملک ہالینڈ آن گدرینگسا نیامی فرانس اسکان سرمس، و فرانس نا خلنگوک بادشاہ ناخ تھی ۽ کرسا اونا مارا کن بھاز آ صوبہ غاتیا کوزہ کرے۔ فرانس نا شاہزادہ جیل اٹی نسکہ، او وخت آ فرانس نا جمہوریت نامد عیک ہڈرڈ و لتاڑاٹ اختہ تسرہ، ہندا خاطر آن فرانس نا بادشاہ ناخ تھ آک انگریز آتا کمک نابناء کریر، و فرانس نا دارلسلطنت ۽ کنگ نا کوشت آ تیٹی تسر کہ دانیام اٹ فرانس نا مچ آ فوج اتون خونریز ۽ جنگ مس، دانیٹی فرانس والا ک سرسہب مس، وانگریز نا بھلو فوجی اس دا جنگ اٹی خلنگا۔ ہندا خاطر آن انگریزی فوج کوزہ مروک بندرگاہ تیا پدی بس، و دانسخان نا پوروی نا فکراٹ اختہ مس، دا وخت آ اسپین و ہالینڈ ہم فرانس نا دھڑ کو تیان خلسا انگریز آ تیان جتا مس، وانگریز آ تیکن ٹورلن Tournalon اٹی اڈ ہلنگ مشکل مس، گڑا فرانس نا شانزادہ بھلو بھلو جہاز آتے ہرا بندرگاہ غا تسر، ہشارتا۔ ونہہ جہاز تین تون درسا لندن آہنار۔ دا واقعہ غان پد فرانس نا جمہوری حکومت رکھانا بہانہ ۽ جوڑ کرسا ہالینڈ آ کوزہ کرے و شاہزادہ نا کاٹم ۽ کنگ۔ و اوکان پد جرمنی، روس و یورپ نا ایلوغٹ ملک آتون جنگ اکن مخ ۽ تھے و جوان جنگ کرے، دا جنگ آ تیٹی نیولین بونا پارٹ بھاز پنی مس۔ نیولین اسہ موشیو باراپنی ۽ وزیر اسے نا کمک اٹ روم انا فوج انا جنرل پن مس، و دا ملک و سوئزر لینڈ ۽ تینا ہمت و بہادری و خدا نا تروک وں و واک انا

کمک اٹ کٹا۔ دامک آتا سخت انگا کسرو بھلا بھلا قلعہ غاتیا ہمو مد آتیٹی جلیہو کرے، ہر اتم جنگل و مشک برف آتیٹی ڈکوک نسر۔ او جرمنی ناپنی آفونج عکپی وار کٹا۔ و بھاز آ جاگہ غاتیا کوزہ کرے، اوکان پدا وقتون خیر کرے۔ دا واقعہ غان پد جمہوریہ فرانس تینا بحری واک و انگریز آتا بحری واک و وس انامون اٹ نزور خنا، ہندا خاطر آن انگلینڈ آ جلیہو کنگ نا خیال و است آن کشا۔ ولے دشمن و نزور کنگ کن داسلاہ کرے کہ اول ایب کیب انازوراک آتے نزور کنگے، اوکان پدا اصل مسخت یعنی انگلینڈ اناکنگ آ خیال داری مرے۔ داسلاہ و مون آتخسا آر لینڈ انامو یا غی تیکن کمک راہی کرے ہرا تینا بادشاہ غان بغاوت کریرہ، و نیولین و چیل پنجا ہزار فوج و تو پخانہ تون سمندر نا کسر اٹ مصر اناکنگ کن سلفنگا، تاکہ مصر آ کوزہ کنگ آن پد ہندوستان کن کسر ساف مرے، و دکھن و بنگال و ٹیپو سلطان نا کمک اٹ انگریز آتیا ن پلنگے، دا وڑا اٹ اودے بھاز نسخان رسیفنگے، ولے انگریز آتے تینا بحری وس و واک آپت نُسکہ، او فک چاہسره کہ فرانس نا بحری واک آن بیدس نیولین ہندوستان و کنگ کنگ کپک، ہندا خاطر آن او فک ارادہ غان معلومدار مر سا ہچ و فکر اس کتوس، و زرس ہم خلتوس، اول فرانسیمی تے آر لینڈ آن کشسا یا غی تا خف تے چکار، ولدا او فتاہہ انامو ہیرہ غاتیا ن است جم مر سا فرانس و اونا کمکار آتون بحری جنگ انابنا و کریر، و بھاز آ جنگ آتیٹی فرانس با تس، دافنیٹی شش جنگ پنی نسر، دا وڑ فرانس نا گمر پنا، و دا حالیت مس کہ فرانسیمی جہاز آک قلعہ غاتا با ہوٹ مر سا اسہ کنڈا سے آہم سرنگ کتوسہ، و انگریز جہاز آک او فتا با ہوٹ

جاہ تیبی ہنسا جلیہو کریرہ واو فتنے بھس کریرہ، داوڑ فرانس ناہموچ آزو راکی ہر بار نی تیبی
بھاز زور آتیا نسکہ، داڑے بے سہب مس، واوتینا جہاز آتا بیچ ء کمک اس کنگ کتوس۔
انگریز و فرانسسی بحری جنگ آک:

اولیکو بحری جنگ 1794 ء اٹی انگلستان ناسمندرائی ہر افرانس تون گنڈوک ء،
ہموڑے مس، دانا کماشی ء لارڈ ہو Howe کرے، دائی فرانس ناپست و شش جنگی
جہاز نسر و انگلینڈ ناپست و بیچ، فرانس ناشش بھلو جہاز دز گیر مسرو اسٹ اس ڈبیزگا،
ایلو فک بھس مسرو زرار۔

ارٹمیکو جنگ 1796 ء اٹی لارڈ سنٹونسٹ Stvincent ناکماشی ٹی اسپین ناسیم انا
رہی آ مس، دائی مومقابل جہاز آک پست و ہفت و انگریزی جہاز آک بیرہ چانڑدہ
نسر، و لے چار بھلو اسپینی جہاز دز گیر مسرو ایلو فک نر سا قلعہ غاتیبی باہوٹ مسر۔

مسٹی جنگ 1798 ء اٹی بحر قطبی ٹی ہالینڈ ناخوک آڈیچ آتون مس، دانا کماشی ء
لارڈ ڈنکن Lord Duncan کرے، دا جنگ اٹی پست و چار انگریزی جہاز نسر، و
پست و شش مومقابل ناسر۔ بھاز بھلو جنگ اس مس، و دشمن نا نہہ جہاز دز گیر مسر،
ایلو فک نرنگ اٹ خیر خنار۔

چاری جنگ 1799 ء نانیامی دے تیبی رود نیل ناسیم آ مس، دانا کماشی ء لارڈ
نیلسن Lord nelson کرے، دا جنگ ہمو جہاز آتون مس، ہرا فک بو ناپارٹ ء
فوج اتون اوار مصر آدریسر، دا جنگ اٹی انگریزی جہاز آتا کچ سینزودہ و مخالف آتا جہاز

آک ہودہ نسر۔ نہہ دزگیر مسر واسٹ اس ڈپینگا، ومسٹ ہمشنگار۔ دا جنگ انا گونڈ
حوال دادے کہ ہر اتم فرانس ناری پبلک حکومت تینا بحری وبری فوج و جنگی جہاز آتا
چاچ ۽ ہلککہ تو انگریز آک اودے خنسا خیال کریر کہ نوا انگلینڈ انا مقبوضہ ہندوستانی
علاقہ غا تیا جہو کنگ، ہندا خاطر آن تینا رکھ انا خیال اٹ اوفتا کسر ۽ تو ننگ کن جبرالٹر
آہرا ہڑتوم آحالیت آتیٹی اوفتا کسر نسکہ، پیست و پنچ جہاز سلفیر، اوفتا کماشی ۽ ایڈمرل
لارڈ سنٹونسٹ Lord Stvincent کریکہ، ہر اتم تینا گمان آن چپ اوفتے سہا تما
کہ فرانسیزی جہاز آک دیکر بحر روم انا کنڈ آہنگ ۽، تو اوتینا نائب لارڈ نیلسن ۽ سینزده
جہاز تون فرانسیزی تارنڈاٹی تینا گمان اٹ سکندریہ ناکنڈ آرادہ کرے، وتینٹ دوا نژده
جہاز تون اسپین ناپیست و چار جہاز نامون ۽ تو ننگ کن ہرا فک جنگ اکن سنبر یفوک
نسرہ، سلیس۔ ولے اسپینی جہاز آک انگریز جہاز آتا کتی آن پدہم جہو ناجرات کنگ
کتوس، و جنگ متو۔ لارڈ نیلسن فرانسیزی تیان اسہ ہفتہ اس مست اسکندریہ ۽ سر مس،
ولے اوفتے اوڑے ختوس تو ایلو کنڈ آرادہ مسر، ہندا پر سجونادے تیٹی اوفتے سہا تما کہ
فرانسسیک اسکندریہ ۽ سر مسنو، ولدا پدی ہڑسنگا۔ فرانسیزی جہاز آک غٹ خلیج ابوخیبر ۽
گھیر کریر، واکان ڈرنگسا جنگ اکن مخ تفسیر، گڑالارڈ نیلسن ہر مخالف جہاز نامون
اٹ تینا اسہ جہاز اسے سلفے، داوڑ جہاز ناتوپ خانہ دشمن نا جہاز ۽ بھازنخان رسیفنگ
کریکہ، وداوڑاٹی سگ سلٹوکہ، اوتینا آزمونده و جندی واک آن کاریم ہلسا اسہ ہندن ۽
تدبیر اس سچے کہ فرانس نا غٹ ڈٹ آک مش تا مسر، وانگریز آتے بھلوسر سہی اس

دوئی مس، اودا وڑ کرے کہ تینا شش جہاز ء اسہ تنگ ء کسر اسے آن ہر اقلعہ ابوخیبر و فرانسیمی جہاز آتا نیام اٹ نسکہ، و ہندن خراب نسکہ کہ جہاز نا تو لنگ نا خلیس نس، فرانسیمی جہاز آتا پداٹ رادہ کرے، اودے داپارت کرے کہ فلانی جہاز آخا خردس، نن داکان جلیہو کینہ، واوفتے بھس کرسا ایلو بچوک آشش آن حساب ہلینہ، دافتیان اسہ جہاز اس توریک اٹ ڈپینگسا قلعہ نا توپ آتا مون اٹ بس و بھس مس، ولے ایلو پنچ جہاز ”باد مراد“ نامک اٹ ہر ادا وخت آ بھاز تر ند چکا کہ، قلعہ نا توپ آتیاں بچا پیش تمار، وسلاہ نارداٹ اسہ جہاز اسے گھیر کرسا خاخر تر سا بھس کریر، فرانسیمی تے داوڑ نا تنگ انگا کسر آن جہاز اسے نا گدرینگ نابا ورا لو کہ، ہندا خاطر آن او فک تینا پدا نا کنڈ آن بے فلر نسر، و ہندا خاطر آن توپ خانہ ء ہم مون آن خلکو سر، اوفقا جہاز آک لنگر آ نسر، ہندا خاطر آن اسہ ایلو نامک ء ہم کنگ کتوس، و چار ما کنڈ آن سم تا نشانہ مسر۔ دا جنگ بیگہ تون بنا ء کریس و نکان ہمو تم چٹا ہر اتم اوفقا ایڈ مرل کا بھلا جنگی جہاز ہشدگا، دا جنگ انا نقشہ پونورام Ponorams اٹی ہر لندن نا اسہ راگ جاہ سے، اودے ای خنانٹ،، گواچنی اٹ محشر نا ہڈی خنتنگ۔

پنجمی جنگ 1801ء انا نیام اٹی فرانس و اسپین تون مس، دانا کماشی ء سر جیمس سمرس Sir James simrus کریس، دا جنگ اٹی دشمن فوج انا نہہ جہاز نسر، و انگریز آتا پنچ، دشمن نار اراجہاز ہشدگار واسٹ اس دز گیر مس۔

ششمی جنگ 1801ء اٹی ڈنمارک نا دارالسلطنت کوپن ہیگن Copen

Hagen اٹی مس، اونا ہیئت مہالو مسنے، اونا کماشی ء لارڈ نیلسن کرے، دا جنگ اٹی ہودہ مخالف جہاز ہلنگار، واسٹ اس بندی مس، دا جنگ اٹی فرانس و اونا کمکار ملک آتا منہ کوزہ کروک علاقہ انگریز آتا دوٹی بسر۔

فرانس وانگلینڈ انا بھلا جنگ آک:

اسہ جنگ اس کیپ جشن اٹی مس، داڑے ہالینڈ نا خلکت ہندی نس، اگہ فرانس نا جہازی واک دا ہند ء رکھنگ کر یکہ تو انگریز آتا ہندوستان اٹی تینا قوم ء کمک رسیفنگ بند مسکہ، ہندا خاطر آن 1795 ء اٹی پنج ہزار انگریزی فوج جنرل ڈنڈ اس نا کماداری ٹی کیپ جشن آ جلو کن رادہ کنزگا، کیپ انا اسہ چکو شمار اس ”فالز بے“ ٹی انگریزی فوج ڈرنگا۔ ہالینڈ نا حاکم تون شش ہزار فوج و سوگوئے قلعہ اس نسکہ، ولے او انگریز آتا جلو ناڈہ ء بنگ تون ہندا خس ہبکہ مس کہ خیر کر سا شمار و قلعہ ء او فتادوٹی تس۔

اوکان پدا انگریزی فوج جزیرہ مالٹا Malta غا کوزہ کرے، ہرا فرانس نا کوزہ ٹی نسکہ، و ولدا اسپین مقبوضہ جزیرہ مینارکا Minorca غا کوزہ کرے، دا وڈ سورنم Surinam و مارٹینک Martinique ہرا امریکہ ٹی فرانسیسی نا دوٹی تسرہ، او فتنے کٹا۔

ششمیکو ہند جزیرہ سیلون ہرا ڈچ آتا دوٹی نسکہ، دوٹی کرے۔ کسہ اس پنی ء کہ داکان ارا کروڑ روپی نا گرم مصالحہ و دارو ہرا ہالینڈ والا تاملک تسرہ، انگریز آتا دوٹی بسر۔

ہفتمی غٹ آن اہم انگا ہند، ہرادے انگریز آک کٹار، اود کھنی ہندوستان نا پنی آ
ہند سرنگ پٹن Sering Ptam ء، ہرانا گونڈ حالت دادے کہ ہر اتم نیولین بونا
پارٹ مصر ء کٹا، تو اونا و سلطان ٹیپو نانیام اٹ اودیم لکھ پڑھ مس، ودا خیال نسکہ کہ اگہ
بونا پارٹ ہندستان آ ارادہ کرے تو ٹیپو سلطان ناراہشونی و کمک اٹ اودے کسر
رسینگ۔ انگریز و ٹیپو نانیام اٹ خیر نسکہ، اوفک ٹیپو آ کلہورا ہی کریر کہ نی تینا فلانی فلانی
ساحلی قلعہ غاتے ننے ایت، تا نکہ نن است جم مرین و فرانس نا جنگ یا خیر آن پد پدی
تنگرہ۔ اگہ دن کپسہ تو جنگ اکن تیار مرک۔

ٹیپو ہر انگریز آ تا اصل واک آن بے سمانسکہ، و ہمو منہ جنگ انا سوب آن ہر ا قتیٹی
اوانگریز آتے کٹاس، تینا گمراٹی نسکہ، اوا کلہونا بیچ پرواہ ء کتو، و جنگ اکن سنبرینگا۔
ہرانا نتیجہ گمان آن چپ پیش تما، یعنی جنگ اٹی بیوس مر سا قلعہ ٹی بند مروئی تما، و ہندن
انگا دشمن آتون سرنگ پٹن نا قلعہ ٹی تو لسا مقابلہ کرے ہر ا قلعہ آسمان ء ہم تینا حکمت
اٹ کٹنگ ء اڑزان تکارہ، انگریز آک چنکو وخت اسیٹی گولہ باری کر سا قلعہ ٹی کسر اس
کریر، و چار ما کنڈ آن قلعہ عاجلہو گیر مسر، ہر اتم قلعہ ء با تننگ نا وخت بس تو ٹیپو سلطان
بھاز زوری اٹ قلعہ نادر گہ غابلس، و زنگ یا جنگ آن اسہ کنڈ مننگ ء تینکن میار اس
تکسا تینا سپاہی تینون شد دشمن نامون اٹ سلیس، دا وخت آ اونا سینہ عامسہ سُم لگار، و او
قلعہ نادر گہ ناخوک آتما، و بھاز آ جانثار آ تالا شک اونا زی آتما، و قلعہ ء کٹنگ آن پداونا
خلنگ انگ نا حوال پک مس، انگریزی فوج قلعہ ٹی پترینگا۔ کم و و ہفت ہزار بندرغ ء

کسے، قلعہ غاکوزہ غان بیدس ٹیپو سلطان نازیزادہ دزگیر کرے، وغٹ مال و میرات آتیا کوزہ کرے، داپنی آسر سہمی ہندن دوئی مس کہ مسہ چار تو ہم جنگ بر جاسلنگ کتو و نئے فوجی تے زیات سر جز کروئی تما۔

داجنگ انا بھاز سر جم و نقشہ اس ہم لندن نا اسہ راگ جاہ سیٹی خنٹ۔
 ہشتمی ملک مصر، اونا سر جم حوال دادے کہ ہر اتم بونا پارٹ اسکندریہ و سر مس تو اسہ دے ٹی کٹسا قاہرہ غامون کرے، وقاہرہ نا خلکت ترکمان تا سرو کی ٹی بھلو کچ سیٹی خل، خشت ولٹ ہر فساد ادا خرموزہ غا فوج انا مون و تو ننگ کن پیش تمار، و توپ آتا گولہ غا تا گواچی مر سا فریشانی اٹ پدی قاہرہ غا بسر۔ شار انا رکھ او فٹا گمان آن پشن نس، ہندا خاطر آن بھاز آ بندغ آک فرانسیسی تتون اوار تمار، و ایلو فک ترکمان آتون قسطنطنیہ ناکند آزار۔ وقاہرہ ایلو مصری شار تتون اوار نیولین نا دوئی بس۔ داسہ نیولین تینا جنگی جہاز آتا با تنگ نابیر انا خیال اٹ ہر انا ہیبت جنگ ابو خیبر اٹی مس، و فرانس نا حکومت و دوئی کنگ کن پدے پشت ڈٹ انا رداٹ و ہندستان نا کسر و معلومدار کنگ نا غر ز اٹ ہر مشکل و خیال اس نس، وخت گیری کن ملک شام و کنگ نا بہانہ اٹ ”مکہ“ شار انا کند آگام خلنگ نا بناء کرے، داڑے ترکی حکمران جرار پاشا نا ہتکین نسکہ، او او انا قلعہ والا ک نیولین نا فوج انا خلیس آن فریشان و ہبکہ نسرہ۔

سر سڈنی اسمتھ ہر اسہ انگریزی جہاز اسے نا کپتان نسکہ، او دادے تیبی اراپین جہاز تتون اوار بحر روم اٹی گوہی کر یکہ، جرار پاشا نا است و جم کرنے و تینا چٹ و بحری

فوج اس ہر فساقلعہ غالب، وجرار پاشا ناسپاہی تے جوان انگاہند آتیا سلفساتینا جہاز آتے ہم ہندن انگاہند آتیا لنگر کرنے کہ او فتا توپ آک گواچنی دشمن ءنسخان رسیفنگ کیر۔ بونا پارٹ ہرا ہر جاگہ غاکٹسا ہنا کہ، وتینا نرزوری وتدیر تیٹی یکتا نسکہ، یانزدی وارد اقلعہ غاجلو کرے، ولے تینا پنج شش ہزار بندغ زیان کنگ آن بیدس بین ہیج اس دوئی کنگ کتو۔ اخیر مونی گام خلنگ ءتور سامصرانا کند آپدی ہنا۔ داجنگ انا نقشہ ہم، ہرادے خنگ آن محشرنا ہولناکی ناخیال بریک، ولشکرنا سروک آتا فوٹوتے ہم لندن ناراک جاہ سیٹی خنٹ، ہرانے خنگ آن سما تھا کہ داجنگ دُن پالندن ائی ء، وای اوئی ساڑی اُٹ۔

نیولین ناسلطنت ءدوئی کنگ واوناسوب آک:

ری پبلک فرانس نیولین بونا پارٹ ناتہہ انا ارادہ غاتے چاہسا اودے فوج و جنگی مالی کمک تنگ ء بند کرے، وایہن ہم کمک تنگ بحر روم ائی انگریز جہاز آتا وارہ و اوفتون جنگ منگ ناسوب آن مشکل نسکہ، دانیام اٹ روس انا بادشاہ و قطب نایلو بادشاہک جرمنی نابدشاہ تون کمک ناقول کرسا داہیت آ زور شاغار کہ اوفرانس تون معاہدہ ء پرغے، و اودے فرانس تون جنگ اکن امنا کر فیئر۔ متکن آروم انا فرما نروا ہم نا فرمانی نادرشانی کرے، ہراڈان ری پبلک ائی گرتی وتین پہ تینی اختلاف ودی مس۔ داقتیان اسہ پڑک اس بونا پارٹ آکلہورادہ کرے کہ اگہ تینے مصر آن دمستی پیرس آ سرکیس تونے بادشاہ جوڑ کنگ، گڑا بونا پارٹ مونو پنی ءتینا اسہ فوجی سروک اسے ہرا

اونانا ئب نسكہ، مصرانا فوج انا سروك جوڑ كرے وتينٹ اسه ترندء جہاز اسيٹی تيناده
پيست خاص انگا سنگت آتون اورسوار مرسا انگریزی جہاز تیان بچسا خیر وخوشی اٹ
پیرس ء سرمس، ری پبلک ناباسک آک اونابنگ ء بچ ء اہمیت اس تموس، ایلودے
ایوان حکومت اٹی ہڑدے آنبار خلکت مچ مس ہر ا بے سلہہ و بے گاٹ نسرہ، بونا پارٹ
تینا کنڈ ہلوك آتا پانگ آپست سلہہ بند سنگت آتے ہر فسا، ہموڑے سرمس، وکل ء
دزگیر کرسا بے واک کرے، وتینا کنڈ ہلوك آتیاں ری پبلک نابوسکن آباسک آتے
پن کرسا تینے صدرا نجمن وتینا لقب ء ”فرسٹ کونسلر“ گوندا۔ غٹ فوج اوناخیر خواہ نسكہ،
گڑا کس اس خف تے ہم سرفنگ کتو، واد آختی حکمران جوڑ مس۔ او جرمنی، روس و
متکن آروم قدیم انا فوج تون مون تنگ نارادہ کرے وکل ء غورانٹ ترسا چتکو وخت
اسیٹی روم و جرمنی آن کٹوک آملک آتے پدی ہلک۔ وروس اتون خیر انا پکا ء معاہدہ سے
آن پدار السلطنت پیرس آپدی ہنا۔ منہ دے آن پد متکن آروم انا فرسٹ کونسلری ء ہم
تینا کونسلری نا بشخ اس گوندا، ودا عہدہ ء ہم ری پبلک آن مچ آزند اکن منظور کرفے۔ و
دے پدے آری پبلک نا واک آتیٹی کمتی وتینا واک آتیٹی و دکی کرسا ہنا، گڑا ہرادے
تیٹی ای تینٹ مارسیلز اٹی نسٹ، ہرانا حوال ء ایتوہ، اودے تیٹی اوتینا سکہ اس ہم جاری
کریس، و لے سلطنت ناپن ء داسکان دوئی کتویس۔ داسکان فرسٹ کونسلر پاناکہ،
یعنی صدر مجلس جمہوری۔

الغرض مصر آن بونا پارٹ نارادہ منگ آن پدترکی ناوزیر اعظم یوسف پاشا مصر آ

ہنسا مونو و فرانس نایلو افسر آتون کبھی وار جنگ کرے، ولے ہر وار با تر سا پدی بس۔
بھاز آ جنگ آ تیٹی پنجا ہزار ترک اسہ ہزار فرانسسی تیان با تر سا مچ آ یورپ ائی تینا
نزوری نا پڑو ۽ کریر، اوقتا مسکو ہی زوراوری تے ہر سا غٹ عیسائی سلطنت آک
اوقتیان خلیسرہ، و ہندا خاطر آن اوقتا برخلاف تینے اسل سرفتوسہ، ولے دا حالیت ۽
خنسا جرمنی ۽ ہم بادشاہ روس آنبار ہر امدام ترکی ۽ شیف شاغنگ نا فلکراٹ نسکہ، ترک
آتا سلطنت ائی بشخ ہلنگ کن است رسینگا، مالٹانا کٹنگ و ترک آتا ہیوسی نا پک منگ
آن پدا نگریزی حکومت نا باسک آک سرا بر کر مہی ۽ پانزدہ ہزار فوج انا جنزل پن کر سا
مصر ۽ کٹنگ و فرانسسی تے اوکان نرفنگ کن سلفیر۔ دا جنزل جنگ روہیل کھنڈ نا کٹوک
جنزل ایبر کر مہی نا ایلم نسکہ۔ مدراس و بمبئی نا فوج ہم اونا کمک کن پن مس کہ بحر قلمز نا
کسراٹ سوئز و مصر آکا ہے۔ دا جنزل ہندوستانی فوج انا بنگ آن مست جاگہ غاسر
مس۔ و او لیکو جاہو ائی قلعہ ابوخیبر ۽ فرانسسی تیان پلا، جنزل مونو کبھی جنگ کر سا اودے
فریشان کرے۔ اسہ جنگ ایٹی جنزل ایبر کر مہی خلنگا۔ و چار ہزار انگریزی فوجی ہم
خلنگار۔ ولے بونا پارٹ نا خاص پلٹن ہرا غٹ جنگ آ تیٹی زوراک نسکہ، غٹ تا
جنگ انا گواچی مسر۔ ہرا فک سلیسر، او فک اسکندریہ ٹی بھس مسر۔ دانیام اٹ عثمانی
وزیر وار خنسا ولد امصر آ بس، و انگریزی فوج اتون اوار تمسا قاہرہ ۽ گھیر کٹنگ نا بناء
کرے، دا وخت آ فرانسسی سردار آ تیٹی اختلاف و جھیرہ ودی مسوس، و کمک رسینگ
ناہم اومیت سلٹو، ہندا خاطر آن اوخیر کر سا قاہرہ ۽ عثمانی وزیر اعظم نادوٹی تس و مصر

آن پیش تمسافر انس آرادہ مس، اوکان پد پک مس کہ خیر و عہد نامہ نا پوروی اسکان قلعہ اسکندریہ انگریز آتا دوٹی سلک، گڑ اتم اسکان منہ ہندوستانی فوج ہرا فک مصر ء کنگ آن پد سر مسوسر، ہموڑے کن ء۔ مالٹا و مصر آن پیش تمنگ آن پد بونا پارٹ است اٹ تو خیر خواہ سک، ولے پاش وڑاٹ تینا زورا کی ء نشان تمنگ کن او انگریز کرک انا مون نا شارکس Culus اٹی بھلو فوج اس رادہ کرے و فوج ء کرک اسکان دنگ کن گن بوٹ کشتی تمنگ نا حکم تس، دا کنڈ آن لارڈ کارنوالس اسہ بھلو فوج اس ہر فسا مقابلہ کن پیش تما و لارڈ نیلسن ء رادہ کننگا کہ او فرانسسی گن بوٹ آتے ڈیپے۔ لارڈ نیلسن بھاز آ کشتی تے نسخان رسیفے، ولے اوز مزیراٹ تفوک تسرہ، ہندا خاطر آن زیات سر سہب منگ کتو، ایلو وارا و فتنے اسل بھس کننگ نا رادہ کن سر مس، فرانسسیک چاہسرہ کہ لارڈ نیلسن ولد ابریک، ہندا خاطر آن او فک کشتی تا تھی جاگہ جاگہ بھاز آ فوجی تے ڈوک وڑاٹ تو لفیسر، ہرا تم انگریزی سپاہیک کشتی تیا لنگ اٹ تمار تو کس اس ہیئت کتو، ولے ہرا تم نیام اٹ سر مسر تو زعم و خجراٹ ہراٹی او فک ماہر تسرہ، جلو کریر و ہفت سد انگریزی سپاہی تے کسفر، لارڈ نیلسن بے سہب تینا کرک آپدی بس۔

انگلینڈ و فرانس نا نیام اٹ خیر:

دا جنگ آتیاں پد ہڑ تو م آ تو مک تینا تینا جاگہ غا خیر خواہی کر سا خیر انا حالیت اس ودی کریر، اسٹ اس تینا بحری واک ء و دفنگ خواہ سک، ایلو ء تینا ملک انا خلکت نا ہمو فریشانی نا خیال نس، ہرا بے کچ کینی ناسوب آن ودی مسوس، دُن پادا گڑاک خیر انا

بند اور تختار۔ لارڈ کارنوالس خیرانا پوری کن فرانس آہنا، ارامہ توہیت و گپ و پک و پرغنگ اٹ گدرینگا، اخیردا شرط آتیا خیرمس:

1۔ متکن آروم انامک آک، جرمنی، سوئزر لینڈ و ہالینڈ ہرافتے فرانس کٹاسس، اوفک فرانس تون سلر۔

2۔ انگریز آتا کٹوک آملک آتیٹی جزیرہ سلون اوقتون سلے، کیپ ڈچ آتے، مصر سلطان ترکی ۱۸۰۱ء، مالٹا و ایلوفاک اوفتالک آتے تننگر۔ غرض دا کہ ذی قعدہ نا تو 1216 ہجری بمطابق 1801ء ٹی جنگ چٹا۔ ودنکہ اول ہیت مس، لندن و پیرس اٹی مسہ نن اسکان پد ریسہ جشن و نگارنسکہ۔ وای بھلو وخت اسے آن ارادہ کریسٹ کہ فرانس ناکسر اٹ پدی بریو، داسہ وارخسا لندن اٹی اراسال پنج تو پانزدہ دے اڈہلنگ آن پد اینو 10 صفر 1217 ہجری بمطابق 7۔ جون 1802ء سنگت آتیاں موکل کرساشار پیرس ناکند آرادہ مسٹ۔

ارٹھیکو بش

پدی بنگ نابناء

لندن اٹی ارسال پنچ تو وپانزدہ دے اڈہنگ آن پد، صفر ناتو 1217ھ بمطابق 1801ء لندن ناسنگت آتیاں موکل کرسا پیرس کن راوہ مسٹ، مسخت دانسکہ کہ فرانس نانتخت گاہ ویانہ Vienna غا کاو، واوکان ملک ہنگری نانیام آن گدرینگسا بارنی ناکسراٹ قسطنطنیہ غا کاو۔ لندن آن راہی متنگ تون ہموزدے ہفتاد میل مُرشار دوار Daver ءسر مسٹ۔ داور ناباتیک انگریز ء، ولے گیشتری انگریزی بولی تپسہ، اوفقا تولُ بش فرانس ناباتی تیانبار ء، کبھی بندغ آک درو کروک وچمباز ء۔ مسافر خانہ غا تامالک آک لندن آن مسٹ، چار کچ بڑا کراہلیرہ۔ گن خورنا گڑاک ہم کبین ء، سیم آ لندن نا حکومت نابدمعاش آک خراج آن کبھی زیات پیسہ ہلیرہ۔ کنے آن ہم بے سوب بھاز بھلو کچ اسیٹی پیسہ ہلکر۔ ای فرانسسیسی بولی قنوط، ہندا خاطر آن ہچ پانگ ہم کتوٹ۔ اتفاق ناہیت اسے کہ گاڈی ٹی امریکہ ناسہ انگریز باتی، مسٹرنیل ہم سوار نس۔ بھاز نیک خصلت وگچین ء بندغ اس نس، اوتینا اسہ جہاز اسے الفنگ نا جہد اٹی اسہ سال اسے آن حکومت فرانس نابندی نس، داسہ پیرس کن ہنا کہ، اوکنا بیوسی ءسر پند

مرساکنترجمانی ناکاریم ء تینے آہلک، وخرچ انا معاملہ غاتیٹی ہم کن تون کمک کرے،
پیرس اسکان کسرنانچ آخرچ ء او تینے آہرنے، پیرس ء سرمنگ تون بھازمنت زاری
کرسا اونا پیسہ غاتے پدی تٹٹ۔

ارٹمیکو دے ارامسہ گھنٹہ ٹی انگلینڈ وفرنس نانیا می سمندر آن چسا فرنس ناکرک انا
شارکلس Galais ء سرمرسا ڈہلکن، اوکان نیمنن آاسہ بھلوگا ڈی سیٹی سوارمسٹ،
ہرادے اوڑے دلجانس Diligence پارہ، و ہندوستان ناخراس گاڈو تیانبار کرار آ
کاکہ، ارادے ومسن سفرائی تدیفیٹ، و دوشنبے نادے پیرس ء سرمسٹ۔

پیرس نا حالیت:

مچ آملک آباد ووادان ء، پھل گیشتری و آبادی مچ آنبار ء، ڈغارنا گیشتری بشخ آوار
ء۔ بھاز آجاگہ غاتیمش ہم ارے، ہرا بھاز سرسوز وخرن ء۔ دیرانا چکل وواتا گیشتری
ء، گام گام آشار وخلق آک آباد ء، ولے دابابت لندن آنبار اف، نئے سہادر دروشم نا
حساب اٹ نئے کشت وکشار ناوڑاٹ۔ داڑان چپ ہندوستان و ایران تون اونا بھاز آ
گڑاک اسہ وڑاریر، او جاگہ ناہلیک اسل عرب و ایران ناہلی تیانبار سر، اوقتا حالیت ہم
انگلینڈ ناہلی تیان جوان ء، ولے بنگ ناہیت اسے کہ دا انگلینڈ ناہلی تیانبار زور اور
افس، خراس اسل ہندوستانی خراس تیانبار زور و لاغر سر، بیل گاڈو نا کمک اٹ بھلا
باریم تے داکان اینک دننگ نا بناء ہنداکان مس، داجاگہ ناکچک آک بھاز زیبا، و
بالاداٹ چنک ء۔ بھاز آک تو اسل پشی آن ہم چنک خننگارہ۔ ہرافتے داجاگہ نا

نیاڑ یک کسری تینا بغل اٹ غٹ ترسا پیری کریرہ۔ کسرک بھاز تالان ء، واوٹی خل
 انا فرس جوڑ ء، کسر تا ہڑ تو م آ کند آتیا جوان ءسیخا والودرخت آتا چرتفوک نسکہ، واوجل
 تیا پول جوڑ کروک نسکہ، بھاز آشار تیٹی قلعہ خنٹ، مچ آفرانس اٹی سیخا والودرخت نس،
 ہرافتسیخا تیٹی گوہی کر یسا ہنٹ، و ہراتم متکن آروم انا شار تیٹی سرمست تو دا سیخا تیان
 دوسلاٹ۔

فرانس نا خلق آک اسل کنے وڑتوس، دا او جاگہ نا شار تیان اسل چپ نس، نیاڑی
 تا بیرشت و ہیت وگپ بھاز بے وڑ نسکہ، او فنتے خنگ تون خلیس و خار بسکہ، او فتا
 مون اٹ ہندوستان نا خلقی نیاڑی تا بیرشت بھاز زیبا مریک، مسافر خانہ غاک
 ہندا خس کچٹ کہ ای فرانس نا کرک آد رنگ آن پد پیرس ء سرمنگ اسکان حاجت
 رواہی کن ہم ہنوٹ۔ و ہراتم پیرس اٹی چرنی تا جوڑ جاڑ ء ہم ہندا وڑ خنٹ، تو بیوس مرسا
 کاریم اٹ ایسٹ تا۔ خلق آتا ارغ و شراب ہم خراب نسکہ، ہندا وڑ پیرس و روم انا اسہ
 شار ایسیٹی ہم جوان ء ارغ رسینکپک۔ او فتا کتغ آک بھاز پرتکلف مریرہ، سواٹی مسالہ نا
 گیشتری و سوزی تا او ار سواری نا سوب آن سوانا چس انا اسل ساتمپک، ہندا حالیت دا
 جاگہ نا کواب آتا ء، او فنتے خاخر آ ہندا خس زیات تخزہ کہ سوانا ہننیں آچس ہشنگک، و
 پوٹک گیشتر مریرہ۔ لا رتروک آگڑا تیٹی دیر بھاز شاغرہ، و خاخر ء تیز کیرہ، ہر انا سوب
 آن سوانا چس باف اتون او ار بال کیک، و تارتار جتا مریک، داڑ ان چپ لندن اٹی
 اسہ وار آن زیات سو ء سلپسہ، واودے خل انا کولانا تہوش آبسرہ، ہر ا بھاز ترند مریک،

داڑان سوانا زوی انا شیخ زوت بسک، وسوانا تہہ انادیر بار پک، مسالہ نارداٹ بیدس پیماز
آن ہیچ شاپسہ، وبھاز آک تو پیماز ہم شاپسہ۔

لار تروک گڑا تیبی لندن نابندغ آک دیر کم شاغرہ، واودے کرارا نگا خاخر آبسرہ،
ودیک انا باء بند کیرہ، تانکہ باف زیان مف، کن کن مسہ وڑا ناساہ انا ارغ بسیسر، دا
بابت خاص اہتمام کننگا سس، ولے کنے کندوری آن بینگن بش مروئی تما۔ وخت اس
دیراٹ لار تروک مچھی ہرازیون ناہرغ اٹ شاغسا ڈکنگک، یا بے خلوک، بارن آسو
تے ساف انگا دیراٹ لار تر سا کیرہ۔ ای دافتے کنگٹ تو او وخت آدا فک کن کن
بھلونعمت اس نسرہ، انتنے کہ داڑان سوانا گندسک، وچس ہم۔ فرانس نا مچ آسفرائی ارا
توائی پنچ شش وار آن زیات سیر پڈ آجوان ارغ نصیب متو۔ ہندا حالیت مٹھائی تاء،
دافنیٹی ہیننی تو بھاز مریک، ولے اوفتے خنگ آن است ہر سینگک، داڑے پنڈوک
آتا کچ ہندا خس گیشترے کہ داسکان مسافر گاڈی آن ڈرنگٹنس کہ سد آتا کچ اٹی برسائے
گھیر کیرہ، اگہ کس اس دافتا مچی آن پیش تمنگ کرے ہم تو بھاز آک تا ہوٹل اسکان
بریرہ، وبھاز آک تو تھٹی ہم بریرہ، واگہ اسہ باخواس ارغ نا ایتس تو او نہ من مریرہ، دا
ہوٹل آتیبی بھلو بھلو کچک ہم بریک، ہرا خیر تیان زیات کنوئی گڑا تے نسخانی کیرہ۔
پیرس نا بھاز آقہوہ خانہ عاتیبی دا کچک آتا غلاظت آک گام گام آتموک خنگارہ،
خلکت مدام تمباک نامولڈک تر سا کا ہک، داہندن تمباک اسے ہرادے بنگال اٹی
چرٹ پارہ، دانا تام بھاز خراب، داڑان قہوہ خانہ عاتیبی آماحول گندہلیک۔

پیرس ناپنی آماڑیک:

داسہ پیرس ناگونڈ حالیت ءِ نوشتہ کنگنگ، پیرس بھاز بھلن و شاندار ءِ شاراسے، دا شارانا پیشن ناشین و شان نامون اٹ لندن ہم تینا عظمت و کچینی تیان پدہم ہج اس اف، اُراتا درگہ غاک بھاز بڑز، ماڑیک عالی شان، خل انا جوڑ کروک ءِ، اسہ ماڑی اس ہمہفت ڈاکہ غان کم خنٹوٹ۔ بھاز آجاگہ غا تیا 12 ڈاکہ ناماڑی ہم نسکہ، شارانا نیام اٹی دریائے سین Ceine و ہک، دادریاب شارانا تہٹی کہی لڑتیبی و نڈ مسنے، ودا شاراء جزیرہ غاتا دروشم اٹی بدل کرینے، شارانا ہڑتوم آبخ آتیبی دریاب نارہی آسنگ مرمرنا بھاز زیبا ءِ سوگو ءِ بند جوڑ کنگانے، اسہ جزیرہ غان ایلوٹی ہنگ کن کسرک اریر، و جزیرہ غا تیان شارانا ہنگ بنگ کن گام گام آ بڑز و بھلو پول جوڑ کنگانے، ہرافتا کچ سی آن زیات ءِ، داقیبی مسہ پول بھاز بھلن و زیبا ءِ، واسل لندن ناپول آتیا نبار جوڑ کروک ءِ، لندن آن چپ دشاراٹی حمام خانہ غاک بھاز ءِ، کشتی تیا حمام جوڑ کنگنگ ناست پسند آ وڑ ءِ فرانسیک مونو ایسو۔

کشتی تیا حمام:

دانا سرجم حوال دادے کہ اسہ بھلوشین اٹو کشتی اس جوڑ کیرہ، دانا تہٹی دہ دوانزدہ کوٹھو مریرہ، داوڑانا بھاز آکشتیک دریاب نارہی آ اسہ چراسیٹی سلوک مریرہ، ہرکشتی ناتہٹی دھات انا اسہ ہودی اس مریک، داتی اراٹوٹی ہم مریرہ، ہرافتا بوز شیر انبار مریک، اسٹ آن باسن ءِ دیرپیش تمک، ایلوڑان بخ ءِ۔ دیرانا ہودی کشتی نابامب آمریک، اسہ

پمپ اسے نامک اٹ دریا باندیرے ہودی آسیر کیرہ، داپمپ ۽ دریاب ناچولیک
سرفرہ، داڑکن بندغ ناگرج مفک، ہرکشتی ناتھی دہ دوانزدہ بندغ زرہ سیٹی غسل کیرہ،
نیاڑی نرینہ غاتا غسل خانہ غاک جتا جتا، ملازم آتیٹی ہر توم آصنف آک اریر، نرینہ
غاک دیرتے باسفرہ وفرش ۽ سلرہ، و نیاڑیک بے شولوک آتا پچ آتے شین اٹ تخرہ، دا
نیاڑیک گیشتری ورناوزیبا، اوقمیرشت ہم بھاز زیبا مریک۔

دریاب نا کرک آن کشتی تسکان اسہ بھلوختہ سے نامک اٹ پول اس جوڑ کروک،
اوٹی سیبوکن کڑی خلوک مریک، دانا کمک اٹ بندغ آسانی اٹ کشتی اسکان
رسینگ۔ بھاز آکوٹھو آتیٹی ہندن ۽ درپچہ اریر، ہرافتیاں پاڈو آتا کمک اٹ دریاب نا
تھی ہنسا بے شولرہ، داکان بیدس کشتی نا پتوار (کشتی نامون ۽ ہرسوک آزاباب) ناکنڈ
اٹ اسہ آوارے جاگہ اس مریک، اوڑاگراکنگ نامیز اس تخنگک، و بے شولنگ آن پد
اوڑا تو لسا ارغ کنگک۔ بلکن ارغ نانیام اٹ ہم واروار اس دیراٹ ڈنگرہ۔ ہنداوڑ
کشتی آدھوبی نا کاریم ۽ ہم کیرہ، و بھاز آسانی اٹ تینا پچ آتے سلرہ۔ ہندوستان آبنار
پیرس اٹی ہم پچ بھاز ساف سلنگک۔ وخت اس کہ لندن اٹ دن اف، اوڑے
دھوبیک تینا ارا تیٹی پچ آتے سلرہ، و اوک زیا ت پیہن منگ کپسہ۔ شارانا ہرکنڈ آ
ہنداوڑ نامنہ کشتی سلوک ۽، اوقیٹی اسہ کشتی سے بامب ہم مریک، ہرانا تھی پچ آتے
بارفنگ نا ازباب و خاخرنا باف انا کمک اٹ بارفنگ نا آسراتی ارے۔ گونڈا کہ انت
اس کہ حوال تنگانے کہ داپیرس نا پیشن نا حالیت و کیفیت آک ۽، و لے تہہ اناوڑ وڈول

و کیفیت لندن تو انت کہ اسہ چٹکو شمار اسے آبار ہم افک۔ زندانا آسرائی تا اوڑے
 درک اف، انتے کہ زندانا آسرائی و آسود ہی مسہ گڑا تیبی مریک، اول ساف انگا اراہرا
 پراخ و گہوشی مرے، و خلوت نا جاگہ مرے، پیرس نا ماڑی تا حوال ولد اتنگک، اراغان
 پد بندغ ء چس و الوکن خور نا گرج مریک، پیرس نا کنوی گڑا تار استکی ء مہالو پارینٹ،
 مسٹمی گرج شاری آ نیاڑ یک مریرہ، ہرافتا کمک اٹ مسخت نا دوئی کنگ اڑزان
 مریک، دا بابت شار پیرس تینا باقی تیکن منگ یک لندن آبار مرے، و لے مسافر و
 غریب انگا بندغ آ تیکن لندن آبار کمکار اف۔ ماڑ یک دن تو پیشن نا کنڈ آن بھاز
 بڑ و شاندار اریر، و لے تہہ آن بھاز پیدار ء، کوٹھو آ تا در بیچہ غاک بھاز چنگ، و خواری نا
 سوب ء۔ ایہن ہنگ اٹ بھاز بیر فوک خنگرہ، و اوفتنا زری نا کاریم کروک ء، و لے
 سادگی آن بھاز مرو بے شین۔ اسہ ارا سیٹی حویلی و اسہ درگہ اس مریک، اونا تہی پنجا،
 شست نیاڑی زینہ، شرفدار و بے شرف آک اسبجا رہنگرہ۔ دا ماڑ یک ہشت ہشت
 ڈاکہ نامریرہ، ہندا خاطر آن کتر و غوغا تو الی ء، کوٹھو آ تیبی گھٹی خنگ نارواج اف،
 انتے کہ دا اراتا مزورک ہنکینی تا گیشتری نا سوب آن بیدس کنوی و مون دونادیر آن
 بیرہ اسہ و اراس کوٹھو اٹی بریرہ و ہمو وخت آ خاچنگ نا بیرم و پچ آتے جوڑ جاڑ کیرہ۔
 دوارہ ہنگ نا خواری کپسہ۔ ہندا خاطر آن کرائی کن الی مریک کہ تینا خدمت کن اسہ
 اشرفی اس ہفتہ سیکن پندا اوڑی آ اسہ مزور اس تخے یا گڑا تینا کاریم تے تینٹ کے۔

خاخریک ہندن خازگی و خراب ء کہ او فتنے خنگ آن خار بریک، داڑان چپ

لندن نا تھٹی اسہ اُراسیٹی ارامسہ بندغ آن زیات رہینگپسہ، وداوڑ کتر و غوغا مفک۔ و
اگہ دے اٹی پنجا وار گھنٹی خلنگے تو مزور ضرور ساڑی مریک، ہنداوڑ خاخریک بھاز زربا و
گلدان تا کمک اٹ شین تروک مریرہ۔

پیرس اٹی ننکان روشنائی مریک، ولے بھاز کچ اٹ مریک، ہرا بیرہ تیز خنوک آ
کسری تیکن ء، انتے کہ دکاندارک گیشتری روشنائی کپسہ۔ دکان تیٹی ہم شیشہ نامتی نا
سوب آن و کتر تا سوب آن روشنائی منگ کپک، حکومت نا کنڈ آن اسہ بھلو بتی
(لائین) اس گلی یا سڑک نا نیام اٹ بھاز مری آ لگفتنگ، اودے چٹ آ تیٹی تفسا
در جننگ، داچٹ آ تا کاٹم خلکت نا اُراتا بابم آتون تفوک مریک، ہرافتا سارسنجال
ہڑدے مشکل مریک۔ روم انا شار تیٹی ہم داخس روشنائی نابست و بنداف۔ ہندن
پیرس نا سڑک آتیا پنڈاٹ ہنوک و سوار آتیکن جتا جتا کسراف، گیشتری سڑک آک
تنگ، و خل انا جوڑ کروک ء، ہندا خاطر آن ہروخت چریگ ون نا روشنائی نا ہراچس
لندن اٹی نسکہ، داڑے دوئی منگ کتو۔

اسہ عجیب ء ہیت اس دادے کہ لندن اٹی ہر بندغ کینی نا غا و ء کیک، و پیرس اٹی
اڑزانی نا ہیت مریک، ولے ای پیرس انت کہ مچ آفرانس و روم انا شار تیٹی خنٹ کہ
سیل و چکر نا گرج انا گڑا تا نرخ لندن آن گیشتر نسکہ۔

پیرس نا جوان انگا ہندا آتین اسٹ اس بولی ورڈس Bole Verds ء، دا اسہ
بھلو و پرفضاء ء کسرا سے، دا متکن آشار انا داپارا پارا آن گڑد پیری کیک، و مسہ بشخ اٹ

ونڈ منسے۔ نیامی کسر 25 گز پانادی ء، ودابیرہ ہلی وگاڈی تیکن ء، ودانا ہڑتوم آ کند
آتیاں پنداٹ چرینگوک آتیکن کسر ارے، ودانا ہڑتوم آ کند آتان جوان سیخائی ء
درخت اریر۔ گڑا وفتاہنگ اٹ چارچر خنگرہ، ہرچر پانادائی ہفت ہشت گز ء، وبھاز
آوار ء، داکسر ناسہ کند آن درخت آتاشیف آن میوہ وپچ بہا کروک و مصور آتا
دکانک ء، ہراسہ چراسیٹی بھاز زیبا خنگرہ۔ بلوک آتے چنگک کن وڑ وڑانا گڑاتے
میز آتیا تالان کیرہ، سہب آن شام اسکان شارانا نیارٹی نرینہ غاک گڑاہنگ کن
داڑے بریرہ، واوفتے ہرگڑا اشار آن اڑزان رسیدنگ، بھاز آک بیرہ سیل وچکر کن
بریرہ۔

ایلو ہند پلے رائل Plaii Rayal ء، دامہالو بادشاہ فرانس نایلم ناسازش نا
ہند جاٹ نسکہ، اینو پگہ الس ناسیل جاہ ء، دانا کہی درگہ ء، تہٹی کم ووددوسد گز مرغن
اسہ چار کندی پڑاسے، ہرا پانادائی پنج سد گز مریک، حویلی نانیام اٹ چری ارے،
ہرافتیبی جوان ء جوان ء درخت خلوک ء، وپھل آک شین اٹو، مچ آ حویلی خرسی آن پڑے،
اوناداپارایپار آن بڑے چچے ء، ہرافتاتمبہ غاک دہ دہ گز بڑزاریر، چچہ غاتا اسہ کند پیشن
نادیوال تون اوار اسہ ماڑی اسے، ہرائی شاندار ء دکان ء، ہراہروڑانا گچین آگڑا تیاں
پڑے، دنیا جہان ناگڑاک اوتیبی اریر، دکانک بھاز زیبا بیرفوک ء، خاص وڑاٹ چینی نا
گڑاک گھڑی و میوہ بہا کروک آتا دکان تیا بھاز مچی مریک۔ یات سلے کہ فرانسسیک
چینی نشخ وزرکاری ناکاریم اٹی مچ آ یورپ اٹی پنی ء، ایلو ملک آتیبی داگڑا تیاں اراتے

بیر فنگک، داگڑا تے شرفمند مہمان تیان بیدس پین کس انا کاریم اٹ اتنکپک، دادنگ انا تھٹی بیست و پنچ آن زیات قہوہ خانہ بھاز شاندار ءارے، ہراڑے سہب و شام نیاڑی نرینہ غاتا مچی مریک، خاص وڑاٹ اسہ قہوہ خانہ اس ہر انیام اٹ جوڑے، بھاز گچین ء، اونا خوک آن اسہ گول ء برانڈہ اس باغ انا کنڈ آن جوڑے، ہرانا تھٹی نیاڑی نرینہ غاک ٹیلاپ کیرہ، و ہراتم اوفتیان کس اسے تینا خوک مننگ نالانخ سنگت اس یا درستی اس رسینگک، تو اودے تین تون درسا داقہوہ خانہ ٹی تو لسا شراب و برف آن چس ہر فک۔ داوڑ دا پلے رائل سیلی تا مسخت دوئی کنگ کن پیرس نا چکوک آہندے، اتنے کہ ٹیلاپ وسیل آن چپ داڑے ہزار آ است ء دروک وزیبا غانا زمین تون اوڑدہی نا وار رسینگک، ہرادا بازار و باغ انا ایب کیب اٹی رینگرہ۔ دکان تا بڑزانا ڈاکہ ہراوخت اس بادشاہ تا دیوان تیکن پن کروک نس، داسہ اوعیش پرست و شوکی آ بندغ آ تا خاچنگ کن کاریم بریک، سیلیک پن کروک پیسہ ترسا تینا دوست بروک آتون ہموڑے ہنسا تینا مسخت اٹ سرسہمی دوئی کیرہ۔

مستمیکو ہند ٹیلوری Tuillere یعنی بادشاہی ماڑی نا جلوخانہ ء، و باغچہ ء، دا ماڑی تیٹی نیپولین بونا پارٹ تو سکہ، ولے داسہ الس ناسیل جاہ ء، اولیکو جلوخانہ ہندن پراخ ء کہ اونا تھٹی پنچ ہزار سوار اسہ وخت اٹ جک سلنگ کیرہ، شار انا کنڈ آن اونا دیوال آہن نا جنگلہ غاتا دروشم اٹ جوڑے، داٹی اسہ پھاٹک اس خلوک ء، ہر درگہ نا ہڑتوم آ کنڈ آ تیان خل انا اسہ چار کنڈی تمبہ اسے، و ہر تمبہ غابلی تا فولادنا جوڑبت آک

سخت ء، ہرافتے ختنگ تون متکن آفرنگی تا چاہنداری بندغ ء ہبکہ یک، دا گڑا تے
 نیولین متکن آ سلطنت روماغان مال غنیمت نا وڑاٹ ایسوس، دا جلوخانہ غان
 گدرینگ آن پدشاہی ماڑی ناباغچہ ٹی پترینگ انگک، ہرادے ٹیلوری پارہ۔ شارانا
 ہرکنڈ آن داڑے بنگ کن کبھی کسراریر، داباغچہ مرغن و چارکنڈی ء، دانا دا پارا پاران
 رقبہ کم وودارامیل مریک، ہرائی ناوڑ، ہودی، وفوارہ غاک ہم اریر۔ دائی جوان ء
 درخت ہم خلوک ء، ووڑ وڑاٹ پھل ختنگ۔ چری تا تھٹی متکن آ چاہندارتا جوڑ کروک
 چندی وڑاٹا بت آک سخت ء۔

قہوہ خانہ، میوہ و شراب خانہ غاتا گیشتری

داباغ انا تھٹی کبھی قہوہ خانہ و میوہ بہا کروک آ تا دکان تیان بیدس شراب خانہ ہم
 ارے۔ وداکل تمبو تا تھٹی ء۔ خلکت سیل و چکر آن پدا جاگہ غاتیا تو لسا قہوہ و میوہ
 کنیک۔ دامعاملہ پیرس اٹی بھاز گیشتر ء، اسہ سڑک اس ہم دن اف کہ ہراڑے ہیج ء
 قہوہ خانہ اس مف۔ ہندن میوہ و شراب نادکانک ہم اریر۔ دکان تامون آسڑک آ اسہ
 ردا سیٹی ہیج انا چچہ جوڑ کرسا او فتا کیرغ آن میز و کرسی تخرہ، تانکہ ہلوک آتیکن آسانی
 مرے۔ دکان فارغ مرسا خلکت شاہ نشین ناماڑی نامون مقابل ہراباغچہ ء، اونا تھٹی
 ہنسا پیش تمک، ہراڑے اسہ چارکنڈی جلوخانہ اسے، ہرانا دنگ ء دیوال اف۔ دابھاز
 پراخ واست چلوک ء ہندا اسے، دانا خڑک آ اسہ سیل جا سے، ہرادے انگریزی ٹی پارک
 و ہندی ٹی رمنہ پارہ۔ دائی درخت ہم ارے، ودریانا واک ہم اریر، ووڑ وڑاٹا سا ہدار ہم

ارے اٹتے۔ دانا تالانی ارامیل انا کچ اسکان ارے۔ چار ماکنڈ آن خندق ختوک
 ے، داجلو خانہ ناراستیکو کنڈ آن شارانا شاندار آماڑی تا اسہ چراس خننگک، چپیکو کنڈ آن
 دریائے سین ے، اوڑاغل انا جوڑ کروک کبھی زیبا غا پول آکو، شارانا ماڑیک دریاب نا
 ایلو کنڈ آخننگرہ۔

داجلو خانہ نا حویلی ٹی منہ تمبونن تدیفنگ، ناچ و باگل کن خننگوک ے، اوقتا تھٹی
 سازندہ غاک شیر خننگ اٹ اختہ خننگرہ، داڑے منہ راگی ہم تینا راگ آتے نشان
 تر ساخننگرہ، واوقتا پارا پارا پیر آن خلکت ناچی خننگک۔

چاری پنی آہند لووی Loovei ے، داہمو ماڑی ے ہرانا تھٹی فوٹو تے سیل اکن
 تخنگانے، و بیدس زر آن دانا تھٹی ہنگ مریک، داماڑی ناشیفکو بشخ اٹی بھاز روشنا و
 بیر فوک ے کوٹھو ے، ہر اتم بڑزانا ڈاکہ غان کاس تو اسہ بھاز بھلو چار کنڈی ے ہال اسے، ہرا
 سدگزمیریس و ہندا خس پانادی ے، و بڑزی تے پنجا گزارے، بامب انانیا می بشخ روشنائی
 کن یلہ لوک ے، واوٹی شیشہ خلوک ے، ہر اتم اونا بڑزانا ڈاکہ غا کاس تو اسہ بھاز بھلو
 تمبو اس خلوک ے، ہرانا پانادی گز و میریس نیم میل اس مریک، دا تمبو و اوکان شیف انا
 بھلا ہال اٹی فوٹوک خننگرہ، غٹ فوٹو تے زر ی نا فریم تیٹی شیشہ نا تھٹی رکھوک
 تخنگانے۔ بھاز بھلا فوٹوک بیرہ فریم تا تھٹی ے، اوقتا شیشہ افک۔ دافوٹو تا کچ حساب
 آن پیشن ے، دافتا کاریگری نا گچنی وزیبائی نا بیان قلم نا واک آن پیشن ے، دافتہ
 خننگ تون داہیت ے امنانکنگ کن است کشک کہ فوٹو کشنگ نا صنعت و بت تراشنگ

متلکن آدورائی ساڑی وخت آن کبھی زیات شون ہلوک نسکہ، مچ آفرنگستان اٹی لس وڈ
 اٹ وروم اٹی خاص وڈاٹ دافن انا چاہندار آک سسرہ، رومی تاواک انا چٹنگ آن پددا
 فوٹوک ہر ایورپ ناماڑی وروم انا غٹ بادشاہ تنون سسر، مچ کرساداڑے تخنگا سس۔
 ساڑی دورانا مصور و نقاش آک ہزار آمیل آتا پندء خلسا دافوٹو تے ہتنگ کن بریرہ، و
 دافتیان فاندہ دوئی کیرہ، و اوفقا نقل تے کشرہ۔ نیولین بونا پارٹ ہر اشارء کٹاکہ، او
 جاگہ ناگچین کروک فوٹو تے دوئی کرسا پیرس آگدریفیکہ۔ داغٹ فوٹوک بھاز رکھ و
 شین اٹ تخنگا نو۔ بھاز آ فوٹوک ہفتاد گز مرغن وسی گز پانادی ء۔ ای ہر فوٹو تے لندن و
 آئر لینڈ اٹی خناسٹ، او فک داجاگہ نافوٹو تامون اٹ چنا گوازی ناگڑا تیان زیات
 ختنگو سہ۔

پیرس ناہرادا چار ہندانا بیان کننگا، دا بے مٹ ء، و مچ آدنیائی دافتامٹ رسینکپک،
 داکان بیدس جوان انکاراگ جاک داسارائی بھاز ء، ہراسرٹک آن گدرینگس خلکت
 ء سیل وسوات یاناچ ودرمبشت نامجلس اسیٹی خنسہ۔ داراگ جاہ تیٹی اسٹ اس ہتولی
 باغ ہم ارے، ہراجوان انگادرخت، زیبا غا چینی وواتیان پُر ء، ارٹی فراسکاتی وتوتونی،
 داہڑتوم آک محل ء، ہر اقیٹی نکان جوان روشنائی مریک، و آتش بازی کتنگک، سیل و
 چکر آن پدنیار یک وزینہ غاک ماڑی ناتھی کارہ، و میز آتیا تولا مسٹھائی، شراب، قہوہ و
 برف آتیان چس ہر فرہ۔ داماڑی ناتھی کبھی فنٹاس میگوریا Phantas
 Magoria اریرہ، کہ ہر اقیٹی وڈوڑا نا فوارہ ودریانا وڈک ختنگرہ، و داکان بیدس پنی آ

زندہ و کہوک آ بندغ آتا اروہ غاتے نشان تننگ، ای جوان خنٹ کہ اسہ بندغ اس کفن اٹی پیڑوک ارامیل نامری آن خننگا، واروہ غانبار بھازترندی اٹ ناکنڈ آلس و ہندن موشیف کرے کہ مجلس اٹ تو لوک نیاڑ یک بھیم آن بے اختیار ہو غار، دابندغ نا کفن تماوڈ یک تے پاش کرے، ولدا ہمو دروشم ہنداوڑ اٹ پدی ہنا، وکرار کرار آ خنوک آتاخن تیان اودیم مس۔ وخت اس اسہ اروہ اس زی آن موشیف کرے، اسل عکس و سیخا سے آنبار، ولدا اچانک بڑزاہنا، داروہ غاتے خننگ ناوخت آ بامب انا زی آن پر، گروک و ہورہ غاتا تو ارہم خف تیا تما کہ۔ و تہہ آن ہشنگوک آڈیوا و بتی تا روشنائی ہمو وخت آ کم مسکہ، جم وڑاٹ داغٹ راگ آک گواچنی ہبکہ کیرہ۔

داکان بیدس پیرس اٹی اسہ بھلو کتب خانہ اس ارے، ہرانا تھٹی چندی علم و فن انا لکھ آ کتاب آک ساڑی اریر، و بھازشین و شون اٹ تخوک ء، ہرا بندغ خواننگ خواہے اونا تھٹی ہنگ کیک، و خواننگ آن بیدس نقل ہم کنگ کیک، داڑتون اوار سینز دہ پلے ہاؤس و آپرہ خانہ اریر، ہراڑے خلکت نن تدیفنگ کن کاہک، ناچ و باگل ہیل تننگ نا ہم انتظام ارے، داکان بیدس شہسواری نا آداب آتے ہم ہیل تننگ، اگہ غٹ انا سرجم ء بیان کنگے تو مرغن مریک، ای فرانس نانا چو و شیر جن آتے انگلستان آن جوان خنٹ، اوفتاچا ہنداری پک ء۔

فرانس نا جوانیک:

فرانس نابا تیک لس وڑاٹ خوش اخلاق، ہنین گپ و مہماندار ء، تینا موم نا بندغ

توں اویا آخاپا پسہ، فارسی بولی آنبار صاحب وایلووز آتے کاریم اٹ اتنگ کپتسہ، نابلد آتے کسر ماغنگ اٹی اوفقا گرج انارد اٹ بھاز خوشی اٹ راہشونی کیرہ، واوفتے خدا نا خوش کنگ ناوڑ سر پند مریرہ۔ داڑ ان چپ انگریز آک تینا نازرک مزاجی وزوت خار اٹ بتنگ ناسوب آن مر ہرہ، کنے بھاز وخت داڑے ہرا فریشانی تے مون تروئی تما، او پیرہ شین اناکمتی ناسوب آن۔ فرانس نا خلکت بھاز ہنین ء ہیت کیک، واسل مون مٹ مفسہ، مدام ملوک آمون اتون پیش بریرہ، وکنے وخت اس تکلیف اس مروس تو است تنگ نا کوشست کریرہ۔ داجا گہ نارغ کنگ آن پدارا تٹی تولپسہ، بلکن نن نیمہ اسکان سیل جاتیٹی وخت تیر کیرہ۔ داجا گہ نا تھیٹر واپرہ غاتیٹی لندن آن چار ہموخس کم پیسہ تروئی تمک، اسہ گندہ ء رواج اس دارے کہ ہرا کاریم ء کیرہ، اودے پورووڑ اٹ کپسہ، و ہرا کاریم اسہ وارا سے تون منگ کیک، اودے کبھی قسط آتیٹی کیرہ۔ دنکہ قہوہ خانہ ٹی ناشتہ کبھی واری خلسا اتنگ، حالانکہ انگلینڈ اٹی غٹ گڑا تے اسہ وارا تون اتنگ، وکنگ نا گڑا تیان منٹ اس بے خواست آن اتیرہ تخرہ، تاکہ اگہ ہلوک آئے گرج مرے تو اتنگ اٹ ہرے مف، ولے فرانس نابندغ آک دا معاملہ ٹی بے شین ء، پیرس اٹی کنے دریش کنگ نا وخت آہرانا ئی بسکہ، او گلٹ ناسہ بھلو رکابی اس تین تون ایسکہ، ہرائی سابون ء کف تر سا خلکک، وہلی نابوز آنبار ء اسہ لوت اس اوڑ تون نسکہ، ہرائی دریش کنگ نا گڑا ک نسرہ، ریش ء جوڑ کنگ نا وخت آ اور کابی ء گٹ انا کیرغ آن تحا کہ وسابون ء ہندن خوشکا کہ کہ کنا گٹ، سینہ، بامس غٹ

سابون اٹ لوجنگارہ، اسے دے ای اودے پاریٹ کہ نی وخت اس انگلینڈ آہنا نس؟ او ورنڈی تیس کہ او۔ ای پاریٹ کہ او جاگہ نا حجام آک بیرہ پاٹ انا اسہ ڈبی اس ہر فرہ، ہراٹی سابون، برش و اراسترہ مریرہ، او فک برش اٹ سابون خلسا سد بندغ آتا حجامت ع جوڑ کیرہ، ولے او فقا اسہ ہز وہ اس ہم پالپک، نئے جوڑ کروک آنا۔ او پارے کہ کن تون ہم ہندا گڑاک اریر، ولے فرانس نا بندغ آتے او فک وڑپسہ۔ وکنے ٹی داخس وس اف کہ دادے رواج تنگ کیو۔

اسہ پین واقعہ اس ہم دلچسپی آن خورک اف، مارسیل اٹی ہرا کوٹھواٹی ای اڈ ہلکوسٹ، اونارہی آ اسہ داشتی سے نادکان نسکہ، ہڑدے اسہ پن کروک وخت اسے آشارانا شرفمند پیست و پنچ سی نیارٹی اوڑے ارغ کنگ کن بسرہ، داوخت آہوٹل نا ملازم آک بیرہ تینا کاہلی ناسوب آن کوٹھونا درگہ غاتے بے توننگ آن بسرہ ہنارہ، و دادرگہ غاک وار واراننا تہو کنگ آن دراک دریک اس شاغاسر، دافقا تو ار آن کنا کوٹھواٹ توننگ مشکل مسکہ۔ کہی وار ملازم آتے پاریٹ، خلیفیٹ، دھڑ کوٹسٹ، ولے ہیج فاندہ متو۔ اسہ دے تنگ مرسا ہمو ارغ کنوئی آ کوٹھواٹی ہناٹ، وکل آمون کر سا پاریٹ: ایلمک! نم دادراگہ غاتیان انتے زہم ہر فیپرے؟ اگہ نئے احساس ارے تو دانا توننگ کن انتے ہیج کپیرے؟ بھاز آک کنا ہیبت آہبکہ مسر، بھاز آک دادے کنا نازر کی تکار، ہرا بندغ آک پاریرننے ہم بد بریک، او فک پاریرنن انت کین۔ ای پاریٹ نو کر آتے انتے پا پیرے کہ درگہ غاتے توننگ کن گڑاس تخر، تانکہ تو ار پیش تمپ، اوکان پداو فک

ہندن کریر، داوڑ کئے دا خواری آن آجوائی رسینگا۔

پیرس ناسگت آتا حوال:

پیرس اٹی اڈہلنگ نادے تیٹی ہرا بندغ آتون اوڑدہی ناوار رسینگا، وبھاز آتون سنگتی مس، اوفقا حوال المی ء۔

اول سراجا امہی Elija hihey ء، ہرا کلکتہ ٹی چیف نج نسکہ، وراجہ نندکار ہندانا حکم آ کسفننگا سس، اوڑتون کنا درستی راستی لندن اٹی مسوسس، لیڈی امہی و مس امہی تون ہم اوڑدہی مس، ای دا ہڑتوم آتا زیبائی ناسفت اٹ اسہ غزل اس ہم نوشتہ کریٹ۔ دا پیرس اٹی دا خاطر آن اڈہلکنو کہ انقلاب فرانس نادے تیٹی اوفقا ہرامال و دولت زیان مسوسس، اودے دوئی کیر۔ او فک کئے دوارہ ارغ آ بٹنگار، و بھاز خدمت کریر۔

ارٹی مسٹر مری Mr. Merry ہرا حکومت انگلستان نا کنڈ آن پیرس اٹی وکیل نس، کئے لارڈ پلم اونا پن اٹ اسہ سفارشی چٹھی اس نوشتہ کرے تس، ای اوڑتون اوڑدہی کریٹ، او پاسپورٹ ء دوئی کر سا کئے تس، ولے نشان تروک خاطر داری و بانا بائغ نا سفت بھاز کرے۔ ولے تینا سخت انگا است انا سوب آن نئے کنا حالیت ناسوج کرے، نئے کنا مشکل آتے چٹفنگ اٹ کمک کرے، وخت اس کہ پیرس اٹی کئے ہتکین وگن خور ہڑتوم آتا بابت بھاز خوار مروئی تما، کن تون ہرا اوڑ چرپ زبانی ٹی ملا، او بیرہ لارڈ پلم نا چٹھی ناسوب آن نس۔ اونا حالیت ء ختنگ تون مازندرانی تا ہمو پنی آ

واقعہ است آ بس، کہ ما ز ندران نا خ ل ک ت بھ ا ز س ت، بے واک و آ س ر ا ت ی نا خ و ا ہ ن د ر ا ت س ر،
 او ف ک ج م ع ہ نا ن م ا ز ک ن م س ی ت آ ہ ت و س ہ، م ح ت س ب او ف ت ہ ہ ل ک، ت و او ف ک ت ی ن ا غ ر ی ب ی نا ہ ہ ا ن ہ ع
 ک ر س ا پ ا ر ی ر ک ہ ن ن ن ا ر غ نا آ ہ ر ی ا ن، ا گ ہ ت ی ن ا ک ا ر ی م ت ہ ا س ا م س ی ت آ ک ا ن ت و ن ا چ ن ا
 ت ہ ن ن ا ر غ ر س ی ن ک پ ک۔ د ا ح و ا ل ء او ج ا گ ہ ن ا ب ا د ش ا ہ س ل ط ا ن ق ا ب و س ب ن ش م ک ی ر ا س ک ا ن س ر
 ک ن ز گ ا، او بھ ا ز ر ح م د ل و م ن ص ف م ز ا ج ا س ا س، د ا ح و ا ل ء ب ن گ ت و ن ا س ت ہ س و ن ی ن ا
 د ر ش ا ن ی ک ر ہ ک ہ د ا ک ر د ہ غ ر ی ب ی ن ا س و ب ا ن ج م ع ہ ن ا م ا ز خ و ا ن گ ک پ ک، او ح ک م ت س ک ہ ج م ع ہ ن ا
 د ہ خ ر ا ن ہ غ ا ن او ف ت ہ گ ر ا س پ ی س ہ ت ن گ ہ، او ک ا ن پ د م ا ز ن د ر ا ن ی ک ج م ع ہ ن ا م ا ز ا ٹ ی ب ش خ
 ہ ل گ ن ا ب ن ا ء ک ر ی ر، و ل ہ م ا ز ک ن و ض و ک ت و س ہ، م ح ت س ب او ف ت ہ د و ا ر ہ د ا و ر ک ن گ آ ش ن د ا، و
 پ ا ر ہ ک ہ م ا ز ک ن و ض و ا ن ت ہ ک ی ر ہ؟ د ا ف ک و ر ن د ی ت س ر ک ہ ب ا د ش ا ہ ہ ر ا پ ی س ہ غ ا ت ہ ت ن گ
 ء، او ف ک م ا ز ک ن ء، و ض و ک ن ا ف س، ا گ ہ ب ا د ش ا ہ و ض و ک ن ہ م، و ظ ی ف ہ ا س ا ی ت ہ، ت و ن ن و ض و ہ م
 ک ی ن ہ۔

م س ٹ ر م ر ی ک ن ت و ن ہ ر ا ک م ک ء ک ر ہ ا و د ا س ک ہ او ک ن ہ ج ر م ن و ہ ن گ ر ی ن ا ک س ر ا ٹ س ف ر
 ک ن گ ا ن خ ل ی ف ہ، و م ا ر س ی ل ز ن ا ک س ر ا ٹ س ف ر ن ا ن ت ظ ا م ک ر ف ہ، ہ ر ا ن ا س و ب ا ن 21 د ہ ن ا
 ک س ر چ ا ر ت و ف ت د ہ ا ٹ ی ا ی س ر م س، ک ر ن ل ہ ا ک ر ٹ ل ن د ن ا ن ق س ط ن ظ ی ہ ا س ک ا ن ب ی ر ہ پ س ت و
 ی ک د ہ ا ٹ ی س ر م س و س، ا ی ہ ر ا ک س ر ء ہ ر ف ی ٹ، او ٹ ی ق س ط ن ظ ی ہ ا س ک ا ن ہ ف ت ج ا گ ہ غ ا ک ش ت ی
 ب د ل ک ر و ٹ ی ت م ا، و بھ ا ز آ ج ا گ ہ غ ا ت ی ا ر ا ر ا ہ ف ت ہ ک ش ت ی ت ا چ ا ر ی م ر و ٹ ی ت م ا۔

م س ٹ م س ٹ ر ا ک ل و ی ہ ر ا ٹ ت و ن ا ی گ ی ش ت ر ی د ہ ا ن ا ر غ ء ک ن گ ہ، و م س ا ک ل و ی ن ا ہ ن ی ن آ

گپ آتیاں چس ہر فیٹہ، اوکن تون کمک ہم کرے، کن کن ”پوشیزہ“
 Pauchaisa نابست و بندہ ہم کرے، ہرا کہ اسہ خاص ءوڑ اسے ناگا ڈی اسے،
 داڑ اسوار کنگ کن تینٹ بس۔

چاری کرنل دل ہرانا حوال ڈبلن نا حالیت آتیٹی گدرینگانے، دا اتفاق نا ہیئت
 اسے کہ چار سال آن دپ پیرس اٹی اسہ بندغ اسے تون اوڑ دہی مس، ہر فارسی زبان
 ء جوان چاہسکہ، کنا بنگ نا حوال ء بنگ آن پدکن تون اوڑ دہی کن بس۔ واوکن کن
 ارغ کرے۔ او عثمانی ترک آتا بیرشت بیناس۔ پن تے فرنکلن نسکہ، مذہب
 عیسائی آسلوک نسکہ۔ ای اوڑ ان سوب ء سوج کریٹ تو پارے کہ کنا پن سید محمد ء،
 ایران ناباتی سے اٹ، وداسہ استنبول اٹی رہینگوہ۔ ای عجم نا گیشتری ملک آتا سیل ء
 کرینٹ، یازدہ بولی ٹی ہیئت کنگ کیوہ۔ ہر اتم ای قسطنطینہ غا سر مرسا دا بابت
 معلومداری کریٹ تو سما تما کہ او یونان ناباتی سے، وشار نا درملکی باقی تا آبادی ٹی
 رہینگ۔

چنچی مسٹر لنگلی Langley داوڑ تون اوڑ مسٹر شینز ہر افرانسیسی اس نسکہ، و فارسی
 بولی و عربی نا تعلیم دوئی کریکہ، اسہ بھلو کتب خانہ سے ناما لک نسکہ، پیرس اٹ اڈ ہلنگ
 نادے تیٹی کن تون ہڑ دے اوڑ دہی کن بسکہ، او کنا چار فارسی غزل آتا فرانسسیسی بولی ٹی
 مٹ ء کر ساشین کرنے۔ دا بندغ آک فارسی ناستر آتے مشکل اسیٹی پہہ مسرہ،
 ولے دنکہ فرانسسیک شاعری ٹی بھاز چا ہندار اریر، و عربی نحو ء جوان چارہ، ہندا خاطر

آن کناغزل آتامٹ ء انگریز فارسی چاہوک آتیان جوان کریر، او فک چس والو
مطلب اسکان سرمنگ کریرہ۔

ششمی جنرل دو بلین Dobolgne ہر ادہلی ٹی مہاراجہ سندھیا ناسپہ سالار
مسوسس، داجزل کبھی وارلندن اٹی واراوار پیرس اٹی کن کن ارغ کرے۔
ہفتمی مسٹر گرانڈ ہراکلکتہ غان کیپ ٹاؤن اسکان کن تون اوارسکہ۔
نیولین ناوڑ دہی ناست خواہی:

دافتیان بیدس نیولین بونا پارٹ کنے آتینا ترجمان اس رادہ کرسا اوڑ دہی ناست
خواہی درشان کریس، ولے وخت انامتی ناسوب آن ای اوڑ تون اوڑ دہی کنگ
کتوٹ۔ ہنداوڑ فرانس ناوڑیر اعظم مسٹر تیلی رینڈ Talleyrand کبھی وارقاصد
رادہ کرسا اوڑ دہی ناشونک انا درشانی ء کرے، ولے ای سفر ناخواری تاسوب آن 14
دے آن زیات اڈ ہلنگ نانا تاب ء انگ کتوٹ۔ ودا بزرگ آتیان بشخنداری
خواہسٹ، کیم ربیع الاول آ پنج شنبے نادے لیئن Lyons ناکند آرادہ مسٹ۔ پیرس
آن لیئن اسکان ناکرامسہ کچ پک مس، لندن آن پیرس اسکان ناکرا پنج کچ تسوسٹ۔
ربیع الاول نا پنج تاریخ آ بلین ء سر مسٹ۔ داسفر سہب آن نن ناسہ پاس اسکان
برجائس، نکان اوڑے سرمرسا مسافر خانہ سیٹی اڈ ہلکت۔ داپنج دے ٹی بھاز خواری
خناٹ، انتے کہ کسرا خرابی آن ایرتر دا گاڈی ناتھی فرانس ناسہ نیارٹی وارانرینہ ہم
سوارس، وپشن نابخ اٹ اسہ رومی نیارٹی اس تولوک نسکہ، داغٹ بے فکر و خود بین

تسرہ، دابندغ آک گاڈی ٹی تینکن جوان ء جاگہ ہلکوسر، و ہر اتم ای تینا خراب انگا جاگہ ء بدل کنگ ناپاریٹ تو او فک کناہیت ء ہلتوس۔ مسٹمی دے اسہ فرانسسی نیار لیس تینا جاگہ غان تنک مرسا اودے بدل کنگ ناخواست کرے تو ای نہ من مسٹ۔ دا نیار ی بادوی ناسوب آن جوان ء جاگہ اس دوئی کریس، رومی نیار ی وخت وخت کن تون کمک کریک، ای اشارہ تیٹی اودے پہہ کریٹ کہ اگہ کنے جوان ء جاگہ اس تنکتو تو ای گاڈی ناتھی لتریپ مریوہ، و کراہم تفرہ، دادھڑکونا سوب آن اخیر او فک کنے ساف ء جاگہ اس تسر۔

لونس Lvons نا حوال:

دا اسہ بھاز بھلو و پنی ء شاراسے، دانانیا مٹ اسہ دریاب اس و ہک، اونا ایب کیب آن بند تفوک ء، و خل و پاٹ انا پول جاگہ جاگہ غا جوڑ کروک ء، دابند آتا ہڑتوم آ کند آتیا تین ء کسر ء، ہرافتیا پاٹ انا فرش جوڑ ء، و کج آتیا درخت آتا چر تفوک ء، شارانا ایلو کند آن اسہ پین دریاب اسے، ہراشارانا تہہ والا دریاب آن دو کچ کڑمب ء، و بھاز ترندی اٹ و ہک۔ شار آن پشن دا ہڑتوم آ دریاک اوار تمرہ، داشارانا غٹ ماڑیک بڑ و خل اٹ جوڑ کروک ء، ماڑی تادرگہ غاک بھاز شاندار ء، ملازم آتا اڈ ہلوک جاگہ غاک جتا جوڑ کروک ء۔

پوسکن آشارانا گیشتری ماڑیک مش اٹ جوڑ کروک ء، و بھاز زیبا ء، دا فٹیکن اول مش تے جوان خوٹ و خلکن بیغہ، و پاٹ انا اسہ سانچہ اس دیوال ناسہ رده سے نا

کچ بڑز جوڑ کیرہ، وداسا نچہ ناتہہ ء لچ آن پُر کیرہ، و ہر اتم دا لچ نامشک باررہ تو سا نچہ نا
تختہ غاتے اینک کیرہ، داوڑ ہڑدے اسہ رده اس بیر فنلگ، داہد اسکان کہ مچ آدیوال
پورومریک۔ ودیوال نا کچ آتے کچہ ء خشت خلسا جوڑ کنتلگ، دادیوال آک بھاز
ساف وسیدھا جوڑ کنتگرہ، واسل خشت آنبار خنتگرہ، ماڑی ناپورومنگ آن پد تختہ غاتا
ٹنگ آتے لیوانا کمک اٹ پُر کنتلگ، دادیوال آک سال تا سال ہمون آن ہمون
سلا۔ ہندوستان اٹی لچ نادیوال زوت جوڑ مریک، ولے نزور مریک، داشار اٹی
رنگائی نا کاریم بھاز جوان مریک۔ ای تینا صافہ ء رنگ ترفیٹ، ہرادے بھاز جوان
وانگری رنگ اٹ رنگ تر، واسہ دے اٹی کنے پدی رینگا۔ بیرہ نیم شلنگ اس
پنداوڑی تروئی تما۔ رنگ تے ہندن بسن کس کہ باسنی نارامسہ تو اٹی ہم رنگ شولتو۔
داڑان چپ لندن اٹی رنگ ترفنگ ناپنداوڑی چارشلنگ تروئی تما، و تخ انگا تہوانا
سوب آن منہ دے ٹی رنگ شولا۔ داشار اٹی میوہ غاتا گیشتری ء، وڑک تا ہم بھاز ء، و
اڑان ہم اریر۔ خاص وڑاٹ چیری Cherry ہر لندن نامیوہ غاتیان چار کچ بھلن
مریک۔ و بھاز چٹکو پشہ وکک ہم داشار اٹ خنٹ۔

جنزل مارٹن نا ہنکین:

دا است آن دنگپر وک اتفاق آتیاں اسٹ اس کس کہ کنا ہنکین نارہی آاسہ بڑز ء
چارکنڈی چچہ سے آاسہ اُراس تفوک کس، ہراٹی جنزل مارٹن (ساکن لکھنؤ) ودی
مسوس، وداسہ ہم اونا خوارزادہ ہموڑے رہینگ، دا جنزل دا جاگہ نا ایب کیب اٹی

اسہ اسکول اس جوڑکننگ ناوصیت کریس۔ مارٹن کنا سنگت نس، اونا سنگتی کنے داجاگہ
اسکان ایسوس، دن تو داوخت اسکان اُرا خواجہ اوڑے ساڑی الوکہ، ای ہنکین ء
ہراٹ وپدی بسٹ۔ مسہ دے داشارائی بھاز خوشی اٹ گدریزگار۔

مارسیلز Marseilles ناکشتی ناکمک اٹ سفر:

ای پوشیز پنی آگاڈی ٹی خواری کنوک آسفر نا آزموندہ ء کریسٹ، ہندا خاطر آن
دریائے بلیننس آن دریائے لار بن اسکان کشتی ناکمک اٹ سفر کریٹ۔ اسہ کچ کرا
ترسافت ربیع الاول آچار شبنے نادے کشتی ٹی سوار مسٹ۔ داکشتی ٹی فرانس نامتبرو
سرکڑدہ غاتیان پیست و پنچ آن زیات بندغ سوار سسر۔ کشتی نا جوڑ جاڑ بامب والا کوٹھو
آتا دروشم اٹ نسکہ، ولے بامب انا کیرغ آن مال انا تدی یک پُرسرہ۔ و خلکت کشتی تا
بامب آدی مون آتو سوس۔ دی مون آتہوش بھاز ترند نس، مسہ دے اٹی آسمان آجر
آتے شاہدی سیکن ہم خنون۔ بھلا بھلا بندغ آک دی مون نا باسنی نا ترندی آن چنگ
کن پیٹی تا سیجا ٹی جاگہ پٹارہ۔ بھاز آک خیری وری تیٹی تینے پیڑاسر، پمبہ ودرسم آتا
سیجا تیٹی باہوٹ سسرہ، کن تون بامبری اس نسکہ، ولدا ہم ہندا خس خوار مسٹ کہ داسہ
پوشیز گاڈی تا سفر گن کن جنت اس نسکہ۔ لندن اٹی اڈہلنگ نادے تیٹی مون آہرا
چہینی بسوس، پوروسلنگا۔ دیرانا ترند و ہنگ ناسوب آن کشتی بھاز ترندی اٹ
ہنا کہ، کہ اسہ دے اٹی ہفتاد ہشتاد میل پنڈ خلکک، پیشیم ناوخت آدالان اٹی درنگسادے
انارغ ء کنگھ و نکان مسافر خانہ ٹی خاچاٹ۔

فرنگستان ناپنی آپول:

ارٹمیکو دے پیشیم نا وخت آہمو پنی آپول انا کیرغ آن گدرینگان، ہرانا پین
 ’دلپہون رسان اسپریٹ‘ Lepont Desaint Esprit ء، داچ آفرنگستان
 اٹی پنی ء، وبھاز مست انا دوراٹی جوڑکننگانے، دادے قیصر روم انا سپہ سالار فرانس ء
 کنگ آن پد قیصرنا حکم آ جوڑ کریس، اونا جوڑکننگ ء اراہر سال گدرینگانے، ولے
 خنگ آن ہندن لگک کہ اینو جوڑکننگانے۔ داپل انا ہر توم آ تمبہ غاک بھاز پتن ء، و
 ہشت تمبہ چنکو ہم ارے۔ اسہ تمبہ اس ہندا خس پتن ء کہ داتم اسکان اسہ جاگہ اس ہم
 دن خنٹ۔ دریا ب ناپانا دہم داہندا آ بھاز پتن ء، ووہنگ تے لندن نادریائے ٹیمز نا
 پول لندن نا غٹ پول آتین زیات شاندار ء، پول انا پداٹ غٹ پول آتین بار ڈک
 مک اف بلکن آوارے۔ داکشتی ٹی ہراغیبی محول مس، داقتیان اسٹ اس دادے کہ ورننا
 ٹبیر، آ جو پسند بندغ اسے تون اوڑ دہی مس، ہرانا پین مسٹر بارنوا این نسک، ہرا تو پچخانہ نا
 کپتان نس، دامار سیلزن نا گورنر نا خوارزادہ ء، منہ وخت اسکان فرانس اٹی وزارت نا عہدہ
 غا ہم مسنے، انگریزی جوان چاہک، خواٹ بھاز جوان ء، ارامسہ دے اسکان کشتی ٹی کنا
 ترجمان ہم نسک، کنگ خاچنگ نا وخت آکنے جوان جاگہ ترفیکہ، وکس اسے کنے آ زور
 منگ ناوارر سینٹو کہ۔

ارٹمیکو عجیب انگا گڑ انیاڑی و نرینہ غاتا ڈیک و عمل ناوڑ نسک، غٹ اسہ ایلو آ عاشق
 خنگارہ، ولے بھاز حیا داری و ادب اٹ گزران کریرہ، دامسہ دے ٹی اسہ عاشق

و معشوق نا جوڑی اس ہندن ء ہم نسکہ، نئے اوفک کس اسے تون ہیبت و گپ کریرہ،
 نئے کس اسے تون غرز و مطلب نسکہ تا، مدام اسہ ایلوتون اوارتوسرہ، و نخص نخص کریرہ۔
 مدام دیچہ انت بلہ کریرہ، وار اس ایلوفتیاں چسپا بگ ہم ہلکرہ۔

داکان بیدس داشارانہٹی کننا محسن آتیٹی مارسلیز نا گورنر ہم نسکہ، ہراٹون کننا درستی
 راستی ہموورنا مسٹر بارنوا این نامک اٹ مسوس، گورنرنا پین مسٹر و نکر واء، بھاز بڑز،
 گچین و بزرگ تب ء بندغ اسے، اونا بھلامار مسٹر ہنری و نکر واء، ہرانا پانزدہ سال ناوائی
 ائی ء، بھاز زیبا و گچین ء ڈیک اسے نا خواجہ ء، فرانس نا بندغ آک لس و ڈاٹ زیبا
 مریرہ، ولے داورناغان زیات زیبا ء و رنا خنٹوٹ۔ اینو پگہ اوانگریزی بولی ہیل کنگ
 اٹ اختہ ء، اوہڑ دے کئے خنگ کن بسکہ، کئے باغ و پنی آہندا تا سیل ء کرفنگ کن تین
 تون دریکہ۔ اونا لمہ ہم بھاز خوش اخلاق ء نیارٹی اس نسکہ، مارسیلز نا غٹ باتیک داہر
 مسٹ آتینے ندرکیرہ۔ دن تو دادے تیٹی سکول آپیو لین نافوٹو پوسکن خلنگا سس، ہندا
 خاطر آن خوشی آن مارسیلز اٹی ننگان چراغان مسکہ۔ گورنر جنزل و غٹ کما دار آک
 گر جا گھراٹی ہنسا ساز و باگل آتیاں چس ہر فیہرہ، نیارٹی زربینہ غاتا بھلو کچ اس راگ
 ہنگ کن اوڑے ہنا کہ، داگورنر داوخت آ ارا نر تینا اراٹی ہم جشن اڈتس، و اراغ
 کرے۔ ای دے انا اراغ ء اوڑتون کنگٹہ، و نیمروچ آن پدشیر و باگل نا مجلس اٹی بشخ
 ہلکٹہ، و سہب انا دینک اسکان ہموڑے مسٹہ، مارسیلز نا غٹ پنی آنیارٹیک اوڑے مچ
 مسرہ، ہرا تم شیر و باگل آن خلکت دم درینگا کہ تون ناگڈیکو بشخ اٹی کندوری تالان

مسکہ، ہراڑ اوڑ وڑ انا کنوئی آگر اک تخنکارہ، ووڑ وڑ انا گچین آشربت آک مسرہ، زرس گن خور آن پد خلکت ولدرا شیئر و باگل نامجلس آتیٹی ہنا کہ۔ لندن آن پیش تمنگ آن پدکنے داخس جوان ءمحفصل ایٹیٹی بشخ ہلنگ آن ہرا خوشی دوس او ناگمان ہم الوکہ۔ دا شفیق ازگاسنگت ناسوب آن جوان وڑاٹ چس ہر فنگ ناوارر سینگا، مارسیلز نانیٹ یک زیبائی ٹی پیرس نانیٹ ی تامون اٹ ہیچ اس افس۔

مصری نیٹ ی تازیبائی و پیرشت:

ہمو مصری نیٹ یک ہراد اشارائی رہینگمرہ، او فک گیشتر اریر، او فقا پیرشت و جوڑ جاڑ کنے بھاز وڑا، او فقا خن تیٹی وقد بالاد ہندن است ءچکا کہ کہ او فتنے مچ آدنیا ٹی کل آن زیات زیبا پانگ کیوہ۔ دامصری نیٹ ی تیٹی ہرافتو ن ای درستی راستی مسٹ، او فتنیٹی اسٹ اس مسزالا وار پی ء، اوڑتون اوڑدہی ناوارر سینگا، دا طالب علم ناوڑاٹ انگلینڈ آن داملک آبسوس، اوکنا کاریم تیٹی اخس کہ منگ کر یکہ کمک کرے، داکان بیدس امریکی انگریز آتا اسہ جماعت اسے نا حوال ہم المی ء، ہراٹی مسٹر ٹامس شولبرٹ پنی ء بندغ اس ٹس، اوڑتون اسہ آشخانہ سیٹی اوڑدہی مسوس، اوکنا حوال ءتینا جماعت نابندغ آتے تس، ہندا خاطر آن او فک کن تون اوڑدہی کن بسر، ارٹھیکو دے دا بندغ آک ”فرنکلن ہوٹل“ اٹی گن کن بھلو ارغ اس کریر، دا ہوٹل امریکہ والا تیکن پن کروک ٹس، ارغ ناوخت آہیت وگپ اٹی دا جماعت نا ارا بھاز ازگار ء بندغ کنے امریکہ غاندنگ نا است خواہی درشان کریر، و بھاز زیات زور شاغار، و سفر نا غٹ حوچ

آتے تینے آہنگ ناسلہ خلکر۔ ای بخشنداری کریٹ۔ بھاز لیللا وزاری آن پداو فک کنا
 بخشنداری ءمنار، او فک کنے آن قول ہلکر کہ ہر اتم دوارہ سفر نارادہ کیو تو اول امریکہ غا
 کاو، دابندغ آتا پنک داوڑ ء؟ مسٹر ولیم جالی۔ کپتان جوزف ارن، کپتان جان
 ہفری، مسٹر ٹم ٹی، مسٹر جوزف ٹی۔

ای داسکان مارسیلز اٹی سٹہ کہ کنا اسٹ انگاسنگت مسٹر بارلو سفر آرادہ مس، اوکان
 پدای ہم 25۔ ربیع الاول شنبے نادے فرانس ناسہ چنکو جہاز اسے آسوار مرسا جینوا غا
 رادہ مسٹ۔

بحر روم ناکسراٹ اٹلی آہنگ:

اٹلی آہنگ کن ای بحر روم اٹی اولیکو وار سفر کریٹ، داغٹ آن بھلا سمندر ء، ہرانا
 مرلیس ارا ہزار چار سہ میل و پانادابھاز آجاگہ غاتیا شست میل اسکان ء، و ہراڑے
 پانادکم ء، دنکہ جیراسٹرنارہی آ 26 میل پاناد ء، داڑے داڑان ارا لڑ پین پیش تمرہ، اسہ
 بحر ونیس ہراقطب ناکنڈ آن متکن آروم و جرمنی نانیام اٹی ء، ویلو بحر یونان ہراقطب نا
 کنڈ آن یونان ناکنڈ آہنانے، و بحر روم ناسہ چنکو شاخ اس قسطنطنیہ اسکان ہنانے۔
 ہرا بحر اسودتون اوار تمانے، و اودے بحر روم تون اوار شاعک۔ وتینٹ بحر روم دیکی بحر
 اوقیانوس آن لڑانادر و شم اٹ اوار تمسادیٹکی کنڈ آکا ہک، و حلب و شام اناسیم تاخوک آ
 چنک۔ سویل ناکنڈ آن شارفص Fez ء، ہرا افریزہ ٹی اوار ء، داسمندر فرنگی ملک
 آتیان مرسا پرتگال، استنبول، فرانس، جرمنی، گریک، ترکی و روم انامک آتیٹی اسہ وڑ

ء، ولے داٹی پترینگ و پیش تمنگ ناغٹ واک انگریز آتا دوٹی ء، داڑے اوفتا جنگلی
 جہاز آک سلرہ، مخالف آک اوفتا جہاز آتیاں ڈوکواٹی اٹ داکان پیش تمنگ کپسہ۔
 گوٹڈا کہ چار دے دا بے زیب گند لوک آ جہاز آ گدرینگار۔ پنچی دے یعنی 19۔
 ربیع الاول، پنج شنبے نادے جینو ء سر مسٹ۔ دانیام اٹ کننگ تننگ ناخواری بھازس،
 انتے کہ کن تون کنوئی آہرا گڑاک نس، اوفتے دزاسر، اٹمیکو دے زرس سووارغ تسر
 کنے، مسٹمیکو دے بشخنداری کریر، جینو اسکان نناگن خور کچھ، سرکہ و پیا زسکہ، ہرا بھاز گند
 کریرہ، ولدا ہم دافتا نرخ مسہ شانگ ہڑ دے نا حساب اٹ ہلنگا کہ۔
 طاعون آن رکھ:

دا معلومداری المی ء کہ شار جینو اوروم اناغٹ ملک آتیٹی دا گڑانا رواج ء کہ مسافر
 آتے بیدس جانجوڑی سٹوفکیٹ نشان تنگ آن شارانا تھٹی پترینگ کن اپسہ۔ اگہ کس
 اسے تون سٹوفکیٹ اف تو اودے طاعون نانا جوڑی نا خلیس آن شار آن پیشن اسہ پن
 کروک اراسیٹی چیل دے اسکان توننگ، دا ارا ہندا خاطر آن جوڑ کننگانے، اگہ کس
 اس دا حکم انا پابندی ء کتو و شاراٹی پترینگا تو اودے سم تیٹ خلنگک، ہندا سوب آن
 ہرا تم نن اوڑے سر مسن تو اسہ متبر ء بندغ اس جانجوڑی نا سٹوفکیٹ ء ہنگ کن بس،
 قسمت نا ہیبت ء او بھاز لاغر ء بندغ اس نس، اونارنگ ہم پوشکنی آخلکک، جہاز نا مسافر
 آک اوڑان زیات کانڈ اسرہ، اودا فتنے خنگ تون بھازشکی مس و سٹوفکیٹ آتے ہر تو و
 کل ء شار اٹ پترینگ ناموکل تس، اوکان پدای ہر تو م آ امریکی سنگت آتوں اوار

شارانا تہٹی ہنٹ، وڈلٹن ہوٹل ائی اڈہلکٹ۔

شارجنیوانا حوال:

جنیوا بھاز سَاف ءُ شاراسے، اُراک بھاز زیبا واست ءُ ہنن کیرہ۔ شارانا دا پار ایپار آن اسہ سوگو ءُ قلعه اس جوڑ ءُ، ہراجہاز وزورا اور آفوج آتامون ءُ تو ننگ کیک۔ غٹ ماڑیک خل انا ءُ، و بھاز بڑ ءُ۔ گلکیک بھاز پراخ ءُ، ولے بھاز آجاگہ غاتیا بھاز تنک ءُ، و ہندا خس تنک ءُ کہ دے آن اوڑے دے انا تہوش بھاز کم بریک، دافک بھاز آوار ءُ، مش، رِبڑ نادفتیا ہچ ءُ اثر اس مفک، ہنوک آتہاری ٹی ہم بے فکر مرساترندی اٹ ہنگ کیک۔ داجاگہ ناماڑی تیی زڑی کاریم ہندا خس گیشتر مسنے کہ پین ہچ جاگہ اس خنتوٹ۔ سَفائی اسل کنا تب انا سکہ، ماڑی تاپیشن ناہخ لس وڑاٹ سادہ رنگ انا کس، ولے بھاز آماڑی تاپیشن ناہخ خرن، خیسن ٹک ونگار خل تیان جوڑ ءُ، ہرافتے خنگ کن است کشک، وتینا داوڑا ناسوب آن مچ آدنیاغان مونی ءُ۔

رومی تاسازوز میل:

دا شارائی ہندن ءُ باجہ ہم خنٹ، ہرافتے داکان مست ای ہچ جاگہ خنتو یسٹ، داجاگہ نابندغ آک ارغ ناوخت آراغا برسازرس باجہ خلیرہ، اسہ نن اس ہراتم ای لیپ اٹ تینے پیڑ اسٹ، نن نیمہ غاباجہ ناتوار ءُ ہنگ آن سما کریٹ، اونا توارنا است آ ہندا خس زہم تما کہ لیپ آن بش مرساد مدستی شیف ہنگ نارادہ کریٹ، ولے درگہ غاک بندسّر۔ ہندا خاطر آن پدی کوٹھوائی بسٹ، ولے توار ءُ ہنگ آن گنوکی ہندا خس

و داسس کہ است خواہس کہ دریچہ غان شیف نحو تینے، ولے داوخت اسکان شیر جن
آک ہناسر۔

ای لندن اٹی ہنگوسٹ کہ روم اٹی زیمیل ناہیلکاری مچ آدنیان زیات شون ہلوک
ء، بلکن رومی تیٹی بس ہندا علم سلیسنے، داہیت اناراستکی ء داڑے ہنگ آن پدخناٹ۔
بلکن داجا گہ نازیمیل ناشان جوان مون آ بس، و انت اس کہ ہندوستان، ایران و
انگلستان آن پیشن ای ہنگسٹ، اوفامون اٹ دارومی زیمیل نخل ناتوار آنبارک اٹم ء غلٹ
اٹ اتیک۔ اسہ پوسکن ء وڑ اس ہرادے ای داڑے خناٹ، اودا ئس کہ رن انگا
نیاڑیک ہلنگ انگ ناخلیس آن کسرتیان گدرینکپسہ، وتینا ہندجاٹ آتیان وخت اس
ہم پیشن پیش تمپسہ۔

دلالی وارا ارغ نادود:

جینیواٹی ورنانا مارکوک دلالی ناکسب کیرہ، نن ناوخت آگلی کوچہ غاتیٹی گوہی کیرہ،
بھازثناء سفت کرساخلکت ء رن انگانیاڑی تارا تیٹی دیرہ، اگہ سیلی ء اسٹ اس
وڑپ، تو ایلو جاجہ غادیرہ تے، ہمو بندغ اوفتون اور بڑ بالا ڈاکہ والا اراتیا پاڈو آتا
کمک اٹ لگسا یک۔ ای کبھی وار امریکی سنگت آتون اور داجا گہ غاہناٹ۔ ولے
کنے کس اس دوست بتو۔ اوفتا صحبت و باسنی ناترندی ناسوب آن اوڑے ہچ سلنگ
کتوٹہ۔

اسہ عجیب ء ہیت اس دادے کہ روم انا غٹ ملک آتیٹی متبر آتا ارا نیک شار وخلق

آئیٹی پاش آن پاش ارا ارغ کیرہ، وارٹمیکو ارغ ء وخت تیری کن پن کیرہ۔ اونانن و دے ہڑتوم آ ارغ تانیا م اٹ بشخنگ، اگہ اولیکو اصل ارغ نیاڑی تون اختہ ء، وایلو نا بنگ نا وخت برے واو برسا درگہ ء ٹکیفے، تو دا وخت آ اولیکو ارغ پشن پیش تمک، و نیاڑی ء ارٹمیکو ارغ تون الک کاہک۔ اولیا د آ ک کل اصل ارغ نا مریرہ، ہمو او فتا ولشت و خوج ء ہر فک، ارٹمیکو ارغ زبیفہ نافرمانش و ہوس ء چٹفنگ نازموار مریک۔ و گیشتری دا ارغ چڑہ اوس مریک، و ورنائی نابناء ٹی مریک، ولے وخت اس دن ہم مریک کہ پیر ء بندغ اس ہم ارٹمیکو نیاڑی ء ہراتینا ارغ نا ارا ٹی رہنگ، وخت تیری کن تخک۔ جینوانا گلو، کوٹخ، شفتا لوزڑ لو، و امروت فرنگی ملک آ تا میوہ غاتیان جوان و اڑزان ء۔

جینوانا سنگت آک:

ارٹمیکو دے مسٹر سمدیٹ نا چٹھی ء ہر فسا مسٹر وٹن تون اوڑ دہی کریٹ، ہر ادا اشارائی امریکہ نا کونسل Consul ء، و بھاز بھلو پوریا گراسے، او ہم تینا سنگت آ تینا بار بھاز خوش اخلاق و ہمت والوورنا سے، زرہ سے آن پیددوارہ ملنگ کن بس وارا وارا ارغ کن بٹنگا۔ ووڑ وڑا نا تئخ کئے۔ داڑتوں اوار بھاز چٹھی اٹ اسہ واپاری انگریزی جہازا سے آ دوکچ کرا ترسا کنا لیگہارن Leghorn آ ہنگ نا انتظام ء کرے، و سوار ہم کرنے۔ و دا قول ہلک کہ لیگہارن آن فلاس آ کاو، و اوکان روم انا متکن آ دارالسلطنت نیپلس ناسیل ء کیو۔ و اوکان مالٹاغا کاو، و داہیت اکن بھاز زاری کرے

کہ دالمک آتاسیل وچکر آن بیدس تینا ملک آپدی ہنپر۔ اتنے کہ داکل خنگ کڑوک
 ء ہندء۔ وسفارش ناوڑاٹ ہر ہندا کن تینا درستی تیا چٹھی نوشتہ کرسا دوٹی تیس۔ ولے
 لیگہارن ء سرمنگ آن پد خلکت ناہیت آتیاں سما تما کہ داند اٹ داشار تیی خشکی نا
 کسراٹ سفر کننگ مرگ انا سوب منگ کیک۔ داہیت ء بنگ تون آسرات مسٹ،
 ولد ای لیگہارن آن مالٹا Malta غاہناٹ، دا بابت مونی ہیت مریک۔

ربیع الثانی نا 7 تاریخ آرا امریکی سنگت آتیاں اسٹ اسے تون اوار بحر روم اٹی
 جہاز آسوار مسٹ، جہاز نا کپتان مسٹر اسٹن نس، ہرا اسے خوش اخلاق و خیال تخوک ء
 بندغ اسے، اوتینا کوٹھو و بیرم تے کنے تیس، ودے اٹ ارامسہ وار جوان ء گن خور
 اسے نا انتظام ء ہم کر یکہ، ربیع الثانی نا تو انا اولیکو چار شنبے نادے لیگہارن ء سر مسٹ، و
 جانجوڑی نا سٹوفلیٹ ء نشان تنگ آن پدموکل رسینگ آ مسٹر جالی تون اسے ہوٹل اسیٹی
 اڈہلکٹ، ہرانا پن کینی ہوٹل ء۔

لیگہارن نا حوال:

دا اسے واپاری ہندا اسے، وپنی ء بندر گاہ سے، ہراڑے روم عرب و فرنگستان نا چندی
 ملک آتا بندغ آک مچ مریرہ، ولے ہراشارانا بشخ شاربا ہوٹ جاہ نا تھٹی ء، بھاز چنگ
 ء۔ اگہ فی نیام اٹ سلس، تو شارائی ہن برنا ہر چار آدرگہ غاتے خنسہ۔ دادرگہ غاک
 بیگہ تون بند مریرہ، چار دیوالی بھاز سوگو ء، غٹ ماڑیک بڑ ء، و خل اٹ جوڑ کروک ء،
 ولے اوفتا جوڑ جاڑ جوان اف۔ اوفتا تھٹی پیشہ، کک و ہیل اسل بھاز ء، تہوتے باسن و

دیرتے خرین ۛ۔ نلکہ غاتاٹنگ آک بھازچنک و بد شکل ۛ، دے ون نلکہ غاتیا خلکت نا
 مچی ۛ، انتے کہ دیر بھاز کرار بریک، بھاز وخت دیرا کن تین پہ تین جنگ اسکان ہم سر
 مریرہ۔

اُرانا تھی تَخ دیر دوئی مفک، و تہوانا باسنی ناسوب آن کبھی وار نلکہ غاتیا ہناٹ،
 ولے تازہ ۛ دیر نصیب متو، داسکان دے انا پارا اس سلوک نُسکہ کہ اُرائی رہنگ مشکل
 مس، وای پیشن پیش تماٹ۔ وار اس دیوال تاسیخاٹی و وار اس قہوہ خانہ غاتیٹی ہنسا
 وخت تیری کریٹ، ون ناتہاری ٹی اسہ بھلوگر جا گھرا سیٹی ہناٹ و ڈغار آتوسٹ، دا
 گر جا شمارا ناسل نیام اٹی ۛ، نن ناسہ پارا اس ہموڑے تولسا تدیفیسٹ، ودا شمارا وانا
 رہنگوک آتے لانت ملامت کرسا ہناسٹ۔ دا بندغ آک مالدار مننگ آن پد ہم
 ہندن ۛ کمینہ و دغا باز ۛ کہ پیرانگا بندغ آک ہم اسہ اسہ پیسہ کن دغا بازی کیرہ، گڑا اسہ
 نن اس ای ہڑدے انبار ہندا گر جائی تولوک نُسٹہ کہ پدا آن اسہ بندغ اس بس وکنا کاٹم
 آشاغوک ململ نامتنن آخیری ۛ ہرفے ورننگ کن گیگ کرے، اچانک خیری ناسہ کنڈ
 کنادوٹی بس، ای اودے ہلنگ کن بش مسٹ تو او ہڑتوم آدوتیٹ خیری ۛ ارامسہ نکر
 کرے وزا۔ حالانکہ دا شماراٹی داخیری نانرخ ارامسہ پیسہ غان زیات الوکہ، ہراتم ای
 دا واقعہ ناتینا انگریز سنگت آتے پاریٹ تو او فک کنے گر جا گھراٹی تنیا تولنگ آن توریر،
 نن ناپاس اسل پیش تمپنگ آزور شاغار۔

رومی تادرونا ہیلاکی، ویہودی و ایرانی تاحالیت:

داشارآن بیدس متکن آروم اناغٹ شارٹیٹی مسافر تے مذہبی تعصب ناسوب آن ریفسا کسفرہ، نن ناپاس کسری تے کاچوٹی خلیرہ، تین پہ تین ہم ہنداوڑ کرسا کارہ، وپیر ہلیرہ۔

داشارانا خاص انگا گڑاٹیٹی تو گلو بھاز جوان مریک، بھاز بے کچ ہنین، اونا بچ آک تے پوشکن ء، ای بھاز وخت مریک دانا بنگوسٹ، وداڑے باسنی بھاز ترندس، ہندا خاطر آن گلو بھاز کنگٹ، الہ آباد و مین پوری ناگلو آتامون اٹ دافک بچ اس ہم افس۔

لیگہارن ناگیشتری پوریا گرو متبر آ بندغ آک یہودی وارمنی ء، بھاز بد اخلاق و کمینہ ء۔ کنا اسہ انگریز سنگت اس ہراکنے است تنگ کن بھاز کوششت کریکہ، کنے اسہ ارمنی سے نا اراغادرے، تاکہ کنے اوڑتون درستی راستی کرنے، و بولی چاہنگ ناسوب آن کن تون کمک کنگ کے۔ ہرا تم نن اونا اراے سر مسن تو اوکوٹھونا تہٹی ارغ کنگک، خار اٹ برساتینا مارے دمستی پیشن راہی کرے۔ اوبس پارے کہ: ”کنا باوہ نا جوڑے، و فارسی ہم است آن تے ہنانے۔ وای تینٹ ہندا ملک اٹی ودی مسنٹ، ہندا خاطر آن ای تو فارسی اسل تپہرہ۔

اسہ پین ارمنی سے خنٹ، ہرانا پن خواجہ رفاعیل نسک، دن تو او فارسی چاہنگ آن نہ من متو، وکنے اراغا ہم درے، و ہڑدے قہوہ خانہ ٹی تو لسا چس ہلکک، و لے او وخت

اس ہم اسہ کاریم اسیٹی ہم کن تون کمک کتو۔ بلکن کاریم اسے نابابت سلاہ ہلنگ نا وخت آ اوخواری تاہیت ء کر یکہ۔ رفا عیل بھاز پیر ء بندغ اس نس، بھاز جہانیدہ نس، وکیہی بولی چاہسکہ، انتے کہ اوسورت نابندرگاہ غاہنا، و ہموکان دکن ناکسر ء ہلک، و بنگال آ ہم ہنا و اوکان انگلینڈ روس و ایلو ملک آ تیٹی ہم بھلو وخت اس تیر کرے۔ و داسہ لگہارن اٹی مرگ انا چاری ء۔

لگہارن ناسگت آ تا حوال:

لگہارن آ سرمنگ آن پدارٹمی کو دے مسٹروٹن نا چٹھی ء ہر فسا مسٹر گرانٹ تون اوڑدہی کریٹ، ہرا داڑے انگلستان نا کونسل ء۔ او قول کرے کہ کپتان منوار نا شاہی جہاز ہر مالٹا غان دانگ بنگ ء، اوٹی نے جاگہ تر فوہ۔ او ارمیکو دے بھلو دعوت اس کرے۔ کندوری آ اشار انا متبر آ تا اسہ بھلو کچ اس ساڑی نس، مسہ گھنٹہ اسکان مجلس باس، و بھاز چس اٹ وخت تیر مس۔

داشارٹی کنا ایلو ہمدرد و محسن، مسٹر ڈربی Derby ء، دا پوریا گراسے و بھلو وخت اس مس انگلینڈ آن اُپسا داڑے آباد منے۔ بھاز خوش اخلاق و مہمان نواز اسے، کنا معاملہ غاتیٹی بھاز کم کارنسکہ۔ سیل اکن کنے تینا باغ آدرے، ہر الگہارن آن شش میل نامری آٹے، و بھاز خدمت کرے، او ہمو جاگہ نابندغ آ تا دروود غا و ایلو گندہ ئی تے تینا ہنین آہیت آ تا کمک اٹ کنا است آن در فنگ نا بھاز کوشست کرے، و لے ای ہیت و گپ نا وخت آ بھاز تر ند ء ہیت کریٹ، او کنے صبر و بردباری نا سلاہ نس۔

اخیر 16 دے آن پدمسٹر گرانٹ شاہی جہاز وکٹوریوز Victorieuse نابنگ
 آن پدکنے حوال تِس و نئے گن کن کپتان تون ہیبت کرے، بلکن او اسہ پین
 انگریزی سرکاری جہاز اسے ٹی کناسفرنا انتظام ۽ کرے۔ دا جہاز ہم کپتان منوار نا
 ماتحت نُسکہ، و مالٹا غا ہنا کہ۔ ہر اتم ای سفرنا ارادہ اٹ اُراءِ اِلسا کرنا کشتی سیٹی جہاز آ
 سرمسٹ تو جہاز نا کپتان ہر امسٹر گرانٹ نامون آکنے دننگ ناز مواری ہر فیسس، تینا
 قول آن پراہس، و پارے کہ رچرڈ ساکن نمبر 32 برترس اسٹریٹ لندن ناموکل آن
 بیدس کنے دننگ کپک۔ و دننگ ناموکل دوئی کنگ کن اوہمو جہاز آہنا، و پدی بس۔ و دا
 نشان تِس کہ کپتان رچرڈ سن نہ من مسنے، و تینا کنڈ آن نصیحت اس ہم کرے۔

کپتان رچرڈ سن:

ای تینٹ جہاز آہناٹ، تانکہ اوڑتوں ہیبت و گپ کیو۔ نوا منے، ای کپتان
 رچرڈ سن آن موکل ناخواست کریٹ، اوکنے پارے کہ کنے بچ ۽ اعتراض اس اف۔
 ولے متنگ یک، پین جہاز اس دا جہاز تون مون پہ مون مرے و دادے لندن آہنگ نا
 حکم ایٹے، دا حالیت اٹی نے بیوس مرسا لندن آہنوئی مریک، دا ہیبت ۽ بنگ تون ای
 پاریٹ کہ وکٹوریز پک ۽ کہ مالٹا غا کا ہک، اگہ نیکن خواری ناسوب اف توکنے دا جہاز آ
 سوار متنگ ناموکل ایٹ۔ اوکنا فریشانی ۽ ہر ساترس کنگ و مہروانی کر سا کنا ہیبت ۽
 ہلک۔ و پارے کہ پیٹی ۽ ہے جہاز آن وکٹوریہ غاتہ، وکن تون دے انا ارغ ۽ کن، ہرا
 کہ اسل تیار ۽۔

ہر اتم ای پیٹی ء ہر فنگ کن ہمو جہاز آہناٹ، تو او جہاز نا کپتان، رچرڈ سن نابد اخلاقی و دروکننگ ناہیت آتے پارے، ہر اصل اٹ غلط سر۔ ولے ای خلیسٹ، و تینا پیٹی ء ہر فسا پدی شار آہسٹ، و سفر آن نا او میت مسٹ۔ ولگہارن نا خلکت نادر وکننگ آست ہسونی مس، ولے ہر اتم کپتان رچرڈ سن تینا جہاز آ پدی بس و او کنا شار آ پدی ہنگ نا حوال ء بنگ تو بھاز ڈکھیا مس، و ہمو وخت آ شار آ پدی بس۔ مسٹر ڈربی ء ہر فسا کنا ہنکین آ سر مس، وکنے گڑا تھون اور تینا جہاز آ درے۔ منہ دے آن پد ہر اتم اودے کنا حالیت نا سہما تہا، وانگریز آ تون کنا بھلا تعلقداری و سنگتی نا حوال رسینگ، و کنا پین آیا کنا بابت بادشاہ نا چٹھی تے خنا، تو گڑا اوکن تون سنگتی ء و د فے۔ و ہروڑاٹ غمخواری کرے، واسئل ایلم تیانبار مس۔ ہرانا حوال پد آن سہما تمک۔ اوکنا است خواہی تیان کن تون کمک کرے، و وخت اس ہم کنا حالیت آن بے پام متو۔

الغرض یکم ربیع الثانی 1217ھ بمطابق 1802ء جمعہ نادے لگہارن آن مالٹا کن رادہ مسٹ۔ داسفر ہم بحر روم اٹی کس۔ کسراٹی جزیرہ کرسیکا ہم بس۔ ہر انپو لین نا ودی جائے۔ اوکان پد جزیرہ سر دینہ Sardina ہر ابھاز زیات خرن ء۔ داڑا اسہ بادشاہ اس حکومت کیک، داکان مونی بحر روم نا کل آن بھلا جزیرہ سلی Sicily ء خناٹ۔ دانپلس نا بادشاہ نا دوٹی ء، دا جزیرہ مالٹا نا بندغ آتیکن روزانا بھلا ہندء، داکان گدرینکسا یکم جمادی الاول آ مالٹا ء سر مسن۔

جزیرہ مالٹا:

مالٹا اسے بھلو جزیرہ سے، بھاز اپنی آ فلاسفر آک ہندا گلزمین آودی مسنوا، اوتیٹی پنی آ فلسفی طالیس ہم نُسکہ، دانا کٹیا کم ء، حضرت عیسیٰ علیہ السلام آن پد داڑے بادشاہ ء گرانڈ ماسٹر پارہ، واونا حیثیت حضرت عیسیٰ نا خلیفہ نا وڑاٹ امنا کنگک، واوپوپ Pope اتون سیوت ء برجائٹک۔ ہندا خاطر آن ہر فرنگی ملک آن اودے کمک رسینگک۔ اوقاف ومیرات آک رسینگانو۔ ہرافتا کٹیا بھاز ء۔ گرانڈ ماسٹر تینا کٹیا ء مالٹا ناداپارا ایپارنا گھیڑ جوڑ کنگک اٹ خوج کر سائیک۔ داہد اسکان کہ اسے بھاز بھلو وخت اسیٹی ہندن ء گھیڑ اس جوڑ مس ہرابڑزی وسوگوی ٹی بے مٹ ء، بھاز آتا جوڑ منگ ء ہزار سال منے، ولے بھاز پوسکن خنگرہ۔ وھندا گمان ء کہ ہزار آسال مونی ہم ہندن سلرہ۔ مالٹا نا قلعہ ہندن سوگو ء کہ مچ آ دنیا ٹی پین دن ء قلعہ اف۔ دانا سوگوی کن ہرا کاریگری کاریم اٹ انتگانے اونا کسائ کنگ مشکل ء۔ بیدس خنگک آن اونا گچینی تا کسائ کنگ مفک۔ گونڈ داوڑ پاننگ مریک کہ انگریز آک ہرا قلعہ غاتے کنگ کن دوئی آسراتی تیان پد ہر قلعہ ء کنگ ناوڑ تکرہ، اوہم مالٹا نا قلعہ ء کنگ آن بیوسی درشان کیرہ۔ و بھاز بھلو کچ اسیٹی خولم نامتنگ آن بیدس اوڑے سر سہی ء بھاز مشکل تکرہ۔ دا جزیرہ نا تہٹی سمندر نا کبھی لڑو شیفی بڑزیک اریر، بھاز آ لڑتیٹی تلاری ء بٹ پیش تمانے، ہرافتیان ہراسٹ نازی آ کلکتہ نا قلعہ نا کچ آ قلعہ جوڑ کنگانے، داوڑانگا قلعہ غاک باھوٹ جاہ ٹی سی آن گیشتر ء۔ اوفنادیوال آک پنجاشست گز آن کم پتن افس۔ ہندن

مالٹانا ہر شارٹی اسہ قلعہ اسے، ہر افتیاز رس مری آبرج جوڑ کننگانے، ہر امش تینا بار
 ڈیل ء بھلن کروک سلوک خننگرہ۔ داخہ درسو گوآ قلعہ ء نیولین ہمو وخت آ کٹاسس،
 ہر اتم افرانس آن مصر اکن ہنا کہ۔ کسراٹی تینا سپہ سالارانہ تدبیر و بھلوزر اس خروج
 کنگ آن اوداڑا کوزہ کنگ کرے۔ وچکو فوج اس انتظام کن ہموڑے الاس۔ و
 تینٹ مصر آ ہنا۔ اوکان پد ہر اتم لارڈ نیلسن سر سہمی دوئی کرے و فرانس نا جہاز آتے
 دزگیر کرے و خاخرتس، تو فرانس نا جہازی واک بحر روم اٹی چٹا، او وخت آ فرانس
 والا ک مالٹاٹی تینا قوم انا بیچ ء کمک اس کنگ کتوس۔ گڑا انگریز آک تینا جنگی جہاز
 آتے مالٹانا قلعہ نامون آسلفیر، و سلی آن بروک گن خورنا کوڑی و ایلو کمک آتے
 توریر۔ فرانسیک د اقلعہ ٹی اراسال آن مالٹا والا تے گھیر کر لیر، و گن خورنا کوڑی تے
 اوقسکان رسیدگ کن الیتوسہ۔ داسہ نہہ تو انا گھیر آن پدا وفتا خولمک چٹار، تو اوقک قلعہ
 ء انگریز آتا دوئی تسر، ہر افک توپ و ایلو جنگی آگڑا تیان پُر تسر، و تینٹ تینا ملک آ ہنار،
 و ولد ادا ہیت آخیر مس کہ مالٹا والا تا حکومت مالٹا والا تے تننگے، و لے و لدا ہم داسکان
 انگریز آتا بیچ شش ہزار فوج مالٹاٹی ساڑی ارے۔

مالٹانا انگریز آک:

مالٹانا انگریز آتیٹی سر الیکز نڈر بال گورنر مالٹا کڑوک ء بندغ اسے، ہر ابھاز خوش
 اخلاق و نیک دل ء بندغ اسے، اونا جوانی تیان بھاز آ بندغ آک اودے است اٹ
 منرہ، و اونا دوستخوا ء۔ ایلو جنرل لتزاع، ہر فوج انا سپہ سالار ء، گورنر نا ہر ہیت اٹ

کابک، مسٹی سررچرڈ ڈیکرٹن۔ داجری فوج انا ایڈمرل، دانا دوٹی شانزدہ بجری جنگلی
 جہاز، ہرا بحر روم ناندنگ آن حلب اسکان مچ آ بحر روم ائی گشت کیرہ، و کرکی ملک آتیا
 حکمرانی کیرہ۔ چارمی مسٹر مکالی، ہرا اسہ پیرء بندغ اسے، و بھاز آزموندرہ ارے تے۔
 کہی ہی سال ہندوستان ائی رہینگانے، داڑے گورنر ناشیف آن کاریم کیک۔ پنجمی
 مسٹر وکی اسہ فلسفی تبء بندغ اسے، و جہاز آتا جوڑ جاڑ و اوفتا گڑ اتا جوڑ کنگ ناکاریم
 کیک، جتا جتا وڑ انا کاریم کروک آتا اسبجائی و سنگتی اٹ داوڑ گچین ء ماحول اس بیدس
 کیپ ٹاؤن آن پین اسہ جاگہ اس نظر بتو۔ مالٹا غا سر مننگ آن پد کپتان رچرڈ سن
 بارنی آڈنگسا اولیکو وار کنا درستی راستی ء گورنرتون کرنے و اوکان پدایلو افسر آتون۔
 گورنر بھاز خوش مس۔ واددے انا ارغ گن کئے سسلہ خلک۔ رچرڈ کئے پہہ کریس کہ
 ہر اتم ارغ کن گورنر نارغا ہناس توویا نانا وکیل ناچٹھی ء تین تون دیس و نشان ایتس۔
 انتے کہ او کسر ہم بندء، وچٹھی نا نوشت ء ہر ساپکا گمان ء کہ اونے تون کمک کیک، و
 مننگ کیک کہ کئے حکم ایتے کہ نے قسطنطنیہ غا سرکیو۔ داوڑنی دانگ آن نا جہاز آتا
 خواری آن بچہ۔ ہندا خاطر آن ای چٹھی ء تین تون دریٹ و گورنر و ایڈمرل ء نشان
 تسٹ، او کمک نا قول کرے۔ منہ گھنڈہ بھاز خوشی اٹ تدیر۔ کندوری آوڑ وڑ انا گن خور
 آتا بھلو کچ اس تخوک نس، خاص وڑ اٹ برف، کوٹغ، و مالٹا، ہرا ایلو ملک آتیاں چپ
 داڑے بھاز جوان ء، است انا کام آکنکٹ۔

مالٹانا حالیت، میوہ و برف آک:

مالٹائی برف بھازے، واڑزانے۔ باسنی ناترندی ناسوب آن شربت، شراب و میوہ غاتے ہم برف اٹ تیخ کر سا کاریم اٹ اتنگک۔ سہب آن نیم ن اسکان ہر جاگہ برف انادیر و شربت دوئی مریک۔ گورنر نارغ نا پگہ غائیڈمرل ارغ کرے، اوکان پد مسٹر مکالے و مسٹر وکی ارغ کریر۔ مالٹانا قہوہ خانہ غائیٹی چا، مکھن و نیاری نا انتظام بھاز کم مریک، و آستخانہ غاک ہم شارائی بھاز کم ء، ہندا خاطر آن گورنر جنزل کنے پارے کہ ارغ اوڑتون یا گڑائیڈمرل تون کنیو۔ دابابت دابندغ آک کننا ہندن خیال ءتخار کہ ارہفتہ ٹی کنے تینا اُرانا تہٹی ارغ نانیاری نا انتظام کروئی تھو۔ مدام اسہ نہ اسہ جاگہ اس ارغ مسکہ، و اوفک دے اٹی کبھی وار کنے ختنگ کن بسرہ۔ ہر اتم ای مالٹانا افسر آتا داکڑ دے پیرس نامسٹرمی نا کڑ داتون تول کریٹ تو خواجہ حافظ شیرازی ناداشیر است آبس:

غلام پیر مغانم زمن مرنج اے شیخ

چرا کہ وعدہ تو کردی داد بجا آورد

ای تین تون انگلستان نا وزیر نا چٹھی ء ایسوسٹ، ہرا بادشاہ نا حکم اٹ نوشته کنزگاسس، کہ انگریز کما مدار آک کن تون کمک کیر۔ ولدا ہم مسٹرمی تینا سخت دلی و نابودی ناسوب آن پاش وڑاٹ چا پلوسی کرے، کہ دن مف کہ شاہی حکم ء پور و کپنگ نا دوہ برف۔ اور اہداری ہلک کنے تس ورا دہ کرے، و لے ہیچ وڑا سے نا کمک کتو، و نئے

کن تون کم کار اس راہی کرے، داڑان چپ مالٹانا انگریز سنگت آک بیدس چٹھی آن
 پیرہ بندغی نارشتہ ناسوب آن کنا بھاز خیال ءتخار، وتینا فطری رحم دلی وویانہ ناوکیل نا
 چٹھی ناسوب آن کن تون جوان پیش بسر۔ ودا کتاب اٹی تینا پن تے درج کرفنگ نا
 وارخواہی ودی کریر۔

مالٹائی کنا اڈہلنگ کن سوتر ہوٹل اٹی انتظام کننگا سس، ہرانا اسہ جتاء حیثیت اس
 نس، ولے باسنی وپشہ غاتا گیشتری و خاص وڑاٹ خننگیر وک آپیہن آپشہ غاتا سوب
 آن بھاز فریشانی مون تروی تما۔ کبھی نن ارا گھنٹہ غان زیات خاچنگ کتوٹ۔ مالٹانا
 سڑک وکسر آک دن تو آوار، وپھلن ء، ولے ”سور“ ہندن بھاز ءکہ اوفا سوب آن کسر
 اٹی ہنگ مشکل مریک۔ ہرکنڈ آوفا کھد کتر آک خننگرہ، بیدس اسہ سڑک اسے آن ہرا
 گورنر ہاؤس ناکنڈ آکا ہک، ایلو ہر سڑک آکتر آک تموک ء۔ اسہ وار مالٹانا حاکم
 سڑک آتیا سور آتا گوہی کننگ ء بندکننگ نا حکم جاری کرے تو او جاگہ نابا تیک تینا فطری
 پراگندہ نی وڑنگ ناسوب آن اوڑا جھونا ارادہ کریر۔ کنا ہموڑے اڈہلنگ نادے تیٹی
 مالٹا والاتا اسہ عنید وڑو ءدے اس بس، ہرائی او فک بھاز زیات آتش بازی کریر۔

مالٹانا دیوانک:

اسہ دے گورنر تون مالٹانا اسہ بھلودیوان اسیٹی بشخ ہلکٹ، مالٹانا متبر و واپارتا اسہ
 کڑدہ اس ہموڑے ساڑی نسکہ، ووڑ وڑانا گن خور کندوری آتالان نسر، مالٹانا زیبا غا
 نیارٹی تاپچی نسکہ، ہرا است ءچکوک باجہ خلکرہ، وڈکھیا ءزیمیل بنفیرہ، دادیوان بھاز

شاندار کس و دانی پچس نسکہ۔ مالٹانا ہندی زبان ہم عجیب و غریب وڑانا سے، لوز ولہجہ اسل عرب آتیا نبارء، دنگہ صاد۔ ضاد و ط، وایلو فتنے اسل عرب آتیا نبار ادا کیرہ۔ ولے اوفتا بولی ٹی روم و یونان نالوز آک بھازء، و اوتیٹی ہندن شیف بڑزی کننگا نے کہ اسہ جتاء بولی اس جوڑ مسنے۔ داد یوان اٹی بھاز آ بندغ آک فصیح ء عربی اس چا ہسرہ، اوکن تون ہیت و گپ کریر۔ ہندا وڑ جنیوا و مارسیلز ولیگہارن آ تیٹی عربی بولی ء چارہ۔ بلکن الس نابولی عربی ء۔ پانتنگ کہ اندلس اٹی عرب سردار آ تا اڈ ہلنگ نادے تیٹی و خلفائے بنی امیہ ناعہد حکومت اٹی داملک آتے عرب آک کٹاسر۔ بلکن دافتا ایب کیب انا بھاز آ اشارتے عرب آ تا جند آباد کرینو۔ داسہ منہ سال مست عثمانی سلطان مالٹا ء کٹنگ کن تینا فوجی ء رادہ کریس، گڑا دادے تیٹی مالٹانا قلعہ ہم ناپور و نسکہ، ہندا خاطر آن مسلمانک مالٹانا غٹ شار تیا کوزہ کریر۔ بیرہ اسہ شار اس مالٹا والاتا دوٹی سلیس، اوقک ترک آ تا جہو آ تا مومن اٹ سلیسر و مرغن وختی ء گھیر ء اسے ناسوب آن بے کچ سپاہی کسفن گار۔ ہمو قلعہ ناسوگوی ناسوب آن ہر مالٹا والاتا دوٹی کس، ترک فوج آک بامس اسکان مسر و تینا وطن آپدی ہنار۔ اوفتا ہنگ نادے ء مالٹا والاتا ک عنید آ نبار اڈ ایترہ۔

ارہفتہ غان پد کپتان رچرڈ سن ناخیال و سلاہ پک مس، گورنر و ایڈمرل سنگتی کر سا رچرڈ نامزور تے حکم تر کہ کنے و کٹوریز جہاز آ سمرنا Samarna ٹی انگریز کونسل نا ہتکین آسر کیر۔ و اوکان قسطنطنیہ ہرانا مری پنچ دے نسکہ، ہندا خاطر آن 16۔ جمادی الاول آ ارمیکو وار و کٹوریز اٹی سوار مر ساسمر نا غارادہ مسٹ۔

طوفان اسے تون مون تنگ :

و کٹوریز آسوار منگ ناچار میکو دے بیگہ ناوخت آ بھلو طوفان اس بس۔ ہراڑان
 جہاز انا اسہ مستول و بادبان اسے نامنہ پاٹ پناہ، و بھاز آک کشکار۔ مچ آ بحر و مٹی
 چنکا چنکا جزیرہ غاتا گیشتری ء، و بھلو خلیفوک آتلار تیان پُر ء، و دے ون بھاز پر
 منگ ناسوب آن دہ جہاز پناہ۔ ہرافتا ڈہ پد آن رسینگاس۔ نن ہم زند آن است
 ایکیم کرین، و لے ننا جہاز رکھنگا۔ نیمروچ آن پد تھو سلیمس۔ 22۔ ذی قعدہ غاجعہ نا
 دے سہب انا وخت آ جہاز جزیرہ میلو Melo نا کرک آ لنگر کرے۔ داپنی ء بندرگاہ
 سے، داسفرائی جزیرہ کندریہ Kendriya و بھاز آ ایلو جزیرہ غاک ہم بسر۔ ہرافتا
 حوال اسلامی کتاب آ تیٹی ارے، و او فتنے یونان نا جزیرہ غاتا پن اٹ یات
 کنگانے۔

طوفان ناسوب آن جہاز ء ہرا نسخان رسینگاس، اونا جوڑ جاڑ نارداٹ یا زندہ دے
 جزیرہ میلوٹی سلوئی تما۔ ہندا خاطر آن ہموایب کیب ناشارتاسیل ء ہم کریٹ۔ غٹ
 شار و خلق آک شیف بڑ بٹ آتیا آ باد ء، و یونانی باقی تا گیشتری ء، داہندا آ تا خلکت نا
 حالت ترک آ تا خلیس و پد ریسہ ذلالت ناسوب آن ہرا کہ اسلامی کانود نارداٹ حربی
 کافر آ تا ذلالت نا عمل اٹ بریک، نزور و زند بے چس نس۔ دافتا حالت نامون اٹ
 ہندوستان ان رہیت ء بادشاہ پانگ مریک۔ داکان بیدس جان کاہلی و خواری کپنگ
 ناسوب آن داجا گہ نا باتیک داہد اسکان لاغرونا جوڑ خنگرہ، کہ اوفتا حالت ء خنگ آن

کنے ہو غنگ ہلکہ۔

سے شنبے نادے اوکان رادہ مسن، و سرزمین اٹلیہ Atlena نا خڑک آن
 گدرینگان، ہرانا حوال رومی کتاب آتیٹی جزیرہ حکماء پین اٹ رسینگ۔ دا افلاطون
 و دیوجانسن کلبی و ایلو بھاز آ فلسفی تاودی جاء۔ داڑے ہمو پنی آگر جا گھر ناماڑی ء ہم
 خناٹ، ہرانا بامب کورگم مسنے۔ و بھاز پیہن سنگ مرمرنا بھلو تمبہ جک ء، و گروشک
 ایتزہ۔ دافتے دور بین نامک اٹ ہراٹ۔ شنبے نادے سمرنا ء سر مسن۔ یات سلعے کہ
 اٹلیہ جزیرہ اس اف، بلکن ملک یونان ناسہ بھلو گیل اسے، اینو پگہ داڑے ترکی
 سلطان و فرانس نابادشا ہی ء۔

سمرنا ناشار:

سمرنا بھاز بھول و زیبا ء شاراسے، آبادی مسلمان و یونانی پوریا گرا تا زیادہ ء۔ دا
 فرنگستان ناشاری تا ہند جاٹ ء۔ دا جاگہ ناباز اریٹی ہروڑانا گڑا رسینگ۔ داڑے
 میوہ غاتیٹی انگور، کوٹخ، انار، گلو بھاز ء، بھاز آ گلو آک کوٹخ آتیاں ہم بھلن ء، داڑے
 بھاز دیری ء، ہرا فک پین جاگہ افس۔ کپتان رچرڈسن کنے انگریز کونسل مسٹر ویری نا
 ہنکین آسلفے۔ ہمو دے بیگہ ناوخت آ کپتان تون شارانا سیل اکن پیش تماٹ۔ و عثمان
 آقا تون اونا باغ اٹی اوڑدہی مس، ہراشار آن پیشن نس۔ او بھاز مہراٹ ملا۔ قہوہ و چلم
 پیش کرے ون نارغ کن سلہ خلک، گڑان ارغ کنگوسن، ہندا خاطر آن بشخنداری
 کرین۔ او کپتان نا بشخنداری ء امنا کرے، ولے کنا ساڑی منگ ء المی گوندا۔ ای

اوڑتوں زرس کنگٹ۔ موکل ناوخت آ اوپگہ نادے انا ارغ کن سلسلہ خلک، ہر ادے ای
امنا کریٹ۔ اوکان پدمسٹرویری تون پدی بسٹ۔ ارٹمیکو دے پن کروک وخت آ اونا
بندغ سواری اس ہر فسا بس و ہمو باغ آدرے۔ مسلمان تاوڑ انا ارغ ء ترک آ تاوڑ
اٹ کنگٹ، ہر افنا چس بھاز زیات کس۔ چار سال آن پدن ارغ اس کنگٹ آن بھاز
خوشی مس۔ نن نیمہ اسکان وڑوڑ انا شربت کنفسا ہنا۔ مجلس کر سا ہنا۔ او اسہ سفارشی چٹھی
اس قسطنطنیہ ٹی تینا اسہ سنگت اسے نا پن آن نوشتہ کرے، ہر اس سلطان نا چنکا وزیر تیان
کسکے۔ عثمان آقا کئے آن خواست کرے کہ ہر اتم اسکان ای سمرنا ٹی اٹ، او انا ارا ٹی
رہینگو، و ارغ اوڑتوں کنیو۔ ای مسٹرویری نادعوت ناسوب آن بشخنداری خواہسٹ۔ او
تیان چنکا کشتی آ کئے منہ مزور تون او ار مسٹرویری نا ارا غا سر کرنے۔ ارٹمیکو دے مسٹر
ویری تون او ار میجر پرپس نا ہنکین ارغ کنگٹ۔ ہر اسہ شریف ء انگریزا سے، اوکان
پدانا دے عثمان آقا تینٹ کن تون اوڑد ہی کن بس، و کئے تین تون درے و بھاز
خدمت کرے۔ نن نیمہ اسکان او نا ہنکین آسٹ۔ گڑا پگہ غا کئے سفر آرادہ مروئی کس،
ہندا خاطر آن موکل ہلنگ ناوخت آ عثمان آقا تینا مزور اسے پارے کہ سد دانہ گلو، اسہ
ٹوکری اس انگور، پنجا ارغ، ارامیلش و اسہ خراس نا چھی اس سفر کن کنا جہاز آ سر
کرے۔ ولے جہاز تہاری ٹی سلوک کس، ہندا سوب آن دا گڑاک کئے اسکان سر
متوس۔ عثمان آقا تینٹ ہنکین نا درگہ اسکان کنا سفارنگ کن بس، و او نا مزوری کئے
کشتی اسکان ایسر۔

17- تاریخ آجمہ نادے مسمیکو وارر چرڈ نامہروانی اٹ وکٹوریز جہاز آسوار مرسا قسطنطنیہ غارادہ مسٹ۔ دابابت ہد داس کہ ایڈل ناموکل دوئی متویس، بیرہ کپتان رچرڈ نامہروانی ناسوب آن دا انتظام سفر منگ کرے۔ نہ تو بارنی ناکسراٹ یا پین جہاز آتیا سفر کنگ بھاز مشکل و خلیفوک نسکہ۔ داجہاز دا بہانہ اٹ قسطنطنیہ غارادہ کننگا، کہ طوفان ائی اونا مستول آک پناسر، اوقتا جوڑ جاڑ بیرہ قسطنطنیہ ٹی منگ کریکہ، اگہ دا بہانہ متو کہ تو گڑ ادا جہاز قسطنطنیہ غاہنو کہ۔ کناسفرداسہ یونان ناسمندرا ٹی نسکہ۔ کسراٹی جزیرہ میٹیلین Mitylene آن گدرینگان۔ ہرا یونان نا بھاز آ فلاسفی تا ہنکین جا منے۔ کرک آڈنگسا دا اشارا ناسیل ء کریت، دا کنڈ آشارک بھلن مریریا چنک، مش تا دامان ائی آباد ء، و بھاز شاندار وزیبا خنگرہ۔ ولے ہرا تم دا قتا تھٹی پترینگ تو دا پیشن آن چپ تھٹی دن افس، بازارک انگور ناول و اوقتا تالانی کن خلنگوک پاٹ انا جگ انبار ء، و اونا سوب آن تہارمی ء، گیشتری انگور نالٹک تھٹی لٹوونج ء، کسرک تنک و کتری ء، خل تا کڈ و بینٹ آفرش آکو، پیشن ناماڑیک بازار نا تہہ آن اسل خنگلیسہ، ہراڑان کسریک بیمسکر مریرہ۔ 18- تاریخ آدوشنبے نادے، تہو جوان مفنگ ناسوب آن جہاز جزیرہ ٹندوس Tendos ائی لنگر کرے۔ داجزیرہ ناسیل ء کرسا حاکم جزیرہ عمر آقا تون اوڑد ہی مس۔ اواریغ ناسلہ خلک۔ گڑارٹمیکو دے ناسفر تہوانا جوانی تون گنڈوک نس، گڑا بشخنداری کریت۔ پنج شنبے نادے تہوزرس جوان مس، تو جہاز مونی رادہ مس و بحر مودہ نادنگ آسرمس۔ داجر یونان نالٹاسے، و قسطنطنیہ اسکان کاہک، وداکان پد

بحر اسودائی اوارتمک۔ داجاگہ غادیر ہند اخص تر ند نسکہ کہ بھاز تر ند تہو آن بیدس بحر اسود نادنگ اٹ پترینگ مشکل ء، کم وود پنجا جہاز چندی ملک آتا داجاگہ غانگر کر یسر، و بھاز آک پنجا پنجا دے آن چاری سرہ۔

بحر مورہ نا کرک انا ڈغار:

بحر مورہ فرنگستان و عجم ء نیام آن سیم کیک، ہڑتوم آتے جتا کیک، قطب دیکی نا کنڈ آن داسمندر نادنگ فرنگستان اٹی اوار ء، وسویل دیک کنڈ آن یونان اٹی ء، ہرا سکندر اعظم مقدونی نا ڈیہہ ء، ایران نابادشاہ مہر اسپ ہرا خسر و نا جانشین نسکہ، اور ہام بن گوڈر ز ناسپہ سالاری ٹی دادے کٹاسس، ہندار ہام ء اہل عرب ”بخت نصر“ پانک۔ ہندا جاگہ کن داراب بن بہمن، فیلفوس تون جنگ کر یسر۔ روم انا قیصر و ایران نا اشکانی و سامانی دا گلز مین کن کبھی وخت اسکان مون پہ مون مسر۔ دا واقعہ غاتا سرجم اسلامی کتاب آتیبی رسینلپک، انتے کہ داقیبی اسلام آن مست انا واقعہ غاتا حوال افک۔ اسہ جاگہ اس ہم دادے تا حالیت آک نوشت اٹی افس۔ دنکہ فردوسی طوسی پارینے:

زاشگانیاں ہیچ نشیدہ ام

نہ در نامہ خسروان دیدہ ام

ولے یونانی بولی نا اسہ مستند کتاب اس، ہرا ارا ہزار سال مست نوشتہ کننگاسس، اونا مٹ انگریزی ٹی مسنے، اوکنا مون آتخوک نسکہ، داٹی ہمو واقعہ و جنگوڑ و آتا حوال

ساڑی ء، ہراروم انا قیصر آتا و عجم ناسلطان آتا نیام اٹ مسوسر۔ ترکی نا عثمانی سلطان
دنگہ دا ہڑتوم آ ملک آتیا حکومت کیرہ، یعنی یورپ و ایشیاء و دارا سمندر (بحر یونان و
بحر اسود) آ۔ ہندا خاطر آن دافتنے سلطان برین و خاقان بحرین نا لقب تنگانے۔ بحر
یونان نا کرک آ اسہ ہندا سے نا پین طرائی Troy ء۔ پنی آیونانی شاعر ہومر ہندا جاگہ نا
باقی اس نسکہ۔ سمندر نا رہی آ دا پنی آ سلطان آتا مقبرہ غاک اریر۔ ہرا ہومر نا ستا ء
کریرہ۔ وتین پہ تین نا جنگ آ تیٹی خلنگار۔ دا مقبرہ غاک بڑز بھلا بٹ آتیا نبار خننگرہ۔
20۔ تاریخ آ جمعہ نادے تہوانا گچینی نا کمک اٹ سمندر نا دنگ اٹی پتیرینگان، ومنہ
میل جہاز سفر کریس کہ تہو کم مس، و دیر چچی چکتو کہ، اسہ ہندا سے آ جہاز لنگر کرے،
ہرا دے درہ دانیال Dardanelle پارہ۔ دا ہندا بحر مودہ بھاز تنک منے، ہڑتوم آ
کنج آتیا سوگو ء قلعہ جوڑ ء، ہرا فقا تہٹی بھلو بھلو تو پ سخت ء، و جنگ انا غٹ سلہہ غاک
ساڑی اریر۔ تا کہ اگہ مخالف ملک اسے نا جہاز بے موکل آن تہوانا کمک اٹ گدرینگ
خواہے تو او دے سم تیٹی نشانہ کنگے۔ ہندا خاطر آن دا ہندا اپن درہ دانیل تنخو کہ ء، نہ تو
داڑے ہیچ ء شاری آبادی اس اف، ہندن قسطنطنیہ نا ہیے کنڈ آن ہراڑے بحر مودہ،
بحر اسود اٹی اوار تمک، بھاز تنک ء جاگہ سے، اوڑے دیرا نا چکنگ و سوگو آ قلعہ غاک
داکان ہم زیات ء، داگڑا داکان گدرینگو کہ آتیا کبین تمک، کہ او فتنے چاری مروئی
تمک۔ ولے ترکی حکومت دادے بھاز جوان سر پند مریک، انتے کہ دا قسطنطنیہ نا رکھو
سوگوی و سمندری آفت آتیاں رکھنگ نا سوب ء۔ دشمن آتا جہاز داکان مشکل اسیٹی

گدرینگ کنگ یک۔

20۔ تاریخ نا جمعہ نادے آن رجب نا تو انا چار میکو جمعہ اسکان چا نژدہ دے ہندا
اژاندنا سوب آن بھاز فریشانی اٹ درہ دانیل آن گدرینگان۔ وداپن انا تخنگ نا
سوب ء ہم سر پند مسٹ، یعنی درد معنہ خواری وڈڑ، ونیل انا معنہ ختنگ، مطلب
دادے کہ مسخت کن دڑ دسلنگ۔ پنج تاریخ آشبے نادے نن قسطنطنیہ ء سر مسن، دامنه
دے اٹی کم وودسد جہاز درہ دانیل اٹی مچ مسوسر، و ہراتم غٹ اسبجارادہ مسرتو مچ آ
سمندر ناتلہ غاتالان مسر، دا اسہ ہندن ء ندرہ اس نس، ہرادے ای پین اسہ جاگہ اس
ہم ختو یسٹ۔

قسطنطنیہ ء سر مننگ نارٹمیکو دے قلاتہ Colata نا ہند، ہرا قسطنطنیہ نا اسہ بشخ
اسے، ودائی فرنگستان نا بادشاہ تا سفیر آک رہینگرہ، ای انگلستان نا سفیر لارڈ الگن نا سلاہ
غا اسہ کرائی ء اُراس ہلکٹ، ہراتم ای جہاز آن دڑنگسا گڑا تخون اوار ہناٹہ تو کپتان
رچرڈ سن مہمانداری کرسا و شرف ترسا اسہ توپ اس خلسا قسطنطنیہ ٹی رہینگوک آتے کنا
بنگ ناڈہ تس۔ اوکان پدای ہنکین آسر مسٹ تو بھاز ساف نسکہ، وشارانا جوان انگا
ہنکین تیٹی حساب مسکہ، دائی چارز بیاء عیسائی مسٹر ہم ساڑی سرہ۔ ہراگن کن نیاری
وارغ نا انتظام کریہ۔ اسہ تو اس بھاز آرام اٹ تدے، کنے غٹ آن زیات خوشی و
آرام لارڈ الگن ولیدی الگن نا ساڑی گری نا سوب آن رسیدگاس، لارڈ اسہ متبر
خا ہوت اسے نا ازگار ء بندغ اسے، قسطنطنیہ غان بلیس بغداد و بصرہ اسکان اخس کہ

انگریزی حکومت ناویل آک اریر، غٹ او ناما تحت ء۔ او بھاز خوش اخلاق ء بندغ
اسے، او نارائی ہم بھاز زیبا و شیریں سخن نیاڑی اسے، علم و دانش الی کل آن جتماع، ای
اوناشان الی اسے غزل اس ہم نوشتہ کرینٹ۔

استنبول ناشار:

داسے استنبول نا گونڈ ء حوال اس ایتوہ۔ اصل اٹ قسطنطنیہ مسہ شار آن جوڑ ء، ہرا
اسے ایلوتون گنڈوک ء، دا بحر مامورہ ناندگ آٹے۔ و بھلاخ ہرانا تہٹی بادشاہ، وزیر،
ویل و اوقاتیناک و مسلمان تا کل متبر آخا ہوت آک رہینگرہ، اودے استنبول پارہ۔ و
ایلوشار ہرانا مومون پھ مومون ایلوکنڈ آٹے، اوناپن قلاتہ ء، استنبول آن قلاتہ اسکان
بارنی ناکسر اس ارے، اگہ دانا کڈ و بینٹ آتے سلنگ مرے تو پیست پیست و یک میل
ہنسا ہموڑے سرمنگ مریک۔ دا شارانا باتیک عیسائی ء، واو فک دن چاہنگ مریرہ کہ
اوقتا ارا نا پیشن یا تہٹی ”سرو“ نادرخت مفک۔ و مسلمانک تینا اراتا مومون آ ”سرو“ نا
درخت خلیہ۔ عیسائیک دادرخت ء خلنگ کپسہ، تا تکہ اولیکو وار ہنگ تون مسلمان و
نصرانی تا ہراک چاہنگر۔

مسٹمی شار بحر مامورہ نا ایلوکنڈ آن برا عظم ایشیا نا ڈغار آٹے، و اوناپن باسکو دار ء،
استنبول آن بیدس سمندر آن چسا اوڑے سرمنگ مشکل ء، دا ہر مسٹ اشارتا اسے کنڈ
آن سمندر ء، و ایلوکنڈ آن مش۔ گر ادا اشارتا مرلیس اٹ کاس تو سڑک آتا ڈغار آوار
ختنگ۔ واگہ پانادی کسرتیٹی کاس تو سڑک نا ڈغار بڑزی نا کنڈ آ بڑز مرسا کا ہک، دا

ہد اسکان کہ اولیوٹل اسکان سرمریہ۔ داشارانا سمندرنا کند آن ہندن عالی شان و است ء چک کہ اگہ کشتی ٹی خلیج نانیام اٹ سلسا سیل کیس تو سہا تمک کہ مچ آدنیائی دانا مون اٹ ہج ء شاراس مفروء، ولے ہرا تم شارانا تھٹی کاس تو ہمووڑ است ء چک، استنبول ناتھو بھاز نخ ء، چلہ ٹی برف بھاز بٹک، اُراتا تھٹی گچین ء خاخری جوڑ ء، ولے ترک آک آتش پرست آتون ہمووڑ منگ نا خیال اٹ ہڑ دے اسل خاخر لگپسہ، بیگہ نا وخت آ خاخر تے کم کیرہ، شام و خفتن نا نماز نا وخت آ اسہ بھلور کابی اس ہرا تہوش ء تورک، و خاخر ء ڈکک، خاخری آتخرہ۔ ونخ ء چٹنگ کن او نابدل اٹ بیرم تیٹی ودکی کیرہ۔

تیرمہ ٹی پیشہ وکک اسل بھاز مریک، طاعون تو کم و ود مدام دا شارائی تالان ارے۔ ہندا وڑ سلطنت عثمانیہ نا غٹ شار تیٹی دا و باء ساڑی ارے۔ خاص وڑ اٹ مصر، حلب، بغداد و ایلوقنیٹی۔ شارانا تالانی و آبادی نا گیشتری ء قلم بیوس بیان کنگ کپک۔ دا ہر مسٹ آشارتا کما مدار آتا باغ و جاگیر آک بحر مامورہ نا کرک انا ہڑ دوسر کند آاریر۔ و دافک بحر اسودنا دنگ اسکان تالان ء۔ دا وڑ کہ اگہ بحر اسودنا دنگ آن دریا ب نا کسر اٹ استنبول اسکان ہنگ نارادہ مرے، تو بحر مودہ نا ہڑ دوسر کند آتیا سی میل اسکان نا مچ آ کسر آباد و اسہ ایلوتون گند وک ختنگ۔ اگہ کس اس بارنی نا کسر اٹ شارتا مرلیس ء مزل کے، تو او مسہ دے اسکان شارانا تھٹی ہنسا کیک۔ ہندا خاطر آن دا جاگہ نا بندغ آک ہرا تم اسہ شارآن ایلوشار آکارہ تو بایلہ نا چنکا چنکا کشتی تا کمک اٹ کارہ۔ ہرا

بھاز زیبا جوڑے، گیشتری زری ونسح و نگارے۔ اونٹنی مخملی بوپ تالان کروک مریک، داوڑ
اناہزار آکشتیک ہروخت کارہ بریرہ۔ بھاز آتیامسہ ملاح مریرہ و بھاز آتیابیرہ ارٹ۔ دا
کشتیک ہمو جاگہ ناباتی تیکن بھاز کمکارے۔ سمندرنا کج آہراڑے بندغ آک کشتی
تیاں دڑنگرہ اوڑے سنبرینگلوک آہلیک رسینگرہ، ہرا کرانا چلینگرہ۔ اگہ کس اس پنداٹ
ہنگ خواب تو چنکو کر اس ترساہلی آہنگ کیک۔ وپدی ہم ہنگ کیک۔ داشارتا کسرو
سرک آتیاخل انافرش جوڑے۔ ولے بھاز ڈک مک، شارتا آبادی وتالانی نامون اٹ
سرک آتا پتی کم۔ پرتیٹی ہندن کچڑ مریک کہ چرینگ مشکل مریک۔ بھاز آہندا آتیاتو
دیرو کچڑ گوڈ آتسکان سرمریک۔ قہوہ خانہ وحجام آتا دکانک حسابی افس۔ ہراسرک آمنہ
گام اس کاس، اسہ قہوہ خانہ وحجام نادکان اس خنسہ۔ عثمانی ترک و عرب آتیٹی سجفنگ نا
خواف، ہندا خاطر آن تینا گیشتری وخت عہیت وگپ، ودرستی راستی تیٹی گدریفرہ۔ دا
قہوہ خانہ غاک اوفتادیوان خانہ ناکاریم عکیرہ۔ سہب اتون سماکنگ آن پدنیاری کرسا
لس وڑاٹ قہوہ خانہ غاتیٹی کارہ تولرہ۔ وگپ وتران اٹ اختہ مریرہ۔ مجلس بھاز ترند
تواراٹ کیرہ۔ اگہ دہ بندغ اوارتو لوک مریرتوکل تا اسجاہیت کیرہ۔ ہندا خاطر آن دا
مچی تا مجلس لس وڑاٹ گاڑوک آساہدارتا مچی آنبار مریک۔ نابلدے بندغ اس اوفتا اوار
سوارانگا توارتے پہہ مننگ کپک، واوفتاخوکی آن ہچ غفاندہ اس ہرفنگ کپک۔ دا قہوہ
خانہ غاک لس وڑاٹ تارمہ وکچٹ مریرہ۔ بیدس خرین آقہوہ وچرٹ آن اوڑے ہچ
اس رسینگک۔ آشخانہ غاک ہم لس وڑاٹ کمینہ انگا بندغ آتیان پڑے، وشرمند آتا

تولنگ نالانخ افس۔ ولے قلاتہ ٹی ارامسہ فرانسسی وانگریزی آسٹرانہ اریر، ہر افسٹی بھاز
 جوان ءارغ رسینگک، او فک تولنگ نالانخ ہم اریر۔ حمام ہم بھاز ء، ولے بھاز کچٹ،
 نیارٹی و نرینہ غاتیکن کل اکن ء۔ سہب آن پیشیم اسکان نرینہ غاک کارہ، اوکان پد
 نیارٹیک۔ استنبول ناخاص انگا گڑاک ہرا فک عقل ء ہم وڑرہ، اسٹ تو کشتیک، ہرافتا
 حوال ءتسٹ، وکرا غا رسینگوک آہلیک۔ ارٹمیو گڑا سرقہ خانہ غاک، سڑک آتیا ہر چار
 گام نامری آدیرانا ٹینکی اس خلوک ء، اوڑتون اوراسہ گلٹ ناگلاس اس آہن نامجیر
 اٹ تفوک، ٹینکی ناٹوٹی ناخوک آلڑونج ء۔ کسری تیان ہر کس اس ملاس مس، اوٹینکی آن
 گلاس اس پڑ کرسا دیرکنیک۔

مستھی جوانی دادے کہ اسہ وڑانا گڑاتا دکانک اسہ چراٹ مریرہ، ہرانا سوب آن
 ہلوک آڑکن بھاز آسانی مریک۔ چنکو کوشست اسیٹ است پسند آگڑا خننگک۔ زیات
 نرخ والا گڑا تیٹی قائم (گوج انا سل) مخمل ومون پھل آتیاں بیدس پین ہچ اس
 خنٹوٹ، داگڑاک اریر، ہرا فک اڑزان ہم اریر۔

استنبول اٹی بھلا بندغ آتا بیرشت دنیاٹی غٹ آن زیات نرخ آ بہا مریک، و
 گیشتری فرنگستان آن بروک پچ آتیاں جوڑ کنگرہ، خاص وڑاٹ اطلس و خارا بینرہ۔
 ہندوستان نا جوڑ کروک پچ آتیٹی شال، چھینٹ واسہ پیہن ء پچ اسیٹی است خواہی
 خننگک۔ ایرانی پچ آتیٹی کرمان ناشال، وکخواب بینگرہ۔ دا بندغ آتا شلوارک اون
 انا مریرہ۔ ہرافتا پاچباک تنک وگٹ بھلن مریک۔ شیف آن بینوک ارامسہ کوس انا

دامن تے دانا تھٹی جاگہ ایترہ۔ ہرا بندغ شلووار آہیلاک مف، اگہ او بینے تے تو تینا جاگہ غان مشکل ء سرنگ کے۔ اوفتا ٹوپ آک بھاز شک مریرہ، ہرافتے قادوق پارہ۔ دا اون اٹ جوڑ کنگرہ، وشش ہفت سیر آن زیات کبین مریرہ۔ اسجا چار پنچ عربی ءکوس بینرہ۔ ہرافتا بطخ اون اٹ جوڑ کروک مریک، وشیف تاز بر ءتچ مریرہ، جم وڑ اٹ داخل اسہ بیش اسے ناباریم نا کچ مریک۔ ہندا خاطر آن او جاگہ نا پیرانگا بندغ آک اخس کہ متنگ کیک سرجز و چرینگ آن پاریز کیرہ۔ حالانکہ جانجوڑی کن چرینگ و ٹیلاپ کنگ المی ء۔ استنبول نا کسرتیان گدرینگسا پاشا تادیوان خانہ غاتیٹی مہمان متنگ نا واررینگا۔ مسہ چار جاگہ سلوئی تما۔ دا وخت آای خنٹ کہ او فک تینا ”زنانہ مکان“ (اُرانا تھٹی نیارٹی تا جاگہ) آن پیش تمسا مہمان خانہ ٹی بسرہ ونیم ن اسکان ہموڑے تو سرہ۔ ولدا ہمو درگہ غان حرم نا تھٹی ہنار۔ دانیام اٹ او فک حویلی و چاردیوالی ء ہم جوان وڑ اٹ چپسہ، تو گڑادرگہ غان پیشن و شمارانا تھٹی امرسر متنگ کرور۔

شنتب کشی نارواج:

ترک آتیٹی شنتب کشی نارواج بھاز گیشتر ء، اسہ وخت اس ہم شنتب اوفتا دو آن پیش تمپک، غٹ بندغ آک دانا ہندا خس ہیلاک ء کہ ہلی آ تو لوک تو لوک و ترند ہنوک آ سواری تیا ہنسا ہم شنتب ء زغم آنبار دوٹی بلیرہ۔ چھمقاق (اسہ خل اسے ہرانا کمک اٹ تیرونک ودی کنگ مریک) واسہ متکن ء تچ اس بغل اٹ خلیرہ۔ سوار متنگ نا

وخت آہم خل انا خراٹ شتب ء لگفرہ۔

اگہ المی ء کاریم اس مرے تو شتب ء سِل انا لوت اسیٹی زرہ سیکن تخرہ۔ ہندا سوب
آن نادر شاہ نادا ہیبت پنی ء کہ ترک آتون جنگ انا وخت آوتینا سپاہی تے پاریکہ کہ دا
قوم آن خلیبو۔ انتے کہ جنگ انا وخت آ دشمن تینا ارادواٹ تینے رکھک، و بندغ نابیرہ
ارادو مریرہ۔ ودا قوم انا اسہ دوٹی چلم وایلو دوٹی زغم مریک، وادفتے مسٹمیکو دو شتب کن
درکار مریک، ہرا وفتون اف۔ گڑ ادا ہرادواٹ جنگ کیرہ۔

ترک آتا ٹوپ آک:

ترک آتا قادوق پن ناسہ خاص ء وڑ اسے ناٹوپ اس مریک، ہرادے پیرانگا ک
بیرہ۔ داکان بیدس او تہیٹی چندی وڑ انا ٹوپ بینگ نارواج ارے۔ قوم انا چندی تپہ
غاتا چا ہنداری کن اوفتے جتا کروک ٹوپ ء، اسہ خاص وڑ اسے ناٹوپ آخرن ء رنگ
اسے نا پچ اس پیڑنگ سادات آتیکن ء، ٹوپ انا اسہ وڑ اس ہم بھلنی و کینی ٹی قادوق
آن کم اف۔ بلکن بھاز آک تو اوکان ہم اراہموس وچارہموس کبین مریرہ۔ استنبول
نا بندغ آک عیش و آرام، شان وشوکت، گچین آ بیرشت، وڑ وڑ انا ارغ، نیارٹی،
جوان انگا سواری و بھاز مزور ناداخہ درہیلاک مسنو کہ ازگار آتیاں چپ دادین چنکو
بندغ آتسکان ہم تالان منے۔ داوڑ ملک انا کٹیا گرج انا کاریم تاجا گہ غا عینش و
آسرائی تیا خوج مریک۔ وہرا تم کٹیا کچ اٹ مریک تو رشوت خوری و درونا کمک اٹ
پیسہ دوئی کیرہ۔ دا گندہ غا خصلت اوفتا تہی ہندا خہ درجا گہی ء کہ داسہ داناسخانک ہم

اوقامون اٹ ہیج اس افس۔ اسہ بندغ اس ہم دافتیان مُراف۔ تانکہ رشوت ہلتوکس
 اناہیت ۽ ہم خف توپسہ، ہندا خاطر آن شاہی واپار، دنکہ توپ خانہ، دفتر، ڈاکخانہ، فوج
 انا نظام اسل معطل ۽۔ سرکاری ملازم آک تینا جندی غرز آتا سوب آن کارخانہ ودفتر
 آتا زوری تے تینا افسر آتیاں ڈکرہ۔ ودا کارخانہ غاتے بیرہ کٹیا کن کاریم اٹ اتیرہ۔
 و ہراڑسکان متنگ کرے داڑے خرد برد کنتنگ۔ داہیت آتا کنے ہموتم سما تما ہرا تم او
 جاگہ ناٹپالجا ۽ خنٹ۔ ہرا دے اوڑے منزل خانہ پارہ۔ ہرا تم ای استنبول آن بارنی نا
 کسراٹ بغداد آبسٹ تو داہیت آک پور وپک مسر۔

حالیٹ دادے کہ ہر 36 میل انا مری آ اسہ ٹپالجا اس جوڑ کنگانے، ہرا نا تھٹی اسہ
 قہوہ خانہ اس مریک، واسہ گاٹ اس رہینگ۔ داکان بیدس اسہ چاروک اس، ہرا
 ڈاک اناہلی تا انتظام ۽ یک، واوناماتحت نعل بند، و سپاہی اس ارے، داغٹ حکومت نا
 ملازم ۽۔ داوڑ متکن آ دور آن برجاء، کہ منزل نا گاٹ ٹپالجا نا ہنکین ۽ قاصد آتیکن
 ساف تنخک، تاکہ قاصد پن کروک وخت اسکان اوڑے دم کشنگ کے۔ گیشتری
 کما مدار آک ہم قاصد نا وڑ سفر کیرہ۔ و منتظم او فتیکن تازہ دم ہلی تا انتظام ۽ یک، و
 داڑے اڈ ہلنگ نا وخت آ او ناگن خورنا بست و بند ہم اوڑاٹے۔ موکل نا وخت آ او قک
 تینا خوشی اٹ منتظم وایلو ملازم آتے تینا حیثیت نا کچ آ انعام اتیرہ۔ داغٹ خوچ و ہلی تا
 بدلی کن حکومت ہر تو سی ہرا رقرش ہر ٹپالجا کن ایٹک، و لے داسہ داٹپالجا غاک قہوہ
 خانہ غاتیا بارغریب آتا ہند جوڑ مسنو، وداخہ در کچٹ ۽ کہ او قیٹی جوان انگا بندغ آتیکن

اڈہلنگ مشکل منسنے، پشہ وکک تیان بیدس کھد کتر بھاز ء، کن تون وخت اس دن ہم مسکہ کہ سد میل ناسفر آن پداگہ ٹپالجا سیٹی اڈہلوی مس تودم دریگہ آن پدہم پشہ وکک آتا گیشتری آن جوان ء تیغ اس بنگ کتو۔ ہر اتم ہلی بدل کنگ کن پاریت تو گھنٹہ غاتیان پد رسینگا۔ قہوہ وارغ ہندن ء رسینگا کہ کنگ نالارخ اوس۔ ہندا وڑ بھاز آٹپالجا تیٹی مسہ مسہ دے ہلی تاچاروک نٹہ۔ ہنگ ناوخت آٹپالجانا ملازم آک زورٹ انعام دوئی کنگ نا کوشست کریر و قحوط تو بھاز غوغا کریر و کرینگ ہم تسر، کلہئی سیٹی جان ء خلاس کر سارادہ مسٹ۔ دا حالیت ء او جاگہ ناٹپالجا و منتظم آتا ہر افک کہ سرکاری ملازم ء۔ دا بندغ آتا بددیانتی نا دا حالیت ء کہ قاصد آک سرکاری سواری تیا پوریا گرتا مال آتے ہمپسا دیرہ، واوقنیان کراہلیر ہ۔ دا پوریا گرتے ٹپالجا جاگہ ایترہ و منتظم ٹپالجا قاصد نا غا و دا خاطر آن کنگ کپک، کہ او تینٹ خلاف قاعدہ کاریم کیک، ہر توم آک تینا حساب کتاب ء است اٹ تخسچپ تولرہ، و حکومت ء دا ہیبت آتا ساتمپک۔ ہندا سوب آن سلطنت نا کاریمک مفسہ۔

ترک آتا کتغ ارغ:

ترک آتا گن خورائی منہ گڑا کڑزہ، ارا وڑ انا کو اب پیرو برنج اٹ اوار شاغوک بیدیر، و میوہئی برنج و سو، دا ایرانی کتغ آتا بدل کروک دروشم آکو، بھاز زیات چس اف تا۔ او فک پلا و سو آن بیدس کیرہ۔ بارن انگا برنج آتیا باسن ء می شاغرہ، دا پلا و پلاٹ انا چچ آتا مک اٹ کنیرہ، ہر افک کڑمب افس۔ حلوہ بھاز طاقت والا مریرہ۔ کبھی وڑ انا

ہنین ءِ اِرغ بسرہ، ہر اتیل اٹ بسنگرہ، میوہ غاتیٹی انگور، کوٹغ وگلو آتے کاٹ کر سا
کندوری آتخرہ، وکل ءِ اوار کر سا کبیرہ۔

کندوری تالان کنگک نا وڑ دادے کہ اول اسہ بڑ ءِ میز اس تخرہ، اونا خوک آ شمع
دان ءِ تخرہ، اوکان پدمہماندار نا خوک آ اسہ بھلوتال اس تخرہ، کل مہمانک داتال انا داپار
ایپار آن مچ مریرہ، کنوک آ تا کچ انا خاص ملازم سلرہ، اسہ پین رکابی اس ملازم بھلاتال
انہٹی تخک، ساڑ یک دوتے مر یفسا دار رکابی آن کبیرہ، اگہ داچڑ تو ملازم دانا جاگہ غا
پین رکابی اس تخک۔ اخس گڑ بسنگرہ، کل ءِ رکابی تیٹی پر کر سادرگہ نا خوک آ تخرہ، وگرج
انا وخت آ ہر فساتال اٹی تخسا کارہ۔ کنے دا کندوری آ چار سوب آن مشکل پیش بس،
اسہ سوب دانسکہ کہ مہمان تا گیشتری نا سوب آن رکابی اسکان دوسر متوکہ، اسہ گڑ اس
منہ وار آن پیدو بتوکہ۔ ایلو دا کہ ملازم آک اشتاف کریرہ، اگہ رکابی نا کنڈ آ دوع
مریفوس تو ملازم آک اودے ہر فیورہ تو بندغ شکی مسکہ۔ مسٹمیکو سوب دادے کہ رکابی
تے بے وخت بدل کیرہ، اسہ گڑ اس کنے وڑ اسس، ارٹمیکو وار ہموننا ہر فنگ کن دوع
مریفیٹ تو اور رکابی ءِ ہر فیور۔

چار میکو ہیبت دادے کہ دا بندغ آک اِرغ بھاز اشتانی کبیرہ۔ لس وڑاٹ ورزش
کپنگ وقہوہ بھاز کنگک نا سوب آن دا بندغ آ تا گن خور ہم کم مریک، ہندا خاطر آن
زوت بش مریرہ۔ کنے دا کندوری آن مدام لنگڑ بش مروئی مسکہ۔

استنبول ناغٹ گن خور آ تیٹی خاص انگا گڑا مچھی ءِ، ہرا کبھی وڑا نا مریک، و بھاز

چس ہم ارے تے۔ ارغ لس وڑاٹ شام انا نماز آن پد کنیرہ، سہب اتون ارغ نا
اسہ چارک اسے تون ناشتہ کیرہ، ودے آن لس وڑاٹ بازارائی ارغ، سوزی وکواب
کنیرہ، ہرا ارغان جوان مریک۔

استنبول ناماڑیک و مسیت ایاصوفیہ:

استنبول ناغٹ ماڑیک پاٹ اٹ جوڑ کروک ء، بیرہ مسیت آک خل انا ء، غٹ
بازارک پاٹ انا جوڑ کروک ء، پیشن ناکنڈ آن زرس خل اٹ جوڑ کیرہ۔ درگہ و بھاز ایلو
بخ آتے ہندن ء رنگ ایترہ کہ خنوک آ او فتنہ خشت آنبار خنک۔ داماڑیک نئے
ہندوستانی ماڑی تیانبار زبیا ء، نئے انگلستان ناتیانبار آسودہ۔ ہرا تم اسہ ارا سیٹی خاخر
لگا کہ توچ آخلق آزہم تما کہ۔ خاخر ہندا خس گیشتر لگک کہ اسہ اراس ہم دن ء اف کہ
ہراسٹی یا چار میکو وار جوڑ متویس۔ پارہ کہ پاٹ انا ارا جوڑ کنگک ناسوب زمی جمب نا
خلیس ء، ہرا اشارائی بھاز بریک۔ پاٹ انا اراتے زمی جمب آن ہیچ ء فسخان اس
مفک۔ کنا خیال اٹی دانا سوب داجا گہ ناباتی تانا پپی وکابلی ناخو ء۔ راستگی دادے کہ خل
انا اراک زیات سوگو مریرہ، ودافنیا خوج زیات مریک، وپاٹ انا ارا کم خوج اٹ جوڑ
مریک، ولے پاٹ انا ارا نا کبھی کبھی وار جوڑ منگک آن پداونا خوج زیات مریک، ولدا
ارانا گڑاک ہم ہشنگرہ۔ دانا سوب آن خوج آک دہ ہموخس مریرہ۔ داکان بیدس خل
وخشت انا جوڑ کروک ہندن ء ماڑی ہم استنبول اٹی ارے ہرا فک ہزار آسال مست
جوڑ مسنو۔

ترک آتا ہنکین تا تہٹی بھاز کسر مریرہ، و فرش بھاز زیبا و خلکن مریک، ازگار آتا
 فرش آک ہندن خلکن مریرہ کہ بندغ اوفتا تہٹی ڈب ہلیک، نیزگار آتا فرش آک تنگ
 مریرہ، اُراتا تہٹی پشہ و کک بھاز مریک، دا بندغ آک داقتیا ہیل کرینو، و فریشان
 مفسہ۔

مسیت آک:

داہر مسٹ آشار تیٹی مسیت آتا کچ پیست و پنچ آء۔ ہراخل و خشت اٹ جوڑ کروک
 ء، و اوتیٹی چون کاریم اٹ اتنگانے۔ بھاز سوگو پتن، و بھلن ء۔ اوفتارنگ و شین بھاز
 است ء چکلک۔ خاص وڑ اٹ ”مسیت ایا صوفیہ“ دادے ختنگ تون است حیران
 مریک۔ بے شک دا پانگ مریک کہ داوڑ شاندار و زیبا ء ماڑی مچ آدنیا ٹی ساڑی
 اف، نئے ای جاگہ اس دن خنانٹ۔ سینٹ پال ناپنی آگر جا و فرنگستان نا ایلو پنی آ
 ماڑیک دانا مون اٹ ہیچ ء۔ دامسیت نا مچ آماڑی رنگ رنگی آخل تیان جوڑ کنگانے،
 نیامی کنبہ نا کیرغ آن حویلی سد گز مربع مرو، اونا چار ماکنڈ آن برانڈہ غاک ہرا
 چار کنڈی ء، چل گز آن کم افس، دافازی آشہ نشین جوڑ کنگانے، ہراخل انا تمبہ غاتیا
 سلوک ء، و گیشتری سنگ سماق، سنگ سبز، و سنگ سرخ اٹو، دامسیت ء قیصر روم قسطنطنیہ
 نا حاکم 314ھ ٹی ظہور اسلام آن مست جوڑ کر فیسس۔ اسلام آن مست دا کلیسا اس
 نسکہ۔ سلطان محمد فاتح قسطنطنیہ دادے مسیت اس جوڑ کرے۔ ختنگ آن ہندن لگک
 کہ اسئل داسہ جوڑ مسنے۔ دا عظیم ازگا مسیت آن بیدس پین بھلا و خاص ازگا مسیت

آتیٹی مسیت سلطان احمد، مسیت سلطان محمد فاتح، مسیت سلطان بایزید، مسیت سلطان محمد، بھاز جوان ء۔ ای اوفتے ہم خنٹا۔ پیشن آن بھاز شاندار خننگرہ، ولے تہہ آن مسیت ایاصوفیہ نامون اٹ اوفک ہچ اس افس۔ کل انا حویلیک بھلن ء۔ پاکی ووضوکن ہر مسیت ناتہٹی ہو دودیرانا چکل ارے۔ غنسل خانہ غاتا چراس جوڑ کروک ء۔ حویلی ناپیشن آ بھاز بھلوچلو خانہ ء، ہرامسہ کنڈ آن مسیت نادیوال آتاپلو یڑاٹی ء، ایلو کنڈ آ بھاز جاگہ ارے، و تہہ انا کنڈ آن دکان ء، ہراقٹیٹی ہلش و تس مریک۔ منہ قہوہ خانہ ہم اریر، ہرافتا کٹیا مسیت ناگرج آتیکن ء، بھاز آ مسیت آتون اوار مدرسہ ہم ارے۔ داکان بیدس لس مسیت آک ہم بھاز ء۔ ہراختشت اٹ جوڑ ء، و اوفتا بامب آک پاٹ انا ء۔

سلطان بایزید نامسیت اٹی اسہ قندہاری اوغان اسے تون اوڑدہی مس، ہرافارسی جوان چاہسکہ۔ و علم دوئی کنگ کن دامدرسہ ٹی ہنکینی نس۔ اوکنے پارے کہ غریب انگا طالب علم آک علم دوئی کنگ کن سندھ، پنجاب، قندہار و ہندوستان ناچندی ہندا آتیان داڑے بریرہ۔ داکان بیدس داکان خوک اسہ ہندا اس ارے، ہراڑے مسہ سد ہندوستانی پخیر رہینگرہ۔ اگہ نی خواس تو ہمو جاگہ ء نے نشان ایتو۔ ای چاہسٹ کہ دا کڑدہ بے وڑانگا بندغ آتامروء، ہندا خاطر آن ہنگ کن است خواہی کتوٹ۔ یات سلے کہ ترکی نا پخیر تے استنبول اٹی بھلو شرف اس تننگ۔ اوفتا ہر کڑدہ خاص وڑا نا ٹوپ اس بینک۔ ہندوستانی پخیرک کرامت نادیعی کیرہ۔ ہچ آتون اوار خاخر اٹ

دڑنگرہ۔ ووڑ ووڑ اناراگ نشان ایترہ، ناچ کیرہ وو جدائی بریرہ۔ ہرا بندغ اوفتاراگ ء
 خنگ ناست خواہی کیک، اوڑ ان جوان ء پیسہ اس ہلیرہ۔ پشن ملک انا پخیر آتے ارا
 وارغ آسانی اٹ رسینگ۔

استنبول نایلو جوان انگا ماڑی تیٹی اسٹ اس بازار ہم ارے، ہرانا پن کنا است
 آن ہنانے۔ نیم میل آتالان دا بازار چارکنڈی ء، دانا کبھی درگہ ء، پشیم آن پد
 دکاندارک دکان تے بند کرساتینا اراتیا کارہ۔ داوخت آ بازار نادرگہ غاک بند مریرہ۔
 وپگہ غاسہب اناوخت آملنگرہ۔ جمعہ نادے دکانک ملنگپسہ۔ دا بازار نامرلیس وپاناد
 اٹ بامب والو کوچہ جوڑ ء، اوفتا ہڑتوم آکنڈ آ دکانک ء، دکان تابامب آک آوار ء، و
 کوچہ نابامب کنبہ غانبار ء، و کنبہ غاتیٹی شیشہ ناروشن دان خلوک ء۔ ہرافتے چٹ انا
 کمک اٹ ملنگک وفتنگک۔ دا بازار اٹی کارگیر وکسبیک تولرہ، داڑان جوان ء بازار مچ
 آ استنبول اٹی اف۔ ای ایران نا بھاز آ بندغ آتیاں داوڑ انا بازار تا بھاز سفت ء
 بنگوسٹ۔ ولے آزموندہ کنگ آن پد دفتیٹی بھاز آنزوریک ہم خنگار۔ اول دا کہ
 روشنائی کم مریک، ہرانا سوب آن ہلوک آک ریفنگرہ۔ و مال انارنگ و جوانی ناکساس
 منگ کپک۔ ای اسہ اون اس ہلکٹ، چشکم آتے تخنگ آن پد ہم رنگ انا جوان
 کساس منگ کتوس، ہر اتم پیش تماٹ تو اونا رنگ پین نسکہ۔ ہراکنے اسل وڑتو۔ ایلو
 خرابی تہوانا مفتنگ و تام، ہراڑان است بڈینگک، مسٹمیکو خرابی نمسی ء، چار میکو پرتیاں
 پدسیخا تا سوب آن دیر ہرے اسکان بار پک۔

میوہ غاتا وڑ تیبی داڑے کوٹخ، گلو، سوف، امروت، انار، لیمبو و کبھی وڑ انا انگور
 رسینگک۔ بارن آمیوہ غاتیٹی موپز، کشمش، بادام و پستہ، چٹری بھاز مریک۔

استنبول ناباتی تاجوانیک:

”عیب بھی حملہ مگفتی ہنرش نیز بگو“، ناوڑ استنبول ناباتی تا حوال ہم المی ء، استنبول نا
 بندغ آک خاص وڑاٹ ترک آک لس وڑ سنجیدہ، مہماندار ء، وادفا است خلکن ء،
 سلطنت عثمانیہ نا کاندو اٹی بھاز آگڑا تا مٹانگ انگ آن پد ہم اسلامی ریاست آتا
 کاندو آتیٹی غٹ آن زیات انصاف ارے۔ دن توکنے دا کاندو و اصول آتا بابت سرجم
 معلومداری دوئی منگ کتو، ولے انت اس کہ تینا خن تیبی خنٹ، اودادے کہ بادشاہ
 بے سوب خونریزی، لیلانچ ہس تیان تینے مرتحک۔ وتینا وزیر آتا سلاہ سوج آن
 بیدس اہم انگا کاریم تا بابت ہچ ءگام اس ہر فیک، کما دار آک مدام او میت و خلیس
 اٹ مریرہ، کس اسے مجال اف کہ شریعت اسلامی نا برخلاف کاریم اس کے۔ مدام دا
 بابت تینا جان نا خلیس آن لڑرہ۔ کما دار آک تینا جوانی کنگ نا خیال اٹ کس اس
 بغاوت و کاٹم کیک، تو بادشاہ و وزیر اونا مون ء تو ننگ آن پداودے بشخرہ و اوڑتون
 جوانی کیرہ۔ ہندا سوب ء کہ اونا سرکشی و دشمنی لس وڑاٹ پاش مفک۔ ودا نا مون ء پورو
 وڑاٹ تو ننگ مریک۔ شش سد سالہ عثمانی حکومت سد آ بغاوت آتے ہندا وڑاٹ
 است آتے تینا کرسا وختی وڑاٹ چٹفا کرینے۔

عدالتی حکم آتا پوری ٹی سختی وزاکاری کا نوڈ آک:

داڑے نج آک دن تورشوت ہلیرہ، وگیشتری بے خوانندہ ء، ولے اوفتا حکم و فیصلہ غاک بھاز سخت مریرہ۔ کما دارتے اوفتا فیصلہ غائیٹی نیام تمنگ نا مجال اف۔ و اوفک انت کہ فیصلہ اس، سہی یا غلط کیرہ، ادے بدلیفنگ مفک۔ نج آپن کنگ و کشنگ صدر اعظم نا کاریم ء، ہرا عثمانی خلیفہ نا کنڈ آن دارالسلطنت اٹی رہینگ۔ نج بیرہ اسہ سال اسیکن جوڑ کنگ، اوکان پداودے اینک کنگ۔ اگہ اونیک نام مس، توپین شاریٹی نج جوڑ کنگ۔ واگہ ڈنڈ و مرسا پیش تما تو تینا اُرائی تو لک۔

ہندن زاکارنا بابت ترک آتا اصول و ضابطہ غاک، ہندوستان و ایران نامون اٹ انصاف والا ء۔ انتے کہ ازگار و متبر آ بندغ آتا نیٹیک برخہ بینہ مون ء پاش الہ۔ واسہ ایلوتون اوڑدہی کن باغ و سیل والا جاگہ غاتیا کارہ۔ سڑک و بازار تیٹی گوہی کیرہ۔ اوفتو ن پانزدہ سال نا کچ انا مارکوک مزورنا وڑکارہ۔ ترک نیٹیک ہندوستانی نیٹیی تینا بار بندی افس۔ ونے دنیا نا حالیت آتیاں بے سماء۔ ونے نریہ غاتا دیدارنا ملاس ء۔

ترک آتا حرم آتیٹی نیٹیی تا گیشتری مریک، ولے نکاحی نیٹیی اسٹ اس مریک۔ ایلو فک گر جستان، چرکس نازیا غا چوکر یک ء، ہرافتا زیبائی پنی ء۔ داچوکر ی تا بیرشت وگن خور ہندن مریک، ہرا وڑ کہ اوفتا منکو حہ اُرائی تا مریک۔ ولے کل چوکر یک منکو حہ اُرائی نا حکم انا پابند مریرہ۔ سلطان نامسٹرو ایڑھتے ہم برام تننگ۔

اگہ سلطان ء اسہ چوکری سے آن مارا اس مریک، تو سلطان نا پن کروک دائی اودے کسفک۔ ودانا موکل ء لمہ باوہ ہڑتوم آک بیوس مرسا ایترہ۔ دا فتیح انگا دودانا سوب نابابت سماتمو۔ انتے کہ اگہ داہیت آن خلیرہ کہ سلطنت ائی بشخ ہلنگ نابابت جھیرہ مریک، تو بایدے کہ عثمانی شاہزادہ غاتون ہم ہندن کنگے۔ داڑان چپ او فتیکن بیرہ بندی گری نا حکم مریک۔ چوکری تے بندی کنگیک، اگہ اوفا چکار ء مالک الا تو مے اسے تنگرہ۔

مے تا گیشتری وچوکری تا بھازی نا سوب آن گیشتری ترک بے چیت مریرہ۔ ودا ہد اسکان کارہ کہ دا گندہ نی ناز ہم ہم اوفتیا پاش خنگک۔ و اوفا خن تیان حیا کا ہک۔ دا وڑا نگا زینہ غاک استنبول نا گیشتری خلق آئیٹی اریر و قجہ خانہ غاتیا نبار خلکت دلال آتا کممک اٹ پیسہ خرچ کر سا اوفا اُراتیا کا ہک، ومہر و مریت نا مجلس آتے با سفرہ۔ اوفا اسہ شیرا سے نا ترجمہ دادے:

”عیش و نشاط نا مجلس ء با سفو، ہموناز بیائی ناہیت مرے ہراننے وڑک، و ہرادے عرب آک چنا پارہ و عجم آک ٹیر“۔

ولے متبر و شریف انگا بندغ آک دا گندہ غا کاریم آن مُرسلرہ۔ و شرع نا پابندی ء کیرہ۔ پنچ وخت نماز نفل آتوں اوار خوانرہ۔ و بھاز خشوع و خضوع اٹ۔ روچہ نا تو تیٹی روچہ توررہ، اسئل کہ کسراٹی مریر و تراوتح نا نماز ء اسئل الپسہ۔

استنبول نا واقعہ خاک:

دا اشارائی کنا اختہیک دائسر کہ ہر اتم انگریز سفیر لارڈ الکن عثمانی وزیر رئیس آفندی ء کنا سر منگ نا ڈہ ء تس، و حالیت آتے پارے تو او او ڈہ ہی کن است خواہی کرے۔
ارٹمیکو دے او ڈہ ہی نا وخت پن مس۔

ای او ڈہ توں او ڈہ ہی کریٹ، او ڈول منگ ناہد اسکان کاٹم ء شیف کر سا کنا تعظیم ء کرے و چا چلم کرے۔ انتے کہ او فارسی تتو کہ، و او نا خلکت جوان آلو، ہندا سوب آن او ڈہ توں او ڈہ ہی آن خوشی متو۔ اوکان پدای ترکی نا وزیر اعظم یوسف پاشا توں او ڈہ ہی نا است خواہی کریٹ۔ او ہمو وخت آ اسہ بندغ اسے کنے بڈنگ کن رادہ کرے۔ ہر اتم ای او نا خدمت اٹ پیش مسٹ تو او اسہ عالی شان ء ایوان اسے نا تہٹی پترینگا، ہرائی زبیا ء فرش و آدینک خلوک کرسی تالان نسر۔ اسہ بڑ ء ہندا سے آ وزیر اعظم نا توجہ سکہ، چل پنجامے و چوکری چراس تقسہ سلوک نسر۔ کنے عزت اٹ تو لفیر و قہوہ نسر۔ مچٹ ہرے اسکان مجلس مس۔ او نا ریش بھاز مرغن نس، و کنا ریش دریش نس، زرس ہندا معاملہ غاہیت مس۔ او کنے ریش ء انگ نا پارت کرے۔ ای او نا حکم انا امنا کریٹ، و اوکان پد اسل ریش ء شولتوٹ۔ ہر اتم ای وزیر اعظم نا دربار آن پدی بسٹ تو احمد آفندی بمعروف بہ کجا بیگ وزیر داخلہ، بندغ رادہ کر سا کنے بڈنگے، کنے او ڈہ توں او ڈہ ہی آن بھاز خوشی مس۔ انتے کہ او دروشم اٹ زبیا منگ آن بیدس بندغ اس ہم بھاز گچین ء نس۔ او لیکو او ڈہ ہی ٹی او نا مہر ہر او ڈہ ہی کروک نا است آ ز ہم شاغک۔ ای مچ زند

مسلمان تیبی داوڑ خوش اخلاق و خوش خوئے بندغ خنتوٹ۔ داسکان او نامبارک انگا دروشم کناخن تا مون آگو ہی کیک۔ اونا ہنین آہیت آک و مہروانی داسکان کنا است آٹے۔ سفارنگ نا وخت آ او کن تون اسہ بندغ اس رادہ کرے کہ او کنے مسیت ایاصوفیہ و ایلو خاص انگا ہند آ تا سیل ء کرے۔ زیارت آ تیبی خاص ء ہند ہم نسکے۔ دنکہ حضرت ابوایوب انصاری صحابی رسولؐ و حضرت ابوسعید خری صحابیؓ نا مزار آک۔ دا ہڑتوم آ صحابیک عبد الملک بن مروہ او نا فوجی تتون گون فرنگی تتون جنگ اکن بسوسر۔ و ہنداڑے شہید مسوسر۔ ہندا جا گہ غا و فتا مزار آکو۔

ارٹمیکو وار ہر اتم سلطان نا دربارائی حاضر مسٹ تو ما موس لغت نا فارسی ترجمہ نا ارا جلد او نا خدمت ائی پیش کریٹ۔ ہر افے بھاز بھلونرخ اسے آ ہلکوسٹ۔ داڑتون او ار داشرٹ ء ہم تتھاٹ کہ دا فے کتب خانہ ٹی تتنگ نا شرف تتنگے۔ بلکن دا فتاشینکاری نا انتظام ء کر سا دا فے زیات آن زیات تالان کتنگے، تا نکہ ایلو فک ہم دا فتیان فاندہ ہر فنگ کیر۔ سلطان کناہیت آتے نوشتہ کر فساد ستخط کرے۔ ویا دداشت نا وڑاٹ دفتر آ رادہ کرے۔ گن کن خلعت (بینوی آتچ ہر ابادشاہ یا کما دار اسے نا کند آن تتنگ) و انعام نا حکم تس۔ ولے ای او فے امنا کتوٹ۔ و عرض کریٹ کہ کتاب آتے پیش کنگ نا مسخت انعام ہلنگ اسل الو، بلکن مسخت آخرت نا ثواب نسکے، کنے ہچ وڑ اسے نا لیلایچ اف۔

مسٹمیکو اوڑ دہی آن پد ہر اتم ای موکل کریٹ تو گن کن اسہ مہماندار اس مقرر

کرے و حکم تس کہ کنے استنبول آن بغداد اسکان قاصدنا حیثیت اٹ پہرہ ٹی آرام
 اٹ سرکنگے۔ داکان بیدس مسہ فرمان عطاء کرے۔ اسہ فرمان کسرنا غٹ گورنر و حاکم
 آتا پین آسکہ، کہ کسرنا ٹیالجاہ تیٹی ہراڑے اڈہلیو، او جاگہ نا حاکم آک کنا خدمت ء
 کیر، ورہینگ وکن خورنا جوان انتظام کیر، قاصد آتا کارندہ غاتون اواری اربلی اسٹ
 سواری کن وارٹی گڑاخوک آگاڈی کن تننگ۔

استنبول ناسنگت آک:

یات سلے کہ حکومت عثمانیہ ناہرا کمادار و وزیر تائی حوال ء تسٹ، اوفتیان بیدس
 استنبول نامتبر آتیاں کس اسے تون کنا اوڑدہی متو۔ اونا کبھی سوب آک اریر، اول دا
 کہ اڈہلنگ نامدکم نس، داملک اٹی ای ہشتمیکو تور جب آن پنچمیکو تو شعبان اسکان کلنو
 28 دے اڈہلکٹ، ہرا برف بٹنگ نادیک سر۔ و برف بٹنگ نادے تیٹی بغدادنا کسر
 بندمریک، ہندا خاطر آن سفرنا بابت اشتاف کریٹ۔ ایلو دا کہ ای ایرانی بیرشت
 بیناٹ، ہراترک آتے وڑتو کہ۔ وای تینا بیرشت ء انگ کتوٹ۔ دا بندغ آک ایرانی
 ملک و ملت تون داخس بغزء، کہ اوفا مون ء خننگ ء ہم مکروہ تکرہ۔ و اوفا کسفننگ ء
 حلال تکرہ۔ مسٹمیکو دا کہ سنت رسول نارد اٹ ای خواہسٹہ کہ اوڑدہی نا وخت آ اول
 اوفا سلام بٹر، و لے اوفا تیان گرو متبری ناسوب آن اول سلام بٹوسہ۔ خاص وڑ
 اٹ پشاور نا اوغانی و قندھاریک ہرا علم دوئی کنگ یا سیل اکن بسوسر۔ پنجاب نامنہ
 بندغ اسے تون ہم اوڑدہی مس، اوفا حوال مرغن مریک۔ دا فتیان بھاز آتے خدا ترس

ولمکار ہم خنٹ۔

ہنداوڑ منہ آر مینی تاہیت ۽ کیو کہ او فنیان بھاز آک حلب انار ہیگلوک نسرہ۔ و بھاز آک تو قات و اما میہ و ایلو جاگہ غاتا۔ ہرا آرمینیا علاقہ ۽، و سلطنت عثمانیہ نادوٹی ۽۔ د بندغ آک گیشتری قلاتہ ٹی رہینگرہ، ترکی وارمنی بولی تیٹی ہییت کیرہ۔ و پوریا گری۔ بھاز آازگار پوریا گری آک کن تون اوڑ دہی کن بسر وکنے تینا اُراتیا ہم دریر۔ دن تو دا بندغ آک تینا فطری موزی گری ناسوب آن وخت اس ہم اِرخ کتوس، ولے او فقا نن نامحفل آ تیٹی بشخ ہلساز بیبا انگا مسن تاز بیبا ئی ۽ خنسا است ۽ خوش کنگ ناوارر سینگا۔

کن تون اوڑ دہی کروک آتیاں اسٹ اس مسٹر توک ۽، ہرا کمپنی ناملازمت اٹ چل سال آن دا جاگہ ٹی ہندی ۽۔ او انگریزی اخلاق ۽ اسل است آن دننگ کتنے۔ ہندا خاطر آن کن کن بھاز مسکہ، یعنی کن تون ہیچ ۽ کمک اس کتو۔ حالانکہ کنے او نا کمک نا گرج ہم نُس۔ ای استنبول آن بغداد اسکان سفر کن اسہ قاصد اس خواہسٹہ۔ تاکہ کنے عثمانی حکومت آن کمک ہلنگ نا گرج مف۔ لس وڑ اٹ قاصد پن کروک خڑچ آ رسینگک، ولے مسٹر توک کنے پارے کہ تینٹ کمپنی یک و نیم 1.5 قرش قاصد نا پنداوڑی ۽ ایٹک۔ ہندا خاطر آن ہندا خس نے ہم تروئی تمک۔ ای او جاگہ نا حالیت آتے تنوٹہ۔ ہندا خاطر آن فریشان مر سادر بار سلیمانی آن کمک نا خواہندا مر سٹ۔ و بغداد ۽ سر مسٹ۔ مسٹر توک ہرا خڑچ ۽ پاریس، آزمونده کنگ آن پد ساما تما کہ او نا ہییت راست الو۔ بھاز آک یک و نیم دوسد قرش تر سا استنبول آن بغداد آ بسوسر۔

ارٹھی اوڑدہی کروک مسٹر پرانی ء، دالارڈ انگلن ناتر جمان ء، ویونان ناباتی سے۔ او
بھاز زڑ مچ کرینے۔ اولارڈ انگلن ناپن اٹ خلکت نابھاز آکاریم تے حکومت عثمانی
آن کر فک۔ و خلکت آن داڑکن پیسہ ہلیک۔ گیشتری مسافر آک بیوس مر سافریشان
مریرہ، انت اس کہ اوخواہک، ایترہ۔ کنے تو اوڑان ہیچ ءگڑ اس دوئی متویس، ہندا
خاطر آن است اٹ کست و کارڈسک۔ کنا برخلاف ہم لارڈ انگلن ناخف تے پُر
کریس، ولے دانا ہیچ ءڑ ہم اس تھتو۔

اسٹ اس پین مسٹر ہمرسک، دا آزاد خیال، پاش وڑاٹ زیبائی آن بیدس کبھی
کمال آتا خواجہ نس۔ بھاز چا ہندار و خوش خوا اس نسک۔ جرمنی نارہینگوک اس نس، ولے
انگریزی، فرانسیسی عربی و فارسی بولی تے جوان چاہسک۔ داکان مست سرسڈنی نا
ترجمان ہم مسوس۔ مکہ نا جنگ اٹی اوڑتون اوار نسک۔ اینو پگہ جرمنی نا استنبول اٹ
ہندی سفیر ناتر جمان ء۔ جرمنی نا سفیر استنبول اٹی بھاز شان و شرف اٹ رہینگک۔ مسٹر
ہمر ہڑدے کن تون اوڑدہی کن بسک، او کنا منہ غزل نا انگریزی و فرانسیسی بولی تیبی مٹ
کرے و او دے شینگک کرفے۔ اوفتا نقل آتے لندن، پیرس و جرمنی نا دارالسلطنت
ویانا غارادہ کرے۔

اسہ دے مسٹر ہمرتون اوڑدہی کن ہناسٹ، اسل ہمو وخت آجرمنی نا سفیر ہموڑے
شطنج، گنجفہ (اسہ گوازی اس ہراتاش آبار ء) و چا ناد یوان برجائس۔ ہرائی ارمنی،
یونانی و فرنگی نیاڑیک ہم ساڑی نس۔ سفیر ء سما تما کہ ای مسٹر ہمر نا ہنگلین آٹٹ، او مجلس

آن بش مرسا مسٹر ہمرنا اراغابلس وکنے تین تون ہمودیوان ائی درے، وتینا ارائی تون
درستی راستی کرنے۔

ہڑتوم آک آزاد، مشرب وعقلندہ نسر۔ اوفتادروشم ناگروشمک، ہنین گپی، وشان و
شرف آن کساس مس کہ جرمن قوم فرنگستان ناگچین انگاباتی تیان مسنو۔ ای لندن ائی
ہم جرمنی تامنہ بندغ خناسٹ، ہراجوانی تیان پُر نسر۔

داسہ ای بغدادنا سفرنا واقعہ وکسرنا حالیت آتے ہڑدے ناوڑاٹ نوشتہ کیوہ، تانکہ
داکان پدنا مسافر آتے کاریم بریر۔

استنبول آن بغداداسکان ناہڑدیی حوال:

چارشعبان 1217ھ، یک شنبے نادے شارقلاتہ غان کشتی آسوار مرسا استنبول ء
سر مسٹ، مسیت محمود پاشانا رہی آاسہ جاگہ سیٹی رہینگٹ۔

پنج شعبان دو شنبے نادے استنبول آن رادہ مسٹ، و بحر مرمودہ غان چپسا شار
اسکودارائی رہینگٹ۔ داشار بغدادنا کند آن بحر مرمودہ نا کج آآباد ء۔

6 شعبان آسے شنبے نادے (4- دسمبر 1802ء) اسکودار آن سہب اتون مہالو
رادہ مسٹ، ون نامسہ پارگدریفسا کبسنرہ غاسر مسٹ۔ پاننگک کہ دامزل قافلہ غاتیکن
12 گھنٹہ ناسفراٹ پورومریک۔ دُن پا قافلہ اسہ گھنٹہ سیٹی اسہ فرسخ اس تیرکیک، اسہ
فرسخ چار انگریزی میل انابریمریک و ہندوستان ناراکوس انابریبر۔

شعبان نا 7۔ تاریخ آچار شنبے نادے سہب اتون ہلی آسوار مسٹ و 36 میل نا

سفرء ایسر کرسا پگہ غاسہب اتون اثمت پنی آشارء سر مسٹ، ہرا اضمیت ناپن اٹ ہم پنی ء۔ دا بھاز بھلو شار اسے، دا جاگہ ناگیشتری باتیک عیسائی ء، بازار تیٹی ہر گڑا رسینگ۔

8 شعبان آ پنج شنبے نادے سہب اتون مہالو ہلی آ سوار مسٹ وخلق طمانچہ غاسر مسٹ، ہرا بھاز کچٹ ء جاگہ اسے، واضمیت آن 28 میل نامری آٹے، داڑے ہلی ء بدل کریٹ و 48 میل ناسفرء ایسر کرسا خندق پنی آخلق اٹی اڈہلکت۔ داسہ ارامزل نا کلنو مری 68 میل نس۔ نیم زن آٹپالجا غاسر مسٹ۔ ساف ء جاگہ اس نس، بندغ آک ہم جوان ء نس۔ سڑک نانیام اٹ ساف ء دیرا نا واہ اس برجائس، داڑے ای آسرات نسٹ۔ دامزل آن برف بٹنگ نا بناء مس وواہ تادیر تفنگ نا بناء کرے۔ وکسر نمھی نا سوب آن خراب مس۔

داکان جمعہ نادے سہب اتون وختی رادہ مسٹ، ودرزجہ نا ہندا ہرا 48 میل مریء، ہلی ء بدل کریٹ و مونی رادہ مسٹ۔ نن نا دویش گدرینگ آن پد پولی نا ہندا آڈ کریٹ۔ دادے آہم ارامزل ء اسجا کریٹ، و 96 میل نامری ء ایسر کریٹ۔ پولی اسہ خلق اسے، وخت اس کہ دیکھی ٹی اسہ مش اسے، ہرا بھاز جاگہ بھاز بڑو و بھاز جاگہ شیف ء، کم وود 20 میل مرغن ء۔ اونا اسہ ٹول اس بھاز بڑو ء۔ اونا تھٹی ہرا کسر ء، او مورینک آتا کسر آنبارول و پچڑ ء۔ داخلیفوک آ کسر ء نن نا ہوندائی و پرا نا ترندی و نخ اٹی ایسر کرین۔ ہوندائی نا سوب آن دوک و لغام ہم خنگتوسہ، ہلی نا لغام ء اونا منشاء غا

الاسٹ۔ کسر ہندن تنگ نُسکہ کہ اگہ ہلی چار ہور کسر آن اینک مسکہ تو کبھی میل بھلو
درنگ ایٹی سر مسکہ۔ مسافرک بایدے وخت اس ہم نن اٹ دا کسراٹ سفر کپس۔
دوزجہ نابندغ آک چڑچڑ او بد کردارء، باقی ناداشعر ہمو فتا بابت لگک :

ہمہ زود خشماں دیر اشتی

سرشتہ بخشم اندپند اشتی

شنبے 10 شعبان آدے انا سے یک سلیسوسس، کردہ، خلق ۷ سر مسٹ۔ دُن پا 48
میل نامری ایسر مس۔ ودا ارادہ کس کہ ارغ کنگ آن پدمونی رادہ مریوہ۔ ولے ٹپالجانا
چاروک کن تون توند قاصد آتیاں اسٹ تون سنگتی مس، اونا زور شاغنگ آسلیسن، واو
کل ۷ بھاز مزہ دارء ارغ اس کتھے۔ داڑے کونج انا بھاز مزہ دارء سورسینگا۔

11 شعبان یک شنبے ناسہب اتون مہالورادہ مسٹ، اولیکو 32 میل ناپند ۷
خلکٹ، وبایندرنا ہند آسر مسٹ۔ ولد افر اجلہ ناہندا سکان 40 میل نامری ۷ ایسر
کریٹ۔ سے یک نن ۷ تدیفنگ آن پدہلی ۷ بدل کریٹ، واوکان پد دوشخ نن نا
وخت فراجلہ ناہند ۷ سر مسٹ۔ یعنی 12 میل ناپند اس خلکٹ۔ وکک وپشہ غاتا نیام
اٹ نن ۷ تدیفیٹ۔ دادے کلھو مسہ مزل ناپند ۷ خلکٹ۔ ہرافا مریس 96 میل نُسکہ۔

12۔ شعبان دوشنبے نادے فح حصار ناہند آہلی ۷ بدل کریٹ۔ داجاگہ ناٹپالجا بھاز
کچٹ کس، واونا مزورک ایماندار نادر وشم اٹ دُزء۔ داڑے اراگھنٹہ ہلی تا نعل بندی ٹی
اختہ مسٹ۔ داڑے نیم نن اس گدریفسا رادہ مسٹ، و 40 میل نامری آتولیہ ناہند آ

سر مسٹ۔ تولیہ بھلو شاراسے، ولے اونا ٹپالجا بھاز خراب ء، ہرادے خنتگ آن کو اک بریک۔ داجاگہ نابندغ آتیا خداناپٹ مرے، بے کچ لالچی ودرندہ ء۔ اوقتا حالیت ء نوشتہ کرسا است ہسونی مریک۔ پگہ غا اوقک ہلی تے بدل کریر، وانعام کن ہندا خس زور شاعار کہ ہرے کر فیر، وکبھی وار کما مدار آہنوی تما۔ دے انا اسہ پاراس ہندا چک و تاڑائی گدرینگا۔

نوک انا 13 غاسے شنبے نادے 3 میل انا پند ء خلسا ”حاجی حمزہ“ پنی آشار ء سر مسٹ و ہلی تے بدل کر یٹ، ونیم نن آ عثمان جوق پنی آ خلق آن گدرینگا، دابھاز خازگی ء ہندا سے، زرس خاچنگ ناوار رسینگا۔ داہڑتوم آمزل آک غٹ آن زیات خوار کریر۔ انتے کہ کسرائی تیکہ زیلہ ء مش نسر، دافتا کسرک ہندن پاڈو آتیا نبار ء، کس پائے آسمان نا بامب آ لگنگ کن جوڑ کنگا نو۔

14۔ شعبان آچار شنبے نادے بیگہ ناوخت آمرسوان ء سر مسٹ۔ دا 56 میل نا مری آئس، داڑے ہلی تے بدل کرین، ونیم نن آمالیہ ناہندا آسر مسن، ہرا 32 میل ء۔ مرسوان اسہ بھلو خلق اسے، ہرا کوچہ سیٹی ء، داجاگہ ناٹپالجا بھاز سفا و آسودہ نُس۔ خلکت ہم شین والو نسر۔ جوان ء ارغ رسینگا و ہلی تے ہم زوت سنبر یفنگا۔ داڑان چپ امالیہ اسہ بھلو شاراسے، دیر و تہوانا چرخ و ایلو گڑ اتا گیشتری ء۔ آبادی ہم گیشتر ء، ولے دانا کسر بھاز خلیفک، گلکیک تنک و کچٹ ء۔ ٹپالجا ہم خازگی ء، باتیک تے درو کیرہ۔ مسافر تے بھاز فریشان کیرہ، ارغ ہم خراب رسینگا۔ داگندہ نیک کسر نا غٹ بھلا شار تیٹی

اریر، ولے چرکا خلق آتیٹی دا فک چٹ ء۔

اماسیہ ناتاریخ:

اماسیہ ہمو ہند ء، ہراڑے سلطان بایزید بلدرم رکھ اکن باہوٹ مسوس، داہمو وخت نا واقعہ سے، ہرا تم امیر تیمور گورگان ”سیواس“ ناہند آ سلطان بایزید ء دساسس، واو دے دزگیر کریس۔ غٹ کما دارو شاہزادہ خاک تارتار مسوسر۔ امیر تیمور سلطان محمد آ جہو کن فوج آتے راہہ کرے، ولے دانوج آک بے سہب مسر۔ تیمور دانا مون ء تونگ کتو و سمر قند آ پدی ہنا۔ اوکان پد سلطان محمد پیست سال اسکان ہندا ہند ء تینا دار السلطنت جوڑ کرے، و عثمانی شاہزادہ غاتیان ہرا فک طوائف الملو کی تالان کریر، جنگ کرے، و دو ازادہ سال آن پدا استنبول ء ہم تینا ایلم آن پلا۔ داوڑاوتینا باوہ غانبار چچ آ سلطنت عثمانیہ نا حکمران جوڑ مس۔

15 شعبان پنچ شبنے نادے ترخان پنی آ خلق ائی اڈ ہلکت، تینا خوج اٹ ہلی تے خواہ فیٹ۔ انتے کہ ٹپالجا تیان بیدس پین جاگہ اس رہینگس تو حکومت عثمانیہ غان چچ ء کمک اس رسینکپک، دا خلق بھاز ساف ء، و خلکت تے ہم بھاز جوان ء۔

16 شعبان جمعہ نادے نن تو قات اٹ مزل کرین، اماسیہ آن تو قات 76 میل مر ء، و دارینی تا پنی آ شار ء۔ میوہ بھاز وڑانا رسینگ۔ دنکہ انگور بھاز نمہ دار ء، پیہن رنگ انا سہ انگور اس ہورا سے نا کچ مرغن مریک، اونا پچ بھاز سخت ء، ولے ہندن تنک کہ ڈیوانا گرو شک ہم ایپار آن تے خننگ۔ اونا نچ آک ماش انا دانہ نا کچ ء، نرنخ ائی

اڑزان ء، داڑے ٹپالجا بھاز پراگندہ ء۔ باتیک بھازگندہ، گن خور بھاز بے چس
 رسینگ۔ ٹپالجا نانتظم ہلی تنگ اٹ ہندن ہرے کرے کہ 17، 18 و 19 تاریخ
 ہموڑے گدرینگار۔ اخیر کما دار آک دابلہ جل آتا خچر وہلی تے زوراٹ ہلسانے تسر۔
 ہرا تم نن سوار مسنہ، اوم آٹپالجا ناکل کارندہ غاک نزار۔

اماسیہ و تو قات نانیام انا مچ آ کسر پٹ، جبل و ول و پچڑ ء، وننے آ بھاز سخت
 گدرینگار۔ دامش ایلومش اتون گنڈوک ء، ہراٹی خیسن وزرانا کانڈارے، و دافتیان
 استنبول اٹی سکے، قرش و پین گڑنگک، تو قات اٹ برف بنگ نانباء مس۔

توقات آن سیورس اسکان 96 میل آ اسہ منزل اسے، برف بنگ نا خلیس آن ارا
 منزل خلکن، تانکہ نن اسکان کسر پور و مرے، واگہ بھاز برف بٹے تو ہمو وخت آ آبادی
 آن بھاز مرفن، تانکہ ہموڑے اڈ ہلنگ کین۔ دادے تیٹی برف بٹے، و تہو ہندن
 ترندس کہ ارا نزور ء خچر مش انا ٹول آن تمار، و او فتاہڈ آک شیشپہ مسر۔ سیورس بھلو شار
 اسے و استبول و بغداد ناسے یک کسر آٹے، و لے پراگندہ ء، کسر اٹی دیرو کچڑ ہندن
 مریک کہ نک ڈب ہلیرہ۔ اوڑے نن ہرا پاشانا مہمان مسن، اونا ارا ہم بھاز پراگندہ
 نس۔ و پیشہ اسل بھاز نس، تو گڑ اٹپالجا نانت حال مرو۔ تو قات آن سیواس اسکان مچ آ
 کسر مش و خل ء، برف بنگ ناسوب آن ڈغار آسمان کل پیہن خنکارہ۔ دا مچ علاقہ
 آرمینہ ٹی حساب مریک۔ مش انا ایلو کنڈ آن کوہستان قارص و ارزن ء، آرمینہ نا
 دار السلطنت روم اتون گنڈوک ء۔ اوننے آن چار میل مَر چپکو کنڈ آسکے۔ دا قارص و

ارزن ہمود و ہرافتا حوال نظامی نامثنوی ٹی رسیدنگ۔

22 تاریخ آ پنج شنبے نادے اسہ خلق اسیٹی اڈ ہلکن، ہرانا پین ولاش نُسکہ، و جمعہ نا دے بوالکلاش ء سرمن۔ داسیواس آن 48 میل مُرء، داڑے کشمش و مویز بھاز کنگن، ہراداڑے بھاز گیشترء، و ہندن چس ارے تے کہ ای مچ زند پین جاگہ س دن ء ختویسٹ۔ ابولکلاش خلق برف اٹ اسٹ نُس، خلق انا تہٹی ہنگ نا کسرء بھاز خواری اٹ خنان۔

24 تاریخ آ شنبے نادے لہجہ پنی آ خلق اٹی اڈ ہلکن، 25 تاریخ آ حسن چلہ ٹی سلین۔ 26 تاریخ آ دو شنبے نادے 44 میل ناپند ء مزل کر سا حسن ہدمری پنی آ خلق اٹی دژنگان، داہند تو قات آن زیات تخ ء۔ برف داڑے بھاز بٹک۔ دا جاگہ نا باتیک داغستانی ء، و مسلک تاشیعہ ء، نادر شاہ نا خلیس آن نرسا داڑے باہوٹ مسنو۔ لس وڑاٹ بے وڑ ء طب اسے تا۔ مسافر تے بھازلرہ، تانکہ مسافر آتیاں دو کچ نر خ ہلپس، اسہ گڑ اس ہم کنگن کن بسپسہ۔ و ہرا تم کندوری تالان مریک، تو اول تینا دو تے مریرہ۔ اوفتانیار یک میوہ بہا کنگن کن اتیرہ۔ واو فتنہ بنگ المی گوند گلک۔ و بہا کنگن آن پداو ہراسہ اراغا ہنسا ہمو بہا کروک گڑا تے پدی اتیرہ۔ اگہ کس اس پدی تننگ اٹ رے تے کے تو دافک کرینگ ایترہ۔ و سہب انا موکل نا وخت آ ہندن غوغا کیرہ کہ جنگ اکن لانچرہ تینے۔ گیشتری نن نا تہاری ٹی پلرہ ہم۔ دامنہ مزل برف بٹنگ نا سوب آن واونا گڑدانا خلیس آن بھاز کرار آ ایر مسر۔ گڑا ہرا تم دے انا سے یک

سلیسکہ تو نن منزل ء سرمنہ۔ دادیک کنے آ بھاز سخت گدرینگار۔ انتے کہ داڑے ہرا بندغ آک تینا قاصد سنگت آتون اوڑدہی کن بسرہ تو کنے آہم بسرہ تو سرہ وقہوہ تنگارہ و چلم کشارہ۔ داوڑتیاں ای بھاز دڑدی مسٹہ۔

ملاطیہ ناشار:

شبنے نادے 88 میل سفر کر سا پیشیم ناوخت آ ملاطیہ شار ء سرمن۔ دا بھاز بھلوشار اسے، ولے بھاز پراگندہ، استنبول نا نیم کسر آٹے۔ استنبول نا کنڈ آرا میل آخل انا چیدہ تخوک ء۔ ہر مسافر آتا گیر وینگوک آ است ء پین بے ساہ کیرہ۔ دا اشارائی اسہ متعلم اسے نا اراٹی مہمان مسن، داوڑتون قاصد ناغا و ء کریت، دا متعلم نا ہیہن آریش ہرش اس مرغن نس، و ہر اتم ای اوڑتون ہیئت کریتہ، اونا چناک نا ہیئت آتیا مخارہ۔ و ہیئت وگپ ائی نیام تمارہ۔ داو بزرگ شکلی مرسامار تے ہکل تسکہ، داو فتنے زرفیکہ۔ خدا نا پٹ مرے اوڑا، داونا ارا والا تیا۔

ملاطیہ غان برف بٹنگ نا چر جوئی کٹا۔ ولے پر کرے۔ ماردین و باد یہ ناسیم اسکان بھلا مش تیا برف بٹنگ خنزگا کہ۔ پارہ کہ دانا ایب کیب ائی وخت وخت پر مریک، ولے باد یہ ناسیم آن موصل و بغداد اسکان کس اس ہم برف انا دروشم ء ہم خنٹنے۔

دریائے فرات آن چیان؟

چار شبنے نادے ملاطیہ غان 28 میل غان مہنداز ادعلی ٹی اڈ ہلکن، ملاطیہ غان 8 میل مہنداز ادعلی ٹی اڈ ہلکن۔ ہرا ارا مش انا نیام اٹ بھلو شان و شرف اسے تون

بھارت تندی اٹ وہا کہ۔ کڑ آتے سرمرسا کشتی اس کرین، واوٹی تو لسا دریاب آن
 چپان۔ ایزاد علی کرد آتا خلق اسے، اوناسر داراسہ مغرور و خود بین ء بندغ اسے۔ مسافر
 تے ہیچ انا بے چس آسوانا کنغ کنفک۔ گڑا داڑے ٹپالجا اف، ہندا خاطر آن داڑے
 المی ء کہ مرے مف ہلی تے بدل کنتگے، حالانکہ دا بندغ آک ہلی تا کراء ہندن کبین
 کیرہ کہ او ارغ آن دہ کچ مرک۔ داخس آن پد ہم کہ خلق دریائے فرات ناکنج
 آٹے، یزیدی تاسنت ناوڑاٹ خلکت ء ملاس الرہ۔ نیمن اسکان دیرننے بھاز چٹ
 رینگا، واوکان پدا سئل کورگم مس۔ سہب اتون بے مون دو آن اوکان سفاران۔

29 تاریخ آبیچ شنبے نادے 48 میل ناپند ء خلسا بیگہ تون خرپوت ء سر مسن۔ ایزاد
 علی آن 16 میل اسکان کسر دریائے فرات ناکنج و مش اتون اوارکا ہک، اوکان پد
 فرات آن بتال تمک، و مش تیان مرسا گدرینگ، کسرائی اسہ بھاز بھلومش اس ہم
 ارے۔ دانا کسرتیٹی ہندن ء بھلوکا زبہ ء کہ ہلی ناپٹی آن زین کبھی وارچی مس و کنا
 بامبری ہرا زین اٹ تفوک نس، ونخ و پراٹی کنار کھ ء کریکہ، اسہ جاگہ اس تمسا گم مس۔
 ہندا خاطر آن منہ منزل اس کنے بھاز خوار مروئی تما۔ گوئڈ دا کہ خرپوت ناٹپالجا بھاز پاک
 نسکہ، ودا جاگہ نا بندغ آک بھاز خوش اخلاق نسرہ۔ دا کسر نامنہ جوان انگا ٹپالجا تیان
 اسٹ اسے، داڑے گن خور ہم جوان رینگا۔ وہنگ ناوخت آ بھاز جوان و ترند ء ہلی
 رینگا۔ تینا سنگت آتا بے وڑ آسلاہ ء ہر فسادا جوان انگا جاگہ ء السان نیمہ غا خلیس آتا
 گواچی مرسا و کسر ناخواری تے سگسا مونی رادہ مسن۔ و ہمو ہر دآ سر مسن، ہرا آبادی

آن مُرومش تانیا م اٹی خرپوت آن 32 میل مُرء۔ اوڑے نیم نن آسر مسن۔ ہر دانا
مزورک مہذب و خدمتگار سُسرہ، بیچارہ غاک خاچوک سُسرہ، ہر اتم نن سر مسن تو لبش مسرو
داوخت آارغ کن انت اس کہ متنگ کر یکہ کریر۔

خرپوت و دارا نیا م اٹی اسہ سم اس ہم ارے، ہر انا دیر سورء۔ تلاتے دریاب
اسکان کاہک، داسی چل میل اسکان تالان ء، ودانا کسر بھاز خلیفک، وخت اس دیرانا
تہہ آن مر سا گدرینگک، وخت اس کنج کنج اٹ، مش بھاز آجا گہ غاتیا ہندن تنک ء،
کہ منہ ہلی اس لغوشت کر سا سم اٹ تمار۔ وشیف بڑزی تا سوب آن اوفتے پچفنگ کن
سر متنگ بھاز مشکل سُس۔ ہندا خاطر آن نن اوفتے پٹون، و خیر و خوشی اٹ مونی گام
کرین۔ داجا گہ غان تہار آن و پرائی گدرینگ انگ مرگ انا کسر اٹ ہنگ انبارء۔
دریائے دجلہ ناسر چکل وارغنے ناشار:

یکم رمضان المبارک 1214ھ بمطابق 1802ء جمعہ نادے 32 میل پند
خلسا ارغنے ء سر مسن، خرپوت ارغنے غان 64 میل مُرء۔ ہر ادے تدوک آ نیم نن و اینو
نیم دے اسیٹی ایسر کرین۔ مچ آ کسر مش ء، ہر ادوک آ غٹ مشی آ کسر تا سختی تے
است آن درفے۔ دامش تانیا م اٹ اسہ بھلومش اسے، ”جبل محراب“ بڑزی تے بے
مٹ ء، دانا کسر اٹ مس انا کا نڈارے، و دجلہ ناسر چکل ہم ارے۔

نن دے اٹی کہی وارد دریائے دجلہ غان جپان، ہر اجا گہ غادیر کم خنزگا کہ۔ واسئل
پوشکن رنگ انا کچڑاوار سُسکہ، ولے و ہنگ تے بھاز تر ندُس، ہر ا مونی ہنسا و تر ند مر سا

کاہک۔ بکر در یاب آن منہ میل نامری آاسہ بھلودریاب اسے نادر و شمع و دوئی کیک۔
 ارغنے ٹی حضرت خالد بن ولیدؓ نامزار ہم ارے، او ہنداڑے کزیت کریس۔ دا
 شارانا میوہ غاتیٹی کوٹخ، گلو بھاز پنی ء۔ دا جاگہ نا کوٹخ ناسہ کنیلہ یک ونیم گدست
 مرغن و شش ہور ہولن ء، بھاز ہنین و خیسن ء، و لے دا جاگہ ناٹیا لجا بھاز کچٹ کس۔ ہرائی
 اڈ ہلنگ ء مشکل تکاٹ، ہندا خاطر آن پر انا حالیت ائی احمد آفندی متعلم نا ارائی اڈ
 ہلکٹ، و پر انا سوب آن سے شنبے آن پنج شنبے اسکان ہنداڑے اڈ ہلوی تما۔ احمد آفندی
 بھاز خوش اخلاق ء بندغ اس کس، ہرا جوان مہمانداری کرے۔ کنا بامبری کسری
 گو ہنگاس، اوکنے اسہ بامبری اس کس دیار بکر آن بغداد اسکان دا بامبری کن کن
 آسرائی ناسوب جوڑ کس۔ البتہ او قاصد ء بدل کنگ آن بشنداری خواہس۔ دا بابت
 اودے ہچ ء واک اس الو۔ البتہ اسہ مزور اس ماردین اسکان تینا کند آن مہمانداری کن
 ٹد کرے۔ پنج شنبے نادے کسرائی اسہ خلق اس آرام کنگ کن رسینگاس۔ و لے قاصدنا
 خود بینی ناسوب آن اوڑے سلنگ متو۔ نیم ن اسکان 56 میل نامزل اس پند کرسا
 اسہ مسافر خانہ سیٹی ن ء تدیفین۔ ہرامش تانیا م ائی و آبادی آن مرس۔ دائی بخاری
 الو۔ خاخر ارا نیا م اٹ لگفوی تما کہ، دانا مول وکک و پیشہ خاک کن درست خاچنگ کن
 الیتوس۔ نئے کنگ کن گڑ اس رسینگا۔ ارغنے نادا مسافر خانہ اسکان کہی دا ریل آتے
 خنان، بلکن اوفتون مون پہ مون ہم مسن، و لے ہر واروڑا نا وڑا سیٹی رکھگان۔

7 رمضان المبارک جمعہ نادے، دامسافر خانہ نایب کیب ائی برف بٹنگ نابعاء

مس۔ ہندا خاطر آن خلیسن کہ دا اراتون اوار غٹ ہنداڑے برف اٹ ڈب ہلپن،
 ولداسوار مسن، پر کر یکہ، ہندا خاطر آن بھاز ترندی اٹ 16 میل نامزل اس خلصا
 ماردین ء سر مسن۔

بغداد نا انگریزی سفیر مسٹر جانسن بیان کر یکہ کہ بغداد آبتنگ نا وخت آ او ہندا مسافر
 خانہ و ماردین نا نیام اٹ کس کہ برف بٹنگ نا بناء مس۔ برف بھاز زیات بٹیکہ، او ہلی نا
 رُم ء بھاز ترند کرے، کلنو 21 ہلی نسر، بھاز آہلیک ہمپوک نسر۔ منٹ اس ہندن نسر، او
 وقاصد بھلو خواری سیٹی دامرغن انگا کسر ء ایسر کریر و ماردین ء سر مسر۔ وایلو غٹ ہلی،
 بندغ آک وگڑاک برف اٹ ڈپینگسا کسکر۔

ماردین نا شمار:

دا شمار ہم ارغنه غانبار اسہ بڑز ء مش اسے آ ہندن آباد ء کہ زی آن دا کوچہ اسکان
 شیف ہنسا کاہک، قلعہ و او نا برج خل و چون انا ء۔ دادے بغداد نا گورنر سلیمان پاشا
 جوڑ کر فینے۔ شمارا نا نیام اٹی دا قلعہ اسہ چٹکو بٹ اسے آ جوڑ کنزگانے، و ہندن بڑز ء کہ
 ہروک آک کاٹم ء بڑزا کیر تو دستار تا تمک۔ داکان بیدس دانا چار ما کنڈ آن کہی میل
 اسکان مش آبتنگ کن کسرک اریر، ہرا بھاز خوار کروک ء، جوان انگا کسرک بیرہ ارٹ
 ء۔

الس عربی و کردی ٹی ہیئت کیک، و خاص انگا بندغ آک دا ہڑتوم آ بولی تیان بیدس
 ترکی و فارسی ہم چارہ۔ استنبول ملاطیہ اسکان بیدس ترکی آن پین اسہ بولی اس ہم

بتویسٹ۔ ملاطیہ غان دیار بکر اسکان بھاز آ بندغ آک عربی چاہسرہ۔ دیار بکر آن دا
کنڈ آ فارسی بولی ہم خنتگک، ومار دین آن بغداد اسکان ہر چار آ بولیک پاننگرہ۔

مار دین ء سرمنگ آن پد عبداللہ آغانا اُراغا ڈرنگان۔ شنبے آن سے شنبے اسکان
قاصد آ تا جھیرہ ناسوب آن داڑے سلوئی تما۔ عبداللہ آغانا بھاز ہشار و لائح ء حاکم
اسے، دن تو اوگورنر بغداد نانا ئب ء، و لے اودے سلطان و وزیر اعظم تون براہ راست
اوڑدہی نا ہم خصوصیت دوئی ء، اوکھی سال اسکان سلیمان پاشانا کنڈ آن بصرہ غا
حکمرانی کرینے، و اوڑے تینا جوان ء یادگار لانے۔ ہراوانیک نامی ناسوب ء۔ دا
جاگہ ناچزکا بھلا اونا خیر خواہ ء۔ اوفارسی بولی ہم جوان چاہسکے۔ اوڑتوں وخت جوان
تدے، و نیم ن اسکان ہیبت و گپ مرسا ہنا۔ او جوانی اٹ کنا خدمت ء کرے، زور ہم
شاغا کہ روچہ مبارک ء ہنداڑے گدریفو، و لے ای دا جاگہ نایخ ء سنگگ کتوٹ، و
اوڑان موکل کریٹ۔ انتنے کہ نماز و تراویح نا خواری ء ہم سنگگ کتوٹ۔ او اسہ راہشون
اس کن تون ٹد کرے، و پارے کہ خلیفہ عثمانی نا جاست پاست نا خلیس آن دانے تنیا
الپیک، و نا خدمت ء کیک، نصیپش آن موصل اسکان نا مچ آ کسر بیبان مرسا
گدرینگک، و دادے بھاز خلیفوک تلنگک، ہندا خاطر آن عبداللہ آقا سلطان نا کنڈ
آن کنے رکھاٹ دا کسر آن گدرینگ کن انتظام کرے و کنے اسہ بھلو قافلہ سے تون
رادہ کرے، و قافلہ ناسر دار آتے پارت کرے کہ اوکنا جوان خیال ء تخر۔

12 رمضان المبارک چار شنبے نادے نصیپش اٹی اڈہلکن، مار دین آن داڑ اسکان

نامری 48 میل ۷۔ اتفاق ناہیت ۷ کہ بغدادنا قاضی سنج ۷ ہلی سے آسوار استنبول آن پدی بسکہ، ماردین آن کنا ہم سفر مس۔ اوڑتون منہ ہلی، بیست سوار و منہ تو فلی سپاہی کسر۔ بھلوشان و شرف ایسی سفر کر یکہ، اوڑتون کنا اوڑدہی مس، ہرا جاگہ غا بیہرہ، ہموڑے ای ہم سلیسہ، ٹپالجانان کن کن ہم اوڑتون او ارکن خور اتنگا کہ۔ ہندا خاطر آن موصل اسکان سفر جوان تدے۔ موصل آن او جتاس۔

نصیپش ناشارومزار سلمان فارسی:

داپنی ۷ شاراسے، داکان مست داصدی تسکان روم انا قیصر آتا پایہ تخت مسنے، اسلام ناگیری ٹی ہم داشار بھاز شاندار کس، ولے داسہ دانا حالیت خراب ۷، دانا ٹپالجا مچے بھاز جوان ارے، ارغ تے جوان کس، ہلی ہم جوان ۷ سینگا۔ دا خدا نا بھلوتور و اسے، انتنے کہ نصیپش آن موصل اسکان دوسد میل نا کسرا ٹی ہلی تے بدل کنگ مفک۔ دن پاہلی کسر نامری و خواری تے سگسا زندہ بچا، تو سوار ہم بچک، واگہ ہلی کسر نا خواری تے سلنگ کتو و کسری کسک، تو گڑ اسوار ۷ ہم تینا ساہ غان ہیج ہر فوئی مریک۔ انتنے کہ گیشتری جاگہ غاک غیر آباد ۷، وراہرن آتا ہند جاٹ آتیاں پڑ ۷، ہرا اسلام نادشمن ۷۔ نصیپش اٹی اراقبرانا زیات ۷ کریٹ، اسٹ سید السجاذین العابدین ۷ وارٹی حضرت سلما ن فارسی ۷ نا۔ ولے تاریخی حوالہ اٹ داہڑتوم آتا ہیج ۷ اصلیت اس اف۔ انتنے کہ سلمان فارسی ۷ ناروزہ مدائن اٹی ۷، ہرا بغداد نا خوک آٹے، وسید سجادنا قبر مبارک مدینہ ٹی ۷، کنا خیال ۷ کہ سلمان فارسی ۷ نا آخا بلکن سلیمان خزاعی نا قبر داڑے مرو ۷، ہرا جناب امیر ۷ نا

صحابی اس نس، و حضرت امام حسینؑ نا شہادت نا میرء ہلنگ کن نصیپش نا پٹ آ تیٹی ابن زیاد نا فوج اتون جنگ کر سا شہید مسوس۔ ارٹمیکو قبر نا سما متھو کہ دناء۔ ہر ادے سید سجاد نا پین آ تخنگا نے، ولے بے شک دا قبر اسے متبرک و برگزیدہ ء بندغ اسے نا ختنگ۔

13 رمضان المبارک پنج شنبے نادے نصیپش آن پیش تمسا مار دین آن 24 میل مُر کر د خلق اٹی اڈ ہلکن، دا جاگہ نا سر کڑدہ خاقان گویا دا جاگہ نا بادشاہ ء، او نا مارک آبادی آن پیش بسر ننے سیل کریر۔ و قافلہ والا تیان زور اٹ چٹ خراج ہلکر، ننا مہماندار اسے پیر ء عرب دراکا نزا اس نسکہ، ہر ارغ جوان کتھے و پاک ء بیرم نس۔

14 رمضان المبارک جمعہ نادے غیر ہ پنی آ خلق اٹی، حیدر آقا نا ہنکین آ اڈ ہلکن، ہر اقبیلہ نا سردار نسکہ۔ دامزل 24 میل نسکہ۔ دامزل خراج تنگ نا سوب آن چٹ خڑکی آ نس، و ایلو کنڈ آن کل آن گونڈ ہم نس۔ انتنے کہ دا ہند آن ولدا آبادی چٹک۔ داڑے گیشتری آبادی کر د آ تا نس، ہر فارسی بولی چا ہسرہ۔ کنے ایرانی و تینا ہم قوم سر پند مر سا بھاز خدمت کریر و بھاز شرف تسر۔ دا ہڑتوم آمزل آک دن تو جنگل آن حساب نسر، ولے دیر گام گام آرسینگا کہ، و خلق آک ہندن بھاز نسر کہ دا کسرائی اخس آسرائی خنان اسہ جاگہ اس ہم دن آلو۔ نصیپش و موصل تین پہ تین آن دوسد میل مُر ء، ہراڑان ای بھاز خلیسٹ۔ دن تو استنبول آن نصیپش اسکان وخت اس ہم ارا گھنٹہ غان زیات آوارڈ غار آچرینگ نصیب متوننے، او ہم ارامش تانیا م اٹ۔ اسہ جاگہ اس ہم دن آلو، ہراڑے مش مفروس۔ دا سفر اٹی ہراڑے ڈغار خنان او ہندوستان و

ایران آنبار آوارس، دیرانا بھازی ہم آلو، البتہ منہ میل انامری آجاگہ ناجاگہ اس واہ اس خنتگ، وہد دادے کہ اوڑا درخت آتاسیجا ہم اف۔ تیرمہ ٹی داکسر بھاز خلیفک، دامان نا خاص انگا ہیبت دادے کہ ملک شام ء نیام آن کاٹ کرسا حجاز و یمن تون گنڈک، وغٹ جزیرہ عرب اٹی پانادی اوار کرینے۔ داہزار آمیل آتسکان ء، وڈغار تے کشاری ء۔ ولے اسہ پین فرمان اس عبداللہ آقا حاکم ماردین نا پین آس، اودے پارت کریس کہ کن تون رکھ اکن منہ سوار تڈ کے تانکہ ماردین و موصل نا نیام اٹ ہرا جنگل آک بریرہ، اوفاتہہ آن کنے رکھ اٹ کشر۔

مستمیکو فرمان، علی پاشا نا پین آسک، کہ اوعتیات عالیہ نازیارت نا بابت کن تون کمک کے، واسہ مہماندار اس تڈ کے ہرا کنے بغداد اسکان سر کے۔ بھاز آٹپالجاک آبادی آن مرء، وقاصدنا ارغ ہراداڑے اونا زمواری ء، بیرہ رسمی ء، شش سد قرش حکومت عثمانیہ کنے گن خورتیکن حاجی علی ء تسوس۔ (ہرا کنا مہماندار پین مسوس) تاکہ دا جاگہ غاتیا کنا گن خورنا انتظام ء کے۔ کجا بیگ دادے کنا مون آبنگسا سفارش کرے و پارے کہ چا کہ اگہ دادے ای نے تون قاصدنا وڑاٹ نے تون تڈ کیو، تو کن تون امر پیش بریہ، نی بایدے داڑ تون جوانی کر۔ وہنگ نا وخت آدانا رند ء دیس۔ اسل کہ دا اسہ منزل ء مسٹ کے، یا مسٹ ء اسٹ کے۔ نے دانا ہیبت ء منوئی ء۔ اگہ نی ہندن کریس تو دادے خوش کنگ نا ٹھو فکیٹ ء بغداد آ ایس تونے قاصد آتا بھلا جوڑ کیو۔ دالمعون ورندی تس۔ ”خن تیا“۔ ووزیر نادامن دودانا رداٹ بگ اس ہلسا

پیش تما۔

قاصدنا خراب پیش بتگ:

دابذات قاصد بھاز جوفہ ناسوب آن بھاز بے خلیسی اٹ عثمانی ملازم آتا خواناردا
 ٹ غٹ پیسہ غاتے تینا دوٹی ہلک، و بناء غان اخیر اسکان سد قرش ہم خرچ کتو۔ داکان
 بیدس اوکنے ہندن انگا ٹپالجا تیٹی سلفے، ہراڑے پشہ وکک اسل بھاز کس، اوتینٹ داقتیا
 ہیلاک نسکہ۔ حالانکہ کما مدار آتا مون آ بھاز ہیبت جوڑ کر یکہ۔ او کسر نابابت ہم کما مدار
 آتا ہیبت ء ہلتو۔ وکنے بھاز خواری تیٹی اختہ کرے۔ وخت اس کہ نیمہ کسر خلیسی
 آتیاں خورک نسکہ، او خرچ اٹی چند رکننگ نا خیال اٹ وایلو قاصد آتون مکک نا خاطر
 آن ہڑدے ارامسہ مزل پند کر یکہ۔ ہرانا سوب آنا ارا گھنٹہ غان زیات خاچنگ نا
 وخت رسینکتو کہ۔ و بے وخت مزل آسر متنگ ناسوب آن جوان ء ارغ ہم رسینکتو کہ۔
 داکان بیدس پشہ وکک آتیاں پرا نگا ٹپالجا تیٹی خاچوئی تما کہ۔ وایلو بچوک آ کسر اٹی، و
 موصل شارانا شیف آن مچ آسال داڑا پول جوڑ کر وک ء، بغداد ء سرمرسا دانا پاناد
 دریائے گنگا کچ آخننگک، گیشتری پول آک پر غنگرہ۔

گوئڈ دا کہ دجلہ داکان آوار آڈ غار آ و ہنگ نا بناء یکک، عرب آک دافتے ”بلاد
 جزیرہ“ پارہ۔ انتے کہ دانا ارا کند آن ارا دریا ب ء۔ اسٹ ناپن فراط ء، ایلو ناپن
 دجلہ۔ بصرہ ناخرک آہر توم آک اوار تمرہ۔ ارمنہ شاراسہ بھاز بڑ ء ہش اسے آونا پٹ
 آن ہلیس ٹول اسکان اسہ میل اس پتن ء۔ بڑزی ڈاکہ ڈاکہ اف، بلکن آوار ء۔ دا

جاگہ ناباتی تیان بیدس شارانا دنگ اٹی کس اس پنداٹ ہنگ ہنگ کپک۔ داجاگہ نا
ٹپالجا بھاز پراگندہ کس، ومزورک بھاز کمینہ کسر۔ ہندا خاطر آن اسہ متعلم اسے نا اراٹی اڈ
ہلکٹ۔

روچہ نا اولیکودے، شنبے نادے کسرنا خلیس آتا سوب آن اسہ بروک ء قافلہ سے نا
چاری مسن۔ انتے کہ دیار بکرنا گیشتری ارمیک دادے تیٹی ترکی سلطان آن یاغی
مسوسر، وقافلہ غاتا کسر ء توریرہ وپلارہ۔ یک شنبے نادے ارغنے غان اسہ قافلہ سے تون
نن ہم ٹد مسن، وکسر اٹی اسہ بیبان ء مسافر خانہ سیٹی قافلہ والا تون منگ نا سوب آن
سلیسن۔ اوڑے بیرہ اسہ پاٹ انا فرش والو اراس کسک۔ قافلہ اسہ دے اٹی 30 میل
آن زیات پند کپک، ہندا خاطر آن ننے ہم سلوئی تما۔ دادے پرانا ترندی وتہوانا
سوب آن کل گڑاک پالسر۔ پالن انگابو پڑی تے مسافر خانہ نا پوغ جاہ تارہی آشاغسا
و خاخر لگفسا وخت ء تیر کرین۔ دو شنبے نادے نیم دے ء گدریفسا پرانا ترندی نا حالیت
اٹی دیار بکر ء سر مسن۔ ارغنے غان دیار بکر 68 میل نامری آٹے۔

حضرت خالد بن ولیدؓ نامزار:

دیار بکر داکسرنا غٹ آن جوان انگا شارع، داجاگہ نابندغ آک بھاز نیک وراستلو
ء۔ ایب کیب انا مشک بھاز بڑ ء، اوقائل آڈ غار آوار ء، وچ آمش سر سوز وخرسی آن
پُر ء۔ داجاگہ نا خلق وشارک ساف ء، تہو بھاز جوان ء، داجاگہ سیل جا اس خنتگک۔
شارانا داپارا پپار آن خندق ختوک ء، شارانا باہوٹ دیوال اونا برج آک خل وچون

اٹ جوڑ کروک ء۔ داڑے کبھی مسیت آک اریر، ڈغار ہندن ء کہ شنز آتیاں بیدس
ہراسہ ہرش اس بھلن ء، پین ہچ گڑ اس داڑے دسنگ مفک۔ تیرمہ ٹی داڑے باسنی
بھاز مریک، داجاگہ نامزل و ہندا آتا پنک بٹ آتا پن آٹو۔ دامزل آقبیلہ ”طسی“، نا شیخ
حلال نابنگ ناکسر آہنگا۔ ہرا عبد اللہ آغانا خلیس آن قافلہ ء داجاگہ غان مونی دنگ
ناز مواری ء ہر فیس۔ ہرا تم او بتو تو حیدر آغانا قبیلہ غان سد سوار کراغا ہلک، وقافلہ
مونی رادہ مس۔ ہرا ٹون ارامسہ ہزار زرینہ و کبھی سد توفلی و سوار ہم تسر۔ داج ہرا نا
سوب داس کہ دا بیبان ناراستی دو انا کند آپست میل نامری آ بھلو بھلو کھڈ و بینٹ ء مش
ء، ہرا فتنے ”سنجار“ پارہ۔ داجاگہ ہمو جماعت آتا آبادی ء، ہرا فتنے یزیدی پارہ۔ و کفرو
اسلام دشمنی ٹی پنی ء۔ پانتگ کہ داعرب قوم انا بندغ ء، و یزید و بنی امیہ نا خاہوت آن
ء۔ و بنو عباس نا خلیس آن نرسا داجاگہ ء تینکن رکھوک ہند جاٹ اس جوڑ کرینو۔ دا
بندغ آک یزید ء تینا امام تکرہ، و اونا بر خلاف ہیبت کروک آتے کسفرہ۔

17 رمضان المبارک نادے قریہ حمیدیہ ء سر مسن، ہرا شیخ فارس ناپن آٹے۔ شیخ
شللال داڑسکان نن تون سد نسکہ، اونا اراغان حمیدیہ اسکان 36 میل نامری ء، و عبرہ
غان حمیدیہ اسکان 140 میل نامری ء، و داڑے بیدس شیخ شلال نامبو آن پین ہچ ء
آبادی اس اف۔ مچ آ قافلہ شیخ شلال ناپن کروک بندغ ء خراج تنگ کن مونی بس،
ای مسہ نن و مسہ دے آن خاچتویسٹ، ہندا خاطر آن خوک انا خلق اٹی ہناٹ واسہ
عرب اسے نارائی پراٹہ الاراٹ بھاز چس ہلسا کنگٹ، و ارامسہ گھنٹہ خاچاٹ، و بیگہ

توں قافلہ ناردادہ منگ آن مست سوار مر سارادہ مسٹ۔

12 میل نامزل خلسا موصل ء سر مسن، دابیان حوال کڑزک کہ شیخ شلال پد آن
تینا قبیلہ ناسد سوار تون برسا قافلہ ٹی اوار مسوس۔ حالت دانس کہ کنا ہلی تا سار
سنجھال کروک آ خواجہ اولیکو مزل آن ناجوڑ مسوس، نصیپش آپدی ہناسس، چوکرو
بے انا کوڑی ہم چٹاسس، ارٹمیکو مزل یعنی عبرہ جنگل اٹی نسکہ، ہندا خاطر آن ہچ اس
رسینکتو، داہلی بیچارہ غاک نصیپش آن موصل اسکان پنچ دے اسکان پٹی آ سوار کر لیسر،
اوقتا سنخ ء اسئل کس ملتویس۔ چار دے بیدس بے وچوکر مسوسر، بیرہ مچٹ اس خرسی
خوہارہ، ہنداڑا گزران کریر۔ کنا سواری ناہلی تینا بالاد اٹ چنکا گرہ غا تینا بار لاغر
نسکہ۔ ولدا ہم ہر اتم موصل آن ہلی نازی آن دڑنگاٹ، تو او وخت آ ہم اودے اسہ
مزل اس پین ہنگ ناوس نسکہ۔ بلکن اونا طب ہم جوان خننگا کہ، او تینا جوڑ تا کمک
اٹ لغام تون گوازی کریکہ۔

موصل:

داہم جزیرۃ العرب اٹی ء، وماردین و دیار بکر آ نبار داڑے ہم قلعہ و سوگو ء برج
ارے۔ ہراخل و چون اٹ جوڑ کروک ء۔ باہوٹ جاہ نا ایب کیب اٹ بھلو خندق
ختوک ء، داڑے ای پنی آ پیغمبر حضرت یونس نامزار تاز یارت ء کریت۔ ہلی تیان
دڑنگ آن پدمحمد پاشا گورنر موصل ناہنکلین آ سر مسن۔

18 رمضان آن 22 رمضان اسکان قاصدنا بدلی کن ہم موصل اٹی اڈ ہلکت۔

انتے کہ عبداللہ آغا تینا آقا نا نافرمانی یا سرکشی ناسوب آن ہرا عثمانی ملازم آتا خوئے،
 ماردین آن پیش تمنگ آن پدنا کاریم ءاسہ وارولدا ہمولعون قاصد نادوئی تیس۔ ودا
 خود بین انگا بندغ کنے آن راضی نامہ اس نوشته کرفنگ نا جوفہ ٹی ایلومنہ منزل اٹی تینا
 غلطی تابیر ءتنگ نارادہ کریس، ولے اونا دو تیان بھاز خوار مسوسٹ، ہندا خاطر آن
 اونا اوری آن خوش متوٹ۔ وای اونا غا وودلی کن محمد علی باشا آن خواست کریٹ، او
 حکم تیس کہ اموصل ءالے و ہرانگ کہ کا ہے ہنگ کیک۔ وتینا خاص ءبندغ اس کن
 تون ٹد کرے کہ او کنے بغداد اسکان سرکے۔ ہے نافرمان قاصد بیوس مرسا کنے آن
 ارادے مست بغداد کن رادہ مس، اونا است دا خواہسکہ کہ او کر کوک نا ہندا ہراڑے
 اونا اُرئس، ارامسہ دے کن کن کے، و ہراتم ای سرمر یوتو او ہندن سٹی کن تون ٹد
 مرے، ولے کنے کر کوک آسر منگ آن پدساتما کہ اوداڑے اف، کنا است جم مس،
 کہ داسہ بغداد اسکان دا منحوس ناڈیک ءخنیر وٹ۔

محمد پاشا:

محمد پاشا استنبول نا قیصر آتا چین آن ء، بھاز آ متبروز ریٹیٹی حساب مریک، خلکت
 تون بھاز کم اوڑدہی کیک، ولے کنے اوتینا مجلس اٹی بشخ ہلنگ نا وار تیس و ربیدہ ئی
 آداب آتے ہم بشخا۔ دنکہ اونا دامن ءبک ہلنگ۔ اوچا چلم کرے، وتینا نائب محمود
 بیگ نا ہنکین آکنار ہینگ نا انتظام ءکرے۔ محمود بیگ اسہ خوش اخلاق ءورناسے، و
 بھاز ملوک ءمومون اسے تے۔ ہڑدے کنے روچہ نا باملنگ آبنگ کہ۔ تینا خاص انگا ہلی تیا

شارانا ایب کیب ۽ سیل کرنے۔ اونا کل ملازم آک کن تون اوڑ دہی کن بسرہ۔ محمد پاشا بیرہ دا وڈ اف، موصل نالس باتیک ہم بھاز خوش اخلاق و مہماندار ۽۔ پوسکن آ معلومداری و پوسکن آگڑ اتا بھاز شوکنی ۽، عثمانی تانیک خوداغٹ انا تہٹی ارے، گمر اسئل اف تا۔ فرانس ناشار تیان پیش تمنگ آن پد دا وڈ انا ذہین و بیدار مغز بندغ آتون ہچ اوڑ دہی متویس۔ و خ کہ استنبول نابندغ آک دافقا چارک نا کچ خود اخلاقی مروسر ہم تو حکومت عثمانیہ نازوال نا خلیس است آن پیش تما کہ۔

موصل ناسو وارغ بھاز جوان مریک، و ایب کیب اٹ پنی ۽، بارن انگا میوہ غاک بھاز ۽، و بھاز کنتنگ۔ ولے دانا سوب آن گیشتری بندغ آک بھاز آنا جوڑی تیٹی اختہ مریرہ۔ درما ناکار تون ہچ است خواہی اف تا۔ کنے درما نکاری تون چتکو است خواہی اس ارے، ہندا چا ہنداری ناسوب آن کل بندغ آک دواہلنگ کن کنے آ بسرہ۔ ارامسہ بندغ ۽ شفا مس، گڑا ہر مزل آ خلکت بسکہ و بغداد اسکان ہندا حالیت نس۔ خاص وڈ اٹ غسان قبیلہ والا ک، ہرا تم ای دژنگاٹ تو خواری وڈا۔ ہندا وڈ موصل اٹی کردستان نا حاکم سلیم خان تون اوڑ دہی مس، اوتینا پن انا وڈ اٹ بھاز سلیم الطبع، زیبا و خوش خواس نسکہ، و بھاز جوان فارسی ٹی ہیئت کنتنگ کیک۔ داڑ تون عثمانی فوج انا غٹ آن جوان انگا سپاہی و سوار آک اریر۔ بناء ٹی اوخواہسکہ کہ بغداد اٹی علی پاشا غا جلیہو کرسا سلیمان پاشا ناسہ پن دو ستخوا سے داملک انا گیری ۽ ایتے، ولے سرسہب متو۔ علی پاشا سرسہب مس و سلیم بیگ موصل آنرا ہنا۔ و ہموڑے باہوٹ مس۔

اونایلم عبدالرحمن پاشا دزگیر مس و اوتینٹ کردستان نا حاکم پن مس۔

ارٹھی نجف قلی خان، حاکم ایران، ہرا فتح علی شاہ، بادشاہ ایران آن موصل اٹی اڈ ہلنگ ناموکل ہلسار ہینگا کہ، اوہم سلیم بیگ آنبار خوشرو، خوش اخلاق و بہادر اسے۔ اونا سنگت و مے تا بیرشت ایرانی کرد آتیا نبارے۔

بھاز گڑا تین تون ہر فساد روک آتیکن خلیس ناسوب نس، ہندا خاطر آن بروک آ منزل مالدار پوریا گرتا قافلہ تون ہنگ ء پک کروئی تما کہ۔ ویوس مرسا وقتون وخت ناوخت بیبان مسافر خانہ غائیٹی اڈ کروئی تما کہ۔ کل آن زیات بے سگ کروک آ گڑا دا بندغ آتا خو کی نسکہ کہ دے اندری آن بلیس نیم ن اسکان دم بار نسکہ۔ اولیکومنہ منزل اسکان بولی ء تپنگ ناسوب آن دا قاصد ناغداری کنے آپاش منگ کتو۔ اونا بانا بائخ نا بخشنداری تے ای راست سرپند مرسا ہناٹ۔ ولے ہراتم اونا وڑتے خناٹ، تو ای اونا پرواہ ء کتوٹ، وکما دارتا اراتیا ہنسا سلطان نا فرمان ء نشان تسٹ۔ اودومون کر سا بھاز مہراٹ پیش بسرہ، مہمانداری نا فرض آتے جوئی اٹ پورو کریرہ۔ دیار بکر آن پاشا نا کنڈ آن پین مہماندار اس پن مروئی نسکہ، گڑا دیار بکر نا کما دار احمد آفندی کنے مار دین اسکان سر کرے۔ و عبداللہ آغا حاکم مار دین آن موصل اسکان سر کرے و اوکان محمد پاشا گورنر موصل بغداد اسکان سر کرے۔

داملعون قاصد ہرا کنا کمک کن پن کننگا سس، حکومت نا خلیس آن اسہ جاگہ اس ہم کنے آن مرمٹو کہ۔ ولے ای داسہ اونا کمار ء الاسٹ۔ ای اسٹل اوڑتو ن ہیبت ہم

کتوٹ۔ بغداد و سرمنگ آن پداوسفائی پیش کنگ خواہس و کبھی بندغ آتے نیام اٹ
 شاعسا بھازخن شیفی ٹی کنے آن خیرانا خواست کرے۔ ای اسل امناکتوٹ۔ اودا
 ہیت و سنجفیٹ کہ داناغا و علی پاشا تون کیو۔ واونابے مونی و بدکرداری تاسزاترفو۔ او
 بغدادنا سے اپلچی سے ہرا ایٹ انڈیا کمپنی کن ہم کاریم کریس۔ و مسٹر جانسن و کیل
 کمپنی تون جوان درستی راستی نسکہ۔ نیام اٹ شاعا، و تینے بے ڈوہ نشان تنگ ناکوشست
 کرے، ای دلیل ترسا و ناہیت آتے رد کریٹ۔

ای مسٹر جانسن نا اراٹی اڈ ہلکوسٹ، و عثمانی حکومت کنا مہمانداری نا ہرا چر جوئی و
 برجاتخاس، او بغداد آسر مر سا چٹاس۔ ہندا خاطر داملعون کن بدکرداری ناسز الہمی
 نس، ای خیر کن مسٹر جانسن ناہیت و ہلتوٹ، ہرا ازان او بھاز است اٹ کرے،
 ولے ای و ناہم پرواہ و کتوٹ۔

23 رمضان المبارک یک شنبے نادے پیشیم نا وخت آ موصل آن پیش تمسدا جملہ
 دریاب نا پول آن جپان، و فراقوش نا ہندا آڈ ہلکن، ہرا موصل آن 16 میل مرے، و ہلی
 تا بدل کنگ نا جاگہ و۔

24۔ رمضان دو شنبے نادے عنکورہ ٹی ہر دکرین، ہرا فراقوش آن 48 میل مرے۔
 ہر توم آ ہندا آ تا نیام اٹ اسہ بھاز بھلو دریاب اسے، ہرا دے ذاب پارہ۔ دا ازان کشتی نا
 کمک اٹ جپان۔ دا دریاب موصل و بغداد نادنگ و۔ محمود پاشا نادہ سوار داڑ سکان تہ
 نسر۔ دن تو دا ایب کیب اٹی امن نسکہ، ولے او مہمانداری کر سا و ہز و است اٹ تخسا

بندغ آتے راہی کریس۔ داکان اوفک پدی ہنار۔ داہڑ تو م آ مزل آتیا عیسائی عرب
 آک ہنکینی ء۔ وقبیلہ بنی عنسان آن تعلقدار ء۔ داجا گہ ناٹپالجا نا پرا گندہ منگ ناسوب
 آن قاسم چوغہ کنے اسہ بدورئیس اسے نا اراغادرے، ہموڑے اڈ کریٹ وجوان ء ارغ
 رسینگ۔

25۔ رمضان المبارک سے شنبے نادے ”التن کوری“ ٹی اڈ ہلکن، ہرا 48 میل
 مرء، دا اسہ بھلو خلق اسے، کوری عربی بولی ٹی پول ء پارہ۔ داڑے دریاب آہشت
 بھلو پول جوڑ کننگانے۔ ہندا خاطر آن دا ہندا پن اٹ پنی مس۔ دا اسہ بھلو تمبہ والا
 پول آک ہندن بڑ ء کہ اوفتیاں چنگ ”جبل محراب“ آ نبار آ نبار مشکل ء۔ ہرانا ہیبت
 مہالومنے۔

26۔ رمضان المبارک پنج شنبے نادے 36 میل نامری آ کر کوک نا ہندا آرام
 کرین، و خاچان۔ دا ارامہ دے اٹی، بلکن بغداد ء سر منگ اسکان پر ہندن ترند نسکہ
 کہ داکر بھاز خواری سیٹی تدے۔ ایہن تو کسر آ وارنس، ولے تو قات و سیورس نا برنی
 آ کسرتیاں ہم زیات تیخ نسکہ۔
 کر کوک:

دا بھلو شاراسے، ماڑیک قلعہ غانبار ء، قلعہ پچ اٹ جوڑ ء، وتہہ انا کنڈ آن دیوال و
 خل ء۔ برج خل و چون اٹ جوڑ کروک ء۔ دا قلعہ آوار ء کوچہ سیٹی ء۔ ہندا خاطر آن مر
 آن بھاز زبیاختنگ۔

27۔ رمضان المبارک آئینچ شنبے نادے 36 میل پند خلسا تاروک ءِ سر مسن۔ دا جاگہ ناٹپالجا ساف نسکہ۔ و باتیک تے ہم جوان ءِ نسر۔ پر انا شترہ غاک ہم ساتو مسوسر۔ ای سنجیست کہ حاجی علی صبر عثمانی کرکوک اٹی کنا چاری مرو، و کنا کراری نا کساس ءِ کر سا بے وخت اراغان پیش تمسا دا جاگہ غاکن تون اوڑ دہی کرو۔ ہندا خاطر آن اگہ مونی کا وہ تو پر انا شترہ غا تا سوب آن ون نا ہوندا ئی ناسوب آن دا کان مونی ہنگ کپرو ءِ، واگہ ارٹمیکو دے ارامزل ءِ اسہ جاگہ کر سا سفر کرے ولدا ہم کنے اسکان سرمنگ کپک۔ ای ہم خواہسٹہ کہ بغداد اسکان او نا نجس انگا ڈیک ءِ خنپر۔ ہندا خاطر آن ای ہلی ءِ بدل کریٹ، واوڑے سلٹوٹ۔ بلکن اوکان 29 میل مرقرا بتہ ٹی ہناٹ خاچاٹ۔ قرابتہ بغداد نا کنڈ آن مش انا شیف آاسہ خلق اسے، داڑے بھاز بھلو و آوار ءِ کوچہ سے۔ و ایران ناسیم آن خوک ءِ۔ دانا ایب کیب اٹ موصل ءِ۔ کنا مچ آ سفر عجم نا کنڈ آس، قرابتہ نا کوچہ نادر شاہ نا جنگ انا سوب آن پنی ءِ۔ نادر شاہ ءِ کرکوک نا کوچہ و ارزن ناریک آن ایپار تو قات نامش تیٹی عثمانی لشکر آسر سہمی دوئی مسوس۔ دا جنگ انا زہم داسکان خنتگ۔ دنکہ توپ خانہ نادمدہ (لوت آتے مش اٹ پر کر سا ناوچہ جوڑ کنتگ) و خندق، ہرا گرج اناوڑاٹ جوڑ کنتگا سر۔ و نادری لشکر نا بھاز زیات کاریم اٹ اتنگ ناسوب آن بھس مسوسر۔

قرابتہ ناٹپالجا بھاز پرا گندہ، کھد کتر تیان پُر نسکہ۔ دانا منتظم مصطفیٰ بیگ پنی اسہ ترک اسے، ”کفری“ غان بغداد اسکان چارٹپالجا نا منتظم او نسکہ، ولے او مسافر آتے ٹپالجا نا

جاگہ غار ہیئت ناہنکین تیبی اڈ ترفیکہ، واوفا خڑچ آتے ہم اوفتیا شانا کہ۔ گڑا اونا حکم
 آن رہیئت نہ من منگ کتو کہ، ہندا خاطر آن او فک تینٹ زوراٹ مسافر تے تینا اُرا
 تیا دیرہ، اوکان پد بیچارہ مسافر نا ہرا حال مریک، اودے پاپنگ جوان ء۔ ارغ تو
 ایہن بارُن ءر سینگ، ولے اوڑتون اوار اوالا تا ترند و مُر مٹ آتے بنوئی تمک۔ دا
 ہر چار آٹپالجا تاہلیک لاغر و ٹھھی سَرہ۔ ہندن بیٹنگن مسرہ کہ زرس بے اکن ددینگسا ہنارہ
 و ہڑبا خلوک تیا نبار بے تیا شولنگارہ۔

سہب انا وخت آہر تم قرابتہ غان رادہ مُسن تو واہمو ابولہب بوزی تون اوڑ دہی
 مس، اوڑا خدا نا پٹ مرے۔ ای اوڑا بھاز ترند مسٹ، واودے پاریٹ کہ نی شکی
 مفیسہ، کہ عثمانی حکومت آن نے خڑچہ رسینگ، و نی مسافر آتا باریم ء غریب انگا
 رہیئت آشاغسا، وکل پیسہ غاتے کیدسہ۔

گونڈ دا کہ استنبول آن موصل اسکان ہلی تاگن خور، بارُن آبے، وچوکر مریک،
 دنکہ مہالو پاریٹ کہ داسفر نا خواری و کسر نا خواری آن پد ہم ہلیک سلتوس، موصل آن دا
 کند آ ”کفری“ اسکان ہلی تاگن خور خزن آبے، وپالن آچوکر آک سَر۔ اصل انگا
 ہلیک بھلن مریرہ، و تینا کچ آگن خور تنگرہ۔ ولے دا چار منزل اٹی نئے آانت اس
 تدے، نئے سماء۔

29۔ رمضان المبارک شنبہ نادے 26 میل انا پند خلسا پر انا سوب آن
 ”ولعیاس“ اٹی اڈ ہلکن، دا اسہ بھلو خلق اسے، ودانا ٹپالجا ء بھلو حیثیت اس ارے۔

ولے دانا مچ کارندہ غاک بد بخت مصطفیٰ نادو آمتوسہ تو گڑا مسافرک آسرات مننگ کریرہ۔

یکم شوال 1217ھ بمطابق جنوری 1803ء بغداد ۽ سرمن، دوخلہ غان بغداد اسکان 28 میل انا مری پانتنگ، ولے کنا کساس ناردات 40 میل آن زیات ۽، مچ آکسر پٹ ۽، و بغدادنا ہندجاٹ نادرگہ اسکان اسہ جاگہ اس ہم خلق یا آبادی اف۔ دا ہد اسکان کہ درخت آتا سیجا ہم سیبوکن رسینکتو۔ دامزل اٹ بھاز خواری ہر فین۔ تہو بھاز ترند نسکہ، و کرار کرار آپر ہم برجائس، ہلیک بھاز نزور نسرہ۔ تہو ۽ مومن ترسا بیوس مسوسر۔ کن تون اراہلی سواری کن و چار گڑا تیکن نسر۔ بغداد آن ہشت میل مری تے بدل کنگ کن ہناٹ، نن بھاز دم درینگان۔ اخیر ہشت میل انا کسر ۽ پنداٹ تیر کرین۔ و بغداد اٹی پترینگان۔ شمار انا ہندجاٹ نادیوال تون اوارٹپالچا نسکہ، اوکان ای ہلی اس ہلکت وشنزہ برجائس کہ ای سوار مرسا مسٹر جانسن نا ہنکین آسر مسٹ، ہرا بغداد اٹی انگلستان ناسفیر نسکہ۔

اگہ سفر نانباء ٹی پر ترندروس تور بڑو دیر والا کسرتیان گدرینگ مشکل مسکہ، ون ۽ بیدس ارغ آن ہنداڑے گدریفوئی مسکہ۔

دا عجیب ۽ ہیبت اسے کہ بغداد کون آشار انا خوک آمزل اٹ داخس خوار مسن کہ خلکت نازند خلیس آتا گواچی مس، پانتنگ کہ گیشتری ہندن مرسا ہنارے۔

دا سفر نامہ 56 دے نسکہ، داتی پانزدہ جاگہ بٹین، و 14 منزل خلکن۔ کلنو 1900

میل انا پنداس نُسکہ۔ پنجٹاپالجا کسرائی بسر۔ قافلہ غاک داکسرء بارنی نادے تیٹی جوانی
اٹ مسہ تو اٹ تیر کیرہ، و بھاز تر نڈانگا قاصد آک بھاز وخت 12 دے اٹی سر مریرہ۔
اگہ کسرنا اڑاند آک مفرو سرتونن ہم اسہ تو یا 35 دے اٹی سر مننگ کرینہ۔

بغدادنا شمار:

بغدادنا شمار مسہ بشخ اٹی ونڈء، اسٹ دجلہ دریاب نادیکي کنڈ، ہراپوسکن آ بغداد
پاننگ۔ ہرائی گورنر و غٹ ترک کما مدار آک رہینگرہ۔ ارٹمیکو متکن آ بغداد، دادجلہ نا
دیکي کنڈ آ آبادء، داشار اٹی خشت انا ماڑیک بھاز چٹ ء، وشار انا ہندجاٹ دومونہ غا
خل تیٹی جوڑ کروک ء، دانا داپارا اپار آن بھلو خندق اسے، ہرا بھاز پتن ء۔ داسہ دائی
کشار کننگ، جنگ انا دے تیٹی دانا تہہ ء دجلہ نادیر تیان پُر کننگ۔ بغداد اٹی قلعہ و
ہندجاٹ ناماڑی ء سلطان ایلکانی جوڑ کر فیسس، ہرا سلطان ساؤ جی پنی آ فارسی شاعرنا
ستائی نُس۔ دانا دنگ ہشت میل انا کچ مروء۔ و متکن آ بغدادنا ہندجاٹ ء سلیمان پاشانا
حکم آ جوڑ کننگا سس، ہرا دے اووہابی تالٹ وپل آن چفنگ کن جوڑ کر فیسس۔ بغداد
پٹ اسے آٹے، واوناد غار آوار ء۔ اونا پاش انگاشان و شوکت ہم بھاز ء۔ و لے تہہ
آن شمار بھاز پرا گندہ ء، خاص وڑاٹ متکن آ بغداد ہرا پرا انا مد اٹی بنگال نا متکن آ شمار
تیا نبار کچڑ و پودگل تیان پُر مریک۔

پوسکن آ بغدادنا بازار ء بامب ارے، و خل و چون اٹ جوڑ ء، و لے بھاز تنک و تہار
ء۔ عزتدار آ بندغ آ تا اراک و سرکاری ماڑیک خشت و لچ اٹ جوڑ کروک ء، و ایرانی

ماڑی تامون اٹ نزورء۔ شیخ ونگار ووڑ وڈول اٹ خلقی وڑء۔ ہراجوان خنتکپسہ۔ ازگار آتا وگورنرنا ماڑی لکھنونا نیامی تپہ ناہنکین تامون اٹ ہم ہیج افس، گڑا آصف الدولہ و حسن رضا خان نا جوڑ کروک آشنا در آ ماڑی تانت بریبری، بغداد، بصرہ، نجف و ایران ناشارتاز بیانی ناہر استاتے ہندوستان نا تھٹی بنگوسٹ، داڑکن ہندا پانگ مریک کہ ”خوک انا پیرء قدراف“ استنبول آن بصرہ اسکان اسہ اُراس ہم ختوٹ ہرا لکھنونا نیامی تپہ ناہنکین اسے نا کچ مروسس، واوٹی رہینگ آن آسراتی دو بروسس۔

قہوہ خانہ عاتارواج داڑے ہم بھازء، سگار ہم بھاز کشرہ۔ استنبول آنبار قہوہ خانہ غاک بھاز پرا گندہء۔ بیرہ بے ڈول آتا تولنگ کڑزرہ۔ داڑے میوہ غاتیٹی ہنین آ انار، لیمبو، شفتالو بھاز مریک۔ ودا جاگہ ناہندا ہر مسٹ آ میوہ غاک مچ آ دنیاٹی پنیء۔
کاظمین نا حوال:

ای بغداد نا ایب کیب اٹی ہرا مقدس مزار آتاز یارت ء کریٹ، اوتیٹی اسٹ اس ”کاظمین“ ء۔ متکن آ بغداد آن چار میل مُردیکی و قطبی کنڈ آ امام موسیٰ کاظم و محمد تقی جواد جہہ و جاگہء۔ داہندا آ ایرانی و ہندوستانی غریب آتا بھلو کچ اس آبادء۔ دنگ کروک دیوال لچ اٹ جوڑ، و نزورء۔ بغداد و کاظم ہیں۔ اس مقام پر ایرانی اور ہندوستانی غربا کی بڑی تعداد آباد ہے۔ احاطہ کی دیوار مٹی کی ہے اور کمزور ہے۔ بغداد اور کاظمین نا نیام اٹ ہن و بر بھازء۔ ہرا تم دریا ب نا پول آن چہرہ، سد آ بیش، ہلی و گاڈیک خنتگرہ۔ ہرا سٹ آن خراج نا وڑ اٹ اسہ سکہ اس ہلنگک، ہرا ہندوستان نا

”ادھنے“ نا بریبرے۔ اگہ کس اس کشتی ٹی سوار مرسا بریک تو اوخرج آن بچک،
کاظمین نادرگہ غامسا فرتیکن گاڈی اس سلوک مریک۔

خليفة غاتا دورائی بغدادان آبادی ورقبہ:

خليفة غاتا عہدائی بغداد آن سامرہ اسکان 24 میل مُراسہ شمار اس آبادی، ودانا
آبادی ہندن اور گنڈوک ء کہ اسہ کلڑاس بغداد آن سامرہ اسکان اُراتا ماب آتیان،
اسٹ آن ایلوڑان چسا سر منگ کیک۔ گڑا دوخت اسکان متکن آشار انا ماڑی تا
زہم، خشت، پنوک آرزانک و ٹکری تادروشم اٹی کسر آتالان خنگرہ۔ ہندا جاگہ غا
کنبرہ علی الہادی ہم ارے، ہرادے احمد خان رنیلی جوڑ کرفیسس، دا کر بلا، نجف، و
کاظمین ناگنبد آتیان زیات سوگو و بڑے۔ ولے زبیداری وزری ناہچ ء کاریم اس
متنے ایاتے۔ دانا تہٹی پاٹ انا اسہ بھلو پراخ ء سندوخ اسے۔ ہرانا تہٹی چا قبر انا نشانک
خنگرہ۔ اسٹ ہندا امام ناء، ہر امام تقی نا پین اٹ پنی ء، ارٹمیکو امام حسن عسکری نا،
مستمیکو حضرت مہدی آخر الزماں نالہمہ زگس خاتون ناقبرے، و چار میکو قبر علی الہادی نا اسہ
مستر اسے ناء۔

سرمن رائی:

دامقبرہ غان چٹ مُراسہ غار اسے۔ ہرانا تہٹی امام مہدی اندر مسوس۔ شیعہ فرقہ نا
عقیدہ ء کہ او پدی بریک۔ دا غار داسکان متکن آحالیات اٹی ء۔ ودانا جوڑ جاڑ ناہچ ء
گرج اس متنے۔ نئے داٹی شیف بڑزی اس کننگانے۔ البتہ دانا رکھ انا خیال اٹ دانا

زی آاسہ کنبرہ اس جوڑکننگا سس، ہراتم اومتکن مس تو حسین خان پسر احمد خان اودے پرغاواسہ جوان ءبھلوکنبرہ اس جوڑ کرے۔ واونا جوڑ جاڑ علی الہادی ناکنبرہ غان بھاز جوان ء۔ ہراتم دیوال نا بڑزی کنبرہ اسکان سرمس، تو اونا باسعادت آ خاہوت نا تھئی فریشانی وبھسکاری بس، وکنبرہ نیم گڈلو سلیس۔

سلطان محمد خان قاچار نالمہ تینا مارانا کزیت آن پدسامرہ نازیارت آن شرف ہر فسا اودے پور وکننگ نارادہ کرے، و حسین خان نالمہ غان موکل خواہس، اوموکل تتو۔ و پارے انشاء اللہ ن تینٹ امر کہ منگ کرے، دا کاریم ء ایسر اسکان سرکننگ ناسعادت دوئی کینہ۔ مرزا محمد قزوینی ہرا علی الہادی نامزار نا مہتمم ء، و حسین خان ناگیری آن دا خدمت ء کر ساہنگ ائی ء۔ و حسین خان نالمہ ناپارت آسامرہ ٹی ہندی ء، و دامقبرہ نا پوروی نا انتظام ء کننگ ائی ء۔ اوکن تون اوڑدہی کن بسوسس، و متولی ناکنڈ آن گن کن کروک ارغ ناوخت آہم ساڑی نس۔

داڑے سرمنگ آن پدارٹمیکو دے سامرہ نامتولی سیدخلیل ہراسنی اسے، و بھازخوش اخلاق اسے، و کنارا ہشونی کن علی پاشا ناکنڈ آن سلفنگا سس۔ کن تون اوڑدہی کن بس، اودے ون ناہڑتوم آوخت آتیکن ارغ نا انتظام ء کرے۔ مسٹمیکو دے ہراتم تہو سلیس۔ ای مچی و خادم آتیاں خواری خنسا پدی ہنگ نارادہ کریٹ، گڑامنہ میل مہر ہناسٹ کہ دوارہ شنزہ نانباء مس۔ و پد ریسہ برجا سلیس و بغداد اسکان اسہ جاگہ اس ہم کم متو۔ پرانا ترندی ناسوب آن ارادے دجیل ائی ہندی مروئی تما۔ حالیت داس کہ

دریچہ غان پشون کا ٹم ۽ کشنگ متوکہ۔ ہندا سوب آن ہرا کسروش دے اٹی لس وڑاٹ
مزل مرک، اوڑا دوانزہ دے خلکت۔

27 شوال بمطابق جنوری 1803ء دوارہ پدی بسٹ، اوکان پداسہ ہفتہ اس اڈ
کر سا سفر ناد مدرینگ ۽ در فیٹ۔ اوکان پدنجف وکر بلا ناز یارت کن سنبرینگاٹ۔ علی
پاشا ناپن کروک مہماندار ۽ ڈہ کتوٹ، واسہ گاڈ وخواجہ سے تون سنگت مسٹ، ہرانا
گاڈی ۽ کراتر سا ہلکوسٹ، منہ ہلی گڑا تیکن ٹڈنسر۔

4 ذی قعدہ بمطابق یکم مارچ دوارہ کربلا غارادہ مسٹ، ای کسر ۽ قنوطہ، ولے دا
سفر بنا ۽ غان اخیر اسکان خیر خوشی اٹ تیرمس۔ ہراڑے کہ ہناٹ، خلکت کنے شرف
تس، گڑا اسکان کاظمین آن دہ دوانزہ میل مرنہو یسٹ کہ کربلا نامفتی محمد عثمان تون
اوڑدہی مس، ہرااسہ بھاز جوان و خوش اخلاق ۽ بندغ اس نسکہ۔ کاظمین آن پدی
وطن کن ہناکہ۔ بھاز مہراٹ ملا، اواست خواہی درشان کرے کہ کربلا اسکان ای اونا
مہمان مریو، واوڑے سرمتگ آن پداونا ہنکین آڈ کیو۔ ولے کنا مسخت روضہ غان
خوک رہینگ نانسکہ، ہندا خاطر آن ارٹمیکو ہیٹ آن بشخنداری کریٹ، وچ آ کسراونا
مہمان مسٹ۔ اونا سنگتی ٹی کسر آسانی اٹ تدے۔ بغداد آن نجف اسکان ہرا رارامیل آ
مسافر خانہ وغل انا سوگو ۽ قلعہ جوڑے، ہرافتے ”خان“ پارہ۔ گیشتری آبادی اف، ہندا
دے آ بغداد آن چل میل مونی خان مرزا قچی ٹی اڈ ہلکن، ارٹمیکو دے پیشیم نامناز آن پد
ودگیر آن مسٹ کربلا ۽ سر مسن۔ وسید حمزہ ناہنکین آڈ ہلکن۔ ہراسید احمد کربلائی ناالہ

مارے۔ اوڑتوں مرشد آبادائی درستی راستی مسوسٹ۔ سید احمد تون اوڑدہی کن است ہم خواہسکہ، ولے او منہ تو مست کزیت کریس۔ او نالہ مار بھاز خدمت کرے، و زیارت آتیٹی کن تون کمک کرے۔ داسعدت آتیاں پُرشارائی پنچ دے اڈ کریٹ۔ ترکی ناپن کروک حاکم کربلا امین آغاؒ بغدادنا پاشا پارت کریس کہ او کنا خیال ءتخے و کمک کے۔ اوگن کن ارادار ارغ کرے و خوش اخلاقی و خدمت اٹ ہچ ءکمتی اس کتو۔ موکل ناوخت آسواری وہلی تا کراء پک کرفے۔ تاکہ نجف اسکان ہنگ کیو۔ او نجف اسکان سواری وگڑاتا کراء تینٹ تنگ ناسلہ خلک، ولے ای سختی اٹ نہ من مست۔ وہیلہ پیش کریٹ کہ زیارت آتیکن کرا ای تینا چندانا کٹیاغان ایتوہ۔

کربلائی تینا خاہوت تون اوڑدہی:

کربلائی کنا اوڑدہی کنا تاتہ کربلائی بیگم و خاہوت نامتکن آچو کمری تنون مس۔ ہرا غٹ کنا مرغن آجتائی آن تنک مرسا کربلا غا بسوسر۔ بھاز پیر و نزورے۔ وہابی تحریک نا جھیرہ غا تا سوب آن غٹ ءغریب و فریشان خناٹ۔ ای اخس کہ منگ کرے او فتون کمک کریٹ۔۔

دن کہ کل ءسما کہ اصل کنبرہ وروضہ ناحویلی ءخوک مستین اٹ محمد خان قاچارنا حکم آ دوارہ جوڑکنزنگاسس، بامب ءخیں نادیر تنزنگاسس، تہہ انا خشت آک ہرا دیوال تیا لگوک ء، او فنیہ ہم زری خلوک ء، وگرو شک ایترہ۔ پنی آنشخ کشوک آک تینا لائخی تے نشان تسنو۔ پیشن نا کنڈ آن وحویلی ناماڑیک کل آنشخ ونگارارے۔ ودفنیہ بھاز نازرک

انگارنگ آتے کاریم اٹ اتنگانے، دا کاظمین و نجف آن جوان ء۔ دائی بیرہ اسہ عیب
اس دادے کہ محمود خان ناکزیت ناسوب آن ارٹمیکو ڈاکہ پورومنگ کتو۔ نیام ائی اسہ
بھاززیبا ءہنی ءسندوخ اس تخوک ء، ہرانا تہٹی سیدالشہداء حضرت امام حسینؑ و حضرت
علی اکبرؑ ناروزہ غاکو۔ کنبہہ ناسہ حویلی سیٹی ہمو 72 شہید آتا قبر آک اریر، ہر حضرت
امام حسینؑ تون اوار شہید مسوسر۔ اسہ روایت اسے نارداٹ حضرت عباسؑ و حضرت
حبیب بن مظاہرؑ نا قبر آک ہم ہنداٹ کنو۔ ولے پاش وڑاٹ حبیب بن مظاہر نا قبر کنبہہ
نا غلام چوٹ ائی جوڑ کروک ء۔ و حضرت عباسؑ نا قبر اوکان چارک میل اس مرارے۔
حضرت امام حسینؑ نا زیارت آن پد حضرت عباسؑ نا قبر آکارہ۔ حبیب بن مظاہر نا
قبر انارہی آاسہ غار اسے، ہرادے ”خونی ہندا“ پاننگ۔ داکان خلکت برکت کن مش
ہرق۔ نواب آصف الدولہ حکمران صوبہ اودھ نا ارائی دانا زئی آاسہ شاندار ء ماڑی
اس جوڑ کرینے۔ دانا خوک آاسہ مسافر خانہ سے نا جوڑ کنگ نا بناء مسوسس، ہر انواب
آصف الدولہ ناکزیت ناسوب آن نا پوروسلیس۔ شار آن ہفت ہشت میل مہر شہید حرا نا
قبر ء، ہر امر آن خننگ، دانا ایب کیب اٹ ہمو عرب آک ہرافتے وہابی پارہ، لٹ و
پل کیرہ۔ ہندا خاطر آن بیدس بھلا قافلہ غان اوڑا ہنگ مفک۔ ہندا خاطر آن ای ہم دا
خدا نا بندہ نا زیارت ءکنگ کتوٹ۔ وہابیک دادے پد آن ٹنگ کر سا پترینگرہ ولٹ و
پل کیرہ۔ داشار داکان مست بھلا بھلا ازگار آپوریا گرتا ہندسک، و بھاز آبادس، ولے
وہابی تحریک ناسوب آن دانگ اینگ نزار۔

کربلا غا وہابی تاجلہو:

گوند وڑاٹ واقعہ دادے کہ 18 ذی الحجہ 1214ھ بمطابق اپریل 1802ھ عید غدیر نادے، کربلا ناگیشتری باتیک نجف نازیارت کن ہناسر، داوخت آکم وود بیست و پنج ہزار ہلی سوار عرب و ہایک کربلا نا ایب کیب اٹ سر مسر۔ دافتیان اول تو منٹ اس زاہر آتا بیرشت ءدوئی کرسا شارائی پترینگا سر۔ شارانا کما مدار عمر آغا ہراسنی اس نسکہ، تعصب ناسوب آن جلهو گیر آتون قول کریس۔ اولیکو جلهو اٹی خلکت شارانا تہٹی پترینگا و ہکل کرے کہ ”کافر آتے تڑبو“ عمر آغاتینٹ بیرہ نشان تنگ کن نزا، پد آن سلیمان پاشانا حکم آ کسفنگا۔ کشت و خون آن پد دا بندغ آک خواہسر کنبرہ غاتا خیسن ناخشت آتے پرغسادیر، ولے بھاز سوگوی ناسوب آن دن کنگ کتوس۔ ہندا خاطر آن قبر و کنبرہ ناتہہ اناشخ اٹی قبر ء پر غار و گڑا تے پرغسادر شسا بیگہ ناوخت آ اسل بے خلیس آن تینا وطن آ پدی ہنار۔

پنج ہزار آن زیادہ بندغ خلنگار، وٹھی تا تو پنج ء حساب اس الو کہ۔ خلنگوک آ تیٹی ایرانی شاہزادہ مرزا حسن، مرزا محمد طیب لکھنوی، علی نقی خان رامپوری و اونا ایلم مرزا تقی علی و اونا مے و چوکری اور نسر۔ داکان بیدس دا بندغ آ تا گڑا تے ہم پلار دریر۔ مرزانا خیسن وزر آتے کشار، وچ آشار ء بے چیٹ کریر۔ مقدس انگا حویلی ٹی خلکت نا وترک و ہارہ۔ مقبرہ و حجرہ غاک کہوک آ تالاش تیان پُر نسر۔ محلہ حضرت عباسؑ و اونا کند انا کنبرہ غان بیدس پین اسہ جاگہ اس ہم دا چٹی آن چنگ کتو۔ دا واقعہ نا ترندی داہد

اسکان سرمسوس کہ ای دا واقعہ غان یا زردہ تو پیداشار آ بسٹ تو داسکان دا واقعہ پوسکن
 خننگا کہ۔ وچ آشار ہنداسر حال آگپ وتران کریکہ۔ حوال تروک آک ہیبت کرسا
 اوغسا ہنارہ۔ حوال آتے بنگ آن بندغ نا پٹ آک جک مسرہ۔ دا واقعہ ٹی خلنگوک
 آک لغوری و نامرڈی ناسوب آن خلنگار۔ بلکن ساہدار تیانبار تینے بے رحم قصاب آتا
 دوئی تسر۔

وہابی تاہنگ آن پدا ایب کیب اٹی بدوک غوغا کریر کہ وہابیک ولد اپدی بریرہ،
 ہر اتم شارانا بندغ آک مون تنگ کن پیشن پیش تمار تو بدوک شارائی پترینگار و پتل،
 گلٹ و ایلو کبین انگا کڑا تے ہرا فک وہابی تیان بچاسر، او فتنے دا فک اسنن واسہ دے
 اسکان مچ کرسا ہنار و ہرا بندغ کہ شارائی پترینگا کہ اودے کسفیرہ۔ وہابی تانخ و
 تختت و اوفارا ہشون نابابت ای بھاز سونج رونج کریٹ، ولے کس اسے آن سرجم وڑ
 اٹ معلوماری دوئی متو۔ انتے کہ دا ملک انا بھاز آ بندغ آک ترکی کما دار آتا
 خلیفنگ و تینا بے عقلی ناسوب آن او فتنیان ہچ ءمک اس ہلتوسہ۔ و اوفقا حکم و رمانشت نا
 چرت ءخلتوسہ۔ ہنداسوب آن بھاز پٹ و پول آن پذیرس معلوماری دوئی مننگ
 کرے۔

وہابی تائبن و تختت و عقیدہ:

دا فرقہ نابانی عبدالوہاب پنی ءبندغ اسے، ہرا حلہ (Hilla) نایب کیب اٹ
 رہینگ۔ دادے ابراہیم پنی ءاسہ عرب اس، ہرا قبیلہ بنو حرب آن کس، تینا دین نامار

جوڑ کر سادانا ولشت ۽ کریس۔ عبدالوہاب تینا ہم وئی وسنگت آتیٹی ذہانت وزوراوری
ٹی بھاز پنی مس۔ چاہنداری ٹی کل آن مونی کس، داڑتون اوار بھاز سخت ہم کسکہ، انت
اس کہ دو تما کہ تے تینا سنگت و کم کار آتیٹی بشخا کہ تا۔ اوتینا ڈیہہ اٹ عربی زبان وفقہ
و حدیث نا تعلیم ۽ دوئی کرے، اوکان پد پین تعلیم دوئی کنگ کن اصفہان آہنا۔ اوکان
حکمت و ایلو علم آتے پنی آ علم آتا در سگاہ تیان ہیل کرے۔ اوکان پد خراسان، عراق و
غزنی نا علاقہ غاتا سیل ۽ کرے و پدی تینا وطن آہنا۔ 1171ھ بمطابق 1757ء یا
داکان اسہ ارسال اس مست یا پد اوتینا نظریہ ناشینکاری نا بنا ۽ کرے۔ بناء ٹی او امام
ابو حنیفہ نا مقلد اس کس۔ و اصول و اولیت آتیٹی او نا سلاہ تیا عمل کریکہ، منہ وخت آن پد
اونا تقلید ۽ لُح آن کشا، و ہر اصول آک جنہ ۽ تے وڑارہ، ہمو فتنے بھلو ہمت اسے
تون بے خلیس آن بیان کریکہ۔ و خلکت ۽ او فتنیا عمل نا سلاہ خلککہ، و تینا نظریہ غاتیان
بیدس ایلو نظریہ غاتے باطل گوندا کہ۔ اونا خوک اٹ ایلوکل اسلامی فرقہ غاک مشرک و
کافر کس۔ بلکن او فتنے لات و ہیل نا پوجا کروک آتیان ہم گندہ گوندا کہ۔ اونا جماعت نا
بندغ آک بے واک و بے واسطہ غان پروردگار نا کند آرجوع کریرہ۔ و لس مسلمان تا
حالیٹ دادے کہ او فک مصیبت اسے نا وخت آیا شکست اسے نا وخت آ آخضرت و
صحابہ کرام تیان بیدس پین کس اسے نا پین ۽ ہلپسہ۔ و لس مسلمان آک ہر تعظیم ۽ رسول
اللہ ناروزہ و آئمہ اربعہ غاتا روزہ غاتیا کیرہ، و او فقا وسیلہ اٹ خدائے تعالیٰ غان تینا
آسودہی نا خواست کیرہ۔ داہیبت آتے داوا بیک بت پرست پاریرہ۔ و ہندا حالیٹ

یہودی و نصرانی تاء، ہر حضرت عیسیٰ و حضرت موسیٰ نانوٹوتے پوجا کیرہ۔ اصل خدا پرستی دادے کہ خدا ناجندان پرستش آن بیدس کس اسے اونا شریک گوندنگپ۔ و کمک و پارت ہموڑان خواہنگے۔

علاقہ نجد ناقبیلہ غاتیان اسہ جماعت اس دانامعتمد مس۔ کرار کرار آ علاقہ ٹی داپن تمسا ہنا۔ اونا نصب العین دانسکہ کہ روضہ خیر الانام حضرت صحابہ کرام وائمہ کرام آتا مزارتے ڈڑنگے۔ و مدام ہندا چرت اٹ نسکہ، ولے مرگ اودے وار خواہی تتو۔ اونا کزیت آن پداونا مار محمد امام و مفتی مس۔ او ہر تو م آخن تیان خنتو کہ، و داسہ ہم زندہ ے۔ داسہ تینا ہنکلین اٹ کنڈ اس بلکنے۔ ہندا خاطر آن عبدالوہاب نا خلافت و جانشینی عبدالعزیز بن سعود ے رینگا، ہرا ابراہیم ناولفوک آ نسکہ، و اودے امیر المؤمنین ناقب رینگا۔ ہندا فوج انا سپہ سالار ے، و حاکم ے۔ داسہ بھاز بھلو بالاداسے نا خواجہ ے، و بھاز زور اور، بڑز و زوراک اسے۔ اونا توار بھاز ترند ے۔ حالانکہ اونا وئی دا وخت آہفتاد سال آن زیادہ مرو ے۔ ولے پاش وڑاٹ اونا زور اور ی ٹی ہیچ ے زوری اس خفتنکپ۔ دا چل سال اٹی اونا خاہوت آن کس اس ہم کزیت کتنے۔ اونا پاننگ ے کہ تانکہ داندہب حق (وہابیت) سوگو مفک، کنا خاہوت آن کس اس ہم کسپک۔ اس اونا بھاز معتقد مسنے۔ اونا اسہ بھلو مار اس ارے، ہرانرز ورو مدبر اسے، ہرانپن سعود بن عبدالعزیز ے۔ اودانا قائم مقام و جانشین ے، و لشکر کشی ٹی بھاز ماہر ے۔ دا وخت آ ابن عبدالعزیز ہفتہ ٹی ارا وار محمد بن عبدالوہاب نا خدمت اٹ ساڑی مر سادینی و مل آ تا جاست پاست ے

کریکہ، و ہروڑاناویل و معاملہ غاتا بابت سلاہ سوچ ہلککہ، ہندا ناپارت آیلوشار تیا فوج آتے جلیو کن راہی کریکہ، ہر معاملہ ٹی اونا ہیئت ء ہلککہ۔

ہندا خاطر آن پوسکن انگا وڑا اصول آتا بابت او عبدالوہاب آن ہم زیات سخت ء، او بیرہ نجدنا ایب کیب اسکان بس کتنے، بلکن ایلوشار تیٹی ہم تینا دعوت ء سر کرینے۔ و تینا منوک آتیکن ایلوکل فرقہ غاتا خون، مال و گڑاتے روا گوندانے۔ واوفتے پارینے کہ اگہ او فک جنگ اٹی خلنگر تو اوفتا اہل و عیال ناولشت ء اوتینٹ کیب۔ و آخرت اٹی او فک جنت نا حقدار مریرہ۔ گڑا او فک تینا مجاہد آتیاں ہر اسٹ ء سفار سا اسہ حکم نامہ اس داروغہ جنت ناپن آنوشتہ کر سا ایٹک۔ ہرادے او مجاہد لُح اٹ تاویز آنبار شاغک کہ ہر اتم روح جون آن جتا مریک، تو بیدس سوچ و ورنندی آن سیدھا جنت اٹی کاہک۔ اونا نافذ کر وک حکم و واقعہ غاتے ہنگ آن خلکت ہبکہ مریک۔

اوتینٹ و اونا منوک آک ڈغار آتو لہرہ، و خلکت ناگن خورنا انتظام ء ہم کیرہ۔ و رہیئت تون عدل و انصاف ہم کیرہ۔ ملک انا کل کٹیا فوج انا خوچ و ایلو گرج آتا کاریم اٹ خلنگک۔ اونا فوج صدر اسلام نا فوج آنبار بے کچ بدوتیا تالان ء۔ ہرا اونا حکم آ ثواب دوئی کنگ کن و مال غنیمت نا جو فہ کن مچ مریرہ۔ او مال غنیمت نا چمچیکو بشخ ء تینٹ ہلیک، و ایلو فتنے پلوک آتییی بشخ۔ ہرا بندغ آک نزور و خواری خوش ء، او فک اسہ کمبل نا خیری سیٹی مچ آسال ء تیر کیرہ۔ اوفتا ہلیک نجدی ء، و پنی آنسل آن ء، او نجدنا ہلی تے پین ہچ جاگہ اس ہنگ کن لپسہ۔ دا وخت اسکان او فک مکہ معظمہ،

مدینہ منورہ، و مسقط آن بیدس ایلوچ آعر ب جزیرہ غاتیاد و عسوگو کرینو۔

حرمین و انگ ناسوب دادے کہ او فک بیت اللہنا بھاز تعظیم و کیرہ۔ حاجی تابھاز عزت و کیرہ، اسل او فتا تعلقداری ہراجا گہ غان کہ مرے، او فتاد است خواہک کہ ایلو ملک آتا حاجیک او فتا علاقہ غان گدرینگر۔ اگہ کس اس پین علاقہ سے آن گدرینگے، و او فتنے ساتمے تو او فک کسر و تابدل کرفرہ۔ ایلو سوب دادے کہ شریف مکہ (مکہ ناگورنر خلیفہ ترکی ناپن کروک) تینے او فتارنڈاٹ ہنوک آتیا ن پانک، دانیام اٹ او استنبول نا ازگار آتا جو فہئی کرساتینا آجوئی نادرشانی و کرینے۔ ہندا سوب آن عبدالعزیز داشار تے کٹنگ نارادہ کرینے۔ او تینا مار سعود و بے کچ لشکر تون رادہ کرینے، اول او طائف اٹی کشت و خون کرے، گڑ اداجج انادیک نسر، ہندا خاطر آن او ہموڑے سلیس، اوکان پدنا چوڑا بلا غانبار مکہ معظمہ و سر مس و اوڑے سر سہب مس۔ و بھاز آ مقدس آہندا آتے پرغا۔ وجدہ و گھیر کرے۔ شریف مکہ اسہ جہاز اسے آسوار مرسا بحر قلزم ناکنڈ آتزا۔ جدہ نا باتیک جنگ انا تا وان ترسا خیر کریر، سعود عمان آجلہو کنگ خواہسکہ، ہندا خاطر آن خیر کرسا عمان ناکنڈ آہنا۔ شریف دوارہ مدینہ منورہ غاکوزہ کرے، سعود نامنہ بندغ اس ہرا فک کہ داڑے انتظام کن سلیسوسر، کسفے و نر فے تا۔

سعود جدہ و مسقط آجلہو کرے، و اوکان سلطان تون جنگ کرے۔ مسقط نا ایب کیب انا غٹ باتیک و ہابی مسوسر، و تینا سلطان آن بغاوت کریر۔ سلطان نا ایلم ہرا کہ سلطنت نا دعویدار نس، او ہم و ہابی مسلک آن مس، و و ہابی تیان امام المسلمین نا لقب

خنا۔ ہندا خاطر آن سلطان بیدس قلعه غان تین تون بیچ اس ہم تخنگ کتو۔ وسعود چاہسکہ کہ اخیر داتینٹ دوٹی بریک، ہندا خاطر آن جلو کتو۔

بصرہ وحلہ نابندغ آتے وہابی تا خلیس آن ننگان تغ بتو کہ، کربلا ونجف ائی خلکت میچ آن چلم و چرس کشارہ وشوگیر کریرہ۔ روضہ نانہادی گڑ اتے او فک درساکا ظمین اٹ ڈک کریر۔ پاش وڑاٹ تو ہندن لگا کہ کہ زوت اس وہابیک بصرہ عکڑہ۔ او فتا جلو آک گیشتری بصرہ غان 24 میل مرسرہ۔ او خواہسرہ کہ فن جہاز رانی ناچا ہندار قبیلہ قطیب آہر افنتے تینٹ ہم چتکو جہاز سکہ، اراسال ائی دوئی کرسا و بحری واک و دفسا بصرہ غاکوزہ کیر، اوکان پد بغداد و کٹسا عثمانیہ ناملک آتیا مون کیر۔

دارا سکی وکل چارہ کہ کربلا نا جلو نا واقعہ غاک سلطان روم و بادشاہ عجم اسکان وار وار سینکسا ہنار۔ ولے کس اس دافتا توننگ نا چرت و خلتو۔ ہندا خاطر آن وہابیک است کریر، او فتا ہمت وڈا۔ داہد اسکان کہ او حضرت محمدؐ نا تقلید کن دنیا جہان نا سلطان آتے چٹھی رادہ کریر۔ گڑ شاہ ایران و ہرا چٹھی نوشتہ کنزگاسس، او نامٹ داوڑ سکہ:

”پن، وہابی، کند آشاہ ایران نا“

بسم اللہ الرحمن الرحیم

بناء کیوہ اللہ نا پن اٹ ہرا بھاز مہروان، و بھاز رحم کروک و۔ عبدالعزیز، امیر المؤمنین نا کند آن فتح علی پاشا ملک عجم نا پن آ، رسول خدا حضرت محمدؐ بن عبداللہ غان پد، شرک و بت پرستی امت نا تہٹی جا گہی مسنے، خلکت کربلا ونجف نامزارک مش اٹ جوڑ

کروک و خل انا قبر آتے ہر اہل اوتینٹ جوڑ کرینو، سجدہ کیرہ، وحاجت خوارہ۔ اللہنا
 بھازنرور آ بندغ دا چاہک کہ سیدنا علیؑ وسیدنا حسینؑ استے داوڑانا کاریمک وڑتوسہ۔
 ہندا خاطر آن ای پکارادہ کرینٹ کہ است آتاسفائی کن حق تعالیٰ نا توفیق اٹ بغداد و
 گیشتری عرب علاقہ غاتے دا بے وڑی تیان پاک کیو۔ داسلاہ منسے کہ دامزارتے
 دڑننگے، ہندا خاطر آن کر بلا نا کنڈ آسہ فوج اس رادہ کرینٹ۔ دن کہ ساتموء، او او فتنے
 کڑزوک ءسز اس ایتک، واگہ ملک عجم ہم دا عقیدہ غاتیا سلیس تو بایدے او دے دا کنڈ
 آن سامرے۔ انتے کہ ہر ہمو بندغ ہر اکفر و شرک کیک، اوڑتون ہندن مریک امر
 کہ کر بلا والا تون منسے۔ وسلامت مریر ہمو فک ہر ادا پارت نا کسر ء ہلکر۔“

گونڈ دا کہ ہر اتم شار کر بلا نا زیارت آن فارغ مسٹ توحلہ نا کسراٹ ہر ادا کان
 64 میل ء، نجف اشرف کن رادہ مسٹ۔ جنگل نا کسر دن تو چٹ مرء، ولے دزو
 داڑیل آتا سوب آن بھیم و خلیس ارے۔ و نجف آ وہابی تا جہو نا خلیس داسکان
 ارے۔ ہر اتم آن کہ ای کاظمین آن پیش تماٹ، داچ آ ایب کیب اٹ دا خلیس نا
 غوغا ء۔ ہمو کل سعادت آتیاں ہرا کہ کنے کر بلائی دوئی مسر، اسٹ دادے کہ ای اسہ
 قصیدہ اس سید الشہداء ناستائی نوشتہ کریٹ۔ دا قصیدہ استنبول آن بغداد اسکان نا سخت
 ازگا کسریٹی نوشتہ کنزگا۔ ہرا خلکت ء بھاز وڑا۔ واسہ بھلو پاٹ اسے نا کرا سے آرزوی
 اٹ جوان نوشتہ کر فسا ”رواق مبارک“ ہر اروضہ ٹی پترینگ نا جاگہ ء، درنجگا۔ الغرض
 اولیکو دے عراق نا پنی آشار حلہ ٹی اڈ کریٹ، ہر اعباسی خلیفہ غاتا دورا ٹی کبھی سال

اسکان سلطان تادار الخلافہ منسے۔ کسرائی ارواہ انا پول آتیاں جپان۔ اسہ وا کر بلاغان
 خڑک ء، دادے ”حسینیہ“ پارہ۔ ہرادے روم انا سلطان مراد جوڑ کر فیسس۔ وداوا
 دریائے فرات آن پیش کشدگاس۔ داواہ انا سوب آن سلطان بھلوپن اس کٹا۔ ایلو
 واء ”آصفیہ عزت ہندیہ“ پارہ۔ ہرا ایماندار نواب آصف الدولہ بن شجاع الدولہ ناپن
 آٹے۔ دا بھاز بھلو و اسے، ودریاب آنبار پتن ء، داوخت اسکان داڑادہ لکھ روپئی
 خڑچ منسے۔ دن تو دا اسکان نجف اسکان سرمتنے، انتنے کہ گورنر بغداد انا است خواہک کہ
 داوا ء شاکوفہ واونا کیب انا خلق وشارتیاں گدریفنگے۔ تاکہ کشار و ایلو فاندہ غاک
 ہر فنگ مریر۔ بیرہ نجف نا خلکت ء دیر سرکننگ مسخت مف۔ داسہ واہ انا پوروی آن منہ
 میل سلیسنے۔ ہرا تم دا پوروس تو دانا کمک اٹ فرات نادیر اسہ متکنن وبارن ء دریاب
 اسیٹی تمک، ہرا نجف تون جفت و ہاکہ، واوکان پد دریائے فرات اٹی تمک، و مدام داٹی
 و ہسا کاہک۔ وکسرتیا کہی پول جوڑکننگ ناسوب آن خلکت ء آسرائی دو بریک۔
 آصف الدولہ ناہرا پیسہ غاک داخیر انا کاریم اٹی خوج مروئی سسر، مسنو۔ لس خلکت ء
 داقتیاں فاندہ مریک۔

یات سلعے کہ نواب آصف الدولہ نایک انگا کاریم تان شانیک عرب نا علاقہ غاتیٹی
 بھاز ء۔ خاص وڑاٹ بڑز کو کہولی تپہ غاتیٹی او بھاز پن کٹانے۔ داکان مست اسہ
 بادشاہ اس ہم دن پن کٹنگ کتنے۔ و سواف کہ مونی ہرا تم اسکان دا کس اسے دوئی
 مریک ہم آخا۔ ای پانزدہ سال مست تینا منت آ اسہ مثنوی سے نارداٹ آصف الدولہ

ناشان ائی ہوجوانی تا حوالہ ہر اہل خن اٹ خناسٹ، و خف تہیٹ بنکسٹ بیان
کریسٹ۔

غرض دا کہ شارحلہ بغداد آنبار دریائے فرات ناہر توم آ کند آتیاٹے۔ دیکھی کجج آ
کما مدار، ازگاروترکی گورنر آک رہینگرہ۔ وایلو کند آریک، و لے باغ ہر توم آ کند آتیا
بھازے۔ حلہ ٹی پنی آ ماڑی تہیٹی اسہ مسیت اس شمی، ہرا داڑے جوڑے، ہراڑے
آنحضرت حضرت علیؑ نا دیگر نماز کن دے پدی کریسس۔ ایلو کند آ کنگرہ سر علیؑ،
ہرانا بابت الس اٹ پن تموک آ کہ اگہ ”علیؑ نا خاطر آن سر“ تو اولوڈ وہلیک واگہ پار کہ
”عمرؑ نا خاطر سر“ تو سر پک۔ و لے دا اعتبار نا گڑ اس اف۔ و لے دا کنگرہ ناسرنگ پک
آ۔ اتنے کہ متبر آ بندغ آک دا نا حوالہ آ تسنو کہ کنگرہ ناسرنگ نا وخت آ اسہ بندغ اسے
دا مینار ناسیخا نا کاٹم آ سلفنگا، تو کنگرہ ناسرنگ نا وخت آ سیخا ارا گز مونی پدی مس۔
داکان بیدس داڑے حضرت عقیلؑ بن ابی طالب نا مزار ہم ارے، ہرا حضرت علیؑ نا ایلم
نسکہ۔ ارٹمیکو دے کسرائی حضرت ذوالکفل نا مقبرہ آ خنٹ۔ دا پنی آ ہندا سے۔ دون نا
تہیٹی قبر اسے، و دا امام مہدی نا ہندے، و نجف نا قلعه عان زیات مراف۔ اوکان پد
دار السلام نا دامان نا کسرائی پترینگاٹ۔ حضرت ذوالکفل نا کنبہ اسہ چنکو خلق
اسیٹی، ہرا جاگہ نا غٹ باتیک یہودی و عیسائی۔ اوفنا ایب کیب اٹ سوگوؤ دیوال
اسے۔ دا غٹ عرب، شام و استنبول نا یہودی تا زیارت گاہ۔ او فنیکن بیت المقدس
آن پد دا جاگہ کل آن زیات متبرک۔ نجف نا ایب کیب نا ڈغار پلک، آوار و بھاز

است ءچکک۔ چنکا چنکا چرورنگ رنگی آبوچ و پھل آک بھاز ء۔ دابابت نجف ناڈ غار
ءجہش آنا رخنٹا، ہرانا ہیئت ء کتاب ناہنا ءٹی کرینٹ۔

نجف ائی سراب:

نجف ناایب کیب ائی سراب بھاز خنٹا۔ خاص وڑاٹ باڑوک آجو بھاز خنٹگ،
ہندوستان ائی ہرادے ای سراب سرپند مسطہ، او غلط نُسکہ۔ داڑے بتنگ آن پد سہما تہما
کہ سراب انت اسے۔ داسراب سدگام نامری آن وہوک ء جو اس خنٹگ۔ شارنجف
ناہندجاٹ دیوال تینا برج آتا کمک اٹ بھاز سوگو ء، ولے دانارہی آخندق اف۔ دا
نیام اٹ نواب وزیر آصف الدولہ ناکند آن اسہ بھلوزر اس غریب و مسکین تیٹی بختنگ
کن بسوس۔ خلکت پک کرے کہ دازر ء شارانا ہندجاٹ نارہی آخندق اس خنٹگ
کن کاریم اٹ اتنگے، تاکہ وہابی تاجہو آتیاں ڈک مرے۔

روضہ نجف ناماڑی:

نجف ائی حضرت علیؑ ناروضہ ناماڑی ناکمبرہ، اونا حویلی و تعلقدار ماڑی تاجوڑ جاڑ
بھاز جوان ء۔ کمبرہ ناہڑتوم آکند آتیاں کنگرہ ارے، وغٹ زرئی آخشت (ٹائل)
خلوک ء۔ دافتا جوڑ کنگ نادرخان نا اخلص نایادگار ء۔ کمبرہ ناتہہ انادرگہ و برانڈہ
غاک نشخ و نگار کروک ء، و بھاز زریبا ء۔ ولے کر بلانا نشخ و نگار آتیاں کم ء۔ گنبد نامون آ
اسہ بھاز کشادہ و زریبا ء ہال اسے، ہرا کر بلانا ہال آن بھاز بھلن ء۔ کمبرہ نادرگہ و قبرانا
سندوخ زرانا دیرتروک ء۔ داروضہ نا بھاز آگڑاک کاظمین اٹ ڈک کروک ء۔

ولے ولدا ہم داسکان زیباغاغالیک، فانوس وایلو بھاز آنہادی گڑاک ساڑی اریر۔

حضرت علیٰ نامزارنا زیارت آن فارغ مرساہمو کند آہناٹ۔ ہرادے زیارت حسینؑ پاننگ، خلکت ناخیال ء کہ امام زین العابدین شام آن پدی بنگ آن پدکاٹم مبارک ء ہنداڑے جہہ و جاگہ کریس۔ دازیارت آن فارغ مرسا، مقبرہ ناشیف آ ہنسا حضرت آدمؑ و حضرت نوحؑ ناقبر آتازیارت ء کریٹ۔ ہر توم آنبی تے ہنداڑے جہہ و جاگہ کننگانے۔ کمبرہ ناپیشن آچار ما کند برانڈہ تون جفت تھٹی پترینگ نادرگہ غا شاہ عباس صفوی ناقبر ء، ہراختنکپ۔ برانڈہ نایلو کند آنمازکن جاگہ اس جوڑ ء، دانا رہی آاسہ حجرہ اسے، ہرائی محمد خان قاچار ناقبر ء، وسنگ مرمرنا اسہ بھلوچہ اس جوڑ ء، ہراڑامام ہود بروک۔ ونکان کافورنا ڈیوازنا چمنی تیٹی لگفتنگ۔ داجاگہ غا قاریک مدام تلاوت قرآن کرسا کارہ۔ داشاندرا نگا انتظام محمد خان ناقبر اکن روضہ مبارک نا تھٹی اسل بے وڑختنگ۔ وداونا وارث آتا بے چیتائی و جاہلی ناوڑ اسے۔

بدو سے نا واقعہ:

ہراوخت ای زیارت نادعا تے خواناٹ، کنار ہی آچار مے سلوک نسرہ، وای روضہ نا خواجہ ناہیت آن لڑاٹ، داوخت آاسہ بدو عرب اس پترینگ۔ اونا پیہن آریش بھاز مرغن نسکہ، او اسہ مرغن ء کوس اس بیناس۔ وشلوار نا جاگہ غالانک کریس تینے۔ ہندن خننگا کہ دنکہ کسنا گڑ داٹ اسٹ ء، اوروضہ ناداپارا ایپار آن پیریس خلک، و اسہ جاگہ اس سلسلا زیارت نادعا تے خوانا۔ او پارے ”اے ابوالحسن نے آسلامتی

مرے، او مے تاہج چرت ۽ خلتو۔ بھاز خلوص و عقیدت ناسوب آن خن تیان تے
 خڑینک آک بروارہ۔ او ہندا وڑ اسل بے خلیس آن درگہ ناتھٹی بس وقبر مبارک ۽
 سرفے۔

داوڑ تے ختنگ آن کنے خیال بس کہ نوا ابوالحسن اونا سنگت اسے ناپن مروء، ہرا
 روضہ ناتھٹی خاچوک مروء، ودا او دے ٹوہنگ ۽۔ ای اونا عقیدت نادا آز موندہ غا بھاز
 ہبکہ مسٹ۔ وتینا و اونا راسخ انگا عقیدہ ٹی بھلوفرق اس خنٹا۔ وکنے اونا ہندو جاگہ
 غان ریس بس۔

روضہ مبارک ناپشن آہر مقدس انگا ہند آک اریر، او فتیان اسٹ اس ”مقام زین
 العابدین“ ۽، وایلو صفہ صفا۔ اینو پگہ موصل ناہمو فوجیک ہرا فک نجف والاتا کمک کن
 بسوسر، ودا ہندو جاگہ غاتیان خڑوک رہیگارہ، دافتے بھاز پراگندہ کرینو۔

ملا محمود متولی:

داروضہ مبارک ناخا ہوتی کلید بردار ۽، واینو پگہ نجف نا حاکم ہم ارے۔ بھاز خوش
 سلیقہ، بااخلاق و علم انا خواجہ سے۔ دا ایلو متولی تان چپ بھاز خیال داری اٹ خدمت
 کیک، گڑ ادیگر ناوخت آہر اتم عثمانی کما د ار آک تینا حرم تیان پیشن بریرہ، اوروضہ غا
 حاضر مریرہ، و نماز آن فارغ منگ آن پد ”صفہ“ ناکند آ کچاری کن تولرہ۔ دُن پادا او فتا
 خاخری ۽۔ اوکان پد شام انا نماز ۽ روضہ ناتھٹی خوانسا تینا اراغا کا ہک، ہرا داکان چٹ
 مرء، و ارغ کنیک، اوکان پد خلکت تون اوڑ دہی کیک۔ خفتن ناوخت آولدار ووضہ غا

بریک۔ و نماز آن پدروضہ و حویلی نادرگہ غاتے کلف کرساتینا اراغا پدی کاہک۔
 اودے علی پاشا، گورنرنا کنڈ آن کنا خیال داری ناپارت مسوس۔ ہندا خاطر آن اوکنے
 حویلی مبارک اٹی اسہ حجرہ اس تیس۔ ومنہ بندغ کنا خرمتم کن پن کرینے۔ ارغ
 کنے تین تون شد کتھے۔ سلطنت عثمانیہ ٹی استنبول آن بصرہ اسکان ای داوڑانا چس والو
 ارغ کنتویسٹ۔ اوڑتون متکن آہندوستانی بوڑچی نسکہ۔ دوسلنگ کن لیمبو ناچچ والا
 بیسن ایسر، ہرافتے خنگ آن ہبکہ مسٹ۔ دافرق انتے خنگک۔ وخت اس کہ
 عثمانیک باسن آدیراٹ دوسلرہ۔ وبھاز آک تامی ءسابون اٹ۔ گڑا اوفارسی چاہسکہ،
 ہندا خاطر آن اوڑتون مجلس جوان باسسکہ۔ ای تینا ہموقصیدہ ءہرادے حضرت علیؑ نا
 شان اٹی استنبول ناکسرائی پاریسٹ۔ اودے بنفیٹ تے۔ اودے بھاز وڑا۔ اودا
 قصیدہ ءبھاز خوشخط نوشتہ کرفسا ضرتح مبارک ناخوک آدرنجھے، وکنے پارے کہ نادا
 یادگار سال تا سال داجا گہ غاسلک۔

مشہد علی نازیارت ناسعدت ءدوئی کرسا ارادے آن پدملا محمودنا کمک اٹ
 سواری ناٹو وچھر کرا عا دوئی کرے، وبغداد آپدی رادہ مس۔ دادے دوارہ حلہ ٹی اڈہلوئی
 تما۔ کسرائی مسیت کوفہ نازیارت ءکریٹ۔ وکنبرہ ناقہ وکنبرہ حسنانہ ءخنات۔ پارہ
 کہ ہراتم حضرت علیؑ نامیت ءہرفوک آڈاچی ہندا کان گدرینگا توخوک انامش انا
 مون ناہشخ ڈاچی نامون آتعظیم کن شیف مس۔ اوناشیف مننگ نانشانیک داسکان
 ساڑی اریر۔ ہندا خاطر آن داہندا اپن ء”حسانہ“ تخنگا وایلو ہندا ناہرا نجف آن خوک

ء، ہراڑے ناقہ (ڈاچی) تو سوسس، دا جاگہ غاودے جہہ و جاگہ کننگا۔ پگہ غاگڈ کیو
مزل نسکہ۔ ہموکسر ء سر مسٹ، ہراکان ہناسٹ، مسٹمیکو دے مسٹمیکو وار بغداد ء سر
مسٹ۔

بغداد ائی کناحالیت:

داسہ بغداد ائی تینا اڈ ہلنگ نا حال ء نوشته کننگ ائی اُٹ۔ موصل نا گورنر محمد پاشا
سفارنگ نا وخت آ بھاز نیک نیقی واست اناہب اٹ کنے پارت کریس کہ بغداد ائی
گورنر نا اُراٹی اڈ ہلیس و پین جاگہ اس سلنگ نا ارادہ ہم کیس۔ دا حالیت ائی پاشانا
کاریم تے تینا زمواری سر پند مریک۔ و ہر کاریم اٹ کمک کیک۔ نئے بیرہ بصرہ،
بلکن بمبئی اسکان نا کمک اٹ او امریک۔ سلطان روم انا ہرا حکم نامہ نے تون ء، و پاشا
ناپن آٹے۔ اودن تو گنج اسے، و لے ای تینٹ اسے چٹھی اس پاشا نا پین آ نوشته کیوہ،
تا نکہ او سر منگ تون نے پاشا اسکان سر کے۔ داسلاہ کنے بھاز وڑا۔ و لے ای استنبول
آن داڑسکان نا سفر ائی لس ترک و پاشا تاہنلین تا پراگندہ، بے آ سراتی، و گن خورنا وڑ
تیان بھاز خواری خناسٹ۔ بغداد ء سر منگ نادے پر کر یکہ، کناکل گڑاک پالسوسر۔
لترک مش و ربڑاٹ اسٹ سسر، و ن نا وخت نسکہ۔ ای مسٹر جانسن ء لس انگریز آ تینا بار
سر پند مرسا اوناہنلین آہناٹ۔ ہموڑے ارغ نا انتظام کرفیٹ۔ محمد پاشا گورنر نا پین
کروک راہشون کنے بھاز پارے، و لے ای اوناہیت ء ہلتوٹ و ہنداڑے اڈ
کریٹ۔ دانا سوب آن علی پاشا کنے آن است اٹ کرے، و کن تون جوان پیش بتو۔

ہندا خاطر آن کناسر منگ آن مست اسہ ہنکلین اسے ناگن کن جوڑ جاڑ کر فیس۔ و
 شیخ عبدالقادر نا مزار نا دنگ اٹی اسہ ہندوستانی سے کنا ترجمانی کن بڑگا سس۔ و
 مہمانداری نا گرج آتے پورو کریس۔ ارادے آن پدمسٹر جانسن انگریزی سفیر
 اوڑتوں اوڑدہی کرے، و سلطان سلیم نافرمان ء اودے نشان تیس۔ تو او بھازخرین ء
 ہیئت کرے۔ ومنہ دے اسکان اوڑدہی آن نہ من مس۔ و دا بہانہ کرے کہ کرد قوم آ
 لشکر کشی نا انتظام آتیٹی اختہ اٹ، ہندا خاطر آن وخت اف۔

اوڑدہی نا پن کروک دے آ او کنے ارا گھنٹہ اسہ تمبو سیٹی ہر نے، گڑا اوڑدہی
 کرے۔ گڑا مسٹر جانسن خوش الو، ہندا خاطر آن اودے شرف تہو۔ و ای اوڑتوں تہ
 نسٹ، ہندا خاطر آن کنا جوان خدمت ء کتو۔ و لے سلطان نا حکم نا سوب آن عتبات نا
 متولی نا پن آ سفارشی چٹھی اس نوشتہ کرے تیس۔ واسہ مہماندار اس کسراٹی اوری کن
 پن کرے و کنے موکل کرے۔ ہندا اوڑ بغداد نا ارمیکو دے متبر و شرف مند آتے ہم علی پاشا
 غا بنا رکنادن کنگ وڑتو۔ بھاز آتے مسٹر جانسن نا ہنکلین آ بنگ وڑتو کہ، ہندا خاطر آن
 کن تون اوڑدہی کتوس، البتہ حاجی حسنین پوریا گرو خواجہ عبدالباری و حاجی حسین اکرم
 علی اصفہان ناباتی، و شیخ یعقوب و منہ عرب اس دا ہنکلین آ ہنارہ بسرہ۔ او فک کنا وخت
 ء بھاز زیان کریر۔ بے چہسی، ہمسر کی و خار آن بیدس او فاختو کی آن پن ہچ اس دو بتو۔
 دا بندغ آک بھلو وخت اسے آن بغداد اٹی ء، ایران نا وڑ و ڈول تے است آن
 درینو۔ و تینے ٹی ترک آتا وڑتے ہم جا گہی کنگ کنتو۔ پنی ء متل اسے کہ ”پین نا چک

آک دویء پل کیرہ۔

گڑاردینک کنے آن مسوسس، ہندا خاطر آن کس سے آن غا و کتوٹ۔ اومیت
 آتیاں چپ دن مس کہ زندانا آسراتی، و پاکیزگی، و سفائی ہرلس و وٹاٹ انگریز آتیٹی
 مریک، مسٹر جانسن ناہنکلین آ اوہم آلوکہ۔ انتنے کہ جانسن اسے چڑیتی، خودین، گمری و
 بے شین ء بندغ اسے، او ترک و عرب آتیاں خوک، وانگریز آتیاں مرسے۔ اونا اراو
 ارا ناگڑاک داملک آتا بندغ آتیاں بار پراگندہ و کچٹ ء۔ داڑے اڈہلنگ ناکل دے
 تیٹی فریشان لسٹ۔ زیات خوار منگ نا اسے سوب اس داہم نسکہ کہ اونا نیاری ناہچ ء
 وخت اس آلوکہ۔ وخت اس نہہ بچہ غانیاری مسکہ، وخت اس 12 بچہ غا، ہندا حالیت
 ارغ ناہم نسکہ۔ ولداہیت ہم بھاز سٹی ء کریکہ۔ دنکہ بازار نا نرخ، بغدادی تاکسہ و
 ایلو واقعہ غاک، خلکت نازگاری ناکچ، وپین پین۔ بس ہنداہیت آک مدام سرہ۔
 اودے داہیت ہم وڑتو کہ کہ اونا مجلس اٹ کس اس مسخر او ملنڈ اس کے۔ مدام ہنوک
 بروک آتے خنگ آن اونا پیشانی تر بسکہ۔ اوداہم خواتو کہ کہ حکومت عثمانیہ استنبول آن
 داڑسکان ہراسنبر (سفر خوج) ء تینے آہر فیسس، اونا چر جوئی بر جاسلے۔ او پاریکہ کہ
 داسہ نار اہشونی کناز مواری ء، و لے تیٹ تینا نازرک مزاجی ناسوب آن دا بابت ہچ ء
 کمک اس کتو۔ نئے دانا چرت ء خلک، بلکن کنا معاملہ غاتے اصفہان اسکان اسہ
 ارمنی سے نادوٹی تس۔ ہرادا ہنکلین اٹی ایسٹ انڈیا کمپنی نامزورا سے نا حیثیت اٹ
 رہیگا کہ۔ و بھاز بے اصول ء بندغ اس نسکہ، گڑا اونا پانگ آای سنبر ء تینے آہر فنگ

کتوٹہ۔ ہندا خاطر آن زندمرک مرساتینا مونی بروک آکاریم تے ہمو جاگہ نابھاز آایلو
 بندغ آتا سلاہ سوج وتینا منشانارداٹ کریٹ۔ ہندا خاطر آن داکڑدہ نابندغ آک
 کنے آن بے چکار مسر۔ ودا فٹا مکراناسوب آن بصرہ ناسفرائی کنے آانت اس کہ تدے،
 بیان مننگ کپک۔

دانا سرجم دادے کہ ای خروج اٹ چندرانا خیال اٹ وہمسفر سنگت آتا مہرے مون آ
 تحسا داہیت ءامنا کریسٹ کہ بصرہ غاہنگ کن ارامسہ جوان ءبندغ آتیاں خوک
 مریو، ہرا بصرہ غاہنارہ۔ ہندا خاطر آن اسہ کشتی اس کرا کیو ورا دہ مریو۔ گڑا پرا نامد
 ء۔ وزوت دجلہ ٹی ترندی بریک۔ ہندا خاطر آن ار اشارانا نیام اٹ کشتی تیاہن بر
 برجاسلک۔ ہندا خاطر آن داکسرا ژان ء، ولے بد بخت ارینی ویہودیک داہیت ء
 کنے پاتوس۔ ہرا زدے ای نجف ناکسرا آن پدی بسٹ۔ او فک داڈہ تسر کہ کمپنی ناسہ
 کشتی اس کاریم ایسیٹی بصرہ غاہنگ اٹی ء۔ مسٹر جانسن نامزور راہشونی ورکھ اکن
 ہموڑے ساڑی نس۔ اگہ ای داکشتی ٹی سوار مریو، تو بیدس سُنبر آن آرام اٹ بصرہ
 اسکان سر مریوہ۔ گڑا داحس وخت الو کہ کہ ای کشتی ءخنگ کروسٹ، وای دا بابت بچ
 گمان ہم کتویسٹ کہ مسٹر جانسن کن کن بے بامب انا اسہ بھاز پرا گندہ، کک وپشہ
 غاتیاں پُر کشتی اس گچین کیک۔ ہراڑا ہندوستان والاتے ہشنگ کن پاٹ اتنگ ہم
 وڑپک۔ دا بندغ ناہیت آتے ہلسا ای بغداد آن موکل کریٹ۔ ودریاب ناکنج آسر
 مسٹ۔ کشتی ءخناٹ، ہرا بھاز پرا گندہ وگڑا تا سندوخ آتیاں پُر نسکہ، اونا فرش ڈک

مک نُسکہ، ملاحک سفادرندہ خنزگارہ۔ ای اوفتے خنزنگ تون سوچاٹ کہ ارادہ ۽ پد بٹو۔
وبغداد آپی کاو۔ ولے ولد اسجفیٹ کہ اے بد بخت آتا ڈیک ۽ خنزنگ است ہسونی نا
سوب مریک۔ ہندا خاطر آن رزاک آن مرگ ۽ اولیت تَسٹ، و ہندا کشتی ٹی سوار
مست۔

عتبات عالیہ ناچکرتون اوار بغداد اٹی ای کلنو 44 دے اڈ کریٹ۔ 16 ذی قعدہ
1217 ۽ ہجری بمطابق فروری 1803 ۽ سے شنبے نادے بیگہ تون داکشتی بصرہ ناکنڈ آ
رادہ مس۔ جون ۽ سبک تخنگ، وچٹ اس موزی گری ناسوب آن داکسراٹی گن خورو
شراب نابابت بھاز ہز کریٹ۔ چار میکودے بھاز خوار متنگ ناسوب آن الہ ہلک کنے،
ہرا اسہ تو اسسکان سلپس۔ بصرہ ٹی ہم لیپ اٹ تموک نُسٹ۔ کشتی تینا وڑاٹن و دے
ہنسا کرے۔ و ملاح تاکنڈ آن بد اخلاقی ہم مرساہنا۔

منتخب قبیلہ:

شنبے 20 ذی قعدہ نادے، سوق الشبوخ ۽ سر مسن، ہرا بصرہ نانیمہ کسر آٹے۔
مسوسون آن منہ میل داکنڈ آن بصرہ اسکان منتخب قبیلہ ہنکینی ۽۔ اوفنا اراک و تمبوک و
بازار نا آبادی قبیلہ نا شیخ انا پن آٹے۔ ہموغٹ بندغ آتا گرج آتے پوروکننگ نا
زموار ۽۔ دا شیخ اسہ گچین ۽ بندغ اسے۔ سی چل ہزار کاریم بروک سوار و پیادہ اوناہیت
۽ ہلنگ کن سلوک اریر۔ وخت انازی آبصرہ نا کمادار آتا ہم کمک ۽ ہندا شیخ کیک۔ دا
وخت آا بصرہ والا تیکن اومیت ناڈیوا سے۔ و وہابی تاجلہو نارنداٹ شارانا سفاروک

ء، بازار ناایب کیب اٹ دن تو دیوال جوڑء، ولے اسہ دیوال اس دجلہ نادیرء۔ انتے
 کہ دجلہ نادیر ہر جاگہ غا آوار آڈ غار آن بڑزء، وگنڈ و تا مکم اٹ دانگ اینگ تالان
 منگ آن تو ننگانے۔ داقبیلہ نابندغ آک دشمن نابنگ ناڈہ ءبتگ تون گنڈ ءزر
 پرغرہ، میل آتسکان دجلہ نادیر اوقتا اراتے جلاب آنبار گھیڑ کیک، واو فک داڑان
 خندق نا کاریم ءبلیرہ۔ اخیر کریم خان نا عہدٹی ہر اتم بصرہ ایران نا کوزہ ٹی بسوس، تو
 علی مراد برادرزادہ کریم خان حاکم بصرہ ہر ابھاز نرزور اس نسکہ۔ شیخ منتفیج آرڑ کرے۔
 شیخ ہنداوڑاٹ دجلہ نادیر ءپرغا۔ علی مراد خان نرزوری و جارات آن کاریم ہلسا فوج ء
 دیراٹ ڈرفے۔ شیخ ہبکہ مرسا علی مراد خان ءکسے، واوانا فوج انا بھلون شیخ اس کسفنگا۔

دوشنبے نادے 22۔ ذی قعدہ 1217ھ شارقرنہ Korna ءسر مسن۔ داہندا
 دجلہ و فرات تین پتین اوارتمہ۔ وداہڑتوم آتا اوری دریائے گنگاغان اراکچ بھلن
 مریک، ہر اتم کہ ترندی ناوخت مریک۔ ودانا پن، شط العرب، مریک۔ ودخلیج فارس
 اٹی تمک۔

ہشتمی دے 13 ذی قعدہ غا مجلس ناہندا سر مسٹ۔ داہندا سفر نا خواری تا سوب آن
 سال اسے نا کچ لگا کہ۔ داہندا ءانگریزی ٹی مارکیل Markile پارہ۔ داڑے ایسٹ
 انڈیا کمپنی نا سفیر رہینگ۔ داہندا ءکوٹ فرنگی پاننگ۔ بصرہ غان داڑسکان ناہشت
 میل نامری ء۔ عرب نابندغ آک چزکا قلعہ ء”کوٹ“ پارہ۔ ہندا نا سوب آن
 ہندوستان اٹی انگریز آتا اراتے کوٹھی پاننگ۔ انتے کہ ہندستانیک ”کوٹ“ ءتینا بولی

نالوز کوٹھی ناہم معنہ گوندانو۔ داہند آسر مر ساسی داہیت انا او میتد ارنٹہ کہ بصرہ نا انگریز ریزڈنٹ مسٹر منسٹی نا چند کنے بخیر کیک۔ واوڑتون اواردا جاگہ نا شرفمند آ انگریز آتون اوڑدہی مر یک۔ واوقتون اواری آن آسرائی دو بریک، واست ہم چٹ سیبوہلیک۔ کنا دا او میت بے جاگہ آلو، ولے مس داڑان چپ۔ مسٹر جانسن نا مہروانی تاہمو چر جوئی ہراچ آ کسر برجائسکہ، داسکان چٹوئیس۔ وکنے بصرہ نا خواری تے مون تروئی تما، ہرافتا حوال ءمونی ایتوہ۔

بہیمی ٹی حاجی خلیل سفیر ایران نا خون:

دانا سرجم دادے کہ ارامسہ تو مست حاجی خلیل سفیر ایران نالاش بصرہ غا اتنگا۔ ہرادے بہیمی ٹی اسہ خانہ جنگی سیٹی خلکو سر، اونا لاش ءبنگال نا گورنر جنرل نا حکم آ بصرہ غا اتنگا س۔ مسٹر منسٹی ءحکم تنگا کہ دا اعزاز ءمون آتخسا ہر ایماندار ءاونا زندائی تروئی نسکہ، اونا لاش ءبغداد آتسا، اوکان نجف اشرف آسر کنتگے۔ واودے ہموڑے جہہ و جاگہ کنتگے۔ ودا کاریم نابابت غنبات عالیات نامے تے خیرات و داد تنگے۔ ودا کاریم کمپنی وشاہ ایران نا کنڈ آن کنتگے، و خوچ آتا پرواہ ءکنتگپ۔ مسٹر منسٹی بھاز وخت لگنگ ناسوب آن تابوت تون گون ہنگ ءالمی سر پند متو، و جنازہ ءمسٹروی تال تون رادہ کرے، ہراتینے بصرہ نا وزیر پانک، و پارے کہ ہراتم لاش کر بلا ءسر مس تو او دے حوال تنگے، تانکہ او دریائے فرات نا کسراٹ نجف ءسر مرے وتینا مون آ لاش ءجہہ و جاگہ کے۔ مسٹروی تال لاش ءکشتی نامک اٹ بغداد آ ایس و بھاز شان و شرف اٹ

کاظمین آرادہ کرساتینٹ بغدادی سلیس ودانمان اٹ نسکہ کہ صاحب نا حکم انارد
اٹ لاش انابابت بھاز آن بھاز زردوئی کے۔

ہر اتم یہودی رازہ عجیک لاش انا داخہ درشان شرف ء خنار تو ہرا بندغ آک
اوقتیان مسٹر جانسن نارانا ہن بر کریرہ، اوفک ہنار اودے پاریر کہ اگہ اسہ رافضی سے
نالاش انا داوڑ تعظیم عیسائی تاکند آن مملکت عثمانی ٹی مریک، تو داہیت انا خلیس ارے
کہ مفتی وقاضیک دانا برخلاف فتویٰ جاری کرور۔ ودا کاریم ء تورہ۔ ودا کاریم نا منتظم
مسٹروی نارائی اڈہلیک، تو اونا سوب آن نی ہم ڈنڈور مریسہ، ونا ہم توہین مریک۔
مسٹر جانسن خلو چرت ء بندغ اس نسکہ، اسہ فریشانی سے ناہیت ء ہم سلنگ کتو کہ۔
ہندا خاطر آن خلکت آن داہیت ء بتنگ آن پدمسٹروی ء لاش انا زیات تعظیم آن
تورے وڈہتنگ آن ہم تورے، وپارے کہ لاش انا جہہ و جاگہ نا کاریم ء مسلمان اسے
نادوٹی تنگے۔ و مسٹروی بصرہ غاپدی کاہے۔ مسٹروی دن تو بھلو بحری سفر اس کرسا بمبئی
آن بسوس، و دم دریگ آن فریشان نسکہ، ودا سکان اراتو ہندا کاریم اٹ اختہ مننگ
نا خیال آن است ترخ مسوس، و لے گورنر جنرل نا حکم نس، ہندا خاطر آن اودا کاریم
آن اسہ کند مننگ کتو کہ، و مسٹر جانسن خواہسکہ کہ مسٹروی اوار ہنپ۔ ہندا خاطر آن
تینکن کسر کشنگ کن ہوکا کرنے کہ بغداد و اونا ایب کیب نا کل شارتیٹی ہراکان کہ دا
لاش گدریننگ، طاعون نادین تالان مریک۔ تاکہ داوڑاٹ مسٹروی ء پدی رادہ کنگ
ناہیلہ اس جوڑ کنگ مرے۔ انتے کہ انگریزی کانودنارداٹ طاعون ناتالانی نا سوب

آن مسٹروی گورنر جنرل نا حکم آ عمل کپنگ نا حقدار نسکہ۔ ہندا خاطر آن بصرہ غا پدی ہنگ نارادہ کرے۔ ولش ء آقا نظر علی نادوٹی تس، ہرا بصرہ نا پنی آپوریا گر آقابی نا سالم نسکہ۔ او مہالو آن مسٹر منسٹی نا خواست آ لاش اتون ٹد نسکہ۔ مسٹروی پدی ہنا، ہرا تم ہمو جاگہ غا بس ہراڑے ای اڈ ہلکوسٹ، و مسٹر منسٹی اوڑان طاعون نا حوال ء ہنگ تورا سکی تے پک کتو، کنا بابت ہم گمان کرے کہ ای مسٹروی تون ٹد اٹ، و خلیس کہ دن مف ای ہم طاعون تین تون اتوٹ۔ بیگہ تون ہرا تم مسٹر منسٹی داہنکین آ بس تو کن تون بھاز مر آن اوڑ دہی کرے۔ خوک بتو۔ و طاعون نا خلیس نا ہم پارے۔ و کنے اوڑے جاگہ تنگ نا جاگہ غا آقابی ناہنکین آرادہ کرے۔ ارٹمیکو دے آقابی نا ہنکین آسر مسٹ۔ و آقابی شاہ ایران نا پانگ آتہران آہنا۔ و اراء تینا سالم آقا نظر علی نادوٹی تس۔ شاہ ایران اودے حاجی خلیل ناتینائی متنگ نا سوب آن خطاب و داد تر سا ہندوستان اٹی تینا سفیر پین کنگ خواہسکہ۔ آقا نظر علی مہالو ہم پاریٹ لاش اتون اوار بغداد اٹی تس، و اوہنکین ء فضل علی پین نا اسہ نچٹ ء بندغ اسے نادوٹی تسوس، ہرا اسہ مندرو کو بے عقل ء بندغ اس نسکہ۔ و بصرہ نا بندغ آک اودے حاجی فرزین پاریرہ۔ اسہ ارادے او کنا بھاز خدمت ء کرے، و اوکان پد کنا کاریم تے اسہ درو باز اسے نا دوٹی تس، اوگن کن ہندن ء ارغ ایسکہ، ہرا فک کنگ متوسہ۔ و گرج انا کاریم تے اینو پگہ کرسا پد بیگہ۔ دھوبی و درزی و ایلو گڑاتا ہم انتظام ء کنگ کتو۔ گڑا کنے اسہ مسلمان اسے نا غا وء، ہرا کنا الہ ٹل اس ہم نسکہ، اسہ نصرانی سے نامون آ کنگ

وڑتو کہ، ہندا خاطر آن دابابت مسٹر منسٹی ءِ ہیچ پاتوٹ و تینٹ بصرہ نابازار آن ارغ و کواب ہلسا کنگٹہ۔ ہرادا بندغ نا توک آ ارغ آتیاں بھاز جوان نسرہ۔ ای بیرہ دے انا ارغ آگزران کریٹہ ون نارغ کنتوٹ۔ ای بھاز ایلوگر ج آتے الاٹ۔ ہندا وڑدا بندغ تون مون پہ مون منگ آن خلاسی ملا۔ ہرا تم است جھی کنگٹہ تو بالا خانہ نادرگہ غا بسٹہ، ہراڑے حاجی فرزین و بصرہ نا خلکت نا مچی مسکہ۔ وٹش و تس، و پچ آتا نرغ انا ہیئت آک مسرہ۔ چیمانٹ، چرکا و جھیڑہ غاک مسرہ۔ ہندا خاطر آن پدی تینا ہندجاٹ آہناٹ۔ بالا خانہ نا ہموخ ہراٹی ای اڈ ہلکوسٹ، موکو کد ام وڈیو اتا موننی تیاں لپی نسکہ۔ و بے کچ ءِ تام اس کریکہ۔

وخت ویل آبصرہ نا شرفمند آک کن تون اوڑدہی کن بسرہ، و بھاز خوار کریرہ۔ بصرہ نابندغ آک علم کیمیا نا بھاز شوکی ءِ۔ اوفا گمان نسکہ کہ ای فرنگستان اٹی اڈ ہلنگ نادے تیٹی دا علم ءِ ہیل کریینٹ۔ ہندا خاطر آن ہرا تم اسکان کہ تولوک مسرہ، ہندا ہیئت آتے کریرہ۔ ہندا خاطر آن ای بیزار مرساتینا کوٹھونا درگہ ءِ بند کریٹہ۔

اسہ واراں بصرہ نا بامب والا بازار ءِ ہنگ کن ہناٹ، ہرا بصرہ ٹی کل آن گچین انگا ہندے۔ ولے اسہ جاگہ اس ہم تولتوٹ، انتنے کہ ہر جاگہ کک و پشہ غاتا گیشتری نسکہ۔ ولے پدی بسٹ تو پچ بدل کنگ آن مست اٹ کرے کنے۔ ای ارادہ کریٹ کہ بصرہ نا غٹ آن جوان انگا ماڑی تے خنو۔ تو سہا تما کہ غٹ آن جوان انگا ہوماڑی ءِ، ہرا نا تہٹی ای اڈ ہلکونٹ، و ہراڑے ای تینا جان آن بیزار نسٹہ۔ ای دادے تا فریشانی تا ہیئت ءِ

تینا اسہ غزل اسپٹی کرینٹ۔ ہر ادے ہمودے تیٹی نوشتہ کریسٹ۔ واوٹی لندن ناہنین
آ مجلس آتے ہم است آ ایسٹ۔

بصرہ ناسنگت آ تیٹی اسٹ اس حاجی محمد صالح پسر محمد علی خان ء، ہر ادے کلکتہ ٹی او نا
باوہ نا خواست آ ای ”خلاصہ الحساب“ ناسخ خوانفیسٹ۔ گڑا او اسہ آسرات خواء و رنا
اس نسکہ، ہندا خاطر آن تعلیم، کنا نصیحت، سختی تے خواری اس سرپند مسکہ۔ و خواننگ آ
خاص خیال داری کتو کہ۔ ہندا خاطر آن اوداڑے کنا بچ خیال ء تختو۔

ارٹمیو حاجی امین آقاع، او تینا غریب پروری و عجب انگا گڑا تا پد رند خلنگ ناسوب
آن بھاز پنی ء، او نا باوہ عبداللہ آ غانا گیری ٹی بصرہ نا جہاز آ تا افسر و بحری کما د ار نسکہ،
داسہ علی پاشا نا فوج اٹی او ار منگ نا او میتد ار ء۔

مسٹمی محمود آقا تفتنگی پاشی۔ او مسافر نوازی نا خیال اٹ کنا حوال ء ہلککہ، و کبھی وار
ارغ کرے۔

چاری، خالد محمد پد محمد علی شوستری، او کبھی وار ارغ آ بڑنگا، بلکن ننگان لس وڑاٹ
تینا کندوری آ بڑنگا کہ۔ ایران نا بندغ آ تیان محمد خان زند کبھی وار کن تون اوڑ دہی کن
بس۔ او ترکی خان نامار ء، و کریم خان نا ایلم ء۔ اسہ مد اسسکان سلطنت ایران اٹی
رہنگانے۔ حکومت زندیہ نا چٹنگ آن پدا و فتح علی پاشا قاچار آ جھو کریس، و کبھی
نزوری تیان پد ہم شار اصفہان ء کٹسا بادشاہ جوڑ مسوس۔ ولے قسمت نا ہم کو پنی
مفتنگ ناسوب آن دز گیر مس۔ اخیر اسہ خوشی نا دودا سے نا وخت آیلہ کننگا، داسہ بصرہ

ٹی زندگی بے فنگ اٹی۔

اسہ سنگت اس صالح محمد خان نسکہ، دادا تا ایلیم، نیک و خوش خوئے بندغ اسے۔ او نا
 الہ مارده دوازده هزار بندغ نا اسہ قبیلہ سے نا کما مدار۔ اسہ پین بندغ اسے توں
 اوڑدہی مس، ہرانا پین محمد قاسم خان، دا فسخ علی پاشا قاچارنا ایلیم حسین قلی خان نا وزیر
 ۔ او تینا ایلیم نا برخلاف جنگ انا پڑو کر یس، داسہ او نا زندان اٹی زند تیرکننگ اٹی،
 ولے قاسم خان، شاہ ایران نا خلیس آن نرا۔ داسہ دے ون سلہہ بندغ، و ہڑدے اسہ
 پوسکن ء جاگہ اس اوڈلیک۔ بھاز دردمند و شوئی ء بندغ اسے۔ او نا خڑو کی ٹی ہراوخت
 گدرینگا بھاز چس ہر فیٹ۔ پنی ء کہ او علم کیمیا نا بابت چاہک، و خیسن جوڑکیک۔ او
 تینٹ داہیت آن نہ من نسکہ۔ ولے خلکت اوڑا باور کیک۔

دا کل بڑاٹ بیان کروک حالیت آتین پد 5۔ محرم 1218ھ بمطابق
 1802ء اسکان، ہر اتم آن کہ آقابی نا اراغان انگریزی سفیر نا کوٹھی ٹی ہنکینی مسٹ،
 داچر جوئی برجاسلیس۔ اوکان پد 15 دے گدرینگار، مسخت ء دوئی کننگ کتوٹ۔

مسٹر منسٹی نا بے وڑی:

گڑا ہندوستان آہنگ نا سدھا غا کسر بصرہ غان سمندر، و داسنبر کن مسٹر منسٹی نا
 آہری نس، دا کاریم کن لندن نا وزیر لارڈ پلم و ایسٹ انڈیا کمپنی نا ڈائریکٹر آک او دے
 نوشتہ ٹی حکم تسوسر، ولے اوٹی بصرہ نا باقی تاخوکی نا سوب آن گرو د ف چٹی خواہنگ
 جاگہی مسوس، وکنے دا بابت سما لوک۔ ای او نا کنڈ آن است جم نسٹ، و انگلینڈ والا تا

حالیٰ آتارداٹ دابندغ آہم پت کریسٹ۔ ولے او است ائی بغرتخاس۔ ہندا
 خاطر آن او خواہسکہ کہ کنے انتظار کرفسا خوار کے۔ تینا دارویہ ناسوب آن او ہندن ء
 حالیٰ اس ودی کرے کہ کن تون خو کی ناتے تعلقداری چٹا۔ او کنے تینا آہری کنگنا
 خواہندار سکہ۔ اول تو کمپنی ناڈا ریکٹر آتاسفارش ناسوب آن بانابٹغ اٹ سفت کرسا
 ہنا، لس ولوڑ ء ارغ اس کرے، تاکہ ای ہچ ہیئت کنگ پر، وبمبئی آہنو ک جہاز انا
 کپتان تون ہچ ء رابطہ اس کنگ کپر۔ جہاز نا کرا پک کنگ ء ہم کنے آالا۔ جہاز نا
 کپتان چاہسکہ کہ او نا منشاغان بیدس ہچ اس مفک۔ ہندا خاطر آن او ہم سیخ کرے
 تینے، وبمبئی اسکان نا کرا ہچ سدر روپی خواہس۔ ای اودے بھاز پاریٹ، کہ فرنگستان نا
 سفر ائی داخس مری ناخس کرا تسٹ، و بصرہ والا تینا بار پنجا قرش پیش کریٹ، ولے او
 منٹو۔

ارٹمیکو دے مسٹر منسٹی تون اوڑد ہی مس، تو او دے ہم ہندن خناٹ۔ بیوس مرسا ای
 بمبئی اسکان مسہ سدر روپی تنگ کن امتا کریٹ۔ وخت اس کہ کرانا فیصلہ مس تو او
 وخت آتہو ہم جوان مس۔ و جہاز رادہ منگ ناگیگ کرے۔ ای اوڑان خواست
 کریٹ کہ اراگھنٹہ ناوارخواہی ایت، ای تینا گڑاتے اتیو۔ و جہاز آسوار مریو۔ ولے او
 منٹو، وہیلہ کرے کہ اراگھنٹہ ٹی تہوانا مون ناگمان بدل منگ کیک۔ ہندا خاطر آن
 دمدستی رادہ مرینہ، تاکہ کمپنی ناسہ المی کاریم اس وخت آپورومرے۔ نی است جم کر
 نے زوت ایلو جہاز اسیٹی رادہ کینہ، ای بیوس مرسا چپ کریٹ۔

دہ دے آن پدپین جہاز اس ہندوستان آرادہ کننگا، ولے دانا کنے ہیج حوال تنکتو۔
 ہر اتم سما تما تو ای ولد اخواست کریٹ، ورندی رسینگا کہ دا جہاز بیرہ بنگال اسکان کا ہک،
 ونے بمبئی آہنوئی ء۔ ہندا خاطر آن نے پاتون۔ ہندا وڑاٹ مسٹمیکو جہاز ناہم ہندن
 ہیلہ کری۔

خاص انگاہیت دادے کہ دا کل جہاز آک مسٹر منسٹی نا جندی میرات نسرہ۔ دا فنیٹی
 کمپنی ناٹپال کا ہک، و کمپنی جوان ء کرا اس دا فنیکن مدام تر سا کا ہک۔ دا کان بیدس
 انگریز پوریا گرتے نیم خوج تر سا چٹھی تے اوقاد وتیٹ بصرہ غان بمبئی آرادہ کریکہ،
 داسہ او ہندا نیم زر ء، ہم ایلو فتنے تنگ ء بند کرینے۔ وشش ہفت چتکو چتکو جہاز تیٹ بہا
 ٹی ہلکنے، ہر افناج آکٹیا ء او تیٹ ہلیک۔ گڑا بصرہ والا تامل تے ہم ہندا جہاز آک
 اتیرہ ودریہ، ہندا خاطر آن دا جہاز آتا کپتانک او نامزور ء۔ اوفتے اسہ چتکو پنڈا وڑی
 اس ایٹک۔ دا کپتانک بصرہ والا تیان بھاز کاریم ہلیہ، ولے اوفتے ہمو وڑ پنڈا وڑی
 تفسہ۔ مسٹر منسٹی کنکون آ بندغ آ تیان، و ایلو انگریز شرفدار آ تیان ہر ایوس مر سادا جہاز
 اٹ سفر کیرہ، زیات آن زیات کرا دوئی کیک۔

ہندا سوب آتا دو آن کنا و مسٹر منسٹی نا نیام اٹ خریدی و اختلاف ودی مس و کبھی وار
 باپہ باٹسن۔ ای ملنڈی وڑاٹ او دے تڑی تسٹہ و پاریٹہ کہ نے بھلو وخت اس مریک
 انگلستان ء االنس، و دا ملک اٹی رہینگسہ۔ ہندا خاطر آن نا وڑ وڈول، و خو ہندا ملک انا
 بندغ آ تیان بار منسے۔ نی انگریزی اخلاق ء اسئل است آن درنيس۔ ہندا سر حال آ اسہ

غزل اس نوشتہ کریسٹ، ہر اے مدام اودے بقیہ۔ اوکنے بھاز بے صبر پارسا
 کریکے۔ وپاریکے کہ لندن ۽ انگ آن پدنا است بے چیتا۔ نے کس اس خوش تخنگ
 کپک، تو گڑا ای امر خوش تخنگ کروٹ نے۔ اودا بابت خلیس کہ اونا تعلقداری ان
 سوب آن ای شارٹی خوار مفر، ہر لندن اٹ اونا ڈنڈوری ناسوب جوڑ مرے واونا
 مخالفت مرے۔ ہندا خاطر اوشارٹی سلٹو، وکنے تینا بکنین اٹ ہندا اس تس۔

5 محرم آن 19 محرم پنج شنبے نادے اسکان، ہر اتم ای بمبئی آرادہ مسٹ، کنا
 وخت جوانی اٹ تدے۔ انتے کہ سہب انا را گھنٹہ ہلی گوازی ٹی تدیکے، و مسہ چار گھنٹہ
 کندوری آنیاری، سواری ون نارغ اٹ گدرینگارہ۔ واوکان پدمنہ خاص ۽ بندغ آتا
 مجلس اس مسکہ۔ ہرائی وخت جوان گدرینگارہ۔ خاص وڑاٹ ڈاکٹر جان بل و پکتان
 اسپنس، ہر ابھاز جوان ۽، تنگنگ نادو کونسرہ۔ نن نا وخت آبا مب انازی آہر ابھاز بھلسن
 نسکہ، توسنہ۔ اوجا گہ ناگہوش بھاز جوان نسکہ۔ نکان ہم بامب آخا چاٹہ۔

مسٹر منسٹی و بصرہ والا تون چھیرہ:

مسٹر منسٹی بصرہ ٹی بھاز گمر و کبر اٹ رہینگ، انتے کہ ہندستان اٹی ایسٹ انڈیا کمپنی
 نا اقتدار آو بھاز گمر اٹ نسکہ۔ بصرہ نا ہر اثر مند آک اوڑ تون اوڑ دہی کن بسرہ، او فتنے
 ارا گھنٹہ اسکان چوکیدار آتا کوٹھی تیٹی توفسا انتظار کر فیکہ، واوکان پداوڑ دہی نا وار
 تسکہ۔ گیشتری ہندن مسکہ کہ خلکت پانزدہ شانزدہ میل آن بسرہ، و بیدس اوڑ دہی آن
 او فتنے پدی راہی کننگا کہ۔ او فنادا حالیت ۽ خنسا اونا مزورک ہم شار انا تھٹی بد عنوانی

کریرہ۔ و خلکت ۽ فریشان کریرہ۔

اسہ وارسہ نیاڑیس، ہر ابصرہ نارمنی خاہوت آن نُسکہ۔ برخہ اس بھاز جوان بینسا
بصرہ ناشطرنج نامجلسی ہند آ بسکہ۔ کشتی ٹی سوار مننگ ناوخت آپچی زیات مس، اناگت دا
وخت آ عتوب نا شیخ انا کشتی کسرائی اڑاند مس۔ شیخ بصرہ ناخوک آ ایران ناسیم انارہی آ
اسہ بھلو قبیلہ سے ناسر دار نُسکہ۔ مسٹر منسٹی نامزورک ہر ادا نیاڑی تون گون نسر۔ او فک
کٹ ہر فسنا شیخ انا کشتی ٹی سوار خلکت ۽ بھاز پٹار۔ شیخ دا بابت داں اکن مسٹر منسٹی آ ہنا۔
ولے اوڑا ہیج زہم تمعو۔ نئے کار روئی اس کرے۔ بلکن داڑان ایڑتر شیخ انا داپاری
ہلیک ہر افتنے او بغداد آن نہادتر ساہلک، و بصرہ غایسکہ تا۔ افتنے ہم تینا مزور تا کمک
اٹ تورے، و دا بابت بھاز فریشان کرے۔ شیخ انا داں آن پدہم ہیج ۽ کار روئی اس
کتو۔

ہر اتم بصرہ نا شرفمند و متبر آتے دا واقعہ ناڈہ مس تو او فک بھاز است ہسونی کریرہ۔ و
او فک مسٹر منسٹی ۽ تڑی تنگ نارادہ کریرہ۔ بھاز آک کنے آ ہم غا و ایسر، و سلاہ ہلکر۔
ای پاریت، غٹ اسبجا مرسا اوڑا ہنو، و غا و کبو، و پابوکہ دا کان پدا اوڑا سئل کپ، نہ تو دا
بابت گورنر جنزل آ غا و نوشته کر سا کلکتہ غارادہ کنتنگ، اگہ اوڑا تڑی نازہم تما، تو
جوان، نہ تو اوڑا تون اوڑا ہی کنتنگ ۽ البیو۔ داخس مننگ گنج اس نُس، ولے او تینا بیوقونی نا
سوب آن داہیت آ امنا کریرہ کہ اوقتیان خنگوک بے وڑی اس مسٹر منسٹی نا برخلاف
خنگے۔ حالانکہ دا نا جوان زہم تمعو۔ راستگی دادے کہ بغداد نا پاشا و استنبول نا کما مدار آک

اونانکنڈ ۽ ہلکرہ۔ ہرانا سوب آن خوارسہرہ۔ بیوس آبصرہ نا خلکت بیوس کس، اوقا ہیئت ۽ کس اس خف تو تو کہ۔

دانیام اٹ اسہ واقعہ اس پیش بسوس، ہرانا سوب آن تعلقدار یک بھاز خراب مسوسر۔ اودا کہ کس اس کپتان وایٹ ناکنڈ آن اسہ چٹھی اس نوشتہ کرسا سڑک آ بیس۔ اوٹی نوشتہ نسکہ کہ ای مسلمان اسے اٹ، مصر اٹ رہنگوہ۔ فرانس نا جنگ انا دے تیٹی دانصرانی (کپتان وایٹ) نادوٹی تماٹ، وداسہ اونا اراٹی ہندی اٹ۔ بصرہ نامسلما نک ملی غیرت ناشاہدی ایتر۔ وکنے اونا دوا آن خلاص کرفر۔ اسہ کڑدہ اس شاہدی تس کہ ننا کپتان نا اراغا ہن برارے، نن ہندا ہیئت ۽ ہمو نیارٹی نا باغان بنگن۔ قاضی اسہ بندغ اس پن کرے، کہ دانیارٹی ۽ عدالت اٹی اتسا معاملہ ناجاست پاست کنگے۔ بصرہ نا بھاز آ بندغ آک خاص وڑاٹ قبیلہ عتوب نا بندغ آک دا واقعہ غان معلومدار مننگ آن پد قاضی نا سفیر تون اوار کپتان نا ارا نا کنڈ آرا ہی مسر۔ کپتان ہم بھاز آ معاملہ غاتا بابت شارٹی ساڑی نسکہ۔ او خلکت ۽ بنگ آخنا تو ارا نا درگہ غاتے بند کرے۔ مسٹر منسٹی ۽ ڈہ تس۔ او بندغ رادہ کرسا قاضی صاحب آن خواست کرے کہ ای پگہ اسکان نیون اوڑد ہی کن بریوہ و نیارٹی ۽ ہم عدالت اٹی اتیوہ۔ اگہ گواچنی او اسلام تون است خواہی تخک، تو نادوٹی تننگ۔ اینوکن دا معاملہ ۽ پد بنگے۔ قاضی بندغ رادہ کرسا خلکت ۽ تارتار کرنے۔ ولے ہمو وخت آپین کپتان اسے ہرا ہندا ماڑی ٹی رہنگا کہ، ارا لکھ روپی، ہرافتے او جہاز نا کراوسنبر کن مچ کریس، کشسا

رکھ کن جہاز آرادہ کرے۔ خلکت ناگمان ہنا کہ نو انیاڑی ء ہم جہاز آسر کرینے، ہندا خاطر آن کل اسٹ مرسا کپتان نا اراغا جہو کریر، و نیاڑی ء کشار پشن ایئر۔ وقاضی نا ہندا آسر کریر۔ اوڑے دانیاڑی چٹھی نوشتہ کنگ آن نہ من مس، و پارے کہ ای باوہ پیرہ نی آن عیسائی سے اُٹ، و اسلام تون کنے ہیچ ء است خواہی اس اف۔

مچی آن بھاز آک کوک کریر کہ نانا جندا نا باغان کلمہ ء بنگون، تو قاضی پارے کہ نا اسلام نا شاہدی پک ء۔ تو نہ من انتے مریسہ؟ داسہ نے مرد سر پند مرینہ، واگہ نی ارتداد آن توبہ کتولیس تونے کسفنک نا حکم ایوہ۔ نے ارامسہ دے نا وار خواہی ایوہ۔ اودے مفتی سے نا حرم اٹی بند کنگا۔ گڑا مفتی نا درگہ غاگاٹ الوک، ہندا خاطر آن ہمو نیاڑی وار خناسنزا و مسٹر منسٹی نا ہنگین آہنگ کن رادہ مس۔ کسر ء تپنگ نا سوب آن دوارہ دز گیر مس۔ قاضی پارے کہ اگہ نی دمدستی اسلام ء امتا کتولیس تونا کسفنک نا حکم تننگ۔ بیوس مرسا اوکلمہ ء خوانا، و ہمو وخت آاسہ پوسکن مسلمان مروک اسے تون او نا نکاح ء تفنگا۔ مسٹر منسٹی دا واقعہ غان بھاز خاراٹ بس، و پوسکن مسلمان مروک آکلہو راہی کرے کہ دانیاڑی نا عیسائی مننگ پک ء، ہندا خاطر آن دادے کنے ایت۔ وتینا دا وڑکنگ آبشخنداری خوا۔ نہ تونا و کنا نیام اٹ خیرانا کسر بند مریک۔ و داوڑکنگ ناہراسزا کہ کنے آن مننگ کرے، نے ایوہ۔ داڑتون او اراوشار آن تینا ہنگین نا کنڈ آبروک آ کسرتے خل بٹسا بند کرے۔ ترکی نا کما د اراوڑا ہنا، و بشخنداری خواہس و پارے کہ اگہ دن متو کہ تو شار اٹی بے چٹی تالان مننگ ناگمان نسکہ۔ و فیصلہ شرعی حکم نارداٹ کننگ

المی نُسکہ۔ کنا چند دابابت بیوس اُٹ۔ وداسہ کہ او نیاڑی اسہ مسلمان اسے نا اُرائی ء، تو اونا پدی رسینگ مشکل ء۔ مسٹر منسٹی دا واقعہ ناڈہ ء بغداد ائی مسٹر جانسن ء سر کرے و قسطنطنیہ ٹی مسٹر ٹوک آ نوشتہ کرے کہ اگہ سلطان روم ہم دابابت کارروائی کتو تو ای کمپنی نافوج انا کمک اٹ بصرہ والا تے جوان سزا ایتوہ۔ اسہ وڑا سے ٹی ہم دا واقعہ ء گو جالنگپ۔ ونئے دابابت بے پروائی کنتگے۔

ہرا وخت آدا چک و تاڑ برجانسکہ، ای بصرہ غان بمبئی کن رادہ مسٹ۔ کنے لگک کہ کمپنی نا کارندہ غاک دا حالت آتیٹی مسٹر منسٹی نا بصرہ ٹی رہینگ ء خواتو سہ، گڑا اودے پین جاگہ اس خسارہ۔ و بصرہ نا کمادار آک مسٹر منسٹی نا کنڈ ء ہلکرہ۔ بہر حال ہراڑسکان کہ کنے سہما تہا، ہچ ء کارروائی اس متو، بیرہ دا خس مس کہ گورنر بغداد مسٹر منسٹی نا تڑی تے مون آتخسا بصرہ نا قاضی ء معزول کرے و بھاز آ کمادار آتے ہرا فک دا جلو تڑی ساڑی نسر، اوفتے کشا و دانیاری ء پوسکن آ آرغ آن پلسا مسٹر منسٹی نا دوٹی نَس۔

ہرا تم کپتان و ہائٹ کمپنی نا کاریم اسیٹی بنگال آ بس، تو مسٹر منسٹی دانیاری ء اسہ پین جہاز اسے آسوار کر سا بنگال آرادہ کرے۔ ہمو وخت آ ای کلکتہ ٹی نَس۔ کنا مون آ او کپتان و ہائٹ نا جاگہ غاسر موسس۔ بصرہ نا باتی تا بے چیتائی نا سوب آن دا وڑا نا شکی گری سے مون تروئی تہا، و خلکت بغداد والا تے بدر دکرے۔ دا کہہ دا خاطر آن نوشتہ کنتگا کہ پامدار آ بندغ آک داڑان عبرت کیر۔

بصرہ شار:

بصرہ بندغ آتا کچ وڈغاری تالانی ٹی بغداد آن بھلن ء، واسہ بھلو واپاری ہند
 اسے۔ ہر ملک و قوم انا پوریا گرک داڑے بریرہ کارہ۔ داڑے ہندوستان، ایران و
 عرب نابندرگاہ تیان مال اتنگک۔ و بے فریشانی آن ہٹس و تیس مریک۔ ہلنگ و بہا
 کنگک نامعاملہ غاتیٹی مبالغہ و دورغہ ٹی ناگجائشت اف۔ داہد اسکان کہ سوغند کاغد ہم
 تین پتین آن ہلپسہ۔ بصرہ ء دنگ کنگ کن دیوال و سوگو ء خندق جوڑے۔ داخندق اٹی
 ”شط العرب“ نادیر پترینگک۔ دانیام اٹ الار و ایلومیوہ غاتا بھاز آباغک اریر۔ و نیمہ
 غان زیات بیان ء۔ اسہ و اس ”شط العرب“ آن جتا مرسا شار انا نیام آن
 کشنگانے۔ دانا دیر جو تا کمک اٹ ہر باغ بلکن ہر درخت ناروتہ اسکان سر مریک۔
 انگور بھاز ء، خر توت، زڑ دلو، امروت، انار ہم بھاز مریک، و لے دا جاگہ ناغٹ آن
 جوان انگامیوہ الار ء، ہر اکل جاگہ غاتیان جوان ء۔

الارنا گیشتری ناسوب آن بصرہ نادیر و بے بھاز خراب ء، و طاعون تالان مننگ نا
 خلیس مدام ارے۔ ماڑیک گیشتری لچ ناء، و بے شین جوڑے، بصرہ والا تیکن اسہ بھلو
 خواری اس دادے کہ اونا ایب کیب اٹ ”شط العرب“ نا کرک آہمو عرب قبیلہ غاک
 آبادے، ہر اقل رزاک آن دریا ب ناگنڈ و وخت ویل آپرغہ۔ و وڈکی دیرتے پٹ
 بیان اٹ یلہ کیرہ۔ داڑان اودا گمان کیرہ کہ اگہ بصرہ ٹی طاعون تالان مرے و او
 جاگہ نابا تیک اراتے السایب کیب اٹ ہندی مریرتو اوقتا اراتیٹی ہنسا نہادی گڑاتے

دڑر۔ دافک آختی بصرہ والاتے فریشان کنگ نارنداٹ مریرہ۔ اوقبا باغ تیان ننگان
 الاروایو میوہ غاتے دڑرہ۔ داکان بیدس قبیلہ مسخ ناعرب آتے مسکوہی دور آن بصرہ نا
 ڈغارائی بشخ اس ارے۔ اوقک باغ تیٹی ٹوہوسلفرہ۔ ولے تینا بشخ اناپن آئیمہ غان
 گیشتر پیداوار آکوزہ کیرہ۔ حالانکہ عبداللہ آغادانا توننگ کن شست میل مرغن ءدیوال
 اس جوڑ کرینے، تاکہ بصرہ والاتا باغ تیان دزی مف۔ ولے داڑان ہم ہیج ءفاندہ اس
 منے۔ ودا فک تینا داکاریم ءالپسہ۔ دادیوال آن بیدس عبداللہ آغاداشارا نا خلکت کن
 پین ہم بھاز فاندہ والا کاریم کرینے، بصرہ نا باتیک اوڑان بھاز خوش ء، ای اونا انصاف
 وگچین آکاریم تابھاز آواقعہ غاتے بنگٹ۔

بصرہ نا ایب کیب اناپنی آہند آتیان اسٹ اس زبہ نا خلق ء، داڑے پنی آصحابہ
 کرام حضرت طلحہ و حضرت زبیرؓ نامزارک ہم اریر۔ گڑا اعراب پنی آقبیلہ والا ک ہنو ک
 بروک آتے پلرہ، و وہابی تاجلہو آک ہم بھاز وخت اوڑے مریرہ۔ حالانکہ بصرہ غان
 بیرہ چارمیل مرء، ولدا ہم داجا گہ نازیارت ءکنگ کتوٹ۔

گونڈ دا کہ پنجا و پنچ دے بصرہ ٹی زیان کنگ آن پد 9۔ محرم الحرام 1218ھ، پنچ
 شنبہ نادے دنکہ مہالو پاریٹ، نیمنن آچنکو اسٹیمر (مشین نا کمک اٹ چلینگوک چنکو
 کشتی) اسے آسوار مسٹ۔ دا اسٹیمر ہم مسٹر منسٹی تون تعلقدار نسکہ۔ اونا کپتان ناپن
 بیکاک ء۔ تہو جوان نس، نیمنن ونیم دے اسے ٹی ”شط العرب“ آن جپان۔ ہرانود
 میل مرء۔ و ”شط العرب“ نا گرک آن پیش تمسا خلیج فارس الی پترینگان۔ دن تو خدا نا

فضل اٹ بصرہ و بصرہ ناباتی تیان خلاسی رسیدگا، ولے تینا بے پروائی و سستی آ بھاز است
 ہسونی مس۔ ہرانا سوب آن پدریسه فریشانی ٹی اختہ مسٹ۔ انتے کہ اگہ بصرہ ء سر
 منگ تون ای مسٹر منسٹی نا بے وڑی تے چاہسہ واوڑان پیٹرز و متوٹہ، تو بارانی ناکسراٹ
 بصرہ غان شوستر و اوکان شیراز آ ہناٹہ۔ اوکان پد ایران نابندرگاہ سے آن جہاز سیٹی
 سوار مرسا بمبئی آ سر مسٹہ۔ داوڑ ایران نا بھاز آ شارتا سیل ء ہم کریٹہ، و مسٹر منسٹی نا
 بیدادی تیان بچنگ ہم کریٹہ۔

خلیج فارس نا حوال:

خلیج فارس، بحر عمان تون و بحر عمان بحر ہند تون گنڈوک ء، و قطب و دیکی ہلنگ نا
 نیام اٹ ہنسا شط العرب آچنگ۔ او ناد یکی کنڈ آ جزیرہ العرب ء، و دیٹک نا کنڈ آ ملک
 ایران، او نامریس پنج سد میل و پانادیک سد و پنج میل ء۔ و او ارتمنگ نا ہند آ پاناد 36
 میل ء، بحر عمان مریس اٹ سے و نیم سد میل و پاناداٹ و نیم سد میل مرو۔ عمان نا
 گڈیکو دنگ بمبئی آن یک و نیم ہزار میل مر ء۔

جمعہ نادے نن جزیرہ خارک نا گور آن گدرینگان، و شنبے نادے بوشارانا مون پہ
 مون آن، ہر افارس نا پنی آ بندرگاہ ء۔ جزیرہ خارک نا مریس نہہ میل و پاناد مسہ میل
 ء۔ داڑے ہالینڈ نا فرنگیک اسہ قلعہ واسہ کٹھی اس جوڑ کرینو۔ عرب نا شیخ زادہ غاتیان
 اسہ پنی ء شیخ اس منہ سال مست دادے لتاڑ کریس، و ہالینڈ والا تا ہن بر ء بند
 کریس۔ عرب نا کنڈ انا کرک سمندر نا کرمی نا سوب آن دا جاگہ غان خٹنگک، پارہ

کہ جزیرہ بحرین ہنداکنڈا کرک آٹے۔ تہو جوان مفتنگ ناسوب آن منہ دے بوشار
انا ایب کیب اٹ گدر یزگار۔ دا است ہسونی مس کہ دادے تیٹی کرک انارہی آڈنگسا
شارا ناسیل ءانتے کتوٹ۔

25- محرم چار شنبے نادے جزیرہ بوشعیب ناگور آن گدر یزگان۔ ہرانا مرلیس یک و
نیم سد میل و پاناد پنچ میل ء، اینونادے جہاز دیرا کن جزیرہ قیس اٹ سلیس۔
27- محرم جمعہ نادے جزیرہ ہرمز نامون آن گدر یزگان، ہرانا مرلیس شش 6 میل و
پاناد مسہ میل ء۔

28- محرم شنبے نادے جزیرہ کشمی ناگور آن گدر یزگان، ہرا بحر فارس نا بھاز بھلو
جزیرہ اسے، ہشت میل مرغن و 23 میل پاناد تے نس۔

30- محرم دوشنبے نادے بحر عمان اٹی پتر یزگان۔ ہڑتوم آسمندر آتاواری نا ہندآ
بحر فارس نا ہڑتوم آکنج آک خننگرہ۔ ایران نا کنڈا نا کنج ءانگریزی ٹی کیپ خشک و
عرب نا کنڈا نا کنج ءکیپ مسلان پارہ۔

بحر فارس اٹی کہی پین جزیرہ ہم اریر، ہرا گیشتری غیر آباد ء۔ دافتیان ارا جزیرہ پنی
ء، ہرا فتنے توم پارہ۔ دالوز انگریزی ٹی مقبرہ کن کاریم اٹ اتنگک۔ پانتنگ کہ سکندر
رومی ناسر دارتین اسٹ اس داڑے جہہ و جاگہ ء۔ داسمندر نا خاصیت دادے کہ ہرا
مچھی داٹی ودی مریک، اوزر آنبار جہین مریرہ۔ و ہندن گروشک ایترہ کہ دیراٹی سنگ
درکنگ ناوخت آ اوفا گروشک جہاز آن خننگک۔

ہنداوڑ دا ہندا گڑدء مچھی کون ء ساہدار مریک، ہرافتے انگریزی ٹی سمندرنا استار پارہ۔ او فک نن ناوخت آ استار تیانبار بلبرہ۔ و ہراتم بھاز آک اسجا بلبرہ تو داندارہ بھاز زیہدار مریک۔ بھاز آن تیٹی دافتا ہندن جوان ءندارہ خنٹ کہ ای ارا پار اسکان ہر ساہناٹ۔ پارہ کہ داسا ہدار تا جون اگہ بندغ نا جون اتون گور لگے، تو ہندن خوارشت کنیک کہ جون آپڑ جوڑ مریک۔

بحر عمان اٹی ارامسہ دے مون پہ مون تہو چکا۔ ننے آ طوفان کون ءحالیات اس تدے۔ انتے کہ پرمتویس، ہندا خاطر آن بھاز زہم تھمو۔ ای تینا دامرغن آسفرنا نیام اٹ بحر ہند، بحر اوقیاس، بحر روم، بحر یونان، قسطنطنیہ، بحر فارس غٹ آن چپاٹ۔ ودا غٹ سمندر تیٹی کشتی آ تولوک و ہراسٹ اٹی اسہ نہ اسہ طوفان اسے تون مون تسٹ۔ بھاز آتا حوال تنگانے، دافتیان غٹ آن زیات خلیفوک طوفان ہموئسکہ، ہرا بحر روم اٹی بسوس۔ و غٹ آن اڑزان ہندا ئس، ہرانا داسہ ہیبت ء کریٹ۔ صفرنا نوک انا بنائی دے تیٹی دو شنبے نادے مسقط ناگور آن گدرینگان۔ ولے مسقط نا کرک خنتگتو۔ ایران نا کنڈا نا کرک ہم خنتگتو۔

16۔ صفریک شنبے نادے بحر عمان آن ارٹمیکو وار بحر ہندا ٹی پترینگان۔ ہندا ایب کیب اٹ ہراکان لندن نا سفرنا بنا ءٹی گدرینگان۔ صفرنا چانڑدہ ٹی توبے ہموڑے کی ہلک۔ ہراڑے بحر عمان و بحر ہندا وار تمرہ۔ داکان ملک عرب نا ہموکنج ہرا جزیرة العرب نا قطب دیٹکی کنڈ آٹے، خنتگک۔ انگریزی ٹی دادے کیپ روزالکت پارہ۔

مسقط آن دا ہند اسکان یک سد و پست میل مری ء، دو شنبے نادے آن ڈغار خنگتو یس۔

11۔ صفر 1218ھ بمطابق 3۔ جون 1803ء پنج شنبے نادے بمبئی نا کرک خنگا۔ دے ٹک تنگ آن گھنٹہ اس پد کرک خنگا۔ ہندن دے ٹک آن اسے گھنٹہ اس پد کرک ء سر مسن۔ اینو ہمودے نسکہ، ہراز دے تدوک آسال لندن آن فرانس نارادہ کر سا پیش تما سٹ۔ ہمو اسٹیم ہراڑا سفر کریٹ، دن تو بھاز چکلوس نسکہ، و آرام اٹ رہینگ نا جاگہ ہم الو اٹ تے، ولے اونا کپتان بھاز خواری کش، خوش اخلاق و باشعور ء بندغ اسے۔ اوٹی گرو وڈائی اسل الو۔ ہندا خاطر آن دیک بھاز خوشی اٹ تدیر۔ وخت اس کہ تہو ہم بھاز باسن نسکہ، ولدا ہم اوسفر اٹ رے تے کتو۔

بمبئی شار و اونا خاصیت آک:

بمبئی شار 17 درجہ قطب عرض البلاد اٹی ء، دانا دیر و بے گچین و جانجوڑ ء، ہندوستان نا غٹ میوہ غاک داڑے رسینگرہ۔ دافتیان امب غٹ آن گچین ء۔ انگریز آتا ہنکین قلعہ نا تہٹی ء۔ غٹ ماڑی و دکانک مسہ و چارڈاکہ ء، ہرالس وڑاٹ خشت و رنگی آپاٹ تا مکم اٹ جوڑ کروک ء۔ البتہ بامب آک سندوخ آنبار کبڑ آن جوڑ ء، بمبئی نا باتیک گیشتری گبر ء۔ ہرافتے پارسی پارہ۔ منٹ اس انگریز و منٹ اس پرنگالی ء، وایلو فک ہندوستانی۔ پارسی عجم چین آن تعلقدار ء، ہرافک اسلامی جلیہو آتا دے تیٹی اینو آن یا نزدہ سد سال مہالوداڑے برسا ہندی مسوسر۔ داسہ اوفتا کچ بمبئی و سورت و

دافنا ایب کیب اٹی ہندا خس وڈانے کہ داہندو جاگہ غاتیا پوریا گر، بوڑچی، خدمتگذارو
ایلو کسبیک گیشتری پارسی ء۔ اوفتیاں بھاز آک ہندا خس ازگار ء کہ اوفتا ہڑدے ناکٹیا
لکھرو پئی اسکان ء۔ دابندغ آک زرتشتی، ہندی وانگریزی بولی تیبی ہیبت کیرہ۔ و
ہندا فتنی ہیبت وگپ کیرہ۔ و برام تین پتین اٹ کیرہ۔ ہندا خاطر آن دروشم، خوورنگ
وڈیک تاہمون آن ہمون ء، ہراوڑ کہ اوفک ہزار دو انزہ سد سال مست نسر۔ اوفتنی
ہج ء فرق اس بننے۔ ہندوستان نادیرو بے اوفتیا ہج ء زہم اس شاتنے۔ انگریز آک
پارہ کہ دے انا خڑکی و مری آن خلکت نارنگ وڈیک آک ہج زہم تمپک، ودانا دلیل
اٹ دن پارہ کہ پارسی وارمنیک ہراقک سال آتا سال داملک اٹی آباد ء، داسکان تینا
اصل ڈیک اٹ ساڑی اریر۔ ولے نن اوفتے پانہ گڑا سوب انت ء کہ فرنگلیک پیہن،
حبشیک مون، و ہندوستانیک سوزا مریرہ۔ پارسی ہشت سد سال آن لگفوک خاخر
مریک۔ اوفتیاں بھاز آتا خاخری تیبی ہمو خاخر داسکان ساڑی ارے، ہرافتے اوتین
تون ایران آن ایسوسر۔ اوفتا عقیدہ ء کہ یزدان نیکی ناخدا ء، واہرمن بدی ناخدا ء۔
ہڑتوم آک تینا تینا کاریم تیبی پکا ء۔ اوفتا خاص عبادت اہرمن کن مریک، انتے کہ اوفتا
خڑک اٹ یزدان ء نیکی آن بیدس پین ہج ء کاریم ایسیٹی نیام تموئی اف، واوڑان کس
اس ہم خلپک۔

پارسیک تینا نیازی تا معاملہ ٹی بھاز زیات غیرتی ء۔ اگہ نیازی سے آبدکاری نا
شکبری مرے تو او دے اودیم وڑاٹ بہانہ سیٹی کسفرہ۔ دابندغ آک فارسی بولی ء

است آن درینو۔ و جوان انگا خوتے ہم الانو۔ اوقتیان کس اس ہم کن تون اوڑ دہی کن بتو، تو ارغ و گن خورانت کرو سر؟ گڑا و فک کنے تینے آن بھاز بھلن تکارہ، ہندا خاطر آن اوقتا گمان نُسکہ کہ ای اوقتا سلہ و پرغیر وٹ۔ پارسی تا اسہ بھلو صاحب علم و برگزیدہ بندغ اس ملا فیروزہ، اوڑ تون اسہ سنگت اسے نارائی اوڑ دہی مسوسس، دا اسہ سنجیدہ و عقلمندہ و بندغ اسے۔ ایران ناسفر و کرینے، و کبھی وخت اسکان ہموڑے زرتشتی مذہب نالتعلیم و دوئی کرسا ہنارے۔ داڑ تون اوڑ نجوم و ریاضی نالتعلیم ہم دوئی کرینے۔ فارسی ٹی جوان ہیت کنگ کیک، شاعری نا ہم شوک ارے تے، و لے کنے اودے آزموندہ کنگ ناوارر سینگتو۔

بہمی شارانا ارٹمیو بشخ قلعہ ناپشن قطب ناکند آٹے۔ داٹی پکا و بڑ و ماڑی تو چٹ و، و لے بھاز بھلن و گڑا نگ و۔ زندانا گرج انا غٹ گڑا ک داڑے رسینگرہ۔ قلعہ والا بشخ انا بندغ آک داڑے سودا ہلنگ و گڑا سودا کنگ کن بریرہ۔ باقی تا گیشتری بخال و، منٹ اس پارسی و پرنگالی ہم اریر۔ ہر توم آشارتا کما مدار آتا باغک ہم ہندا کند آٹو۔ ایب کیب اٹ چنکو چنکو بٹ ہم اریر۔ داشارائی ناریل نادرخت ہندن بھاز و کہ شار آن تہوانا گدرینگ مشکل مریک۔ داہر توم آشارتیٹی زیبائی پن اکن ہم اف۔ بہمی ٹی 45 دے اڈ کریٹ، دانیام اٹ اسہ زیبا و دروشم اس ہم خنتوٹ۔ بخال آتا ڈیک آک جن آتیا بار و، کل تا کد ری، مون رنگ، و بھاز لاغر، ہندن لگک کہ ہڈا تیا سل اس لچفگانے۔ پارسی نیازی تارنگ تو چہین و، و لے دوست اسٹ تا ہم بتوکہ، خنک تا

زیٹ و پیہنی آخلکرہ و پیرشت تا کشمیری تیانبارسکہ۔

بمبئی عسرمنگ آن مست داجاگہ نازیبا ناستا ء بھاز بنگوسٹ، خلکت داجاگہ نا
سفت اٹ منہ شیر ہم بنفیس۔ ولے اوغٹ راستکی تیان چپ نسر۔ پاروک آک
پاری تا پیہن انگارنگ آبلانو، و اوفا بابت رد ء ہیئت پنی کرینو۔ ای ہر اتم کہ سواری
سے آپشن پیش تماشہ، تو بد ڈول آڈیک آتا خنگ نا خواری آن بچنگ کن خن تے ڈغار
اٹ سخت کریٹہ، و ہیج چک ہرستوٹہ۔ ہر ساہت ہزار آپیٹ آتے اوفا دروشم تیا
خوشکاٹہ۔ بنگال نا نیارٹی تے دافا مون اٹ بہشت نا حور پانگ مریک۔ داشارو
قلعہ والا اشارا نایام اٹ سیل و چکرو سپاہی تا پریٹ کن نیم میل مرغن و ہندا خس پتن اسہ
پڑاسے، داجاگہ بھاز گہوشی ء، و مچ آسال سرسوز و خرن ء۔ اسہ کند آ بھلا بجر ہندا ناندراہ
ء، و اوڑان ایلو کند آ خرن آمش تا چر جوئی سے، و ایلو ہرٹوم آ کند آ تیان شار و قلعہ ء۔
بمبئی نا قلعہ کلکتہ نا قلعہ غان بھلن ء، و اوڑان زیات سوگو ء۔ دانا اسہ کند آن سمندر
ء، و ایلو مسہ کند آ تیان بھلو کڑمب ء خندق ء، ہر ا قنیٹی سمندر نا دیر ء اتنگ مریک۔ قلعہ
ان دیوال آتیا ہموڑ اٹ برج جوڑ ء، ہراوڑ کہ کلکتہ نا قلعہ نا ریر۔ تہہ انا بشخ مش انا بھلا
پوڈ آتا دروشم اٹی ء، اوفا مون اٹی خشت انا دیوال جوڑ کر سا اودے سوگو کنزگانے۔
تانکہ پرائی مش تے دیر دپ۔ داقلعہ یرتگال نا فرنلیک تینا گیری ٹی جوڑ کر فیسر۔ و
انگلستان نا اسہ بادشاہ سے اونا برامی نا جہیز اٹ تنزگاس۔ انگریز آتا دوٹی بنگ آن
پدوائی پین وڈ کی کنزگا۔

گورنر ڈکن وایلو انگریز آک:

داسہ ای تینا شرفمند آنگریز سنگت آتا چٹکو حوال اس اتیوہ، اوکان پد بنگال ناسفرنا
حالت آتے نوشتہ کیوہ۔ اول بمبئی ناگورنر مسٹر ڈکن ناہیت ۷ کیو، داینوآن دو انزده
سال مست اول بنارس نا حاکم نس، او جاگہ نا خلکت اوڑان بھاز خوش نس۔ داسکان
اودے بنارس اٹ است آتیرہ۔ لارڈ کارنوالس اودے تینا گیری ناگڈ یکو دے تیٹی
بمبئی ناگورنر پن کریس۔

اوکان پد ہنداڑے ہندی ۷۔ ولے تینا وطن ۷ بھاز است آاتیک۔ وپدی ہنگ نا
است خواہی یک۔ ولے داسکان داخس زرچ کنگ کتنے کہ ہمیڑے کاہے و آسرات ۷
زنداس گدریفنگ کے۔ ہندا خاطر آن بمبئی ٹی دے تے گدریفنگ اٹی ۷، ہرا تم کنا
اسٹیمر بمبئی نا کرک آسرس، ای ڈنگ تون اونا اراغا ہناٹ۔ او ہمو تم خاچوک نسکہ۔
اونا ملازم آک ہرا فک تینا آقا غا بنا خوش خو۷، اسہ جوان ۷ کٹھی سیٹی کنے تولفیر۔ وپاریر
کہ گورنر نا سما کنگ تون نے ڈہ ایتنہ۔ ہمو تم اسکان نے انت گڑ اسے نا گرج مس، نن
سلوک اُن، نے تننگ۔

مسٹر ڈکن سما کنگ آن پد نیاری گن کند وری آتولنگ تون کنے بڑگا، وتین تون
نیاری کرفے۔ وپارے کہ تانکہ داشارا ٹی ہندی اُس، ہنداڑے اڈکر۔ کنا مہمان مر۔
گڑا اونا مچ آہنکین بندغ آتیاں پُرسکہ، ہندا خاطر آن ای اونا ہنکین ناخوچ چل
روپی تونا کراغا اسہ ہنکین اس ہلکٹ، روشنائی، پیکٹ، وایلو گرج انا گڑا تے اوتینا اُرا

غان راہی کرے، تاکہ ای نیاری ءِ چٹھیٹ، کنادا اُرانا گڑا تے شین تنگاس۔

ہندا دے پک پشیم نا وخت آسید عبدالطیف خان کن تون اوڑدہی کن بس، ہرادے ختنگ کن ای بمبئی آبسوسٹ۔ او اوڑدہی آن پد پارے کہ کبھی سال مس نن اسہ ایلو ءِ ختنن۔ داسہ بنگ آن پد داڑے اڈہلنگ نانت سوب ءِ۔ وخت اس کہ کنا ہنکین تالانی و گڑانگی نارداٹ ایلوکل ہنکین تیان بھلن ءِ، نی بایدے ہمیرے بر۔ و ہرا تم کہ گورزتون اوڑدہی خواہسوس، برداڑے اوڑتون مل۔

دابرگ ناخوکی ٹی رہینگ ناشونک وگورزڈنکن ءِ خواری تیان بچھنگ ناخیال اٹ زرس نئے نو آن پدامتا کریٹ۔ وسید عبدالطیف ناباغ والا ہنکین اٹ آرام نا بہانہ کرسا گورز آن موکل کریٹ۔ و ہموگ ہناٹ۔ ارامسہ دے آن پد کنا خیال غلطس، داجا گہ غان شار آہنگ و گرج انا گڑا تے دوئی کنگ متنگ کتو کہ۔ گڑا دانگ بنگ نا سلاہ کنا جند اناس، ہندا خاطر آن داسہ چپ کنگ آن بیدس پین کسرالو۔ ولے گورز تینا چا ہنداری ونیک دلی ناسوب آن مہالو آن کساس کریس کہ ای عبدالطیف ناباغ والا ہنکین اٹ ای رہینگ کپرہ۔ گڑا اوہے کرا والا ہنکین ءِ ہرادے ای ہلو سٹ، اودے خورک کرفتو یس۔ ہرا گڑا تے اورا ہی کریس۔ اوفتے ہم پدی بنگتو یس۔ او ارامسہ دے آن پد کلہو کرے کہ نی داسہ پوسکن انگلستان آن پدی بسنس، وفرنگستان نا وڑوڈول تیا ہیلاک اُس۔ ہندا خاطر آن اوڑے نی آسرات متنگ کپسہ۔ ہندا خاطر آن ای نا ہنکین ءِ خورک کرفتو، و ہرا گڑا تے راہی کریٹ، اوفتے ہم پدی

خواہفتٹ۔ کنے لگک کہ نی عبدالطیف ناہنکین آہمسلمانی وڑ وڈول تیٹی رہینگ کپسہ،
 واخیرناست اوکان پنک۔ ہندا خاطر آن نے پاننگ اٹ کہ ہراتم کہ کناخوک آ
 رہینگ کن است ناخواہس ہنداہنکین آبریس، وہراتم شارآن است ناپٹا پدی کاس۔
 ای اوناست خواہی تامنت واری ء ہرفیٹ، ودوارہ ہموہنکین آہسٹ۔ ولے وخت
 وخت اس عبدالطیف والاہنکین آہم ہناٹ۔ ہراتم شارائی لُست توگورزنا مزورک کنا
 خدمت ء کریرہ، ونیاری، نن نارغ گن کنے ڈہ تسرہ۔ وای ہناٹہ اوفتون اوار ارغ
 کنگٹہ۔

نیاری ون نارغ نانیام اٹ سوارہ اونا سنگت آک تینا تینا جاگہ غاتیا کنگرہ، وکنا
 بٹخ ء اراغاراہی کریرہ۔ گن خورنا گڑاک، شراب و میوہ غاک بھاز گیشتر مسرہ، و بچ وڑ
 اسیٹی دے انا پنچ روپی آن چٹ مفرور، ای مزور تے منع کریٹ کہ ای دے آن داخس
 کنگ آہیلاک افٹ۔ ولے اوک متوس۔ ہندا وڑ 45 دے اسکان اسہ وڑاٹ کنا
 خیال ء تخار۔

گورز کنے تینا چاپ ودرمبشت والا مجلس آ تیٹی ہم بٹنگا کہ، ہر دو شنبے نان اونا
 ہنکین آ متبر آ انگریز نیارٹی زریہ غاک مچ مسرہ، ون نارغ ء اواری کنگرہ، و اواری ناچ و
 درمبشت کریرہ۔ ای ہم دا مجلس اٹ ساڑی مسٹہ۔ ہراتم ای سفارنگ کن موکل خواہسٹہ
 تو پاریرہ کہ داخس زوننا اواری آن است ناپٹا۔ وخت اس کہ نن نا اوڑدہی آن سیر
 کتنن۔ گڈ کیو وار ہراتم کمپنی نا جہاز کلکتہ کن رادہ مسکہ، تو کنے آہر سا پارے کہ ”اگہ جانی

نی نئے آن داخس بیزار مسنس، تو دا جہاز ائی نیکن جاگہ اس ہلیو؟ ای ورندی تَسٹ کہ نا
 خوک کی آن سیر تو کنتھ، ولے چناتے خنگ ناشونک کاٹم آسوارے۔ ہرافتے مسہ سال
 آن خنتھ۔ داسہ نما مہروانی کن ہروک اٹ۔ گورنر ہموتم جہاز نا کپتان تون کنا
 اوڑدہی ء کرفے، ودا ہیبت آ بھاز زور شاغا کہ کنے بھاز آسراتی اٹ کلکتہ اسکان سر
 کنتگے۔ اونا است خواہی تارداٹ ہندن مس، اراہرار روپی کراخوچ کنگ کتوٹ، گڑا
 اونا پانگ ناسوب آن بیدس کراغان بھاز آرام و آسرات اٹ کلکتہ ء سر مسٹ۔ چنکا
 منکاخوچ آتے ہم جہاز نا کپتان کرے۔

ہراتم ای گورنر ڈنکن ناداوڑ پیش بنگ ء بصرہ ناسفیر مسٹر منسٹی نا پیش بنگ تون
 مون پہ مون تخوہ، توہبکہ مریوہ۔ وخت اس کہ ہڑتوم آک اسہ قوم آن ء، واسہ وڑانا
 تعلیم ورمائنت خانو۔ ولے ہڑتوم آتا کڑداسہ ایلو آن اخس جتاء؟

بمبئی ٹی کنا ایلوسنگت مسٹر لیمر Lehmar ء۔ ہراسہ امریکی انگریز اسے، و
 بمبئی ٹی سفیر ء، بھاز خوش اخلاق، ونیک طب ء بندغ اسے۔ اوشار آن پیشن اسہ
 جوان ء ہنکین ایسیٹی رہینگ۔ ہراسہ چکو باغ اسے ناتھٹی جوڑ کروک ء، اوکنے ارغ
 کن سلہ خلک۔ اونا اُرانی مسز لیمر اسہ زیبا و عقلمندہ ء نیارٹی سے۔ او مہمانداری نا
 فرض آتے بھاز جوانی ٹی پور وکرے۔ منہ گھنٹہ اوفاخوکی آن بھاز چس ہر فیٹ۔

مسٹمیکو کرنل گارڈن Garden ہرافوج اٹی افسر ء، اونا شخصیت ہم بھاز گچین ء،
 اسہ وار ارغ آ بنگا، وتینا اراغادرے۔ اونا اُرانی مسز گارڈن تون اوڑدہی آن بھاز

خوش مسٹ۔ او بھاز زیبا و خوش خوئے نیاڑی سے۔ اونا ہننن آہیت آتیاں بھاز چس
 ہر فیٹ۔ انگریز آ تا خیال ء کہ دانیاری بمبئی ٹی غٹ آن زیات زیبا ء، ولے ای بمبئی نا
 بھلا قاضی سلیمان نامسٹر و اونا ایڑھ ء داڑان زیات زیبا سر پند مر یوہ۔ اوفا مقابلہ ء
 لندن نازیبا غانیاری تھون کنگ مر یک۔

چار میکوسنگت مسٹر رچرڈسن ء، دا کپتان رچرڈسن نا بھلا ایلم ء، ہرا کنا متکن ء
 سنگت اسے، و فرنگستان نا سفر اٹی اورنسن۔ دا بمبئی ٹی اخبار نویسی کیک۔ ہندا
 تعلقداری ناسوب آن او کبھی وارگن رکن سوارہ کرے۔ اونا ارائی مہمانداری نافرہض
 ء بھاز جوانی اٹ پورو کرے۔

پنجی مسٹر اسمتھ (Smith) ہرا بمبئی ٹی فارسی بولی نامطکار ء، فارسی ٹی جوان ہیت
 وگپ کیک، ہرا اشار و شیراز اٹی منہ وخت رہینگانے۔

ششمیکو کرنل بوڈن، دادے ای لندن اٹی خناسٹ۔ بھاز سنجیدہ و خوش خوئے بندغ
 اسے۔

داکان بیدس مسٹر اسیرن و مسٹر باری سن و پینک، ہرا فک گورنر ڈنکن ناخوک انا
 سنگت آک نسر۔ کنا بھاز خیال ء تخارہ۔

میر عبدالطیف خان نا حوال:

میر عبدالطیف شوستری دلی دوست و حبیب روحانی ء، اونا زندگی حالت اونا کتاب
 ”تحفة العالم“ اٹی سرجمی اٹ درج ء۔ دا کتاب کبھی علمی معاملہ، خوڑت معنہ، و مطلب

آیتیا تالان ء۔ دائی شوسترنا تارنخ و او جا گہ نا غٹ سادات آتا چندی تپہ غاتا حوال
ارے۔ داڑتون اوار غٹ پنی آ بندغ آتا حالیت و کارنامہ غاک ہم درج ء۔ پنی آمتل
آنبار ”شاد کامی تا حوال ہم شاد کام کیک“۔ اونا گچینی تا گونڈ ء حالیت اس تینا است جمی نا
خیال اٹ دا کتاب الی شاعنگ الی اٹ۔

میر صاحب سادات خاہوت تور بہ غان تعلقدار ء، ہر اتینا شان و شرف نا سوب
آن مچ آ دنیا ٹی پنی ء، و تینا زہد و تقویٰ و علم و عقل نا سوب آن دا علاقہ نا شیخ الاسلامی نا
منصب بھلو وخت اسسکان ہندا خاہوت تون کس۔ دا خاہوت مدام امر بالمعروف و نہی
عن المنکر نا تبلیغ ء کیک، و شرع محمدی نا کانوند آتا ستا ء کیک۔ دا خلکت نا اصل وطن
'سوق ایشوخ' و قرنہ نا نیام اٹ جزیرہ محمورہ ٹی ء، دا وخت آ میر عبداللطیف نا الہ نامار
صبا عیہ خلق و اونا ایب کیب اٹ رہینگ۔ او فتیان اسٹ اس سید نعمت اللہ ء، ہرانا علمی
کہول بھاز بڑ ء، اودار العلم شیراز و اصفہان نا پنی آ عالم دین تیان تعلیم دوئی کرے۔
خاص وڑاٹ ایران نا استاد آتیٹی آقا حسین خوانساری، ملا باقر مجلسی کون آ علامہ غاک
ہم کسر، او فتیان دینی علم انا سند دوئی کرے۔ اوسوب اسے نا دو آن تینا ڈیہہ ء السا
شوستر آ بس۔ شوستر والا ک اونا بتنگ ء برکت اس گوندار، و اوڑان ہنداڑے اڈ ہلنگ
کن خواست کریر۔ و او دے تینا حقی آ مہر و سنگتی نا باور کر فیہ۔ غٹ بندغ آک دینی
ویل و دنیاوی معاملہ غا تیکن اوڑا کارہ۔ سید عبداللطیف نا سلسلہ نصب 13 واسطہ غاتا
کمک اٹ امام موسیٰ کاظم اسکان سرمریک، سلسلہ نسب تے دن ء:

سید عبداللطیف بن سید طالب بن سید نور الدین بن سید نعمت اللہ (دافتیان ہر اسٹ سادات کرام آتیٹی حساب مریک،) اوکان پد سید عبداللہ بن سید نور الدین و سید مرتضیٰ بن سید نور الدین سید ابوالحسن بن سید عبداللہ، سید عبدالہادی بن سید عبداللہ علم و تقویٰ ٹی اختہ نسر۔ دا عالم دین تیان بھاز آتا نوشت آک یادگار ء۔ سید عبداللہ عیسائی، یہودی و مجوسی تا علم آتے ہیل کرے، و جوان انکا معلومداری تے اسلامی کتاب آتیٹی اوارشا غسما جوان ء و دشت اس کرے۔

سید عبداللطیف ناولادت باسعادت 1172ھ اٹی شوستر اٹی مسوس۔ ہندا خاطر آن تینا الہ سید مرتضیٰ و ایلو عالم دین تیان تعلیم دوئی کرے۔ و تینا زندانا بھلونہ شیخ اس ہندا ایب کیب انا شار تیٹی سیل و چکراٹ گدریفے۔ خاص وڑاٹ بصرہ، بغداد، حلہ و عتبات عالیہ ٹی رہینگا، و منہ دے اس عرب و عجم نادانشور آتون گدریفے۔ اوکان پد ہندوستان آ مون کرے و فارس و عمان نا کسراٹ سفر کرے۔ کسراٹی بوشہر، مسقط و مچھلی بندرنا سیل ء کر سا محرم نا تو 1203ھ اٹی کلکتہ غا بس۔ دا وخت آ اونا وئی سی سال آن گدرینگا س۔ منہ وخت مرشد آباد اٹی گدریفے، ہرا بنگال نادار السلطنت نسر۔ مرشد آباد نا ملکہ منی بیگم و اونا مون نا بندغ اعتبار علی خان و شارانا غٹ متبر آک اوڑا برام کنگ کن زور شاعر۔ تو او تینا الہ نامسرتون نکاح کر سا مرشد آباد اٹی ہنکینی مس۔ ہرا تم میر محمد شفیع تینا ایلم ء مال ہلنگ کن بنگال آن بصرہ غارادہ کرے و اودے بھلوفاندہ اس مس، تو بصرہ نا پوریا گرک اودے گڑا ہلنگ کن ولد ابٹنکار۔ و اوڑکن خاص اڑزانی ہم

کریر، منہ وخت اٹ او بھاز ازگار مس۔ اوکان پداونا الہ ناما رسیدا ابو القاسم عرف میر عالم بہادر ہرانا دکن نا حکمران آصف جاہ نادر باراٹی بھلو شرف اس نس۔ گورنر بنگال نا اودے وکیل کرے، داڑان داس کہ او ناعزت و شرف وڈا۔ روزاٹی تالانی ودی مس۔ ولے بنگال نادر و بے اوڑا لکتو، پدریسہ ناجوڑ مرسا ہنا۔ اراوار دیرو بے انا بدلی کن لکھنؤ آہنا۔ کلکتہ غابنگ نا بنائی دے تیٹی کنا اوڑتون اوڑدہی مس، وتین پہ تینی ٹی مخلصی ۛنگتی اس مس۔ ودے پہ دے آدائی ودکی مرسا ہنا۔ داہد اسکان کہ کنے فرنگستان آہنوئی تما، داراستکی آن پدہم کہ کنا پدی بنگ نا بچ ۛگمان اس آلو، ولداہم سُنبر نا بابت کن تون بھاز کمک کرے، و پیسہ ہم تس۔ ارا سال آن پداونا ہنین آقلم اٹ نوشتہ مروک آ چٹھی کنے انگینڈاٹی رسنگا۔ ہراٹی نوشتہ نس کہ پدریسہ ناجوڑی ناسوب آن ملازمت آن استیفہ تسنٹ۔ وداسہ تینا وطن شوستر آہنگ کن خاہوت تون اوار دکن آرادہ مننگ اٹی اٹ۔ دکن نا کرک اسے آن تینا وطن آپدی کاوہ۔ اونا دارادہ نا حوال ۛ بنگ آن گمان مس کہ داسہ دوارہ اوڑدہی مننگ کپرو ۛ، است ہڈی کنگ، و ہندستان آپدی بنگ ناشونک اوڑتون اوڑدہی مفتنگ نا اومیت مفتنگ ناسوب آن یک درسد سلیس۔ اوکان پدہرا تم فرنگستان آن ای بصرہ و بغداد نا کسراٹ پدی بسٹ۔ تو داہیت آن بھاز خوش مسٹ کہ داہر تو م آجاگہ عاتیان اسٹ اسیٹی اوڑتون اوڑدہی مریک، بغداد ۛ سرمنگ آن پدہما تما کہ او شرف مند آ بزرگ بمبئی ٹی ۛ، و حاجی خلیل نالاش اتون اوار بصرہ غابنگ نارادہ کنگ اٹی ۛ۔ ای اومیت کریٹ کہ اودے بصرہ ٹی خونہ۔ اوڑے سر

منگ آن پد سہما تما کہ حیدر آباد آسر منگ آن پد مشہر الملک وزیر اعظم آصف جاہ میر عالم بہادر ء معزول کر سہ بندی کرینے، میر عبد الطیف خڑکی ناخیال ء تخسا میر عالم نا یلہ کنگ نا کوششت آتیکن ہموڑے اڈ کرے۔ و بھاز بھلو وخت اسکان ہموڑے مس۔ اخیر بنگال نا گورنر جنرل و مسٹر ڈکن ایران نا سفیر نا مہماندار نا خاطر آن اودے داہڑ و جنجال آن کشسا بمبئی آایسر۔ گڑا حاجی خلیل نا خون مسوس، ہندا خاطر آن ایلو سفیر تابتگ اسکان میر عبد الطیف آن دا کاریم تے ہلنگسا ہنا۔ دا حوال آن کساس مس کہ میر بمبئی آن داسہ زوت ہنگ کپک۔ ہندا خاطر آن اوڑ دہی نا ارادہ اٹ ای بصرہ غان بمبئی آہنگ نا پکا ارادہ کریٹ۔ دنکہ مہالو نوشتہ کرینٹ کہ دا ارادہ نا سوب آن کنے بصرہ ٹی بھاز خواری تے سگوئی تما، و لے اخیر خوش قسمتی اٹ کنا مراد پوروس۔ واوانا نور آن پُر دید اٹ سر سہب مسٹ۔ دا بزرگ نا خڑکی ٹی منہ دے بھاز خوشی اٹ تدیر۔ تینٹ او مہمانداری نا ہر ہد اسکان ہنا۔ خدا نا لکھ تورو کہ دا نوشت آتا دے تسکان میر صاحب جانجوڑ و شونہال ء، و بمبئی ٹی ء۔

مہدی علی خاں مشہدی:

دانا گونڈ حوال دادے کہ 1199ھ بمطابق 1784ھ ٹی ایران آن دکن نا کسر اٹ لکھنؤ آ بس۔ کمپنی نا مزور مسٹر جانسن ناخیال داری نا سوب آن آصف الدولہ، نواب وزیر اودہ نا مزور مس۔ تا نکہ مسٹر جانسن لکھنؤ ٹی نس، ہمو وخت اسکان وخت تے آسراتی اٹ گدرینگا۔ مسٹر جانسن نا لکھنؤ آن ہنگ آن پد دن تو دا نواب وزیر نا خاص

انگا بندغ آتا مجلس آتیٹی سہب بیگہ ساڑی مسکہ، ولے اوختیان ہچ فاندہ متو۔ داہد اسکان کہ ایلو پنداوڑیک ہم رسینگتوس۔ بیوس مرسا شینکاری ناکسب ءدوئی کرے، و بھاز تنکدستی اٹ وخت گدریفے۔ اخیرکنے آلس، وکن تون آصف الدولہ نانائب حیدر بیگ خان ناغاو ء کرے، وکمک خواہس۔ دادے تیٹی نایب ناکن تون تعلقداریک جوان نسر، ہندا خاطرآن وخت ویل آمہدی علی خان کن چٹ ء پیسہ اس دوئی کریٹہ۔ اخیر لکھنؤ آن بیزارمرسا پین کنڈا سے آہنگ نارادہ کرے، ولے سمبر مفتنگ ناسوب آن پیشن ہنگ ہم کتو کہ۔ ای حیدر بیگ آن اودے پانزدہ سد روپی ترفیٹ، و او بنارس آہنا۔

خدانا دے کو ہندا دے تیٹی غازی پورنا اسہ مرزا مہدی کمرکچی پنی ءازگار ء بندغ اس کزیت کرے، او پدرا س نُس، سید محمد خان شیر جنگ حاکم بنارس، مہدی علی خان ءدا کاریم کن پن کرے کہ او ایماندار مرزا مہدی نامتر وکہ مال و جائیداد آتے ضبط کرسا اسہ گنگ ءمزور اسے نادوٹی ایتے، ہرا ایماندار ناخزمتنگار نُس۔ او کزیت کروک آنا لوک آگر ای تیان اسہ بھلوزر اس شیر جنگ ء وچٹ ء پیسہ اس کمپنی نا پن کروک حاکم ء اودیم وڑاٹ سر کرے۔ و اوڑتون تعلقدار ی گنڈا۔ و ایلو پیسہ غاتیا کوزہ کرے۔ و تینا ہمنام ایماندار ناجانشین جوڑ مس۔ و غازی پوراٹی ہنکینی مس۔

مسٹر ڈنکن ناگیری ٹی علاقہ ناکٹیائی وڈکی مس، منہ سال دا حکومت برجا سلیس۔ ہرانا سوب آن مہدی علی خان تون ارامسہ لکھ روپی مچ مس۔ مسٹر ڈنکن نا بنارس آن

ہنگ آن پد نواب وزیر نائیب ناعزت کلکتہ ٹی وڈا۔ مہدی علی خان کبھی منزل آتسکان
اونامہمانداری ء کریکہ، دابندرغ آتاہنن آہیت وگپ آتے ہنگ آن اثر ہلک، و
لکھنؤ آہنگ نارادہ کرے۔ انتے کہ اونائیب وزیر ناپاش وڑانا چچہ گری آن غلط فہمی ٹی
اختہ مس۔ ودا متل ء است آن دریس ”من جرب الحجر، حلت بہ ندامت“
(ہرکس آزموندہ کروک آتے آزموندہ کرے، توشکی مروئی تمک تے) اوتینا آختی کٹیا
وروز ء السال 1219ھ بمطابق 1804ھ ٹی لکھنؤ آس۔ دادے تیٹی ای تینٹ ہم
لکھنؤ ٹی ساڑی نُسے۔ گیشتری اودے مرزا حسن علی خان ناہنکین آخناسٹ۔ وخت
اس اوتینٹ کن تون اوڑدہی کن بسکہ، انتے کہ ای تینا خرچ آتے وڈفیسٹ۔ ہندا خاطر
آن اراسال ائی غازی پورنا میرات ء چھفیٹ۔ و دوخالی مسٹ۔ داسہ داکان بیدس
پین کسرستو کہ مسٹر ڈکن نامون آدو تورو۔ ہندا خاطر آن اوڑا ہناٹ۔ مسٹر ڈکن نامہر
ومتکن آتعلقداری نُسکہ کہ او اودے بوشہر (ایران) ائی ایسٹ انڈیا کمپنی ناسفیرتخا۔ و
ایران آرادہ کرے۔ ولے گورنر جنرل بنگال ء ڈکن ناداسلاہ وڑتو۔ واوناتقررنامہ ء
پدی کرے۔ انتے کہ بصرہ ٹی کمپنی ناکبھی ملازم آک دانا شیطانی تا سوب آن اونان
اصلیت ء چاہوسر۔

مہدی علی خان داحالیت آن پد تہران آن کرمان شاہ و اوکان بغداد آس، منہ دے
عتبات عالیات ائی اڈ کرے۔ منہ جھاڑ (بلبلوک ء ہتی) و فانوس روضہ نجف کن ندر
کرے۔ ای بنگلٹ کہ بھاز است خواہی و شان اٹ روضہ نجف آساڑی مسکہ۔ اسہ

ملازم اس زرا ناچکنکھ اس ہر فسادے آن سیخا نا بہانہ اٹ ہر فیکہ، وروضہ نا غلام چوٹ اسکان دریکہ تے، ودرگہ مبارک نا تھٹی پترینگسا ہلی آن دژنگا کہ۔ منہ تو بصرہ ٹی اڈ کرے، و دوارہ بورشہر آہنسا و سفیر نا حیثیت اٹ کمپنی کن کاریم نا بناء کرے و اوڑے تینا مارانا برام عزند یہ سلطان تاخا ہوت نا اسہ مسٹر اسے تون کرنے۔ و ازگار تیانبار بھاز شان و شرف اٹ زند تیر کریکہ۔ و تینا پن اٹ ”نواب“ اس ہم خلکو سس۔ بنگال نا گورنر جنرل عاونا داوڑ دوست بتو، ہندا خاطر آن بوشہر آن او نا ملازمت عچٹھے، اوکان پد گورنر ڈنکن نا سفارش اٹ ایسٹ انڈیا کمپنی نا ہشت سدر روپی تو انا و وظیفہ اس مچ آزند اکن پن کنگا۔ انتے کہ او ایران اٹی کمپنی نا سفیر نا حیثیت اٹ کاریم کریکہ، ولے اودا فیصلہ غان است اٹ کرساتینا معاملہ غاتے جوان کنگ کن بوشہر آن بمبئی آ بس۔ داسہ ہموڑے رہینگ۔ گورنر ڈنکن نا سوب آن اودے زڑ مچ کنگ نا وارر سیڈگا، و ہندا کوشت آتیبی کمپنی ٹی مزور مس، و داسہ مچ آزند ہشت سدر روپی ہر تو ہلیک۔ ولے او داڑان خوش اف۔

اولیکو دے ہر اتم ای گورنر ڈنکن نا اراغا ہناٹ، و ہنکین ناشیف آن اوڑکن ہروک لسٹ، ہموتم مہدی علی خان نیاری کن ہموڑے بس، و کنار ہی آن گدرینگا۔ ہندن کرے کہ اسل درست کپہ۔ ہر اتم گورنر ڈنکن کنے نیاری کن تھٹی بڈنگا، تو بیوس مرسا کن تون اوڑدہی کرے۔ و بشخنداری کرے کہ ای نے درست کنتھ۔ اودے سما ہم نس کہ کنے بمبئی ٹی رہینگ وڑ پک، ولدا ہم اوکنا داڑے رہینگ نادے تیٹی فریشان

خزنگا کہ کہ ای گورنر ڈنکن آن بھاز خوک مفر۔ ناستی نا وڑک او نا مون آخزنگارہ۔
 ہیت وگپ انا وخت آدمام کنا ہیت آتے ردر کیکہ، وڑ برا نگا ورندی تیان چپ کر سا ارا
 غاتینا ہنا کہ

تو آنم آنکہ نیاز ارم اندورن کسے
 جسود راجہ کنم کو زخود برنج درست

(اسہ ہداسکان ای کس اسے ناست آزاری ءکننگ خواتوٹہ، ولے رلیس کروک
 ءانت کیو، کہ او تینٹ ہم ڈکھیاء)

آقا حسن:

دارتوں ہم مہالو اوڑ دہی مسنے، حاجی خلیل سفیر ایران نا برزات ء، و خاہوتی جھیرہ
 سیٹی تو فک نام سے آن ٹھپی مسوس۔ ہرا حاجی خلیل ناتینا تا خود سری ولوسی گری نا
 سوب، و مسٹر ایسٹریجی کون آ بے آزمونده غابندغ آتا بے خیالی آن سفر ایران نا وخت آ
 پیش بسوس۔ آقا حسن ء تو فک نا پنچ شش سم لگا سر، وزند آن است ایکیم کریس،
 ولے انگریز ڈاکٹر آک تینا چا ہنداری ء کاریم اٹ اتسا او نا درمان اٹ سر سہب مسرو او
 جوڑ مس۔ دا حاجی خلیل ناتینا تا امیر پن مسوس۔ ودا او میت آ بمبئی ٹی اڈ کریس کہ نوا
 ایران نا سفارت اودے تنگے، اودے کمپنی نا کنڈ آن خوج اکن جوان ء زڑ اس
 رسیدگا کہ۔ اخیر ہر اتم ایران نا سفارت کاری آقا بنی سوداگر بصرہ ء رسیدگا تو او تینا غٹ
 سنگت آتون او ار ایران آپدی ہنا۔ دن تو علم و فن انا بابت دا خس مونی الو کہ، ولے

بندغ اس جوان ءسکے۔ شرف مند آتیاں بارزند تیر کر یکہ، اراوارکن تون اوڑدہی تے مس، و ہروار اراغا سر منگ آ بھاز شرف تسکے۔ اونا سنگت آتیاں منٹ اسے شعر و سخن ناہم شو تکس، ہرے اسکان او فک کنے آن فرنگستان نا حالیت آتا سوج کریرہ۔ خاص وڑاٹ ”فرقہ فری میسن“ نا بابت ارفیرہ۔

دا بندغ آتیاں بیدس ہر افنا ہیبت ء کرینٹ، ایران نا ازگار پوریا گرک بمبئی ٹی بھاز ء، ہرا فک پین ہیج اس کپسہ، بس مدام بے سیوت واسہ ایلونا غیبت اٹ اختہ ء۔ دا فتیان اسٹ اس سید تقی ء، ہراڑ تون دنیا نا اسہ بندغ اس ہم دے گدریفنگ کپک۔ درستی راستی منگ آن پد کس اس ہم اونا دو و بادوی آن خلاسی خنگ کپک۔ دا وڑا نا کبھی بندغ آتوں بھاز آ سنگت آتا ارا تیبی اوڑدہی مس، وای بھاز مونجامسٹہ۔ ہندا خاطر آن دا فتنا ہندا خس حوال گنج اسے۔

کلکتہ غارا ہی روان:

بمبئی ٹی چل و پنچ دے اڈ ہلنگ آن پد 26۔ ربیع الاول 1218ھ بمطابق اگست 1803ھ دوشنبے نادے رادہ مسٹ، تہو جوان الو، ہندا خاطر آن جہاز چٹ آتے کشکا، وگوش انارنداٹ۔ بحر ہندا ٹی قطب نا کنڈ آہندا خس مہرنا کہ ہرا تم دینک نا کنڈ آہرا نگ ننے ہنوئی کس، مون ء ہر سا تو کلکتہ اسکان ای بارنی نا پیش اس ہم ختوٹ۔ نئے دکن نا کرک انا ہندا آک ختنگار۔

یانزد میکو دے خلیج بنگال نا خوک آسر مسن۔ دا جہاز نا ترندی بے کچ کسکے، انتے کہ

داخلہ زواہر جہاز اس ہم بمبئی آن کلکتہ اسکان سرمنگ کپک۔ کلکتہ ناخوک آسرمسا
 کبھی دے جہاز سرگڑدان گوہی کر یکہ کہ کلکتہ نا کسر ع پھہ کروک ء بندغ اس دو برے،
 ہر اتم راہشون ہر ادے پیلون پارہ، دوئی مس تو جہاز ارادے کلکتہ نا سمندر اٹ ہنسا
 کرے وپنی آ لنگر گاہ فلتہ ٹی لنگر کرے۔ اوکان اسٹیمر اسے آسوار مساکلکتہ کن راہی
 مسن۔ ارٹمیکو دے پانزدہ ربیع الثانی 1218ھ بمطابق 14۔ اگست 1803ء بیگہ
 تون کلکتہ نا شارع رینگان۔

کنادا جہاز انا کپتان (ہیز) Hayes بہادر و شریف ء بندغ اس نس، کمپنی نا
 ملازمت نادے تیٹی او بھاز جوان کاریم کریس۔ اونا مونا آٹھپ انا نشان ہم نسکہ،
 ہر افے خنگ آن بندغ نا است اٹی بھیم اس ودی مسکہ، ولے دا اونا بہادری نا نشانی
 نس، جہاز نا ملازم آک اوڑان بھاز خوش نس۔ اونا اُرانی آرش اسے۔ بھاز خوش خو،
 نیک خصلت، مہمان نوازی ٹی تینا ارغ آن ہم منہ گام مونی ء۔ اونا ہنین گپی وکرار
 انگارویہ نا سوب آن جہاز آوخت خوشی اٹ تدے۔ جہاز آشطنخ و گجیفہ اٹ اختہ ٹی نا
 سوب آن سفر نا خواری تا اسل درک لکتو۔ بلکن اخس دے سفر اٹ تدیر، ہموفا حساب
 ہم است آسلتو۔ کپتان تینا کیبن ناخوک آساف ء کیبن اس کن رکن پن کرے۔ مچ
 آسفر اٹی ارے زریفہ ہرٹوم آک بھاز خدمت کریر، گچین وچس والوارغ کتغ کنفیر، و
 نہادی شراب کنفیر۔ اسہ دے اٹی ارامہ وار کندوری آبٹگارہ۔

لنگر گاہ ء سرمنگ آن پد کپتان تینا اُرانی ء جہاز اٹ الا و کمپنی نا ڈاک ء سرمکنگ

کن کلکتہ غاہنا۔ کنے تین تون ہرنے، کلکتہ غان خٹک اسہ مہمان خانہ سیٹی رہیگا۔ ہرانا مالک مسٹر منج پنی ء اسہ انگریز اس نُس، کناگن خور و کراءِ او تِس۔ و کنے تنگ آن تورے۔ کلکتہ ٹی او کنے آ زور شاغا کہ ای او نا اُرا غا کاو، تا نکہ کنا کٹیا کن وڑ اس مف، غٹ خچ آ تا اوز مواری ء ہرنے۔ ای بشخنداری خواہسٹ و پاریٹ کہ کنے کلکتہ ٹی ہنکین اس ارے۔ و داڑے کنا سنگت و تیناک بھاز ء۔ اگہ پیسہ نا گرج مس تو او ہم رسینگ۔ اوکان پدای اوڑان موکل کرسا محمد علی خان ناہنکین آبسٹ۔ کپتان داڑے ہم کن تون اوڑدہی کن بریبر برساہنا کہ۔ و جوان منہ دے اسکان سوارہ ہم ایسکہ کنفیکہ۔

گڑا داسکان ای کٹیا ناچ وڑ اس کتویسٹ، ہندا خاطر آن بیدس پیرم وچ آتیاں کن تون ہچ اس الوکہ۔ چل دے اسکان محمد علی خان ناہنکین آرہیگاٹ۔ او است انا ہب اٹ کنا مہمانداری ء کرے۔ سہب آن نیم زن اسکان کنا سما چار ء کریکہ۔ ای او نا مہر مریبت و غمخواری نا بے کچ منت واراٹ۔

اوکان پدای ہنکین اس کرا غا دوئی کریٹ، و کرار کرار آ گرج انا گڑا تے اتسا کریٹ۔

